

2.83.05
LIS

ROČNÍK I.

JANUÁR, 1924

ČÍSLO 1.

LISTY SV. FRANTIŠKA

“Nasledujte mňa, jako ja nasledujem Krista!”

Zábavno-poučný mesačník pre katolíckych Slovákov v Amerike.
Vychádza každého 15-ho v mesiaci. Predplatné \$2.00 na rok.

Vydávajú OTCOVIA RÁDU SV. FRANTIŠKA,
1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois.

"LISTY SV. FRANTIŠKA"

("ST. FRANCIS" MAGAZINE)

Vydávajú mesačne OTCOVIA RÁDU SV. FRANTIŠKA Komisariátu SV. KRÍŽA Predplatné na rok \$2. Jedn. číslo 20c	Published by the FRANCISCAN FATHERS Commissariate of the HOLY CROSS Annual subscription \$2.00. Copy 20c
--	--

Omša Sv. bude slúžená každú nedeľu za veľ'kodušných predplatiteľ'ov
v kostole

SV. ŠTEFANA, záp. 22. Place, Chicago, Ill.

Agenti, pracujúci na rozšírení časopisu "LISTOV SV. FRANTIŠKA", môžu kolektovať jedine predplatné na tenže mesačník. — Pod žiadnou podmienkou nie im je dovolené sbierať alebo prijímať peniaze na Sv. Omše, alebo milodary na akékoľvek ciele. Budeme len povďační, keď nám to naši ct. predplatitelia a čitatelia oznámia, jestli že sa toto prísne nezadržiava. Prosíme, nech Vás toto malé oznámenie vedie a nie žiadne iné ohlasy.

Keď zasielate zmenu adresy, zašlite nám tak starú ako i novú adresu. Takéto zmeny nám musia byť zaslané dva týždne vopred pred vydaním nasledovného čísla.

Všetky listy ako i peňažné zásielky majú byť adresované na "LISTY SV. FRANTIŠKA", 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

S radost'ou prijímeme a uverejníme rozprávky, články alebo básničky—ktoré sú hodné uverejnenia—od našich čitateľ'ov.

Listy Sv. Františka

Zábavno poučný mesačník pre katolíckych Slovákov v Amerike

Vychádza každého 15-ho

Adressa: FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

, Predplatné \$2.00 na rok.

ROČNÍK I.

1924

ČÍSLO I.

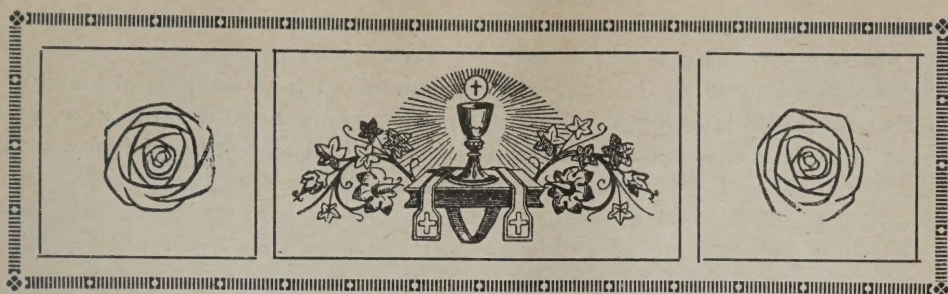
O B S A H

	Strana
"Matka Božská, oroduj za nás . . ." (Obraz)	2
Úvodné slová	3
Tretí Rád Sv. Františka	6
Sen Sv. Terezie	8
Najlepší liek (Povešť)	11
Žalmy Kráľa Dávida	14
Úprimné slovo k našim slovenským matkám	17
Prst Boží	20
Oznámenie našim Terciárom a spolkom katolíckych matiek	22
Od srdca k srdcu	23
Práca Otcov Františkánov medzi Slovákami	24

Úvodné Slová

AŠI slovenskí bratia a sestry budú so istotne diviť, keď sa im dostane do rúk náš nový náboženský časopis "Listy Sv. Františka." Ba budú istotne stopovať aj príčiny, prečo sme sa chytli do vydávania tohoto nového časopisu. Aby ale Slovenský Národ videl, že nemáme žiadnych tajností a že smýšľame s ním úprimne, povieme Vám otvorene, prečo sme sa chytli do vydávania tohoto nového časopisu.

Prvá príčina bola tá, že sa Tretí Rád sv. Františka v poslednej dobe začal rýchle šíriť medzi americkými Slovákmi. Po mnohých slovenských osadách máme už kanonicky založené odbočky Tretieho Rádu. Zvlášť ale po medzinárodnom Kongresse Terciárov, ktorý sa odbyval v meste Chicago v r. 1922., na ktorom aj slovensí Terciári boli zastúpení, začal vzrastať ich počet a povinnosťou našou bolo dať im do ruky vodičko, čili praktický časopis, ktorý by udržal a pestoval v nich ducha sv. Františka. Dostávali sme mnohé a mnohé listy, v ktorých sa stále ozčevaly tie samé prosby: "Dajte nám časopis, ktorý by rozširoval Františkánskeho ducha medzi slovenským národom v Amerike!" Dlhو sme sa zdráhali, dlho sme s tým odkladali, pretože báli sme sa výdavkov, ktoré spojené bývajú s vydávaním podobného časopisu, ale v posledných dvoch rokoch dostali sme toľko povzbudení tak od duchovných slovenských katolíckych osád, jako aj od veriaceho ľudu, že sme ďalej nemohli vzdorovať. Mimo toho toľko dotazov dochodí k nám od našich terciárov, že je holou nemožnosťou všetkým listovne odpovedať a vysvetľovanie dávať. Aby sme tedy všetkým mohli vyhovieť, uzniesli sme sa, že sa pustíme do vydávania zvláštného františkánskeho časopisu, ktorého strany budú venované predovšetkým záležitostiam Františkánskeho rádu.

Druhou príčinou vydania tohoto časopisu bolo nasledovné: Keď sme pred jedonástimi rokmi zakladali zvláštnu františkánsku rodinu tu v Amerike pre Slovincov a Horvátov, slovenskí kňazi na Východe, zvlášť ale nebožtík Father Furdek pýtali nás, aby sme vzali do svojho programu aj Slovákov a že by sme pomohli Slovákovi dostať pre Ameriku čisto slovenskú františkánsku rodinu, ktorá by si vzala na starosť misijnársku prácu medzi slovenskými osadami. Počet slovenských osád vraj stále vzrastá a potrební

budú pre ne aj slovenskí missionári, ktorí by vypomáhali kňazom v ich ťažkej práci.

Otec Kazimír O. F. M. ktorý bol zakladateľom toho komisariátu a ktorý i sam pôsobil na slovenských osadách v Rockland Lake a v Brokline, ba i sam viaceré missie dával slovenskému ľudu, zaujal sa tejto myšlienky a v roku 1912, chodiac v Ríme, požiadal generálneho predstaveného Rádu, aby povolil, žeby aj Slováci mohli prislúchať dočasne do slovinského komissariátu, s tou podmienkou, že si môžu založiť pozdejšie svoj slovenský komissariát, jestli by to potreba vyžadovala. Generál Rádu vyhovel žiadosti otca Kazimíra a otec Kazimír zaraz na to začal rekrutovať slovenských mladíkov pod prápor sv. Františka. Išlo to s pekným úspechom. Tak že dnes rád má už 6 slovenských klerikov v bohosloveckom oddiele, ktorí sa čoskoro budú môcť venovať missionárskej práci medzi katolíckymi Slovákmi. Mimo týchto klerikov má rád aj viac slovenských mladíkov v kollegiume sv. Jozefa, ktorí po skončení piatej triedy vstave budú vstúpiť do noviciátu, jestli budú cítiť v sebe povolanie k reholnému stavu.

Chyba je len tá, že týto študenti a klerici sú vychovávaní v anglickej provincii, pretože nás bolo málo, a nemali sme ani professorov, ani peňazí na dostač, žeby sme si boli mohli vystaviť svoj vlastný kollegium. Aby sa nám ale klerici a študenti neodnárodnili, musíme sa chytiť čím skôr do stavby nového svojského kollegiumu. Ináč daromná by bola naša námaha, daromné by boli všetky naše obety, keby naši slovenskí missionári nemali slovenského ducha a neznali slovenskej reči. Preto rozhodli sme sa, že s dovolením hlavného predstaveného s Ríma a so súhlasom arcibiskupa chicagskeho kúpime veľkú farmu blízko Chicaga, na ktorej v najkratšom čase začneme budovať náš kollegium a ufame, že naši bohoslovci ešte behom tohoto roku dostanú sa pod našu strechu.

My sme ale chudobní. Čo dnes máme, je len naša detinská dôvera v Boha, v jeho pomoc, že nás bude podporovať v prevedení tej práce, na ktorú sme sa podujali. Nasledovne, keď chceme ďalej pokračovať v práci, začatej father Furdekom, musíme pracovať ruka v ruku so slovenskými kňazmi a so slovenským národom. Národ musí vedieť, čo chceme a čo máme v úmyslu docieľiť. Aby sme sa ale dorozumeli nútení sme boli vstúpiť s Vami do styku pomocou tohoto malého časopisu. Toto bola tedy tá druhá príčina, prečo sme sa chytili do vydávania tohoto nového časopisu.

Sv. František stojí tedy pred vami v novom slovenskom ruchu. On vás chce sjednotiť v jednu krásnu slovenskú katolícku rodinu. On bude zaštepovať do srdca osadníkov lásku k svojim duchovným, do srdca dietok lásku k svojim rodičom, do srdca otcov starostlivosť k svojim rodinám, do srdca matiek oddanosť k svojim manželom a deťom a do srdca všetkých veriacich vrelásku k Bohu a úctu k jeho presvätej Matke. Chce tedy konať missie v každom slovenskom katolíckom dome a preto aj žiada o láskavé prijatie.

My sme si povedomí toho, že slovenský národ miluje františkánov. Prítulnosť svoju k nim dokázal už v starom kraji, Ale túžil sa k nim preto, pretože videl v nich svojich úprimných priateľov, ktorí vytrvali pri ňom v je-

ho najt'ažších dobách. Preto máme úfnosť, že časopis sv. Františka aj tu si získa priateľ'ov a že slovenský Národ nebude sa zdráhať' podporiť ho so svojím maličkým dvojdollárovým milodarom, povedomí súc si toho, že ten jeho milodar použitý bude nielen na šírenie dobrej katolíckej tlače, ale aj na postavenie ústavu pre výchovu budúcich slovenských Missionárov. Keď zaklope tedy na vaše dvere, otvorte mu. On Vám prinesie požehnanie.

Treti Rád Sv. Františka

EDNEHO dňa istý mládenec vyhl'adal pána Ježiša a medzi iným pýtal sa Ho: "Majstre drahý! Čo dobrého mám činiť, by obdržal život večný?" Pán Ježiš na túto vážnu otázku dal mu ešte vážnejšiu odpoveď: — "Chceš-li vôjsť do života, zachovávaj prikázania . . . ! Mladík sa ale neuspokojil s odpoveďou a žiadal si obširnejšie vysvetlenie. Preto pýtal sa d'alej: A ktoré sú to té prikázania? A Pán Ježiš mu do podrobná vypočítal príkazy božie, úfajúc, že mu to postačí. Ale mladíkovi an ito nepostačilo a vypytoval sa d'alej: Majstre! Ja som to všetko zachoval od mojej mladosti; čo mi ešte zbýva? A Pán Ježiš vtedy doložil: Chceš-li byť dokonálym, id' a predaj všetko čo máš, rozďaj majetok svoj chudobe a budeš mať poklad v nebi. Potom ale príd' a nasleduj mňa . . . ! A čujúc to mládenec, zarmútil sa, pretože bol boháčom a . . . odišiel . . .

* * *

Z tohoto rozhovoru pána Ježiša celkom jasne vysvitá, že dve cesty vedú do neba. Jedna z nich je hl'adšia a druhá zase drsnatejšia. Samosebou sa ale rozumie, že tí, čo po tej drsnatejšej ceste kráčajú, získajú si v nebi väčší poklad, vyšší stupeň slávy, ako tí, ktorí len po tej hl'adšej kráčali.

Boh to tedy veľmi múdre usporiadal. Pospolitým ľuďom vyznačil ľahšiu, jednoduchú cestu — cestu svojich desať pri-

kazov; tým ale ktorí túžia po dokonálosti a chcú sa stat' podobnými Jemu, tým vyznačil o mnoho drsnatejšiu cestu — cestu sebazaprenia. Iným slovom, komu dal menšie schopnosti, od toho požaduje menej, komu dal ale väčšie schopnosti, od toho požaduje viac . . . Tú ľahšiu cestu môžeme nastúpiť všetci. Po tej ťažšej ale kráčajú len tí, ktorí cítia v sebe k tomu povolanie. A takouto cestou je aj cesta **Tretieho Rádu Sv. Františka**.

* * *

Tretí Rád Sv. Františka je úplne rozdielny od riadnych náboženských spolkov. Kým náboženské spolky, jako napríklad Spolok Božského Srdca Pána Ježiša, alebo Spolok sv. Ruženca, alebo boďaj ktorý iný spolok, založené sú k vôli pestovania istej bohumilej pobožnosti, zatiaľ Tretí Rád Sv. Františka má celkom iné povolanie, celkom iný smer. On je založený ku sebamrtveniu a seba zkonáleniu. Bol by tedy na omyle každý, ktorý by Tretí Rád Sv. Františka vtriedil medzi riadne náboženské spolky.

Základom tohoto rádu je dobrovoľné zrieknutie sa sveta a jeho radovánok v tom povedomí a v tej nádeji, že je to Bohu milé a že to človeka viac sblíži ku Kristovi, jako puhé, bárs svedomité plnenie príkazov božích.

Kristus síce nikoho nenútil, aby sa zriekol svojho majetku a rozďal ho chudobe, ale áno príkladom svojim nám ukázal, že Mu je chudoba milšia, jako bohatstvo a tým, ktorí opustili všetko, čo ich ku tomuto svetu viažalo, a nasledo-

vali ho, sľúbil vo večnosti stonásobnú odmenu.

Ked' sa Peter apoštol pýtal Pána Ježiša, že jakú odmenu obsiahne on a jeho spoločníci, pán Ježiš mu riekol: Amen, pravím tebe, že vy, ktorí ste ma nasledovali, pri znovuzrození, keď sedieť bude Syn človeka na stoliči svojej velebnosti, aj vy budete sedieť na dvanástich stolcoch a súdiť budete dvanásť pokolení izraelských. Každý ale, kto opustí dom svoj, alebo brata a sestru, alebo otca a matku svoju, alebo manželku a dieťky svoje, alebo role svoje k vôli mne, sto-krát toľko obsiahne a životom večným vládnuť bude . . .

Podobne Kristus pán ukázal svetu, svojim vlastným príkladom, že pannenstvo je vzácnejšie a dokonálejšie v očiach božích, ako stav manželský. On síce ani zd'aleka nepodceňoval stav manželský. Ba čo viac On sám ho povýšil na stav sviatostný, ale On sám si ho nevyvolil. Bol si totižto povedomý toho, že ženatým ľuďom je o mnoho ťažšie slúžiť Bohu, ako slobodným. Srdce ženatých býva rozdelené medzi Bohom, manželkou a dieťkami. Srdce panien ale túli sa výlučne ku Bohu . . .

Konečne známe o Kristovi aj to, že sa stal poslušným Otcovi svojmu až ku smrti a to k tej najohavnejšej smrti kríža. Poslušnosť vyžaduje Boh od nás všetkých. Ale medzi našou poslušnosťou a poslušnosťou Krista Pána bol obrovský rozdiel . . . Dieťky musia poslúchať svojich rodičov. Poddaní musia poslúchať svojich predstavených, ale taký stupeň poslušnosti, jaký sa zrkadlil v skutkoch Kristových, od nás nik ne-očakáva. To bola hrdinská poslušnosť,

ktorá sa zakladala na úplnom a dobrovolnom zrieknutí sa sebasamého, na zrieknutí sa svojej vlastnej slobodnej vôle.

Dobrovoľná chudoba, dobrovoľná čistota a dobrovoľná poslušnosť sú tedy tie najvzácnejšie čnosti, ktoré nám sám Syn boží odporúča čo prostriedky ku sebazdokonaľeniu.

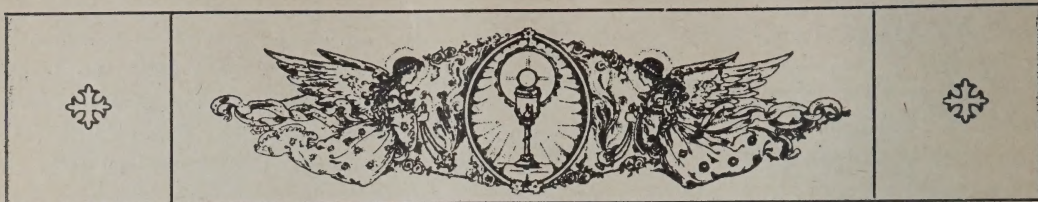
Na podobnom sebazdokonaľení pracovalo tisíce a tisíce mužov a žien. Mnohí z nich ale neuspokojili sa so zdokonálením seba, ale jako magnet pritiahli k sebe aj iných a utvorili si spoločnosti, reholnicke rodiny, kláštory, aby mohli byť jedon druhému na pomoci v tejto obťažnej duševnej práci. A v týchto kláštoroch vyrástlo mnoho a mnoho svätých, na ktorých sám Boh prstom svojim ukázal, že sú jeho vyvolenými priateľmi, keď ich, za ich horlivosť v jeho sv. službe, odmenil darom divov a zázrakov.

Od väčšiny ľudí ale nemôže sa očakávať, aby vstúpili do kláštora. Vzdor tomu mnoho je takých, ktorí túžia po dokonalejšom živote. K vôli týmto založili tedy niektorí sv. muži takzvané tretie rády, aby oblečúc na seba odznaky istého reholnickeho rádu, hľadeli sa zdokonaľiť vo svete, na koľko len možno, po mocou pravidiel sebou zvoleného rádu.

Naším cieľom neni podávať tu pravidlá všetkých tretích rádov, ponevác tých je viac. My čo verní františkáni, podáme vám tu len pravidlá tretieho rádu sv. Františka. Podáme a vysvetlíme ich postupne v duchu nášho Zakladateľa. Preto čítajte pilne tieto riadky, bo presvedčení sme, že čím viac budete poznávať ducha sv. Františka, tým lepšie si ho zamilujete a príde deň, keď aj vy sa rozhodnete stať sa členami našej veľkej františkánskej rodiny.

Sen Sv. Terezie

Sv. Terezia jedného dňa kľáčala pred Svatostánkom a prosila Boha, aby jej ukázal nejakým spôsobom, že asi koľko ľudí bude spasených z tých, ktorí primerane dost' často chodia ku sv. Spovedi. A hľa, Boh vyslišal jej vrúcnu prosbu. Zoslal na ňu jedon dojímavý sen, z ktorého ona všetko vyrozumela.

Ako tak zaspala, snívalo sa jej, že je v Jozafátskej Doline. Dolina zdala sa byť ožiarenou a okrášlenou tým najvyberanejším kvetím. V stred doliny na jednom vyvýšenom mieste stál tron Pána ozdobený drahokamami, ktorých lesk sľepil zrak ľudského oka tak, že ubohá Terezia sotva vedela pohliadnuť naň. I myslela si v sebe: Keď sa už tron môjho Spasiteľa tak skveje, ako že sa bude skvieť jeho presvätá tvár?

A hľa, čo sa stalo? Vietor zahučal tajuplne. Zem sa zatriasla a z trhlín, ktoré sa na nej utvorily, začaly sa hrnúť obrovské zástupy ľudí. A Terezia div, že si oči nevyhľadela. Obraz, ktorý sa utvoril pred jej očami, bol skutočne malebný. Uzrela tam všetky národy sveta. A toho ľudí čo raz to viac. Naraz ale prichádza huf anjelov, vedúcich so sebou iný obrovský zástup ľudí. Tento zástup ale bol úplne rozdielny od toho, ktorý sa už v doline nachádzal. A každý, ktorý ku tomuto zástupu prislúchal, mal znak svätého kríža na svojom čele. Z toho Sv. Terezia zaraz vyrozumela, že toto sú tí, ktorí vernosť sľubovali krížu a ktorí skrz kríž

majú byť spasení. To si ale nevedela vysvetliť, prečo sú pojedni z nich priodenô bielym ruchom, iní zas červeným, najväčšia časť ale čiernym. Ako si tak lámala hlavu nad tým, čo to má znamenať, prikročil k nej anjel Pána a riekol jej: Terezo! Chcela si znáť, že koľko bude spasených z tých, ktorí často chodievali ku sv. Sviatostiam. Tak zodpoviem ti na tvoju otázku: Jako sama vidíš, čiastka toho zástupu, ktorý sme teraz priviedli, priodená je bielym ruchom. Iná zas priodená je červeným, tretia ale čiernym. Tieto tri barvy vyobrazujú tri triedy kajúcnikov. V prvej triede sú **dokonáli kajúcnici**. Tí sú odení bielym ruchom. To sú tí, ktorí s poníženosťou a s úprimným duchom pokánia prístupovali ku sv. Spovedi a uznávajú svoje chyby, nikdy sa neuspokojili s touto malou pokutou, ktorú im kňaz naložil, ale aj sami zo svojej vlastnej vôle ukladali na seba tú najprísnejšiu pokutu, aby Bohu zadostučinili za svoje hriechy. A títo zaraz po smrti boli pripustení do slávy neba.

Za nimi idú tí v tom červenom ruchu. To sú tí, ktorí síce s ochotou chodievali ku svätým Sviatostiam, ale nikdy nekonali dobrovoľnú pokutu za svoje hriechy a bárs aj pracovali na sebazdokonalení dľa návodu svojich duchovných otcov, predsa nemali tej horlivosti, čo tí prví. Oni složili síce zo seba tie ťažké hriechy, ale málo si všimali tých menších pokleskov a preto Pán za dobré uznal poslať ich do očistca. A týchto ako vidíš, je

veľmi mnoho. Títo tiež budú pripustení do večnej slávy, ale čo oni vystáli v očistci, to sa nedá slovom vypovedať. Pošetili sú tedy všetci tí, ktorí sa na očistec spoliehajú, mysliac si v sebe: keď to mohli vydržať iní, vydržím to aj ja. Ale či to neni pošetilosť v tom najvyššom stupni: dať sa páliť v očistci za roky a roky, keď si s dobrovoľnými skutkami pokánia môžeme vyrovnáť svoj dlh ešte za živa. Jako vidíš tedy, toto sú tí: **nedokonáli kajúcnici**.

A Terezia zachvela sa na celom tele a so strachom pýtala sa anjela: A kto že sú tí v tom čiernom ruchu? A anjel kývnul rukou a mlčal. Terezia ale doliehala na neho, aby jej aj o tých povedal niečo. Anjel po dlhom prosení dal sa nakloniť a podal vysvetlenie aj o položení tých, ktorí boli pridení čiernym ruchom. A to vysvetlenie tak znelo: Tí v tom čiernom ruchu, to sú pokritci. To sú **falošní kajúcnici**. Tí často chodievali ku sv. Spovedi a sto krát' sl'ubovali Bohu, že sa polepšia, ale nikdy nemali v úmysle polepšiť. To sú tí, ktorí okrašľovali seba pred svojím duchovným otcom, mysliac si v sebe, že keď jeho oklamú, že oklamú aj Boha. Oni mali vždycky nejakú výhovorku na ospravedlnenia seba a vinu svoju zkladali vždycky na niekoho iného. To sú tí, ktorí bez pravej ľútosti, jedine z puhého zvyku pristupovali ku sv. Sviatostiam, aby boli vídaní od ľudí a kým v chráme s prevracaním očí a so zalamovaním rúk chceli pritiahnuť na seba pozornosť okolo sediacich, zatiaľ doma a na ulici svojím pohoršlivým držaním odpúdzali od Boha svojích bližných. To sú tí, ktorí len ústami odpúšťali svojím bližným, v srdci svojom ale aj po sv. Spovedi prechovávali tajnú nenávisť proti nim. To sú tí, ktorí svojím štipľavým jazykom znivočili dobré meno tisícich a rozsievali semeno nenávisťi medzi iných a ani po sv. Spovedi, vzdor napomenutia, ktorého sa im istot-

ne dostalo, nezriekli sa svojej podkopnej práce. Za to ale hrdo sa bili v prsia, volajúc: My sme dobrí katolíci! Tak tam vidíš po hromade všetkých tých — dobrých katolíkov — pre ktorých toľko krvácalo to Božské Srdce. Ale pamataj, že ich svatokrádežné spovede zaznačené sú od prvej až do poslednej a beda im, ponevác miesto milosrdenstva čaká na nich ukrutná trestajúca ruka Pána. A či vidíš, koľko ich je? Obrovský zástup. Hnúza sa na to poďívať! Čiň tedy pravé pokánie, o Terezo, aby sme t'a v deň súdny v ich rade nenašli . . .!

Sen sa pomínul a Sv. Terezia sa prebudila. Triasla sa na celom tele od úzkosti, ktorú prežila. A pot sa valil s jej čela tak, že si ho nestačila ani utierať. A táto svatá duša, ktorá už aj pred tým prísny život viedla, stala sa tak ukrutnou proti sebe a tak citlivo karhala sama seba za každú najmenšiu chybu, ktorú na sebe zbadala, že mnohokrát jej spovedelný otec nútený bol jej to na čas zakázať, aby totižto príliš citlivé tríznenie jej denglivej sústave nepoškodilo.

Tak jednala jedna Terezia a jako jednáme my? Terezia istotne patrila do prvej triedy kajúcnikov a po svojom sne zdvojnásobnila svoju horlivosť, aby istotou mohla počítať na bielo rucho večnej slávy, my ale žiaľ! Bohu mnoho krát' nedbáme ani o to červené, ba žiaľ! Bohu uspokojíme sa i s tým čiernym, nedbajúc o to, že ako bude súdiť nad nami Ten, pred ktorého tvárou trasú sa ešte aj tí najspravodlivejší. Zdá sa, že srdce naše je posadlé diablom, ako to srdce toho nešťastníka, ktorého až traja zlí mali v moci. Jedon z nich držal na úzde jeho ústa, aby mlčaly pri sv. Spovedi a neodhalily pravé rany jeho duše. Druhý zas držal v pazúroch jeho srdce, aby doň prava ľútosť nejakou nevkradla. Tretí konečne držal ho za vrecko, aby sa snád' nejakou nedomyslel vynahraďiť zapríčinenú škodu. Smutné to položenie, čo?

A žiaľ! Bohu, koľko je medzi nami takých, ktorí tak tancujú, ako im diabol hvízda. O beda nám, sto krát beda, jestli sme sa skutočne dostali do jeho pazúrov! Kto roztrhá putá, keď my na pravé pokánie ani len nepomyslíme?

Ale jest predsa jeden, kto myslí na nás a to je náš drahý Spasiteľ. On je vstave rozviazať naše putá a On to aj s radosťou učiní, ale na to čaká, aby sme Ho o to požiadali. Hľa jednúc priniesli k Nemu porazeného, ležiaceho na posteli. Pán videl jeho dôveru a videl aj dôveru tých, ktorí ho priniesli. A viete čo spravil s porazeným? To, čo nik neočakával. Priatelia porazeného mysleli si, že Spasiteľ zaraz sa dá do liečenia jeho tela, Spasiteľ ale miesto tela začal liečiť jeho dušu. Pravdepodobne preto, pretože videl, že duša porazeného skôr potrebovala lekára, než telo jeho a preto prv než by bol liečil jeho telo, uzdravil jeho dušu, keď riekol: Dúfaj synu! Odpúšťajú sa ti tvoje hriechy! A na slovo Kristovo spadly putá jeho duše a v tom samom okamihu uvoľnily sa aj putá jeho tela. Ponevác ten samý Kristus, ktorý mu len pred chvíľou odpustil hriechy, doložil aj to: Vstaň, vezmi svoju postel' a chod'! A uzdravený skutočne vstal a vrátil sa do svojho domu.

Keď si dobre otvoríme oči, v tomto porazenom uzreme náš vlastný obraz. Ved' čo iného je hriech pre dušu, ako skutočná porážka. Ako sa porazený nemôže hnuť z miesta, tak samo ani duša naša nemá voľnú ruku, jeľi obťažaná hriechom. - Hriech ju úplne sputná a pozbaví ju všetkej sily. Ona sa stane nevládnou a není človeka, ktorý by jej pomohol, jestli jej sám Kristus nepomôže. Každý taký tedy, ktorý je sputnaný hriechom, musí sa obrátiť na Krista, alebo na jeho námestníka, kňaza, aby rozviazal jeho putá. A jestli nemocný má dôveru v Kristovi, aj nad ním zavznajú vo sv. Spovedi tie divotvorné slová: "Dú-

faj synu odpúšťajú sa ti tvoje hriechy!" Lenže práca našej duše tým ešte není skončená. My musíme si všímať aj tých nasledujúcich slov Kristových: "Vstaň a chod'!" My nesmieme zostať ležať na lúžku našich hriechov, ale musíme s neho vstať a chodiť, rušať sa. Kto po nemoci príliš mnoho polihuje, ten sa nikdy nezotaví. Ten ztratí svoju pružnosť, svoju vzdorujúcu silu. Keby zápasníci len za mesiac polihovali, ich svaly ztratily by svoju húževnatosť, ich kosti ale trpely by na ohyblivosti a keby sa po mesačnom zahálení znovu pustili do boja, boli by istotne porazení. Podobne je to aj v duševnom živote. Kto sa po sv. Spovedi zaraz nepozbiera a odkladá nápravu svojích chýb na zajtrajší deň, ten sa k sebazdokonaľeniu nikdy nepriberie a nasledovne ani sa ho nikdy nedožije. Pravý kajúcnik chystá sa k boju od toho okamihu, keď vo sv. Spovedi vypovie tie slová: "S božou pomocou slubujem sa polepšiť a viacej nehrešiť!" On nelíha nazad na postel svojích hriechov, ale vstáva na nohy s tým úmyslom, že bude odporovať každému pokušeniu, bez ohľadu na to, z ktorej strany ono príde. A toto je to, čo mnohí nechcú pochopiť. Mnohí sa nazdajú, že vo spovedelnici skončila sa práca pokánia. Kdežto mali by znat', že sa práca pravého pokánia vo spovedelnici ešte len začala a dokončiť sa dokončí len vtedy, keď pri ostatnom dychu odovzdáme dušu svojmu Tvorcovi. Náš život není tedy polihovanie, ale boj a to stáli boj. A komu sa polihovanie lepšie ľúbi, nech nepočíta na odmenu a nech bude prichystaný na to, že sa pri poslednom súde octne medzi tými, ktorí si pri hudbe zlých duchov pomaširujú do večnej záhuby. Bude to ozaj smútočný pochod, nad ktorým nie len ich Tvorca bude slzy ronit', ale slzy budú ronit' aj oni sami. Ale darmo je: Komu niet rady, tomu niet pomoci! Pomáhajme si tedy, kým není neskoro!

Najlepší liek

Katka Brúsovie rozchýrená bola po celom okolí pre svoju hrdosť, srdnatosť a panovitosť. Pekná síce nebola, ale bola svalovitá a pracovitá a popri tom bola súčasne aj dedičkou krásneho lánu pola, na ktorý sa vysialo asi 80 meríc jačmeňa. K tomu bola šikovná. Práca pod jej rukami len tak mizla. V jej dome bolo všetko čisté jako krieda; jej dobytok bol pekný a bujný, dvor zametený jako humno a role obrobené ako na nejakom panskom majeri.

Tieto posledné vlastnosti prit'ahovali mnoho záletníkov. Ale Katka bola výberčivá. A vzalo jej to dlho, kým si konečne vyvolila jedného poriadneho rozvažitého mládenca.

Sotva že mu ale ruku podala pri oltári, hľadela si ho dostať pod papuču. A on chudák popustil. Stal sa v dome paholkom. Čo ona riekla to sa muselo stať. A ona veru znala rozkazovať. A milý mužíček musel driet' od rána do noci, či už v stodole alebo na poli. Musel pracovať za dvoch, ponevác Katka paholka nechcela. A jestli mu prišla niekedy chuť na skleničku piva, Katka začala hromžiť a začala mu kázeň držať o ožralcoch, tak že mu od piatiky všetka chuť odišla a radšej zostal doma, aby sa nemusel s ňou užierať.

Ale čo bolo moc, to bolo moc. Stálo napinanie síl aj jeho ovládalo. Dostal suchoty a o dva roky zomrel. Zostala

tedy vdovou. Jej rodičia už neboli na žive. Čo si mala tedy počiť? Musela si najat' paholka. S tým to ale nešlo to tak hladko, jako s mužom. Kedykoľvek mu naložila nejakú ťažšiu prácu, ktorú nemohol pohodlne vykonať, začal hubovať a vyhrážal sa jej, že pôjde zo služby. Večerami a zvlášte v nedeľu rád sa túlával a keď sa v pondelok nad ránom doťackal, zvalil sa jej niekde do sena a až vtedy stal, keď mu už v žalúdku cigáni klince kuvali. Katku žrala zlosť. Začala tedy rozmýšľať o vydaji. Ale kde najst' muža, jako bol nebohý? Celá bola namrzená, ba začala šomrat' už aj na pána Boha, že ju s takým ťažkým krížom navštevuje. A tu hľ'a, prišla pomoc z nenazdania.

Keď bola Katka najviac nadurená, prišiel, jako by bol s neba spadol, starý žid, Šimek.

"Tetičko! Nemáte na predaj nejakú kožušinku alebo trochu peria?"

"Prosím Váš, berte sa mi z očí! Neužierajte ma!"

"To by bolo pekne. Čo že som vám spravil, že sa tak na mňa hneváte? Vždycky bývate tak prívetivá, jako nejaká mestská dáma a dnes ste taká namrzená. Čo sa Vám pridalo?"

"Nič sa mi nepridalo. Ale od mužovej smrti — Boh mu daj večnú slávu — nijako to nejde s tým gazdovstvom. Paholok leňoch a lump. Človek sa nemôže

na neho spol'ahnuť. A dievka? Pane uchovaj, to je veru ľahká gráta. Všetka starosť leží tedy na mojích pleciach. Nevieť, kam mám skôr skočiť. Jestli som tu, nemôžem byť tam. A kde ma není, všetko ide naopak."

Žid sa usmial: "Ale prečo sa nevydáte? Keby ja bol taká hodná žena, jako vy, ja by som sa veru bol už dávno vydal."

"Viete čo Šimku, pred vami sa nemá čo hanbiť, poviem vám úprimnú pravdu. Ja sa vydat' musím. Sama tak nemôžem zostať. Ale prosím Vás, kde nájdete dobre usporiadaného muža? Na kto réhokol'vek sa len podívam, žiadon nič nestojí. Jedon by stále sedel v krčme. Druhý je leňoch. Tretí je grobian a zachádzal by so ženou, jako so služkou. Štvrtý je neokresaný. A . . . fajčiari sú všetci. Tak čo si z nich vyberiete?"

Žid chytrák, premýšľal, jako by tu mohol niečo vyrobiť i začal ženu chlácholiť. "Zdá sa mi, že vy ste na tých chlapov až príliš zlá. Nájdú sa ešte aj poriadni mužovia. Či váš nebožtík nebol hodný?"

"Bol, veru, bol. Krivdila by mu, keby som sa nepriznala. Ale keby som ho nebola držala na úzde, aj on by bol popustil. No, ale on aspoň poslúchol. A čo je pravda, to je pravda. Bohu by d'akovala, keby som znovu takého dostala."

"Dovoľte, tetičko, aby si na chvíľu sadol. Ja Vám chcem niečo povedať." Riekol žid. A složiac svoj batoh, sádl si do kúta. "Veď nás to nebude nič stáť keď sa trocha povyprávame . . . Stavme sa o desať zlatých, že vám najdem muža, práve takého, akého si Vy prajete."

"Ale dajte mi pokoj! Kto by sa s vami staval? Jak vy mne môžete nájsť muža a to ešte takého, jako ja chcem?"

"Ja? Ja, že nie?" pýtal sa žid a uprel oči na Katku. Stiahol obočie a udrél si ľavou rukou na prsia. "A kto iný by mohol, keby ja nie? Ja chodím široko

d'aleko. Poznám každého, jako svojho brata. Tak stavme sa, že Vám najdem muža podľa vášho vkusu. Jestli ho ne-nájdem, složím Vám desiatku ja, jestli ho ale nájdem, dáte mi desiatku Vy. Bu-de osoh či tak, či tak. Teda stavme sa! Na môj hriešnu ja vám poslúžim z lásky, preto že Vás rád mám, bo ste hodná žena. Inej by som to nezrobil ani za stovku."

Katka sa zamyslela. "Staviť sa? To sa mi neoddá. Ale keby ste vedel o nejakom poriadnom mužovi . . ."

"Keby ste vedel!" zasmial sa Žid. — "Nuž jak bych nevedel. Veď ich poznám desať, dvadsať, tridsať, koľko len chcete. A jakých len chcete. Chcete mladého? Šuhaja štyriadvadsať ročného, Takého jako ruža, Aby ste mala radosť z neho?"

"Dajte mi pokoj s takým! Aby ma ešte na staré letá namlátil! To by mi ešte chýbalo . . . Ja by radšej mala vášneho, pracovitého muža . . . ale vdovca nie. To Vám vopred hovorím. Teň by mi stále vyhadzoval na oči svoju nebohú. Ale načo moc krákorit'. Však viete jako to býva . . ."

Žid Šimek oprel bradu o palicu. Potisol si čiapku do zadu a rozmýšľal . . . Náhle prižmúril oči. Tvár sa mu natiahla a okolo úst jeho objavil sa radostný úsmev . . .

"Ženo! Sadnite si sem vedľa mňa! Vy ste ozaj šťastlivá, že ste na mňa natričila. Ja viem práve o takom človeku, jakého vy chcete. Len keď on bude chcieť."

"Prečo by nechcel?" zahromžila Katka urazene. "Ja mám predsa . . ."

"Nechajte to, tetičko!" prerušil ju žid. "Nech vám to dopoviem! On vám je človek podivný, jakých málo nájdete. On je najstarším synom bohatého otca. Práve mu minulo tridsať rokov a predsa sa ešte nechce oženit."

"To je podivné!" prehodila Katka.

"Veru podivné!" prisvedčil žid. "A jaký to za člověk! Chlap urastený, krásny, poriadny. Niečo fajn! Na muzike ho jakživ nevidno. A keď si aj zájde niekedy v tú božiu nedel'u na sklenicu piva — no prečo že by nešiel? Zájdem si aj ja. Zájdu si aj veľkí páni. Ono to nikomu nezaškodí. Ale krik robiť a hádať sa, ešte ho nik neslyšal. Zapáli si na fajocku a sedí si pekne, sporiadane, jako ten najlepši sused..."

"Tedy aj on fajčí!" zakrútila Katka nosom... "S takým sa mi practe!"

"Len pomaly, len pomaly! Ved' aj pán cisár fajčí a fajčia aj generáli. Prečo by si on nemohol zafajčiť?"

"Tým to pristane. Tí môžu!"

"A mne to nepristane? Ja mám hľa ten batoh. S tým vandrujem od šábesu do šábesu a tiež si zapukám. A môže mi niekto rieciť, že som lump? A keď môžem fajčiť ja, prečo by nemohol fajčiť syn bohatého otca?... Prosím vás, tetička, nebud'te až tak príliš... ani neviem jak to mám povedať..."

"No, nehajme to! To je vedľajšou vecou. Jaký je do práce? Není leňoch?"

Žid skočil, ako keby ho bol had uštipol. "Čo—o—o? Čo si vy myslíte? Nazdáte sa snád', že ja vám budem leňocha núkať? Vám tetičko? Kam ste podeľa rozum? To by som veru nebol očakával od vás."

"Teda, keď je taký, jako vy hovoríte, prečo že nemôže nájsť nevestu? Oh, ja vás znám. On vás podplatil a vy mi ho chcete nadstrčiť. Ja som ale není tak hlúpa, aby som vám na lep sadla."

Žid vstal rýchle. Prehodil si batoh cez plece a poberal sa von. "S pánom Bohom!"

"Kde sa tak poňáhl'ate, Šimku?"

"Kde? Čo ste slepá?" obrátil sa žid. "Nuž preč!"

"A prečo?"

"S takou ženou jako ste vy, nechcém mat' žiadnej zapletačky. A k tomu ešte takú hanbu! Ja? Abych ja bol podplatený? To mi ešte nik neriekol... Vedzte, ja som není, jako iní židia. Keby som šudil a podvádzal, mohol som byť už dávno bohatým; ale nie, ja radšej drem so dňa na deň, len aby to bolo poctivé... S Pánom Bohom! Viac ma tu neuvádzate..."

"Ale Šimku, čo ste sa tak napaprčil? Ved' ja len žartujem. Prosím vás, člověk musí byť opatrný, keď sa jedná o tak vážnu vec. Vráťte sa na slovíčko!"

Žid, bárs bol už na dvore, vrátil sa a zastal si pred Katkou. "Vidíte, jaká ste vy podivná osoba. Vy sa nazdáte, že on nemôže nevestu dostať? Dostal by ich desať na každý palec, len keby chcel. Taký chlápák — Bože môj, na celom Slovensku mu páru není — a dom jeho — ale sa nezlobte — je veru ešte lepší než váš. A taký by nemal dostať ženu? Ale keď ste už tak zvedavá, poviem vám aj to, prečo sa nežení... On je najstarší syn v rodine a za ním nasleduje ešte desať iných. Tri dievky sú už vydaté, ale ostatných sedem je ešte nedospelých. A keby sa oženil, vytisol by otca i s tým drobiskom spolu. To on ale nechce učiť. Preto radšej čaká trpezlivo, kým ostatní podrastú a postavia sa na nohy. Vidíte, taký je to člověk. On vám ani kurčiatku neublíži. Bola by ste veru šťastná, keby ste ho dostala. Ale kto vám vyhoví, keď ste taká priberčivá?"

"A gazdovstvo kto vedie?" pýtala sa Katka.

"Gazdovstvo vedie Jakub, pod dozom otca."

"Teda Jakub? Môj Ty Bože! Už rozprávame o ňom skoro hodinu a ja sa ani to neopýtam, jako sa volá, alebo z kadiaľ je."

(Pokračovanie v bud. čísle.)

Žalmy Kráľa Dávida

Povolaním ‘Listov Sv. Františka’ je, aby poučovali slovenský ľud vo všetkých oddieloch nášho náboženstva. Nasledovne redakcia týchto Listov drží si za povinnosť, aby oboznámila svojích čitateľov aj s najdrahším pokladom našej sv. viery—so sv. Písmom.

Samo sebou sa rozumie, že Písmo sv. je tak objemné, a tak bohaté na myšlienky, že jeho okamžité vysvetlenie je holou nemožnosťou. Postupne ale dá sa aj v tejto tak vážnej veci mnoho spraviť. Listy Sv. Františka tedy s ochotou beru na seba tuto prácu a z pomedzi mnohých kníh, ktoré sa vo sv. Písme obsahujú, v prvom rade Žalmy Kráľa Dávida budu vysvetľovať.

Sledujte toto vysvetlenie s pozornosťou a presvedčíte sa, že rozum ľudský na seba ponechaný, jakživ by nebol býval vstave toľko mudrosti, toľko krásy a toľko bohatstva naznašat’, keby ho Duch Boží nebol v tom napomáhal. Ale Duch boží sostupil na svätcov starého a nového Zákona, On im dal myšlienky, ba často i slová, aby nám mohli zvečniť odkazy božie. A tieto odkazy božie budu predmetom nášho uvažovania. Začnime tedy v mene božom s prvým Žalmom.

ŽALM I.

1. Blažený muž, ktorý nenasleduje radu bezbožných a na ceste hriešnikov nepostáva a nevysedáva na učiteľskej stoliči moru.

2. Lež oblubu má v zákone Pána, a o zákone Jeho rozjíma vo dne i v noci.

3. On sa bude podobat’ stromu zasadenému vedľa rieky, ktorý donáša ovocie svoje na čase a ktorého listie neoprechne a načokol’vek sa podoberie, vydarí sa mu.

4. Nie tak ale bezbožní, nie tak! Oni sa podobaju prachu, ktorý vietor rozháňa po povrchu zeme.

5. Preto bezbožní neobstoja pri sude, ani hriešnici v kruhu spravodlivých.

6. Ponevác pozná Pán cesty spravodlivých, cesta bezbožných ale zanikne.

Vysvetlenie:

Keď už starý Dávid cítil, že sa blíži k sklone svojho života, prv, než by bola vypadla harfa z jeho ruk, usiloval sa—Duchom božím vedený—prípraviť pre svojich Levitov niekoľko krásnych piesní.

Za predmet svojej prvej piesne vybral si ten samý chválospev, ktorý užíval o tisíc rokov pozdejšie sám Syn Dávidov—Kristus Pán—keď v reči svojej na hore za bla-

hoslavených vyhlásil tých, "ktorí lačneju a žízňia po spravodlnosti, lebo oni nasýtení budu."

Krátkym obsahom tohoto **prvého Žalmu** je tedy tá večná pravda, že pravu blaženost' a pravé št'a-stie na tomto svete len ten najde, **kto si obl'ubi spravodlivost', kto sa prispôsobí vôle božej, a kto svedomite zachová príkazy božie.** Tí ale, ktorí si osvojili bezbožnosť a nespravodlivosť a odtrhli sa od Boha, bežia v strety istej záhube a vykopy si svoj predčasný hrob.

Vid'me ale z bližša, čo sa obsahuje v jednotlivých veršoch tohoto Žalmu!

V 1-vom verši poukazuje Žalmista na tie tri stupne, ktoré prekonáva hriešnik. Človek zväčša neupadne do hriechu v prvom okamihu. Prvým krokom ku hriechu býva to, že **povolíme rade bezbožných.** Diabol nás pokuša, on nás svádza. Od nás závisí ale, či povolíme jeho pokušeniu alebo nie. A skutočne, mnohí z nás, žiaľ! Bohu povolia. Spravili tedy prvý krok ku hriechu. Dobrý kresťan mal by sa zhroziť už nad samým privolením k hriechu. Mal by ol'utovať svoj suhlas a mal by sa vrátiť z nastupenej cesty, kým ešte neni neskoro. Ale jako Žalmista hovorí, človek, ktorý už dal suhlas ku hriechu, neuspokojí sa s puhým suhlasom, ale "začne si postávať na ceste hriešnikov," začne sa dopušťať hriechu samostatne a postupne tak navykne na hrešenie, že

si zrovna "zasadne na učiteľský stolec moru," tojest on sám stane sa učiteľ'om hriechu. On sám začne svádzať iných ku hriechu, aby vidiac hrešiť iných, uspokojil svoje vlastné svedomie. Žalmista nazýva tu hriech morom duše ponevác hriech skutočne moru podobne otravuje a vraždí dušu našu. Taký človek tedy, ktorý nedá svoj suhlas k hriechu, ktorý sa nedopuští a hriechu svevolne, ktorý nesvádza iných ku hriechu, môže byť pomenovaný blaženým celým právom a v skutočnosti je aj blaženým.

V 2-hom verši ale vysvetluje Žalmista, že čo zdržuje človeka spravodlivého od hriechu. Bázeň božia je tá, ktorá sdržuje spravodlivého človeka od hriechu. A tuto bázeň božiu si len tak nadobudneme keď dl'a slov Žalmistu, stále máme pred očami Zákon boží a keď o jeho obsahu rozjímame vo dne i v noci. Neni tedy dost' len modliť sa Desat' Príkazov božích, ale povinnosťou našou je aj rozjímať o nich. Máme rozjímať o ich obsahu zvlášťne večer, keď sa ukladáme ku odpočinku. S príkazmi božími máme porovnať svoje denné jednanie. A jestli by sme zbadali na sebe nejaku chybu, máme ju nasutku ol'utovať a hl'a-diet' ju čím skôr napraviť. Takto jedná spravodlivý muž a za jeho svedomitu prácu ujde sa mu aj za-služenej odmeny.

Verš 3. On sa podobat' bude

stromu, ktorý je zasadený na brehu rieky milostí božích. Milosti božie budu ho ovlažovať, aby lístie jeho čností neopadalo, aby ho nevysušila horúčosť tuzemského trápenia. Ba dopomôžu mu tie samé milosti aj k tomu, aby vydal ovocie svojích dobrých skutkov "na čas", keď ten nebeský Hospodár dostaví sa v deň sudu pod jeho konáre, aby otriaslo s ních, čo sa na ních urodilo. Ano, Boh s radost'ou žehná podnikom spravodlivého a Žalmista sa ani najmenej nemýli, keď tvrdí, "že sa mu vydarí všetko, do čohokol'vek sa len chytí."

Verš 4. Beda ale bezbožným! Oni sa podobaju bezdušnému prachu, ktorý vietor rozháňa po povrchu zeme. Oni su len plevy, ktoré hospodár neshromažďuje do svojej stodoly, ale zaraz pri mlátení a cudení pustí ich vetrom, aby mu nezavadzaly. Oni sa podobaju neurodnému figovému stromu, na ktorom hospodár rok po rok hľadá ovocie. Ponevác ho ale nenašiel, vzal sekeru a vyt'al ho. A jeho neurodné drevo hodil na oheň, aby shorelo.

Verš 5. "Preto bezbožní neobstoja pri sude." Nebudu sa vypínať s podzdvihnutou hlavou. Ich hla-

va ovisne a oni zahanbení budu stáť pred svojím sudcom v deň sudny. "Ani hriešnici neobstoja v kruhu spravodlivých," v kruhu tých, z ktorých si za živa len posmech robili, ktorých za živa prenasledovali pre ich vernosť k Bohu. Spravodliví totižto postavia sa v deň sudny oproti nim. A svedčiť budu proti nim pred Sudcom nebeským. A beda tým, ktorí tol'ko svedkov budu mať oproti sebe!

Verš 6. Keby ale ani svedkov nebolo, tam je "Vševeduci Boh", ktorý zná, čo pretrpeli spravodliví zo stránky hriešnikov a bezbožníkov. A On sa postará o to, aby spravodliví boli odmenení... "Cesta bezbožných ale zanikne" vo večnej záhube, vo večnom zatratení. Bezbožní budu tí, ktorým zahrnia do duše hrozné slová nebeského Spasiteľa: "Vzdial'te sa odomňa vy prekliati...!" A z ich očí vyhrknu slzy, ale to nebudu slzy ľutosti, lež slzy zúfalstva, ktoré nebudu mať pre nich žiadnej ceny...

Všimnime si tedy slov Žalmistu a vstupme do radu tých, ktorí v bázni a poslušnosti kráčajú po cestách príkazov božích, aby sme aj my dl'a slov jeho ku blahoslaveným pripočítaní byť mohli.

SPOLOK Kresťanských Žien a Matiek

ÚPRIMNÉ SLOVO K NAŠIM
SLOVENSKÝM MATKÁM.

ISÁRA Napoleona pítal sa jednúc ktorýsi jeho dvoran, že čo chybí Francii? Napoleon bez váhania odpovedal: Francii nič iné nechybí, len kresťanské Matky. A skutočne každej krajine, nie len Francii, nevyhnutne potrebné sú dobré svedomité, kresťanské Matky. Keď naše slovenské Matky nosiť budú bázeň božiu v srdciach svojich, keď budú čistotné a zbožné, keď svedomite budú plniť svoje povinnosti, dožijú sa toho, že ich dietky soplú ruky svoje a volat' budú k Bohu: "Bože, žehnaj Matkám našim a odmeň ich stonásobne za starostlivosť a lásku, ktorou nás obsypaly." Budúli ale naše slovenské Matky ľahkomyselné; budú-li túžiť jedine po pohodlí a radovánkach tohoto sveta; venujú-li svoju pozornosť miesto výchovy dietok prázdnych daromniciam, môžu byť isté, že ich dietky kedysi tiež povstanú a preklínat' budú ešte aj tú hodinu, keď ich matky na svet vydaly.

Snád' nikdy na svete nemaly slovenské katolícke Matky tak dôležitú úlohu pred sebou, jako práve dnes. Keď čítame dejiny Spojených Štátov, zbadáme že ešte pred nedávnom mnohé okresy zaľudnatené byly rodinami ktoré bud'to nemaly žiadneho náboženstva, bud'to patrily k nekatolíckym sektám. Dnes ale vidíme, že v tých samých okresoch nekatolíci museli prepustiť miesta svoje katolíkom tak v obchodnom, jako aj v spoločenskom, ba i v politickom živote. Jak sa to stalo? Príčinou toho je to, že katolícka Cirkev od jakživa zastávala práva narodiť sa majúceho dieťaťa a nikdy pod žiadnymi podmienkami nedovolila jeho zničenie. Kdežto mnohé nekatolícke rodiny, k vôli sebeckému pohodliu, bez všetkého hrizenia svedomia ni-

čili a ničia svoj plod ešte i dnes. Ale s tým kopú si len svoj predčasný hrob. My ale vidíme v tom len spravodlivý trest boží. Také rodiny, ktoré sa prehrešili a prehrešujú oproti svätému cieľu manželstva, nezasluhujú si iného, len aby vyhynuly a aby ich mená vymazané boli z knihy života.

Ked' sa vrátíme len o pädesiat rokov nazad do dejín Spojených Štátov, zbadáme, že o Irčanovi a Nemcovi málo kde bolo slišať. Dnes ale nenájdeme úradovne, nenájdeme obchodu, nenájdeme továrne, kde by Irčana a Nemca nebolo. Ba čo viac, oni sú tí, ktorí zastávajú tie najpoprednejšie miesta. Ale dnes už aj ich slnko začína sa kloniť k západu. A to len preto, že duch moderného pokroku už aj ich ovial a aj oni sa stali prívržencami tak chytľavej a bezbožnej náuky jednodetstva. A neminú sa ani dve pokolenia a ich miesta — ako sa náš v Bohu zosnulý pán biskup Koudelka vyslovil na biskupskej konferencii vo Washingtone — zaberú čoskoro Poliaci a Slováci, synovia a dcéry tých rídzich Polských a Slovenských katolíckych Matiek, ktoré sa nestydily a ktorým sa nelenilo odchovať sedem — deväť — ba často až dvanásť dietok. A keď ostatné národnosti zapadnú do smutného hrobu všeobecného zabudnutia, povstanú st'a by zo vzduchu naši slovenskí synovia a dcéry. Vyvlastnia si zem, obchody, továrne a úrady a oni budú rozhodovať nad budúcim osúdom našich drahých Spojených Štátov.

Niektó sa nám snád' vysmeje a vynadá nám do "namyslených". Ale my sme neni namyslení. My len sledujeme s pozorným okom logický vývin terajších pomerov a uzatvárame z toho, že jestli ostatné národnosti tak dôsledne budú pokračovať vo svojej národnej samo vražde, behom dvoch, troch pokolení istotne zaniknú, alebo keď bych aj nezanikly úplne, oslbnú na toľko, že nútené budú prepustiť miesta svoje nám Slavianom. A na dôkaz toho, že neklame seba samých, dostačí nám pozrieť sa len na statističnú tablicu všetkých amerických organizácií. Táto nás rukolapne presvedčí, že všetky ostatné organizácie skoro do hromady nemajú tak krásny, zorganizovaný podrost', jako práve my Slováci.

Práve preto krásna úloha čaká v budúcnosti na naše Slovenské Matky. Hlavnou vecou je len to, aby túto úlohu, ináč tak vznešenú, v plnej miere pochopily. Ak naše Slovenské Matky pochopia svoje povolanie, môžu byť uistené, že slovensk' národ k ich nohám složí veniec povd'ačnosti, povedomí súc si toho, že ony byly tie, ktoré mu v tomto cudzom svete k veslu dopomohly.

Na ramenách našich slovenských matiek leží tedy veľká t'archa. My všetci známe, že v devädesiatich pádoch zo sto diet'a býva podobné svojej matke. Ako si ho mat' odchová, také bude. Ked' ono žije v zdravom domácom ovzduší, kde anjelské krídla matky chránia ho pred mýlnym krokom, tam ono zriedka kedy donesie hanbu na šediny svojej matky. Kde ale matka popustila úzdy svojím dietkam; kde matka spustila oči so svojích dietok; kde im ona dovolila, aby mimo milfho rodinného kruhu na ulice vyrástly; tam neni čo dobrého očakávať. Tam príjde nepriateľ a naseje kúkola medzi pšenicu. A naseje ho hodne, aby sa prijal. A kúkol vyrastie a udusí pšenicu. A matka sa nevie prediviť, jak sa to stalo, že jej namáhavá práč'a tak chytro zkazu vzala. Áno, zkazu vzala, ale len preto, ponevác matka, chudina, snád z

núdze, snád' k vôli osobnému pohodliú prestala pracovať na d'alšej výchove svojho dieťaťa.

Kto počul niečo a takzvanom “juvenálnom korte” pred triciatimá rokami? Či sa snívalo nekomu vtedy o zvláštnom súde pre mládež? A vtedy — jestli sa nemýlime — bolo práve tol'ko dievčat' a chlapcov, jako aj dnes. A či v žilách tých dievčat' a chlapcov voda kolovala miesto krvi? Pochybujeme. Prečo že tí nepotrebovali vtedy zvláštne súdy, zvláštnych sudcov, jako dnešná mládež? Alebo či snád' dietky pred triciatimá rokami boli “Svätí,” ktorí s neba spadli? Nemyslíme. Rozdiel medzi nimi a medzi dnešným pokolením bol len ten, že sa tým trochu viac ušlo z tej takzvanej kresťanskej výchovy. Kdežto dnešné moderné deti nemajú v srdci svojom bázne ani pred Bohom, ani pred ľdmi. Ich náboženská výchova sa skoro úplne zanedbala. Oni väčšinou vyrástli na ulici bez kázne, bez bázne a dnes niet človeka, kto by ich ovládal . . . Ubohí rodičia! . . . Poľutovania hodné dietky! . . . A prenešťastná vlast', ktorú takéto pokolenie má riadiť . . .!

Jak tu tedy pomôcť? . . . Čoho sa chytiť . . .? Kde začať liečiť . . .? Zdá sa nám, že koreň človečenstva je chorý. Ten by bolo treba najsamprv vyliečiť . . . Matky! . . . Vy drahé Slovenské Matky, či cítite pravdu týchto slov? . . . Áno! Vy cítite. A preto srdce vaše túži tiež po tom, aby koreň národa — ktorý ste Vy — liečený bol v prvom rade.

Liek je pripravený. Dostanete ho v malých dávkach, aby Vám nepoškodil. Užite ho dl'a predpisu. Lekár váš bude Vám po ruke.

Synu môj! Nezabúdaj na zákon môj a zachovávaj príkazy moje, lebo ony predlžia dni a roky života tvojho a dodajú ti pokoja!

* * *

Dôveruj v Boha v srdci svojom a nespoliehaj sa na svoju múdrosť.

* * *

Keď môžeš pomôcť bratovi tvojmu dnes, neodkladaj s tým na zajtrá. Môže sa stať, že sa toho “zajtra” nedožiješ.

Prst Boží

PALÁCI kráľa. Baltazára bolo veselo. Spev a hudba rozliehaly sa po priestranných dvoranách. Smiech hostí a štrngot pohárov prezradzovaly, že zamestnanci kráľa odložili na stranu všetku starosť, aby mohli vyžiť pohostinnosť svojho panovníka až do najvyššieho stupňa.

Kráľ vidiac výtečnú náladu svojich hostí, popustil si aj svoje uzdy a vo svojom veľkom rozkoši naložil sluhom aby mu priniesli zlaté kalichy a nádoby, ktoré svatokrádežná ruka jeho otca ukoristila z jeruzalemského chrámu. Hostia zbadali, čo kráľ zamýšľal. On chcel totižto zneuctiť svaté nádoby, ktoré kedysi zasvätené boli službe božej. No vzdor tomu nebolo nikoho, ktorý by ho bol zavrátil. Hostom veru málo čo záležalo na tom, že z jakých kalichov a pohárov budú si popíjať. Im sa len o to jednalo, že keď sú už na hostine, aby mali s čím aspoň smad zalievat' . . .

Sluhovia vyplnili rozkaz kráľa. Zlaté nádoby sa v okamihu zableskly na stoloch . . . Drahocenné víno perlilo sa v kalichoch . . . Hudobníci zahrali okúzľujúcu melodiú a hostia postávajúc zo

svojích sedísk, pripili si na zdravie svojho kráľa . . . Veselosť nemala mať hraníc. A možno žeby ani nebola mala, keby sám Boh nebol riekol: dost! . . . A v tom okamihu zjavila sa na stene dvorany jakási tajná ruka, a napísala tri tajuplné slová: Mane — Thekel — Phares . . .

Tak kráľ, jak hostia, st'a by hromom omráčení složili poháre a nemo hľadelí na výstražné písmo, ktoré sa na stene objavilo . . . Nejedno koleno sa zachvelo, nejedna tvár zbledla, nejedno čelo pokríl studený pot, nejedno srdce stíchlo. . . Jedným slovom: strach bol všeobecný.

Sotva že sa kráľ precítil zo svojho omráčenia, naskutku dal povolať mudrcov svojej vlasti — ktorí sa v susednej sieni zabávali — a požiadal ich, aby mu vysvetlili význam tejto tajnej zvesti. Lenže nenašiel sa ani jeden, ktorý by bol v stave býval podat' postačiteľné vysvetlenie . . . A zachmúrila sa tvár jeho a strach opanoval všetkých dvoranov.

Tento chýr sa rýchle rozniesol po celom dvore a dostal sa aj do uší kráľovnej, ktorá sa práve sberala na odpočinok. Nechala tedy spánok stranou a zabehla do siene, kde sa kráľ zabával. V krociac do dvorany, jej bystré oči zaraz zbadaly, že není všetko v poriadku. Jakonáhle jej ale vysvetlili, že čo sa stalo, rozjasnila sa jej tvár. Spomla si totiž na Da-

niela, o ktorom už dávno znala, že s pomocou "svojho Boha" vystave je vysvetliť všetky možné tajné veci. Na jej žiadosť privolali tedy Daniela . . .

Daniel vkročil . . . Kráľ si ho premeral od paty do hlavy a riekol mu: Počul som, že máš ducha božieho v sebe a že viac múdrosti a vtipu nachádza sa u teba, ako u týchto mojích čarodejníkov, z ktorých ani jeden nebol vystave prečítať a vysvetliť mi písmo, ktoré tajná ruka len pred chvíľkou hodila na moju stenu. Jestli tedy vystave budeš prečítať ho a vysvetlíš mi jeho význam, dám ťa obliecť do šarlátu, zlatú ret' až dám pripraviť okolo tvojho krku a ustanovím ťa za tretieho úradníka v kráľovstve mojom . . .

Dániel sa poďíval na stenu a uzrúc písmo, pokrútil hlavou a riekol: Kráľu! úrady svoje podrž si pre seba. A dary svoje daj iným. Písmo ti ale prečítam a podám ti vysvetlenie:

Všemohúci Boh kráľovstvom, hodnosťou a slávou obdaril Otca tvojho Nabukodonozora. Moc jeho bola tak veľká, že sa korily a triasly pred ním všetky národy. Koho chcel zabiť, zabil; koho chcel zraziť, zrazil; koho chcel povýšiť, povýšil; koho chcel ponížiť, ponížil. Jakonáhle ale spyšnelo jeho srdce, Boh ho pozbavil kráľovstva a odňal slávu jeho. Ba pozbavil ho i rozumu a vyvrhol ho medzi zvieratá zeme, aby sa s nimi pásol na spôsob volov a aby rosa neba kropila jeho telo, kým neuznal, že Boh najvyšší je pánom zeme a že toho ustanoví za jej vladára, koho On chce. A ty syn jeho, Baltazár, ktorý si toto všetko znal, neponížil si srdce svoje, lež postavil si sa proti Pánovi neba a zeme. Dal si si pri-niest nádobu domu jeho a tak ty, jak úradníci tvoji, ženy tvoje a ženy ich popíjali ste si z nich víno. Oslavovali ste bohov zlatých, strieborných, železných a drevených, ktorí ani neslyšia, ani nevidia, Boha najvyššieho ale, ktorý dych

tvoj drží v rukách svojich a ktorý riadi cesty tvoje, osláviť si zanedbal, ba zneuctil si Ho. Preto poslal On svoju tajnú ruku, ktorá zaznačila odkaz jeho na stenu tvoju. Odkaz jeho je nasledovný: Mane — Thekel — Phares! Mané značí, že Boh spočítal dni panovania tvojho a završil ich. Thekel značí, že položený si bol na vážku a najdený si bol príľahkým, a Phares značí, že rozdelené bude kráľovstvo tvoje a dané bude Médom a Peržanom . . .

A čo na to kráľ? Snád' vstúpil do seba? Snád' konal pokánie? . . . Nie. O tom sa mu veru ani neprisnilo . . . Ale, jako riekol, tak aj spravil, dal Daniela odiať šarlátom, zlatou retiazkou dal ozdobiť krk jeho a vyhlásil ho za tretieho úradníka v krajine a — zabával sa d'alej, jako keby sa nič nebolo prihodilo. Ale, jako to písmo svaté zaznačilo, zavraždili ho ešte tej samej noci a kráľovstvo jeho prešlo do rúk nepriateľov jeho; prešlo do rúk Médov a Peržanov, do rúk Dáriusa a Kýrusa vnuka jeho, ktorí sa na ňom podelili . . .

Či to nebola zbabelosť takto jednat'? A predsa čo viedlo k tomu kráľa Baltazára? Či on neznal, že s Bohom nenie čo žartovať?

Možno, že znal, ale nevšímal si toho, ponevác príliš mnoho si zakladal na svojej vlastnej sile. On si bol povedomí toho, že jeho sídelné miesto: Babylon vzdorovať bude všetkým útokom nepriateľa. Mesto toto bolo totižto obohnané múrami, ktoré presahovaly 200 šúchov výšky a 50 šírky. Mimo toho aj rieka Eufrates, ktorá bola hodne hlbokou a širokou, robila prirodzene neprístupným mesto Babylon a bránila ho proti útokom nepriateľov jeho, ktorí ho už dva roky obliehali a nemohli ho dobiť. Ale darmo si zakladal Baltazár na svojej sile. Prerátal sa. Boh skrižoval jeho plány. Nepriatelia jeho nakopali hlbokých priekop a odviedli rie-

ku Eufrates iným smerom. Sotva že sa ale koryto rieky vyprázdnilo, predrali sa až k múrom. Brány mesta vyvážili. Stráž pobili a vtrhnúc do kráľovského palácu, prekvapili zabávajúcu sa spoločnosť a kráľa Baltazára i s úradníkmi jeho na mieste povraždili . . . Výstraha ruky Pána splnila sa tedy ešte v tú samú noc . . .

* * *

Podobnú výstrahu dáva Boh aj nám. Cestou nášho svedomia volá nám do ucha: Bud'te na stráži, pretože ten výstražný nápis vzťahuje sa aj na vás. Dni vaše sú spočítané a dovŕšené. Nie stá, nie tisíce, lež miliony z vás pôjdu ešte tohoto roku pred súdnu stolicu moju. Položení budú na vážky a dokáže sa, že sú príliš ľahkí. Pokleskov majú hromadu a zásluh? Len prázdne ruky. Preto kráľovstvo ich rozdelené bude a odovzdané bude do rúk nepriateľov . . . A či sme neni medzi týmito aj my? . . . Kto by to vedel povedať? . . .

* * *

A v čom pozostáva to naše kráľovstvo? To kráľovstvo naše pozostáva v nie čom takom, čo sa so zemskými pokladami porovnať nedá. Je to naša nesmrteľná duša a naše telo o ktorom hovoríme, že malo by byť stánkom božím. A toto kráľovstvo má byť odňaté od nás a má byť rozdelené medzi nepriateľov našich. Telo naše bude odovzdané zemi, ktorá ho úplne zpotvorí, tak že nezostane z neho nič iného len kus blata, abo prachu. Duša naša ale — Bože varuj nás od toho — stane sa otrokom nášho najväčšieho nepriateľa — diabla, ktorý ju má trízniť cez celú večnosť . . . A my vzdor tomu, že známe, že nám toto všetko hrozí, s úsmevom na tvári, jako Baltazár, hľadíme v ústrety ukrutnej smrti, ktorá dnes, zajtra má vyhasiť náš život.

Či by nebolo múdrejšie, keby sme boli na stráži a pripravili sa dôkladne na tento hrozný okamih . . . Rozmyšľajme!..

OZNÁMENIE NAŠIM TERCIÁROM A SPOLKOM KATOLÍCKYCH MATIEK!

Drahí Bratia a milé Sestry! V nasledujúcom čísle začneme uverejňovať zprávy z našich miestnych terciárskych krúžkov, podobne zprávy spolkov našich katolíckych slovenských matiek. Ony vás budú istotne zaujímať.

Prajúc Vás všetkým šťastlivý a blazený nový rok, značíme Vám v láske odaní,

Otcovia Rádu sv. Františka.

Od srdca k srdcu

CT. ČITATEL'U: —

Keby tak teraz sv. František prišiel a zaklopal na Tvoje dvere a oslovil Ťa týmito slovami: "Milý priateľ'u! Nemohli by ste prispieť nejakou almužnou, ktorá bude obrátená na získanie ľudských duší pre večné blaženie a pre slávu Božiu?" O, zaiste, neodopreli by ste takejto prosby, ale s tou najväčšou ochotou pousilovali by ste sa prispieť čím väčšou obetou na tento vznešený cieľ. Lebo čože dobrého katolíka a verného sluhu viacej teší a blaží než to, keď môže pracovať, alebo keď môže nejakou hrivnou prispieť na šírenie slávy Božej a na zachranu nesmrteľných duší.

I my dnes klopmo, ct. čitateľ'u, na Tvoje dobré katolícke srdce. I my sa pýtame v našej snažnej prosbe: Priateľ'u, nemohli by ste priniesť len maličkú — veľmi nepatrnú obet' — len puhé dva dolláre na rok čo predplatné na časopis "Listy sv. Františka" — na časopis, ktorého heslom je: šíriť česť a slávu božiu a viesť ľudí po cestách mravných — po cestách dokonáľných — po cestách, ktoré vedú do nebeskej slávy?

Bude naša prosba puhým volaním na púšti, alebo snád' najde ozvenu v Tvojom katolíckom srdci? Prepustiš nás od Tvojich dverí bez toho aby sa Tvoje srdce nepohnulo, bez toho aby svedomie v Tebe neozvalo sa a nenaložilo Ti: človeče konaj svoju povinnosť! Nechal by si nás odísť bez toho aby si sa ako kresťan, jako vyznavač Pána nepridal k unám a nepracoval na šírení lásky k Bohu a k bližnému svojmu? Nie! To by si Ty nikdy nevykonal. Ty nás s prázdnyimi rukami neprepustiš. A to tým menej, keď sa jedná ozaj len o tak nepatrný obnos — v skutočnosti len o almužnu, len

o dva dolláre, za ktoré dostávať budeš jeden rok duševný pokrm. Za puhé dva dolláre ročne Listy sv. Františka navštívia Tvoj dom dvanásť razy do roka. Každý mesiac, keď sa budeš cítiť svetskými starosťami vysilený zavíta ku Tebe číslo "Listy sv. Františka" aby Ťa zotavilo, aby t'a skriesilo, aby Ti dodalo novej sily ku ďalšiemu zdokonáľeniu sa v kresťanských cnostiach.

V tomto povedomí teda čakáme na Tvoju mravnú a hmotnú pomoc. My sme isto-iste presvedčení, že nielen Ty, ale i Tvoji známi stanú sa odberateľmi mesačného časopisu "Listy sv. Františka" tým keď dopyšlú nám dva dolláre čo svoje predplatné.

Aby sme Vám práce usnadnili vypracovali sme pre Vás kupon, ktorý láskave ráčte vystrihnúť. Patričné rubriky vyplňte a pripojte dva dollre do listu a list registrovaný pošlite na nižšie udanú adresu.

Ctená redakcia "Listy sv. Františka":

Pripojeno posielam Vám \$..... čo predplatné na rok na mesačník "Listy sv. Františka." Časopis mi zasielajte na:

MENO .....

Adresa .....

Mesto ..... Štát.....

"LISTY SV. FRANTTIŠKA"
1849 W. 22nd Street,
Chicago, Ill.

PRÁCA OTCOV FRANTIŠKÁNOV MEDZI SLOVÁKMI.

Chicago, Ill., Osada Božského Srdca.

Osada Božského Srdca už viac krát mala št'astie poctiť vo svojom kruhu svojho obľúbeného františkánskeho kazateľa, otca Kazimira. Najnovšie ale počas našej štyridsat' hodinovej pobožnosti Otec Kazimír pripravil nám také milé duševné hoďy, že ich tak chytro nezabudneme. Odúševnenosť Osadníkov počas tejto pobožnosti vykročila na tak vysoký stupeň, že vyše 1,000 sv. prijímaní bolo udelené dieťkam a dospelým členom našej Osady. Srdečná mu vd'aka za jeho Bohu a národu milú prácu.

Joliet, Ill., Osada Ssv. Cyrilla a Methoda.

Naša Osada už dávno túžila po zúrodňujúcom slove missionára. Bárs aj máme horlivého duchovného v osobe dp. Gottschala, ktorého duchaplné kázne radi počúvame, pri tom všetkom mile nám

padlo, keď zavítal medzi nás Otec Kazimír z rádu sv. Františka, aby v duchu zakladateľa svojho rádu, hlásal nám pokánie.

A skutočne, jako na slovo Jonáša pro-roka prebudilo sa zo sna ospalé Ninive, tak aj na slová otca Kazimíra prebudili sa u nás mnohí a odložiac na stranu svoju ľahostajnosť, dali sa na cestu úprimného pokánia. Bolo to radosť dívať sa na ten zbožný slovenský ľud, ktorý sa v húfoch hrnul do nášho chrámu, aby slyšal slová svojho missionára. Smele môžeme povedať, že sme sa počas týchto sv. Missiov obnovili v duchu, a to samé prajeme zo srdca každej slovenskej katolíckej osade.

**Povd'ací Osadníci Osady
Ssv. Cyrilla a Methoda.**

Cteným obchodníkom do pozornosti

Myslíme, že nebude od miesta keď si prehovoríme niekoľko slov o význame oznamovania v našom mesačníku "Listy Sv. Františka".

Čo sa samého oznamovania týka o tom nebudeme veľa reči šíriť. Každý rozumný obchodník zo svojej skúsenosti dobre zná, že jestli chce aby jeho tovar našiel odbyt, jestli chce obchod obchodne viesť, musí oznamovať — musí istý obnos venovať na oznámky. Bez oznamovania nesvedie skoro nič alebo len veľmi málo. A práve z tohoto dôvodu americkí obchodníci venujú toľko pozornosti oznámkam. Oni sa nespoliehajú na to, že ten alebo tamten je môj priateľ a že mi privedie nových zákazníkov. Oni si známosť robia tým, že v rozličných časopisoch a magazínoch ohlasujú, že majú to alebo ono na predaj, a že, za čo to predávajú.

Tohoto pravidla by sa mali držať i naši slovenskí obchodníci. A mali by sa

či viac v ohláškach oznamovať. Ešte i vtedy, keď sú medzi svojimi známymi. Lebo len stále oznamovanie donesie prajný výsledok.

A preto, drahí slovenskí obchodníci, kdekol'vek ste alebo čokol'vek máte, nemali by ste obchádzať oznamovanie: využite ho vo svoj vlastný prospech. A ku tomuto cieľu my Vám nabídamo naše stlpce "Listov Sv. Františka." Nečakajte až tí druhí Vás predídu. My by sme sa z toho veľmi tešili, keby naše stlpce zaplnené boli oznámkami slovenských obchodníkov. To nás bude nesmierne tešiť, keď Vás budeme môcť odporúčať našim milým čitateľom. A my veríme, že naši čitatelia by tiež dali prednosť svojím, totiž, budú podporovať tých, ktorí pomocou nášho časopisu nabídať budú svoj tovar.

O ďalšie informácie, straniva oznámok, píšete alebo telefonujete na oznámkové oddelenie, "Ad Dept."

"Listy Sv. Františka"

1849 W. 22nd Str.,

Tel.: Canal 0098.

Chicago, Ill.

Zvláštno oznamenie

Representanti sa hľadajú pre časopis "LISTY SV. FRANTIŠKA".

Potrebuje Sestry alebo Bratov v každej slovenskej osade, ktorí by prevzali funkciu miestneho reprezentanta a rozširovali časopis "Listy Sv. Františka."

Dobrá komissia (komišn) pod zvláštnymi podmienkami. Odporúčanie miestneho duchovného je žiadúce.

Pridajte si ku Vášmu zárobku a v tom samom čase pomáhate veľmi nutnú a potrebnú prácu pre Boha. Nikdy by ste nemohol byť lepšie zamestnaný.

Adressujte:

"LISTY SV. FRANTIŠKA",

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

Millard State Bank

3639—45 WEST 26th STREET,

CHICAGO, ILL.

Naša banka poskytne radou a posluhou vo všet-
kých záležitostiach. — Poslúžime Vám —

ÚŠPORNÝCH VKLADOCH, STAROKRAJOVSKÁCH
ČEKOVÝCH ÚČTOCH, STAROKRAJOVÝCH
POŽIČKÁCH, OHŇOVZDORNÝCH SKRYNÁCH,
ZÁLEŽITOSTIACH.

MÁME ZARUČENÉ 6% ZLATE BONDY.

V každej potrebe hláste sa na p. Havlička.

R. A. CEPEK, predseda,

JAN P. HAVLIČEK, pokl.

T. BAROŠKO

SLOVENSKÝ POHRABNÍK A BALZAMOVAČ

Vybavuje pohraby čo najvkusnejšie a naj-
miernejšie, za ceny mimoriadne nízke. — V
páde potreby, jeho priestranná kapla môže byť
použitá. — Jeho automobile sú hotové k akým-
koľvek službám.

1919 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS.

Telefon: CANAL 0285

Telefon: Canal 6979

Res. Tel.: Canal 5482.

United Motor Service Company

ANDREJ KVAČALA, majiteľ.

Prevádza všetky povozné práce, sťahovanie, atď.

729 WEST 17th PLACE,

CHICAGO, ILL.

“Listy Sv. Františka” sú hodné toho zaujatia sa
ako i všemožnej podpory, a
to preukázete najlepšie tým
keď budete navštevovať tých obchodníkov, ktorí tu oznamujú, lebo i
oni prispeli čiastočne ku vydaniu tohoto prvého a túženého čísla.

LISTY SV. FRANTIŠKA

“Nasledujte mňa, jako ja nasledujem Krista!”

Zábavno-poučný mesačník pre katolíckych Slovákov v Amerike.
Vychádza každého 15-ho v mesiaci. Predplatné \$2.00 na rok.

Vydávajú OTCOVIA RÁDU SV. FRANTIŠKA,
1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois.

“LISTY SV. FRANTIŠKA”

(“ST. FRANCIS” MAGAZINE)

Vydávajú mesačne
OTCOVIA
RÁDU SV. FRANTIŠKA
Komisariátu
SV. KRÍŽA

Published by the
FRANCISCAN FATHERS
Commissariate of the
HOLY CROSS

Predplatné na rok \$2. Jedn. číslo 20c | Annual subscription \$2.00. Copy 20c

Omša Sv. bude slúžená každú nedeľu za veľkodušných predplatiteľov
v kostole

SV. ŠTEFANA, záp. 22. Place, Chicago, Ill.

Agenti, pracujúci na rozšírení časopisu “LISTOV SV. FRANTIŠKA”,
môžu kolektovať jedine predplatné na tenže mesačník. — **Pod žiadnou pod-
mienkou nie im je dovolené sbierať alebo prijímať peniaze na Sv. Omše,
alebo milodary na akékoľvek ciele.** Budeme len povďační, keď nám to naši
ct. predplatitelia a čitatelia oznámia, jestli že sa toto prísne nezadržiava.
Prosíme, nech Vás toto malé oznámenie vedie a nie žiadne iné ohlasy.

Keď zasielate zmenu adresy, zašlite nám tak starú ako i novú adresu.
Takéto zmeny nám musia byť zaslané dva týždne vopred pred vydaním
nasledovného čísla.

Všetky listy ako i peňažné zásielky majú byť adresované na “LISTY
SV. FRANTIŠKA”, 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

S radosťou prijímeme a uverejníme rozprávky, články alebo básničky—
ktoré sú hodné uverejnenia—od našich čitateľov.

Listy Sv. Františka

Zábavno poučný mesačník pre katolíckych Slovákov v Amerike

Vychádza každého 15-ho

Adressa: FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Predplatné \$2.00 na rok.

ROČNÍK I.

1924

ČÍSLO I.

O B S A H

	Strana
“Matka Božská, oroduj za nás . . .” (Obraz)	2
Úvodné slová	3
Tretí Rád Sv. Františka	6
Sen Sv. Terezie	8
Najlepší liek (Poveš’)	11
Žalmy Kráľa Dávida	14
Úprimné slovo k naším slovenským matkám	17
Prst Boží	20
Oznámenie naším Terciárom a spolkom katolíckych matiek	22
Od srdca k srdcu	23
Práca Otcov Františkánov medzi Slovákami	24

“Matka Božská, oroduj za nás”

Úvodné Slová

AŠI slovenskí bratia a sestry budú so istotne diviť, keď sa im dostane do rúk náš nový náboženský časopis **"Listy Sv. Františka."** Ba budú istotne stopovať aj príčiny, prečo sme sa chytili do vydávania tohoto nového časopisu. Aby ale Slovenský Národ videl, že nemáme žiadnych tajností a že smýšľame s ním úprimne, povieme Vám otvorene, prečo sme sa chytili do vydávania tohoto nového časopisu.

Prvá príčina bola tá, že sa Tretí Rád sv. Františka v poslednej dobe začal rýchle šíriť medzi americkými Slovákmi. Po mnohých slovenských osadách máme už kanonicky založené odbočky Tretieho Rádu. Zvláštne ale po medzinárodnom Kongresse Terciárov, ktorý sa odbyval v meste Chicago v r. 1922., na ktorom aj slovensí Terciári boli zastúpení, začal vzrastať ich počet a povinnosťou našou bolo dať im do ruky vodítko, čili praktický časopis, ktorý by udržal a pestoval v nich ducha sv. Františka. Dostávali sme mnohé a mnohé listy, v ktorých sa stále ozčvaly tie samé prosby: "Dajte nám časopis, ktorý by rozširoval Františkánskeho ducha medzi slovenským národom v Amerike!" Dlhو sme sa zdráhali, dlho sme s tým odkladali, pretože báli sme sa výdavkov, ktoré spojené bývajú s vydávaním podobného časopisu, ale v posledných dvoch rokoch dostali sme toľko povzbudenia tak od duchovných slovenských katolíckych osád, jako aj od veriaceho ľudu, že sme ďalej nemohli vzdorovať. Mimo toho toľko dotazov dochodí k nám od našich terciárov, že je holou nemožnosťou všetkým listovne odpovedať a vysvetľovanie dávať, Aby sme tedy všetkým mohli vyhovieť, uzniesli sme sa, že sa pustíme do vydávania zvláštneho františkánskeho časopisu, ktorého strany budú venované predovšetkým záležitostiam Františkánskeho rádu.

Druhou príčinou vydania tohoto časopisu bolo nasledovné: Keď sme pred jedonástimi rokmi zakladali zvláštnu františkánsku rodinu tu v Amerike pre Slovincov a Horvátov, slovenskí kňazi na Východe, zvláštne ale nebožtík Father Furdek pýtali nás, aby sme vzali do svojho programu aj Slovákov a že by sme pomohli Slovákom dostať pre Ameriku čisto slovenskú františkánsku rodinu, ktorá by si vzala na starosť misijnársku prácu medzi slovenskými osadami. Počet slovenských osád vraj stále vzrastá a potrební

budú pre ne aj slovenskí missionári, ktorí by vypomáhali kňazom v ich ťažkej práci.

Otec Kazimír O. F. M. ktorý bol zakladateľom toho komisariátu a ktorý i sam pôsobil na slovenských osadách v Rockland Lake a v Brokline, ba i sam viaceré missie dával slovenskému ľudu, zaujal sa tejto myšlienky a v roku 1912, chodiac v Ríme, požiadal generálneho predstaveného Rádu, aby povolil, žeby aj Slováci mohli prislúchať dočasne do slovinského komissariátu, s tou podmienkou, že si môžu založiť pozdejšie svoj slovenský komissariát, jestli by to potreba vyžadovala. Generál Rádu vyhovel žiadosti otca Kazimíra a otec Kazimír zaraz na to začal rekrutovať slovenských mladíkov pod prápor sv. Františka. Išlo to s pekným úspechom. Tak že dnes rád má už 6 slovenských klerikov v bohosloveckom oddiele, ktorí sa čoskoro budú môcť venovať missionárskej práci medzi katolíckymi Slovákmi. Mimo týchto klerikov má rád aj viac slovenských mladíkov v kollegiume sv. Jozefa, ktorí po skončení piatej triedy vstave budú vstúpiť do noviciátu, jestli budú cítiť v sebe povolanie k reholnému stavu.

Chyba je len tá, že týto študenti a klerici sú vychovávaní v anglickej provincii, ponevác nás bolo málo, a nemali sme ani professorov, ani peňazí na dostač, žeby sme si boli mohli vystaviť svoj vlastný kollegium. Aby sa nám ale klerici a študenti neodnárodnili, musíme sa chytiť čím skôr do stavby nového svojského kollegiumu. Ináč daromná by bola naša námaha, daromné by byly všetky naše obety, keby naši slovenskí missionári nemali slovenského ducha a neznali slovenskej reči. Preto rozhodli sme sa, že s dovolením hlavného predstaveného s Ríma a so súhlasom arcibiskupa chicagskeho kúpime veľkú farmu blízko Chicaga, na ktorej v najkratšom čase začneme budovať náš kollegium a ufame, že naši bohoslovci ešte behom tohoto roku dostanú sa pod našu strechu.

My sme ale chudobní. Čo dnes máme, je len naša detinská dôvera v Boha, v jeho pomoc, že nás bude podporovať v prevedení tej práce, na ktorú sme sa podujali. Nasledovne, keď chceme ďalej pokračovať v práci, začatej father Furdekom, musíme pracovať ruká v ruke so slovenskými kňazmi a so slovenským národom. Národ musí viesť, čo chceme a čo máme v úmysl'u docieľiť. Aby sme sa ale dorozumeli nútení sme boli vstúpiť s Vami do styku pomocou tohoto malého časopisu. Toto bola tedy tá druhá príčina, prečo sme sa chytili do vydávania tohoto nového časopisu.

Sv. František stojí tedy pred vami v novom slovenskom ruchu. On vás chce sjednotiť v jednu krásnu slovenskú katolícku rodinu. On bude zaštepovať do srdca osadníkov lásku k svojim duchovným, do srdca dietok lásku k svojim rodičom, do srdca otcov starostlivosť k svojim rodinám, do srdca matiek oddanosť k svojim manželom a deťom a do srdca všetkých veriacich vreľasku k Bohu a úctu k jeho presvätej Matke. Chce tedy konať missie v každom slovenskom katolíckom dome a preto aj žiada o láskavé prijatie.

My sme si povedomí toho, že slovenský národ miluje františkánov. Prítulnosť svoju k nim dokázal už v starom kraji, Ale túžil sa k nim preto, ponevác videl v nich svojich úprimných priateľov, ktorí vytrvali pri ňom v je-

ho najt'ažších dobách. Preto máme úfnosť, že časopis sv. Františka aj tu si zýska priateľ'ov a že slovenský Národ nebude sa zdráhať podporiť ho so svojím maličkým dvojdollárovým milodarom, povedomí súc si toho, že ten jeho milodar použitý bude nielen na šírenie dobrej katolíckej tlače, ale aj na postavenie ústavu pre výchovu budúcich slovenských Missionárov. Keď zaklope tedy na vaše dvere, otvorte mu. On Vám prinesie požehnanie.

Treti Rád Sv. Františka

EDNEHO dňa istý mládenec vyhl'adal pána Ježiša a medzi iným pýtal sa Ho: "Majstre drahý! čo dobrého mám činiť, by obdržal život večný?" Pán Ježiš na túto vážnu otázku dal mu ešte vážnejšiu odpoveď: — "Chceš-li vôjsť do života, zachovávaj prikázania . . . ! Mladík sa ale neuspokojil s odpoveďou a žiadal si obsirnejšie vysvetlenie. Preto pýtal sa d'alej: A ktoré sú to té prikázania? A Pán Ježiš mu do podrobna vypočítal prikazy božie, úfajúc, že mu to postačí. Ale mladíkovi to nepostačilo a vypytoval sa d'alej: Majstre! Ja som to všetko zachoval od mojej mladosti; čo mi ešte zbýva? A Pán Ježiš vtedy doložil: Chceš-li byť dokonálym, id' a predaj všetko čo máš, rozďaj majetok svoj chudobe a budeš mať poklad v nebi. Potom ale príd' a nasleduj mňa . . . ! A čujúc to mládenec, zarmútil sa, pretože bol boháčom a . . . odišiel . . .

* * *

Z tohoto rozhovoru pána Ježiša celkom jasne vysvitá, že dve cesty vedú do neba. Jedna z nich je hl'adšia a druhá zase drsnatejšia. Samosebou sa ale rozumie, že tí, čo po tej drsnatejšej ceste kráčajú, získajú si v nebi väčší poklad, vyšší stupeň slávy, ako tí, ktorí len po tej hl'adšej kráčali.

Boh to tedy veľmi múdre usporiadal. Pospolitým ľuďom vyznačil ľahšiu, jednoduchú cestu — cestu svojich desať pri-

kazov; tým ale ktorí túžia po dokonálosti a chcú sa stať podobnými Jemu, tým vyznačil o mnoho drsnatejšiu cestu — cestu sebazaprenia. Iným slovom, komu dal menšie schopnosti, od toho požaduje menej, komu dal ale väčšie schopnosti, od toho požaduje viac. . . . Tú ľahšiu cestu môžeme nastúpiť všetci. Po tej ťažšej ale kráčajú len tí, ktorí cítia v sebe k tomu povolanie. A takouto cestou je aj cesta **Tretieho Rádu Sv. Františka**.

* * *

Tretí Rád Sv. Františka je úplne rozdielny od riadnych náboženských spolkov. Kým náboženské spolky, jako napríklad Spolok Božského Srdca Pána Ježiša, alebo Spolok sv. Ruženca, alebo bodaj ktorý iný spolok, založené sú k vôli pestovania istej bohumilej pobožnosti, zatiaľ Tretí Rád Sv. Františka má celkom iné povolanie, celkom iný smer. On je založený ku sebamrtveniu a seba zdokonáleniu. Bol by tedy na omyle každý, ktorý by Tretí Rád Sv. Františka vtriedil medzi riadne náboženské spolky.

Základom tohoto rádu je dobrovoľné zrieknutie sa sveta a jeho radovánok v tom povedomí a v tej nádeji, že je to Bohu milé a že to človeka viac sblíži ku Kristovi, jako puhé, bárs svedomité plnenie prikazov božích.

Kristus síce nikoho nenútil, aby sa zriekol svojho majetku a rozdal ho chudobe, ale áno príkladom svojím nám ukázal, že Mu je chudoba milšia, jako bohatstvo a tým, ktorí opustili všetko, čo ich ku tomuto svetu viazalo, a nasledo-

vali ho, slúbil vo večnosti stonásobnú odmenu.

Keď sa Peter apoštol pýtal Pána Ježiša, že jakú odmenu obsiahne on a jeho spoločníci, pán Ježiš mu riekol: Amen, pravím tebe, že vy, ktorí ste ma nasledovali, pri znovuzrození, keď sedieť bude Syn človeka na stolici svojej velebnosti, aj vy budete sedieť na dvanástich stolcoch a súdiť budete dvanásť pokolení izraelských. Každý ale, kto opustí dom svoj, alebo brata a sestru, alebo otca a matku svoju, alebo manželku a dieťky svoje, alebo role svoje k vôli mne, sto-krát' tol'ko obsiahne a životom večným vládnuť bude . . .

Podobne Kristus pán ukázal svetu, svojim vlastným príkladom, že pannenstvo je vzácnejšie a dokonálejšie v očiach božích, jako stav manželský. On síce ani zd'aleka nepodceňoval stav manželský. Ba čo viac On sám ho povýšil na stav sviatostný, ale On sám si ho nevyvolil. Bol si totižto povedomý toho, že ženatým ľuďom je o mnoho ťažšie slúžiť Bohu, jako slobodným. Srdce ženatých býva rozdelené medzi Bohom, manželkou a dieťkami. Srdce panien ale túli sa výlučne ku Bohu . . .

Konečne známe o Kristovi aj to, že sa stal poslušným Otcovi svojmu až ku smrti a to k tej najohavnejšej smrti kríža. Poslušnosť vyžaduje Boh od nás všetkých. Ale medzi našou poslušnosťou a poslušnosťou Krista Pána bol obrovský rozdiel . . . Dieťky musia poslúchať svojich rodičov. Poddaní musia poslúchať svojich predstavených, ale taký stupeň poslušnosti, jaký sa zrkadlil v skutkoch Kristových, od nás nik neočakáva. To bola hrdinská poslušnosť,

ktorá sa zakladala na úplnom a dobrovolnom zrieknutí sa sebasamého, na zrieknutí sa svojej vlastnej slobodnej vôle.

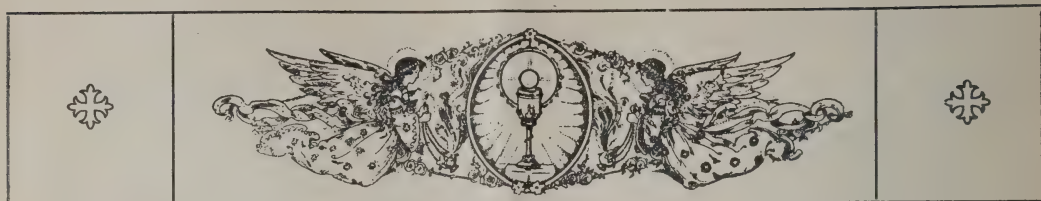
Dobrovoľná chudoba, dobrovoľná čis--tota a dobrovoľná poslušnosť sú tedy tie najvzácnejšie čnosti, ktoré nám sám Syn boží odporúčal čo prostriedky ku sebazdokonačeniu.

Na podobnom sebazdokonačení pracovalo tisíce a tisíce mužov a žien. Mnohí z nich ale neuspokojili sa so zdokonačením seba, ale jako magnet pritiahli k sebe aj iných a utvorili si spoločnosti, reholnícke rodiny, kláštory, aby mohli byť jeden druhému na pomoci v tejto obťažnej duševnej práci. A v týchto kláštoroch vyrástlo mnoho a mnoho svätých, na ktorých sám Boh prstom svojim ukázal, že sú jeho vyvolenými priateľmi, keď ich, za ich horlivosť v jeho sv. službe, odmenil darom divov a zázrakov.

Od väčšiny ľudí ale nemôže sa očakávať, aby vstúpili do kláštora. Vzдор tomu mnoho je takých, ktorí túžia po dokonalejšom živote. K vôli týmto založili tedy niektorí sv. mužovia takzvané tretie rády, aby oblečúc na seba odznaky istého reholníckeho rádu, hľadeli sa zdokonaľiť vo svete, na kol'ko len možno, po mocou pravidiel sebou zvoleného rádu.

Naším cieľom neni podávať tu pravidlá všetkých tretích rádov, ponevác tých je viac. My čo verní františkáni, podáme vám tu len pravidlá tretieho rádu sv. Františka. Podáme a vysvetlíme ich postupne v duchu nášho Zakladateľ'a. Preto čítajte pilne tieto riadky, bo presvedčení sme, že čím viac budete poznávať ducha sv. Františka, tým lepšie si ho zamilujete a príde deň, keď aj vy sa rozhodnete stať sa členami našej veľkej františkánskej rodiny.

Sen Sv. Terezie

Sv. Terezia jedného dňa kľáčala pred Svätostánkom a prosila Boha, aby jej ukázal nejakým spôsobom, že asi koľko ľudí bude spasených z tých, ktorí primerane dost' často chodia ku sv. Spovedi. A hľa, Boh vyslíšal jej vrúcnu prosbu. Zoslal na ňu jedon dojímavý sen, z ktorého ona všetko vyrozumela.

Ako tak zaspala, snívalo sa jej, že je v Jozafátskej Doline. Dolina zdala sa byť ožiarenou a okrášlenou tým najvyberanejším kvetím. V strede doliny na jednom vyvýšenom mieste stál tron Pána ozdobený drahokamami, ktorých lesk sľepil zrak ľudského oka tak, že ubohá Terezia sotva vedela pohliadnuť naň. I myslela si v sebe: Keď sa už tron môjho Spasiteľa tak skveje, jako že sa bude skvieť jeho presväta tvár?

A hľa, čo sa stalo? Vietor zahučal tajuplne. Zem sa zatriasla a z trhlín, ktoré sa na nej utvorily, začaly sa hrnúť obrovské zástupy ľudí. A Terezia div, že si oči nevyhládala. Obraz, ktorý sa utvoril pred jej očami, bol skutočne malebný. Uzrela tam všetky národy sveta. A toho ľudí čo raz to viac valo. Naraz ale prichádza huf anjelov, vedúcich so sebou iný obrovský zástup ľudí. Tento zástup ale bol úplne rozdielny od toho, ktorý sa už v doline nachádzal. A každý, ktorý ku tomuto zástupu prislúchal, mal znak svätého kríža na svojom čele. Z toho Sv. Terezia zaraz vyrozumela, že toto sú tí, ktorí vernosť sľubovali krížu a ktorí skrz kríž

majú byť spasení. To si ale nevedela vysvetliť, prečo sú pojedni z nich priodenô bielym ruchom, iní zas červeným, najväčšia časť ale čiernym. Ako si tak lámala hlavu nad tým, čo to má znamenať, prikročil k nej anjel Pána a riekol jej: Terezo! Chcela si znáť, že koľko bude spasených z tých, ktorí často chodievali ku sv. Sviatostiam. Tak zodpoviem ti na tvoju otázku: Jako sama vidíš, čiastka toho zástupu, ktorý sme teraz priviedli, priodená je bielym ruchom. Iná zas priodená je červeným, tretia ale čiernym. Tieto tri barvy vyobrazujú tri triedy kajúcnikov. V prvej triede **sú dokonáli kajúcnici**. Tí sú odení bielym ruchom. To sú tí, ktorí s poníženosťou a s úprimným duchom pokánia pristupovali ku sv. Spovedi a uznajúc svoje chyby, nikdy sa neuspokojili s tou malou pokutou, ktorú im kňaz naložil, ale aj sami zo svojej vlastnej vôle ukladali na seba tú najprísnejšiu pokutu, aby Bohu zadostučinili za svoje hriechy. A títo zaraz po smrti boli pripustení do slávy neba.

Za nimi idú tí v tom červenom ruchu. To sú tí, ktorí síce s ochotou chodievali ku svätým Sviatostiam, ale nikdy nekonali dobrovoľnú pokutu za svoje hriechy a bárs aj pracovali na sebazdokonalení dl'a návodu svojich duchovných otcov, predsa nemali tej horlivosti, čo tí prví. Oni složili síce zo seba tie ťažké hriechy, ale málo si všímali tých menších pokleskov a preto Pán za dobré uznal poslať ich do očistca. A týchto ako vidíš, je

veľmi mnoho. Títo tiež budú pripustení do večnej slávy, ale čo oni vystáli v očistci, to sa nedá slovom vypovedať. Pošetilí sú tedy všetci tí, ktorí sa na očistec spoliehajú, mysliac si v sebe: keď to mohli vydržať iní, vydržím to aj ja. Ale či to neni pošetilosť v tom najvyššom stupni: dat’ sa páliť v očistci za roky a roky, keď si s dobrovoľnými skutkami pokánia môžeme vyrovnat’ svoj dlh ešte za živa. Jako vidíš tedy, toto sú tí: **nedokonáli kajúnci.**

A Terezia zachvela sa na celom tele a so strachom pýtala sa anjela: A kto že sú tí v tom čiernom ruchu? A anjel kývnul rukou a mlčal. Terezia ale doliehala na neho, aby jej aj o tých povedal niečo. Anjel po dlhom prosení dal sa nakloniť a podal vysvetlenie aj o položení tých, ktorí boli priodení čiernym ruchom. A to vysvetlenie tak znelo: Tí v tom čiernom ruchu, to sú pokritci. To sú **falošní kajúnci.** Tí často chodievali ku sv. Spovedi a sto krát’ sľubovali Bohu, že sa polepšia, ale nikdy nemali v úmysle polepšiť. To sú tí, ktor okrašľovali seba pred svojím duchovným otcom, mysliac si v sebe, že keď jeho oklamú, že oklamú aj Boha. Oni mali vždycky nejakú výhovorku na ospravedlnenia seba a vinu svoju zkladali vždycky na niekoho iného. To sú tí, ktorí bez pravej ľútosti, jedine z puhého zvyku pristupovali ku sv. Sviatostiam, aby boli vídaní od ľuďi a kým v chráme s prevracaním očí a so zalamovaním rúk chceli pritiahnuť na seba pozornosť okolo sediacich, zatiaľ doma a na ulici svojím pohoršlivým držaním odpúdzali od Boha svojich bližných. To sú tí, ktorí len ústami odpúšťali svojím bližným, v srdci svojom ale aj po sv. Spovedi prechovávali tajnú nenávisť proti nim. To sú tí, ktorí svojím štiplavým jazykom znivočili dobré meno tisícich a rozsievali semeno nenávisti medzi iných a ani po sv. Spovedi, vzdor napomenutia, ktorého sa im istot-

ne dostalo, nezriekli sa svojej podkopnej práce. Za to ale hrdo sa bili v prsia, volajúc: My sme dobrí katolíci! Tak tam vidíš po hromade všetkých tých — dobrých katolíkov — pre ktorých tol’ko krvácalo to Božské Srdce. Ale pamataj, že ich svatokrádežné spovede zaznačené sú od prvej až do poslednej a beda im, pokiaľ miesto milosrdenstva čaká na nich ukrutná trestajúca ruka Pána. A či vidíš, kol’ko ich je? Obrovský zástup. Hruza sa na to poďívať! Čiň tedy pravé pokánie, o Terezo, aby sme t’a v deň súdny v ich rade nenašli . . .!

Sen sa pomínul a Sv. Terezia sa prebudila. Triasla sa na celom tele od úzkosti, ktorú prežila. A pot sa valil s jej čela tak, že si ho nestačila ani utierať. A táto svatá duša, ktorá už aj pred tým prísny život viedla, stala sa tak ukrutnou proti sebe a tak citlive karhala sama seba za každú najmenšiu chybu, ktorú na sebe zbadala, že mnohokrát jej spovedelný otec nútený bol jej to na čas zakázať, aby totižto príliš citlivé tríznenie jej denglivej sústave nepoškodilo.

Tak jednala jedna Terezia a jako jednáme my? Terezia istotne patrila do prvej triedy kajúcnikov a po svojom sne zdvojnásobnila svoju horlivosť, aby istotou mohla počítať na bielo rucho večnej slávy, my ale žiaľ! Bohu mnoho krát’ nedbáme ani o to červené, ba žiaľ! Bohu uspokojíme sa i s tým čiernym, nedbajúc o to, že ako bude súdiť nad nami Ten, pred ktorého tvárou trasú sa ešte aj tí najspravodlivejší. Zdá sa, že srdce naše je posadlé diablom, ako to srdce toho nešťastníka, ktorého až traja zlí mali v moci. Jedon z nich držal na úzde jeho ústa, aby mlčaly pri sv. Spovedi a neodhalily pravé rany jeho duše. Druhý zas držal v pazúroch jeho srdce, aby doň pravá ľútosť nejakou nevkradla. Tretí konečne držal ho za vrécko, aby sa snád’ nejakou nedomyslel vynahradiť zapríčinenú škodu. Smutné to položenie, čo?

A žiaľ! Bohu, koľko je medzi nami takých, ktorí tak tancujú, ako im diabol hvízda. O beda nám, sto krát' beda, jestli sme sa skutočne dostali do jeho pazúrov! Kto roztrhá putá, keď my na pravé pokánie ani len nepomyslíme?

Ale jest predsa jedon, kto myslí na nás a to je náš drahý Spasiteľ. On je vstave rozviazať naše putá a On to aj s radosťou učiní, ale na to čaká, aby sme Ho o to požiadali. Hľa jednúc priniesli k Nemu porazeného, ležiaceho na posteli. Pán videl jeho dôveru a videl aj dôveru tých, ktorí ho priniesli. A viete čo spravil s porazeným? To, čo nik neočakával. Priatelia porazeného mysleli si, že Spasiteľ zaraz ša dá do liečenia jeho tela, Spasiteľ ale miesto tela začal liečiť jeho dušu. Pravdepodobne preto, pokiaľ videl, že duša porazeného skôr potrebovala lekára, než telo jeho a preto prv než by bol liečil jeho telo, uzdravil jeho dušu, keď riekol: Dúfaj synu! Odpúšťajú sa ti tvoje hriechy! A na slovo Kristovo spadly putá jeho duše a v tom samom okamihu uvoľnily sa aj putá jeho tela. Pokiaľ ten samý Kristus, ktorý mu len pred chvíľou odpustil hriechy, doložil aj to: Vstaň, vezmi svoju posteľ a chod'! A uzdravený skutočne vstal a vrátil sa do svojho domu.

Keď si dobre otvoríme oči, v tomto porazenom uzreme náš vlastný obraz. Ved' čo iného je hriech pre dušu, jako skutočná porážka. Ako sa porazený nemôže hnúť z miesta, tak samo ani duša naša nemá voľnú ruku, jeli obťažaná hriechom. Hriech ju úplne sputná a pozbaví ju všetkej sily. Ona sa stane nevládnou a není človeka, ktorý by jej pomohol, jestli jej sám Kristus nepomôže. Každý taký tedy, ktorý je sputnaný hriechom, musí sa obrátiť na Krista, alebo na jeho námestníka, kňaza, aby rozviazal jeho putá. A jestli nemocný má dôveru v Kristovi, aj nad ním zavznjú vo sv. Spovedi tie divotvorné slová: "Dú-

faj synu odpúšťajú sa ti tvoje hriechy!" Lenže práca našej duše tým ešte není skončená. My musíme si všímať aj tých nasledujúcich slov Kristových: "Vstaň a chod'!" My nesmieme zostať ležať na lúžku našich hriechov, ale musíme s ním vstať a chodiť, rušať sa. Kto po nemoci príliš mnoho polihuje, ten sa nikdy nezotaví. Ten ztratí svoju pružnosť, svoju vzdorujúcu silu. Keby zápasníci len za mesiac polihovali, ich svaly ztratily by svoju húževnatosť, ich kosti ale trpely by na ohyblivosti a keby sa po mesačnom zahálení znovu pustili do boja, boli by istotne porazení. Podobne je to aj v duševnom živote. Kto sa po sv. Spovedi zaraz nepozbiera a odkladá nápravu svojích chýb na zajtrašný deň, ten sa k sebazdokonačeniu nikdy nepriberie a nasledovne ani sa ho nikdy nedožije. Pravý kajúcnik chystá sa k boju od toho okamihu, keď vo sv. Spovedi vypovie tie slová: "S božou pomocou slubujem sa polepšiť a viacej nehrešiť!" On nelíha nazad na posteľ svojích hriechov, ale vstáva na nohy s tým úmyslom, že bude odporovať každému pokušeniu, bez ohľadu na to, z ktorej strany ono príde. A toto je to, čo mnohí nechcú pochopiť. Mnohí sa nazdajú, že vo spovedelnici skončila sa práca pokánia. Kdežto mali by znáť, že sa práca pravého pokánia vo spovedelnici ešte len začala a dokončiť sa dokončí len vtedy, keď pri ostatnom dychu odovzdáme dušu svoju svojmu Tvorcovi. Náš život není tedy polihovanie, ale boj a to stáli boj. A komu sa polihovanie lepšie ľúbi, nech nepočíta na odmenu a nech bude prichystaný na to, že sa pri poslednom súde octne medzi tými, ktorí si pri hudbe zlých duchov pomaširujú do večnej záhuby. Bude to ozaj smútočný pochod, nad ktorým nie len ich Tvorca bude slzy roniť, ale slzy budú roniť aj oni sami. Ale darmo je: Komu niet rady, tomu niet pomoci! Pomáhajme si tedy, kým není neskoro!

Najlepší liek

Katka Brúsovie rozchýrená bola po celom okolí pre svoju hrdosť, srdnatosť a panovitosť. Pekná síce nebola, ale bola svalovitá a pracovitá a popri tom bola súčasne aj dedičkou krásneho lánu pola, na ktorý sa vysialo asi 80 meríc jačmeňa. K tomu bola šikovná. Práca pod jej rukami len tak mizla. V jej dome bolo všetko čisté ako krieda; jej dobytok bol pekný a bujný, dvor zametený jako humno a role obrobené ako na nejakom panskom majeri.

Tieto posledné vlastnosti prit'ahovali mnoho záletníkov. Ale Katka bola výberčivá. A vzalo jej to dlho, kým si konečne vyvolila jedného poriadneho rozvážiteho mládenca.

Sotva že mu ale ruku podala pri oltári, hľ'adela si ho dostať pod papuču. A on chudák popustil. Stal sa v dome paholkom. Čo ona riekla to sa muselo stať. A ona veru znala rozkazovať. A milý mužiček musel dŕiet' od rána do noci, či už v stodole alebo na poli. Musel pracovať za dvoch, pokiaľ Katka paholka nechcela. A jestli mu prišla niekedy chuť na skleničku piva, Katka začala hromžiť a začala mu kázeň držať o ožralcoch, tak že mu od piatiky všetka chuť odišla a radšej zostal doma, aby sa nemusel s ňou užierať.

Ale čo bolo moc, to bolo moc. Stálo napínanie síl aj jeho ovládalo. Dostal suchoty a o dva roky zomrel. Zostala

tedy vdovou. Jej rodičia už neboli na žive. Čo si mala tedy počiť? Musela si najat' paholka. S tým to ale nešlo to tak hladko, jako s mužom. Kedykoľvek mu naložila nejakú t'ažšiu prácu, ktorú nemohol pohodlne vykonať, začal hubovať a vyhrážal sa jej, že pôjde zo služby. Večerami a zvlášte v nedel'u rád sa túlával a keď sa v pondelok nad ránom doťackal, zvalil sa jej niekde do sena a až vtedy stal, keď mu už v žalúdku cigáni klince kuvali. Katku žrala zlosť. Začala tedy rozmýšľať o vydaji. Ale kde najst' muža, jako bol nebohý? Celá bola namrzená, ba začala šomrat' už aj na pána Boha, že ju s takým t'ažkým krížom navštevuje. A tu hľ'a, prišla pomoc z nenazdania.

Keď bola Katka najviac nadurená, prišiel, jako by bol s neba spadol, starý žid, Šimek.

“Tetičko! Nemáte na predaj nejakú kožušinku alebo trochu peria?”

“Prosím Vás, berte sa mi z očí! Neužierajte ma!”

“To by bolo pekne. Čo že som vám spravil, že sa tak na mňa hneváte? Vždycky bývate tak prívetivá, jako nejaká mestská dáma a dnes ste taká namrzená. Čo sa Vám pridalo?”

“Nič sa mi nepridalo. Ale od mužovej smrti — Boh mu daj večnú slávu — nijako to nejde s tým gazdovstvom. Paholok leňoch a lump. Človek sa nemôže

na neho spol'ahnut'. A dievka? Pane uchovaj, to je veru ľahká gráta. Všetka starosť leží tedy na mojích pleciach. Nevie, kam mám skôr skočiť. Jestli som tu, nemôžem byť tam. A kde ma neni, všetko ide naopak."

Žid sa usmial: "Ale prečo sa nevydáte? Keby ja bol taká hodná žena, ako vy, ja by som sa veru bol už dávno vydal."

"Viete čo Šimku, pred vami sa nemá čo hanbiť, poviem vám úprimnú pravdu. Ja sa vydať musím. Sama tak nemôžem zostať. Ale prosím Vás, kde nájdete dobre usporiadaného muža? Na kto réhokol'vek sa len poďívam, žiadon nič nestojí. Jedon by stále sedel v krčme. Druhý je leňoch. Tretí je grobian a zachádzal by so ženou, ako so služkou. Štvrtý je neokresaný. A . . . fajčiari sú všetci. Tak čo si z nich vyberiete?"

Žid chytrák, premýšľal, ako by tu mohol niečo vyrobiť i začal ženu chlácholit'. "Zdá sa mi, že vy ste na tých chlapov až príliš zlá. Nájdú sa ešte aj poriadni mužovia. Či váš nebožtík nebol hodný?"

"Bol, veru, bol. Krivdila by mu, keby som sa nepriznala. Ale keby som ho nebola držala na úzde, aj on by bol popustil. No, ale on aspoň poslúchol. A čo je pravda, to je pravda. Bohu by ďakovala, keby som znovu takého dostala."

"Dovoľte, tetičko, aby si na chvíľu sadol. Ja Vám chcem niečo povedať." Riekol žid. A sloziac svoj batoh, sadol si do kúta. "Ved' nás to nebude nič stáť keď sa trocha povyprávame . . . Stavme sa o desať zlatých, že vám najdem muža, práve takého, akého si Vy prajete."

"Ale dajte mi pokoj! Kto by sa s vami staval? Jak vy mne môžete nájsť muža a to ešte takého, ako ja chcem?"

"Ja? Ja, že nie?" pýtal sa žid a uprel oči na Katku. Stiahol obočie a udrľ si ľavou rukou na prsia. "A kto iný by mohol, keby ja nie? Ja chodím široko

d'aleko. Poznám každého, jako svojho brata. Tak stavme sa, že Vám najdem muža podľa vášho vkusu. Jestli ho ne-nájdem, složím Vám desiatku ja, jestli ho ale nájdem, dáte mi desiatku Vy. Bu-de osoh či tak, či tak. Teda stavme sa! Na môj hriešnu ja vám poslužím z lásky, preto že Vás rád mám, bo ste hodná žena. Inej by som to nezrobil ani za stovku."

Katka sa zamyslela. "Staviť sa? To sa mi neoddá. Ale keby ste vedel o nejakom poriadnom mužovi . . ."

"Keby ste vedel!" zasmial sa Žid. — "Nuž jak bych nevedel. Ved' ich poznám desať, dvadsať, tridsať, koľko len chcete. A jakých len chcete. Chcete mladého? Šuhaja štyriadvadsať ročného, Takého jako ruža, Aby ste mala radost' z neho?"

"Dajte mi pokoj s takým! Aby ma ešte na staré letá namlátil! To by mi ešte chýbalo . . . Ja by radšej mala vážneho, pracovitého muža . . . ale vdovca nie. To Vám vopred hovorím. Ten by mi stále vyhadzoval na oči svoju nebohú. Ale načo moc krákorit'. Však viete jako to býva . . ."

Žid Šimek oprel bradu o palicu. Potisol si čiapku do zadu a rozmýšľal . . . Náhle prižmúril oči. Tvár sa mu natiahla a okolo úst jeho objavil sa radostný úsmev . . .

"Ženo! Sadnite si sem vedľ'a mňa! Vy ste ozaj šťastlivá, že ste na mňa natrafila. Ja viem práve o takom človeku, jakého vy chcete. Len keď on bude chcieť."

"Prečo by nechcel?" zahromžila Katka urazene. "Ja mám predsa . . ."

"Nechajte to, tetičko!" prerušil ju žid. "Nech vám to dopoviem! On vám je človek podivný, jakých málo nájdete. On je najstarším synom bohatého otca. Práve mu minulo tridsať rokov a predsa sa ešte nechce oženit."

"To je podivné!" prehodila Katka.

"Veru podivné!" prisvedčil žid. "A jaký to za člověk! Chlap urastený, krásny, pořádný. Něco fajn! Na muzike ho jakživ nevidno. A keď si aj zájde niekedy v tú božiu nedel'u na sklenicu piva — no prečo že by nešiel? Zájdem si aj ja. Zájdu si aj veľkí páni. Ono to nikomu nezaškodí. Ale krik robit' a hádat' sa, ešte ho nik neslyšal. Zapáli si na fajočku a sedí si pekne, sporiadane, jako ten nejlepší súsed . . ."

"Tedy aj on fajčí!" zakrútila Katka nosom . . . "S takým sa mi practe!"

"Len pomaly, len pomaly! Ved' aj pán cisár fajčí a fajčia aj generáli. Prečo by si on nemohol zafajčiť?"

"Tým to pristane. Tí môžu!"

"A mne to nepristane? Ja mám hl'a ten batoh. S tým vandrujem od šábesu do šábesu a tiež si zapukám. A môže mi niekto riet', že som lump? A keď môžem fajčiť ja, prečo by nemohol fajčiť syn bohatého otca? . . . Prosím vás, tetička; nebuďte až tak příliš . . . ani neviem jak to mám povedat' . . ."

"No, nehajme to! To je vedl'ajšou vecou. Jaký je do práce? Není leňoch?"

Žid skočil, ako keby ho bol had uštípol. "Čo—o—o? Čo si vy myslíte? Nazdáte sa snád', že ja vám budem leňocha núkat'? Vám tetičko? Kam ste pode-la rozum? To by som veru nebol očekával od vás."

"Teda, keď je taký, jako vy hovoríte, prečo že nemůže nájsť nevestu? Oh, ja vás znám. On vás podplatil a vy mi ho chcete nadstrčit'. Ja som ale není tak hlúpa, aby som vám na lep sadla."

Žid vstal rýchle. Prehodil si batoh cez plece a poberal sa von. "S pánom Bohom!"

"Kde sa tak ponáhl'ate, Šimku?"

"Kde? Čo ste slepá?" obrátil sa žid. "Nuž přeč!"

"A prečo?"

"S takou ženou jako ste vy, nechcem mat' žiadnej zapletačky. A k tomu ešte takú hanbu! Ja? Abych ja bol podplatený? To mi ešte nik neriekol . . . Vedzte, ja som není, jako iní židia. Keby som šudil a podvádzał, mohol som byt' už dávno bohatým; ale nie, ja radšej drem so dňa na deň, len aby to bolo poctivé . . . S Pánom Bohom! Viac ma tu neuvidíte . . ."

"Ale Šimku, čo ste sa tak napaprčil? Ved' ja len žartujem. Prosím vás, člověk musí byt' opatrný, keď sa jedná o tak vážnu vec. Vráťte sa na slovíčko!"

Žid, bárs bol už na dvore, vrátil sa a zastal si pred Katkou. "Vidíte, jaká ste vy podivná osoba. Vy sa nazdáte, že on nemůže nevestu dostat'? Dostal by ích desat' na každý palec, len keby chcel. Taký chlapák — Bože můj, na celom Slovensku mu páru není — a dom jeho — ale sa nezlobte — je veru ešte lepší než váš. A taký by nemal dostat' ženu? Ale keď ste už tak zvedavá, poviem vám aj to, prečo sa nežení . . . On je nejstarší syn v rodině a za ním nasleduje ešte desat' iných. Tri dívky sú už vydaté, ale ostatných sedem je ešte nedospělých. A keby sa oženil, vytisol by otca i s tým drobiskom spolu. To on ale nechce učit'. Preto radšej čaká trpezlive, kým ostatní podrastú a postavia sa na nohy. Vidíte, taký je to člověk. On vám ani kurčiatku neublíží. Bola by stě veru šťastná, keby ste ho dostala. Ale kto vám vyhoví, keď ste taká přiberčivá?"

"A gazdovstvo kto vedie?" pýtala sa Katka.

"Gazdovstvo vedie Jakub, pod dozorem otca."

"Teda Jakub? Můj Ty Bože! Už rozprávame o ňom skoro hodinu a ja sa ani to neopýtám, jako sa volá, alebó z kádial' je."

(Pokračovanie v bud. čísle.)

Žalmy Kráľa Dávida

Povolaním "Listov Sv. Františka" je, aby poučovali slovenský ľud vo všetkých oddieloch nášho náboženstva. Nasledovne redakcia týchto Listov drží si za povinnosť, aby oboznámila svojich čitateľov aj s najdrahším pokladom nášej sv. viery—so sv. Písmom.

Samo sebou sa rozumie, že Písmo sv. je tak objemné, a tak bohaté na myšlienky, že jeho okamžité vysvetlenie je holou nemožnosťou. Postupne ale dá sa aj v tejto tak vážnej veci mnoho spraviť. Listy Sv. Františka tedy s ochotou beru na seba túto prácu a z pomedzi mnohých kníh, ktoré sa vo sv. Písme obsahujú, v prvom rade Žalmy Kráľa Dávida budu vysvetľovať.

Sledujte toto vysvetlenie s pozornosťou a presvedčíte sa, že rozum ľudský na seba ponechaný, akž by nebol býval vstave toľko mudrosti, toľko krásy a toľko bohatstva naznašovať, keby ho Duch Boží nebol v tom napomáhal. Ale Duch boží sostupil na svätcov starého a nového Zákona, On im dal myšlienky, ba často i slová, aby nám mohli zvečniť odkazy božie. A tieto odkazy božie budu predmetom nášho uvažovania. Začnime tedy v mene božom s prvým Žalmom.

ŽALM I.

1. Blažený muž, ktorý nenasleduje radu bezbožných a na ceste hriešnikov nepostáva a nevysedáva na učiteľskej stoliči moru.

2. Lež oblubu má v zákone Pána, a o zákone Jeho rozjíma vo dne i v noci.

3. On sa bude podobat' stromu zasadenému vedľa rieky, ktorý donáša ovocie svoje na čase a ktorého listie neoprechne a načokoľvek sa podoberie, vydarí sa mu.

4. Nie tak ale bezbožní, nie tak! Oni sa podobajú prachu, ktorý vietor rozháňa po povrchu zeme.

5. Preto bezbožní neobstoja pri sude, ani hriešnici v kruhu spravodlivých.

6. Ponevác pozná Pán cesty spravodlivých, cesta bezbožných ale zanikne.

Vysvetlenie:

Keď už starý Dávid cítil, že sa blíži k sklone svojho života, prv, než by bola vypadla harfa z jeho rúk, usiloval sa—Duchom božím vedený—pripraviť pre svojich Levitov niekoľko krásnych piesní.

Za predmet svojej prvej piesne vybral si ten samý chválospev, ktorý užíval o tisíc rokov pozdejšie sám Syn Dávidov—Kristus Pán—keď v reči svojej na hore za bla-

hoslavených vyhlásil tých, "ktorí lačneju a žízňia po spravodnosti, lebo oni nasýtení budu."

Krátkym obsahom tohoto **prvého žalmu** je tedy tá večná pravda, že pravu blaženost' a pravé št'astie na tomto svete len ten najde, **kto si obl'ubi spravodlivost', kto sa prispôsobí vôle božej, a kto svedomite zachová príkazy božie.** Tí ale, ktorí si osvojili bezbožnosť a nespravodlivost' a odtrhli sa od Boha, bežia v strety istej záhube a vykopy si svoj predčasný hrob.

Vid'me ale z bližša, čo sa obsahuje v jednotlivých veršoch tohoto žalmu!

V 1-vom verši poukazuje žalmista na tie tri stupne, ktoré prekonáva hriešnik. Človek zväčša neupadne do hriechu v prvom okamihu. Prvým krokom ku hriechu býva to, že **povolíme rade bezbožných.** Diabol nás pokuša, on nás svádza. Od nás závisí ale, či povolíme jeho pokušeniu alebo nie. A skutočne, mnohí z nás, žiaľ! Bohu povolia. Spravili tedy prvý krok ku hriechu. Dobrý kresťan mal by sa zhroziť už nad samým privolením k hriechu. Mal by ol'utovať svoj suhlas a mal by sa vrátiť z nastupenej cesty, kým ešte neni neskoro. Ale jako žalmista hovorí, človek, ktorý už dal suhlas ku hriechu, neuspokojí sa s puhým suhlasom, ale "začne si postávať na ceste hriešnikov," začne sa dopušťať hriechu samostatne a postupne tak navykne na hrešenie, že

si zrovna "zasadne na učiteľský stolec moru," tojest on sám stane sa učiteľom hriechu. On sám začne svádzať iných ku hriechu, aby vidiac hrešiť iných, uspokojil svoje vlastné svedomie. Žalmista nazýva tu hriech morom duše ponevác hriech skutočne moru podobne otravuje a vraždí dušu našu. Taký človek tedy, ktorý nedá svoj suhlas k hriechu, ktorý sa nedopuští a hriechu svevolne, ktorý nesvádza iných ku hriechu, môže byť **pomenovaný blaženým celým právom a v skutočnosti je aj blaženým.**

V 2-hom verši ale vysvetľuje žalmista, že čo zdržuje človeka spravodlivého od hriechu. Bázeň božia je tá, ktorá sdržuje spravodlivého človeka od hriechu. A tuto bázeň božiu si len tak nadobudneme keď dl'a slov žalmistu, stále máme pred očami Zákon boží a keď o jeho obsahu rozjímame vo dne i v noci. Neni tedy dost' len modliť sa Desat' Príkazov božích, ale povinnosťou našou je aj rozjímať o nich. Máme rozjímať o ích obsahu zvláštne večer, keď sa ukladáme ku odpočinku. S príkazmi božími máme porovnať svoje denné jednanie. A jestli by sme zbadali na sebe nejaku chybu, máme ju naskutku ol'utovať a hl'aďet' ju čím skôr napraviť. Takto jedná spravodlivý muž a za jeho svedomitu prácu ujde sa mu aj za služenej odmeny.

Verš 3. On sa podobat' bude

stromu, ktorý je zasadený na brehu rieky milostí božích. Milosti božie budu ho ovlažovať, aby lístie jeho čností neopadalo, aby ho nevysušila horučnosť tuzemského trápenia. Ba dopomôžu mu tie samé milosti aj k tomu, aby vydal ovocie svojích dobrých skutkov "na čas", keď ten nebeský Hospodár dostaví sa v deň sudu pod jeho konáre, aby otriaslo s ních, čo sa na ních urodilo. Ano, Boh s radostou ťžeňná podnikom spravodlivého a Žalmista sa ani najmenej nemýli, keď tvrdí, "že sa mu vydarí všetko, do čohokol'vek sa len chytiť."

Verš 4. Beda ale bezbožným! Oni sa podobaju bezdušnému prachu, ktorý vietor rozháňa po povrchu zeme. Oni su len plevy, ktoré hospodár neshromažďuje do svojej stodoly, ale zaraz pri mlátení a cudení pustí ich vetrom, aby mu nezavadzaly. Oni sa podobaju neurodnému figovému stromu, na ktorom hospodár rok po rok hľadal ovocie. Ponevác ho ale nenašiel, vzal sekeru a vyt'al ho. A jeho neurodné drevo hodil na oheň, aby shorelo.

Verš 5. "Preto bezbožní neobstoja pri sude." Nebudu sa vypínať s podzdvihnutou hlavou. Ich hla-

va ovisne a oni zahanbení budu stáť pred svojím sudcom v deň sudny. "Ani hriešnici neobstoja v kruhu spravodlivých," v kruhu tých, z ktorých si za živa len posmech robili, ktorých za živa prenasledovali pre ich vernosť k Bohu. Spravodliví totižto postavia sa v deň sudny oproti ním. A svedčiť budu proti ním pred Sudcom nebeským. A beda tým, ktorí tol'ko svedkov budu mať oproti sebe!

Verš 6. Keby ale ani svedkov nebolo, tam je "Vševeduci Boh", ktorý zná, čo pretrpeli spravodliví zo stránky hriešnikov a bezbožníkov. A On sa postará o to, aby spravodliví boli odmenení... "Cesta bezbožných ale zanikne" vo večnej záhube, vo večnom zatratení. Bezbožní budu tí, ktorým zahrnia do duše hrozné slová nebeského Spasiteľa: "Vzdial'te sa odomňa vy prekliati...!" A z ich očí vyhrknu slzy, ale to nebudu slzy ľutosti, lež slzy zúfalstva, ktoré nebudu mať pre nich žiadnej ceny...

Všimnime si tedy slov Žalmistu a vstupme do radu tých, ktorí v bázni a poslušnosti kráčajú po cestách príkazov božích, aby sme aj my dl'a slov jeho ku blahoslaveným pripočítaní byť mohli.

SPOLOK Krest'anských Žien a Matiek

ÚPRIMNÉ SLOVO K NAŠÍM
SLOVENSKÝM MATKÁM.

ISÁRA Napoleona pítal sa jednúc ktorýsi jeho dvoran, že čo chybí Francii? Napoleon bez váhania odpovedal: Francii nič iné nechybí, len krest'anské Matky. A skutočne každej krajine, nie len Francii, nevyhnutne potrebné sú dobré svedomité, krest'anské Matky. Keď naše slovenské Matky nosit' budú bázeň božíú v srdciach svojich, keď budú čistotné a zbožné, keď svedomite budú plnit' svoje povidnosti, dožijú sa toho, že ich dietky sopnú ruky svoje a volat' budú k Bohu: "Bože, žehnáj Matkám našim a odmeň ich stonásobne za starostlivosť a lásku, ktorou nás obsipaly." Budúli ale naše slovenské Matky ľahkomyselné; budú-li túžiť jedine po pohodlí a radovánkach tohoto sveta; venujú-li svoju pozornosť miesto výchovy dietok prázdnych daromniciam, môžu byť isté, že ich dietky kedysi tiež povstanú a preklínat' budú ešte aj tú hodinu, keď ich matky na svet vydaly.

Snád' nikdy na svete nemaly slovenské katolícke Matky tak dôležitú úlohu pred sebou, jako práve dneš. Keď čítame dejiny Spojených Štátov, zbadáme že ešte pred nedávnom mnohé okresy zaľudnatené byly rodinami ktoré bud'to nemaly žiadneho náboženstva, bud'to patrily k nekatolíckym sektám. Dnes ale vidíme, že v tých samých okresoch nekatolíci museli prepustiť miesta svoje katolíkom tak v obchodnom, jako aj v spoločenskom, ba i v politickom živote. Jak sa to stalo? Príčinou toho je to, že katolícka Cirkev od jakživa zastávala práva narodiť sa majúceho diet'at'a a nikdy pod žiadnymi podmienkami nedovolila jeho zničenie. Kdežto mnohé nekatolícke rodiny, k vôli sebeckému pohodliu, bez všetkého hrizenia svedomia ni-

čily a ničia svoj plod ešte i dnes. Ale s tým kopú si len svoj predčasný hrob. My ale vidíme v tom len spravodlivý trest boží. Také rodiny, ktoré sa prehrešili a prehrešujú oproti svätému cieľu manželstva, nezasluhujú si iného, len aby vyhynuly a aby ich mená vymazané boli z knihy života.

Keď sa vrátíme len o pädesiat rokov nazad do dejín Spojených Štátov, zbadáme, že o Irčanovi a Nemcovi málo kde bolo slišať. Dnes ale nenájdeme úradovne, nenájdeme obchodu, nenájdeme továrne, kde by Irčana a Nemca nebolo. Ba čo viac, oni sú tí, ktorí zastávajú tie najpoprednejšie miesta. Ale dnes už aj ich slnko začína sa kloniť k západu. A to len preto, že duch moderného pokroku už aj ich ovial a aj oni sa stali prívržencami tak chytľavej a bezbožnej náuky jednotetstva. A neminú sa ani dve pokolenia a ich miesta — ako sa náš v Bohu zosnulý pán biskup Koudelka vyslovil na biskupskej konferencii vo Washingtone — zaberú čoskoro Poliaci a Slováci, synovia a dcéry tých rídzich Polských a Slovenských katolíckych Matiek, ktoré sa nestydily a ktorým sa nelenilo odchovať sedem — deväť — ba často až dvanásť dietok. A keď ostatné národnosti zapadnú do smutného hrobu všeobecného zabudnutia, povstanú st'a by zo vzduchu naši slovenskí synovia a dcéry. Vyvlastnia si zem, obchody, továrne a úrady a oni budú rozhodovať nad budúcim osúdom našich drahých Spojených Štátov.

Niektó sa nám snád' vysmeje a vynadá nám do "namyslených". Ale my sme neni namyslení. My len sledujeme s pozorným okom logický vývin terajších pomerov a uzatvárame z toho, že jestli ostatné národnosti tak dôsledne budú pokračovať vo svojej národnej samo vražde, behom dvoch, troch pokolení istotne zaniknú, alebo keď bych aj nezanikly úplne, oslbnú na tol'ko, že nútené budú prepustiť miesta svoje nám Slavianom. A na dôkaz toho, že neklame seba samých, dostačí nám pozrieť sa len na statističnú tablicu všetkých amerických organizácií. Táto nás rukolapne presvedčí, že všetky ostatné organizácie skoro do hromady nemajú tak krásny, zorganizovaný podrost', jako práve my Slováci.

Práve preto krásna úloha čaká v budúcnosti na naše Slovenské Matky. Hlavnou vecou je len to, aby túto úlohu, ináč tak vznešenú, v plnej miere pochopily. Ak naše Slovenské Matky pochopia svoje povolanie, môžu byť uistené, že slovensk' národ k ich nohám složí veniec povďačnosti, povedomí súc si toho, že ony byly tie, ktoré mu v tomto cudzom svete k veslu dopomohly.

Na ramenách našich slovenských matiek leží tedy veľká t'archa. My všetci známe, že v devädesiatich pádoch zo sto diet'a býva podobné svojej matke. Ako si ho mat' odchová, také bude. Keď ono žije v zdravom domácom ovzduší, kde anjelské krídla matky chránia ho pred mýlnym krokom, tam ono zriedka kedy donesie hanbu na šediny svojej matky. Kde ale matka popustila úzdy svojím dietkam; kde matka spustila oči so svojích dietok; kde ím ona dovolila, aby mimo milfho rodinného kruhu na ulice vyrástly; tam neni čo dobrého očakávať. Tam príjde nepriateľ a naseje kúkola medzi pšenicu. A naseje ho hodne, aby sa prijal. A kúkol vyrastie a udusí pšenicu. A matka sa nevie prediviť, jak sa to stalo, že jej namáhavá práca tak chytro zkazu vzala. Áno, zkazu vzala, ale len preto, ponač matka, chudina, snád z

núdze, snád' k vôli osobnému pohodliu prestala pracovať na d'alšej výchove svojho diet'aťa.

Kto počul niečo a takzvanom “juvenálnom korte” pred triciatimá rokami? Či sa snívalo nekomu vtedy o zvláštnom súde pre mládež? A vtedy — jestli sa nemýlime — bolo práve tol'ko dievčat' a chlapcov, jako aj dnes. A či v žilách tých dievčat' a chlapcov voda kolovala miesto krvi? Pochybujeme. Prečo že tí nepotrebovali vtedy zvláštne súdy, zvláštnych sudcov, jako dnešná mládež? Alebo či snád' dietky pred triciatimá rokami boli “Svätí,” ktorí s neba spadli? Nemyslíme. Rozdiel medzi nimi a medzi dnešným pokolením bol len ten, že sa tým trochu viac ušlo z tej takzvanej kresťanskej výchovy. Kdežto dnešné moderné deti nemajú v srdci svojom bázne ani pred Bohom, ani pred ľdmi. Ich náboženská výchova sa skoro úplne zanedbala. Oni väčšinou vyrástli na ulici bez kázne, bez bázne a dnes niet človeka, kto by ich ovládal . . . Ubohí rodičia! . . . Poľutovania hodné dietky! . . . A preneš'astná vlast', ktorú takéto pokolenie má riadiť . . .!

Jak tu tedy pomôcť? . . . Čoho sa chytiť . . .? Kde začať liečiť . . .? Zdá sa nám, že koreň človečenstva je chorý. Ten by bolo treba najsamprv vyliečiť . . . Matky! . . . Vy drahé Slovenské Matky, či cítite pravdu týchto slov? . . . Áno! Vy cítite. A preto srdce vaše túži tiež po tom, aby koreň národa — ktorý ste Vy — liečený bol v prvom rade.

Liek je pripravený. Dostanete ho v malých dávkach, aby Vám nepoškodil. Užite ho dl'a predpisu. Lekár váš bude Vám po ruke.

Synu môj! Nezabúdaj na zákon môj a zachovávaj príkazy moje, lebo ony predlžia dni a roky života tvojho a dodajú ti pokoja!

* * *

Dôveruj v Boha v srdci svojom a nespoliehaj sa na svoju múdrosť.

* * *

Keď môžeš pomôcť bratovi tvojmu dnes, neodkladaj s tým na zajtrá. Môže sa stať, že sa toho “zajtra” nedožiješ.

Prst Boží

PALÁCI kráľa Baltazára bolo veselo. Spev a hudba rozliehaly sa po priestranných dvoranách. Smiech hostí a štrngot pohárov prezradzovaly, že zamestnanci kráľa odložili na stranu všetku starosť, aby mohli vyžiť pohostinnosť svojho panovníka až do najvyššieho stupňa.

Kráľ vidiac výtečnú náladu svojích hostí, popustil si aj svoje uzdy a vo svojom veľkom rozkoši naložil sluhom aby mu priniesli zlaté kalichy a nádoby, ktoré svatokrádežná ruka jeho otca ukoristila z jeruzalemského chrámu. Hostia zbadali, čo kráľ zamýšľal. On chcel totižto zneuctiť sväté nádoby, ktoré kedysi zasvätené boli službe božej. No vzdor tomu nebolo nikoho, ktorý by ho bol zavrátil. Hostom veru málo čo záležalo na tom, že z jakých kalichov a pohárov budú si popíjať. Im sa len o to jednalo, že keď sú už na hostine, aby mali s čím aspoň smad zalievať . . .

Sluhovia vyplnili rozkaz kráľa. Zlaté nádoby sa v okamihu zableskly na stoloch . . . Drahocenné víno perlilo sa v kalichoch . . . Hudobníci zahrli okuzľujúcu melódiu a hostia postávajúce zo

svojích sedísk, pripili si na zdravie svojho kráľa . . . Veselosť nemala mať hraníc. A možno žeby ani nebola mala, keby sám Boh nebol riekol: dost! . . . A v tom okamihu zjavila sa na stene dvorany jakási tajná ruka, a napísala tri tajuplné slová: Mane — Thekel — Phares . . .

Tak kráľ, jak hostia, st' a by hromom omráčení složili poháre a nemo hľadel na výstražné písmo, ktoré sa na stene objavilo . . . Nejedno koleno sa zachvelo, nejedna tvár zbledla, nejedno čelo pokrčil studený pot, nejedno srdce stíchlo. . . Jedným slovom: strach bol všeobecný.

Sotva že sa kráľ precítil zo svojho omráčenia, naskutku dal povolať mudrcov svojej vlasti — ktorí sa v susednej sieni zabávali — a požiadal ich, aby mu vysvetlili význam tejto tajnej zvesti. Lenže nenašiel sa ani jeden, ktorý by bol v stave býval podot' postačiteľné vysvetlenie . . . A zachmúrila sa tvár jeho a strach opanoval všetkých dvoranov.

Tento chýr sa rýchle rozniesol po celom dvore a dostal sa aj do uší kráľovnej, ktorá sa práve sberala na odpočinok. Nechala tedy spánok stranou a zabehla do siene, kde sa kráľ zabával. V kročiach do dvorany, jej bystré oči zaraz zbadaly, že neni všetko v poriadku. Jakonáhle jej ale vysvetlili, že čo sa stalo, rozjasnila sa jej tvár. Spomla si totiž na Da-

niela, o ktorom už dávno znala, že s pomocou "svojho Boha" vstave je vysvetliť všetky možné tajné veci. Na jej žiadosť privolali tedy Daniela . . .

Daniel vkročil . . . Kráľ si ho premeral od paty do hlavy a riekol mu: Počul som, že máš ducha božieho v sebe a že viac múdrosti a vtipu nachádza sa u teba, ako u týchto mojích čarodejníkov, z ktorých ani jeden nebol vstave prečítať a vysvetliť mi písmo, ktoré tajná ruka len pred chvíľkou hodila na moju stenu. Jestli tedy vstave budeš prečítať ho a vysvetlíš mi jeho význam, dám ťa obliecť do šarlátu, zlatú reťaz dám pripraviť okolo tvojho krku a ustanovím ťa za tretieho úradníka v kráľovstve mojom . . .

Dániel sa poďíval na stenu a uzrúc písmo, pokrútil hlavou a riekol: Kráľu! úrady svoje podrž si pre seba. A dary svoje daj iným. Písmo ti ale prečítam a podám ti vysvetlenie:

Všemohúci Boh kráľovstvom, hodnosťou a slávou obdaril Otca tvojho Nabukodonozora. Moc jeho bola tak veľká, že sa korily a triasly pred ním všetky národy. Koho chcel zabiť, zabil; koho chcel zraziť, zrazil; koho chcel povýšiť, povýšil; koho chcel ponížiť, ponížil. Jakonáhle ale spyšnelo jeho srdce, Boh ho pozbavil kráľovstva a odňal slávu jeho. Ba pozbavil ho i rozumu a vyvrhol ho medzi zvieratá zeme, aby sa s nimi pásol na spôsob volov a aby rosa neba kropila jeho telo, kým neuznal, že Boh najvyšší je pánom zeme a že toho ustanoví za jej vládára, koho On chce. A ty syn jeho, Baltazár, ktorý si toto všetko znal, neponížil si srdce svoje, lež postavil si sa proti Pánovi neba a zeme. Dal si si pri-niesť nádoby domu jeho a tak ty, jak úradníci tvoji, ženy tvoje a ženy ich popíjali ste si z nich víno. Oslavovali ste bohov zlatých, strieborných, železných a drevených, ktorí ani neslyšia, ani nevidia, Boha najvyššieho ale, ktorý dych

tvoj drží v rukách svojich a ktorý riadi cesty tvoje, osláviť si zanedbal, ba zneuctil si Ho. Preto soslal On svoju tajnú ruku, ktorá zaznačila odkaz jeho na stenu tvoju. Odkaz jeho je nasledovný: Mane — Thekel — Phares! Mane značí, že Boh spočítal dni panovania tvojho a završil ich. Thekel značí, že položený si bol na vážku a najdený si bol príľahkým, a Phares značí, že rozdelené bude kráľovstvo tvoje a dané bude Médom a Peržanom . . .

A čo na to kráľ? Snád' vstúpil do seba? Snád' konal pokánie? . . . Nie. O tom sa mu veru ani neprisnilo . . . Ale, jako riekol, tak aj spravil, dal Daniela odiať šarlátom, zlatou retiazkou dal ozdobiť krk jeho a vyhlásil ho za tretieho úradníka v krajine a — zabával sa d'alej, jako keby sa nič nebolo prihodilo. Ale, jako to písmo svaté zaznačilo, zavraždili ho ešte tej samej noci a kráľovstvo jeho prešlo do rúk nepriateľov jeho; prešlo do rúk Médov a Peržanov, do rúk Dáriusa a Kýrusa vnuka jeho, ktorí sa na ňom podelili . . .

Či to nebola zbabelosť takto jednat'? A predsa čo viedlo k tomu kráľa Baltazára? Či on neznal, že s Bohom nenie čo žartovať?

Možno, že znal, ale nevšimľal si toho, pretože príliš mnoho si zakladal na svojej vlastnej sile. On si bol povedomí toho, že jeho sídelné miesto: Babylon vzdorovať bude všetkým útokom nepriateľa. Mesto toto bolo totižto obohnané múrami, ktoré presahovaly 200 šúchov výšky a 50 šírky. Mimo toho aj rieka Eufrates, ktorá bola hodne hlbokou a širokou, robila prirodzene neprístupným mesto Babylon a bránila ho proti útokom nepriateľov jeho, ktorí ho už dva roky obliehali a nemohli ho dobiť. Ale darmo si zakladal Baltazár na svojej sile. Prerátal sa. Boh skrížoval jeho plány. Nepriatelia jeho nakopali hlbokých priekop a odviedli rie-

ku Eufrates iným smerom. Sotva že sa ale koryto rieky vyprázdnilo, predrali sa až k múrom. Brány mesta vyvážili. Stráž pobili a vtrhnúc do kráľovského palácu, prekvapili zabávajúcu sa spoločnosť a kráľa Baltazára i s úradníkmi jeho na mieste povraždili . . . Výstraha ruky Pána splnila sa tedy ešte v tú samú noc . . .

* * *

Podobnú výstrahu dáva Boh aj nám. Cestou nášho svedomia volá nám do ucha: Bud'te na stráži, pretože ten výstražný nápis vzt'ahuje sa aj na vás. Dni vaše sú spočítané a dovŕšené. Nie stá, nie tisíce, lež miliony z vás pôjdu ešte tohoto roku pred súdnu stolicu moju. Položení budú na vážky a dokáže sa, že sú príliš ľahkí. Pokleskov majú hromadu a zásluh? Len prázdne ruky. Preto kráľovstvo ich podelené bude a odovzdané bude do rúk nepriateľov . . . A či sme neni medzi týmito aj my? . . . Kto by to vedel povedať? . . .

* * *

A v čom pozostáva to naše kráľovstvo? To kráľovstvo naše pozostáva v nie čom takom, čo sa so zemskými pokladami porovnať nedá. Je to naša nesmrteľná duša a naše telo o ktorom hovoríme, že malo by byť stánkom božím. A toto kráľovstvo má byť odňaté od nás a má byť rozdelené medzi nepriateľov našich. Telo naše bude odovzdané zemi, ktorá ho úplne zpotvorí, tak že nezostane z neho nič iného len kus blata, abo prachu. Duša naša ale — Bože varuj nás od toho — stane sa otrokom nášho najväčšieho nepriateľa — diabla, ktorý ju má trízniť cez celú večnosť . . . A my vzdor tomu, že známe, že nám toto všetko hrozí, s úsmevom na tvári, jako Baltazár, hľadáme v ústrety ukrutnej smrti, ktorá dnes, zajtra má vyhasiť náš život.

Či by nebolo múdrejšie, keby sme boli na stráži a pripravili sa dôkladne na tento hrozný okamih . . . Rozmýšľajme!...

OZNÁMENIE NAŠÍM TERCIÁROM A SPOLKOM KATOLÍCKYCH MATIEK!

Drahí Bratia a milé Sestry! V nasledujúcom čísle začneme uverejňovať zprávy z našich miestnych terciárskych krúžkov, podobne zprávy spolkov našich katolíckych slovenských matiek. Ony vás budú istotne zaujímať.

Prajúc Vás všetkým šťastlivý a blažený nový rok, značíme Vám v láske odaný,

Otcovia Rádu sv. Františka.

Od srdca k srdcu

CT. ČITATEĽU: —

Keby tak teraz sv. František prišiel a zaklopal na Tvoje dvere a oslovil Ťa týmito slovami: "Milý priateľu! Nemohli by ste prispieť nejakou almužnou, ktorá bude obrátená na získanie ľudských duší pre večné blaženie a pre slávu Božiu?" O, zaiste, neodopreli by ste takejto prosby, ale s tou najväčšou ochotou pousilovali by ste sa prispieť čím väčšou obetou na tento vznešený cieľ. Lebo čože dobrého katolíka a verného sluhu viacej teší a blaží než to, keď môže pracovať, alebo keď môže nejakou hrivnou prispieť na šírenie slávy Božej a na ochranu nesmrtných duší.

I my dnes klopecme, ct. čitateľu, na Tvoje dobré katolícke srdce. I my sa pýtame v našej snažnej prosbe: Priateľu, nemohli by ste priniesť len maličkú — veľmi nepatrnú obet' — len puhé dva dolláre na rok čo predplatné na časopis "Listy sv. Františka" — na časopis, ktorého heslom je: šíriť česť a slávu božiu a viesť ľudí po cestách mravných — po cestách dokonalých — po cestách, ktoré vedú do nebeskej slávy?

Bude naša prosba puhým volaním na púšti, alebo snád' najde ozvenu v Tvojom katolíckom srdci? Prepustiš nás od Tvojich dverí bez toho aby sa Tvoje srdce nepohnulo, bez toho aby svedomie v Tebe neozvalo sa a nenaložilo Ti: človeče konaj svoju povinnosť! Nechal by si nás odísť bez toho aby si sa ako kresťan, ako vyznavač Pána nepridal k unám a nepracoval na šírení lásky k Bohu a k blížnému svojmu? Nie! To by si Ty nikdy nevykonali. Ty nás s prázdnyimi rukami neprepustiš. A to tým menej, keď sa jedná o zjednanie len o tak nepatrný obnos — v skutočnosti len o almužnu, len

o dva dolláre, za ktoré dostávať budeš jeden rok duševný pokrm. Za puhé dva dolláre ročne Listy sv. Františka navštívia Tvoj dom dvanásť razy do roka. Každý mesiac, keď sa budeš cítiť svetskými starosťami vysilený zavíta ku Tebe číslo "Listy sv. Františka" aby Ťa zotavilo, aby Ťa skriesilo, aby Ti dodalo novej sily ku ďalšiemu zdokonaľeniu sa v kresťanských cnostiach.

V tomto povedomí teda čakáme na Tvoju mravnú a hmotnú pomoc. My sme isto-iste presvedčení, že nielen Ty, ale i Tvoji známi stanú sa odberateľmi mesačného časopisu "Listy sv. Františka" tým keď dopyšú nám dva dolláre čo svoje predplatné.

Aby sme Vám práce usnadnili vypracovali sme pre Vás kupon, ktorý láskavo ráčte vystrihnúť. Patričné rubriky vyplňte a pripojte dva dollare do listu a list registrovaný pošlite na nižšie udanú adresu.

Ctená redakcia "Listy sv. Františka":

Pripojeno posielam Vám \$. . . . . čo predplatné na rok na mesačník "Listy sv. Františka." Časopis mi zasielajte na:

MENO . . . . .

Adressa . . . . .

Mesto . . . . . Štát . . . . .

"LISTY SV. FRANTIŠKA"
1849 W. 22nd Street,
Chicago, Ill.

PRÁCA OTCOV FRANTIŠKÁNOV MEDZI SLOVÁKMI.

Chicago, Ill., Osada Božského Srdca.

Osada Božského Srdca už viac krát mala šťastie poctiť vo svojom kruhu svojho obľúbeného františkánskeho kazateľa, otca Kazimira. Najnovšie ale počas našej štyridsat' hodinovej pobožnosti Otec Kazimir pripravil nám také milé duševné hody, že ich tak chytro nezabudneme. Oduševnenosť Osadníkov počas tejto pobožnosti vykročila na tak vysoký stupeň, že vyše 1,000 sv. prijímaní bolo udelené dieťkam a dospelým členom našej Osady. Srdečná mu vdaka za jeho Bohu a národu milú prácu.

Joliet, Ill., Osada Ssv. Cyrilla a Methoda.

Naša Osada už dávno túžila po zúrodňujúcom slove missionára. Bárs aj máme horlivého duchovného v osobe dp. Gottschala, ktorého duchaplné kázne radi počúvame, pri tom všetkom mile nám

padlo, keď zavítal medzi nás Otec Kazimír z rádu sv. Františka, aby v duchu zakladateľa svojho rádu, hlásal nám pokánie.

A skutočne, jako na slovo Jonáša proroka prebudilo sa zo sna ospalé Ninive, tak aj na slová otca Kazimira prebudili sa u nás mnohí a odložiac na stranu svoju ľahostajnosť, dali sa na cestu úprimného pokánia. Bolo to radosť dívať sa na ten zbožný slovenský ľud, ktorý sa v húfoch hrnul do nášho chrámu, aby slyšal slová svojho missionára. Smele môžeme povedať, že sme sa počas týchto sv. Missiov obnovili v duchu, a to samé prajeme zo srdca každej slovenskej katolíckej osade.

**Povďační Osadníci Osady
Ssv. Cyrilla a Methoda.**

Cteným obchodníkom do pozornosti

Myslíme, že nebude od miesta keď si prehovoríme niekoľko slov o význame oznamovania v našom mesačníku "Listy Sv. Františka".

Čo sa samého oznamovania týka o tom nebudeme veľa reči šíriť. Každý rozumný obchodník zo svojej skúsenosti dobre zná, že jestli chce aby jeho tovar našiel odbyt, jestli chce obchod obchodne viesť, musí oznamovať — musí istý obnos venovať na oznámky. Bez oznamovania nesvedie skoro nič alebo len veľmi málo. A práve z tohoto dôvodu americkí obchodníci venujú toľko pozornosti oznámkam. Oni sa nespoliehajú na to, že ten alebo tamten je môj priateľ a že mi privedie nových zákazníkov. Oni si známosť robia tým, že v rozličných časopisoch a magazínoch ohlasujú, že majú to alebo ono na predaj, a že, za čo to predávajú.

Tohoto pravidla by sa mali držať i naši slovenskí obchodníci. A mali by sa

či mviac v ohláškach oznamovať. Ešte i vtedy, keď sú medzi svojimi známymi. Lebo len stále oznamovanie donesie prajný výsledok.

A preto, drahí slovenskí obchodníci, kdekolvek ste alebo čokolvek máte, nemali by ste obchádzať oznamovanie: využite ho vo svoj vlastný prospech. A ku tomuto cieľu my Vám nabídamo naše stlpce "Listov Sv. Františka." Nečakajte až tí druhí Vás predídu. My by sme sa z toho veľmi tešili, keby naše stlpce zaplnené byly oznámkami slovenských obchodníkov. To nás bude nesmierne tešiť, keď Vás budeme môcť odporúčať našim milým čitateľom. A m yveríme, že naši čitatelia by tiež dali prednosť svojim, totiž, budú podporovať tých, ktorí pomocou nášho časopisu nabídať im budú svoj tovar.

O ďalšie informácie, straniva oznámok, píšete alebo telefonujte na oznámkové oddelenie, "Ad Dept."

"Listy Sv. Františka"

1849 W. 22nd Str.,

Tel.: Canal 0098.

Chicago, Ill.

Zvláštne oznamenie

Representanti sa hľadajú pre časopis "LISTY SV. FRANTIŠKA".

Potrebuje Sestry alebo Bratov v každej slovenskej osade, ktorí by prevzali funkciu miestneho reprezentanta a rozširovali časopis "Listy Sv. Františka."

Dobrá komissia (komišn) pod zvláštnymi podmienkami. Odporúčanie miestneho duchovného je žiadúce.

Pridajte si ku Vášmu zárobku a v tom samom čase pomáhate veľmi nutnú a potrebnú prácu pre Boha. Nikdy by ste nemohol byť lepšie zamestnaný.

Adressujte:

"LISTY SV. FRANTIŠKA",

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

Millard State Bank

3639—45 WEST 26th STREET,

CHICAGO, ILL.

Naša banka poskytne radou a posluhou vo všet-
kých záležitostiach. — Poslúžime Vám —

ÚŠPORNÝCH VKLADOCH, STAROKRAJOVSKÁCH
ČEKOVÝCH ÚČTOCH, STAROKRAJOVÝCH
POŽIČKÁCH, OHŇOVZDORNÝCH SKRYNÁCH,
ZÁLEŽITOSTIACH.

MÁME ZARUČENÉ 6% ZLATE BONDY.

V každej potrebe hláste sa na p. Havlička.

R. A. CEPEK, predseda,

JAN P. HAVLIČEK, pokl.

T. BAROŠKO

SLOVENSKÝ POHRABNÍK A BALZAMOVAČ

Vybavuje pohraby čo najvкусnejšie a naj-
miernejšie, za ceny mimoriadne nízke. — V
páde potreby, jeho priestranná kapla môže byť
použitá. — Jeho automobile sú hotové k akým-
koľvek službám.

1919 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS.

Telefon: CANAL 0285

Telefon: Canal 6979

Res. Tel.: Canal 5482.

United Motor Service Company

ANDREJ KVAČALA, majiteľ.

Prevádza všetky povozné práce, sťahovanie, atď.

729 WEST 17th PLACE,

CHICAGO, ILL.

“Listy Sv. Františka”

sú hodné toho zaujatia sa
ako i všemožnej podpory, a
to preukázate najlepšie tým
keď budete navštevovať tých obchodníkov, ktorí tu oznamujú, lebo i
oni prispeli čiastočne ku vydaniu tohoto prvého a túženého čísla.

LISTY SV. FRANTIŠKA

“Nasledujte mňa, jako ja nasledujem Krista!”

Zábavno-poučný mesačník pre katolíckych Slovákov v Amerike.
Vychádza každého 15-ho v mesiaci. Predplatné \$2.00 na rok.

Vydávajú OTCOVIA RÁDU SV. FRANTIŠKA,
1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois.

“LISTY SV. FRANTIŠKA”

(LEAFLETS OF ST. FRANCIS)

Vydávajú mesačne
OTCOVIA
RÁDU SV. FRANTIŠKA
Komisariátu
S V. K R Í Ž A

Každého 15-ho v mesiaci.

Predplatné na rok \$2. Jedn. číslo 20c

Published by the
FRANCISCAN FATHERS
Commissariate of the
H O L Y C R O S S

On the 15th of each Month.

Annual subscription \$2.00. Copy 20c

Omša Sv. bude slúžená každú nedel’u za veľkodušných predplatiteľ’ov
v kostole

SV. ŠTEFANA, záp. 22. Place, Chicago, Ill.

Agenti, pracujúci na rozšírení časopisu “LISTOV SV. FRANTIŠKA”,
môžu kolektovať jedine predplatné na tenže mesačník. — Pod žiadnou pod-
mienkou nie im je dovolené sbierať alebo prijímať peniaze na Sv. Omše,
alebo milodary na akékoľvek ciele. Budeme len povďační, keď nám to naši
ct. predplatitelia a čitatelia oznámia, jestli že sa toto prísne nezadržiava.
Prosíme, nech Vás toto malé oznámenie vedie a nie žiadne iné ohlasy.

Keď zasielate zmenu adressy, zašlite nám tak starú ako i novú adresu.
Takéto zmeny nám musia byť zaslané dva týždne vopred pred vydaním
nasledovného čísla.

Všetky listy ako i peňažné zásielky majú byť adresované na “LISTY
SV. FRANTIŠKA”, 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

S radost’ou príjmeme a uverejníme rozprávky, články, dopisy ale-
bo básničky—ktoré sú hodné uverejnenia—od našich čitateľ’ov.

Listy Sv. Františka

Zábavno poučný mesačník pre katolíckych Slovákov v Amerike

Vychádza každého 15-ho

Adressa: FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Predplatné \$2.00 na rok.

Entry as second-class matter applied for at the post office at Chicago, Illinois, under the ACT of March 3, 1879.

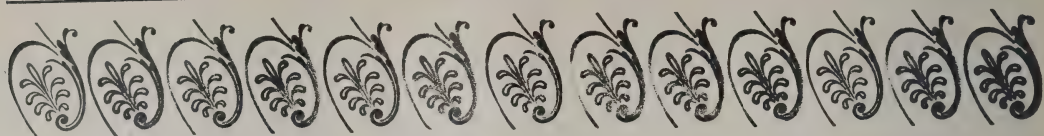
ROČNÍK I.

1924

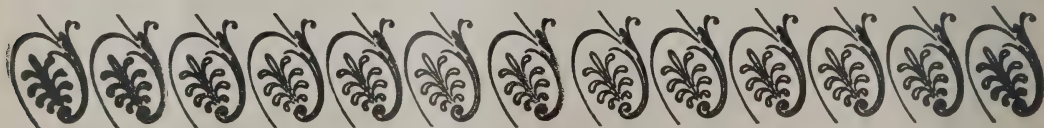
ČÍSLO 2.

O B S A H:

Prehlas kresťanským katolíkom v Amerike	27
Tretí Rád Sv. Františka.—Dobrovol'ná chudoba	29
Sv. Markéta, kajúcnica.....	35
Najlepší liek	39
Žalmy Kráľa Dávida	42
Kresťanské Ženy a Matky.—Recept pre naše matky.....	45
Založenie nového spolku III. Rádu Sv. Františka v Chicago, Ill.....	49
Založenie nového spolku Kresťanských Žien a Matiek v Joliet, Ill.....	50
Odporúčanie chicagských kňazov	51
Moderní Heródi	51
Dopisy	52
Kvitovanie milodarov na kollegium Sv. Františka	54

Sv. Jozef, oroduj za nás . . .

P R E H L A S

Slovenským Katolíkom v Amerike

Kto by nepoznal reholníkov v brunatom reholníckom rúchu, bielem opaskom opásaných, ktorí vyše 400 rokov delili so Slovenským Národom pod Tatrami jeho starosti a žalosti, s ním cítili, preň pracovali, preň sa obetovali, aby mu zachránili dedičstvo sv. Apoštolov Cyrilla a Metóda.

Predpokladáme, že ich každý pozná. Sú to synovia sv. Františka, ktorých si Slovenský Národ ctí a miluje. Títo synovia toho veľkého Františka klopú dnes na vaše dvere, drahí bratia a sestry. Oni síce neboli rodení v starom kraji, ale tu v Amerike, pri tom všetkom ale hrdo môžu tvrdiť, že sú neni synami boháčov, ale sú synami chudobných slovenských-amerických robotníkov. Náš františkánsky komissariát sv. Kríža, ktorý bol založený aj pre Slovákov, má už dnes 6 slovenských klérikov, ktorí behom krátkeho času skončia svoje štúdie, aby sa venovať mohli misijnárskej práci medzi svojimi bratmi—Slovákmi. Aby ale zdarne mohli účinkovať medzi svojím národom, potrebné je, žeby ten národ poznali, žeby znali jeho reč, jeho smýšľanie; iným slovom, potrebujú slovenskú výchovu. Túto slovenskú výchovu ale môže ím dať jedine slovenské semeníšte, slovenský kollegium.

Aby sme mohli toto docieľiť, kúpili sme ned'aleko mestečka Lemont, 138 akrovú farmu, na ktorej ešte behom tohoto leta chceli by sme postaviť aspoň té najpotrebnejšie budovy, žeby sme mohli stiahnuť našich bohoslovcov a iných cudzojazyčných semenáristov, aby sa v slovenskom materinskom jazyku zdokonalili. Pozdejšie postaráme sa aj o kollegium, ktoré vstave bude pripravovať slovenských mladíkov na kňazský stav, v páde žeby cítili v sebe povolanie. Toto všetko ale vyžaduje veľké peňažné obete. K tomu náš komissariát je ešte chudobný a mladý. Preto prichádzame k vám, drahí Slovenskí Bratia a Sestry, a vás prosíme o pomoc. Všetko čo žiadame od vás, je maličký jeden dollárový milodar. Keby nám každá slovenská katolícka rodina jeden dollár darovala na výpomoc, by sme si nie len farmu zaplatili,

ale s pomocou božou postavili by sme si aj značnú čiastku budov, ktoré sú pre našu skromnú semenáriu a kollegium nevyhnutne potrebné.

Zvlášťne ale na Vás sa obraciame, drahí velební Páni! Pomôžte nám dl'a možnosti. My sme presvedčení, že pochopíte dôležitosť nášho podniku a že ho nielen mravne, ale aj hmotne podporíte dl'a vašej osobnej možnosti. Pomoc vašu potrebujeme zvlášť teraz, keď sa jedná o prvú splátku na našu farmu, ktorú máme složiť 1. marca 1924. Či by to nebolo dôstojné, keby každá z vaších osád aspoň tol'ko prispela k tomuto svätému cieľu, aby sme mohli tým aspoň jedon akor pola zaplatiť? Možno, že sme snád' na oko dotieraví, ale úfame, že nám porozumiete a že nám to odpustíte.

Podobne na vás sa obraciame drahé slovenské katolícke organizácie! Vieme síce, že na vaše pokladnice dolieha sa s prosbami so všetkých strán, ale prosíme Vás, neodbite nás s prázdnu rukou. Udelte nám aspoň niečo a jestli to okolnosti dovoľia, zaved'te sbierku po vaších číslach. My vieme a presvedčení sme, že medzi tol'ko tisíc členami voždy sa najdu aj takí, ktorým stačí a ktorí sú ochotní podporiť takýto Bohu a národu milý podnik jako je náš. Preto prosíme Vás, neodoprite našu prosbu. Povd'ačnosť nášho rádu bude vás sprevádzať nie len po hrob, ale aj za hrobom. Vaše milodary budú dané na vysoké úroky a té úroky — tá svedomitá práca slovenských Františkánov — prinesú požehnanie Vám i vašim potomkom.

Úfajúc, že našu prosbu neodoprete, značíme sa v hľbokej úcte,

Vám oddaní,

Otcovia a Synovia Rádu Sv. Františka
z Kommissariátu Sv. Kríža.

Treti Rád Sv. Františka

Dobrovol'ná chudoba

CHCEME-li úplne pochopiť ducha sv. Františka, musíme vžiť sa v prvom rade do doby, kedy sám sv. František žil. Doba sv. Františka bola dobou svetových zápasov. Cisár a pápež zápasili jeden s druhým o svetovu nadvládu. Križiacke války, ktorých pôvodným cieľom bolo vymanenie sv. Zeme z rúk Turkov a Saracenov, zmenily sa v politické a obchodné podniky. Zemianstvo pohrdalo s mešťanmi; mešťania zas nohami šliapali ubo- hých sedliakov. Iným slovom, je- don napádal druhého a chcel ho zničiť k vôli sebeckému zisku, k vôli osobnej nadvláde, k vôli osob- nému pohodliu. A práve v tej do- be, keď túžba po rozkošách, po bo- hatstve, po hodnostiach a nadvlá- de najviac hriechu a pohoršenia na- robila, prichádza jeden vyhlado- vaný a otrhaný František a s usme- vom na tvári zahrmí svetu do du- še: "Dolu s bohatstvom, dolu s roz- košami, dolu s hodnosťami; pod'te a nasledujte chudobného Krista, ktorý ani tol'ko miesta nemal, že by si bol mohol niekde spokojne hlavu skloniť . . .!"

A tento František hlásil sa u pá-

peža Innocenta o potvrdenie stanov svojho novozaloženého rádu. Pá- pež, prezruc nové pravidlá, pokru- til hlavou a pýtal sa Františka: "Z čoho že chcete žiť? Z čoho budu žiť budúci členovia vášho rádu, ktorý nebudu mať tak silného du- cha jako vy?" A František uprel zrak svoj k nebu a s dôverou rie- kol: "Boh sa postará o nás . . .!"

A pápež Innocent spomenul si na to, že pred niekoľko rokami aj on sám napísal knihu "O opovrhnutí sveta," v ktorej tie samé myšlien- ky hlásal, čo aj František a vidiac, že smýšľanie Františka srovnáva sa s jeho smýšľaním, s ochotou mu povolil založenie nového rádu. Ba bez pochyby aj sám by sa bol pri- pojil k nemu, keby náhodou nebol sedel v tej samej dobe na pápež- skom stolci.

A František natešený ponáhl'al sa domov k svojim sudruhom, aby im oznámil, že myšlienka chudoby zvíťazila nad márnosťami sveta a že ích od terajška už nič nebude prekážať v tom, aby nasledovali chudobného Krista. A vyjdúc na ulicu, zaspievali svetu chválospev chudoby Kristovej a začali svoj re-

holnícky živôt so žobraním a s rozdáváním toho, čo im z nažobraného zvyšilo. Na toto sa už ozaj smele mohlo povedať, že to je ten pravý duch chudoby Kristovej. A dejiny rádu sv. Františka zo stoletia na stoletie rukolapne dokázaly, že sa splnily slová jeho zakladateľa: "Deus providebit!" "Boh sa postará o nás!"

* * *

Prejdime teraz ale na praktickú stránku tejto myšlienky.

Dokázanou vecou je, že bohatstvo samo v sebe ešte nikoho nespravilo šťastlivým. Kto tužil po ňom a dosiahol ho, neuspokojil sa; ba naopak, bohatstvo utvorilo v jeho srdci jakúsi tajuplnú trhlinu. Ba mohli by sme dodať aj to, že bohatstvo pretvorilo jeho srdce v jedno deravé, nenasýtené vrece, do ktorého čím viac sa sype, tým viac sa zmestí. Dobrovoľná chudoba ale zašila dieru na vreci a keď sa doň bárs aj len kusok tvrdého chleba hodí, predsa skorej sa zaplní a umožní človeku, aby sa nasýtil.

Čo chcem s tým povedať? Snáď to, aby sa každý stal františkánom, jestli chce byť blaženým? Nie, ani z d'aleka. Každý má právo hľadať svoju blaženosť takým spôsobom a takou cestou, jaké jeho vlastné svedomie za správne uzná. Tol'ko ale poznamenáme, že zásady dobrovoľnej chudoby rýchlejšie a istejšie zabezpečia blaženosť človeka, jako všetko iné na svete. Toto pochopili v prvom rade apošto-

lovia a zanechajúc všetko, nasledovali Krista. Toto pochopili aj prví kresťania a jako to Skutky Apoštolské dokazujú, prví kresťania boli tí, ktorí si prví zaviedli ten pravý svätý "Kommunizmus Kristov". Oni boli jedno srdce a jedna duša. Žiadon si nepovažoval svoj majetok za svoj, ale všetko bolo spoločné. Nudzných nemali medzi sebou, ponevč každý kto vlastnil domy, alebo role, predal ich a peniaze složil k nohám apoštolov a zo spoločného rozdávalo sa každému dl'a potreby. Podobne v piatej hlave Skutkov Apoštolských máme označený odstrašujúci príklad Ananiáša a Zafíry. O týchto známe, že predali rolu, dorozumeli sa ale v tom, že si z obnosu, ktorý za rolu utržili, niečo nehajú pre seba, ostatné ale odovzdajú apoštolom. A tak aj urobili. Peter ale duchom božím vedený, nazrel do duše Ananiáša a vyhodil mu na oči jeho klamstvo a falošnosť. Vytýka mu prečo si nenehal rolu, keď bola jeho, alebo keď ju už i predal, prečo si nepodržel celý obnos? Však ho nik nenutil, aby ju predal. Keď si ale umienil dobrovoľne, že ju odovzdá do spoločnej pokladnice, prečo chcel oklamať apoštolov a ostatných svojich sudruhov, že ju len za tak nízky obnos predal? A za toto klamstvo tak muž jak žena zaplatili životom. A mládenci ich ešte v ten samí deň pochovali k postrachu iným. Z tohoto vidíme, jak prísne sudi Boh nad tými, kto-

rí sa sl'ubom zaviazali k dobrovol'nej chudobe a zlomili svoj sl'ub zlo-myselne . . .

Takto sa šírila tedy myšlienka dobrovol'nej chudoby a udržala sa v katolíckej cirkvi až po dnes. Ti-síce a tisíce mužov a žien žije dnes v kláštoroch a mimo kláštorov. Ži-ju vo svätom Kristovom kommu-nizme. Skladajú sa do spoločnej pokladnice, pracuju pre spoločnu pokladnicu a žiju zo spoločnej po-kladnice. A čo je najhlavnejšou vecou — napredujú. Tie utešené budovy, staviská a ustavy, ktoré spoločná pracovitosť a šporivosť nepočetných mníchov a mníšok po-stavila a udržuje, su skutočne ob-divuhodné a aj ten najpredpojatej-ší človek musí uznať, že duch Kri-stov, keď ho pochopíme v pravom smysle slova, a keď ho uplatníme v živote tak, jako sa uplatniť má, koná divy a zázraky. A dôležitosť tejto zásady pochopil sv. František a uplatnil ju vo svojom živote do-slovne, ba možno povedať, že ju uplatnil skoro dl'a litery. On sa dočítal o Kristu v Písme Svätom, že si zrnká pšenice vymrvil z kla-sov, aby utíšil hlad svoj; že neno-siac pri sebe žiadnych peňazí zá-zrak bol nutený spraviť, aby za-platil za seba a Petra pripadajúcu daň. On si všimnul slov Spasite-ľa a nevystrojil sa na cestu s 'ap-sou, ani s palicou, ani s dvoma ka-bátmi, ba ani len so slušnou obu-vou. Jemu postačily chudobné san-dále. On sa tešil, keď mohol za-

meniť svoj celý kabát s otrhaným kožuchom žobráka. Jeho sv. oči žiarily radosťou, keď si mohol sa-dnuť ku studienke a keď s čerst-vou vodou mohol zaliat' svoj vyžo-braný, soschnutý kusok chleba. A vzdor tomu, že napodobňoval Kri-sta v jeho chudobe temer doslovne, predsa nebol nešťastlivým, ba na opak, blaženosť sa rozhostila v je-ho vnútrobách a smele mohol po-vedať o sebe: “Žijem ja, ale už nie ja, lež žije vo mne Kristus . . .”

Toto sa očakáva sa od každého, ktorý sa pripojil k tretiemu rádu sv. Františka. Samosebou sa rozu-mie, že to sa neočakáva od terciá-rov, aby polonahí a vyhladovaní po žobraní chodili. Od terciárov sa očakáva, aby si osvojili príklad sv. Františka “dl'a ducha”, to jest, aby sa v srdci svojom zriekli bo-hatstva, a aby si peniaze a majetok len na tol'ko cenili, na kol'ko je on prostriedkom k dosiahnutiu ích tu-zemského cieľu. Od terciára sa te-dy nevyžaduje, aby rozdal všetok svoj majetok, ale áno, očakáva sa od neho, žeby tak zachádzal so svo-jím majetkom, jako keby ten maje-tok vôbec nepatril jemu. V sku-točnosti totižto my sme neni maji-tel'mi, ale len šafármi a správcami majetku, ktorý nám Boh daroval. Máme tedy ten majetok v prvom rade použiť k cieľom božím a k svojím len na tol'ko, na kol'ko to naše telesné i duševné potreby na-skrze vyžadujú. Nasledovne pre-pych v šatstve, šperky, drahokamy,

bohaté hostiny a zábavy, ktoré sú so značnými výdavkami spojené, nemaly by sa ani spomínať medzi terciármi. Ích domácnosť mala by byť stavu primerane tá najjednoduchšia. Ích dietky miesto hodvábu a atlasu mali by nosiť vlnené a pláténé šatočky. Vôbec celý ích zovňajšok mal by prezradzovať čistotu a jednoduchosť. Keby sa tieto pravidlá zachovali v dome každého terciára a každej terciárky, nejeden dollár by sa ušetril pre Boha a pre jeho chudobu. A keby sme všetci tak jednali, duch chudoby by nás spojil v jedno telo, v jednu dušu, tak ako spojil prvých kresťanov a prestaly by všetky spoločenské trenice, všetky zvady, všetky hádky, všetky boje a nastal by ten dávno tužený, ten dávno očakávaný pokoj. Ale žiaľ! Bohu, veľká väčšina boháčov, zabudla na Boha a jeho chudobu, pohrdla nimi a šliape ích nohami. A značná čiastka chudoby opičí dnes boháčov; chcela by sa ím vyrovnat' vzdor svojmu nedostatku a pretože sa jej to nedarí, chytá sa násilia, zbojstva a mnohých iných nedovolených prostriedkov, ktoré by sa medzi kresťanmi ani spomínať nemaly. Nasledovne i jedni i druhí miesto toho, žeby sa sblížovali ku Kristovi, odd'al'uju sa od neho čo raz to viac a postupne utvorí sa medzi nimi tak veľká trhlina, že je skutočne ťažko na ňu most položiť.

Podobne pravý terciár povedomý si je toho, že hranice večnosti s peniazmi v kapse neni vstave prekročiť. Do večnosti budú ho sprevádzať jedine jeho dobré skutky. Preto prv, než by hlavu sklonil k odpočinku, pamätá na Boha, na jeho chudobu a na svoju vlastnú dušu. Samo sebou sa rozumie, že na ženu a dietky pamätat' je jeho prísnou povinnosťou. Popri týchto ale, jestli cíti, že zostane po ňom niečo, nemal by zabudnúť ani na dobré ciele. Preto každý terciár a terciárka, ktorí vlastnia nejaký majetok, nech si držia za povinnosť vypracovať svoj testament čím skôr. A pri zostavení toho testamentu nech jednajú spravodlivo; nech nekrivdia svojím príbuzným, ale nech dajú aj Bohu a duši svojej, to čo ím právom prislúcha, pamätajúc na to, že to je ích posledný dobrý skutok, ktorý kladu k nohám svojho spravodlivého Sudcu a ktorý na vážky položený, môže nakloniť Boha k milosrdenstvu.

Názor dobrovolnej chudoby neni tedy vlastne názorom sv. Františka. On je názorom samého Syna božieho Ježiša Krista. František nám len príklad dal, ako ho máme uplatniť v našom živote. Užívajme tedy poklady tohoto sveta a podmaňme si ích a jestli sa nám to podarí docieľiť, dbajme o to, aby sme boli skutočne ích pánmi a nie otrokmi.

Sv. Markéta, kajúcnica

Cesty božie sú nevyspytatel'né. Kto by vedel pochopiť múdrosť božiu? Kto by sa vedel vžiť do plánov božích? Často vidíme, že na oko svätí mužovia a ženy klesajú a z kazu berú, kdežto veľkí hriešnici omylostení bývajú. Človek sa diví a láme si hlavu nad tým, jak to môže byť? Ale Boh má svoje cesty a nik nemá práva pýtať sa Ho, prečo si zvolil túto a nie tamtú cestu. Vo všetkom ale najpodivnejšie je to, že Boh aj zo zlého vstave je vyviest' dobré a vstave je vzkriesiť nie len telesne, ale aj duševne mŕtvych. A túto jeho divotvornú silu obdivujeme aj v živote sv. Markety, kajúcnice.

* * *

Marketa narodila sa v roku 1247 v mestečku Alviano, v Toskánsku. Jej rodičia neboli síce veľmi zámožní, ale pomerom svojím primerane slušne žili. Chybou bolo len to, že si svoje jediné dievča príliš rozmaznali. Dievčatko rýchle rástlo a vyvínoval sa z neho utešený púčok. Mat' chudina, celá sa do neho zalúbila a v svojej nerozumnej láske ani sama neznala, čo by mala na dievča obliecť, len aby ono čím krajšie vyzeralo a aby sa každému páčilo. A práve toto bolo zkažou dievčat'a. Po krásnom púčku hodili okom mnohí, zvláštne mužskí. Každý by si ho bol chcel odtrhnúť, každý by si ho bol chcel prisvojiť. A matka? Nejedonkrát posadila si svo-

ju dcérušku na kolená a zahl'adiac sa do jej tmavomodrých čarokrásnych očí, snila o bohatom ženíchovi, ktorý by jej jedínú dcérušku za manželku pojal... Ale človek mieni a pán Boh mení. Ona sa toho veru nedožila. Odobrala sa do večnosti prv, než by bola dcéru odchovala...

Marketa stala sa tedy sirotou. Otec, dobrák, nevedel si poradiť so samopašným dievčat'om. Jeho vzdorovitosť a pýcha stúpaly s jeho vekom. Darmo ju on napomínal, darmo ju karhal, darmo ju trestal, to všetko nič nepomohlo. A dievča čo raz to viac stávalo sa výstupnejším, ba povedomé súc si svojej krásy, pohrdlo otcom svojím úplne a hodilo sa do náručia výstupného, pouličného života. Že jaký bol ten život, to si môže každý l'ahko predstaviť. Škoda by bolo o tom slová šíriť. Tu len tol'ko poznamenáme, že dievča klesalo mravne so dňa na deň. Išlo ono z rúk do rúk až kým sa nepristavilo v náručí jedného mladého, bohatého zemana, ktorý sa jej skutočne zaujal a začal žiť s ňou na vieru.

Lenže Boh nemohol dlho hl'adiet' na tento hriešny pomer. Spravil mu tedy koniec sám. Mladý zeman vybral sa totižto istého dňa v jakejsi obchodnej záležitosti kamsi do susedného mesta a jako tak šiel lesom, z krovia vyskočili zbojníci, srazili ho k zemi, obrali ho a aby vrchnosti prie-

padu na stopu neprišli, zavliekli mrtvolu jeho do húštiny a haluzami ju prikrili.

Milá Markéta darmo čakala svojho milenca. Minul sa deň . . . dva . . . tri . . . a milenec predsa len nechodil. Začalo jej byť jakosi úzko kolo srdca. Pokoja nemala ani vo dne, ani v noci. Stále vyzerala oblokom, či už ide. On ale neprichádzal. Iné jej tedy nezbývalo, jako netrpezlivo čakať d'alší vývin vecí. A hl'a asi o týždeň okolo obedu pribehne jej psík celý vyhriaty a zadychčaný a začne skučať a šklbať ju za sukňu, ako keby ju niekam volal. Marketa tušiaca niečo, zahodila ručník na seba a pustila sa za psom. A pes? . . . bežal prosto do lesa a priviedol ju na miesto, kde jej zabitý milenec ležal. Dôjduť do lesa, Markéta nič iného nezbadala, len kopu na poloobschnutých halúz. Pes ale zaňuchal pod haluzami mrtvolu svojho zabitého gazdu a dal sa do halúz a rozvláčil ich jedno po druhom. Marketa zvedavá, čo z toho vykvitne, dala sa tiež do práce a pomáhala psovi haluze rozhádzať. A tu hl'a k svojmu veľkému prekvapeniu čo našla? Mrtvolu svojho milenca. A mrtvola? Celá spotvorená chrobáčkou. Tisíce a tisíce mravcov a chrobákov všeho druhu páslo sa na nej. A zápach, ktorý sa z nej šírila, bol zrovna hnusným. Pri tomto hroznom pohľade nohy nešťastnej ženy zrovna zdrevenely. Studený pot udrel na jej čelo a začala sa triasť na celom tele. A málo čo chýbalo, že nezamdlela od strachu, ktorý ju ovládal . . . Kto by bol býval vstave pristaviť prúd jej myšlienok, ktoré sa začaly na ňu valiť? Nimi stlačená sadla si k mrtvole svojho milenca a začala rozjímať. A prvá myšlienka, ktorá jej napadla, bola: "Kde je teraz tvoja duša?" A odpoveď jej svedomia odznela tupo,

st'a úder t'ažkého kladiva: "Ona je pred súdnou stolicou božou. Boh sa už poráta s ňou . . ." A pri tejto hroznej myšlienke mráz preniknul jej zmeravené údy a slzy zalialy jej tvár. A tie slzy, byly skutočne slzy pravého pokánia, ktoré umyly jej hriešnu dušu . . .

Kam sa ale teraz obrátiť? Vrátiť sa do bohatého bytu, ktorý jej milenec prenajal, nechcela, ba ani nemohla. Tam ju všetko upamätávalo na rozkoše, ktoré v jeho náručí prežila a tak zrazu utratila. Ba nemohla sa ta vrátiť ani preto, pretože sama na seba ponehaná nebola vstave platiť to vysoké nájomné, ktoré s pohodlným skvostným bytom bolo spojené. Pomyslela si tedy na otcovský dom. Ale akože sa vráti ku otcovi, keď na jeho poctivé šedinu tol'kú hanbu a potupu doniesla? Dlho rozmýšľala, dlho váhala, konečne ale predsa sa len odhodlala vrátiť sa k otcovi na spôsob márnotravného syna, ufajúc, že jej odpustí a že jej dá prístrešie. Ale sklamala sa. Keď zaklopa-la na otcovské vráta, miesto otca privítala ju macocha a vyhrešila ju špatne a zaplesla jej dvere pred samým nosom . . . Ona ale d'alej klopala, ufajúc, že sa otcovo srdce predsa len obmäkčí a že jej otvorí. Otec sa ale neukázal vo dverách. Macocha ho sdržala . . . Po tomto odbíí iné jej nepozostávalo, jako speňažiť čo mala a utiahnuť sa do jednej malej, tichej komôrky v najopustenejšej štvrti mesta, kde bola istá o tom, že si jej nik nevšímne. A tam v tej tichej komôrke začal Boh hovoriť k jej duši . . .

A Markéta porozumela jeho tajným slovám a zašla si do mesta Kortona; složila generálnu spoveď a vstúpila do rádu kajúcich sestier sv. Františka.

(Dokončenie na 53. strane.)

Povinnosti Rodičov

Človek je najdokonalejším pozemským tvorom. On je kráľom všetkých viditeľných tvorov. Ale žiaden tvor neprichádza na svet tak nepripravený a tak nedostatočne vstrojený pre život a jeho potreby, ako práve človek. A nebyť tej rodičovskej dlhotrvajúcej starostlivosti, istotne by zahynul. Nerozumným tvorom dal Stvoriteľ zvláštny prirodzený pud, ktorý hneď, ako náhle sa zvieria uliahlo, je dokonale vyvinutým a postačí, aby si zvieria pomocou neho zachránilo svoj život a vyhovel svojim potrebám a svojmu povolaniu v prírode. Ale za to zas zvieratá, nemajúc rozumu, neni su schopné pokroku. Jako žily a pracovaly pred tisíc a tisíc rokami, tak žijú a pracuju ešte aj dnes; jako si počínaly v prvých dňoch svojho života, tak budú jednat', kýmkoľvek len žiť budú. Ich pud zostáva vždycky tým samým. On sa nevyvinuje. On sa nezdokonaluje.

Ináč je to ale s človekom ... Ja-

ký to rozdiel medzi človekom dospelým a medzi nemluvniatkom v plienkach! Z kadiaľ ten veľký rozdiel? Človek má rozumnú a slobodnú dušu. Ale sily a schopnosti duše driemu v nevyvinutom tele a len voľným postupom vyvíňuje sa človek nie len telesne, lež aj duševne; vyvíňuje sa jeho rozum, vyvíňuje sa jeho slobodná vôľa. Pomocou rozumu poznáva Boha a prírodu a vniká do tajností stvorenia a pomocou vôle prevádza obdivuhodné diela a ovládne prírodu. Výchova je ale tá, ktorá rozväzuje putá schopností duše. Ona ich prebúdza k životu, aby rástly, dozrievaly a činnými sa staly.

Vieme ale že pred človekom sú dve cesty. Jedna je cesta pravdy, druhá je cesta bludu. Jedna vedie k dobrému, druhá vedie k zlému. Výchova je ale tá, ktorá vzdeláva rozum a zosilňuje vôľu. Od nej závisí tedy, že čo bude z človeka. Či bude z neho priateľ pravdy a čnosti; či bude z neho človek šľa-

chetný a či sa stane nešťastnou o-
betou blúdu a hriechu.

A kto vychováva človeka? Člo-
veka vychováva rodina, škola, cir-
kev, štát a konečne život, to jest
osoby s ktorými človek obcuje a
pomery v ktorých žije. Toto je vý-
chova v širšom smysle. Táto vý-
chova trvá až do smrti. Ona pri-
pravuje človeka na jeho večný
cieľ. Od tejto výchovy ale delí sa
výchova v užšom smysle. Táto zas
vzdeláva a pestuje dieťa a mladé-
ho človeka, kým on sám sa nestane
schopným ,aby si vyvolil svoju ži-
votnú dráhu. Výchovu túto dáva
dieťaťu rodina a škola. Lenže aj
tu musíme poznamenať, že najhlb-
šie základy povahy a osudu človeka
závisia od rodinnej výchovy. Ja-
kým sa stal človek pod vlivom otca
a matky ,takým zostane v jadre
cez celý svoj život. Preto hovorí
aj Písmo sv. že "mládenec ,keď aj
zostarne, neodchýli sa od cesty, na
ktorú sa dal za mlada." Nesmierne
dôležitou vecou je tedy, aby rodičia
dieťky svoje dobre vychovávali. Po
nevác ale vieme, že katolícka viera
je tá najlepšia vychovávateľka, na
sledovne smeľe môžeme tvrdiť, že
dieťa len vtedy dostane pravú vý-
chovu, keď bude vychované po ka-
tolícky.

* * *

Výchova, jako každá iná rozum-
ná práca, musí mať svoj určitý
cieľ. Tento cieľ musí riadiť zása-
dy, smer a spôsob výchovy. Kres-
ťanská viera učí nás, že Boh stvo-

ril človeka a za najvyšší a najvzne-
šenejší cieľ vytknul mu—Sám se-
ba. Človek je stvorený na obraz a
podobienstvo božie. Duša jeho ob-
darená rozumom a slobodnou vô-
ľou, je prirodzeným obrazom bo-
žím. Tá samá duša ozdobená nad-
prirodzenou milosťou božou stáva
sa nadprirodzeným obrazom bo-
žím. A tento blažený pomer člove-
ka k Bohu má byť dovršený tým, že
duša človeka prest'ahujúc sa do
večnosti, má účasť brať vo večnej
sláve božej.

Človek tedy neni jedine pozem-
ským tvorom. Jeho život a cieľ sa
s jeho časnou smrťou neskončí.
Nasledovne život pozemský je len
prípravou na posmrtný, večný ži-
vot u Boha. Jaká má byť ale táto
príprava, to nám zjavil Boh sám a
pravidlá tejto prípravy sa sústred-
ňujú v tej krátkučkej vete: "Pozná-
vať, ctiť a milovať budeš Boha
svojho a jemu budeš slúžiť, aby si
sa stal hodným života večného v
jeho kráľovstve!" A skutočne neni
na svete nič tak dôstojného a nič
tak neukojí dušu človeka, ako žiť
pre Boha a dl'a zákonov jeho tu na
zemi a účasť brať v sláve jeho vo
večnosti. Preto aj sám Kristus
Pán hovoril: "Čo by to bolo plat-
né pre človeka, keby bárs aj celý
svet získal, na duši svojej ale keby
ztratu utrpel?" Dieťa tedy od pr-
vého okamihu svojho života je pri-
rodzeným obrazom božím a určé-
né je pre Boha. Výchova má ale
tento obraz boží vyvinuť. Rozum

má byť nasycovaný pravdou, vôľa má byť navádzaná k dobrému, srdce má byť sošľachtované, aby človek nie len telesne, ale i duševne rástol a soslňoval sa; aby svoj životný cieľ pochopil a vyplnil. Mimo toho musíme si spomnúť aj na to, že kresťanské dieťa zaraz po svojom narodení býva pokrstené a s tým vtriedené do viditeľnej ríše božej tu na zemi, iným slovom povýšené býva do nadprirodzeného rádu. Boh mu odpustil vinu dedičného hriechu a prijal ho za svoje dieťa a chce, aby ako dieťa božie sväte žilo a stalo sa kedysi dedičom kráľovstva nebeského.

Jak je to ale možné, keď následkom vlivu dedičného hriechu rozum i vôľa jeho sú nakazené a ku zlému naklonené? Výchova a predovšetkým výchova kresťanského rodiča má ukazovať tú pravú cestu, po ktorej má ono kráčať, aby správne zahrlo svoj životný zástož a aby sa dožilo svojho večného cieľu.

Preto rodičia drahí, nezapomnite nikdy, že dietky vaše sú súčasne dietkami božími a že ich nesmiete vychovávať nedbale a len pre časný život, lež tak, jak to vyžaduje dôstojnosť dietok vašich, dietok kráľovských, dietok božích. Nezapomnite na to, že dietky vaše, jakonáhle mluviť potrafiu, začnú volať k Bohu: “Otče náš, ktorý si na nebesách!” Boh je otcom nás všetkých a nasledovne aj dietok vašich. Ba čo viac práve nevinné dietky sú

Bohu najmilšie a najbližšie. Ježiš Kristus sám riekol: “Kto príjme jedno z malučkých v mene mojom, mňa príjme! a pritúliac k sebe dietky zvolal: “Takých je kráľovstvo nebeské!” I z toho vysvitá tedy, že človek je pre Boha stvorený a že rodičom pripadá povinnosť, aby dietky svoje po kresťanský vychovali.

* * *

Myšlienky naše môžeme ešte ďalej snovať. Viera naša nás učí, že Boh ustanovil stav manželský s tým účelom, aby dietky behom doby svojej nedostatočnosti mali nejakú ochranu, aby mali pestúnov tela a vychovávateľov duší. Preto aj Kristus Pán prehlásil stav manželský za nerozlučiteľný. Lebo keby manželstvo bolo len dočasné a rozlučiteľné, tam by nebolo žiadnej rodiny a nasledovne ani žiadnej výchovy. Mimo toho Kristus Pán povýšil stav manželský na sviatosť, aby manželia mohli z nej čerpať zvláštne milosti, ktoré by ich napomáhaly v kresťanskej výchove jejích dietok. Podobne Stvoriteľ zaštepil aj lásku do srdca manželov k jejích potomkom a táto láska núti každého rodiča, aby hľadel zdokonaliť svoje dieťa a naol’ko sa len ono po ľudský rečeno zdokonaliť dá.

Ale nie len z dôstojnosti dietok, lež aj z dôstojnosti rodičov samých vysvitá nutnosť kresťanskej výchovy. Sv. Pavel píše v liste svojom ku Efezským, že všetko otcov-

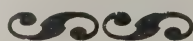
stvo pochádza od Boha. Nasledovne rodičia sú zástupcovia boží a to tí najprednejší a preto aj Boh v svojích desiatich príkazoch zaraz po povinnostiach k Bohu za najväčnejšie prehlasuje povinnosti dietok ku rodičom, mlúviac: "Cti otca svojho i matku svoju, abys' dlho živý bol na zemi!" Z tohoto štvrtého príkazu vysvitá dôstojnosť a právo rodičov nad dietkami. Kde je ale právo, tam musia byť aj povinnosti. Iným slovom: Kým Boh dietkam prizvukuje: Dietky! ctite si svojích rodičov, jako mojích zástupcov!" rodičom hovorí: "Rodičia! milujte dietky svoje, jako dietky moje a vychovávajte ich pre mňa!"

Ba Boh sa ani s tým neuspokojil, že dal dietkam rodičov. On im mimo rodičov dal aj anjelov strážcov, aby im vnútorným vnuknutím ukazovali pravú cestu a chránili ich tam, kde by im rodičia ochrany dopriať nemohli. Jak krásne sa tu javí otcovská starostlivosť božia o dietky a jak dôrazne vyzýva tu Boh rodičov, aby sa aj oni stali anjelmi strážcami svojích dietok a viedli ich k nemu.

Konečne rodičia mali by si spomenut' aj na to, že pošlúc dietky svoje ku Krstu svätému, oni sami sa zaviazali zabezpečiť a dať im kresťanskú výchovu. Pri Krste

sv. totižto rodič zasväcuje diet'a svoje Bohu a On si ho prijíma za svoje a sverí ho rodičom od ktorých ho bude vyžadovať pri poslednom súde.

V pohanskom Ríme otec bol neobmedzeným pánom svojho diet'a-t'a. Kým otec nevzal novonarodené diet'a do svojho náručia a neuznal ho za svoje, zatiaľ diet'a nemalo práva na jeho otcovskú lásku, ba ani na život. Keď sa v pohanskej Šparte narodilo diet'a, nad jeho osudom rozhodoval štátny úrad. On rozsúdil, či smie žiť a či má byť usmrtené. A podobne sa jednalo v mnohých iných pohanských krajinách. Dl'a učenia Kristovho ale ani rodičia ani štát sú neni neobmedzenými pánmí diet'at'a. Diet'a v prvom rade patrí Bohu, ktorý ho zákonom svojím chráni prv než by sa ono narodilo, háji ho v jeho detinskom veku a prísne žiada, aby sa rodičia všemožne starali o jeho výchovu. Ano, diet'a je darom, ktorým Boh požehnal manželov. Oni majú vybudovať dobrou výchovou základy jeho povahy, oni majú riadiť prvé kroky jeho životnej dráhy. Oni majú dbať o to, aby nezablúdilo na mýlne chodníky. Komu sa to podarí docieľiť, ten docieľi všetko, ten smeľe môže povedať o sebe, že verne odohral svoj zástoj, ktorý mu Boh vyznačil.

Najlepší Liek

(Pokračovanie.)

“Prepáčte, Katko! Nechcel som to ešte prezradiť, že kto je, čo je a z kadiaľ je. Keď sa mi už ale vyklzlo z úst, že jako sa volá, poviem vám aj to, že z kadiaľ je. On je z Dúbravy. A jeho poctivé meno je Jakub Mátol.”

“Čo? Mátal? Len aby potom mňa nemátal! . . . A vy by ste šiel za ním až do Dúbravy?”

“Prečo by nie. Trebárs aj dnes. Ale dnes je už neskoro. Zajtrá máme šábés a večer musím sedieť doma. Ale prejdem sa ta v nedeľu. On si bude po obede práve oddychovať a budem sa môcť s ním trocha povyprávať.”

“Keď už na to príde, môžete ho priviesť sem. To si ale nemyslíte, že sa za ním veľmi bláznim. Ani ho veľmi nenahovárajte. Keď príde, príde; a keď nepríde nebude musieť odchádzať . . . To sa ho ale nezabudnite opýtať, že koľko donesie do gazdovstva?”

“Ja tomu rozumiem,” prisvedčil žid. “Nehajte to na mňa! A nemáte niečo napredaj? Viete dobre, že ja nerád idem z domu s prázdnu rukou.

“Kozliatko teraz nemám a peria nepredávam. Tak čo?”

“Tak kúpte si aspoň šatku odo mňa. Mám krásne, červené. Taká budete v nich vyzerat', jako ruža. Mäkké sú, jako pavučina a trvácnejšie, jako hodváb.”

A Katka, aby sa zavd'ala židovi,

po prvý krát v živote kúpila od neho bez všetkého ďalšieho nahovárania až dve šatky naraz.

Žid osmelený, požaloval sa, že je smädný a pýtal si pohár mlieka. Katka mu ho namerala štedre, tak že sa až prelievalo. Bolo vidno, že to šlo, zo srdca . . .

Hodiny odbily . . . Katka sa zbada-la, že je už jedenásť. Odbavila chytro žida a skočila do kuchyne obed chystať. Z dverí mu ale ešte privola-la: “Len to dobre vykonajte, aby som v hanbe nezostala!”

Žid prikývnul hlavou a vytratil sa... Katka ale lietala po kuchyni, jako po mätená. Nevedela čo má skôr do rúk chytiť . . . Dnes bola jakási t'arbavá, nemotorná. Všetko jej letelo z rúk... Polievku presolila . . . Kašu pripáli-la . . . nadávala si sama sebe, že rozum potratila . . . Ale jak že mohla rozum v hlave mať, keď tam sedela starosť o ženícha?

II.

V nedeľu po obede sedel Jakub Matolov pred domom. Sedel si na múriku. Lakte mal opreté o kolená a bradu o dlane. V ústach mal krátku fajočku, na hlave malú čapicu a hl'adel si spokojne pred seba, jako taký, ktorého na svete nič nemrzí. Po ceste blížila sa podstarná, na l'avú stranu nachýlená osoba. Šaty jej byly obšuchané a cez plece mala prehodenú špi-

navú, hrubú, konopnú plachtu ... Bol to žid, Šimek. Oči sa mu iskrily. Hádzal s nimi i v pravo i v ľavo, vykrikovať ale nevykrikoval ako inokedy, pretože bola nedeľa. Uzrúc Jakuba, namieril prsto k nemu a zastal si pred ním, ako pred starým známym.

"No, Jakube, čo vy tu tak sedíte? Čo si nezájdete do hostínca na skleničku piva? Však je nedeľa!"

Jakub pokrútil hlavou.

"A to prečo?" pýta sa žid.

Jakub znovu nič. Len palce si otreľ jeden o druhý na znamenie, že nemá peňazí.

"Jak to môž' byť? ... Ja Vám požičiam jestli chcete," doložil žid.

Jakub pozrel na žida a tvárou mu preletel posmešný úsmev. "Ano, ale len na zmenku!"

"Na môj hriešnu nie! Ja Vám požičiam na gzicht, koľko len chcete. A to ešte bez úrokov."

Jakub znovu pohliadol na žida a pokrútil hlavou, ale jeho nábidku neprijal. Zdala sa byť pre neho uponížujúcou.

"Čo tak krútité, Jakube, s tou hlavou? Snád' neveríte tomu, čo hovorím? Jestli dovoľíte, sadnem si k vám ... Vidíte, ja vás milujem, preto bych Vám vinšoval šťastia." A sadol si k nemu.

"No, no, no ... dajte mi s vašim šťastím pokoj!"

"Na môj hriešnu, mám pre vás znamenitý kšeft. Ani za desať rokov sa vám taký netrafí. Škoda by bolo, keby ste ho pustil."

"Kšeft? Pre mňa?" pýtal sa Jakub zadivene.

"No, nie práve kšeft ... a predsa kšeft ... Ale musíte mi dať z neho rebach. Mám pre vás nevestu."

Žid hľadel s úlisným úsmevom na Jakuba a Jakub ako hlúpy na žida.

"Nevestu? Kde?" pýtal sa Jakub zadivene ...

"Nuž v Komárne ..."

"Veď ja som tam jakživ nebol."

"A čo na tom záleží? Ja môžem kšeft robiť bárs aj v Amerike a jakživ som Ameriku nevidel. Spraví ho za mňa druhý."

"Nevestu? Jak to príjde? ... Žide, nemajte ma za blázna!"

"Ja? za blázna? Vás za blázna? Ja?"

"Ah, veď dobre znáte, že ja sa ešte nechcem ženit'. Či som vám nespomínal, že sa mi starý ešte nechce vystúpiť? A mal bych ho na silu vytisnúť na ulicu, to radšeej ešte trochu počkám. Ešte neni neskoro."

"Máte recht, Jakube. Ja som vám ale takú nevestu našiel, že keď si ju vezmete, nemusíte otca vytískat' a budete pánom aj bez otcovského majetku. Má Vám ona taký krásny lán pol'a, že ho v celom Komárne nenajdete."

Jakub si pritlačil dohán vo fajočke, vypustil veľký kotúč dymu a pýtal sa celkom ľahostajne: "A čo ona za jedna?"

"Ona je vdova," začal si žid ... Ale taká jako slobodná. Len dva roky bola vydatá. Muž jej zomrel. Nemá ani detí, ani rodičov, ale miesto toho, jako som vám povedal, má utešený lán pol'a. Radost' sa naň podívať'. Čo chcete viac? Ženíchov by mala päť na každý prst. Ale jej sa žiaden nel'úbi, všetci sú len — jako to ona hovorí — takí do vetra. Ona by chcela dostať muža poriadneho, tichého, rozumného ... Práve pred pár dňami som bol u nej i nariekala si, že je veru tej práce pri mnoho na ňu samotnú a žeby jej nezaškodilo, keby mohla dostať pomoc do domu. Ja som jej na to spomenul vás ... Rozpovedal som jej v krátkosti, kto

ste, čo ste. Jej sa to l'úbilo. Poslala ma tedy k vám, aby som sa vás opýtal, či by ste mal chuti do toho, alebo nie? Jakube, to je kšeft! Ale stovku mi dáte ,jestli sa to vydarí . . . !

“Od toho by nebol,” riekol vážne Jakub, “musím to ale najsamprv sám obzrieť, jak to vyzerá.”

“Id'te a presvedčte sa! Prv ale, než by ste šiel, poviem vám, čo som jej o vás vyprával, aby ste žnal, čo máte hovoriť.” A povyprával Jakubovi do podrobna rozhovor, ktorý mal s Katkou. Jakub medzi tým pot'ahoval si spokojne z fajočky a nehovoril nič. Keď žid dokončil, pýtal sa ho: “A kde leží ten jej dom?”

“Zrovna, jako vkročíte do mesta, tretí na pravej ruke. Pokrytý je červenou škridlicou. Studňa stojí pred ním. Nemôžete pomýliť.”

“Dobre! Prejdem sa ta v nedeľu!” rozhodol sa Jakub zkrátka.

“A šlište, Jakube, kol'ko by ste tak dostal toho podiel'u?”

“Šimku ,to je moja vec. Ja si to vyjednávam s ňou, jestli sa dohodneme.” Na to vstal a šiel so židom do hostinca . . .

V nasledujúcu nedeľu šiel do Malého Komárna prezrieť si lán Katky Brúsovie . . . Vdova ho vl'údne prijala a Jakub jej z krátka a sucho rie-

kol, že bol u neho žid Šimek a že sa prišiel podívať, jako veci stoja. Nemal síce v úmyslu ženiť sa, ale keby sa tak mohol vyhnúť mladším z cesty, žeby nebol od toho . . .

Katka ho povodila po celom gazdovstve a prihovárala sa mu sladko, jako holubička. Jakub si všetko dôkladne a rozumne poobzeral a tu i tam pochválil, čo sa Katke vel'mi l'úbilo. Dorozumeli sa tedy ešte toho samého dňa, že o štyri týždne bude svadba. Katka mala lán prepísaný na seba a Jakub doniesol do gazdovstva tritisíc zlatých, ktoré si dal na Katkin majetok zaintabulovať. Svadba nebola ani hlučná, ani zvučná. Išli v tichosti do kostola. Tam ích kňaz sosobášil. A po sobáši v priateľskom kruhu najedli sa a napili sa do sýtosti a rozišli sa pri pokoji. Na mädové týždne, lepšie rečeno na zahálanie, jako Katka hovorila, nebolo času, bo žito už žlкло a žatva bola pred dverami. Miesto radovánok tedy kuvaly sa kosačky, aby všetko bolo pohotove, keď zvon žatvy udre. Katka sa tedy vydala a dostala do domu statočného gazdu. Teraz si už len na tom lámala hlavu, jako by ho mohla dostať pod komando . . . Onedlho uvidíme, či sa jej to podarilo.

(Pokračovanie v bud. čísle.)

Žalmy Kráľa Dávida

ŽALM 2.

1. Prečo sa búria národy a prečo zamýšľá ľuď daromné veci?

2. (Prečo) sa postavili králi zeme a (prečo) sa spojili kniežatá proti Pánovi a jeho Pomazanému (mlúviac):

3. "Roztrhajme ich putá a odhodme od seba ich jarmo!"

4. (Ten ale) ktorý sídli v nebesách, smeje sa im a Pán ich na posmech obráti.

5. A premľúvi k nim v hneve svojom a v zlosti svojej naplaší ich.

* * *

6. Mňa ale ustanovil za kráľa nad Sionom, nad horou svätou jeho, aby som hlásal príkazy jeho.

7. Pán mi riekol: Syn môj si ty! Dnešného dňa splodil som ťa.

8. Požiadať ma a dám ti národy čo dedičstvo a končiny zeme (stanú sa) majetkom tvojím.

9. So železným žezlom budeš panovať nad nimi a rozbiješ ich, ako nádobu hrnčiarovu.

* * *

10. Teraz ale porozumejte ma vy kráľovia a dajte si riecť vy sudcovia zeme:

11. Služte Pánovi so strachom a plesajte mu s básňou!

12. Dajte sa na pokánie—aby sa snád' nerozhneval Pán—a aby ste

nezahynuli, odbočiac od cesty spravodlivosti,

13. Keby sa rozpálil v náhlosti hnev Jeho. Blahoslavení všetci, ktorí dúfajú v Nom.

Vysvetlenie.

Druhý Žalm kráľa Dávida je plný výstrahy. Jeho prorocký duch zaletí do ďalekých století, ktoré po ňom prísť majú, a on vidí, ako sa bude búriť neverecký a odpadlícky svet proti Bohu a proti Kristovi, Synovi Jeho. On vidí v duchu svojom kráľov a panovníkov, ako broja ohňom a mečom proti kráľovstvu božiemu, proti jeho svätej Cirkvi. Lúto mu je hl'adiet' na tento krutý boj, ale jeho spravodlivá duša vidí víťazstvo pravdy Kristovej. Preto napomína vladárov a pánov zeme, aby sa pokorili pred Synom božím, žeby ich nesmietol hnev boží s povrchu zeme... Vidme ale jednotlivé verše!

1. Verš. "Prečo sa búria národy a prečo zamýšľá ľuď daromné veci?" Žalmista vidí v duchu budúci boj sveta s Kristom, diví sa, ako môžu ľudia prísť na takú myšlienku, žeby prekážky stavali do cesty Bohu, o ktorom vedia, že je všemohúci a že si tých prekážok i tak nevšimne.

2. Verš. A ešte viac sa diví krá-

l'om a kniežat'om zeme — ktorí predsa považujú sa za rozumnejších—že sa i tí shrkli a prisahali proti Kristovi.

3. Verš. Ba sotva že položil Kristus putá lásky na ich ruky a sotva že ich zapriahol do sladkého jarma svojho božského učenia, už kričia plným hrdlom: “Roztrhajme ich putá a odhod'me od seba ich jarmo!” —

4. Verš. Boh ale, ktorý sídli v nebesách, zášmeje sa chutne na ich kotrmelcoch a obráti všetkých na posmech.

5. Verš. Ponevác ale ani posmech ím nepostačí, zahrní v hneve svojom do ich duše. Naplaší ich v svojej zlosti a rozpráši ich.

* * *

Toto proroctvo Žalmistu sa doslovne splnilo. Sotva že sa objavil Kristus na obzore, sotva že doletel do Jeruzalema chýr o bethlehemskom divotvornom diet'ati, pri ktorého kolíske anjeli spievali, celý Jeruzalem sa postavil na nohy. L'ud postával na uliciach a šomral oproti novonarodenému kráľ'ovi, ktorého ešte ani nepoznal, oávajúc sa, že ten nový kráľ' ešte väčšiu t'archu mu zavalí na plecía, jako ten starý. Sbili hlavy do kopy aj kniežatá kňazské, farizeji a zákoníci, zatínali päst'ami a škrípali zubami, ponevác cítili, že s príchodom Messiáša zapadne slnko ich slávy a vážnosti u l'udu. Ba sbehli sa aj pohlavári pohanského Rímu a radili sa, jakoby znemožnili to novo-

narodené “Diet'a”. A skuvali hrozný plán. Pripravili tomu božskému Diet'at'u taký krvavý kúpeľ, jakého svet jakživ nevidel, ani snád' neuvidí. A Pán, ktorý sídli v nebesách, smial sa ím a vyviedol Syna svojho z pasce, ktorú mu pripravili, bez úrazu . . . Potom ale premlvilúvil k ním v hneve svojom a v zlosti svojej ich tak naplašil, že ím na dlhý čas odišla chuť od prenasledovania jeho božského Syna. Herodesa totižto, ktorý sosnuval vraždu nevinných bethlehemských dietok, potrestal tak hroznou smrťou, že husia koža nadbehla všetkým súdruhom jeho, ktorí v jeho hnusnej práci účasť brali.

* * *

Ale l'udia radi zabúdaju na hrozby a tresty. Sotva že vyrástol Syn boží v muža, sotva že začal verejne účinkovať a šíriť požehnanie po celom Júdsku, sotva že Ho chudoba vzala na jazyk a začala sa shromažď'ovať kolo Neho, znovu sbili závistníci Jeho hlavy svoje do kopy; znovu sa sišli kniežatá kňazské, zákoníci a farizeji a kuvali plány, jako by Ho mohli vymazať z počtu živých. A ich plány sa na oko vydarily . . . L'ud vodcami svojimi navedený, plným hrdlom kričal: “Na kríž s ním! . . . Nechceme, aby On panoval nad nami! . . . Krv jeho na nás a na našich synov . . .!” A hl'a, čo sa stalo? Či sa ím podarilo vymazať Ho z počtu živých? Ano, usmrtili Ho, ale len na oko. V skutočnosti ale, práve keď Ho pri-

bili na kríž, keď Ho vyvýšili medzi nebo a zem, splnilo sa na ňom proctvo kráľa Dávida: (Vid' 6. Verš.) "Mňa ale ustanovil za kráľa nad Sionom, nad horou svätou jeho, aby som hlásal príkazy jeho..." To jest: Kristus, ten shanobený, spotupený Kristus v tom samom okamihu stal sa kráľom a kazateľom celého sveta, aby viac neprestal hlásať príkazy svojho Otca nebeského.

7. Verš. Ba čo viac, v očiach pohanského, nevereckého sveta práve v dobe svojho ukrutného popravenia začína nabývať nadprirodzenej hodnosti ten, o ktorom Žalmista tak krásne hovorí: "Pán mi riekol: Syn môj si ty. Dnešného dňa splodil som ťa . . ." Pod krížom Kristovým zastal si stotník, ktorý riadil Jeho popravenie a vidiac Ho tak dôstojne, tak spokojne skonávať, začal sa biť v prsia a riekol: "Skutočne Syn boží bol tento!" Ano, Boh si Ho splodil od večnosti, ale pre svet vo všeobecnosti Kristus až vtedy bol splodený, keď na kríži rozpiaty dokončil vznešené dielo vykúpenia.

8. Verš. A jako tak visel na tom kríži, uprel zrak svoj k nebu a poslúchnuc Otca svojho, "požiadal Ho, aby mu prepustil národy zeme čo dedictvo a okršlek zeme v tom okamžení stal sa majetkom jeho." On mal síce právo na svet čo Syn boží, ale čo Vykupiteľ nadobudnul si ho az vtedy, keď zaň život položil.

9. Verš. A tá trstina, ktorú mu posmešne vtisli do rúk pri jeho bičovaní, zmenila sa v "železné žezlo" s ktorým zaháňa dnes nepriateľov svojích a "rozbíja ích, jako nádobu hrnčiara."

Milliony pozdvihli už päste svoje proti Kristovi, ale každá ruka, ktorá sa Mu vyhrážala, vyschla a každý jazyk, ktorý Ho zneuctoval, onemel a podobný osúd zastihne všetkých, ktorí sa postavlia proti Nemu. Kristus ale žije a kráľuje a kráľovať bude na veky.

* * *

10.—11. Verš. Na čo sa tedy pachorit'? Najmúdrejšie by bolo, keby sa panovníci a vladári tohoto sveta trocha pokorili pred Bohom a slúžili Mu so strachom a vzdali Mu v bázni úctu, ktorá Mu prislúcha.

12.—13. Verš. Lebo ľahko sa môže stať, že sa Pán rozhnevá a v hneve svojom zavrhuje všetkých, ktorí odbočili od cesty spravodlivosti, jestli sa nedajú na pokánie.

* * *

Skutočne, je to smiešne. Človek sa mnohokrát' prieči, spína proti Bohu a zabúda na to, že Boh môže ho rozmiaždiť päťou svojou práve tak, jako my rozmiaždime chrobáka, ktorý nám do cesty nadbehne. Nebuďme tedy tak pošetilí, ale vzdajme Mu úctu, ktorá Mu prislúcha a ufajme v Neho, lebo "Blahoslavení všetci, ktorí v Neho dúfajú!"

SPOLOK

Krest'anskych Žien a Matiek

1. RECEPT PRE NAŠE MATKY.

My Slováci, keď hovoríme o tehotnej žene, hovoríme o nej, že je v požehnanom stave. A skutočne ani sme nemohli najst' krajšieho výrazu na označenie jej vznešeného stavu. Ved' či je niečo na svete, čo by mohlo človeka viac pozdvihnúť, ako keď si ho sám všemohúci Boh zvolí za svojho spolupracovníka? A skutočne každá matka je spolupracovníčkou Božou pri stvorení jej diet'at'a. Lenže žiaľ! Bohu, málo matiek najdeme, ktoré by si všimly tohoto veľkého vyznačenia. Nasledovne, nepatrný je počet tých matiek, ktoré sa v skutočnosti aj pričinia hodnými sa stať tohoto povýšenia. Maly by znat' ale, že ích celá osoba posvätená je v tej dobe, keď ích Boh za spolupracovníčky užíva pri diele stvorenia.

Otázka je teraz tá: či má matka v požehnanom stave nejaké povinnosti voči sebe a voči nemluvňatka, ktoré pod srdcom nosí? Odpoveď je jednoduchá. Matka v požehnanom stave má veľmi vážne povinnosti. Ba čo viac, ani sme neni vstave na dostač

zdôrazňovať tú pravdu, že od držania sa matky počas jej tehotenstva závisí budúca povaha jej diet'at'a.

Duša diet'at'a, zvlášťne za tých deväť mesiacov, kým ho vy matky pod srdcom svojím nosíte, podobá sa mäkkému vosku, z ktorého môžete vypracovať takú podobu, jakú len sami chcete. Ba opovažujeme sa povedať i to, že za tých deväť mesiacov môžete zmeniť diet'a svoje i v anjela, jestli vy sami budete anjelmi a môžete ho spotvoriť i v diabla, jestli si nedáte pozor na seba a popustíte úzdy svojím vlastným náruživostiam.

Drahé matky! Pýtajte sa dnes sami seba, jako ste sa držaly, kým ste boly v požehnanom stave? Spomly ste si kedy na našu spoločnú Matku, Máriu? Predstavte si, jak vážne boly jej city, kým svojho predraheho Syna pod srdcom svojím nosila. Kto by vedel opísať jej živú vieru, jej skalopevnú nádej, jej ohnivú lásku, ktoré zavládly jej srdcom? Kto by si vedel vyobraziť jej túžbu, s ktorou k srdcu svojmu chcela privinut' svoje

božské Diet'a? To predrahé diet'a, ktoré sa v nej k životu hlásilo? Kto by bol vstave opísať jej čnosti, ktoré prekvitaly v jej srdci? Jej poníženosť, jej poslušnosť, jej povd'ačnosť, jej odovzdanosť do vôle Božej?

Kto by bol vstave vyjadriť obetavosť jej srdca, s ktorou sa podrobila večným plánom božím, tak že už v tom svojom požehnanom stave hotová bola obetovať Syna svojho za spásu sveta!? Preto aj vy drahé Matky, behom toho svojho požehnaného stavu uprite často zrak svoj k Márii a proste ju vrúcne, aby shliadla láskavým okom na dušu vášho narodiť sa majúceho diet'at'a, aby ho obvila plášťom svojej materinskej lásky a dopomohla vám k tomu, žeby ste jej čnosti nasledujúc, pripravily pre ne pôdu aj v duši vášho diet'at'a.

Teraz ale majme sa k veci. O čo sa tu vlastne jedná? Tu sa jedná o veľmi vážnu vec. Tu sa jedná o výchovu, ktorú by každá kresťanská matka mala dať svojmu diet'at'u ešte prv, než by ono na svet prišlo . . . Že každá matka praje si toho, aby jej diet'a bolo anjelom, o tom škoda reči šíriť. To je túžbou všetkých matiek. Otázka je len tá, ako to docieľiť? a či sa to vôbec docieľiť dá? Ano, dá! Keď aj nie úplne, aspoň čiastočne . . . Vezmite vy len čerstvý konárik. Položte ho do pohára vody. Nechajte ho tam deň, dva. On zostane čerstvý, pretože ušlo sa mu dostatočnej vlahy. A keď ten konárik vyberiete z vody a prelomíte ho, zbadáte, že drevo jeho je čisté, biele. Položte ho ale nazad. Zamiešajte do vody akejkol'vek barvy. Behom niekoľko hodín zbadáte, že drevo konárika zmenilo svoju čistú farbu a prevzalo farbu tej vody, do ktorej bolo zamočené.

Čo chceme s tým povedať? S tým len to chceme povedať, že duša vášho

diet'at'a, ktoré pod srdcom svojím nosíte, podobá sa tomu konárik. Ako ten konárik prevzal farbu vody, do ktorej bol zanorený, tak aj diet'a vaše prevezme z vašej krvi všetku osožnú i škodlivú látku, ktorá sa v nej nachádza. Každý pohyb vašej duše, dobrý, ale zlý; každá vášeň, alebo čnosť vaša, všetko to nechá za sebou stopy v duši vášho diet'at'a. Chcete-li mať tedy z vášho diet'at'a anjela, musíte sa stať anjelmi najsamprv vy sami. Ak vy budete pokorné a poslušné, zaštepíte zárodok pokory a poslušnosti do duše vášho diet'at'a. Ak budete naduté, pyšné, hlavaté, bud'te pripravené na to, že aj diet'a vaše bude podobné vám. I ono bude pyšne dvíhať svoju hlávku. Bude sa vám protiviť, hádzať, metať po zemi a vy sa budete diviť, kde sa vzala tá hlavatnosť v takom malom šprochu. A vtedy si spomnite, že aj vy ste dvíhaly svoje hlávky, i vy ste si duply nohou, keď ste ho nosily . . . Jestli ústa vaše miesto pravdy prekypovať budú luhárstvom, bud'te príchystané, že aj diet'a vaše, sotva že vyrastie, zakrývať bude pravdu pred vami a nastolí vám tol'ko cigánstva, že vás až hlava zabolí od neho . . . Jestli ruky vaše siahať budú po cudzom, nedivte sa, keď aj vaše diet'a dostane dlhé prsty a zazlievajte si to jedine sebe, keď mu cudzí ľudia poklopú po nich . . . Ak budete mať ostré, štipl'avé jazyky, ak budete milovať domáce škriepky a zvady, vybrúsíte súčasne aj jazýček vášho diet'at'a a len vtedy sa zbadáte, keď on už vás samých bude štipať . . . Jestli sa žiarlivosť, hnev, nenávisť budú prehánnať vo vašej duši, bud'te isté, že aj duša vášho diet'at'a bude ustielat' postel' podobným vášňam a vy budete mať plné ruky práce, budete-li chcieť zamedziť, aby z vášho diet'at'a nevyrástol druhý

žiarlivý, hnevливý, pomstivý Kain . . . Mnohé matky, súc v požehnanom stave, žalujú sa na slabosť žalúdka. Aby si ho posilnily, občerstvujú sa ostrými opojnými nápojmi. Tu sa nehovorí to, že snád' prevýšia mieru, Bože chráň! Tol'ko je ale isté, že postupne dráždia a otravujú krv svojho diet'at'a a s tým zaštepujú do svojho vlastného plodu zárodok nervosity a chlipnosti. Vediať toto, či sa môžeme diviť, že mnohokrát' už v trištyri ročnom diet'ati búri sa telo a hlási sa ku svojmu právu. Chceli by sme znat' čo bude z takého diet'at'a? Ono bude len na zkažu i sebe i druhým. A predsa príčinou tejto veľkej telesnej i duševnej zkažy bolo len to, na oko — nevinné občerstvenie.

Kol'kým t'ažkostiam musí tedy čeliť jedna svedomitá, kresťanská matka! Kol'ko starostí obklučuje jej dušu! Kol'ko tu povinností! Kol'ko tu zodpovednosti! A predsa pri tom všetkom u mnohých tisícich kol'ko l'ahkomysel'nosti! kol'ko l'ahostajnosti! A tie l'ahostajné matky predsa klamú seba a myslia si v sebe, že ony sreformujú svet . . . V tom ale pochybuje-me.

Drahé matky! Chcete-li zreformovať svet, zreformujte najsamprv sami seba. Ak to docielite, budúce pokolenie bude vám povd'ačné.

o o o

Či ale u prostred týchto t'ažkostí majú naše matky nejakú potechu a posilu? Oh, ano! Ony majú posilu. Boh sa o ne postaral. Ich posila pozostáva v tom, že majú po ruke stále dvoch anjelov strážcov. Svojho vlastného a toho, ktorého Boh prideliť k ich nemlúvniatku. A títo dvaja anjeli strážcovia spolu prosia Boha neustále aby bol na pomoci patričnej matke, žeby svoje diet'a št'astlive donosit' a porodiť mohla. K týmto dvom

anjelom mali by sa matky modliť deň po deň, aby ich Boh zachránil láskave od všetkej nemoce, od všetkých bol'astí, od všetkého zármutku a trápenia a od každého úrazu, ktorý by mohol škodiť či už telu, či už duši ich diet'at'a. Podobne mali by sa modliť k Bohu za dar čností, ktoré nevyhnutne musia zdobiť ich duše, v páde že čnostný život očakávajú od svého narodiť sa majúceho diet'at'a.

V tom samom čase matka očakáva pomoc aj od svojho vlastného manžela. Manžel, keď je na dačo súci a vidí, čo je s jeho manželkou, hl'adí jej pripraviť dl'a možnosti to najmilšie a najpohodlnejšie domáce hniezdo. Vyhýba všetkým zvadám a škriepkam. Vie, že následkom požehnaného stavu nastala v tele i v duši jeho manželky náramná zmena. Povedomí si je i toho, že takáto zmena príliš veľmi vplíva na povahu ženy. Preto hl'adí byť k nej uznanlivý a trpezlivý. Na jej menšie chyby hl'adí len jako cez sito. Nehl'adá hrčku na slame a nevyvoláva domácu vojnu, keď to neni zapotreby. Odloží surovosť na stranu a ukáže sa byť čo najvlúdnejším. Pomáha žene s ochotou aj v domácnosti. Je pozorný a nedovolí, aby žena jeho t'ažké veci dvíhala. Dopraje jej trocha viac oddychu. Hl'adí ju rozveseliť a nie zarmútiť. A tak aj on dopomáha jej k dobrej nálade, ktorú ona nevyhnutne potrebuje. A keď sa takto oba manželia ruka v ruke pripravujú na príchod nemlúvniatka, možno úfat' ,že sa ono narodí k poteche oboch, že bude slúžiť k radosti obom a že miesto potupy a hany získa i sebe i rodičom veniec slávy.

Pre matku ale máme ešte aj iné pokyny. Matka v požehnanom stave múdre činí, keď v svojom slobodnom čase číta život Svätých. Takéto čítanie zbudí v nej mnohé spásonosné my-

šlienky, ktoré ju povzbudia k seba-zdokonaleniu a súčasne aj k zdokonaleniu nemlúvniatka, ktorého sa matkou stala. Čo sa chrámu božieho týka, každá tehotná matka mala by ho čím častejšie navštevovať, najmä v prvých mesiacoch svojho požehnaného stavu. Pozdejšie i beztak nastane doba, keď jej bude ťažko ísť do chrámu Pána, zvlášť keď je on hodne vzdialený a neni po ruke žiadon povoz, ktorý by ju ta odviezol. Ale ani vtedy nesmie matka spustiť oči svoje s Boha. Ba čím lepšie sa blíži čas pôrodu, tým vrúcnejšie má dvíhať oči svoje k Bohu, aby pomoc jeho nevyšla v rozhodujúcom okamihu. I Cirkev sama odporúčala a odporúča tehotným matkám, aby hľadely posvätiť dušu svoju častým svätým prijímaním a v páde žeby sa pred pôrodom nemohly dostaviť ku svätej spovedi, nech si dajú zavolať svojho duchovného, ktorý istotne s radosťou poslúži každej takej matke. A prečo by aj nie, keď on je ten, ktorý si najviac váži a cení hodnotu katolíckej matky. On vidí v nej viac, než tú jednoduchú, k pôrodu pracujúcu ženu. On vidí v

nej pravú spolupracovníčku božiu, ktorú Pán neba i zeme použil za pomocnicu pri stvorení nového človeka. Takto pripravená matka s dôverou môže hľadiť v strety tej ináč tak trápnej a bol'astnej hodine, bo povedomá si je toho, že stojí pod ochranou božou a jeho najsvätejšej matky, Marie.

Dal by Boh, aby sa čím viac katolíckych matiek riadilo dl'a týchto pravidiel, ponevác takáto príprava položila by skutočne základ budúcemu reformovaniu a obnoveniu sveta. To je síce pravda, že v tomto recepte je aj niekoľko trpkých piluliek, ale nemočný, ktorý sa chce uzdraviť nemá čo hľadiť na trpkosť pilulky, lež na to, či mu ona pomáha. A keď pomáha, má ju vziať bez strachu, bez okolkovania.

Drahé matky! Istotne znám, že náš milý Slovenský Národ prial by si zo srdca, aby ste tento skromný recept použili vo svojej domácnosti. Od neho závisí šťastie a blaho naše, vaše a vašich potomkov. A ja úfam, že národu svojmu túto milú službu neodoprete.

Kde pýcha prebýva, tam sa zahniezdi čoskoro i haňba; kde je pokora, tam najdeš aj múdrosť.

* * *

Čo ti osoží bohatstvo v deň pomstvy? Spravodlivosť ale vyslobodí ťa od večnej smrti.

Založenie nového spolku III. Rádu Sv. Františka V CHICAGO, ILLINOIS.

Osada Sv. Michala Arch. znamená pokračuje pod horlivou správou dobrých otcov slov. Benediktínov, zvlášte vel'p. Gregora Vaniščáka, ktorý s apoštolskou horlivosťou pracuje na vel'kej a ťažkej osade. Osada má už rôzne cirkevné spolky, ktoré sa starajú o pokrok kresťanského života a konanie náboženských povinností pri tejže osade. Všeteho mali, len III. rádu ešte nemali. Posledné dva roky III. Rád sa ale dostatočne rozšíril pri osade tak, že už ich bolo vyše štyridsať bratov a sestier. Už dlhšie než rok mali shromáždenia v osade a sa modlievali rehol'né modlitby spoločne a konali iné povinnosti rádu. Ale kanonický Rád ešte nebol založený pri osade, preto údovia chodievali každého štvrt' roka do františkánskeho kostola Sv. Štefana, na 22. Pl. a Lincoln ave. kde boli prijatí a kde skladali professie noví údovia. Ale to bolo nepríjemné pre údov chodiť tak ďaleko. Preto sa Vel'p. Gregor Vaniščák postaral i o to a prijal na seba ešte i tú prácu, že založil aj kanonicky Tretí Rád v osade, tak že môžu byť údovia platne prijatí, i platne robiť profesie doma v kostole Sv. Michala, kde tiež generálnu absolúciu dostávajú verejne na patričné dni.

Ten radostný deň pre údov III. Rádu bol 25. novembra. Údovia sa shromáždili po obede v škole, kde obyčajne svoje schôdze odbyávajú. Tu prišiel Father Kazimír z rádu Sv. Františka, aj náš duchovný otec vel'p. Vaniščák. Father Kazimír jako vizitátor, vysvetlil bratom a sestrám čo znamená kanonické založenie III. Rádu

pre každú osadu i pre údov, napomínal ich, žeby sa usilovali ducha Sv. Františka rozširovať po osade, ktorý duch je duch pokori, poslušnosti ku predstaveným, zvlášte ale im odporúčal, aby boli od teraz ďalej pravá ruka svojmu duchovnému, pokiaľ od teraz pán farár je aj ich rehol'ným predstaveným, preto majú ho vždy zastávať a podporovať a ho brániť. Predovšetkým ale nech sa usilujú, aby s pekným príkladom horlivého kresťanského života svietili celej osade a im preukazovali cestu pod praporek vel'kého otca, Sv. Františka.

Reč mal aj Father Gregor a odporúčal bratom i sestrám, aby sa usilovali rozširovať III. Rád po osade zvlášte ale aby žili podľa svojej reholi, ktorú sľúbili. Sľúbil im, že sa bude usilovať jako predstavený rádu končiť svoje povinnosti, len nech bratia a sestry vždy spolu s ním pracujú.

To bol vskutku pekný deň pre údov tejto družiny Sv. Františka pri osade Sv. Michala Arch., a máme nádej, že bratia a sestry budú veľa dobrého činiť pre svoje spasenie aj pre spasenie druhých pri osade.

Bratom a sestrám prajeme všeto Božieho požehnania a vel'p. G. Vaniščákovi srdečne ďakujeme za jeho lásku a starosť, akú preukázal tak otcovským spôsobom pre III. Rád Sv. Františka.

Prosíme bratov i sestry, aby sa častejšie hlásili tu vo svojom časopise, a aby oznamovali čo a jak budú pokračovať. Prosíme zvlášte aby nám vždy cky oznámili nových údov, ktorí boli prijatí a ktorí urobili profesie.

Do slovenského III. Rádu v Chicago boli prijatí.

Anna (Suzanna) Sana, Mária (Elizabeta) Pastirák, Júlia (Veronika) Tabola, Anna (Elizabeta) Valovčík, Mária (Kristína) Rafáč, Anna (Helena) Kováč, Mária (Klára) Ochratko.

Professie složili: John (František) Viater, Anna (Mária) Tenky, Alžbeta (Terezija) Hajzus, John (František) Petrica, John (Jozef) Polarik,

Karol (František) Kadlup, Martin (František) Ochaba, Lukrecija (Klara) Záhora, Emilia (Magdalena) Le kan, Anna (Terezia) Vitko, Anna (Františka) Ochaba, Anna (Mária) Tenky, Terezija (Elizabeta) Figlik, Mária (Klara) Litovijak, Veronika (Elizabeta) Žemba, Karolina (Klara) Kostalik, Terezia (Mária) Pavlík, Rozália (Klára) Florek. Všetky od osady Sv. Michala.

Založenie nového spolku Kresť. Žien a Matiek V JOLIET, ILLINOIS.

V mesiaci oktobri boli sv. Missie v kostole Sv. Cyrilla a Methoda v Joliet, Il. Počas sv. Missií boli založené pri osade dva spolky, ktoré dostaly úlohu pokračovať v tejto svätej práci v osade, ktorá sa začala počas sv. Missií. Bol to **spolok Mužov Najsvätejšieho Mena** (Holy Name) a **Spolok Kresťanských Žien a Matiek**. — Pre kanonické založenie spolku ale treba isté podmienky vyplniť, preto nebolo možné prijímať do spolku počas sv. Missií. Zrobilo sa to však v nedeľu, dňa 16. decembra po obede. O tretej náš Missionár vystúpil pred prítomných a im vysvetlil čo znamenajú cirkevné spolky pre každú osadu. Žiadna osada, ktorá nemá cirkevných spolkov, v kresťanskom živote, zvláštne ale v častejšom prijímaní pokračovať nebude. Potom vysvetlil povinnosti, ktoré prijímajú údovia spolku Najsv. Mena, a údkyne Spolku Kresť. Žien a Matiek na seba, keď vstupujú do spolku. Potom posvätil odznaky a ruženčky Sedemboľastnej Matky Božej pre spolok Matiek a začalo sa prijímanie. 280 údkyň pristúpilo. To bolo krásne vidieť jak tol'ko matiek

sa shromáždilo pod ochranu Sedemboľastnej Panny Marie, ktoré chcu od teraz d'alej spoločne pracovať pre pokrok kresťanského života medzi ženami a matkami pri osade. Po prijatí žien do ich spolku prišli mužovia — vyše 70 — pred oltár a tam složili prisahu, že v budúcnosti budú sa usilovať žiť prísne kresťanský život, každý rok chodievat' najmenej štyri krát ku sv. Prijímaniu, a budú všetko robiť, aby sa kresťansko katolícky život pri osade rozšíril. Za tým každý dostal spolkový odznak. S poženianím, ktoré dal vel'p. E. Gottschall, duchovný správca, sa táto krásna slávnosť zakončila.

Osade sv. Cyrilla a Methoda, vel'p. Gottschallovi, zvláštne ale údom Spolku Najsv. Mena ako i údkyňám Spolku Kresť. Žien a Matiek v Joliet, gratulujeme a im prajeme hojnosť božého požehnania v ich práci, ktorú začaly. To bude vel'ká práca i pre vel'pána; ale horlivý dôstp. Gottschall s radosťou prijal na seba túto novú prácu, že tým spôsobom môže ešte viac dobrého pre svoj národ vykonať.

Odporúčanie Slovenských Kňazov

Niže podpísaní r. k. slovenskí kňazi účinkujúci v Chicagu a na okolí, vrele schvalujeme plány velebných Otcov Františkánov v ich úmysloch postaviť kollégium v ktorom by mohli vychovávať a pripravovať slovenských chlapcov na stav kňazský a misijnársky.

A preto úprimne odporúčame snahy velebných Otcov Františkánov do priazne obetavosti nášho slovenského katolíckeho ľudu, ufajúc, že slovenskí katolíci v Amerike na kol'ko len budú môcť podporia velebných Otcov Františkánov v ich Bohu milom pod-

niku. A takto napomôžu a urýchlia uskutočniť a do života uviesť podnik, ktorý bude slúžiť ku cti a sláve Božej a ku povzneseniu slovenskej mládeže a slovenského ľudu v Amerike.

Rev. Jozef Rondzík,
Rev. Ján Rondzík,
Rev. Ján Feodor,
Rev. Michal Buc,
Rev. Viktor Blahunka.
Rev. B. Rajčány,
Rev. E. Gottschall,
Rev. Gregor Vaniščák,
Rev. Michal Kosko,
Rev. Ján Olšavský,

Moderní Herodi

Zaiste každému kresťanovi-katolíkovi je dobre známa tá biblická údaľosť, v ktorej sa vypravuje, že keď sa Kristus Pán narodil a keď sa to doznal kráľ Herodes, od tých troch kráľov, ktorí z ďalekého východu vedení boli do Betlehema tou zázračnou hviezdou, hneď v tom okamihu sa zl'akal, že príde o svoj kráľovský trón, že jeho miesto zaujaté bude tým Novým Kráľom, o ktorom proroci a písmo sväté tol'ko vyprávali. I zhrozil sa Herodes nad touto myšlienkou a preto začal kovať plány, že jakým spôsobom mohol by sa najlepšie zbaviť Toho novonarodeného Ježiška. I osnoval plán, že Ho zahrúsi. Aby jeho dielo bolo tým istejšie, rozkázal že aby v celej Judskej krajine — po kial' siahala Herodesova moc, každé novonarodené dieťa mužského pohlavia, ktoré ešte nedosiahlo dvoch ro-

kov, bolo zavraždeno. — Ovšem, Božská prozreteľnosť to ináč riadila. Anjel Pána zjavil sa sv. Jozefovi, Pestúnovi Pána Ježiša a napomenul ho aby tento vzal Máriu, matku Spasiteľovu a malého Ježiška a aby odišli do Egypta.

A tak sa stalo. Plány Herodesove vyšly na vnivoč. Jeho hrozným skutkom dokázal len to, že sa stal vrahom asi dva tisíc nevinných dietok.

Ale hovorí sa, že historia sa opakuje. Takíto Herodi najdú sa i teraz. Sú ľudia, ktorí sa usilujú zničiť každý dobrý podnik, ktorý má slúžiť ku cti a sláve Božej a ku dobru človečenstva. Ano, títo ľudia vyhútajú rozličné spôsoby, ktorými potom hrdúsia alebo chcú zahrúsiť také bohumilé dielo, keď je ono ešte len v plienočkách. Im na tom nezáleží, že taký podnik hlásat' bude slávu božiu. Im sa jedi-

ne jedná o ích osobné chút'ky, o ích osobné záujmy. Ovšem, aby tieto ích osobné záujmy neboly také okaté, ony té svoje hrozné plány ukujú tak, aby l'ud to nemohol hned' vybadat'. A kým sa ten l'ud potom zbadá, že čo je, vtedy už mnoho rázy stanú sa veľké prechmaty, za ktoré sa potom ten l'ud

hanbí, a za ktoré potom ten l'ud odsudzuje sosnované plány takého moderného Herodesa."

Avšak spravodlivý Boh panuje na nebi a dielam, ktoré majú hlásat' Jeho veľikost' a všemohúcnosť, zahynút' nedá. Herodesov ale zničí.

Pozorovateľ.

DOPISY

Z Osady Nanebevzatia Panny Marie.

Chicago, Ills.—Ctená redakcia "Listov Sv. Františka"! Poprajte trochu miesta môjmu dopisu, v ktorom sa chcem v krátkosti zmieniť o sv. Missiach, ktoré sa konaly v našej osade v dňoch 13-ho do 20-ho januára, t. r.

Čo sa sv. Missii týka, tie sa vydarili v každom ohľade. A zvlášť vydarili sa ony z ohľadu náboženského. Čoho dôkazom bolo to, že kostol po čas celých Missii bol vždy preplnený nábožným posluchačstvom, nábožnými veriacimi. Človeku od radosti až srdce plesá keď vidí, že jak ten náš zbožný národ dychtí po duševnom pokrmu. Veľmi mnohí odopreli si telesného pohodlia a z ďaleka prišli na našej pobožnosti. A pri týchto denne pristupovali ku stolu Pána.

Sv. Missie dával dobre známy missionár, veľp. Kazimír Zakrajšek, z rádu sv. Františka. Jeho sv. kázne bolo radosť poslúchať. Boly ony pravým pokrmom pre lačné duše a pravým liečivým balzámom pre chorujúce duše. Z nich sa človek mohol poučiť mnoho. A obzvlášte čo sa týka nášho budúceho života. Naši osadníci nenechali uniknúť tejto zriedkavej príležitosti. Využili ju v prospech svojho duševného stavu. Nejednen nevynechal ani jednej pobožnosti. A výsledok bol ten, že nadošiel si väčších zásluh pre budúci život. A zvláštne večernajšie pobožnosti byly válné navštevované nielen ženami ale i chlapmi. A niekedy počet mužského pohlavia prevyšoval pohlavie ženské. Z tohoto vidieť, že náboženské pomery pri našej osade sú postavené na dobrých základoch, že v našej osade panuje kresťanský duch, že medzi osadníkmi a osadným spravcom, veleným pánom Jozefom Rondzikom, panuje svornosť a dorozumenie. A kde sa vedia osadníci dorozumeť so svojim spravcom, tam panuje potom požehnanie božie. A ja myslím, že nebude z miesta, keď podotknem, že bolo to zásluhou nášho veleného pána, že tieto Missie sa tak prajne skončili. Lebo už pred missiami nás pripravoval na tú zvláštnu dobu—dobu milosti božej. Otcovský napomí-

nal nás aby sme nevymeškali tejto príležitosti ku získaniu zvláštnych zásluh pred tronom najvyššieho Tvorcu. A preto, v mene osadníkov našej osady, ja nášmu veľp. zo srdca ďakujem, že tak starostlivo dozerá o naše duševné dobro, že v skutočnosti doziera na nás ako ten dobrý pastier. Myslím, že naši osadníci mu budú za to povďační, a že sa budú primlúvať u Boha, aby i na ďalej v našej osade panovala pravá kresťanská láska a svornosť a úplné porozumenie medzi osadníkmi a veleným pánom.

Prv, než dokončím môj dopis, dovoľm si v mene osadníkov podakovať sa touto cestou jak nášmu veľp. Missionárovi, tak i ostatným veleným pánom, ktorí počas sv. Missii nás obsluhovali: ktorí nielenže brali účasť pri večernajších pobožnostiach — pri sv. požehnaní — ale tiež vypomáhali sponovať. A konečne vdaka všetkým, ktorí jakýmkoľvek spôsobom pricinili sa, aby sa vyšspomenuté sv. Missie úspešne vydarili.

S úctou značí sa,

Váš spoluosadník.

(POZN. RED.:—Pri tejto príležitosti dovoľujeme si upozorniť ct. dopisovateľov a ct. dopisovateľky, aby svoje dopisy hl'adeli zkrátiť čím najviac. Sme ešte chudobní na popriatie viac miesta a k tomu tiež ešte len mesačník. Chceme mať dopisov kol'ko ích len dostat môžeme zo všetkých strán a jestli že dopisy sú krátke a jadrné, také poslúžia viac účelu, jako celé tirády—a viac dopisov môže byť uverejnené. Prajeme si, aby ste si tohoto povšimli, za čo vám privolávame tri krát Zdar Boh!)

Sú l'udia, ktorí rozdávajú vlastné veci a pribyva im; a premnoho je takých, ktorí berú cudzé veci a stále sú v núdzi.

Duša štedrá stáva čo deň bohatšou a ten kto stiera slzy iných, zriedka kedy slzí.

Kde pýcha prebýva, tam sa zahniezdi čoskoru i hanba; kde je pokora tam najdeš aj múdrosť.

Ú S U D K Y

slovensko-americkej verejnosti o našej práce súvisiacej s vydávaním mesačného časopisu "Listy Sv. Františka" a s budovaním franciškánskeho kollégiumu.

Sheppton, Pa., 28. jan. 1924. — "Uverím Vám, že podnikáte krásnu prácu na obzore slov. katol. života tu v Amerike, a daj Bože, aby Vaše práce boly zdarom korunované."

Rev. Andrej Pavlis,
farár a predseda S. S. K.

Schenectady, N. Y., 30-ho januára 1924.—"List Váš som dostal aj prehlas ohľadom "Listov Sv. Františka". Najprv Vám chcem vrele gratulovať ku Vášmu novému podniku a úfam, že vo Vašej práci stretnete sa s hojným zdarom a pokrokom."

Rev. Ján Pastorák.

Allentown, Pa., 31-ho januára 1924.—"Ctihodní Velební Pánovia! Veľmi ste nás potešili s Vaším zbožným a tak zaujímavým časopisom pod menom "Listy Sv. Františka". Pán Boh vždy sa staral o svojich vyvolených. Tak tiež i v našej dobe poslať nám svojich apoštolov ako na výstrahu, aby sme boli opatrní a prísni oproti sebe. Ano, bez boja niet víťazstva, a bez kríža niet spásy . . . Budeme odporúčať Váš chvályhodný časopis iným, aby si ho predplatili . . ."

Ján Lipovský.

Tarentum, Pa., 5-ho febr. 1924.—"Dôstojný Pane! Dostal som prvé číslo "Listy Sv. Františka". Lepšie ste nemohli zrobiť, nežli keď ste sa dali do tak ťažkej práce. Úfam, že tá práca Vašej Dôstojnosti bude korunovaná..."

"Vaše listy sú pre nás ľuď porozumiteľné a ľahké. Vy dbáte o to, aby ľud ich porozumel . . . Takým spôsobom ľud náš jednoduchý obľúbi si ich ("Listy Sv. Františka") a bude ich rád čítať. Boh žehnaj Vašu prácu a Vaše podujatie nech podporuje sv. František svojou prímluvou ku získaniu viac do Tretieho Rádu, a vôbec, k duševnému prospechu nášho slovenského ľudu. Přejem Vám to z úprimného srdca."

Rev. Ed. Kitz.

Natrona, Pa., 27. jan. 1924.—"P. P. J. K.; "Listy Sv. Františka!" Radost'ou bolo naplnené moje srdce keď som mal šťastie uvidieť a privítať v príbytku našom prvé číslo Listov Sv. Františka."

"Ponajprv prosím božské požehnanie prácam Vaším aby ste zdarne mohli pracovať, aby sa náš Tretí Rád sv. Františka vždy viac a viac mohol rozširovať ku väčšej cti a sláve Bo-

žej. Ale toto docielime jedine vtedy, keď budeme mať svoj vlastný časopis, ktorý bude poučovať nás Terciárov o vznešenosti tohoto rádu. Preto Vám velební pánovia srdečne blažohželám ku vydaniu tohoto časopisu a úfam, že nebude Terciára, ktorý by tak krásny časopis neodoberal . . ."

Štefan Bednárík.

Webster, Mass., 5-ho februára 1924.—"Ct. redakcia "Listov Sv. Františka!" "Listy Sv. Františka", ktoré ste mi poslali sa mi veľmi zapáčily. Taký výborný časopis americkí Slováci ešte nemali. Boh Vám pomáhaj a žehnaj Vaším prácam . . ."

"So srdečným pozdravom,

Rev. P. Herman.

Pittsburgh, Pa.—Štyridsať hodinová pobožnosť v osade sv. Joachima, v Pittsburghu, započala sa dňa 24. januára. Započala sa o 9. hodine ráno so sv. Omšou, ktorú slúžil všetkým Slovákom v Amerike známy a horlivý kazateľ-missionár, dôstp. Kazimír, z Rádu sv. Františka, z Chicago, Ill., ktorý po všetky tri dni mal veľmi poučné a horlivé kázne, v ktorých do duší a srdc posluchačov lial božský balzám, ktorý z našich srdc nevyhynie. Mal on v našej osade asi pred 8. rokami sv. Missie. Ľudia hovorili že sa nič nezmenil. Jaký bol vtedy, taký je aj teraz. Národ by ho bol počúval aj do rána, lebo videl, že té zrníčka nebeské, ktoré vypúšťal zo svojich úst, rád by bol každému do srdca vštepil. — Počas pobožnosti pristúpilo ku stolu Pána vyše dvanásťsto ľudí. Z veľ'pánov prítomní boli: Rev. Kazimír, O. F. M., Príkazky, Barlog, Hrtánek, Korch-nák, Puškár, Rubický, Mader, Blažič, Kébe, Herkel, Lavelle a náš veľ'p. Vrhunc. Všetkým veľ'pánom srdečná vďaka, že našu osadu poctili svojou milou prítomnosťou počas našej 40-hodinovej pobožnosti.—S úctou,

Jozef C. Boháček,
jedenateľ "Listov Sv. Františka."

SV. MARKÉTA, KAJÚCNICA.

(Pokrač. z 34. strany.)

Od toho okamihu počnúc, začala nový život. Cítiať veľ'kosť a množstvo svojich priestupkov, dala sa na pokánie. S plačom, s modlitbou a pò-

stom odprosovala Boha denne, aby jej odpustil a aby sa nad ňou smiloval. A Boh vidiac jej úprimnú kajúcnosť, shliadol na ňu a často ju potešil, dávajúc jej na javo, že skutočne väčšiu radosť má nad obráteným hriešnikom, ako nad vlažným kresťanom, ktorý si stále myslí o sebe, že pokánia nepotrebuje. Zlý duch ju ale ani teraz neprestal pokúšať. Stále jej šeptal do ucha, že ona je ešte stále peknou a žeby si ešte vždycky mohla najst' muža, ktorý by sa do nej zamiloval a

ktorý by sa o ňu postaral. Ale tentokrát Markéta mu už nesadla na lep. Ostrihala si svoje utešené vlasy a zavesiac si povraz okolo krku v chudobnom, otrhanom ruchu zašla si do chrámu a verejne odprosovala l'ud za pohoršenie, ktoré svojím výstupným životom zapríčinila. A l'ud jej odpustil a jestli sa nemýlime aj Boh jej odpustil. Cirkev ju ctí dnes čo svätú a rád sv. Františka sa tiež teší, že pomohol zachrániť jednu ztratenú ovečku.

Kruh Štedrých Milodarcov,

ktorí už doposiaľ prispeli na stavebný fond františkánskeho k o l l e g i u m u
v Lemont, Ill.

NAŠA SBIERKA VO VEL'KOM

Prvá Slov. Katol. Ženská Jednota, zakúpila dva akre) .....\$ 500.00

Pán Štefan Soltis a manželka zo So. Bethlehem, Pa. (zakúpili jeden akre).....\$250.00

Pán Jozef Klimek a manželka z Joliet, Ill. (zakúpili jeden akre).....\$ 225.00

Pán Tomáš Prieboj a manželka z Joliet, Ill. (zakúpili jeden akre).....\$ 225.00

Pán Ondrej Šuriniak a manželka z Joliet, Ill (zakúpili jeden akre).....\$ 225.00

Obáľková sbierka:

Slovenská osada sv. Cyrilla a Methoda, Joliet, Ill. (Rev. E. Gottschall, osadný správca) \$1,296.25

Slovenská osada sv. Joachima v Pittsburghu, Pa. (Rev. J. Vrhunec, osadný správca.) .....\$ 510.00

Slovenská osada Nanebevzatie P. M. v Chicago, Ill. (Rev. Jozef Rondzík, osadný správca.) .....\$ 196.00

Na redakciu "Listy Sv. Františka" dodoposlané bolo .....\$ 311.20

Na faru sv. Štefana priniesli a poslali.\$ 65.00

\$500.00

Prvá Katol. Slovenská Ženská Jednota.

\$250.00

Pán a pi. Štefan Šoltis zo So.

Bethlehem, Pa.

Nebude z miesta spomenut', že p. Štefan Šoltis a jeho pi. manželka boli prví, ktorí na tento podnik doposlali

svoju hrivnu vo vyše spomenutom ohnase. Nech touto cestou vriajnu od nás našu verejnú vd'aku za ich šľachetný milodar.

Obáľková sbierka pri Osade Sv. Joachima v Pittsburghu, Pa.:

Po \$100.00

Osada Sv. Joachima, v Pittsburghu, Pa.

Po \$50.00

Rev. J. Vrhunec, duchovný správca osady sv. Joachima, Pittsburgh, Pa.

Po 20.00

Mária Buchina za seba, za Katarínu Buchinu a za rodinu.

Ján Michal, za seba a za otca.

Po \$10.00

Valentin a Terezia Babiak, Ondrej Modra,

Ján Moravec, Ľuraj a Anna Rajtár.

Katarína Činčura, Zuzanna Mihalik, za seba, rodičov, bratov a sestry.

Štefan Finta, za seba a za manželku.

Mária Buchina a Ján Michal za rodičov.

Helena Kalinay, Michal a Alžbeta Vattay, za živú a mrtvú družinu.

Po \$5.00

Michal a Barbara Brekovský, M. Karabinoš, Mária Karlin, Michal Prividy, Ondrej Zeher.

Po \$3.00

Peter Pribila,
Ondrej Stropkaj.

Po \$2.00

Frank Bacigal,
Ondrej Bodnár,
J. J. Bodnár,
František Bohunický,
Frank a Anna Bunček,
Jakub Busovsky,
Jozef Cinčura,
Villiam a Katarína Cinčura,
Rudolf Fandel,
Jakub Gavel,
Jozef Geci,
Ondrej Gondol,
Karol J. Hadár,
Michal Hajdúk,
Ján Hurbánek,
Juraj Karabinoš,
Ján Kacuba,
Ján Kuharik,
Ján Metečka,
Juraj Miško,
Ján Michak,
Zuzanna Mihálik,
Pi. A. Mikula,
Zuzanna Miško,
Anton Munda,
Severin Nedbalec a rodina,
Ján Onda, starší,
Michal Pastirjak,
Pavel Pastuda,
Štefan Pavlik,
Rehor Pivak,
Jozef B. Sabol,
Alžbeta Šandor,
Ján Seket,
Juraj a Júlia Sikora,
Ján a Anna Šromovský,
Ferd. a Rozália Štulc,
Anna Šujanský,
Paulína Tokács,
Anna Tomko,
Ondrej Urbanec, ml.,
Ondrej Urbanec, st.,
Mária Valovič,
Jozef Wargo,
Michal Watay.

Po \$1.75

Ján Iaraševič.

Po \$1.50

Vincent Bokor,
Frank Pribila.

Po \$1.00

Mária Adaley,
Mária Augusten,
Štefan Bacigal,
Ján Balko,
Ján Bajza,
Ondrej Barna,
Mária Barna,

Juraj Beker,
Julia Beneš,
Mária Beneš,
Frank Benkovský,
Jozef Bereš,
Ján Bireš,
Mária Blaha,
Michal Blaha,
Anna Blatnica,
Ján Blatnica,
Ján G. Blatnica, ml.
Helena Blažo,
Ernestina Bokor,
Ondrej Buchina,
Mária Buchina,
Margita Buchina,
Ján Bunček,
Štefan Bush,
Dominik Capla,
Imrich Cepko,
Jarolim Cepko,
Pavel Chudjak,
Ján Cigánek,
Jozef Cisár,
Terezia Cisár,
Alžbeta Dugoš,
Mária Dugoš,
Ján Fekete,
Ernestina Fialla,
Michal Fialla,
Ondrej Fonoš,
Julius Galgon,
Ondrej Gavula,
Frank Glasa,
Jozef Glossy,
Anna Hadár,
Margita J. Hadár,
Terezia Hajdúk,
Jozef Hajtal,
Michal Hallas,
Juraj Homa,
Ján Homa,
Mária Homa,
Anna R. Homish,
Jozef Homish,
Mária Homish,
Pavel Hrdlička,
Frank Hudák,
Jozef Hudjak,
Ondrej Ilaško,
Jozef Imrišek,
Michal Jakub,
Ján Jankech,
Mária Joachim,
Anna Kalnas,
Juraj Kancel,
Sl. Berta Karabinoš,
Štefan Karabinoš,
Sl. Mária Karabinoš,
Sl. Paulína Karabinoš,
Ján Keselica,
Pi. J. Keselica,
Alžbeta Kirich,

Anton Kirich,
Štefan Klimo,
Ján Kmetovný, ml.
Ján Kmetovný, st.,
Michal Kolesár,
Juraj Kondáš,
Štefan Korbelic,
Imrich Kotvan,
Klem. a Justina Kovalovsky,
Jozef Kovár,
Ján Krampaský,
Mária Kršek,
Martin Kršek,
Adam Krupník,
Ondrej J. Krupník,
Frank L. Krupník,
Ferdinan dKuba,
Františka Kuralský,
Vincent Kuralský,
Ján Majovský,
Michal S. Majovský,
Vincent Malovec,
Anna Marhefka,
Julia Metečka,
Michal Matura,
Jozef Matvey,
Mária Mazdrareský,
Juraj Mesároš,
Michal Mihálik,
Viktor, Andela Missik,
Štefan Mitro,
Cecilia Mojžiš,
Vincent Mojžiš,
Michal Moravec,
Paulína Moravec,
Margita Morvay,
Alžbeta Morvay,
Laurinec Múdry,
Pavel Múdry,
Viliam Munda,
Ján Nehilo,
J. Niemec,
Anna Onda,
Ondrej Onda,
J. Onuščak,
Mária Oravík,
Ondrej Paločík,
Michal Pastirjak,
Jozef Pekarovič,
Juraj S. Privárník,
Anna Plučinský,
Ján Praščak,
Štefan Radacy,
Ján Rehák,
Pavel Ribarčák,
Juraj, Julia Posipajla,
Amalia Rozboril,
Imrich Rozboril,
Mária Sabol,
Jozef Saman,
Štefan Scheibak,
Jozef Šebesta,
Anna Seman,

Ondrej J. Seman,
Jozef Seman,
Ján Shomský,
Julia Shomský,
Mária Shomský,
Michal Siege,
Juraj V. Sikora,
Michal Sikora,
Jozef Šipkovský,
Karol Slobodnák,
Anna Sojko,
Jozef Sopko,
Jozef Sopko, ml.,
Štefan Sopko,
Anna Sterenčák,
Štefan Štulc,
K. Szeman,
Ján Szenko,
Pavel Susce,
Michal N. Timko,
Michal, Anna Tizie,
Ján Tkáčik,
Mária Tomlan,
Mária Tomaško,

Ján Torošovič,
Ondrej Tuško,
Michal Tuško, st.
Mária Uličný,
Paulina Uličný,
Štefan Uličný,
Valent Urbanec,
Ján A. Vaško,
Vincent Vojsabel,
Margita Vegeš,
Matiaš Vegeš, st.,
Ondrej Vereb,
Anton Vidovič,
Sylvester Vojtyček,
Františka Wavro,
Jozef Willem,
Ján Yourick,
Mária Zajac.
N. N.

Po 50 centov

Ondrej Bereš,
Zuzanna C. Blatnica,
Štefan Bobiak,
Mária Bušovský,

Julia Dzubak,
Alžbeta Dominik,
Ján Dominik,
Anna Dudrek,
Ján Hajtol,
Mária Hajtol,
Agnes Hajas,
Wm. Homa,
Alžbeta Kovalovský,
Ján Kryanský,
Ján Michalik,
Juraj Sulley,
Michal J. Timko,
Ondrej Juraj Timko,
Mária Vaško,
Matiaš Vegeš, ml.
820 Lilac Str.
N. N. N. N.

Po 30 centov:

Helena Kovalovský,
Po 25 centov:

N. N.
N. N.
Fabian Kovalovský.

Obálková kolekto pri osade Nanebevzatia P. M., v Chicago, Ill.:**Po \$10.00:**

Pí. Mária Adamčík,
Juraj Hanuška,
Valentin Kohut,
Jozef a Mária Kubík,
Jozef Laurinecz,
Adam Minarik,

Ondrej Pavlík,
Ignác Prisažník,
Johanna Prisažník,
Pavel Radosa,
Gustav Trnka,

Po \$9.25:

Oltárny Spolok.

Po \$5.00:

Martin Gajnak,
Pavel Peterec,
Lukáč Slupka,
Jozef Šramek,
Jozef Strelak,
Anton Zahumensky.

Nasledujúce milodary boli poštou obdržané Komisariátom Sv. Kríža**\$100.00**

Zuzanna Živnostka, Joliet, Ill.

\$10.00

Pavel Macák, Joliet, Ill.
Ondrej Budaházy, Joliet, Ill.
Vincent Židek, Chicago, Ill.
Ondrej Vaclaiak, Chicago, Ill.

\$5.00

Paulina Takáč, Pa.
Dvor sv. Petra a Pavla, Kat.
Les. č. 760, Chicago, Ill.

\$3.00

F. A. Sunega, Chicago, Ill.

\$2.00

Alexander Zverina, Pitts-
burgh, Pa.
Jozef Sheron, Whiting, Ind.

Ondrej Janík, Whiting, Ind.
Štefan Bross, Reading, Pa.
Vendo Koval, Chicago, Ill.
Juraj Hanuška, Chicago, Ill.

\$1.00

Zuzanna Budinský, Joliet, Ill.
Filip Macuk, Joliet, Ill.
Jozef Mudroň, Joliet, Ill.
Jozef Murin, Joliet, Ill.

Ján Soták, Whiting, Ind.
Peter Štrbavý, Whiting, Ind.
Michal Rosipalya, Pittsburgh,
Pa.

Michal Kočík, Reynoldsville,
Penna.
Pavel Ondrášik, Palmerton,
Penna.

František Lachkovič, Erie, Pa.
Barbora Borson, Bracken-
ridge, Pa.

Jozef Severa, Chicago, Ill.
Margita Krupka, Chicago, Ill.
Vendelin Košťál, ml. Chica-
go, Ill.

Mária Dluhý, Chicago, Ill.

—o—

Na Sv. Omšu:

Jozef Semančík,
Whiting, Ind. \$5.00
Ján Lipovský,
Allentown, Pa. \$3.00
Členovské: Mária Met-
rick, Munson, Pa. ...\$1.20

Sbierky začali sme dopodrobna uverejňovať už v tomto čísle, ale pre nedostatok miesta neboli sme vstave všetky uverejniť, potiaľne, nemohli sme každého milodarca meno uverejniť. Preto touto cestou úctive žiadame štedrých milodarcov, aby nám odpustili; ďalšie kvitovanie bude v budúcom a nasledujúcich číslach. Pri tejto príležitosti osmeľujeme sa z tohoto miesta srdečne poďakovať všetkým našim milodarcov, ktorí jakýmkoľvek obnosom podporili náš podnik. Nech milostivý Boh Vám všetkým požehná a odmení mnohonásobne Vašu obetavosť. Vaši v Kristu oddaní,

Otcovia Rádu Sv. Františka.

Cteným obchodníkom do pozornosti

Myslíme, že nebude od miesta keď si prehovoríme niekoľko slov o význame oznamovania v našom mesačníku "Listy Sv. Františka".

Čo sa samého oznamovania týka o tom nebudeme veľa reči šíriť. Každý rozumný obchodník zo svojej skúsenosti dobre zná, že jestli chce aby jeho tovar našiel odbyt, jestli chce obchod obchodne viesť, musí oznamovať — musí istý obnos venovať na oznámky. Bez oznamovania nesvedie skoro nič alebo len veľmi málo. A práve z tohoto dôvodu americkí obchodníci venujú toľko pozornosti oznámkam. Oni sa nespoliehajú na to, že ten alebo tamten je môj priateľ a že mi privedie nových zákazníkov. Oni si známosť robia tým, že v rozličných časopisoch a magazínoch ohlasujú, že majú to alebo ono na predaj, a že, za čo to predávajú.

Tohoto pravidla by sa mali držať i naši slovenskí obchodníci. A mali by sa

či mviac v ohláškach oznamovať. Ešte vtedy, keď sú medzi svojimi známymi. Lebo len stále oznamovanie donesie prajný výsledok.

A preto, drahí slovenskí obchodníci, kdekoľvek ste alebo čokoľvek máte, nemali by ste obchádzať oznamovanie: využite ho vo svoj vlastný prospech. A ku tomuto cieľu my Vám nabídamo naše stlpce "Listov Sv. Františka." Nečakajte až tí druhí Vás predídu. My by sme sa z toho veľmi tešili, keby naše stlpce zaplnené boli oznámkami slovenských obchodníkov. To nás bude nesmierne tešiť, keď Vás budeme môcť odporúčať našim milým čitateľom. A my yveríme, že naši čitatelia by tiež dali prednosť svojím, totiž, budú podporovať tých, ktorí pomocou nášho časopisu nabídať im budú svoj tovar.

O ďalšie informácie, straníva oznámok, píšete alebo telefonujete na oznámkové oddelenie, "Ad Dept."

"Listy Sv. Františka"

1849 W. 22nd Str.,

Tel.: Canal 0098.

Chicago, Ill.

Zvláštné oznamenie

Representanti sa hľadajú pre časopis "LISTY SV. FRANTIŠKA".

Potrebuje Sestry alebo Bratov v každej slovenskej osade, ktorí by prevzali funkciu miestneho reprezentanta a rozširovali časopis "Listy Sv. Františka."

Dobrá komissia (komišn) pod zvláštnymi podmienkami. Odporúčanie miestneho duchovného je žiadúce.

Pridajte si ku Vášmu zárobku a v tom samom čase pomáhate veľmi nutnú a potrebnú prácu pre Boha. Nikdy by ste nemohol byť lepšie zamestnaný.

Adressujte:

"LISTY SV. FRANTIŠKA",

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

Strojíte sa na návštevu do Čes.-Slovenska?

Pod'íte s našou prvou májovou výpravou na svetochýrnej lodi

Berengaria

ktorá odpluje z New Yorku
v utorok, dňa 13. Mája 1924.

Ked' si chcete sprijemniť cestu pri-
hláste sa k nám. O ďalšie infor-
mácie píšete alebo sa hláste u:

A. PODKRIVACKÝ & CO..
Slovenský šifkartový a
poisťujúci obchod.

2426 So. Trumbull Ave..
CHICAGO, ILL.
Telefon Rockwell 3023

T. B A R O Š K O

SLOVENSKÝ POHRABNÍK A BALZAMOVAČ

Vybavuje pohraby čo najvkusnejšie a naj-
miernejšie, za ceny mimoriadne nízke. — V
páde potreby, jeho priestranná kapla môže byť
použitá. — Jeho automobile sú hotové k akým-
koľvek službám.

1919 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS.

Telefon: CANAL 0285

Telefon: Republic 2893

Zamýšľate stavať dom? Pamatajte na heslo: Slov k svojmu! Zavolajte:

JÁN J. ŠUJAK

Slovenský Staviteľ s odbornou znalosťou

5756—58 SO. ROBEY STREET,

CHICAGO, ILL.

Telefon Seeley 4221

VEREJNY NÓTAR.

Ked' potrebujete advokátsku poradu alebo obsluhu, obráťte sa na spolačliveho
a všeobecne známeho slov. Právniku,

MICHALA TREMKO

2159 W. CHICAGO AVE.

(Roh Leavitt ul.)

CHICAGO, ILL.

KEĎ niekomu chcete gratulovať k meninám alebo narodeninám,
vysloviť sústrast' vašu, blahoželat' mladému páрку, hl'adáte nieko-
ho, predávajúce svoj dom—ohláškou v Listoch Sv. Františka to docie-
lite. Ony idú práve tam, kde Vy chcete a prinesú výsledok.—Píšete
alebo tel. red. Listov, 1849 W. 22. St. Chicago, Ill. Tel. Canal 0098.

LISTY SV. FRANTIŠKA

“Nasledujte mňa, jako ja nasledujem Krista!”

Zábavno-poučný mesačník pre katolíckych Slovákov v Amerike.
Vychádza každého 15-ho v mesiaci. Predplatné \$2.00 na rok.

Vydávajú OTCOVIA RÁDU SV. FRANTIŠKA,
1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois.

“LISTY SV. FRANTIŠKA”

(LEAFLETS OF ST. FRANCIS)

Vydávajú mesačne
OTCOVIA
RÁDU SV. FRANTIŠKA
Komisariátu
S V. K R Í Ž A

Každého 15-ho v mesiaci.

Predplatné na rok \$2. Jedn. číslo 20c

Published by the
FRANCISCAN FATHERS
Commissariate of the
H O L Y C R O S S

On the 15th of each Month.

Annual subscription \$2.00. Copy 20c

Telephone: Canal 0098

Omša Sv. bude slúžená každú nedel' u za veľ'kodušných predplatiteľ'ov
v kostole

SV. ŠTEFANA, záp. 22. Place, Chicago, Ill.

Agenti, pracujúci na rozšírení časopisu “LISTOV SV. FRANTIŠKA”,
môžu kolektovať jedine predplatné na tenže mesačník. — Pod žiadnou pod-
mienkou nie im je dovolené sbierať alebo prijímať peniaze na Sv. Omše,
alebo milodary na akékoľvek ciele. Budeme len povďační, keď nám to naši
ct. predplatitelia a čitatelia oznámia, jestli že sa toto prísne nezadržiava.
Prosíme, nech Vás toto malé oznámenie vedie a nie žiadne iné ohlasy.

Keď zasielate zmenu adressy, zašlite nám tak starú ako i novú adresu.
Takéto zmeny nám musia byť zaslané dva týždne vopred pred vydaním
nasledovného čísla.

Všetky listy ako i peňažné zásielky majú byť adresované na “LISTY
SV. FRANTIŠKA”, 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

S radost'ou príjmeme a uverejníme rozprávky, články, dopisy ale-
bo básničky—ktoré sú hodné uverejnenia—od našich čitateľ'ov.

Listy Sv. Františka

Zábavno poučný mesačník pre katolíckych Slovákov v Amerike
Vychádza každého 15-ho v mesiaci.

Adressa: LISTY SV. FRANTIŠKA, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Predplatné \$2.00 na rok.

"Entered as second class matter February 27, 1924, at the post office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879. Acceptance for mailing at special rates of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized February 27, 1924."

ROČNÍK (Vol.) I.

MAREC (March) 1924.

ČÍSLO (No.) 3.

O B S A H:

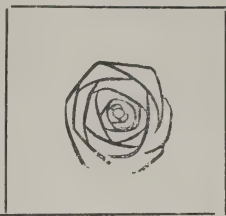
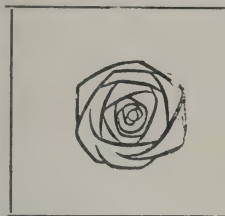
Úctivá prosba slov. františkánskych klérikov.....	59
Tretí Rád Sv. Františka.—Dobrovol'ná čistota.....	62
Pokyny pre Terciárov.....	66
Vzdychy Márie z Magdaly (Báseň).....	68
Najlepší liek. (Poveš'.—Pokračovanie.).....	69
Milé povzbudenie.....	71
Žalmy Král'a Dávida.....	72
Pokora reholníka nad ním zvíťazila.....	76
Spolok Krest'. Žien a Matiek.—Druhý recept.....	77
Sv. Jozef, vzor Terciárov.....	81
Udalosti zo slov. katol. osád v Amerike.....	85
Z katolíckeho sveta.....	87
Dopisy	87
Pokračovanie sbierky	88

ECCE HOMO — AJHL'A ČLOVEK

ÚCTIVÁ PROSBA Slovenských Františkánskych Študentov

DRAHÍ BRATIA A SESTRY!

Prepáče, že sa hlásime k životu aj my, prví slovenskí klérici rádu sv. Františka na slobodnej pôde Ameriky. Sme Amerikáni, ale za to neprestali sme byť Slovákmi, ba tými chceme zostať telom i dušou, až do nášho posledného dychu. A jako takí predstavujeme sa Vám dnes po prvý raz tu v "Listoch sv. Františka" a vás všetkých vospolok srdečne pozdravujeme.

Keď pred niekoľko rokami Otec Kazimír začal hlásať myšlienku slovenských missionárov, františkánov, a vyzýval slovenských chlapcov, aby si stali pod prápor sv. Františka, slyšali sme aj my v duši svojej hlas boží, ktorý nám nedal pokoja a stále nás popúdzal, aby sme výzve jeho vyhovelí. Týmto hlasom pohnutí, poprosili sme našich drahých rodičov, aby nám mozolami svojimi k tomu dopomohli. A rodičia naši vzdor tomu, že im z nášho kroku žiaden hmotný zisk nekynul, nielen že privolili k tomu, ba ešte nás aj peňažne napomáhali v dosiahnutí nášho cieľu. Ostatok ale, a to väčšiu čiastku výdavkov, zaokril Komissariát sv. Kríža, zo svojej skromnej pokladnice. Po Bohu tedy rodičom našim a nášmu milému Kommissariátu cítime sa byť zaviazanými povďačnosťou, že nám k nášmu skromnému, alebo blahému stavu dopomohli.

Nás klérikov bohoslovcov je síce dnes ešte len šesť. Ale na tom nezáleží. Oheň, ktorý duch boží zapálil v našom srdci, není obmedzený výlučne len na naše osoby. Presvedčení sme, že medzi slovenskými mladíkmi je mimo nás mnoho iných, ktorí cítia v sebe povolanie k sebaobetavému reholnému životu a len na príležitosť čakajú, aby sa mohli pripojiť k nám. Hor' sa tedy do práce, drahí bratia, slovenskí mladíci! Náš ľud a Boh potrebuje našu prácu. To je síce pravda, že náš ľud má, chvála Bohu, hodne horlivých kňazov, na ktorých sme všetci pyšní, aby ale títo čím dlhšie mohli vytrvať v svojej namáhavej práci,

rozhodne potrebné je, že by ich z času na čas niekto zamenil a na to sme povolaní my, ktorí sme vstúpili do reholného stavu. Práce je tedy dost', len pracovných síl by malo byť trochu viac. Preto nájde sa miesta v našom kruhu ešte aj pre vás, drahí bratia, mladíci. Nemeškajte tedy a neváhajte dlho, ale vstúpte čím skôr medzi nás. Nech vás to nehatí, že ste snád' chudobní. Ani my sme neni boháči. Boh je ochotný postarať sa tak o Vás, jak o nás. Len majte dôveru a jestli cítite v sebe povolanie ku reholnému životu, hláste sa čím skôr u nášho Komisára. (Very Rev. Hugo Bren, O. F. M., 1852 W. 22. Place, Chicago, Ill.) Jedine, čo sa od Vás vyžaduje, je to, žeby ste skončili s dobrým úspechom ôsmy grád vašej farskej školy. Teda nemeškajte, ale príd'te! Príd'te čím skôr, aby nás čím viac bolo!

* * *

Podobne k Vám sa obraciame drahí Bratia, Slováci, Katolíci- Ste naši, nasledovne hodní ste našej dôvery. Povieme vám tedy úprimne a otvorene, čo nás bolí a jako by sa dali zahojiť' naše rany.

Bolí nás to, že nateraz ešte nemáme svojho kláštora, svojho kollégiumu. Sme roztratení po cudzých kláštoroch. To je síce pravda, že aj v anglických františkánskych kláštoroch zachádzajú s nami po bratsky, ba môžeme riecť, že otcovsky. Chyba je len tá, že v týchto cudzých kláštoroch neslyšíme našu milú materinskú reč a nemáme príležitosti zdokonáliť sa v nej. Aby sme to mohli docieľiť, nevyhnutne potrebné je zariadiť si svoj vlastný kollegium, svoj vlastný ústav. Z tej príčiny naši predstavení už зробili ten prvý a najväčší krok. Kúpili nám farmu, 138 akrovú, blízko mestečka Lemont, Ill. Táto farma stojí vyše 31,000 dollárov a vzatá bola na splátky a kým sa ona vyplatí, vezme to ešte času. Aby sa tedy náš komissariát čím skôr mohol chytiť' do stavby, nutne potrebuje vašu pomoc. Preto aj my, prví slovenskí františkánski klérici s dôverou sa obraciame na vás a prosíme vás o pomoc. Nečakáme od vás nemožné veci. Každá, ešte aj tá najmenšia obeta vaša bude nám cennou, len o to vás prosíme, jestli nám ju skutočne zamýšľ'ate dať, dajte nám ju teraz, keď ju tak nutne potrebujeme, aby sme sa čím skôr mohli dostať' pod ústrešie. A keď sa pod ústrešie dostaneme, naše vrele úprimné modlitby denne budeme zasielať' k Bohu, prosiac Ho o požehnanie pre tých štedrých Bratov a Sestry, ktorí nám k tomu tak veľ'kodušne dopomohli.

Drahí Bratia a Sestry! Vy sami znáte, že sa tu nejedná o náš osobný zisk. My sme sa zriekli všetkého osobného majetku. Ani ten habit, ktorý nosíme na sebe, neni náš. I ten patrí kláštoru. Tedy nie čo jednotlivci, ale čo celok prosíme a uchádzame sa o vaše milodary, sl'ubujúc vám, že jakonáhle budeme vysvätení, vrátíme vám to i s úrokami, nie síce v peniazoch, ale v svedomitej, Bohu a národu milej a osožnej práci.

Podobne i Vás prosíme, drahí duchovní otcovia, pracujúci a účinkujúci na slovenských osadách! Ráďte sa zaujať' našej rehole a toho krásneho plánu, ktorý sme si pred seba vytkli. Vy ste najlepšie vstave

pochopit' naše snahy. Vy sami cítite, že jako vy potrebujete z času na čas duchovné cvičenie, tak aj l'ud váš potrebuje z času na čas sv. Missie a keď tá doba príde, dobre vám padne, keď budete mať po ruke tých chudobných otcov františkánov — ktorých vy sami pomôžete postaviť na nohy. Ráčte tedy upozorniť váš l'ud na naše šľachetné plány a Boh vám to istotne odplatí.

Konečne uznať musíme, že sa nás to trpklo dotklo, keď sme sa dočítali v Jednote, že sme považovaní len za votrelcov. No pevne veríme, že sme votrelci neni. M ypráve tak máme právo na naše živobytie, jako bodajkto iný. Toto právo dal nám sám Boh, keď nás stvoril. A presvedčení sme, že našich predstavených nevedol žiadon zlý úmysel', len povinnosť, keď sa chytili do uskutočnenia našich plánov. A práve "Listy sv. Františka" sú živým dôkazom toho, že naši predstavení úprimne smýšľajú s nami. Keby nesmýšľali úprimne, veru by nám ich neboli založili. Tieto "Listy" nevyhnutne potrebujeme k nášmu seba-vzdelaniu a k šíreniu františkánskej myšlienky medzi našimi rodákmi. Neni sa čoho obávať, žeby snád' náš malý časopis niekomu konkurenciu robil. Kol'ko katolíckych slovenských rodín je ešte v Spojených Štátoch, ktoré katolíckeho slovenského časopisu snád' ani nevidely. Asi 14 tisíc rodín odoberá naše milé časopisy: Ave Mariu a Božské Srdce a kde sú ostatné rodiny? Obrovské je ešte tedy to neobrobebné pole a keby sa snád' ešte päť iných nových náboženských časopisov zrodilo, ani to by nezaškodilo a ani tých by sme nemali za votrelcov považovať. Preto prosíme srdečne všetkých našich bratov Slovákov, aby hl'adeli rozšíriť "Listy sv. Františka" zvlášť medzi tými, v ktorých dome vôbec neni žiadneho slovenského náboženského časopisu. Takáto práca je pravý apoštolát tlače. Dal by Boh, aby sme tých apoštolov a horliteľov čím viac mali.

Bratia a Sestry! Prepáčte nám, že sme sa ozvali a že sme vás zaraz pri prvej príležitosti prosili o pomoc. No verte nám, keby sme ju nepotrebovali, s takou prosbou by sme vás neunúvali. Ale nebojte sa! My s násilím do vášho vačku nesiahneme, lenže "prosiť" máme všetci právo. Od vás závisí tedy, či našu skromnú prosbu vyslyšíte.

Pozdravujúc vás všetkých, zvlášť ale našich spolubratov študentov, značíme sa Vám oddaní v sv. Františkovi:

**Fr. Dominik Doháňoš, O. F. M.; Fr. Pavel Kulka, O. F. M.;
Fr. František Vilha, O. F. M.; Fr. Bonaventura Šovinský,
O. F. M.; Fr. Paskál Isza, O. F. M.; Fr. And. Šulek, O. F. M.**

slovenskí františkánski klérici Komisariátu sv. Kríža.

Tretí Rád Sv. Františka

Dobrovol'ná čistota

PRV, než by sme sa pustili do pojednávania tohoto vážneho predmetu, musíme poznamenať, že pod čistotou nerozumieme panenstvo. Čistým môže byť každý, kto chce. Panenstvo ale patrí len tým, ktorý ho následkom nejakého telesného skutku neutratili. O čom sa tu tedy jedná?

Tu sa jedná o to, aby všetci terciári vyhýbali všetkým takým veciam, ktoré by ich do hriechu nečistoty strhnúť mohli. Iným slovom, budeme tu pojednávať o stavovej čistote našich terciárov a vysvetlíme im, ktoré sú tie spôsoby, pomocou ktorých môžu si zachrániť svoju stavovú čistotu.

Čo rozumieme tedy pod stavovou čistotou terciára? Pod stavovou čistotou terciára rozumieme čistotu muža alebo ženy, mládenca alebo panny, ktorú im ich prítomný stav predpisuje. O túto čistotu musí dbať každý kresťan, v prvom rade ale každý terciár a terciárka, ktorí sa k tomu svojim sľubom slávnostne zaviazali. Čistotu srdca potrebujeme všetci bez výnimky. Ona je nevyhnutel'nou podmienkou našej blaženosti. Preto

píše sv. Pavel apoštol v liste svojom ku Tessalonickým: "Vôľ'a božia je vaše posvätenie. Nie k nečistote, ale ku svätosti povolal vás Boh." Dl'a slov sv. Pavla tedy čistota srdca vyrovná sa svätosti. Svätosť a čistota srdca sú sestry, ktoré sa jedna od druhej odlúčiť nedajú. Tam kde prekvitá svätosť, tam prekvitá súčasne aj čistota srdca a navzájom, kde prekvitá čistota srdca, položený je súčasne aj základ svätosti.

Čistota srdca činí nás podobnými anjelom. Ba v istom smysle pozdvihne nás nad anjelov. Kým totižto anjeli sú prirodzene čistými, my si musíme čistotu srdca nadobudnúť a nadobudnutú uhájiť tisícerymi bojami, stálym namáhaním a sebazaprením. Ale práve toto je to, čo dodáva ceny čistote človeka. Preto aj Kristus sám vysoko cení čistotu srdca, keď tvrdí, že: "Blahoslavení čistého srdca, lebo oni Boha vidieť budú . . ."

Cena a hodnota čistoty stane sa ešte vypuklejšou, keď pohliadneme na ňu z toho stanoviska, že čistota je vlastne neni nič iného, jako stále premáhanie nášho vlast-

ného, s nami spoluzrodeného, najsilnejšieho puđu, ktorý stále pobáda človeka ku zvečneniu seba cestou splodenia sebezpodobného tvora. My sme tu nútení bojovať oproti svojej vlastnej prírode, o ktorej starý rimanský básnik hovorí, že bárs by sme ju aj palicou vyhnali, predsa sa vráti. Neni sa tedy čo diviť, že mnohé slabé duše vzdajú sa boja a popustia úzdy svojej prírode, zabúdajúc na to, že príroda sama na seba ponechaná ľahko ích môže strhnúť do krajností, ba možno aj do priepasti, z ktorej viac návratu nebude.

V tomto zúrivom boji konečne najnebezpečnejším je to, že chlipnosť nášho tela príliš veľmi lichoťí naším smyslom, ba predstavuje sa nám pod kepienkom nášho neúprosneho osobného práva a my často zavedení, namyslíme si, že vyhovenie žiadostiam tela neni vlastne žiadnym hriechom. Zdá sa nám, že to všetko je len nevinnou rozkošou, po ktorej celkom smele môžeme siahnúť. A mnohí z nás skutočne dajú sa zaslepiť svojím telesným žiadostiam, ba ím k vôli vstave sú zrieknuť sa všetkého, čo je cenné a mravne povznášajúce; áno vstave sú zrieknuť sa — jako Ezau za mysku šušovice — ešte aj kráľovstva božieho, ba Boha samého. A toto je, čo nás bolí. Musíme uznať, že to neni dôstojné pre kresťana vôbec a tým menej pre terciára. Terciár opásal bedrá svoje pásom sebamrtvenia a mal

by sa tak ľahko poddat' žiadosťám svojho tela? To by veru nijako nevyzeralo. Sv. Pavel zrovna píše v liste svojom ku Rimanom: “Postarajte sa, aby ste zomreli hriechu! Miesto toho ale žite Bohu v Kristu Ježišovi Pánu našom. Nech teda nevládne hriech vo vašom smrteľnom tele, aby ste snád' neposlúchali žiadosti jeho. Ani neužívajte údy svoje za nástroj nespravodlivosti, lež odovzdajte sa Bohu jako zmrtvychvstalí a dajte Bohu údy svoje za nástroj spravodlivosti.” Sv. Pavel apoštol s tým len to chcel povedať, že keď sme sa už preporodili v krste svätom a vstali z hrobu hriechu vo svätej spovedi, aby sme do toho samého hrobu viac nel'ahli, lež hl'adeli sa udržať na ceste čnosti, zvláštne ale na ceste sv. čistoty.

Preto vy panny a mládenci, ktorí ste si ešte zachovali svoje panenstvo, hl'ad'te si ho podržať aj na d'alej. To je váš najdrahší poklad. V páde že ste ho ale ztratili, vstaňte z mrtvych čím skôr! Vstaňte z hrobu nečistoty pomocou úprimnej kajúcej svätej spovedi a nel'ahnite si nazad do vášho hrobu, lež hl'ad'te si zachovať aspoň vašu čistotu, keď sa už panenstvo zachrániť nedá.

Vy, manželia ale, ktorí žijete vo zväzku manželskom, hl'ad'te si zachovať čistotu srdca tak, jako to váš stav vyžaduje. Nehl'ad'te chlipným okom na cudzé osoby. Nepripúšťajte do svojho srdca ne-

čisté myšlienky a žiadosti vst'ahujuce sa na cudzé osoby jedného, alebo druhého pohlavia. Bud'te si povedomí toho, že aj vaše manželské právo má svoje hranice. A tie hranice pre každého jedného z vás má určiť čnosť miernosti. Jako to najlepšie jedlo zaškodí človeku v páde že ho nemierne užíva, tak aj nemierno užívanie manželského práva samo seba tresce a kope manželom ích predčasný hrob.

Pod stavovou čistotou mládenčov a dievok, tedy nie to rozumieme, aby sa oni jeden s druhým neschádzali, neženili, alebo nevydávali, lež to, žeby pozor dávali na seba, kým sa nevydajú alebo neoženia, aby sa ím snád' niečo takého nepridalo, čo by v budúcnosti obanovat' museli. Podobne od ženatých nevyžaduje sa to, aby sa úplne odt'ahovali jeden od druhého, lež to, aby šanovali jeden druhého, aby svoje manželské právo užívali dl'a pravidiel slušnosti a miernosti a aby svoj sl'ub vernosti zachovali až do smrti, tak jako to pri svätom oltári sl'úbili. Tretí rád sv. Františka jedná tedy rozumne i s mládežou i so ženatými a žiada od ních len to, aby sa pridržiavali čím vernejšie zákonov božích.

Drahí Terciári! Dajte sa tedy do práce a usilujte sa, aby ste ducha nečistoty a chlipnosti úplne vypudili z vášho tela, ktoré má byť stánkom Ducha svätého. Bud'te ale pripravení na to, že bez boja to

nepôjde. Ani sv. František nebol vstave zachrániť bez boja ducha čistoty. Telo sa v ňom búrilo práve tak, jako sa búri v nás, ba možno že viac než v nás. V životopise sv. Františka je zaznačené, že jednúc tak ostré pokušenia prišli na neho, že nevediac si poradiť so svojím telom, hodil sa medzi trne a vál'al sa po ních tak dlho, kým bol'ast' ranami pôsobená, nepremohla oheň jeho telesných náruživostí.

Pri inej príležitosti zas zachvátila ho túžba po žene, po dietkoch, po krásnom rodinnom živote a jeho telo sa tak rozbúrilo, že až ho-rel. Ale František, ktorého už via-zal sl'ub čistoty, nepoddal sa, lež zašiel si do lesa, tam sa zoblíkol a skočil do jednej sňahom zaviatej jamy a zostal v sňahu až dotiaľ, kým jeho na poli zmrznuté telo nepovolilo. Tak sa premáhal František. Tak sa má premáhať každý terciár, ba nie len terciár, ale každý dobrý katolík.

Aby ale terciári čím ľahšie mohli ovládať svoje rozbúrené telo, sv. František veľmi múdre vložil do stanov svojho tretieho rádu jedno veľmi vážne pravidlo, dl'a ktorého neslušná odev, nemravné tance, nestydaté divadlá a zábavy, knihy a noviny, ktoré človeka svádajú na klzké chodníky, sú prísne zakázané.

A František vedel že čo robí. On nepreháňal, keď zakázal terciárkam, aby polonahé nechodily, jako

to robievajú naše moderné dievky a ženy. Obnažené telo je hoto-
vým pokušením pre značnú čiast-
ku mládenčov a mužov a každá ta-
ká osoba, ktorá polonahá chodí po
ulici alebo po zábavách, len to pre-
zradzuje, že stydlivosť svoju už
dávno ztratila a že je hotová s bo-
dajkým ísť, len keby ju so sebou
pojal. A žiaľ Bohu takýchto žien
a dievok máme mnoho aj medzi na-
mi, katolíkmí. Ba s hanbou mô-
žeme a musíme vyznat', že máme
dievky a ženy, ktoré sa nestydia
ani do kostola ísť polonahé. Ešte
aj tam idú pokúšať. A povedzte
ím niečo — mrdnú plecóm a s vy-
krúteným piskom odseknú vám:—
“To je dnešná móda, to tak musí
byť. My nechceme byť zpiatoční-
čky, jako vy.”

Ano, dnes sme už tak d'aleko za-
šli, že už aj svetské vážnejšie čas-
sopisy ohlásili sa proti tejto šiale-
nej móde a postavily sa na obranu
ľudskej stydlivosti. Pred nedáv-
nom jeden z najväčších chicag-
ských denníkov registroval toto:
Istý mladík bol povolaný za druž-
bu na veselku svojho priateľa. Keď
prišiel po družičku, náhodou
stalo sa, že ona práve vychádzala
z kúpelne, majúc na sebe dlhú no-
čnú košeľu z hrubého flanelu. A-
ko dievča uzrelo mládenca, začalo
pištat' a skočilo do svojej spálne.
Mládenec, chudák, zapálil sa až po

uši a prosiac za odpustenie, utia-
hol sa do bočnej izby, kým sa dru-
žica pristojí. Asi o pol hodiny diev-
ča vyšlo v ružových, fátelových, ú-
plne priesračných šatoch a s úsme-
vom na tvári vívalo svojho mláden-
ca. Družba uprel na ňu svoj zrak
a pýtal sa jej celkom vážne: “Pre-
čo si tak pišťala, keď si ma pred
chvíľou uzrela?” — “Preto, že si
ma našiel v nočnej košely,” znela
odpoveď. Chlapec na to premeral
dievča od päty do hlavy, posmešne
sa usmial a doložil: “Zdá sa mi, že-
by sa ti teraz skorej pristalo pi-
šťat', lebo teraz ani tol'ko šatstva
nemáš na sebe, ako keď si vybehla
z kúpelne . . .” A dievka urazene
len tol'ko odsekla: “A či ty neznáš,
že toto je móda?” A chytiac si ho
popod pazuchu, skočila do automo-
bilu, ktorý pred dverami čakal na
ních . . . Mládenec na túto po-
známku už nemal odpovede. Len
tol'ko si pomyslel: “Mal bych teba
dostať za ženu, volím sa nikdy ne-
ženit' . . .”

A môžeme mu to zazlievať . . .?

Drahí Terciári! Súd'te túto vec
vy sami. Súd'te ju pri svetle vášho
zdravého, nepredpojatého rozumu.
A keď ste si všetko dôkladne roz-
vážili, rieknite so sv. Františkom:
“Kto svevol'ne odkrýva svoju na-
hotu, je mordárom svojej vlastnej
dúše . . .!”

Pokyny pre Terciárov

DOBA jarná je dobou všeobecného čistenia. Sotva že sa slniečko zodvihne a začne prihrievat', každá dobrá gazdiná obloky krížim-krážom pootvára a chytí sa do čistenia svojho domu. Podobne každý dobrý terciár, alebo každý dobrý, na dačo súci katolík, katolíčka, chytí sa do dôkladného čistenia domu svojho vlastného svedomia. Poriadny katolík čistí dom svojej duše aspoň raz mesačne, ale na veľ'konočnú sv. Spoved' pripravuje sa s omnoho väčšou pozornosťou a bedlivosťou, ako inokedy. Veľ'konočná sv. Spoved' sa tedy všeobecnému čisteniu podobá, ktoré sa má previesť dôkladne a ktorého hlavným cieľom je vyhubiť všetky bacle v srdci človeka, vyčistiť aj tie, ktorých sme si snád' pri riadnom čistení ani nevšimli. Bratia terciári a sestry terciárky, pričinite sa tedy všemožne, aby vaša tohoročná veľ'konočná sv. Spoved' bola skutočne dôkladnou a nie povrchnou. Čím dôkladnejšou bude ona, tým viac osohu vám ona donesie. Hospodár, ktorý len z l'ahka, ako sa to povie, na dva palce preorie svoju rolu, nikdy nedostane takú úrodu, ako ten, ktorý hlboko pustil pluh svoj do zeme. Ten ktorý z l'ahka oral, onedlho zbadá, že mu rola burinou zarastá. Prečo? Preto, pretože korene starej buriny sú nenie roztrhané a ony znovu pučia. Ten ale, ktorý hlboko oral, zbaví sa buriny, pretože ut'al jej korene na tol'ko, že už nemajú viac sily pozdvihnúť svoju hlavu.

Orte teda tejto jary hlboko, aby ste vyhubili burinu vášho srdca úplne.

Každý riadny človek rád mení svoje spodné prádlo, aspoň raz do týždňa. To spodné prádlo nik nevidí a my ho predsa radi meníme. Činíme to preto, pretože pot, ktorý do neho vsiakol behom týždňa, hryzie naše telo a toto hryzenie pôsobí v nás nepríjemný pocit, ktorého sa my chceme zbaviť čím skôr. Preto nemeškáme, ale jakonáhle príjde sobota, shodíme so seba naše prádlo a zameníme ho čistým a takýmto spôsobom zachránime zdravie nášho tela a predĺžime jeho život. Či by nebolo dobré, keby sme sa aj o čistotu našej duše tak bedlive starali, ako sa staráme o čistotu nášho tela? To by istotne nezaškodilo. Ale kto to nemôže zrobiť týždenne, nech sa usiluje zrobiť to aspoň mesačne.

Kto často chodí ku sv. Spovedi ten zväčša býva v stave milosti božej. Nasledovne, častejšie sa stáva účastným tých odpustkov, ktoré Cirkev katolícka terciárom a terciárkam udeľuje.

So svätou spoved'ou spojené býva sväté prijímanie. Čím čistejšie je vaše svedomie, tým častejšie môžete pristúpiť ku stolu Pána. Mesačné sv. Prijímanie je naskrze potrebné k udržaniu zdravia našej duše. Kto ale chce sosilniť svoju dušu a ozbrojiť ju oproti pokušeniam, musí pristupovať častejšie ku sv. prijímaniu, najmä teraz v pôstnej dobe. Jestli je to možné, každú nedel'u, alebo každú dru-

hú nedel'u. Denné sv. Prijímanie neodporúčame všetkým terciárom a terciárkam. Či má niekto denne prijímať telo Božie, to môže posúdiť len jeho spovedelník, ktorý pozná stav jeho duše. Preto radíme naším terciárom a terciárkam, aby sa o tejto veci poradili so svojim vlastným duchovným otcom, ktorý má ich dušu na starosti. V páde žeby on to neuznal za prospešné, treba sa toho radšej zriecť dobrovoľne, ako pristupovať k stolu Pána často a nehodne. Jedno jediné nehodné sv. prijímanie vstave by bolo zkaziť všetko to, čo sto hodných svätých prijímaní vybudovalo. Bratia, Sestry, buďte tedy obozretní a poslušní zvlášť v tejto veci, aby ste nejaký mýlny krok nespravili. I Boh sám hovorí: Poslušnosť chcem a nie obeť! Keď mu je tedy poslušnosť milšia, buďme poslušní. K tomu nás i beztak viaže náš sl'ub dobrovoľnej poslušnosti . . .

Mnohí radi menia spovedelníka. To neradíme. Málo kedy sa vylietia

ten, ktorý často mení svojho lekára. Jako lekár, tak aj spovedelník musí s pozornosťou sprevádzať, každý pohyb, každý pokrok, alebo každú chybu našej duše. On badá najlepšie, či napredujeme, a či klesáme a tomu primerane dáva nám svoje úpravy, ktoré sme povinní v svojom svedomí nasledovať. Boh často tresce hlavatých terciárov a terciárky, ktorí napriek rady svojho duchovného otca, dl'a svojho vlastného vkusu chcú hľadať svoju spásu. Pýcha nikdy nebola dobrým radcom a pýcha vždycky predchádzala úpadok. Bratia, Sestry majte sa tedy na pozore, aby ste vo svojej horlivosti niekedy neprestrelili. Mohli by ste to obanovať. Úfame, že na teraz rozumným to postačí.

Fr. Andrej Šulek, O. F. M.

Poznámka redaktora:—Prvú čiastku Vášho milého článku sme uverejnili, ponevác, ako ste aj sám zbadal, krátky životopis sv. Markéty uverejnený bol vo februárovom čísle. Srdečná vd'aka!

Naši prví študenti: Fr. Dominik Doháňoš, O.F.M.; Fr. Pavel Kulka, O.F.M.; Fr. František Vilha, O.F.M.; Fr. Bonaventura Šovinský, O.F.M.; Fr. Paskál Isza, O.F.M.; Fr. Andrej Šulek, O.F.M., slovenskí františkánski klérici Komissariátu sv. Kríža.

VZDYCHY MARIE Z MAGDALY

Jak dôstojná to postava!
Ja št'astná som Ho uzrela.
Rozčúlená duša moja
Celá sa slast'ou zachvela.

On kráčal jak zefír kvetom,
Všetko sa pred ním klonilo,
A oviaté Jeho duchom
L'úbežnú vôňu šírilo.

On kráčal jak slnko nebom,
Kdekoľvek padol Jeho zrak,
Všetko zrazom zkvitlo blahom,
Tam uschla slza, zmizol mrak.

* * *

Ja som Ho videla —
Včul' viem, čo je krása,
Ja som Ho slyšala —
Včul' viem, čo je spása.
Ja som len z d'aleka stála,
Ja som sa priblížiť bála,
Však svätá oka Jeho žiar,
rozjasnila mi smutnú tvár.

On na mňa pohliadol
Jasným božským okom.
Duch môj sa pozdvihol
Vzletným k nebu krokom.
Včul' vidím, že sveta krása,
Neni ver duše mej spása;
Včul' viem, že len tomu kynie
Blaho, koho On privinie.

On ústa otvoril,
Mluvil sväté slová —
Tak jak by slávik pel,
Ked' sa k nebu dvíha.
Ale ja z d'aleka stála.
Ja som sa priblížiť bála,
Bo srdce mé zašpinené
Hriechom bolo obt'ažené.

* * *

Hlava sa mi točí
Prevelikým bôl'om,

V ušiach stále hučí
Svedomie svým hlasom.
Tam v hĺbinách srdca
Stále sa ozýva:
Z Magdaly Mária
Čos' to urobila?

Ty hriechom zranená
Ruža rozšliapaná;
Ztratené ty diet'a,
Oblámané kviet'a;
Kto t'a pomiluje?
Kto t'a pol'utuje?
Z Magdaly Mária
Čos' to urobila?

Vykročím li z domu,
St'a by blesky hromu
Všetko do mňa bije
A mňa odsudzuje,
Že som dcéram sveta
Špatný príklad dala,
Ja, hlboko klesla
Z Magdaly Mária.

* * *

Mária z Magdaly kam sa včul obrátiš?
Kam že sa podeješ, jak že sa obrániš?
Nemeškaj, neváhaj, prikroč smele
k Nemu!

Padni k nohám Jeho, obsiahneš
odmenu . . .

Hlas svedomia svojho ja som ver'
poslúchla,
Vrhla som sa zrovna k nohám Spasi-
tel'a.
Pobozkala som ích ,slzou svojou
skropila,
Ňardou namazala, vlasmi obsušila.

L'ud sa strašne zhrozil, ked' ma videl
kl'ačať,
Jeho sväté nohy so slzami máčať.
Kristus ale shliadol milostivým okom,
Na tú, čo slzy své ronila potokom.

Najlepší Liek

(Pokračovanie.)

ŽATVA sa začala. Počas žatvy, jako sa to hovorí, každý má pracovať za dvoch, ale aj jesť a piť za dvoch. Jakub na to už dávno navykol, a preto počas žatvy pracoval až do vysilenia. Katke sa to veľmi ľúbilo a nasledovne počas žatvy varila hojne a dobre a nebola skúpou ani s pijatikou. To sa zas Jakubovi ľúbilo. Katka všetko riadila a všade rozkazovala. Jakub bol s tým spokojný, mysliac si v sebe: Ona zná o všetkom, kde čo leží, nech tedy rozkazuje za čas ona; keď sa oboznámim s rozpoložením majetku a s domácimi pomerami, budem rozkazovať ja.

Keď uložili do stodoly posledný snop a keď oslávili výžinky, Katka riekla Jakubovi: "Mužu môj drahý! Žatvu sme, chvála Bohu, dokončili a striasli sme s krku tú najpilnejšiu prácu a ty už tiež vieš, kde ktoré pole leží, mohli by sme snád' paholka prepustiť."

Jakub sedel práve za stolom a fajčil. Po týchto slovách, vyňal fajku z úst a odpl'ul na zem a pohliadnúc zadivene na Katku, pýtal sa jej: "A to prečo?"

"Už zase odpl'úvaš na zem?" vybuchlo z Katky. "Nepovedala som ti už kol'koráz, že tam máš pl'uvák? Do toho si odpl'úvaj a buď rád, že som

ti dovolila v izbe fajčiť. Nebožtík veru nesmel."

"Preto že bol bláznom," prehodil spokojne Jakub.

"Žiadny blázon! Chytrejší než ty, abys' vedel."

Jakub si toho ani nevšimnul a pýtal sa znovu: "Prečo chceš paholka odpraviť . . .?"

"A ty sa ešte pýtaš? Snád' ho len nebudeme na darmo živiť a platiť, keď si ty tu . . ."

"Tak? Teraz t'a už rozumiem. Ty by si si priala, abych ja samotný obdržal osemdesiat meríc pol'a a popri tom ešte aj dobytok riadil."

"No, áno! Nebožtík to tiež sám robieval."

Jakub pokrútil hlavou a riekol celkom spokojne, ako keby to bol z knižky čítal: "Z toho nebude nič! Nech si robil tvoj nebožtík, čo chcel, ja som neni nebožtíkom. Ja som neprišiel sem za nádenníka, ale za hospodára. Paholok zostane a ja mu pomôžem pracovať svedomite."

Katka vyvalila oči na Jakuba a pýtala sa zadivene: "Snád' to len tak nemyslíš?"

"Som snád' chlapec? Čo som riekol, to som riekol!"

"Ešte takú nehrali!" skočila mu Katka do reči a podoprela si boky.

"Ja bych chcela znat', kto je pánom v dome? Dom je môj. Pole je moje. Tu ja porúčam. Paholok musí sa na skutku vypratať z domu!"

"Vyžeň si ho!" riekol Jakub chladne, "to ti ale hovorím: od tej chvíle, čo paholok vyloží nohu z domu, nepreložím krížom slamy."

"To bych chcela vidieť!" zkríkla Katka zlostne a dupla si nohou.

"Uvidíš čoskoro!" doložil Jakub a spokojne si vypekal fajku do pl'uváka . . .

Katka rozježená vyletela z izby a plesla dvermi, len sa tak vakovka otriasla. A na dvore? Krik, vresk. Vyvadila sa s paholkom a dala mu výpoved'. Jakub si toho ani nevšimol. Vyzul si čižmy, kl'akol si k oknu a pomodlil sa. Keď dokončil modlitbu, natiahol si papučky a vyšiel ešte na dvor popozerať, či je všetko v poriadku. Katka ho stretla na dvore i pýta sa ho uštipačne: "Kam ideš . . . ? Ano, to na teba čakalo . . . Ja som už všetko obzrela . . . Id' spať!"

"Keď si bola ty, nemusím ísť ja." riekol Jakub spokojne. A vrátiac sa do izby, pozobliekal sa, l'ahnul si a zaspal ticho jako taký, ktorého na svete nič nemrzí. Keď Katka vkročila do izby, Jakub bol už u Boha. Mrzelo ju to, že ho to nevyrušilo a aby sa na ňom vyvršila, buchla ho l'akt'om do boka. Jakub sa ale neprebudil. Len si vydýchol volne a spal sladko d'alej . . . A mesiačik sa vlúdne usmieval do okna, ako keby hl'adel na lúžko nemlúvniatka . . .

Prišla nedeľa. Jakub bol zvedavý, či Katka skutočne odpraví paholka. A Katka zas zvedavosťou horela, čo bude Jakub robiť, keď ona paholka odpraví.

Po raňajších službách božích, Katka zavolala paholka do izby a vyplácajúc mzdu riekla mu: "Ty si mi ča-

sto vypovedal službu, pretože videl si, že som bola opustená vdova. Teraz sa ale kocka obrátila. Tu máš svoje peniaze a id' kam chceš! Dost' som sa s tebou nazlobila."

"A ja s vami!" odsekol paholok. "Rád som, že sa tohoto domu zbavím. L'úto mi je len vášho muža . . ." Nedal ani "s Pánom Bohom" a odišiel.

"To je grobian!" volala za ním Katka. Paholok si ale toho nevšimol a vyšiel z dvora . . .

Jakub vidiac paholka odchádzat', neriekol ani slova. A Katka jasala. Jasala od radosti, že sa jej podarilo paholka z domu vyhnat'. Ale jej jasot bol predčasný. Mladý hospodár, miesto toho, žeby sa bol pustil so ženou do hádky, vzal vankúš s postele, položil si ho na lavicu a l'ahol si naň bez slova. Katka prijdúc do izby zbadala, že muž si položil čistý vankúš na lavicu, vytrhla mu ho z pod hlavy a hodila ho na posteľ a odišla . . . Jakub mlčky vstal, vzal si iný vankúš, položil si ho na lavicu a l'ahol si naň znovu. Katka sa o chvíľu vrátila do izby a vidiac muža ležať, znovu mu vytrhla vankúš z pod hlavy a zkríkla so zlost'ou: "Chceš mi všetko zašpiňit'? Nazdáš sa, že nemám inej roboty, len abych stále prala na teba?"

"Ženo, nezlob ma!" riekol Jakub a vzal si tretí vankúš . . .

"Opováž sa!" šoptala Katka, celá zelená od zlosti . . . "Pakuj sa založit' koňom! Blíži sa poludnie!"

"Nech ím zakladá paholok!" odpovedal hospodár mierne.

"A či nevieš, že som ho vyhnala?"

"Nech ím zakladá tedy kto chce. Ja som ti riekol, že ani prstom nehnem, jestli paholka odpravíš" Vzal si vankúš a znovu si l'ahol na lavicu.

To ste mali ale vidieť Katku . . . Jako fúria rozbehla sa za mužom a vytrhla mu vankúš z pod hlavy. Div

že s lavice nespadol. A začala mu nadávať: “Ty leňochu, ty darebáku, ty lumpe!! Tak? Takého netvora som si ja vzala za muža? Preto si sa nemohol oženiť, pretože druhé t’a poznaly a žiadna t’a nechcela. A ja nešťastná, úbohá musela som t’a dostať. Ale nech sa mi len ten smradľavý žid ukáže, oči mu vyškrábem!”

Jakub vstal a chodil si spokojne po izbe a začal si pohvizdovať tichý valčík, ako keby bol snád’ niekde na muzike. Bola to za muzika, čo? A Katku tá jeho chladnosť najviac dopálila. “Potvora nanič hodná, keby sa aspoň nazlobil. Ale ono vám je to tvrdé ako kôl. Nič sa ho nedotkne!” Mrmlala si po pod nos . . . — “A ty si ešte hvízdaš?” okríkla ho s jedom . . .

Jakub pokrčil ramenami. “Čo mám robiť? Keď hlúpa žena hrá prím, ja jej musím kontrovať . . .”

“Ja, hlúpa žena? Ja . . .?”

“A či nie?” odvetil Jakub spokojne. “Povedal som ti, že som neprišiel k tebe za nádenníka, ale za hospodára. Na poli a v dome ja chcem byť teď pánom. Na osemdesiat’ meríc pol’a musí byť aj paholok. Jedon človek to nezastane. Doložil som ti aj to, že chcem s paholkom svedomite pracovať, jestli ho ale odpraviš, neprelo-

žím ani len steblo slamy. Neposlúchla si ma. Tak čo si hľadala, to si našla. Nech si kone krmí kto chce.”

“Pane Bože! Ty ma do hrobu uložíš!!” lamentovala Katka.

“Čo na tom? Ved’ ty si jedného muža už tiež do hrobu uložila. Ja takým bláznom nebudem. To sa nenazdaj!”

Katka klesla na lavicu . . .

“Chceš po dobrotky tak robiť, ja-ko ja kážem?” pýtal sa Jakub.

“Nie! Nie! A just nie!” pišťala Katka. “Ja sa mám tebe podložiť? To sa radšej utopím!”

“Jestli sa ti studený kúpeľ tak ľúbi, id’ a skoč do vody! Čo na tom?” A ako keby sa nič nebolo prihodilo, Jakub si spokojne napchal fajočku, pripálil si ju a sadol si pod okno na lavičku. Oprel si l’akte o kolená a bradu o dlane, ako to bolo jeho obyčajou a tešil sa v kotúčkach dymu, ktoré mu ponad hlavu poletovaly . . . Katke ale v izbe málo čo chýbalo, že sa nezbláznila. Chvil’ou plakala; chvíľou zúrila; behala po izbe, nohami dupkala, zubami škripala a kone v maštale rehtali od hladu . . . Jakub ale nič . . . sedel si ako dub . . . Katke konečne nezbylo nič iného, len ísť a založiť koňom a popraviť v dome to, čo Jakub popraviť nechcel.

Milé povzbudenie

Sdruženie Slov. Katolíckych Študentov v Amerike schvaľuje náš podnik, tojest, našu prácu, ktorú konáme za vybudovanie františkánskeho kolégiumu. Predseda vyše spomenutého Sdruženie p. J. E. Martin, ktorý sa pripravuje na dráhu kňazskú a ktorý študuje v seminári v St. Vincent, v

Beatty, Pa., píše ná mmedzi iným toto: “Teší na veľmi Vaša zvest’ o Vašom časopise, a obzvlášte o novom učebnom ústave. Jako to Irčania hovoria: “God Speed The Day!” Daj Bože čím skôr! Môžte byť uistení, že naše Študentské Sdruženie je s Vami v tej veci.”

Žalmy Kráľa Dávida

3. ŽALM.

1. Žalm Dávidov, keď utekal pred tvárou Absalona, syna svojho.

* * *

2. Pane! prečo sa rozmnožili, ktorí ma sužujú? Mnohí povstali proti mne.

3. Mnohí riekajú duši mojej: "nemá (viac) pomoci u Boha svojho."

* * *

4. Ty ale Pane si ochranco môj a sláva moja, (ktorý) pozdvihneš hlavu moju.

5. K Pánovi som pozdvihol hlas môj a On ma vyslyšal so svojej svätej hory.

* * *

6. Ja som spal, (lepšie rečeno: ja som si ľahnul) a usnul som (spokojne) a vstal som, lebo Pán ujal sa ma.

7. Nebudem sa báť tisícich ľudí obklúčujúcich ma; povstaň, o Pane! Spas ma, Bože môj!

* * *

8. Hľa ty si porazil všetkých, ktorí bez príčiny povstali proti mne; Ty si zuby hriešnikov rozmlátil.

9. U teba je spása, o Pane, a požehnanie tvoje nad ľuďom твоjim.

Vysvetlenie.

1. Verš. Tento Žalm je pravým zrkadlom dovery kráľa Dávida v Boha. Kráľ Dávid mnohým iným podobne dožil sa na svoje staré dni toho, že sa jeho vlastný syn, Absalon, ktorého najviac miloval, zbúril proti nemu a zdráhajúc sa čakať, kým sa mu otec vystúpi, chcel ho odohnať s tronu násilím. Aby to docielil, úlisným spôsobom a pochlebovaním hľadel si získať lásku izraelitského ľudu. A jakonáhle cítil, že je značná čiastka ľudu na jeho strane, privržencov svojích ozbrojil a otvorene udril na svojho staručkého otca, Dávida.

Dávid nebol na to pripravený a aby zachránil svoj život, nútený bol nočnou hodinou bosý utekať z Jeruzalema a v sprievode 600 spolľahlivých mužov prekročil potok Cedron a utiahol sa na okamih na vrchu Olivetskom, kde sa zo srdca vyplakal. Sotva že si ale mužstvo jeho oddýchlo, utekali ďalej a prebrodiac rieku Jordán, rozložil šiatre svoje na okolí Machanaim. A tam na tej pustatine, keď ho noc svojím hustým závojom zakrila pred očami nepriateľa, vyžaloval sa tento muž boľastí Bohu svojmu v tejto utešenej piesni.

Teraz ale zskúmajme význam jednotlivých veršov!

2. Verš. Jako sa plamene šíria počas požiaru, tak sa šírilo a rástlo povstanie v Izraeli. L'ud privolával na slávu Absalonovi, ktorý mu hory-doly sľuboval a pri zvukoch hudby víťazoslávne tiahol do sídelného mesta — Jeruzalema, s tým rozhodným úmyslom, že chytia staručkého Dávida za jeho šediny, zneucteného privlečie ku nohám víťaza. Nie div tedy, že Dávid vidiač vrtkavosť a vzbúru svojho l'udu s úzkosťou volal ku Bohu: “Pane, prečo sa rozmnožili, ktorí ma sužujú? Mnohí povstali proti mne . . .”

3. Verš. Ale viac, než všetko iné, ranilo jeho srdce rúhanie jeho vlastných poddaných. Nejedon, vidiač ho utekať, posmieval sa mu, vykrikujúc: Uvidíme, či t'a Boh aj teraz zastane, či t'a vyslobodí z rúk syna tvojho Absalona? Iní zase, jako na príklad Semei, kameňom doň hádzali a vykrikovali na neho: Id' len id', ty muž krvožížnivý; id' muž Belialov. Teraz sa vypomstí na tebe Pán za všetku krv domu Saulovho, lebo natisol si sa do kráľovstva na jeho miesto. Ale už odovzdal Boh kráľovstvo tvoje do rúk Absalona, syna tvojho. Teba ale nech sužujú priestupky tvoje, lebo si mužom krvožížnivým. Toto rúhanie bolí Dávida a on len žiaľ svoj vylieva, keď volá: “Mnohí sa mi posmievajú a mnohí riekaajú duši mojej: nemá viac pomoci u Boha svojho.”

4. Verš. Keď telesná stráž, kto-

rá sprevádzala Dávida počas jeho úteku, videla, že sa mu l'ud posmieva, jako aj Semei, jedon z nich, menom Abizai, prikročil ku kráľovi a žiadal ho o povolenie, aby mohol ut'at' hlavy posmešnikov. Kráľ Dávid ale považujúc toto rúhanie za spravodlivý trest zo stránky božej, zdržal ho, reknúc: “Daj mu pokoj, nech zlorečí! Ved' Pán mu naložil, aby zlorečil Dávidovi. A kto je ten, žeby mal práva pýtať sa ho, prečo tak učinil.” Ba ešte aj vymlúval Semeiho, rieknúc: “Keď už syn môj, Absalon, hľadá dušu moju, čo sa máte diviť synovi Jeminyho, že sa mi rúha a posmieva? Ale ja úfam, že Pán shliadne na súženie moje a odplatí mi s dobrým za toto dnešné zlorečenie.” Vzdor tomu tedy, že Dávid cíti na sebe trestajúcu ruku božiu, úfa v srdci svojom, že Boh, ktorý mu odpustil vinu, mierniť bude aj trest jeho. Ano, on vidí v Bohu otca svojho, ktorý sa ho zaujal a z jednoduchého pastiera, povýšil ho za kráľa l'udu svojho. A presvedčený je, že keby zavedený l'ud v zúrivosti svojej aj do prachu zeme strhol jeho kráľovskú korunu a bárs by aj pošliapal po nej, On je ten, ktorý znovu zodvihne hlavu jeho a prinavráti mu hodnosť jeho. Preto sa tísnu na jazyk jeho tie dôvery plné slová: “Ty ale Pane si ochrancom mojím a slávou mojou, ktorý zodvihne hlavu moju.”

5. Verš. A preto s dôverou pozdvihol hlas svoj ku Pánovi a on

ho vyslyšal, sídliať v arche úmluvy, na svätej hore Sion.

6. Verš. Ponevác tedy istý si bol pomoci božej, spokojne sa uložil na odpočinok a tichúčko zaspal v náručí božom. Svedomie ho už viac netrápilo, bo vyznal viny svoje prorokovi a povstanúc z nich, pokánie činil.

7. Verš. Nasledovne nemal sa čo báť ani tých tisícich, ktorí sa proti nemu hnali. A skutočne Achytophel, jeho bývalý dôverný priateľ, spojil sa s jeho nezdamným synom, Absalomom, a na čele 12 tisíc mužov, chcel ho nočnou hodinou prekvapiť a zajať. Ale Boh to predsa nedopustil. Našli sa verní mužovia, ktorí Achytophelesove plány prezradili Dávidovi na čas a keď Achytophel vtrhol so svojím vojskom do kráľovského hradu, hrad bol prázdny. Kráľ a už tam nebolo. To ho ale na toľko znechutilo, že vzal povraž a obesil sa. Dávid ale v tej najväčšej tichosti nočnou hodinou prebrodil rieku Jordán a utiahol sa do Machanaim, kde sa jeho vojsko zorganizovalo a počkalo si na bezbožného Absalona.

Starec Dávid do poslednej chvíli úfal, že sa Absalon zriekne svojho úmyslu a že sa predíde krvepreliať. Ale nie. Absalon prišiel za otcem až do Machanaim a s vytaseným mečom udrhel na neho. Lenže mužovia Dávida bojovali jak levý s tou najväčšou oduševnenosťou a rozprášili vojsko Absalo-

na, vzdor tomu, že boli v menšine. Keď Absalon videl, že prehrá aj sám sa dal na útek. Ale Bohu nik neujde. A neušiel ani on. Jeho krásne dlhé vlasy, na ktorých si toľko zakladal, ako tak letel na mulici svojej pomedzi košaté duby, zamotaly sa mu medzi konáre a vytrhly ho zo sedla. Zostal tedy visieť na dube zavesený za svoje vlastné vlasy. A dôjdúc k nemu Joab, vodca mužov kráľ a Dávida, namieril na neho svoje kopije a tri mu vrazil do jeho nevďačného srdca. A ponevác sa ešte trepotal, mládenci Joabovi dobili ho kyjami. Takto skončil svoj život bohaprázdny Absolon. A rozčúlený ľud mrtvolu jeho hodil do jamy a miesto pomníka zahádzal ho kamením, tak jako to poručil Mojžiš vo svojom zákone.

8. Verš. Pán tedy skutočne zastal sa a spasil sluhu svojho a porazil všetkých, ktorí bez príčiny povstali proti nemu. Ba "rozmlátil aj zuby hriešnikov" bo skutočne z Absalonovho vojska nejedon nechal zuby svoje na bojišti.

9. Verš. U Boha je tedy tá pravá spása a požehnanie jeho sprevádza ľud jeho.

* * *

Tento tretí žalm má aj svoj symbolický význam. Osúd Dávida kráľ a totižto predobrazuje osúd samého Syna božieho. Vidíme podobnosť! Dávid je zradený svojím dôverným priateľom Achytophelom. Jeho plán sa nevydarí a

on sa obesí. Krista zradí jeho dôverný priateľ, apoštol Judáš. Plán jeho sa nevydarí tak, ako si to on vypočítal a zastihne ho ten samý osúd, čo aj Achytophela; zúfa a obesí sa. Oproti Dávidovi vzbúri sa jeho vlastný nevďačný l'ud, posmieva sa mu, potupuje ho a siaha svätokrádežnou rukou po jeho živote. Oproti Kristovi podobne zbúri sa jeho vlastný — miesto Absalona farizejmi zvedený — l'ud; spotupí Ho, shanobí Ho, odsúdi Ho na smrť. Dávid uteká nočnou hodinou na horu olivetskú a prekročiac potok Cedron, padne na svoju tvár a roní trpké slzy nad nevďačnosťou svojho l'udu. Kristus vediac, čo ho čaká, podobne nočnou hodinou ide na horu olivetskú a prekročiac potok Cedron, vtiahne do getsemánskej záhrady, kde nad nevďačnosťou l'udu svojho nie slzy, lež krvavý pot roní. Dávidovi sa rúha jeho vlastný poddaný — Semei. Kristovi nie len že sa cudzí vojaci posmievali, lež rúha sa Mu jeho vlastný l'ud ešte aj vtedy, keď už na kríži visí. On už skonáva a l'ud ešte aj vtedy bezočive kričí: “Dúfal v Boha, nech si ho včul' vyslobodí, keď chce.” A jako Dávid cítil svoju opustenosť, tak aj Kristus, strápený v svojích bôľoch volá: “Otče môj! Otče môj! prečo si ma opustil?” Ale vzdor svojej opustenosti s Dávidom spolu odovzdáva sa do vôle svojho Otca nebeského, keď volá: “Otče môj, nie moja, lež tvoja vôľa nech sa stane!” A

odovzdá ducha svojho do jeho náručia a v tom svätom náručí Dávidovi podobne oddýchne si a znovu vstane — vstane zmŕtvých svieži, občerstvený. A Boh Otec nebeský znovu oslávi jeho dorážanú, trním korunovanú a prachom zeme zavláčenú hlavu a v rukách jeho zaveje prápor, pod ktorý si stane každý Bohu verný muž, každá Bohu verná žena, aby vypovedali válku tomu nevďačnému Absolonovi — diablovej a prívržencom jeho. A Boh žehná dobrovolníkom Kristovým, tak jako žehnal dobrovolníkom Dávidovým a dopomôže im ku skvele mu víťazstvu. A v tom hroznom boji padne bezbožný Absalon — padne bezbožný Lucifer a jeho bohaprázdne srdce prerazia kopie lásky l'udstva ku Kristovi.

Kto postojí za chvíľu pri tomto žalme a rozjíma o jeho obsahu, ľahko zbadá, že nie len medzi osudom Dávidovým a Kristovým, ale aj medzi jeho vlastným osudom nájde sa hodne podobenstva. Viac menej my všetci stretáme sa na našej životnej dráhe s nevďačnými l'udmi, ktorým sme kedysi pomáhali, ktorých sme dvíhali, za ktorých sme často zdravie naše, život náš obetovali a hl'a v kritickej dobe, miesto žeby nám oni podali svoju pomocnú ruku, vyceria zuby na nás a kopnú do nás. A toto je to, čo nás bolí. Keby sme mali srdce z kameňa, alebo z ocele, snád' by sme to necítili, snád' by sme si toho ani nevšimli. Ponevác ale srdce

naše stvorené bolo k vôli láske, musí byť ono citlivé a nemôže necítiť nevďak tých, za ktorých sme my mnohé obety priniesli. A v tejto trúchlivej chvíle, nezaškodí, keď pozdvihneme oči svoje k zbožnému Dávidovi a vezmúc si príklad od neho složíme naše žiale, naše starosti do rúk Toho, ktorý

jediný chce a môže nám prispieť ku pomoci. Sbližujme sa tedy čím lepšie ku pravému prameňu nášho štastia, sblížujme sa k Bohu nášmu a čím lepšie sa sblížime k nemu, tým viac sa rozhostí mier v srdci našom a ten mier stane sa základom našej časnej i večnej blazenosti.

Pokora reholníka nad ním zvíťazila

V životopise sv. Klemenciusa Maria Dvorák z rádu Redemptoristov, zaznačená je istá údalosť, ktorú v krátkosti chceme zopakovať.

Keď rád Redemptoristov zamýšľal postaviť sirotínek, nemal ku tomu potrebný kapitál. A následkom toho musel sa spol'ahnuť na milodary, ktoré dostal od štedrých milodarcov. Ale Redemptoristi aby dostali svoje milodary, museli chodiť zobrazujúci z domu do domu a z obchodu do obchodu. A takto raz sa stalo, že keď sv. Klemencius Maria Dvorák chodil po tom pýtaní, vošiel tiež i do jednej krčmy, kde našiel plno chlapov sedieť okolo stolov. A jako tak chodil od stola ku stolu a prosil dary pre ten nádejný sirotínek, tu príde ku jednému stolu, kde sedel jedon mladý muž, ktorý bol veľký neverec. O Bohu a o dobročinných cieľoch nechcel ani slova počuť. A vysmieval sa zo všetkého, čo súviselo s náboženstvom. A keď mních, sv. Klemencius, pristúpil ku stolu a prosil o dajakú almužnu, vtedy ten mladý muž vyskočí a napl'uje mníchovi do očí a posmešne

zvolá: "Tu máš tvoju almužnu."

Svätý Klemencius sa pokorne usmial, vytiahol šatočku z vaku, utrel si sliny s tváre a spokojne povedal: "Ďakujem Vám, milý priateľu! Tie sliny patrili mne. To bolo pre mňa!! Ale teraz prosím, aby ste dali niečo i pre moje siroty."

Mladý muž nad touto pokornou odpoveďou zostal celý zarazený — zahabnil sa. I vtedy ozvalo sa v ňom svedomie. A siahnul do vaku a mnícha odmenil značnou summou.

Možno, že takýchto mladých mužov by sme postretli i dnes. A takých je veru mnoho, ktorí namiesto toho, aby prispeli dačo na dobrý a vznešený cieľ, človekovi by do tváre napl'uli.

Teraz pýtame i my. Nie pre nás, ale pre budúcu mládež, ktorú chceme vychovať pre Boha a pre národ. Pre budúcich missionárov. Či snád' i vy napl'ujete nám do tváre? My vieme, že nie. Ba naopak, my veríme, že nás dl'a možnosti podporíte. Za čo nech Vám Otec nebeský vynahradí mnohonásobne.

SPOLOK

Krest'anských Žien a Matiek

DRUHÝ RECEPT PRE NAŠE MATKY

TEMER istý som, že mnohé matky, keď prečítali prvý recept, pokrútily hlavou a povedaly si:— Pri mnoho sa žiada od nás! Ano, na oko zdá sa to byť primnoho, ale v skutočnosti vyžaduje sa od vás, drahé matky len tol'ko, kol'ko je na skrze za potreby. Aby ste ale ten prvý recept lepšie pochopily, najdte tu dva príklady, ktoré vám to všetko objasnia.

Bola raz jedna matka. Ináč poriadna, pracovitá, starostlivá osoba. Pri tom všetkom ale mala jednu veľkú chybu. Čokol'vek len zazrela, všetko zažiadala. Jej na to mnezáležalo, či sa to oddá kúpiť, alebo vziať; či je to potrebné, alebo nie. Ona to chcela a to postačilo. Následkom toho nevyberala ani prostriedky k dosiahnutiu vecí, po ktorých túžila. Jestli to nemohla kúpiť za peniaze, pomohla si na iný spôsob. Kúpila to za päť palcov a šiestu dlaň. Ale musela to mať, čo by boly hromy bily. Iným slovom: nevedela si rozkázať, nevedela sa ovládať. A hľ'a, čo sa stalo?

Bola v požehnanom stave. A nosiac

pod srdcom svoje diet'a, ani najmenej nekrotila svoju pachtivosť. Ba zdalo sa, že tá pachtivosť za cudzými vecmi rastie v nej so dňa na deň. Ona si toho ale nevšímala. Jedného dňa prechádzajúc sa pomedzi sady, zazrela na jednom strome utešené breskyne. Ony sa k nej mile usmialy a jej nebolo treba. Otvorila si bráničku. Vliezla do sadu. Breskýň sa najedla do chuti. Ba na dodatok, ponevác ju nik nevidel, natrhala si ích do zástery a vyšla zo sadu bez toho, že by si bola krádež všimla. Tomuto podobné kúsky neboly u nej žiadnou zriedkavosťou. Ony sa opakovaly u nej veru často. A ponevác jednalo sa zväčša o maličkosti, nikto si toho nevšímал.

Diet'a št'astlive donosila. Aj poriadne vychovala. A predsa jej synáček je dnes prvotriednym zlodejom. Ona sama musí pred ním všetko zamykať. Ba čo viac, už jej ani zámky nestačia. Falošných kl'účov si sám narobí a v mnohých pádoch vstave je zámok aj bez kl'úča otvoriť. A úbohá mat' ho tlčie, bije, ale to všetko nič nepomáha. A keby len doma kradol, to by

ešte ušlo. Ale kradne všetko čo vidí a čo sa mu podarí. Keď ho chytia, matka vynahradí škodu, aby ho netrestali. Keď ho ale nechytia, zpeňaží čo ukradne a peniaze premárni.

Radi by sme znat', jaké výhl'ady má tento chlapec pre budúcnosť. Možno, že snád', kým mat' jeho žije, vyhne väzeniu. Jakonáhle ale matka zomre, to je isté, že jeho najbližšia cesta namierená bude do väzenia.

Čo myslíte drahé matky, kto ponesie vinu za zkaženosť tohoto chlapca? Istotne jeho vlastná matka. To je síce pravda, že ten chlapec má práve tak slobodnú vôľu, jako ktorýkoľvek iný, ale náklonnosť ku krádeži je v ňom tak silná, že ona zatemní jeho rozum a oslabí vôľu jeho na toľko, že on neni vstave poradiť si sám so sebou. Stal sa jej otrokom.

Keby sa táto matka bola viac modlila; keby sa bola viac zaoberala so zbožnými myšlienkami; keby nebola stále pásala oči po kadejakých haraburdách — istotne aj je diet'a bolo by iné. Takto ale, jestli jej diet'a na šibenici skončí svoj život, bude to väčšinou len jej vina.

Z tohoto príkladu jasne vidíte, **čo nemá matka robiť**, keď je v požehnanom stave. My všetci zo svojej vlastnej skúsenosti známe, že ťažko je bojovať proti pokušeniam, s ktorými sa deň po deň stretáme. Čo bude robiť ale ten, ktorý náklonnosť k istým hriechom už od rodičov svojích zdedil? Ten, jestli ho mimoriadna milosť božia nezachráni, bude pravdepodobne ztratený. A od toho chráň že ho, o Pane!

Dajte že si tedy pozor na seba, drahé matky! Zdvojnásobnite vašu bedlivosť, jakonáhle cítite, že ste sa dostaly do požehnaného stavu. Mysel' vaša, srdce vaše nech prechováva len tie najnežnejšie city. Dajte si záležať

na tom, aby sa medzi ne nič jedovateľné nezamiešalo. Ponevác ešte aj tá najmenšia dávka jedu vstave by bola otráviť váš plod, ktorý pod srdcom svojím nosíte. Nech svet hovorí, čo len chce, to vždycky pravdou zostane, že na trni figy nikdy nebudú rásť a k dobrému ovociu potrebný je nevyhnutne dobrý strom.

Začiatkom 14-ho stoletia žila v Taliansku, v mestečku Florence, jedna zbožná rodina. Bol to bohatý zeman Korzíny a jeho manželka. L'ud ich poznal široko-d'aleko pre ich štedrosť a dobrosrdečnosť. V ich bohatom kaštieli stá a stá chudobných našlo prístrešia. Žobráci jedon druhému podávali kl'učku a žiadon z nich nebol prepustený bez almužny.

Zemanka Korzíny bola v požehnanom stave. Zdvojnásobnila svoje almužny a tým viac svoje modlitby, obetujúc Bohu svoje nemlúvna, ktorým ju požehnal. Ba čo viac, prosila Boha, aby mu už v útľom veku zaštepil do srdca túžbu po službe božej. A hl'a, čo sa stalo? Boh ešte pred pôrodom dopustil na ňu zvláštny sen. Snívalo sa jej, že porodila vlka. Ten vlk ale ušiel z domu a letel prosto do blízkeho kláštora, kde sa zmenil v tichého bäránka.

Keď sa matka prebudila, bola celá splašená. Nevedela si vysvetliť, čo má ten sen značiť. Ten vlk ale stále mátožil v jej hlave . . . Ona si to na žiadon pád nepriala, aby jej syn bol dravým vlkom. Práve preto zaraz od mlada priúčala syna svojho k plneniu náboženských povinností. A skutočne mladý Ondrej ešte ani hovoriť neznal a už sa znal prežehnať. A čím lepšie rástol telesne, tým viac sa zmáhal duševne v poznaní Boha a jeho svätých právd. Ale nadišla doba, keď mladý Ondrej musel "s Bohom" dat' svojmu milovanému otcovi a svojej

drahej matke . . . Poslali ho do vyšších škôl a v tých vyšších školách vzdor matkyných listov, vzdor jej vrúnej modlitbe, zmenil sa vo vlka. Zlí kamaráti ho obrobili a tak zničili duševne, že ho ubohá mat' nemohla poznať. Chlapec sa spustil a zanedbal úplne . . . Prvá čiastka matkynho sna splnila sa tedy doslovne . . . Darmo napomínali rodičia chlapca, darmo ho trestali, darmo ho karhali, všetko sa zdalo byť márnym. On sa stal skutočným vlkom. Darebácky život Ondreja pripravil konečne matke jeho predčasný hrob. Od vnútorného súženia dostala konečne srdečnú vadu a tá ju uložila do postele, z ktorej viac nevstala. Matka cítiac, že sa jej koniec blíži, dala si zavolať syna ku posteli. Syn vidiac, že je s matkou skutočne zle, dostavil sa. A ona chudina posbiehajúca svoje posledné sily, prezradila mu svoj sen. Vysvetlila mu ho a požiadala ho posledný raz, aby sa hl'adel zmeniť z dravého vlka v tichého bäránka . . . A prosba umierajúcej matky tak hlboký dôjem зробila na zpuštlého syna, že vstúpiac do seba ešte v tom okamihu, shodil so seba vlčiu kožu a obrátiac sa v bäránka, vstúpil do kláštora . . .

Kto by si to bol pomyslel, žeby z tak rozpusteného mládencu niečo podobného vystalo? A predsa stalo sa. Z vlka stal sa bärának a z rozpusteného mladíka stal sa prísny reholník, ktorého čnosti každý obdivoval. Od tých čias cesta k jeho postupu bola otvorená. V prvom rade kláštor sám zvolil si ho za predstaveného. On sa zdráhal prijať ten úrad. Odvolával sa na svoj mladý vek, na svoju neskúsenosť, na svoj predošlý samopašný život, na tie premnohé pohoršenia, ktoré iným zavdal. Ale to nič neosožilo. Jeho zvolenie bolo potvrdené a on sa stal predstaveným tých, ktorým ešte

pred krátkou dobou nebol hoden ani obuv očistiť . . . Mladý predstavený plný pokory a bázne chytil sa do novej práce. A išlo to. S pomocou milosti božej stal sa nie len predstaveným, ale aj pravým príkladom svojích spolubratov . . . Chýr o jeho svätom živote, o jeho zvláštnych schopnostiach rozniesol sa rýchle. A Svätý Otec, potrebujúc pravého muža na pravé miesto, ustanovil ho biskupom diocéze florentínskej . . . Jako biskup ujal sa v prvom rade chudoby. Staval sirotince, nemocnice, školy, kláštory. Pre chudobu mal vždycky dost' času. Pánov nejedon raz odložil s audienciou, žobrákom a sirotám ale slzu zotriet' nezdráhal sa ani vtedy, keď ho zo sna vyrušili. Zomrel čo svätý v roku 1373. Jeho telesné pozostatky uložené boli do krypty v tom samom kláštore, kde sa zmenil z vlka v bäránka . . .

L'ahko je uhádnuť, čo zpravilo tohoto muža tak veľkým. Bola to jeho sv. matka. Modlitby a slzy, ktoré za neho vyliala pred jeho narodením a po jeho narodení, vyprosily mu milosť obrátenia. A matkyna štedrosť k chudobe tiež nechala stopy v jeho duši. A to bolo to, čo najviac zdobilo jeho kňazský a biskupský život.

Stá a stá podobných pádov udá sa v živote. Často aj tie najlepšie odchované dietky odrodia sa a dajú sa na planú cestu. To ale smele môžeme tvrdiť, že len tie budú ztratené, za ktoré nemá sa kto modliť, ktorým nemá kto ruku podať. Matkyna modlitba preráža nebesá. A kým budeme mat' dobré matky, sväté matky, matky, ktorým sa nebude leniť modliť sa za svoje dietky, zatiaľ vždycky jest čo úfat', že mládež naša nebude ztratená.

Preto vy, drahé matky chyt' te sa do práce! Vezmite do rúk vašu najsilnej-

šiu zbraň, váš Ružanec, a modlite sa ho. Mrvte ho v prstoch svojích skrušene, na kol'ko sa len dá. Uprite zrak svoj k tomu čarokrásnemu hviezdnatému nebu a zvolajte požehnanie na svojích synov, na svoje dcéry. Hlas váš je silný. Silnejší než hlas židovskej trúby, ktorý otriasol múrami Jericha. On sa predrie až k nohám Najvyššieho a nedá sa odbit', kým nebu-
de vyslišaný.

V modlitbe je vaša sila, drahé slovenské matky! A na túto silu opiera sa celým právom aj náš slovenský národ. On potrebuje zvláštne tu v Amerike horlivých kňazov a zbožné sestry, učiteľ'ky. On potrebuje vzdelaných mužov a ženy, ktorí sa zastanú jeho prirodzeného práva. Neodmršťte jeho prosbu!! Darujte mu tých svojích synov, té svoje dcéry. Ved' hl'a, žatva je veľ'ká, ale robotníkov je málo. —

A keď uznáte potreby svojho národa, keď budete vstave zriecť sa svojích dietok k vôli Bohu a národu, Slovenský národ nezostane vám dlžeň a postavý vám pomník povd'ačnosti vo svojích dejinách.

Vtedy nebude blaženejšej matky na svete nad slovenskú matku, ktorá si bude povedomá toho, že so svojim vlastným plodom podarilo sa jej povzniesť svoj vlastný národ. A keď sa objaví ten striebnistý veniec staroby okolo vašej hlavy, a pohliadnete na dietky svoje, ktoré ste Bohu a národu odchovaly, v ušiach vaších zavznjú slová Písma: "Blahoslavený život, ktorý ich nosil a blahoslavené prsia, ktoré ich pridávaly."

To bude vaša odmena! A vy s radost'ou skloníte hlavy k odpočinku v tom sladkom povedomí, že ste svedomite konaly svoju povinnosť.

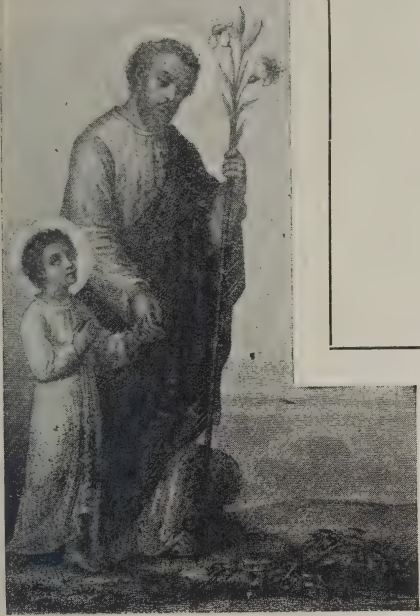
NAJDP. OPÁT, JAN NEP. JAEGER, O. S. B., ZOMREL.

V malom mestečku, Lisle, Ill., ned'aleko Chicaga, kde sa nachodí terajší kláštor českých Benediktínov, dňa 27. februára o pol 3. hodine popoludní zomrel prvý český opát v Amerike, Najdp. Jan Nep. Jaeger. Bol práve dovŕšil 80. rok pozemského života.—Pohrâbné obrady odba-
vené boly v pondelok, dňa 2. marca o desiatej hodine. Telesné jeho pozostatky uložené boly na tichý cintorín, ktorý nachodí sa v utešenom háji, ned'aleko kollégiumu sv. Prokopa.

Zosnulý zanechal českému národu v Amerike nehynúcu pamiatku. Bolo to väčšmi zásluhou jeho tichej ale neúnavnej práce, že dnes českí katolíci v Amerike môžu sa honosiť krásnym kultúrnym pôsobišťom. Zanechal ím kollégium, seminár, a nádherné iné budovy: sirotínec a kláštor, v ktorom vychovávajú sa benediktínske sestry. A následkom tohoto jeho pamiatka žiť bude na veky. A český národ s povd'ačným srdcom bude si spomínať na veľ'kého, avšak, skromnučkého vodcu svojho.

. Nech odpočíva v pokoji a nech mu je zem l'ahká!

Sv. Josef

vzor

T e r c i á r o v

V MESIACI marci cirkev katolícka slávi jeden milý sviatok, sviatok svojho patrona — Sv. Jozefa. Tento sviatok celkom smeľe môžeme pomenovať aj sviatkom všetkých terciárov. Sv. Jozef totižto čo pestún Ježiša Krista, predišiel nás vo všetkom svojím dobrým príkladom a v skutočnosti stal sa učiteľom všetkých kresťanov, zvláštne ale všetkých terciárov. Jako sa terciári zaviazali sľubom pracovať stále na svojom sebazdokonaľení, tak samo aj sv. Jozef, patron katolíckej cirkve, namáhal sa deň po deň, aby sa stal čím dokonalejším a čím podobnejším Synovi božiemu, ktorého mu Otec nebeský pod opateru sveril.

On čo muž, po pravej dokonálosti, zamiloval si všetky čnosti. Z

čností ale, ktoré si osvojil, najvýpuklejšia bola jeho poníženosť, jeho poslušnosť a jeho trpezlivosť v trápení.

Sv. Jozef pochádzal síce z rodu kráľovského. On bol potomkom kráľa Dávida, jako to Písmo sv. zaznačilo. Ale z tej kráľovskej slávy a moci jeho pradedu nezostalo mu nič iného, len puhá pamiatka. Jeho rodina schudobnela, už nebývala viac v palácoch a miesto kráľovskej koruny a berly, mnohí jej členovia odkázaní boli na žobrácku palicu a na milosrdenstvo cudzích ľudí.

Čo sa Jozefa týka, on síce po žobraní nechodil, ani o almužnu nikoho neprosil, ale poctivou tesárskou prácou vyhľadával svoj každoden-

ný chlebiček. Pri tom všetkom ale, prepychu nepoznal a utiahnute žil v svojej chalúpke v malom, zaznamom mestečku, Nazarete. A tohoto poníženého, na oko tak nepatrného muža vyvolil si Boh na tú najvyššiu hodnosť, ktorá sa kedy smrteľníkovi mohla dostať; vyvolil si ho za pestúna svojho jednorodzeného božského Syna. K nemu poslal svojho anjela, ktorý mu vyložil plán vykúpenia sveta. A sv. Jozef bol tak šťastným, že osobne mohol pokolísať to božské dieťa na svojích ramenách zaraz v tú prvú sv. noc, keď ono na svet prišlo. On bol svedkom toho obdivu hodného zjavu, keď tisíce a tisíce anjelov zostúpilo s neba, aby privítalo Vykupiteľa sveta tým pamätným spevom: Gloria in excelsis Deo!" On videl jak padli na kolená pred jeho chovancom, betlehemskí pastieri. On bol prítomný počas poklony troch kráľov. On bral účasť v sláve Syna božieho. Ba čo viac sám Syn boží volal ho otcou svojím. Bol mu poslušným a poddajným za úplných tridsať rokov. A toto všetko nezrobilo Jozefa pyšným tým menej nadutým. Iný muž bol by sa chvastal pred celým svetom, že Boh si jeho zvolil za pestúna svojho jednorodzeného Syna. Jozef to ale nikdy nezrobil. On zostal úplne poníženým a svet ani z ďaleka nebadal, že jak vysokú hodnosť skrýva jeho chatrná postava... Či to není poučné pre nás? Iste že, Jozefov príklad nás naučí, ako máme po-

ložiť základ našej osobnej dokonalosti.

Sme-li tedy chudobní a patříme snád' k nižší vrstvě národa, nehanbíme sa za náš stav a netůžme po sláve a vyznačení. Jestli si ju ale skutočne zaslůžime, ona nás beztak neminie, ako neminula Jozefa. Svet nezbadal mravnú hodnotu a veľkosť Jozefa, ale zbadal ju Boh a Boh, ktorý vidí v skrite, povýšil ho bez toho, že by on bol po takom niečom tůžil.

V terajšej dobe ale takýchto pravých ponížených Jozefov je veľmi málo. Dnes sa každý vypýna. Každý by sa chcel zdať vyšším, vzácenejším, schopnejším jako v skutočnosti je. Dnes už chudobný nechce vyzerat' chudobným. Ba aby zakril svoju chudobu, odieva sa bohato, áno často bohatsšie, než ten pravý boháč. Aby si ale nemyslel niekto, že mlůvime len tak "z ľufťu", nech sa príjde podívať v nedeľu do našich kostolov. Tam sa presvedčí, že máme úplnú pravdu. Tam uvidí zvlášťne v ženských laviciach sediet' **dámy chudobných robotníkov** s drahými klobúkami na hlavách. A tie ich kabáty? Samá kožušina, hodná celý majetok. A tie ich šaty? Samý atlas, samý hodváb. A na rukách? Tie najfajnejšie rukavičky. A toho parfímu?? Tol'ko, že ho čuchat' na tri míle. A tie pančuchy? Jemnučké, z čistého hodvábu, a priedračné, aby každý mládenec a muž obdivovat' mohol tie pekné nožičky. A tie to-

pánočky? Z tej najfajnejšej ruskej lakovej kože, aby sa blyšťaly jak sa patrí. A čo ešte? Máme snád' ešte d'alej ísť? Škoda. To ostatné si domyslíte vy sami . . . A toto volá náš slovenský ľud "chudobou."

Či by nebolo múdrejšie, keby náš ľud striasol so seba jarmo prepychu a dal by sa na cestu pravej šporivosti? A hl'adel si odložiť niečo na svoje staré dni? Oh, áno! Ale na to je ešte dost' času. My budeme šporovať a šetriť, ale len vtedy, keď nás už núdza k tomu pritisne. Zatiaľ ale všetko čo zarobíme, dáme na seba. Svet nám do žalúdka i tak nenazre. Čo na tom, keď sme snád' niekedy aj lační, len nech na vonok strúhame "športa."

Pred nedávnom mali sme súkromný rozhovor s majiteľom istého veľkého klobučníckeho obchodu a št'ažovali sme si na všeobecnú dražobu, narážajúc aj na dražobu ženských klobúkov. Obchodníčka sa spokojne usmiala a ešte spokojnejšie riekla: "Páni moji! Vy ste na veľkom omyle. Nie my robíme dražobu, ale ľud si ju sám robí. Ľud nechce dnes lacné veci. Ľud chce drahé veci. A čím viac zaplatí za ne, tým je pyšnejší, že mohol suseda svojho prevýšiť v platení. Keby ľud hl'adal lacné veci, my by sme držali lacné veci. Ale ľud chce a hl'adá drahé veci. Verte mi, páni moji, mnohokrát', keď sa chcem striasť lacnejších klobúkov, nútení sme umele povýšiť ich cenu. A vtedy sme istí, že ich predáme. Deň

po deň prichádzajú do nášho obchodu ženy a dievky. Hl'adajú klobúky. Jestli im ukážeme klobúk nižšie piatky, pohliadnu na nás s opovržením a pýtajú sa či nemáme niečo lepšieho na sklade. A my, aby sme žiť mohli prisvedčíme, ideme do zadu a prinesieme im taký samý klobúk, z tej samej látky, lenže v inej farbe a prirazíme k nemu piatku. A keď sa dáme povieže klobúk stojí desiatku, alebo 15 dollárov, dáma je spokojná a bez všetkého dohadovania zaplatí obnos, ktorý sme od nej žiadali. Povedzte nám teda, páni moji, či je to vina, že dnes všetko tak drahé? Je to naša vina? A či je to vina ľudu, ktorý sa bláznie za drahými vecmi a skutočne aj zaplatí ich draho?"

Drahí terciári a terciárkv, všimnite si úprimných slov tejto obchodníčky a nedovoľte nikdy, aby niekto vo vašej vlastnej domácnosti takéto hlúpe kúsky vyvádzať. Keď sme chudobní, žime chudobne. Chudoba neni haňba. Sv. Jozef bol chudobný a nehaňbil sa za svoju chudobu. On čo si vyrobil, to si odkladal, aby na svoje staré dni nebol odkázaný na milosrdenstvo iných. Dl'a toho jednajme teda my. Miesto prepychu bud'me šporiví a skromní. A keby sme sa po čase trocha aj podperili, ani vtedy sa nemáme čo vypýnať. Tých pár dollárov, ktoré sme ťažko horko ušetrili nerozumným hospodárením by sa veru veľmi ľahko rozkotú-

l'alo a my by sme sa znovu dostali na l'ad. A to ná mneni zapotreby. Tí ale, ktorí sú skutočne majetní a mohli by sa trocha rozt'ahovať, nech si zapamätajú, že to čo majú, neni vlastne ích. To je božie. A s tým tak treba šafárit', aby sa z toho aj Bohu aj chudobe ušlo. Nasledujme tedy príklad sv. Jozefa a žime skromne, aby sa pýcha nedotkla nášho srdca.

Od terciára vyžaduje sa aj poslušnosť. A či môžeme najst' krajší príklad poslušnosti, jako práve u sv. Jozefa?

On poslúchal svetskú vrchnosť. Keď cisár August nariadil, aby bol popísaný celý rimanský svet a keď naložil občanom svojej veľkej ríše, aby sa každý hlásil vo svojom rodisku, Jozef ani minúty neváhal, pripravil sa na cestu i s Máriou spolu a bez všetkého šomrania išiel do Betlehema ku zápisu.

On bol poslušný cirkevnej vrchnosti. On sa s tou najväčšou ochotou podriadil cirkevným zákonom, kedykoľvek ony vyžadovaly niečo od neho. Preto vidíme, že bez všetkého protivenia dáva obrezat' malé pacholiatko, Ježiša. O pár dní na to ide s ním i s matkou jeho do chrámu, aby vyhovel zákonu očisťovania, ktorý viazal všetky židovské matky . . . Vidíme ho rok po rok putovať do Jeruzalemu na veľkonočné sviatky . . . Nie menej poslúchal on Boha. Keď mu Boh naložil skrz anjela, aby nočnou hodinou utekal do Egypta s Ježišom

i s matkou jeho, skočil s postele a v okamihu bol prichystaný na odchod. Nevyhovárал sa, že je ustáť, nevymlúval sa, že zabľúdi na ceste. Nebál sa zbojníkov, že ho prepadnú. Nestaral sa, že čo bude robit' a jako bude živiť svoju rodinu v neznámom Egypte. Toto všetko hodil stranou a išiel, pretože Boh bol ten, ktorý si to žiadal od neho. Podobne, keď sa bolo treba vrátiť z Egypta, vstal, speňažil čo sa dalo a znovu sa vydal na cestu. Iným slovom môžeme smeľ rieť, že jeho život nebol nič iného, jako stelesnená poslušnosť. Poslušnosť bez reptania, poslušnosť bez vyhovárania, poslušnosť bez rozumkovania . . . Taká by mala byť aj poslušnosť terciárov a katolíkov vôbec. Katolíci povedomí sú si toho, že všetka moc pochádza od Boha. Na tom nezáleží, či je to moc svetská, alebo cirkevná. Poriadok musí byť všade. Bez poriadku padne rodina, padne štát, padne Cirkev. Na tom neschádza, či ten, ktorý poriadok vymáha, je kráľom, alebo prezidentom, alebo cisárom, alebo pápežom, alebo otcom v rodine. Títo všetci zastupujú Boha a jako zástupcovia boží oprávnení sú na to, aby sme ích poslúchali. Keď ale poslúchame našich predstavených a pomáhame udržať poriadok, bránime samy seba. Podobne dopomáhame si k pokoju a blaženosti, pretože blaženost' a pokoj len tam panuje, kde je poriadok, kde je poslušnosť. Kto

tedy nasleduje sv. Jozefa v jeho po slušnosti, ten slúži sám sebe a krok svoj nikdy neobanuje. Kto ale pred vrchnosťou sklonil šiju svoju, zaiste skloní ju aj pred Bohom a s radosťou sa podrobí zákonom jeho.

Tretia čnosť, ktorá venčila hlavu sv. Jozefa, bola jeho trpezlivosť v trápení. Zlato sa v ohni čistí. A tak aj duša naša, aby sa očistila od troskov našich pokleskov, potrebuje ohňa, ohňa trápenia. Tento oheň trápenia prv neskôr príjde na každého z nás. Od nás závisí ale, že jako ho snesieme.

O troch mládencoch, ktorí pre svoju vernosť k zákonom božím vrhnutí boli do rozpálenej pece, známe že plamene svojho ohňa sniesli so spevom na rtoch, a ponevác oslavovali Boha aj v ohni, Boh ich vyviedol z neho bez úrazu. Tak samo o sv. Jozefovi známe, že život jeho bol spojený s mnohými starosťami a nejedna trpká pilulka sklzla sa dolu jeho hrdlom. Starosti valily sa na neho zo všetkých strán, ale on nestonal pod t'archou svojích krížov. On ich niesol hrdinsky. A Boh mu pomáhal niest' jeho denné kríže. Čokoľvek dopustil Boh na neho, všetko mu bolo slad-

kým, ponevác prichádzalo to z rúk toho najstarostlivejšieho otca, ktorý mu to s tým najlepším úmyslom nameral.

Tým viac mali by sme sa my podrobiť vôli božej, ktorí sme si povedomí toho, že sme Boha nášho od našej mladosti mnohokrát' obrazili. Ba čo viac, mali by sme byť povďační Jemu, že nám príležitosť dáva k tomu, aby sme si naše časné tresty tu odniesli. Beda tomu, ktorý si všetko len pre večnosť necháva. Ešte aj v tom páde, keby sa ten istý do očistca dostal, bude mať zaiste trpké časy. Vtedy si bude lámať' hlavy, že prečo sa nepodvolil vôli božej za živa, kým jeho podvolenie bolo ešte záslužné, ale vtedy — bude už neskoro. Vtedy už iné nebude zbývať, len aby si odsedel celý svoj trest bez ohľadu na to, či on bude trvať' desať, dvadsať, pat'desiat' alebo snád' sto rokov.

Bud'me tedy múdri! Jednajme, jako jednal sv. Jozef. Bud'me skromní, bud'me poslušní, bud'me trpezliví v trápení. Jestli v tom vytrváme, Boh nás istotne najde a posadí nás na stolec slávy, tak jako si posadil Jozefa, svojho sv. peštúna.

Udalosti zo slov. katol. osád v Amerike

Chicago, Ill.—Osada Sv. Jozefa Pest.—S mimoriadnou hrdosťou píšeme tieto riadky a netrzeplive čakáme deň 6. apríla, pre tú veľkú príčinu, že v ten deň bude mať svoje primície náš dobreznámy a všeobecne obľúbený Rev. Jozef Job, novovysvätený kňaz. Listy Sv. Fran-

tiška si berú túto prvú príležitosť blahopriať Rev. J. Jobovi k jeho prvotinám, bo znajúc jeho ťažkosti, vydržal prianiu svojho srdca a iba jediný Boh mu dodával tej sily, ktorého si on tak vrele objal, tak zalúbil—to hľ'a srdce misijnárske. Osadníci sú hrdí, bo je z ich

kruhu a my mu len mnoho zdaru v jeho budúcom účinkovaní, ako i hojného Božského požeňania prajeme!

Pittsburgh, Pa.—Osada sv. Matúša.—Družina Mariánskych Dcéř sviatok Nepoškvrneného Počatia Panny Marie, oslávila primeraným a príkladu hodným spôsobom. Utešenú kázeň povedal veľ'p. F. Puškár, duchoný z osady sv. Marka z McKees Rocks, Pa. Vo svojej vzletnej kázne vysvetlil život sv. Agnešky. Okrem veľ'p. Puškára slávnosti súčasťníci sa tiež i veľ'pp.: Tomáš Glynn, z nemocnice sv. Jozefa a Juraj Barlok.

Podobne ani mužovia tejto osady nelenia, lež s dorozumením pracujú pre dobro osady. Spojení sú v Krúžku sv. Matúša a z účinkovania toho Krúžku možno súdiť, že osadníci sv. Matúša sú usilovní a nábožní. Čo im zaiste slúži len ku cti.

Len pred nedávnom pričinením obetavých osadníkov osada sv. Matúša postavila krásnu priestannú školu. Ale jako sa zdá, nevezme to dlho a bude zase primáľ. Z toho môže sa súdiť, že osada robí pokrok.

Gary, Ind.—Osada Najsv. Trojici.—Táto osada pod správou dobre známeho, usilovného pracovníka, veľ'p. I. J. Štepunčika, sa utešene vzmáha jak z mravného tak i z hmotného stanoviska. V mesiaci novembri odbýval sa bazár, ktorý vyniesol pre osadu čistého asi dva tisíc dvesto dollárov. Čo zaiste je značná sumička. Nuž kde panuje svornosť a láska tam sa mnoho môže docieľiť.

New Brighton, Pa.—Osada sv. Cyrilla a Methoda.—Divadelní ochotníci tejto osady sohráli divadelné predstavenie, ktoré sa skvele vydarilo. Stalo sa to usilovnosťou neúnavného a pracovitého veľ'p. Martina Rubický, ktorý sa všemožne namáha, aby pokrok v osade sa vzmáhal. Jeho pričinením, stalo sa, že sa tu založila i Odbočka S. S. Katolíkov, do ktorej prihlásilo sa hneď 45 členov.

Binghamton, N. Y.—Správu osady sv. Cyrilla a Methoda prevzali do rúk slovenskí františkáni "Minoriti" pod vodcovstvom veľ'p. Cyrilla Orendáča, O. M. C., ktorý je už na mnohých osadách dobre známy čo chýrny misiónársky kazateľ. Prajeme jak osade tak i veľ'p. hojnosť božieho požeňania.

Syracuse, N. Y.—Osada sv. Štefana.—Veľ'p. Jozef Martinček zaujal vedenie osadných záležitostí v našej osade. Jeho popularita neminula ho ani v našej osade. Jeho príchodu tešil sa každý osadník. My z takýchto správ sa skutočne tešíme. A zo srdca prajeme veľ'p. Martinčekovi, aby na jeho novom pôsobíšti mohol zdarne účinkovať ku cti a sláve božej a ku spaseniu jemu sverených ovečiek.

Mammoth, Pa.—Vo farnosti sv. Floriana mla dí šuhají a švarné panny sohráli divadelné predstavenie, ktoré sa každému l'úbilo. Divadlo nacvičil mladý, ale pracovitý, veľ'p. Pavel Odelga. Ochotníci a ochotníčky by sa nemali

s týmto uspokojiť, ale dat' sa do cvičenia na druhé divadlo. Divadlá slovenské sú tou vatrú, ktorá nás ohrieva v dobách krutých mrazov.

Beatty, Pa.—Kollégium sv. Vincenta.—Doznali sme sa, že v prítomnej dobe študuje tam asi dvanásť slovenských mladíkov, na ktorých si slovenský národ v Amerike robí nároky, že budú kedysi, vodcami a borcami toho ľudu, z ktorého oni majú svoj pôvod. Medzi študujúcimi nachodí sa horlivý slovenský pracovník, p. Martin, predseda S. S. K. Študentov. Ako je už mnohým známo, Sdruženie Slov. Katol. Študentov vydáva mesačník "Furdek", do ktorého naši budúci vodcovia píšú pekné a zaujímavé články. My sa z pokroku slov. katol. študentov máme nielen tešiť, ale im i vypo-môcť v ich podujatiach. A preto my vrele každému odporúčame časopis "Furdek". Predplatné je veľ'mi malé: len dollár na rok.

Chicago, Ill.—Osada Božského Srdca Pána Ježiša bude mať obnovenie sv. missii. Svaté missie započnú sa v nedeľu, dňa 16-ho marca a potrvajú celý týždeň, tojest až do 23-ho marca. Misie bude dávať všeobecne známy misiónár, veľ'p. Kazimír z Rádu sv. Františka.

Scranton, Pa.—Osada sv. Rodiny dostala nového duchovného správcu v osobe veľ'p. Štefana Kollára. Nech milosť a požeňanie božie sprevádza veľ'p. Štefana Kollára na jeho novom pôsobíšti. Z celej úprimnosti priali by sme osadníkom sv. Rodiny, aby medzi nimi a ich veľ'pánom panovalo to najlepšie porozumenie. Aby v láske a svornosti prospešnejšie pracovať mohli na rozkvetie ich osady.

Newton Falls, O.—Osada sv. Jozefa.—Dňa 27-ho januára osada sv. Jozefa mala zriedkavú slávnosť. Na ten deň odbývala sa posviacka hl. oltára, na ktorý prispel každý osadník. Posviacka odbavila sa pred veľ'kou sv. omšou. Pred posviackou veľ'p. Tománek mal utešenú kázeň. A po kázni nasledovala posviacka. Keď sa posviacka odbavila, pripravil sa hlavný oltár ku slúženiu sv. omše. Medzi čím ľud spieval pod'akujúcu pieseň "Teba Bože chválim." Posvätený oltár bol zasvätený k úcte sv. Jozefovi. — Po sv. omši bolo požeňanie. — Ešte tomu nenie ani celý rok a osadníci newtonskí postavili si už kostol, zadovážili si hlavný oltár a zakúpili dve krásne sochy: sochu Srdca Pána Ježiša a sochu sv. Antona Paduanského. My z našej stránky newtonským slovenským katolíkom gratulujeme a tešíme sa z ich pekného pokroku. Len svornosť, milí bratia, a budete divy tvoriť.

Bridgeport, Conn.—Osada sv. Cyrilla a Methoda.—Osadníci sv. Cyrilla a Methoda s pomocou sestier učiteľiek príkladným spôsobom oslávili meniny svojho duchovného správcu, veľ'p. Gašpara Pánika. Ctihodné sestry nacvičily školské dievky peknej divadelnej hry. Dievky či malé, či veľ'ké úlohy svoje sohraly najvyšš uspokojive. Z čoho ich rodičia mali veľ'kú

radost'. Po divadle nasledovalo blahoželanie zo strany dietok. Pri čom vel'p. G. Pánik dostal vzácne dary jak od školských dietok, tak i od osadných spolkov. Jako je mnohému známo, vel'p. G. Pánik je horlivý pracovník. Ot-

covský sa staria nielen o svoju osadu, ale pri tom vydáva ešte i krásny časopis Ave Mariu. Časopis tento by nemal chybeť ani v jednej katolíckej rodine. My ho z našej stránky srdečne odporúčame.

Z katolíckeho sveta

Dňa 18-ho februára sv. Otec slávnostným spôsobom oslávil svoje dvojročné nastolenie na tron sv. Petra. Slávnosť odbavila sa so zvláštnymi ceremoniami. Sv. Otec sýčastnil sa slávnostnej sv. omše, na ktorej prítomní boli skoro všetci kardináli a zástupcovia vlád. Sv. Otec teší sa tomu najlepšiemu zdraviu.

Miesto na novoutvorenej biskupskej diocessii vo Springfield, Ill., zaujal Najosv. p. biskup Rt. Rev. James A. Griffin, bývalý farár v Joliet, Ill. Osv. p. biskup bol povýšený na biskupský priestol v kathedrále Najsv. Mena Ježiš v Chicagu. Pri tejto príležitosti bralo účasť asi 1,500 kňazov. Konsekráciu previedol najdp. Juraj W. Mundelein, arcibiskup chigaský za assistencie najdp. biskupa Stritch z Toledo, O., a sviatiaceho biskupa nad. p. Hobana z Chicaga, Ill.

Strašného skutku dopustil sa istý dvadsaťtri ročný mladík, Harry Izrael, ktorý v Bridgeporte, Conn., zastrelil katolíckeho kňaza, vel'p. Dahme. Prečo tento spustlý mladoň zabíj kňaza, to sám neznal. Dl'a výpovede útočníka, vražda stala sa takto: Vel'p. Dahme, ktorý pôvodom bol Nemec, šiel asi o ôsmej hodine večer po hlavnej ulice mesta. Naraz postretnie mladíka, ktorý bez jakékol'vek príčiny spustil strel'bu na vel'p. Dahme, ktorý hneď na mieste bol usmrtený. — Strašných skutkov začína sa dopúšťať americk ámládež. Ale tak to je. Kde niet mravnej výchovy, kde niet bázne božej, tam panuje spustlosť a duševná tma. Také sú následky výchovy bez viery! Človek bez viery horší, nežli zver. Pred divým zverom sa skorej človek obráni, než pred človekom neznajúcim základov mravnosti a bohabojnosti.

V Anglicku medzi kňazmi anglikánskeho vierovyznania nastal veľký pohyb na obrátenie sa na katolícku vieru. Za posledných 20

rokov viac než 240 kňazov anglikánskeho vierovyznania prijali pravé učenie Ježiša Krista — prestúpili do katolíckej viery. Mnohí z nich pre tento krok museli sa zriecť značnejšieho majetku. Ale oni to s radost'ou učinili lebo vedeli, že je to obeť, ktorú prinášajú za pravdu. Na budúce tisíce a tisíce anglikánov pripravuje sa prinavrátiť sa do pravého ovčínca Kristovho — do cirkvi rímsko-katolíckej. A napriek tomuto predsa najdu sa zbabelci, ktorí zavádzajú l'ud a kričia preč od Rímu. — Nedajte sa klamať.

Sv. Písmo vraví: “Kým rozsevač spal, prišiel diabol a nasial kúkola medzi pšenicu.” Americkému l'udu je teraz dobre. Prosperity neubýva. L'ud robí, má peniaze a vo všeobecnosti má sa dobre. A diabol chce toto využiť vo svoj prospech. Pomocou svojich stúpenčov l'udi založil organizáciu, ktorá sa menuje Ku Klux Klan. A títo zakuklení klaní majú vo svojom programe prenasledovanie cirkve katolíckej. Je pravda, že otvorene to nerobia, lebo vo väčšine prezieravý americký l'ud týmto streš'encom na lep nesadne. Avšak svoju zhubnú prácu konajú potajomne. Rozsievajú nenávisť voči katolíkom. Najnovšie hodili sa na katolícke školy a kostoly. Chopili sa každého možného prostriedku, len aby zamedzili katolíkom vyučovanie náboženstvu v ich vlastných osadných školách. Po mestách rozposlali svojich agentov, ktorí sa vydávajú za “bývalých kňazov” a za “bývalé mníšky”. Ale takými skutočne nikdy neboli. A títo agenti špinia a posmieávajú všetko, čo je katolícke. Najviac chytajú l'udi tým, že robia prednášky a na týchto očerňujú katolíckych kňazov a biskupov. Preto pozor! Buďte na strážii. Varujte sa týchto zakuklencov. Držte sa svojho svätého náboženstva. A proste Boha aby Vás vyslobodil a zachránil od náhončích diabla.

DOPISY

Dopis mladého slovenského študenta.

Ctený Velebný Pane! — Ušlo sa mi trocha prázdneho času a chcem túto prázdnu chvíľu využiť ku tomu, aby Vám napísal niekoľko riadkov. Ponajprv musím sa Vám pochváliť,

že sa mi tu vel'mi l'úbi a som spokojný. Ja by Vám už bol písal prv, ale nedalo sa. Latincina a gréčtina lámaly mi hlavu, a ja som proboval lámať obidve. Práve teraz sme pri skloňovaní.

Dostalo sa mi do rúk i číslo Listov sv. Františka. Tomuto novému časopisu som sa veľmi potešil. Najväčšiu radosť som mal z toho, keď som vyrozumel, že budete stavať kollégium v Lemont, Ill. Z mojej stránky, ja Vám zo srdca prajem, aby ste to dielo čím prvej dovršili. Lebo i ja sa chcem tam ísť učiť. Budem bližšie domova.

Prosil by Vás, velebný pane, aby ste mi poslali marcové číslo Listov sv. Františka a tiež i číslo "St. Francis Magazine." Ja rád obidvoje čítam. Je tam také pekné a také poučné čítanie, že človek nemôže oddolať aby to všetko nepočítal.

Prajem Vám vo vašej započatej práce pozhňania božieho a sily aby ste mohli vytrvať.

S náležitou úctou značím sa, Váš v Kristu oddaný,

Jozef Strelák, ml.

Rathmell, Pa.—Pochválen Pán Ježiš Kristus! Mnohovážení a dôstojní Otcovia Rádu sv. Františka! Nenachádzam ani slov, ktorými by som mohol vyjaviť moju radosť, ktorú som pocítil, keď som dostal do rúk prvé číslo Listy sv. Františka. Jak by nie. Už dvadsaťosem rokov som čiteľom sv. Františka. Ešte v starom kraji vstúpil som do Tretieho Rádu ako Terciár. V Košiciach a v Prešove je provincia. Tam som bol raz i na porciakule. Neskoršie prišiel som do Ameriky a tak všetko zostalo. Hľa jak sa časy menia. Je pravda, že ja prislúcham tu do viacerých katolíckych spolkov a organizácií, ale veru ani toto nevynechám, hoci mi to trochu i prit'ážko padne. Pripojeno posielam Vám predplatné \$2.00 na Listy sv. Františka. Keby som mohol, verte mi, žeby daroval i na tie ciele, ktoré sú nám tak potrebné k dušnému spaseniu. Takéto ciele my katolíci máme na prvom mieste podporovať. V ten čas, keď to budeme konať, vykonáme svoju katolícku i národnú povinnosť. Najmä teraz nám katolíkom je to veľmi potrebné, keď je svet taký rozhrýrený. Nuž čo vidíme okolo seba? Čo panuje teraz na svete? Pýcha, paráda, chýbanosť, lakomstvo po cudzom majetku a zháňanie za pôžitkami tohoto sveta. A o budúci život sa málo kto staria. A jak sa tu i tam niekto najde, koná to len tak,

povrchne. A najmä naša mládež sa teraz veľmi málo zaujíma o blaho duševné. Hľa, toto je obraz prítomnosti.

Keby bolo trochu dobrej vôle a viacej kresťanskej lásky, kol'ko dobrého by sa mohlo docieľiť. Keby ľudia len kol'ko-tol'ko utiahli z tej ich prepýchy, kol'kým vdovám a sirotám mohli by slzy v očiach vysušiť; kol'kej duševnej biele mohlo by sa predísť. Ale na toto ľudia málo pamatajú. Sebeckosť ich zaslepila. Povedám, že o mnoho by bolo lepšie na svete keby sme len trochu viacej pozornosti venovali tomu nášmu budúcu životu; ale žiaľ-bohu, o tom málokto rozjímá. Na to sa pamatuje len vtedy, keď už smrť stojí na prahu, keď duša má sa rozlúčiť s telom. Veru, veru! Žijeme tak, jako keby sme na tejto zemskej púti mali večne zostať.

Poznamenávam, že ja mám dvojce dietok, ktoré som vzal za svoje keď im rodičia odumreli po čas influenzy. Svojích som mal štvoro, a predsa som pribral ešte i tieto dve cudzie. A jedno z nich, dievčatko, malo len tri mesiace. A musím sa veru priznať, že mi to prišlo padlo. Svojích štvoro, cudzých dvojce a k tomu pred posledným rokom nerobili sme 18 mesiacov. Pomyslite si, že jaká to bola starosť chovať a vydržiať tak početnú rodinu. A dobroťivý Pán Boh predsa pomohol. Nezhyňuli sme. Žijeme si spokojne, trebárs i pri chudobe. Ale, d'akovať Pánu Bohu, vedíme aspoň riadny život.

Keď Vám ešte raz privolávam "Boh pomáhaj Vám vo Vašom diele, Matka Božia nech sa primlúva za Vás vo Vašich prácach, a sv. František nech bude Vaším vodcom a ochrancom." Len vytrvajte v tom, do čoho ste sa dali. Sv. František nemal nič iného, len drahého Spasiteľa na prsiach a predsa bol vstave skoro pol sveta ku Bohu obrátiť. Potrebné je túto pôdu Kolumbusovu obrábať. Vyžaduje sa aby sa dobre preorala a aby sa do nej zasialo semeno sv. viery a slova božieho. A ja Vás uist'ujem, že dielo Vaše bude prekvitať, lebo dielo Vaše, je dielo Božie. A jako také ono nezahynie.

S úctou značí sa, Váš v Kristu oddaný,

Michal Kočík.

Pokračovanie obálkovej kolekty v osade Nanebevz. P. M., Chicago, Ill., na stavebný fond františkánskeho kollégiumu v Lemont, Ill.

Po \$3.00:
Ondrej Orolim,
K. Vilčák.

Po \$2.00:
Imrich Dvouch,
Mária Lovisa,
Pavel Marko,
Ondrej Radosa,

Anna Repáč,
Po \$1.00:
Anton Chrenko,
Melichar Deviatka,
Ján Druska,
Vendelin Karkoška,
Anna Korman,
Pavel Korman,

Šteán Kozica,
Štefan Kralčík,
Blažej Kubik,
Jozef Kubik,
František Kuna,
Jozef Liška,
Elenora Lavar,
Antonia Pšenko,

Jozef Pšenko,
Rudolf Ray,
J. Šlosar,
Frank Strelský,
Štefan Sokol,
Pavel Sotoniak,
Margita Vilčák,
Nemenovaný, 50c.

Sto Sv. Omší do roka

a veľa iných duchovných milostí môže získať každý, kto
vstúpi do omšového spolku (večné omše), alebo
ináč známeho pod menom:

APOŠTOLÁT SV. FRANTIŠKA

Ciel' tohoto apoštolátu je, že ten, kto do neho vstúpi podporovať bude sv. omšami, modlitbami a almužnami tú veľkú missionársku prácu, na ktorú sa podujali otcovia Františkáni Kommissariátu sv. Kríža.

Na teraz údovia budú účastní sto sv. omší, ktoré otcovia Kommissariátu slúžia každý rok na úmysel' údov; keď apoštolát sv. Františka sa bude vzťahovať, bude sa slúžiť ešte viacej sv. omší a to tak dlho, dokiaľ Kommissariát bude jestvovať.

Apoštolát sv. Františka je tedy nič iné jako spolkovečných sv. omší za živých a zomrelých údov.

Okrem tých sto sv. omší, ktoré sú priamo obetované za údov Apoštolátu sv. Františka, údovia stanú sa účastnými ešte i iných sv. omší, ktoré otcovia kommissariátu ročne odbavujú za svojich dobrodincov. A tak tiež i všetkých sv. prijímaní našich klérikov, bratov a študentov,

všetkých modlitieb a dobrých skutkov, ktoré vykonávajú údovia Kommissariátu a celého Rádu sv. Františka, a všetkých sv. misií, ktoré otcovia Kommissariátu dávajú po osadách.

Do Apoštolátu sv. Františka môžete dať zapísať i duše zomrelých Vašich priateľov a dušičky v očistei.

Každý úd dostane zvláštny diplom (pekný obraz) čo vysvedčenie, že je údom Apoštolátu.

Ten kto vstúpi do spolku omšového alebo do Apoštolátu sv. Františka, platí ročne 50 centov, alebo raz na vždy \$10.00.

Jak by ste sa chceli stať členmi Apoštolátu vtedy píšete na,

FRANCISCAN FATHERS,

1852 W. 22nd PLACE,

CHICAGO, ILLS.

BRATOM A SESTRÁM TERCIÁROM DO POZORNOSTI.

V REDAKCII LISTY SV. FRANTIŠKA MOŽETE DOSTAŤ NASLEDUJÚCE NÁBOŽENSKÉ VECI.

Ruženec Blahosl. Panny Marie.....	35c
Odznak Spolku "Krest'anských Matiek".....	50c
Obradník Spolku "Krest'. Matiek". (Brater. Kres. Mat.).....	35c
Slovenský Terciár pre Tretí Rád Sv. Františka.....	75c
Ruženec Sv. Františka.....	75c a \$1.00
Škapular sv. Františka.....	25c
Opasok sv. Františka.....	25c
Odznak sv. Františka pre údov i údkyne.....	35c, 75c a \$1.00
Odznak Najsv. Mena (do kabáta).....	10c
Odznak (regál) Najsv. Mena.....	35c
Škapuliar sv. Dominika	10c a 25c
Škapuliar Božského Srdca	5c a 10c

Všetky objednávky adressuje na:

LISTY SV. FRANTIŠKA,

1849 West 22nd Street,

Chicago, Illinois.

Zvláštne oznamenie

Representanti sa hľadajú pre časopis "LISTY SV. FRANTIŠKA".

Potrebujeme Sestry alebo Bratov v každej slovenskej osade, ktorí by prevzali funkciu miestneho reprezentanta a rozširovali časopis "Listy Sv. Františka."

Dobrá komissia (komišn) pod zvláštnymi podmienkami. Odporúčanie miestneho duchovného je žiadúce.

Pridajte si ku Vášmu zárobku a v tom samom čase pomáhate veľmi nutnú a potrebnú prácu pre Boha. Nikdy by ste nemohol byť lepšie zamestnaný.

Adressujte:

"LISTY SV. FRANTIŠKA",

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

! KEĎ niekomu chcete gratulovať k meninám alebo narodeninám, vysloviť sústrat' vašu, blahoželat' mladému páрку, hľadáte niekoho, predávate svoj dom—ohláškou v Listoch Sv. Františka to docielite. Ony idú práve tam, kde Vy chcete a prinesú výsledok.—Píšte alebo tel. red. Listov, 1849 W. 22. St. Chicago, Ill. Tel. Canal 0098. !

LISTY SV. FRANTIŠKA

“Nasledujte mňa, jako ja nasledujem Krista!”

Zábavno-poučný mesačník pre katolíckych Slovákov v Amerike.
Vychádza každého 15-ho v mesiaci. Predplatné \$2.00 na rok.
Vydávajú OTCOVIA RÁDU SV. FRANTIŠKA,
1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois.

"LISTY SV. FRANTIŠKA"

(LEAFLETS OF ST. FRANCIS)

Vydávajú mesačne

**OTCOVIA
RÁDU SV. FRANTIŠKA**
Komisariátu
SV. KRÍŽA.

Každého 15-ho v mesiaci.

Predplatné na rok \$2.00.

Jednotlivé číslo 20c.

Telephone: Canal 0098

Published by the

FRANCISCAN FATHERS

Commissariate of the

HOLY CROSS

On the 15th of each Month.

Subscription per annum \$2.

Single copy 20c.

Telephone: Canal 0098

Omša svätá bude slúžená každú nedeľu za veľ'kodušných
predplatiteľ'ov v kostole SV. ŠTEFANA,
záp. 22. Place, Chicago, Ill.

Agenti, pracujúci na rozšírení časopisu "Listov Sv. Františka," môžu kolektovať jedine predplatné na tenže mesačník. — **Pod žiadnou podmienkou nie im je dovolené sbierať alebo prijímať peniaze na Sv. Omše, alebo milodary na akékoľvek iné ciele.** Bud'eme len povďační, keď nám podobný prípad, alebo prípady, naši ct. predplatitelia alebo čitatelia oznámia, či sa spomenuté rozhodnutie prísne zadržiava. Prosíme, nech Vás toto malé oznámenie vedie a nie žiadne iné ohlasy.

Keď zasielate zmenu adressy, zašlite nám tak starú ako i novú adresu. Takéto zmeny nám musia byť zaslané dva týždne pred dátumom vydania nasledovného čísla; ináč číslo bude zaslané na starú adresu bez zodpovednosti.

Všetky listy ako i peňažné zásielky majú byť adresované na: "Listy Sv. Františka," 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

S radost'ou prijmeme a uverejníme rozprávky, články, dopisy alebo básničky—ktoré sú hodné uverejnenia—od našich ct. čitateľ'ov. Všetky dopisy, články alebo oznámky musia byť zaslané redakcii najneskôršie do 5. v mesiaci.

Listy Sv. Františka

Zábavno poučný mesačník pre katolíckych Slovákov v Amerike

Vychádza každého 15-ho v mesiaci.

Adressa : LISTY SV. FRANTIŠKA, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Predplatné \$2.00 na rok.

"Entered as second class matter February 27, 1924, at the post office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879. Acceptance for mailing at special rates of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized February 27, 1924."

ROČNÍK (Vol.) I.

APRÍL (April) 1924.

ČÍSLO (No.) 4.

O B S A H:

Nech Zavzníe . . . (Báseň od M. Mlynaroviča).....	91
Zmrtvychvstanie	92
Prvých tisíc	97
Samaritán. (Báseň)	98
Tretí Rád sv. Františka.—Dobrovol'ná poslušnosť'.....	99
Najlepší liek. (Povešť.—Pokračovanie.).....	104
Jeho Eminencia Juraj W. Mundelein, kardinál.....	108
Žalmy Kráľ'a Dávida	109
Napomáhajme dobrú četbu	113
Otec Angelikus	116
Boh t'a volá, mládenče . . . !.....	118
Spolok Krest'. Žien a Matiek.—Tretí recept.....	119
Primície vel'p. Jozefa A. Job.....	123
Dopisy	125
Sbierky	115 a 127

Kristus Pán z mrtvych vstal, alleluja, chváľme Boha,
Boha svojho . . . !

NECH ZAVZNIE ...!

Žalm prežalostný viac nevzlyká ...
Vel'piatka ston, Soboty strach
Sa sklzly kdes' za horu Olív,
Prekročiac svetov starých prah.

Svet nový rodí sa, víťazný svet,
Ni herold približuje s' zora.
Už vyplál blahšieho rána rozblesk,
V triumfe plesá Olív hora.

Hrob rozptýlený až do korán;
Ozrutnom jeho na kameni
Vo bielom anjel sedí si
A starý svet v svet nový mení.

Marie žiaľ'ne, kdeže ste, kde?
Vás anjel volá, Kristus čaká ...
On ožil. Ho v hrobe, oh, niet ...
Prevládal navždy smrti draka.

Marie! Rýchle príd'te, spešte!
Vzriet' v Krista krásnu, slávnú tvár!
Príd'teže! Pospešíme s vami
Vzriet' v Jeho päť rán a v oči pár.

Nech zavznie slávne Resurrexit,
Tiež Allelují vzletný tón!
Keď On vstal, povstaneme i my:
Hlaholí tak "Vel'konočný Zvon!"

Miloš Mlynarovič.

Zmrtvychvstanie

NOČNÉ pološero leží nad Jeruzalemom. Sám Jeruzalem, to svä mesto, ktoré len pred chvíľou bolo svedkom tej najukrutnejšej tragedie sveta, odpočíva v pokoji, ako keby bolo zabudlo, že sa dopustilo tej najhunsnejšej bohovraždy.

V tomto pološere, ulicami tohoto bezbožného mesta, kráčajú štyri ženské postavy. Sú to: Salóme, matka synov Zebedeovských; Mária z Magdaly; Johanna a Mária, matka Jakubova. Pod pazuchami nesú nádoby, naplnené voňavými masťami. Kráčajú mlčky, zadumene a lámu si hlavu na tom, ako by sa mohli dostať k mrtvole Kristovej, ktorej hrob je privalený ťažkým kameňom . . .

Hrob leží v záhrade Jozefa arimatejského. Je zapečatený a pohanská stráž stojí kolo neho, aby zamedzila každý pokus vlámania sa zo stránky apoštolov . . .

Ženy došli šťastlivo k hrobu. Trocha sú zadychčané. Bystrý kopec ich vysilil. Ale čo po tom. Tu sa nejedná o únavu. Tu sa jedná o to, aby im bol povolený prístup ku mrtvému a aby im kameň niekto odvalil. A Mária z Magdaly už aj siaha do vrečka, aby si s pomocou dukáta prekliesnila

cestu k Tomu, Komu jedinému môže a má byť povďačnou za svoje podivné obrátenie.

Ale hl'a, jaké prekvapenie! Voja-ci, ktorí by ich v prístupe prekážali, zmizli. Kameň, na ktorého odstránení tol'ko rozmýšľaly, je odvalený . . . Čo sa tu stalo? Či sa snád' ozaj vlámал niekto do hrobu Kristovho? Alebo snád' úrady dali odstrániť mrtvolu a dali ju pochovať na mieste, kde bývali pochovaní popravení? Tisíc otázok preletelo im hlavou, ale zvedavosť všetky zahнала.

"Vkročme do hrobu a presvedčme sa!" volá Mária z Magdaly. A už sa aj uhýňa popod klenutie otvoru, aby na svoje vlastné oči videla, čo sa stalo. Sotva že ale vkročila do hrobu, zarazila ju žiar prúdiaca z tváre anjela, ktorý jej zvestoval ten blahý chýr: "Niet Ho tu viac! Vstal z mrtvých...! Id'te a oznámte to Petrovi . . .!" A ženy neveriac svojim vlastným očiam. Ohliadajú sa a hľadajú bezdušné telo svojho drahého Majstra. Ale neni po ňom žiadnej stopy. Len plachty ľanové, do ktorých bolo zavinuté telo, svedčia, že Ho viac tam neni . . .

A ženy natešené letely nazad do mesta. Letely prasto k Petrovi, aby mu

oznámily tú preblahú zvest': "Vstal z mŕtvých . . .!"

Aby sa ale nehovorilo len tak do vetra, že vstal z mŕtvých, prv než by boly vyšly zo zahrady, zastala ím cestu jedna utešená, ožiarená mužská postava. Ženy sa strhly zrazu a poďávaly sa jej ostro do tvári. A hl'a, kto stál pred nimi? Bol to sám Spasiteľ'. On ích vl'údne pozdravil, ba dovolil ím, aby padly pred Ním na svoje kolená a objaly Jeho sv. nohy a naložil ím, aby šly do mesta a oznámily priateľ'om Jeho, že skutočne vstal zmŕtvých a že Ho uzrú onedlho v Galileji, jako ím to predpovedal. A zbožné ženy vstanúc so zeme, ponáhl'aly sa do Jeruzalema, aby oznámily priateľ'om svojím radostnú novinu, zmŕtvychvstania . . . .

* * *

Brieždi sa. V jednom chatrnom domečku slávneho Jeruzalema prediera sa svetlo olejového kahančeka cez záclonu a hádže súčasne bledú žiaru na ešte bledú tvár dvoch mužov, ktorí práve pri stole sedia a dumajú. Sú to apoštol Peter a Ján. Od štvŕtku večera neprišiel ešte spánok na ích oči. Rozčúlenosť, ktorú za posledné tri dni prežili, držala ích v stálom napnutí. Bôl', ktorý nad ztratoú svojho Majstra cítili, rozryl ích srdcia. A ích oči ešte aj v nedel'u ráno v slzách plávaly, jako tak driemajúc sedeli zamyšlene pri stole . . .

Peter sa zrazu strhne . . . Ktosi klope na dvere . . . Vonku sa ozývajú ženské hlasy: "Otvorte . . .! Otvorte . . .! Otvorte!"

Ján skočí so stolca. "To sú naši! Či snád' znovu nesú nejaký hrozný chýr?" A letel ím otvoriť. Sotva, že odtisol zápor, Magdalena vrazila do pitvora i s ostatnými. Vrazila tak prudko, že ho bez mála prevalila.

"Kde je Peter?" ozval sa jej zadychčaný hlas. "V izbe!" znela odpoveď. Peter očujúc spomínať meno svoje, prikročí k dverám naplašené a pýta sa so strachom na rtoch: "Čo je? Čo sa stalo? Snád' nás chytajú . . .?"

A Magdalena celá vysilená, hodí sa na stolec, a volá: "On vstal z mŕtvých! On žije . . .! A dal t'a pozdraviť . . .!" A ostatné zastanúc si v dverách, prikvývly hlavou a s jasotom prisvedčily: "Ano, On vstal z mŕtvých. On žije. Anjel Jeho nám to zvestoval, ktorý strážil jeho otvorený hrob . . ."

"Ba aj On sám sa nám zjavil. Vlúдне nás pozdravil. A my sme objaly a pol'úbily Jeho sv. nohy aj tie drahocenné presväté rany. A On nás zodvihol a naložil nám, aby sme išly do mesta a oznámily priateľ'om Jeho, zvláštne ale tebe, že skutočne vstal zmŕtvých."

Peter sa zarazil. "Čo? On vstal z mŕtvých? On žije?? A mňa dal pozdraviť? Mňa, ktorý som Ho trikrát

BLAHÉ A VESELÉ

vel'konočné sviatky p r a j e
svojím milým čitateľ'om a
dobroprajcom

Redakcia

"Listy Sv. Františka."

zaprel?" A chytil sa za hlavu a zostal stát' jako skamenený . . .

Nie tak ale Ján. Ján sa nevypytoval čo sa stalo. On na to nemal času. Schytil svoj plášť. Prihodil ho na seba a utekal . . . utekal prosto ku hrobu. Peter sa až potom spamätal, keď už Ján zmizol a hodiac svoj turbán na hlavu, ponáhl'al sa za ním . . . Slniečko práve vykuklo z poza kopca a svoje prvé lúče hodilo na záhradu Jozefa Arimatejského, aby vylúdilo úsmev na tváre ustarostených apoštolov, ktorí ta dorazili . . . A Ján s Petrom spolu vkročili do otvoreného hrobu a so zatajeným dychom zistili, že hrob je prázdny . . . "Oh, Pane! . . . Pane . . .! Ty si neni mrtvy! Ty žiješ!" Vzdychnli si . . . A ťažký kameň spadol s ích srdca . . . A oni natešení vrátili sa domov . . .

Na dvore chrámu jeruzalemského stojí veľ'kňaz, aby porobil posledné prípravy ku raňajšej obete. Strecha chrámu kúpe sa v lúčoch raňajšieho slnka a v očiach starca javí sa jakýsi tajný blesk, blesk víťaza . . . "Synagóga zvíťazila nad Kristom! On jej už nebude viac v ceste stát'. On je už odbavený raz navždy. Jeho bezdušné telo tam spočíva na Golgote. Kameň ťažký ho delí od tohoto sveta. A ten kameň je zapečatený. A nad tým zapečateným hrobom Nazaréna strážia pohanskí psi. Ale národ izraelský tento krát príjme ích službu, pretože tu sa jedná o stráženie jeho najzatejšieho nepriateľa . . ."

Takto dupal židovský kňaz, a kto ho vie jak dlho by bol tak dupal, keby ho nebol vyrušil jeden zo sluhov, ktorý pri krociac k nemu oznámil mu, že jakýsi rimanský legionár chcel by sa s ním vyprávať, a to hneď . . .

Veľ'kňaz privolil . . . O pár okamihov vstúpil legionár pred veľ'kňaza celý bl'adý, celý zadychčaný. Tvár

jeho prezradzovala, že posolstvo, ktoré má kňazovi zdeliť, musí byť hrozné. A skutočne aj bolo. "Rabi! Oznamujem ti, že ten mrtvy Nazarén, ktorého hrob sme strážili na Golgote, neni mrtvy. On ožil a vrátil sa medzi svojích." Tak hovoril vojak a oprú sa na svoj meč, čakal na odpoveď . . .

Ako keby blesk s jasného neba bol šľahol, tak sa dotkly slová vojaka staručkého veľ'kňaza. A jako ho vypelo pred chvíľou povedomie víťazstva, tak ho strhlo s nôh posolstvo vojaka. Ale nezbývalo času na zaháľanie. Tu bolo treba jednat', jednat' rýchle, jednat' opatrne, aby sa chýr o zmrtvých vstaní Kristovom nerozšíril. A diabol, otec luhárstva, ktorý mu pomohol Krista na kríž pribiť, pomohol mu aj teraz. Pošepnul mu, aby podplatil tých "pohanských psov", ktorí strážili hrob Kristov, žeby pustili chýr medzi svet, že Kristus nevstal z mrtvych, ale že apoštolovia ukradli jeho telo, kým stráž spala. Pekná stráž čo? Ale najpodivnejšie v tom všetkom je predsa len to, že tá stráž pre tú svoju nedbanlivosť, ani len pokarhaná nebola. Ba odmenili ju za jej "vernú službu." A svet uveril spiacim svedkom, že Kristus nevstal z mrtvych a že telo Jeho apoštolovia ukradli, kým stráž spala.

Povedz nám svete, či sa nestydíš prijať svedoctvo spiacich svedkov?? Nie, on sa nestydí. On chce byť klamaný. Nech ho tedy klamú! Iného nezaslúži . . .!

* * *

Bolo to po obede. Dvaja z učeníkov Kristových, Kleofáš a Nathanael, aby trocha zabudli na svoje klopoty, zašli si do blízkej dedinky, Emausu, na prechádzku. Samosebou sa rozumie, že idúc cestou, rozprávali sa o Kristovi, ktorého tak neočakávane utratili. Ženy síce, ktoré ích pred po-

ludným stretly, oznámily ím, že Kristus z mŕtvých vstal. Ale ťažko to bolo veriť. Ponevác obidvaja pamätali sa, jak trápnu smrt’ou zišiel ích Majster z tohoto sveta. Preto s pochybnosťou v srdci prijímali zprávy žien, ktoré ím o zmŕtvych vstaní Kristovom hovorili . . . Jako tak išli, naŕaz ích dohonil jakýsi neznámy muž a pripojac sa k nim, pustil sa s nimi do reči. A zbadajúc stopy hlbokého smútku na ích tvárach, začal sa vyzvedat’ o príčine, jako keby vôbec nebol mal žiadnu vedomosť o tom, čo sa v meste prihodilo. Kleofáš zadivene hľadel na neho a pýtal sa ho: “Si ty snád cudzinec, že neznáš, čo sa stalo v Jeruzaleme po tieto dni?” A začal mu vyprávať o Ježišovi nazaretskom, o tom veľkom prorokovi, ktorý tol’ko divov a zázakov robil, ktorého si l’ud tak zamiloval a ktorého farizeji a zákonníci z púhej závesti dali popraviť na ohavnom a potupnom dreve kríža. Ba priznal sa mu aj to, že oni úfali, že Kristus vykúpi l’ud izraelský, ale . . . ale . . . Kristus zomrel . . . a s ním spolu klesla do hrobu aj naša nádej... “Naše ženy, ktoré dnes pri hrobe byly, tvrdia síce, že On zmŕtvých vstal a to samé aj apoštolovia, lenže . . . ťažko to veriť . . .”

A neznámy muž vypočujúc st’ážnosti učeníkov, otvoril ústa svoje a poriadne ích pokarhal pre ích malovernosť a vysvetlil ím všetky proroctvá počnúc od Mojžiša a dokázal ím, že to všetko bolo vypočítané v pláne vykúpenia a že sa to všetko tak muselo stat’ a že Kristus pomocou svojej trápnej smrti mal si otvoriť bránu svojej večnej slávy . . .

Slnko sa začalo kloniť ku západu. Učenci dochádzali do Emausu, neznámy muž ale zdal sa d’alej cestovať. Učeníci ho ale sdržali medzi sebou a zašli si s ním do hospody aby sa tro-

cha občerstvili. A tam hľ’a, pri lámaní chleba pozreli mu lepšie do tvári a v neznámom mužovi poznali svojho Majstra—Krista. On ale jakonáhle zbadal, že ho poznali, zmizol ím z očí.

A učeníci zadivene hľ’adeli jedon na druhého a občerstviac sa malým zákuskom ponáhľ’ali sa nazad do Jeruzalema, aby oznámili ostatným, že aj oni videli Majstra — o ktorom sa už všade povrávalo, že zmŕtvých vstal . . .

* * *

Noc už zahalila do hustého závoju mesto Jeruzalem. Rozčúlenosť obyvateľstva jeho pomaly oslabla. Znovu sa to poberalo všetko na odpočinok. Len okolo tej pamätnej jedálne, v ktorej Kristus posledný krát večeral so svojími apoštolmi, bolo badať jakýsi neobyčajný ruch. Muž za mužom, žena za ženou otvárali si dvere a sieň sa čoskoro naplnila priateľmi Spasiteľ’a. Obraz bol malebný. Zarmútené tváre sa vyjasnily, žiaľom sputnané jazyky sa rozviazaly a všetci vyprávali o svojích skúsenostiach a o zjaveniach Kristových, v ktorých účasť brali. Oh, jak l’ahko bolo každému na duši! Kto by vedel opísať radosť Petrovu, ktorý vzdor svojej nehodnosti, predsa bol pocteným zvláštnym zjavením zo stránky Krista. Kto by vedel líčiť city Marie Magdaleny, ktorá sa tiež mohla pochváliť, že sa jej Spasiteľ’ zjavil. Kto by si necenil oduševnenosť sv. žien, ktoré videly zjavenie anjelov, ba ktorých sám Kristus poslal ku apoštolom, aby ím oznámily jeho zmŕtvých vstanie? Kto by nenačúval s radosťou a napnutosťou vyprávanie z Emausu prišlých učeníkov, ktorí nie len že videli Krista, ale mali príležitosť pojednať s ním aj mnohé vážne otázky, týkajúce sa nášho vykúpenia— Oh, to všetko bolo tak potešiteľné, tak duchapo-

vznášajúce, že priatelia Kristoví shromaždení v pamätnej jedálni úplne zabudli na trápenie, ktoré behom posledných troch dní vystáli a pokoj sa znovu rozhostil v ich dušiach.

Aby ale radosť učeníkov a priateľov Kristových bola završená, Spasiteľ si umienil, že sa im v ten veľkonočný deň spoločne zjaví a stráví s nimi aspoň jednu milú hodinu. A skutočne jako tak sedeli okolo stola a vyprávali si o svojích denných skúsenostiach, naraz ožiarila sa sieň v ktorej sa nachádzali a z tej žiary vykročila utešená postava osláveného Majstra.

Bázeň ovládla všetkých a všetci padli pred Ním na svoje tváre, nalakajúc sa, že je to snád' Jeho duch. Pán ich ale oslovil po priateľsky, tak jako to aj pred tým činieval: "Čo sa ma bojíte? Ja som neni duch. Hľa ruky a nohy moje! Omatajte ich a sa presvedčte, že som to ja. Duch nemá ani tela, ani kostí, jako to na mne vidíte. A keby ste tomu neverili, tu sú moje rany, tie sú najlepším dôkazom toho, že som to Ja, Váš Majster a Pán." A zasadol si medzi nich ku stolu a pýtal si niečo pod zuby a oni Mu dali kus sušenej ryby a plášť mädu. A Majster si chutne zavečeral s učeníkmi a priateľmi spolu . . .

Potom ale pustil sa s nimi do priateľského rozhovoru a vysvetlil im z bodu na bod všetky proroctvá starého zákona, ktoré sa na Neho vst'ahovali a odhalil im plány božie vzťahujúce sa na vykúpenie sveta.

Dielo vykúpenia bolo tedy dokonané. Teraz už nič iného nezbyvalo, len založiť nové kráľovstvo, po ktorom Jeho národ tak túžil. Tak učeníci Jeho, jako aj priatelia Jeho boli presvedčení, že ich Majster sa teraz vypomstí na svojích nepriateľoch. Oni

teraz videli na svoje vlastné oči Jeho všemohúcnosť a boli si istí, že ruka Jeho vstave bude zničiť tých, ktorí ho na kríž pribili. Preto každý očakával, že pomsta Kristova bude hrozná. A Kristus nazrel do ich srdce a vyčítal ich myšlienky a na tie otázky, ktoré v mysli svojej prechovávali, dal im aj odpoveď, ale takú, na ktorú oni jakživ nečakali. Vysvetlil im, že si založí kráľovstvo tu na zemi, ktoré sa má rozšíriť postupne po všetkých končinách sveta a ktorého vodcami a riaditeľmi budú oni. Ale doložil im aj to, že kráľovstvo Jeho nebude sa zakladat' na surovej moci meča, ale na všeobecnej amnestii. Preto vstal a vdýchnuc na nich, riekol im; "Príjmite Ducha svätého a komu odpustíte hriechy budú mu odpustené, komu ale zadržíte hriechy, budú mu zadržané." A odovzdávajúc im moc klúčov, zmizol z ich kruhu tak tichúčko, tak nebadateľne, že až vtedy sa spamätali, keď Ho už tam nebolo . . .

Takéto obrazy sa odohraly v tú prvu sv. Vel'kú noc. A to čo vlialo sily a odhodlanosti do apoštolov a prvých učeníkov Spasiteľa, to vlieva sily do nás ešte aj dnes. Vel'ká noc neprestane byť nikdy Vel'kou nocou, ponevác zmrtychvstanie Kristovo je tá kotva, ktorej sa drží silne srdce každého pravého kresťana. Nebyť tejto kotvy, život náš by nemal pre nás žiadnej ceny, ba stal by sa t'archou, ktorú by sme čím skôr chceli striasť so seba. Takto ale slyšiac slová všeobecnej amnestie z vlastných úst Krista, máme nádej, že Boh nám odpustí naše poklesky a vzkriesi nás s Kristom spolu k večnému, blaženému životu.

Máme tedy dostatočnú príčinu ple-sať a volať: "Alleluja! Chváľme Boha, Boha svojho!" ,

Prvých tisíc . . .

PRÁVE Keď sme šli na poštu s tretím číslom "Listy Sv. Františka", náš soznam ukazoval, že sme dosiahli prvú tisícku skutočných predplatiteľov. Teda práve za dva mesiace predplatilo si Listy sv. Františka jeden tisíc ľudí.

Toto nás prekvapilo. I keď sme predvídali, že ľud si Listy sv. Františka oblúbi, ale predsa nikdy sme na to nerátali, že v tak krátkej dobe dopracujeme sa tak značných úspechov. Tým menej sme to mohli očakávať, keď hneď na počiatku našej práce zodvihly sa ponad naše hlavy čierne neprajné chmáry, ktoré oznamovali zúrivosť a pre nás nebezpečnú búrku — búrku, ktorá mala zničiť ovocie našej práce hneď na koreni.

Ale chválabohu nestalo sa tak. Povíhrica sa síce preniesla ponad naše hlavy, ale uškodiť nám neuškodila. Naše klasy — naši priatelia sa nesklátili. Zostali nám verní, lebo poznali naše úprimné snahy. Ba môžeme povedať, výsledok tej búrky pre nás bol až ku podivu prekvapujúci. Lebo hneď po búrke sa vyjasnilo a slniečko svojimi ohrievajúcimi lúčami dodalo novej sily semenu, ktoré sme zasiali. Ľud svoje predplatné na Listy sv. Františka začal posielat' z každej časti Ameriky. Ba ešte i z Kanady. Horliví pracovníci hlásili sa z mnohých miest. Hlásili sa sami bez toho,

aby boli o to požiadaní. Hlásili sa preto, lebo porozumeli našim snahám. A najmä hlásili sa preto lebo sami vy cítili, že slovenský katolícky ľud v Amerike po dačom takom už dávno túžil. Ponevác ľud si nežiada aby bol ustavične krmený kadejakými prehnanými a zbarvenými správami. Ľud si žiada počítat' i niečo také, v čom by jeho ubolený a strápený duch našiel trocha úľavy a potechy. Ľud si praje i duševný požitok. Lebo bez tohoto život ľudský je suchoparný. A takýto duševný pôžitok ľud nachádza v Listoch sv. Františka. Že je tomu tak, toho najlepším dôkazom sú tie nepočetné listy, ktoré dostávame od ľudí, v ktorých s pochvalou zmieňujú sa o našom novom missionárskom časopise.

Spomenuli sme, že prihlásilo sa mnoho pracovníkov, ktorí bezžistne rozširujú Listy sv. Františka. Za ich prácu a únavu nechcú vziať ani centa. Ba mnoho razy ešte sami zo svojích peňazí utratia. A z pomedzi týchto zasluhujú našu verejnú vďaku najmä ppi.: Anna Madeja, Antalek, Šivak, Sana, Kapustiak, Rafač, Kadlub, Bembenek, Florek, Valovčík, Kostalek, T. Kratochvil a Mária Stolpa z Chicaga; Ján Palárik z Chicaga, pi. Mária Janoško z Brooklyn, N. Y., pi. Mária Cvangroš a Helena Lapšanský z Ironwood, Mich., p. Ján Lipovský z

Allentown, Pa., p. Pavel Vrabec zo Sugar Creek, Mo. Z pomedzi duchovných otcov: vel'p.: E. Gottschall z Joliet, Ill., vel'p. Michal Buc z Chicago, Ill., vel'p. J. Vrhunec z Pittsburgh, Pa. a vel'p. Karol Knaperek z Mt. Olive, Ill. A okrem týchto mnohí iní drobní pracovníci, ktorí našu akciu nielenže sami podporili, ale ju i druhým odporúčajú. Všetci teda, ktorí jakýmkoľvek spôsobom pomohli nám šíriť vznešenú ideu sv. Františka, nech príjmu naše najúprimnejšie vd'aky.

Jestliže sme sa dopracovali tak úkvapného výsledku za prvé dva mesiace, vtedy máme tým väčšiu nádej, že do roka budeme sa môcť vykázať najmenej 5—6 tisícovým počtom predplatiteľ'ov. A toto pri dobrej vôle ľuďu dalo by sa ľahko docieľiť. A my dúfame, že to i docielime. My veríme, že ľuď nás porozumie, a že nám bude

na pomoci v našich prácach a našich podujatiach. My známe, že na našu stranu pridajú sa i tí, ktorí teraz váhajú. A predovšetkým nádej našu skladáme do rúk našich terajších ct. a láskavých predplatiteľ'ov. Sme pevne presvedčení, že každý náš predplatiteľ' považovať si to bude za veľkú česť a za svoju povinnosť získať najmenej jedného alebo dvoch predplatiteľ'ov. A toto pri dobrej vôle ľahko sa dá previesť. Ved' každý má nejakého známeho. Má priateľa. A keď aspoň týchto získa tým dobrej a vznešenej veci veľa pomôže.

Hor' sa teda, milí čitatelia Listov sv. Františka, a vy čtitelia sv. Františka a pracujte na rozšírení Listov sv. Františka. Ciel'om vašim nech je: — 6,000 predplatiteľ'ov do roka! Ukážme sa, že to prevedieme! Do práce teda, bratia Terciári a sestry Terciárky!

Magda:

SAMARITÁN

Od pahorku sa bôľné nesú stony,
pútnik krváca z nepočetných rán,
kým zberba vyšlá zbojstva na pohony
chráni útekem čiernej duše plán;
delí si vzájom šperky, drahé dový
lúpežou zjedná život lepšý, nový.

A krv len d'alej z rán smrtných sa príubúda
žitia mladého už sil — [di
až vzdych sa derie z poranenej hrudi:
"oh, jako rád bych, oh, rád ešte žil!"
a hlasom bôľnym zarve: "pomoc, rata!
zachráňte svojho omdleného brata!"

Slová tie začul spiechajúci lévi
a k ranenému merá krokom smer:
"áno, bratom si podľ'a matky Evy,
ale s Tebou ja chcem mať pokoj ver' —
dobrým ti bude tuná kl'ud oazy.
biedne aj iné hynú — zemeplazy."

A v citnom nechal brata smútiť žiali
—ku mnohým ranám ešte nový šíp —
obličaj zmdlieva—zrak tupí a kalí,
až duše ľudskej živý mihne týp;
nad ním sa sklania, jeho viaže rany
o, z ktorej prieku útrpnosť si strany?

Balzamu kvapky sviežu bolesť kojá—
Samaritána duch plný blahom —;
a srdcia vd'akom utrpenie spojá
a láska žehná nel'utým vrahom;
Cudzinec hatí hl'a, prúd cudzej krvi—
milosrdenstva to príklad či prvý? —

My putujeme tiež pustou oazou [ker
zboj nás bez vládných tiež vrtná pod
—i nám ničomných nadajú do plazov,
— a žičia hrobu nekonečný mier —
zo Samarie v tom dochádza Pán,
balzomom tíši pál'u našich rán . . .

Tretí Rád Sv. Františka

Dobrovol'ná poslušnosť

TRETIA základná čnosť tretieho rádu sv. Františka je poslušnosť, dobrovol'ná, nenútená poslušnosť. Keď píšeme o poslušnosti, so zármutkom v srdci musím sa priznať, že prítomná doba je dobou svevole a nie poslušnosti. Dnes už nemá kto poslúchať. Každý by chcel len rozkazovať. Ľudia by pristali rozkazovať Pánu Bohu, veriaci by pristali rozkazovať Cirkvi, občania by pristali rozkazovať štátu, robotník by chcel rozkazovať svojmu pracodajcovi, žena a dietky by pristaly rozkazovať otcovi. Vôbec jedným slovom celý svet je obrátený na ruby a nechce uznať nad sebou žiadnu autoritu. A tento neposlušný svet zabúda na to, že kope svoju vlastnú jamu. Ale ako všade, tak aj v tom zkazenom svete nájdú sa výnimky. Z pomedzi tých mnohých millionov ľudí, ktorí na svete žijú, predsa našli sa niektorí čo uznali, že poslušnosť vedie ku duševnému a hmotnému pokroku, preto odhodiac od seba svevolu, dobrovolne vzali na seba jarmo poslušnosti. A sme

môžeme tvrdiť, že ani jeden z nich nespravil mýlny krok. Poslúchať je síce ťažko, ale keď Syn boží vedel byť poslušným až po smrť, a to až po trápnu smrť kríža, prečo by sme sa my mali zdráhať zohnuť šiju svoju pod jarmo poslušnosti? Alfonz Rodriguez veľmi múdre píše o poslušnosti, keď činí túto poznámku: "Záslužnejšou vecou je z poslušnosti zdvihnúť jednu jedinú slamku, ako kázať, postiť sa, alebo bičovať sa, jestli s tým len našej vlastnej vôli hovieme."

Každý terciár prirodzene túži po vyššom stupni dokonálosti. Tento vyšší stupeň dokonálosti ale nedá sa ináč docieľiť, ako s poslušnosťou. Preto poslušnosť už od pradávna považovaná bola za najistejší znak vyvolenia.

Istého dňa sv. Bazil zavítal do jedného z kláštorov svojho biskupstva. Po dôkladnej prehliadke pýtal sa predstaveného kláštora, aby mu ukázal jedného z bratov, na ktorom už za živa badať, že patrí do radu vyvolených. Predstavený priviedol mu jedného na oko veľmi jednoduchého brata. Sv. Ba-

zil chcejúc sa presvedčiť, jako sa vec má, naložil bratovi, aby doniesol vody do šaflíka. On to učinil s tou najväčšou ochotou. Jakonáhle ale voda došla, sv. Bazil posadil si brata na stolec a začal ho vyzúvať. Tento ale bez slova čakal, čo bude sv. Bazil s ním robiť. Sv. Bazil na to podstrčil šaflík pod jeho nohy a umyl mu ich. A brat pod'akujúc sa za umytie nôh, vrátil sa bez slova do svojej izbičky. Sv. Bazil na to len tol'ko poznamenal: "Tento muž s istotou bude vtriedený niekedy do počtu vyvolených. Vidno na ňom, že on sa úplne zriekol svojej vlastnej vôle a duša jeho sa úplne vžila do ducha poslušnosti. Keby nebol skutočne poslušným, bol by sa falošným spôsobom pretvaroval, že není hoden toho, aby ja jeho nohy umyl. Ale on sa nevyhováral. V mojej žiadosti videl môj rozkaz a podrobil sa mu bez protivenia. Takýchto mužov potrebuje vinica Pána. Priprav ho tedy a ja ho vysväťím za kňaza." A skutočne, stal sa z neho výborný kňaz.

Podobne o poslušnosti známe, že ona prináša veľmi bohaté ovocie. A kto by z nás netúžil po ovocí?? My všetci, ktorí pracujeme, túžime po ovocí. Ale jestli sa chceme dožiť toho pravého ovocia, práca naša musí byť pracou poslušnosti. O sv. Jánovi pustovníkovi zaznačené je v jeho životopise, že jeho ponížená a vytrvanlivá poslušnosť zabezpečila mu životné potreby až do

smrti. On totiž to chcejúc zdokonálit' seba, utiahol sa do egyptskej pustatiny. Vyhl'adal si tam jednu malú jaskyňu, ktorú si zvolil za prýbytok a aby mohol napredovať v duševnom živote, zašiel si k jednému starému skúsenému pustovníkovi a toho požiadal o radu. Tento ale miesto rady dal mu svoju palicu na ktorú sa rád podopierával a naložil mu, aby ju zabodnul do piesku blízko svojej jaskyni a polieval ju s vodou zatiaľ, kým ona ovocie nedonesie.

Iní ľudia boli by sa vysmiali tomuto podivnému rozkazu. Sv. Ján ale ani najmenej sa nezastavil na tom. Vzal palicu a prídúc domov, zabodnul ju do piesku, blízko svojej jaskyni a začal ju polievať vodou, ktorú veru z d'aleka musel nosiť. Minul rok a palica nepučila, vďaka tomu, že svedomite bola polievaná každý deň. Ubehol aj druhý rok. Výsledok sa ani vtedy neukazoval. Ubehol aj tretí rok, ale palica predsa len nepučila. Ján už sám začal rozmýšľať, či sa skutočne oddá polievať ju d'alej, alebo nie. Konečne po dôkladnom uvažovaní, rozhodol sa, že vytrvá v započatej práci. A tu hľ'a na druhý deň ráno k svojmu veľkému prekvapeniu vidí, že kôra palice začína sa zelenat'. Zaštiknul do nej nechťom a zbadal, že sa pod kôrou vyschlejš palice skutočne objavila životná šťava. To mu dodalo chuti k d'alšej vytrvanlivosti. Polieval palicu d'alej. Asi o mesiac k jeho veľkej radosti

objavil sa na palici prvý zelený puk. Za ním prišiel druhý, tretí, štvrtý, piaty a pomaly utvorila sa na nej krásna korunka, ktorá začala kvitnúť a donášať to túžobne čakane ovocie. Zo suchej palice vyrástol skutočne utešený figový strom a jeho prvé figy doniesol sv. Ján pustovník v košíku na oltár boží. A od tej doby tento divotvorný figový strom stal sa živiteľom sv. Jána a ľud zo široka ďaleka prichádzal sa poďívať na strom, ktorý vypestovala poslušnosť jedného chudobného pustovníka.

Táto údalosť zrejme dokazuje, že poslušnosť je skutočne Bohu milá a že On nerád necháva poslušnosť bez odmeny. Tisíce prípadov poskytuje nám aj každodenný život, ktoré dokazujú, že aj v spoločenskom živote v prvom rade tí napredujú, ktorí radi poslúchajú. Alebo či môžeme zazlievať otcovi, matke, že viac milujú svoje poslušné dietky, ako neposlušné? S neposlušnými majú len kríž a to ťažký kríž, s poslušnými ale požehnanie. Celkom prirodzené je teda, že sa chýlia k tým, ktoré ich poslúchajú a bočia od tých, ktoré svojou vzdorovitosťou strpčujú ich život. Preto v prvom rade terciári a terciárky mali by si dať záležať na tom, aby v srdci svojom vypestovali čnosť poslušnosti.

Sv. František vedel, čo chýbí svetu. Vedel, že duch neposlušnosti čím diaľ tým viac trhá ľudstvo od Boha. Aby teda priviedol svet

nazad k Bohu, za základ svojích rádov zvolil si vznešenú čnosť poslušnosti. On si bol povedomý, že našich prvých rodičov: Adama a Evu jedine neposlušnosť vyhnala z raja a tá zatvorila raj aj pred nami. Nasledovne keď chcel klin s klinom liečiť, iné mu nezbývalo ako vrátiť sa nazad ku poslušnosti. A on neváhal, ale učinil to. A jeho príklad nasledovali iní tisíci. A tá veľká františkánska rodina, ktorá je dnes už rozšírená po celom svete, získala si Boha a ľudí so svojou poslušnosťou. Nasledovne ani nám iné nezbýva, len dať sa na pokánie a osvojiť si ducha poslušnosti a zdokonáliť sa v plnení zákonov božích i cirkevných.

Akože má ale terciár uplatniť poslušnosť vo svojom privátnom živote? Terciár zaviazal sa ku poslušnosti v prvom rade v oči Bohu. Tento svoj sľub on len vtedy zachová verne, keď skutočne usilovať sa bude všemožne zachovávať príkazy božie. Aby ale príkazy božie svedomite zachovávať mohol, musí o nich častejšie rozjímať. Preto aj Žalmista hovorí: “Blažený muž, ktorý o zákone božom rozjíma vo dne i v noci.” Ale koľko máme tých blažených mužov, ktorí by o zákone božom rozjíмали vo dne i v noci? Či sa svetu dnes nelíbi lepšie štekľivý, nemravný román, alebo noviny, ako katekizmus alebo kázeň? Koľko mužov a žien máme, ktorí snád len zo zvyku, alebo z ľudských ohľadov zájdu si ešte v nede-

l'u na tú raňajšiu omšičku. Ale kázeň? Tá ím už veru smrdí... Na čo by oni mali kázeň počúvať? Ved' oni to už dávno v päťách zodrali, čo ím kňaz v nedel'u bude kázať. Na čo by oni mali ísť na náuku, keď je tá len pre nevzdelaných. Oni predsa už tol'ko všeličoho počítali, že sa už od kňaza nemajú čo nového naučiť. A takto, žijúc v stálej namyslenosti, prestanú rozjímať o zákonoch božích ba postupne prestanú aj poslúchať zákony božie. Preto zo skúsenosti môžeme tvrdiť, že ľudia, ktorí pohrdli kázňou, ktorí pohrdli kresťanskou náukou a pohrdli čítaním zbožných kníh, postupne spustnú a budú plávať s prúdom jako aj ostatní. Nasledovne každému terciárovi a terciárke radíme zo srdca, aby sa, keď len možno, každú nedel'u a sviatok svedomite dostavili nielen na svätú omšu, ale aj na kázeň a na kresťanskú náuku. Ináč pôjde to s nimi čoskoro dolu kopcom.

Podobne terciári a terciárky majú ukázať tú najväčšiu úctu aj ku zákonom Cirkevným. Cirkev katolícka nerada obt'ážuje svojich veriacich. Ba môžeme povedať, že je až príliš ústupná k svojim veriacim. Ona skutočne jedná s nami ako dobrá matka. Mnoho nám prehliadne, mnoho nám prepáči. Jej príkazy mali by sme tedy s tou najväčšou ochotou poslúchať a plniť. Zvlášťne čo sa sv. pôstu týka, tak Cirkev jako aj terciárska regula vyžaduje od nás, aby sme mrtvili

svoje telo. Jestli ho nebudeme mrtviť, ono nás ovládze a pochová nás k svojej vlastnej zkaže. A veru žiaľ! Bohu, značná čiastka kresťanov dnes si zákonov cirkevných málo čo všíma. Skutočne, zvedaví sme, kto sa dnes ešte postí? Katolíci v svojích vlastných domoch kde sa ím nerobí žiadne násilie, dajú si nastoliť v pôste, ba často aj v piatok, mäso, a vyhovárajú sa, že veru t'ažko pracujú a že bez mäsa nemôžu obstať. Jaká to hnusná lož. Ale oni slepia sami seba a myslia si, že zaslepia aj iných. Lenže Cirkev sa zaslepiť nedá. Ju len srdce bolí, že je nútená hl'adiet' na neposlušnosť svojích vlastných dietok.

Dalšou poslušnosťou sú podlžní terciári svojím duchovným otcom. Každý terciár a terciárka mali by si byť povedomí toho, že kňaz, ktorý má na starosti ích dušu, práve tak zastupuje miesto božie, jako ho zastupuje Cirkev sama. A keď Cirkvi záleží na duševnom pokroku jej dietok, istotne aj dobrému kňazovi mnoho záleží na pokroku jemu sverených dietok. Cirkev len vo všeobecnosti môže dávať pokyny svojim dietkam, ale kňaz je lekárom našej duše. On musí nazrieť do našich rán a čím hnusnejšie sú ony, tým väčšú pozornosť musí ím venovať, aby ích pomocou milosti božej vyliečil a prinavrátil nám sviežosť našej duše. Jeho postavenie je tedy veľmi háklivé, ale tým vážnejšie. Pred lekárom tela odhalíme nahotu nášho tela a

tie rany, ktoré sa zdráhame ukázať nášmu vlastnému otcovi, alebo našej vlastnej matke, ukážeme jemu, len k vôli tomu aby nás vyliečil. Podobne sa má vec aj s naším duševným lekárom. Tajnosti, ktoré by sme za všetky svety nechceli prezradiť inému, prezradíme jemu, len aby nám pomohol postaviť sa znovu na nohy. Ale čo by nám to všetko osožilo, keby sme sa zdráhali poslúchnuť jeho radu, jeho pokyny. Jako lekárom predpísaný liek len vtedy pomôže, keď ho užívame riadne dl’a predpisu, tak aj rady nášho duchovného otca pomôžu nám len vtedy, keď vedl’a nich usporiadame svoj život. Toto je ale neni nič iné, jako poslušnosť. Bez poslušnosti neni žiadneho duševného pokroku, žiadneho napredovania. Kto neposlúcha, ten sa podobá raku, ktorý vždycky len do zadu cúva. Cúva do diery svojích vlastných hriechov. A príde malý otras. Diera sa zasype a raka pochová. Bud’me tedy na stráži, aby sme podobne nepochodili.

Vrát’me sa tedy, drahí terciári, ku poslušnosti! Ona je tá jediná cesta, ktorá vedie ku spáse. Keby bol Kristus znal o lepšej a kratšej ceste, bol by si istotne tú zvolil, ponevác ale presvedčený bol, že cesta poslušnosti je tá najkratšia a najistejšia cesta ku dokonalosti, zvolil si ju a kráčal po nej verne, nehľadiac na to, či ho ona zavedie na Kalváriu. A skutočne cesta po-

slušnosti, po ktorej Kristus kráčal, bola kamením a trním vystlatá. Ba na konci tejto drsnatej cesty vypínal sa ešte aj surový, neokresaný kríž. A tento kríž mal byť tou najprísnejšou zkúškou poslušnosti. Na tento kríž mal sa dat’ pribiť náš drahý Spasiteľ, aby dokázal svojmu Otcovi nebeskému, že mu je poslušným aj vtedy, keď ho to život stojí. A On sa nezdráhal ani na okamih. On s ochotou položil svoj život. On ho odovzdal do rúk Otca svojho. A v tom samom okamihu, keď ho odovzdal, miesto toho, žeby bol ztratil všetko, vyhral všetko. Pripadla mu za podiel sláva celého sveta. Stal sa vladárom a srdcom všetkých živých i mŕtvych, ktorí boli, ktorí žijú a ktorí ešte len príst’ majú.

Tak sa skončila zemská púť Spasiteľ’a. Bola to púť poslušnosti, ktorá Ho viedla po trnistých cestách života, na konci ktorej ale stála otvorená brána blaženej večnosti. Terciári, chcejúc kráčať v stopách svojho nebeského Majstra, zvolili si tú samú cestu poslušnosti. Oni tedy vedia, že čo čaká na nich v živote. A keď ich tu i tam aj trň pobodne, alebo kameň urazí, oni po bozkajú ten trň a poľúbia ten kameň, ponevác presvedčení sú, že čím viac trňov a kameňov sa im ujde na ceste života, tým slávnejšia večnosť ich čaká.

Starí, skúsení terciári si tedy kameňov a trňov ani nevšímajú. Oni
(Dokončenie na str. 107.)

Najlepší Liek

(Pokračovanie.)

ZVONILI na poludnie. Jakub vstal. Vyklepal si fajku. Prežehnal sa a složiac ruky, pomodlil sa "Anjel Pána . . ." Na stole ešte nebolo prestreté. Katka sa vadila s dievkou na dvore . . .

Jakub vyšiel za ňou a pýtal sa jej: "Kedy budeme obedovať?"

"Ta, do maštale sa pakuj! Kone hladom rehtajú." Syčala Katka.

"To je paholkova práca," riekol Jakub.

"Zbláznel si sa? Či nevieš že som ho vyhnala . . .? Už som ti to sto ráz riekla . . . A ešte ma budeš sožierať?"

"Ženo, nerob krik. Sama vieš, že pole pod osemdesiat mier obrobit' a popri tom aj statok obriadiť jeden človek nestačí. To vyžaduje dvoch mužov. Ináč by sme mali i na poli i pri statku veľkú škodu. A to si len nepraješ? Vezmi tedy paholka nazad a budem aj ja pracovať a to s radosťou . . ."

"Hlúpe táraniny!" Skočila mu Katka do reči. "Nebožtík bol sám a uvládal to. Prečo by si to ty nemohol?? Id' a pracuj, leňochu!"

"To sú daromné reči . . . Dávaj obed!"

"Snád' len nemyslíš, že t'a budem za darmo chovať. Id' si na obed, kam

chceš. U mňa kto nepracuje ani nejie."

"Dobre. Nech sa ti stane po vôli." Riekol Jakub chladne. Na to sa obrátil, vzal čiapku a išiel do dediny.

Katka zazrela na neho a neriekla ani slova. Sotva že ale odišiel, skočila do izby a dívala sa oknom, že kam si zamieri. A milý Jakub zamieril si prosto do hostinca . . . Do Katky jakoby bol blesk šľahol.

"Ančo!" zkríkla na dievku, "obleč sa rýchle! Pôjdeš do krčmy po zápal'ky a pozreš, čo ten náš gazda tam robí. Ja ale zatiaľ založím koňom."

Dievka sa obliekla a bežala do krčmy . . . Po chvíly sa vrátila s posmešným úsmevom na tvári.

"Tak, čo nového? Čo tam robí?" pýtala sa Katka zvedavo.

"Tomu sa tam dobre vodí. Dal vás pozdraviť."

Katke vyschlo hrdlo od zlosti. Celá zachrýpla. "Tak pije, čo . . .?"

"Pije a jie. Sedí si za stolom so starým rychtárom a s kováčom a žarty vystrája. Keď som išla popod okno, práve dojedal polievku. Postála som tak za chvíľu, aby som počula, čo hovorí . . . Smial sa a vyprával cel'kom ľahostajne: "Nedivte sa mi, páni moji, že ma dnes tu vidíte. Žena mala dnes plné ruky práce a nedostihla o-

bed navariť. Riekla mi tedy, že môžem ísť, kam chcem. A ja som zamieril sem, pretože zo skúsenosti znám, že krčmárky dobrý obed varievajú. Preto pani hostinská dajte mi hodnú porciu, lebo som skutočne lačný . . .”

Pod Katkou sa nohy triasly. Oprela sa na lavicu, jako keby bola ozaj ustatá. A počúvala d’alej, čo bude Anča vyprávať. A Anča jej nezostala dlžnou . . .

“Na to som otvorila dvere a . . . gazda vám sedel za stolom. Červený jako ružička a pochutnával si na masnej polievke až sa mu tak z úst prášilo . . . Sotva že ma uzrel, privítal ma: “Ach vítaj, Anička! Kde si sa ty tu vzala?”. Prišla som po zápal’ky,” riekla som ja . . . “Tak, až teraz budete oheň robiť? To sa ešte veru načakáš, kým sa ti ujde niečo teplého. Aby si mi ale od hladu nezomrela, tu máš žemličku. Prehrizni si. A nezaбудni pozdraviť gazdinú a povedz jej žeby sa o mňa nestarala, lebo jako vidíš, tu mi je tak jako na hostine . . .”

Katka si vzdychla. “A ty si tú žemličku vzala???”

“Prečo by nie? Hl’a ťu ju mám,” a vytiahla ju z poza ručníka.

Katke sa ziskrilo v očiach. Skočila s lavice a zo zlosti tak capla dievke po ruke, že dar boží jej vypadol a odletel do kúta. “Zatrep kašu a jedz, aby si hladom neumrela!! Ja zajdem ku rychtárovi a uvidím, či bude v tomto dome poriadok alebo nie . . .!” Na to zašla ku truhle, vytiahla z nej hodvabnú šatku a uviazala si ju na hlavu. Potom ale zamyslela sa. Ruky jej ovisly a ona hl’adela na prázdno za dobrú chvíľu. Konečne spamätala sa a išla ku rychtárovi.

Rychtár bol práve po obede. Sedel si za stolom a čítal noviny.

“Vítam vás, susedko! Čo mi nesiete?”

“Ach, milý pán rychtár, prichádzam smutná, zronená. Nikdy bych sa nebola nazdala, že budem niekedy nútená ísť ku Vám na žalobu.”

“Čo sa stalo, prosím Vás? Snád’ sa vám len nepridalo nejaké nešťastie?”

“Ba horšie než nešťastie! Len si rozvážte . . .!”

“Tak oprite sa!” ponúkol jej stoličku rychtár.

“Ďakujem Vám! Verte mi, že sa mi od trápenia trasú podomňou nohy . . . Len si rozvážte, čo ja to mám za muža!”

“Zdá sa mi, že máte hodného.” prehodil rychtár.

“Ba paroma!” skríkla Katka. “Kto ho nezná, kúpil by ho. I ja som ho kúpila. Ale mohla som radšej zkapat’, jako takého capa uliat’. Tak len si rozvážte! Prepustila som dnes paholka. Myslela som si, že sme po práci a že ostatné zastane muž, jako to môj nebožtík robieval. To ste ho mali vidieť’. Povedal mi, že jestli prepustím paholka, nepreloží križom slamy. A veru ani nepreložil. Ani kone nechcel nakrmiť’. Sadol si vám pred dvere a fajčil, jakoby žiadnej starosti nemal. Keď zvonili na poludnia, dostavil sa pekne k obedu. A ja som mu riekla, aby si šiel na obed, kam chce. U mňa kto nepracuje, ten ani neje. A ten bohaprázdný chlap skutočne zašiel si do hostinca a tam si vám rozkázal panský obed, jako nejaké knieža. Doma kone rehtajú hladom a on si tam hoduje. To som ale dostala za gazdu, čo? Ale ja viem, čo zrobím. Role dám do prenájmu. Kone a dobytok popredám a nechám si len jednu kravu. A jemu nedám ani na tabak . . . Uvidíte, že od biedy a dlhej chvíle rád bude, keď ho vezmú do majera za voliara . . .” A pohro-

ziac päsťou, doložila: "Ja mu ukážem, že ja som paňou v mojom dome!"

"Len nie tak z prudka!" tíšil ju predstavený. "Jestli je medzi vami nejaké malé nedorozumenie, to sa urovná. Viete dobre, že neni kostola bez kázne a stavu manželského bez mrzutostí. Popuste mu v niečom . . . Každý, nasledovne aj vy musíte uznať, že vo vašom dome je príliš mnoho práce na jedného chlapa . . ."

"Môj nebožtík bol o mnoho slabší než on a uvládal to. Prečo by on to nemohol zastat'? Keby nebol darebákom, šlo by to."

Rychtár, ako keby nebol ani slyšal, pokračoval: "Paholok by vás tol'ko nestál a vyplatil by sa. Práca v poli bola by skončená na čas a dôkladne. Neradil by som vám tedy, aby ste si pole do prenájmu dávali. Prosím vás, ukážte mi človeka, ktorý by vám role svedomite pohnojil? Po šiestich rokoch role vaše tak budú vyzerat' jako hradská cesta. Budú vycicané a ani stebľa vám nenarastie na nich. Posluchnite muža, poddajte sa a najmite si paholka a znovu nastane pokoj vo vašom dome . . ."

"Ja? Ja sa mám poddat'? Ešte to by mi bolo treba! On by potom pristal aj orat' na mne. Toho sa nedožije. Čo som riekla, pri tom zostanem. Ja som paňou v dome mojom. Ja budem rozkazovat'. Pán rychtár, dajte vybubnovat', že od dnes na týždeň dám do prenájmu všetky moje role, vyjmúc tých troch kúskov, čo mám za humnom. Tie si obrobím aj sama."

Rychtár sa poškrabal za uchom. Poznol Katkynu hlavatost' a vedel, že si s ňou neporadí. Preto zanôtil jej inú notu: "Prv, než by ste sa rozhodla, porad'te sa s mužom!"

"Kieho šľaka! To by som ale na dobrom mieste hľadala radu! Dom je

môj a v ňom ja budem rozkazovat' a nie on!"

"Ale ženo! Majte že rozum a nebežte tak slepo do záhuby! Ja zájdem do hostinca a poshováram sa s vašim mužom. Snád' najdeme spôsob, pomocou ktorého by sa dal tento váš spor vyrovnať."

"Zrobte, jako chcete, ale ja len vtedy popustím, keď ma muž odpýta a to bude robiť, čo ja od neho žiadam. Ináč dajte vybubnovat', že v nedeľu pôjde môj majetok do prenájmu . . . Tak s Bohom!" Vrzla dvermi a odišla.

Rychtár vzal na seba kabát a šiel do hostinca. Jakub práve platil. Chcel ísť domov. "Už utekáte?" pýtal sa ho rychtár.

"Nemám tu čo robiť. Naobedoval som sa a to mi postačí. A či viete, že ma moja stará dnes sem poslala obedovať?" pýtal sa usmievave.

"Viem, viem," prikývnul rychtár. "Dajte si ešte jednu naliat' a tak pôjdeme k vám na slovo . . ." Stalo sa. Hostinská naliala. Oni vypili. Jakub zaplatil a šli. Cestou vyprával rychtár Jakubovi s jakou prosbou prišla k nemu Katka.

Jakub stisol zuby, prsia sa mu nadvihly ale premohol sa. "Ďakujem vám pán rychtár, že sa tak o nás staráte; ja ale jako sám znáte, popustiť nemôžem. Keby som jej v tomto popustil, ona by bola na koni a chcela by, aby potom všetko išlo po jej vôli. To ale neide. Ja zostanem na svojom. To prenajatie pol'a jej snád' nejako vyženieme z hlavy. A keby naskrze nechcela popustiť, dá Boh, že ešte najdem pre ňu nejakú druhú medicínu . . . S tým vkročili do domu. Katka práve za stolóm sedela a vyjedala kašu z taniera.

"Vítam vás pán rychtár! Jako vidíte, ja ešte len teraz obedujem. Mám dnes veselý obed, čo? Náš 'pán'

si už zaobedoval v hostínci.”

“Nedrážd’ ma daromne s takou rečou!” pokarhal ju Jakub. “Je to pravda, čo slyším? Že vraj chceš dať pole do prenájmu?”

“Ano, musím. Keď ho ty nechceš obrábať, nemôžem ho nechať stať úhorom.”

“Ženo, snád’ si len neztratila rozum? Nedivil by sa ti, keby si dnes bola huby jedla, ale od kaše mávajú l’udia čistý rozum . . . To pole nesmie ísť do prenájmu! Snád’ sa len nedáš vysmiať?”

“Nech sa smeje so mňa kto chce. Lán je môj a ja mám právo robiť s ním to, čo ja chcem. A abys’ vedel, to pole pôjde v nedel’u do prenájmu!” kričala Katka čo jej len hrdlo stačilo a búchala päst’ou na stôl.

“Radil by vám . . .” chcel skočiť do reči rychtár.

“Vy ste práve taký radca, ako môj muž!” okríkla ho Katka. “Ja si v mojom dome porúčať nedám.” — “Ale načo sa ja mám tak s vami sožierať? Pôjdem si radšej za svojou prácou,”

buchla dvermi a pošla von.

Rychtár so sústrast’ou pohliadol na Jakuba: “Priateľ’u! Ja vás srdečne l’utujem! . . . Ale ja ju poznám od mlada. Ona je zat’atá. A keď ju aj porúbete, ona sa nedá zlomiť. Škoda jej, ale väčšia škoda vás, že ste také priateľno drevo dostal za ženu . . .”

“Dajte pokoj! Ja si to tak príliš neberiem k srdcu . . . Dobrý žalúdok všetko stroví . . .” a vyhvizdujúc si vesele, vyprevadil rychtára.

Na druhý deň prišiel kupec a kúpil kone od Katky. Jakub stál pri predaji ako by za svedka a neriekol ani slova, ako keby kone boli úplne cudzé. Len keď si už kupec pleskol s Katkou, prehodil: “A na oldomáš nič nedáte?”

“Ja nepotrebujem žiadon oldomáš!” odsekla Katka.

Obchodník ale obrátiac sa k Jakubovi, udrel ho po pleci: “Čo by to bola za kúpa, aby sme si pri nej tú skleničku nevypili.”

(Pokračovanie.)

DOBROVOL’NÁ POSLUŠNOSŤ.

(Pokrač. zo str. 103.)

vedia, že to ináč ani nemôže byť. Vojak, ktorý bojuje, musí byť stále pripravený na rany. Oni sú a keď rana príde, nenariekajú, ale zaviažu si ju a kráčajú smeľe d’alej. Mladí terciári ale jakonáhle ich trň pobodne, alebo kameň urazí, znechutení sadnú si na kraj cesty, alebo vrátia sa, z kadial’ prišli. Toto je tedy príčinou toho, prečo kráča tak málo l’udi cestou poslušnosti. Nech nás to ale neznechu-

tí. Nehľad’me my na rany, ktorých sa nám ujde, ale hľad’me na odmenu, ktorá čaká na nás, jestli na ceste poslušnosti vytrváme až do konca. Keď sme si ju tedy zvolili a zvolili dobrovolne, vytrvajte v našom predsavzatí, ako vytrval náš vodca sv. František a nedajte sa odstrašiť od nášho úmyslu, bárs by sa nám jak t’ážké prekážky stavaly do cesty. Boh a František sú dost’ silní, bay nám pomohli, kedykoľvek by sme ich pomoc potrebovali.

**JEHO EMINENCIA JURAJ W. MUNDELEIN,
CHICAGSKÝ ARCIBISKUP,**

**ktorý dňa 27. marca t. r., bol v Ríme povýšený na hodnosť
kardinála (cirkevné knieža), terajším
pápežom Piusom XI.**

**Niektoré pamätné údalosti zo života kardinála
J. W. Mundeleina.**

Narodil sa v New Yorku dňa 2. júla r. 1872. Prvého vzdelania dostalo sa mu v osadnej škole sv. Mikuláša v New Yorku. Neskôršie navštevoval vyšší ústav De La Salle v tom istom meste. Odtiaľ vybral sa na klassické štúdiá do kollégiumu sv. Vincenta v Beatty, Pa. V dvadsiatom roku bol poslaný do Rímu, kde pokračoval v jeho bohosloveckých štúdiach. Za kňaza vysvätený bol v Ríme 8. júna r. 1895. Keď sa vrátil do Brooklynu, biskup McDonnell ustanovil ho za svojho sekretára a neskôr stal sa biskupským kancellárom. Po smrti chicagského arcibiskupa najdp. J. E. Quigley-ho, roku 1915., vymenovaný bol sv. stolicou za chicagského arcibiskupa. Jako arcibiskup svoj čas, svoju schopnosť a svoje sily venoval dobročinným cieľom a vzdelávajúcim ústavom. Jeho veľké dielo je nádherný diocesaný seminár v Area, Illinois.

Žalmy Kráľa Dávida

4. ŽALM.

a.) Kedykoľvek som vzýval (Boha), vyslyšal ma Boh spravodlivosťi mojej; v úzkostiach rozšíril (cestu) moju; smiluj sa nado mnou (Bože aj včul') a vyslyš prosbu moju!

* * *

b.) Synovia ľudskí, jak dlho budete (mat' ešte proti mne) tak ťažké srdce? Prečo milujete márnosť a hl'adáte lož?

c.) Vedzte, že Pán zázraky činil na svojom svätom; Pán ma vyslyší, keď volat' budem k Nemu (o pomoc).

d.) Hnevajte sa, ale nehrešte! Čo si poviete v srdciach vašich, oželte to na lúžku svojom.

e.) Obetujte obetu spravodlivosti a dúfajte v Pánu! (Lenže) mnohí (z vás) hovoria: Kto že nám preukáže niečo dobrého?

* * *

f.) Svetlo tváre tvojej rozžiarilo sa nad nami o Pane! radosťou si naplnil srdce moje.

g.) Bárs aj sbohatli (nepriatelia naši) z úrody obilia, vína a oleja, (ktorú nám odobrali),

h.) Ja predsa spokojne ľahnem a odpočiniem si,

i.) Ponevác zvláštne Ty (si to bol) o Pane, ktorý si ma upevnil v nádeji (mojej).

Vysvetlenie.

K dôkladnému porozumeniu tohto Žalmu, potrebné je, aby sme sa oboznámili s jeho úradím.

Dávid je v núdzi. Saul ho stále prenasleduje. Aby konečne vyhnul ďalšiemu prenasledovaniu, zašiel si so svojím verným mužstvom k filištinskému pohlavárovi Achisovi a stal si do jeho služby. Achis skúsiac jeho vernosť, zamiloval si ho a za jeho vernú službu prepustil mu i mužom jeho mestečko Siceleg. Asi o štyri mesiace na to vypukla vojna medzi kráľom Saulom a Filištinskými. Achis povolal Dávida i mužstvo jeho do zbrane. A spoliehajúc sa na ich vernosť, zorganizoval si z nich svoju telesnú stráž. Ostatní vladári filištinskí ale nedôverovali Dávidovi a mužom jeho a obávali sa, že Dávid v rozhodujúcom okamihu obráti sa proti nim a že sa tak dostanú medzi dva ohne. Aby tomu predišli, poslali Dávida domov i s jeho mužstvom spolu.

V tom samom čase ale susední Amalekíti — zbojnícky to národ — využili dobrú príležitosť a udreli s celou silou na bezbranné filištínske dedinky, plieniac, zbíjajúc a pustošiac, čo sa dalo. Medzi iným aj dedinku Siceleg. I z tejto dedinky zabrali ovce, kone, voli, ťavy a

vôbec čo sa odniesť dalo, ženy a deti poviazali a zahnali ich do zajatia. Môžeme si predstaviť tedy, ako sa cítil Dávid a mužstvo jeho, keď sa vrátili do Siceleg a keď sa doznali, čo sa stalo . . . Mužstvo Dávidovo, ináč verné, rozhorčené veľkou ztratou, obrátilo sa proti Dávidovi a vo svojej prvej rozčúlenosti chcelo ho ukameňovať.

Dávid vidiac, že je skutočne v úzkych, obrátil sa k Bohu o pomoc a Duchom Pána nadchnutý, vzal harfu do rúk a zanôtil mužom svojím tento žalm . . . Hlas harfy a spev Dávída nezostaly bez účinku. Mužstvo sa trochu utíšilo a Dávid utiahol sa na malú chvíľu do svojej izby, aby sa poradil s Bohom, či má prenasledovať lotrov Amalekýtov? A Pán mu radil, aby ich prenasledoval.

Mužstvo s netrpezlivosťou čakalo Dávída. Jakonáhle ale vykročil a vydal povel na prenasledovanie Amalekýtov, všetci poskákali a pustili sa za nepriateľom . . . Dôjduc ku potoku Bezor, mnohí z nich cítili, že sú vysilení a netrúfali si prebrodiť potok. Týchto vysilených, počtom asi dvasto, Dávid nechal na brehu rieky a naložil im, aby strážili batožinu. S ostatnými štyristo ale prebrodil potok, a pustil sa za nepriateľmi. Hľadal ich dlho. Konečne pomocou jedného egyptčana prišiel im na stopu. Boli rozložený v jednej dolinke, kde tešiac sa bohatej koristi, v tej najlepšej nálade sa zabávali a hostili.

Dávid vyskúmajúc, čo sa deje, pekne si ich obklúčil a udel na nich so všetkých strán.

Na to nastala krvavá bitka. Z tejto veru máloktorý Amalekýt vyviazol zo životom. Dávid a jeho mužovia zvíťazili a priviedli nazad svoje zajaté ženy a dietky, ba na dodatok shabali Amalekýtom všetok statok, ktorý v Sicelegu a na okolí nazbýjali . . . Táto udalosť dostatočne posvieti na obsah tohto štvrtého Žalmu. Teraz ale vidíme jednotlivé verše do podrobná!

* * *

a.) "Kedykoľvek som vzýval (Boha), vyslyšal ma Boh spravodlivosti mojej; v úzkost'ách mojích rozšíril cestu moju; smiluj sa nad mňou (Bože uj včul') a vyslyš prosbu moju;" Dávidovi už bolo viac-krát úzko okolo srdca. Aj teraz sbily sa čierne chmáry nad hlavou jeho. Mužstvo jeho bolo príliš rozčúlené a následkom zraty svojích manželiek a dietok, na tol'ko bolo roztrpčené, že vstave by bolo bývalo ukameňovať Dávída. Preto prvý verš tohoto Žalmu upravuje Dávid prosto na Boha a odvolávajú sa na Neho, ako na Zástupcu tých, ktorí spravodlivo jednajú, žiada Ho, aby uvoľnil úzkosti jeho srdca. Srdce naše totižto pod ťažkým úderom sa sovre a pristaví dych. Aj Dávid ťažko dýchal vo svojích úzkostiach, ale Boh už viac krát uvoľnil dych jeho. O podobné uvoľnenie prosil Ho tedy aj pri tejto prí-

ležitosti, ktorá bola skutočne veľmi nebezpečnou.

b.) Druhý, tretí, štvrtý a piaty verš upravil Dávid na mužov svojích. “Synovia ľudskí, jak dlho budete mať ešte proti mne tak ťažké srdce? Prečo milujete márnosť a hľadáte lož?” Mužovia moji! vy, ktorí ste mi boli vždycky verní, prečo si st'ážujete na mňa? Či ja som príčinou vášho nešťastia? Či mňa nezastihol ten samý osúd, ktorý aj vás? Či moja domácnosť nepadla v obeť lúpežníkom, práve tak, jako vaša? Prečo ma napádajte tedy takou márnivou a lživou rečou? Prečo útočíte na mňa, jako na vašeho nepriateľa?

c.) “Vedzte, že Pán zázraky činil na svojom svätom: Pán ma vyslyší, keď volať budem k nemu o pomoc.” Dávid povedomý si je toho, že ho Boh už viackrát zázračne vyslobodil zo všelijakého nešťastia preto aj teraz presvedčený je, že Boh na dobré obráti zlodejský útok Amalekýtov, keby Ho to aj zázrak stálo. Dávid sa v tomto verši svätým menuje, nie jako keby sa za svätého uznával, ale ponevác povedomý si je toho, že si ho Boh už posvätil, pomazal za kráľa, nasledovne aj na tomto základe úfa, že mu Boh pomoc svoju neodopre.

d.) “Hnevajte sa, ale nehrešte!! Čo si poviete v srdciach vaších, oželte to na lůžku svojom!” Dávid vidí hnev na tvári svojích mužov. On vie, že sú celým právom rozčúlení. Len o to ich prosí, aby vo svo-

jom spravodlivom hneve nedopustili sa nejakého hriechu, to jest nemysleli si na nejakú špatnú pomstvu. A keby sa nejaká pomstivá myšlienka predsa zahniezdila v ich srdci, prosí ich aby ju ol'utovali na svojom lůžku pry, než by zaspalí . . .

e.) “Obetujte obeť spravodlivosti a dúfajte v Pánu!! Lenže mnohí z vás hovoria: Kto že nám preukáže niečo dobrého?” Bud'te spravodliví ku mne a neobviňujte ma z takých vecí, za ktoré ja som neni zodpovedný. Miesto toho ale dúfajte v Boha. On nám pomôže. Pravda, sú medzi nami niektorí, čo krútia hlavou a hovoria: “Kto že nám tu pomôže?” Ja som ale presvedčený, že jestli neztratíte hlavy svoje, jestli budete rozumne a spravodlivo jednat', Boh nám istotne pomôže.

f.) “Svetlo tváre tvojej rozžiarilo sa nad nami o Pane! Radosťou si naplnil srdce moje.” Mužstvo slyšiac spravodlivé výčitky svojho vodcu, popustilo zo svojho hnevu a tvár jeho sa vyjasnila; nasledovne aj svetlo tváre božej sa rozžiarilo nad hlavou Dávida a radosť naplnila srdce jeho, keď videl, že slová jeho nezostaly bez účinku.

g.), h.), i.) “Bárs aj sbohatli nepriatelia naši z úrody obilia, vína a oleja, ktorú nám zabrali, ja predsa spokojne ľahnem a odpočiniem si, ponevác zvlášťne Ty si to bol, o Pane, ktorý si ma upevnil v nádeji mojej.”

Najhoršie sa tedy pominulo. Vy ste sa utíšili. A keby sme aj nemohli dostať nazad, čo nám nepriateľ zabral, predsa zostalo nám to najcennejšie, zostala nám svornosť, vzájomná dôvera a láska, pomocou ktorých znovu budeme vstať nadobudnúť si toľko, koľko pre seba potrebujeme. Preto vd'aka Ti, o Bože, ktorý si ma upevnil v nádeji mojej . . .!

* * *

Hl'a takto jednal Dávid v kríži svojom. Nech prišlo, čo chcelo, On nikdy neztratil svoju hlavu. Prvá jeho myšlienka zaletela vždycky ku Bohu a ponevác prosby jeho boli plné dôvery, preto ích Boh riadne aj vyslyšal.

Príklad Dávida, je tedy znamenitou školou pre nás, ktorí radi čítame Žalmy jeho a radi rozjímame o ích bohatom obsahu.

Ináč aj tento pád Dávida v mnohých odtieňoch vzt'ahuje sa na nášho drahého Spasiteľ'a. Vieme, že bola doba, keď Ho jeho vlastný ľud chcel kameňovať. Vieme, že jeho maloverní apoštolovia a uče-

níci s nedôverou hl'adeli na Neho, keď ím oznámili, že bude ukrižovaný a považovali všetko za ztratené, keď videli jako ukladá Nikodém s Jozefom Arimatejským spolu jeho presväté telo do hrobu. Ale Kristus vedel, čo robí. On vedel, že mračná Vel'piatku pretiahnu ponad Jeho hlavu, bez toho, žeby Mu poškodily. On vedel, že keď Ho lúpežnícka ruka katov aj pozbaví toho posledného plášť'u a nahého Ho pribije na kríž, príde víťazoslávny deň Vel'kej Noci, v ktorý vyrve z rúk bezbožných Amalekýtov — z rúk bezbožných farizejov a zákoníkov — odvedené a zajaté duše svojích prívržencov, ktoré oni už skutočne za ukoristené považovali. No prerátali sa. Ich víťazstvo zmenilo sa v pravú porážku. Sotva že Kristus z mrtvych vstal, deň po deň čo raz to viac duší začalo sa hlásiť k Nemu. A kráľ'ovstvo jeho pozdvihlo sa nad všetky ostatné kráľ'ovstvá zeme a postupne zaplavilo celý svet. A toto jeho víťazstvo je zárukou aj nášho víťazstva, jestli stále budeme dôverovať v Neho . . .!

Kde pýcha prebýva, tam karhanie chodíeva: ale kde pokora panuje, tam múdrosť sa zdržuje.

Múdry syn pôsobí radosť otcovi svojmu; ale hlúpak opovrhne matkou svojou.

Napomáhajme dobrú četbu

MEDZI iným kresťanská povinnosť nám nakazuje, aby sme nielen čítali dobré a mravné knihy a časopisy, ale nám nakazuje i to, že aby sme napomáhali šíriť katolícku literatúru, potiaľne katolícke časopisy a knihy.

Ovšem, samo sebou sa rozumie, že povinnosťou každého príkladného kresťana-katolíka je, aby na prvom mieste sám predplácal sa na dobré časopisy a aby čítal len dobré a mravné knihy. A potom aby nabádal i svojich známych a priateľov ku tejto dôležitej povinnosti.

Že jako tejto povinnosti vyhovujeme to najlepšie zodpovie každý sám za seba. Ovšem, tu i tam sa prípady naskytnú, kde je to verejnou tajnosťou, že katolík, ktorý sa vydáva za katolíka, prehrešuje sa voči tejto povinnosti. Navzdor tomu, že neraz sa presvedčil, že tá alebo tamtá kniha, že ten alebo tamten časopis verejne hanobí kresťanské mravy a učenia viery, predsa trpí aby do jeho domu taká kniha alebo časopis našiel prístup. Ba často sa stáva, že sám sa zhrozí nad sprostými a urážajúcimi hatlaninami, ktoré sa v tom časopise zjavujú, a predsa, nemá v sebe taký človek dost' odvahy, aby taký časopis

alebo takú knihu zaraz dakde do smetiska vyhodil. Ešte i medzi tými smetami by mal čestné miesto. Ani tam by takému časopisu nepatrilo.

V tom ohľade, že jaké kto číta knihy a časopisy my súdiť nebudeme nikoho. Otázke tej nech zodpovie každý sám za seba. V tom nech súdi každého jedného jeho vlastné svedomie. Lebo jestli dakto bude vinný, jeho svedomie mu bude robiť výčitky. To svedomie povie mu: "Ty radšie čítaš a podporuješ knihy a časopisy také, ktoré t'a okrádajú o spokojnosť a blaho už tuzemského života. Ano, ty radšie dávaš prednosť knihám a časopisom ktoré sú nástrojom pekla a jeho vládarov. Dušu svoju vydávaš diabľovi do rúk, a seba pozbavuješ o časný pokoj a večné blaho."

Či to nenie strašné žalovanie svedomia? Či svedomie v tom nedáva každému výstrahu, že jaké strašné následky nesie za sebou čítanie protináboženských kníh a časopisov. A vzdor tomu, koľko je takých, keď niekto príde k nemu a ponúka mu katolícku knihu alebo nejaký náboženský časopis, to odpoveď má hneď prichystanú: Nemám času na čítania! Alebo povie, že nemá peňazí, alebo,

že už má dost' čo čítať, atď'. Takými-to a podobnými výhovorkami zapierajú dvere príbytku svojho podajedni pred náboženským časopisom, pred dobrou mravnou knihou. A takto potom sami seba olupujú o ten denný duševný pokrm, ktorý potrebujú, keď umorený dennou prácou prídu večer domov.

Je sa potom čo diviť, že žijeme v takých rozháraných pomeroch! Prečo je dnes tol'ko duševných mrzákov na svete? Prečo? Krátka odpoveď. Zlé, nemravné, protináboženské spisy a časopisy ich priviedly na tú cestu. Prečo dnešnej dobe tol'ko životov padá v obeť zúfalstvu? Prečo ne jeden mladý život končí predčasnou — strašnou smrťou, sebevraždou? Nasleduje zase len tá zvyklá odpoveď. Preto, lebo čítali zlé a nemravné knihy a časopisy. Prečo je teraz taká veľká armáda mládeže, ktorá vedie spustný, nemravný a rozháraný život, ktorá sa dopúšťa strašných zločinných skutkov? Smutná odpoveď. Preto, lebo do ich rodičovského domu našly si cestu nemravné, protináboženské knihy a časopisy, ktoré otrávilily ich mysle a zpotvorily ich na tol'ko, že títo mladíci stali sa horší nežli dravá zver.

Možno, priateľu milý, máš i ty deti, na ktoré si hrdý, na ktorých si tol'ko zakladáš a za ktoré by si bol ochotný i svoj vlastný život položiť. Jedinou tvojou túžbou je aby si z tvojích detí vychoval ľuďi čestných a čnostných, ľuďi, ktorí by sa nestali ostudou ľudskej spoločnosti. Žiadaš si aby ti na starosť boli útechou a chlúbou tvojou. Chceš, aby riastly v duchu bohobojnom. Suma sumárum, tvojou vrelou túžbou je, aby v srdciach tvojích detí prekvitaly všetky kresťanské čnosti. Bud' si teda úprimným a uznaj sám, či niečo podobného môžeš od svojích

dietok očakávať, jestli ty do domu svojho pripúšťaš vraha — nemravné knihy a nenáboženské časopisy? Sám odpovieš: s jakou sa kto zbraňou zahráva, s takou i so sveta síde. Nuž teda, keď si sám presvedčený, že jakou smrtonosnou zbraňou sú zlé knihy a nenáboženské časopisy, prečo ich pripúšťaš do príbytku svojho? Či neznáš jaká zodpovednosť čaká na teba pred Pánom Bohom? Či neznáš, že Boh pre to ťa obdaril deťmi, aby si ich vychoval ku väčšej cti a sláve Jeho a aby dietky tvoje oslávenia došly v kráľovstve nebeskom? Načo teda vystavovať nebezpečenstvu sám seba i dietky svoje? Prečo ty máš dovoliť aby do domu tvojho našly si cestu knihy alebo časopisy také, ktoré napádajú cirkev Kristovu a Jeho sväté ustanovizne, ktoré sossmiešňujú a ponížujú základy mravnosti, ba čo viac, verejne hlásajú, že mravnosť treba zničiť! Pamätajte, že také cesty vedú človečenstvo do záhuby.

Ty, jako kresťan-katolík, zaiste nechceš byť účastníkom takej zhubnej a podkopnej práce, ktoré konajú a prevádzajú nemravné a nenáboženské knihy a časopisy. A predsa to robíš jestli také knihy čítaš alebo také časopisy predplácaš. Dopúšťaš sa teda strašného činu jak voči sebe, tak i voči tvojím deťom, ktoré máš predchádzať dobrým príkladom, a ktoré máš vychovať mravne, po katolícky — v duchu Kristovom.

Priateľu milý, príjmi dobrú radu. Vyčisti domácnosť tvoju. Vyhod' z nej každú takú vec, ktorá by naštrbovala tvoj duševný pokoj alebo, ktorá by hrozila poškodeniu dobrých mravov tvojích detí, ktoré ty miluješ. Neopozvol aby domácnosť tvoju špinil nejaký nenáboženský plátok — nejaká smradľavá handra. Nedovol', aby do tvojej domácnosti našiel si cestu

nejaký časopis, ktorý by bol v protive s učením nášho láskavého Spasiteľa, Ježiša Krista. Jak bys' náhodou také knihy alebo taký časopis v dome svojom mal, chyt' a vyšmar to von. Zaraz vypoved' takého učiteľa, ktorý oslepuje lepšiu čiastku tvojho života, ktorý t'a olupuje o duševný pokoj. Pamätaj, priateľu milý, že kto sa s ohňom zahráva, skôr-neskôr sa popáli.

Avšak s tým by si sa nemal uspokojiť, že z domu svojho vypovieš zlodeja a záhubníka tvojho budúceho št'a-

stía. Tvojou d'alšou povinnosťou nech je podporiť dobrý katolícky časopis — predplatiť si ho. Lebo katolícky časopis v katolíckom dome je pravou okrasou a domácim učiteľom a radcom. A práve preto mal by si sa vynasnažiť aby náboženský časopis alebo dobrá kniha dostaly sa tiež do domácnosti tvojho suseda a tvojho priateľa. Keď toto všetko vykonáš vtedy môžeš vedieť, že čo sa týka napomáhania dobrej a mravnej čety, že v tom ohľade zrobil si zadostučinenie svojej povinnosti.

Za mesiac marec

na "Listy Sv. Františka" zaslané byly nasledujúce sbierky, a síce: na kollégium, na apoštolát a na sv. omše

Sl. Zuzanna Silady, Chicago, Ill., koll.	\$25.00
Slov. Terciári a Terciárky v Ironwood, Mich., doposlala pi. Helena Lapšansky	\$30.00
Sbierka v Ironwood, Mich., doposlala pi. Helena Lapšansky	\$17.00
(Na sbierku prispeli nasledovní: Joz. Hrebenár \$3; Julius Juth \$2; Joz. Lapšanský Murár \$2; Joozef Majkut \$1; Ján Majkut, \$1; František Majkut, \$1; Helena Majkut, \$1; Maria Majkut, \$1; Pet. Majkut, \$1; Fr. Tlupáč, \$1; Mária Baluha, \$1; Št. Viazanko, \$1, a Martin Hrebenár \$1.00.)	
Helena Lapšanský, Ironwood, Mich., Apoštolát sv. Františka	\$10.00
Helena Lapšanský, Ironwood, Mich., na kollégium	\$10.00
Štefan Majkut, cestou H. Lapšansky, Ironwood, Mich., Apoštolát	\$10.00
Pi. M. Kerkeš, Ironwood, Mich., koll.	\$15.00
Sl. Mária Beneš, Pittsburgh, Pa., Apoštolát sv. Františka	\$15.00
Sbierka 137. Sboru Kat. Sokolov v Ringwood, N. J., kollégium	\$10.00
Zuzanna Straka, Wilkes-Barre, Pa., na omše	\$ 8.00
Joz. Štefanek, Joliet, Ill., na sv. omše	\$ 5.00
Pavel Sikora, Tarentum, Pa., na koll.	\$ 5.00
Anna Klučinec, Tarentum, Pa., na koll.	\$ 5.00
Alž. Fedinec, Tarentum, Pa., na koll.	\$ 5.00
Mária Skičák, Chicago, Ill., na koll.	\$ 5.00
S. S. K. Odbočka 159, v Sugar Creek, Mo., cestov P. Vrabec	\$ 5.00

Juraj Cverčko, Wilkes-Barre, Pa., sbierka na kollégium	\$ 3.00
Nemenovaný na sv. omšu za duše v očistci	\$ 2.00
Ján a Mária Klabník, Tarentum, Pa., kollégium	\$ 2.00
Pi. Gajda, Tarentum, Pa., na kollégium	\$ 2.00
O. Trušovský, Pueblo, Col., na koll.	\$ 2.00
F. Kasprak, v Chicago, Ill., na koll.	\$ 2.00
N. N., cestou pi. A. Madeja, na koll.	\$ 1.60
Ján Mizera, Ely, Minn.	\$ 1.10
Nemenovaný, cestou Ann. Pisut, Joliet, Ill., na sv. omšu	\$ 1.60
Joz. Bomba v Chicago, Ill., na kollégium	\$ 1.00
O. Rafáč v Chicago, Ill., na kollégium	\$ 1.00
Nemenovaný v Chicago, Ill., na koll.	\$ 1.00
Helena Lapšansky, Ironwood, Mich., na sv. omšu	\$ 1.60
Emerik Paleník, Chicago, Ill., na koll.	\$ 1.00
Ján Kubala, Imperial, Pa., na kollégium	\$ 1.00
Zuzanna Barbusin, Chicago, Ill., na koll.	\$ 1.00
Cestou pi. Zuzanna Belinský, Clairon, Pa., sbierka	\$11.50
(Na sbierku prispeli: Zuz. Belinsky, \$2; Margita Pijatok, \$1; Mária Šoltiš, \$1; Mária Chacko, 50c.; Alž. Chacko, 50c. — Na sv. omše: Zuz. Belinsky, \$2; Margita Pijatok, \$3.00 a Rozália Fabian, \$1.50.)	
Št. Oravec, Anvil Location, Mich.	\$ 1.00
Cestou Mária Metrick, Munson, Pa., vstupné Krest' Matiek	\$12.00
Cestou Mária Matrik, Munson, Pa.	\$ 4.80
(Slov. Terciár, knižka)	\$ 1.00

Otec Angelikus

PRED nedávnom písaly noviny o zajatí otca Angelika, františkánskeho missionára v Číne. Tento horlivý missionár vyše dvadsať rokov pracoval na obrátení Číňanov na katolícku vieru, a bol dekanom Tei An akresu. Práve navštevoval svoje územie, keď lúpežnícka banda vtrhla do Hupeh. Prídúc do sol'ných dolov pána Leona, dozvedel sa, že zbojníci robia prípravu na ich napadnutie. Pán Leon vedel, čo ich čaká, preto radil otcovi Angelikovi, aby sa nehnul s miesta, kým sa nebezpečie nepominie. Otec Angelikus ale na to len toľko poznamenal, že sotva myslí, žeby ho zbojníci napadli, pretože z takého starca, ako je on i beztak by nemali žiadneho osuhu. Ale p. León sa nemýlil. Zbojníci si skutočne ostrili zuby na otca Angelikusa, pretože úfali, že pomocou neho vláda ich omilostí a vtriedi do riadneho vojska, ako sa to stalo v Lincheng. Hľadali teda spôsob, ako by mohli chytiť a zajať tohoto starca. —

Bolo to práve 15. októbra večer. Otec Angelikus modlil sa svoj breviár a sluha jeho pripravoval večeru. Žiaden z nich nič zlého netušil a na zbojníkov si ani nezmyslel, a tu hľ'a zrazu zavalil ktosi s kyjom otca Angelikusa po hlave. V nasledujúcom okamihu izba bola plná lúpežníkov, ktorí ho poriadne nabili, poviazali a vyvliekli. Dostanúc sa na vonok, posadili ho na koňa; ale on chudák soslabený, nebol vstave sa na koni udržať a viac krát spadol s neho. Lúpežníci vidiac, že si nemôžu s ním poradiť, ukradli kdesi stôl a obrátia ho hore nohami, posadili naň Otca Angelikusa. Štyrom zajatým ale naložil, aby ho niesli. Náčelník lúpežníkov, Lin Kvang Lin, ale dal list sluhovi otca

Angelikusa a naložil mu, aby ho zanesol biskupovi do Hankov. List bol krátky ale tým vážnejší. Ling Kvang Lin bol ochotný prepustiť otca Angelikusa na slobodu pod tou podmienkou, jestli biskup složí behom desiatich dní jeden million dollárov v hotovosti; zaobstará jeho lúpežníckej čriede 10,000 pušiek a nábojov a jestli sa postará o to, aby čínska vláda prijala jeho mužov do riadneho vojska.

Podmienky byly tedy příliš obtížné a nedalo sa ani myslieť na to, aby sa im vyhovel. Pri tom všetkom biskup Gennaro, akonáhle sa dozvedel o zajatí otca Angelikusa, porobil všetky možné kroky na jeho vyslobodenie. Všetko však bolo márne.

Miestne vrchnosti oproti lúpežníckym bandám byly úplne bezvládné. Sľubovaly biskupovi hory-doly, ale ani palcom nehnuly na vyslobodenie pátra Angelikusa. Biskup na to poslal otca Placida a otca Jozefa, aby probovali vyjednávať s lúpežníkmi. Ale ani tí nedocielili to, čo zamýšľali. Zbojníci si nevšimli ani prosby ani hrozby. Plienili všetko, čo im pod ruky padlo. Pero neni vstave opísať té ukrutnosti, ktorých sa zbojníci zvláštne na kresťanoch a to na vidom oči otca Angelikusa dopustili.

Raz prišli do domu jedného katolíka. Chudák, bránil sa ako len mohol, ale presila zvíťazila. Keď sa konečne vlámali do jeho bytu, požiadali ho aby vydal všetky svoje cenné veci. On to učinil, ale zbojníci sa s tým neuspokojili. Priviazali ho k jednému stromu na dvore. Ženu mu svalili na zem a pred jeho vlastnými očami ju znásilnili. Vo svojej zverskosti tak d'aleko išli, že ju posekali na kusy a telo jej hodili do ohňa. Jeho štyr-ročnú dcéru roztrhli na dvoje a spálili a jeho štr-

nást'ročnú dcéru, tak samo ako aj matku, znásilnili a rozsekali na kusy. Darmo ich prosil otec Angelikus, aby sa zriekli už raz tohoto zverstva, darmo ich napomínal, darmo sa im vyhráždal kľatbou božou, to všetko nič nepomohlo, oni len d'alej vraždili a plienili, čo im do cesty prišlo. Otec Angelikus vidiac, že je všetko ztratené, odovzdal sa do vôle božej a pripravoval sa na svoju vlastnú smrť, pretože vedel s istotou, že sa lúpežníci na konci budú pomstviť na ňom, keď uvidia, že sa im plány nevydarili.

Kým sa tieto veci dialy, zatiaľ biskupovi podarilo sa nakloniť generála Pan, aby udrel so svojím vojskom na lúpežníkov—čo on aj urobil. Nedáľeko mesta Tung Pe došlo skutočne ku srážke s lúpežníkmi. Vládné vojsko zahájilo paľbu a lúpežníci padali ako muchy. Ponevadž ale gule nevybeľaly, jedna z nich trafila nosiča otca Angelikusa, ktorý na mieste odpadol. Sotva že ale tento padol, zrútil sa so svojím telom aj otec Angelikus. Keď náčelník Lin Kvan Lin videl, že je paľba ostrá a že sa mu sotva podarí podržať zajatého missionára, na ktorom si toľko zakladal, skočil so svojho nosítka a vytiahnúc revolver, štyrikrát vystrelil na starca. Súc si istý, že starec neujde, viac si ho nevšimol a ponáhl'al sa za svojou bandou. Katolícki nosičia ale vidiac, že ich missio-

nár ešte žije, zanesli ho do jednej blízkej protestantskej lekárne a odtiaľ zatelegrafovali biskupovi, že čo sa stalo. Biskup z počiatku bol toho povedomia, že otec Angelikus je len ranený a počítal na jeho návrat. Ale otec Angelikus bol ranený na dobro. On skonal o niekoľko hodín v tej protestantskej lekárni na svojích nosítkach. Prv ale, než by bol skonal, napomínal okolo stojacich, aby Bohu milý a verný život viedli. A zdá sa nám, že jeho posledná kázeň bola najdojímavejšia.

Konečne zo síl vyčerpaný, oprel sa na svoje nosítka a obetujúc dušu svoju Bohu, spokojne dokonil v tom povedomí, že verne plnil svoju povinnosť a že život svoj obetoval za ten národ, na ktorého spásu toľko rokov neúnavne pracoval. Pamiatka jeho dlho bude žiť v srdci vd'ačných čínskych katolíkov.

Biskup poslal otca Hilariusu na jeho vyhľadanie, ale otec Hilarius sa opozdil. Keď došiel, už ho nenašiel na žive. L'úto mu bolo, že nemohol svojho oltárneho brata a verného spolupracovníka posilniť Telom Božím na jeho poslednú cestu, ale uspokojilo ho to povedomie, že vidí pred sebou telo pravého mučedníka, ktorý za spásu svojho ľudu obetoval svoj život.

Podáva Fr. A. Šulek, O. F. M.

DO SPOLKU KREŠŤANSKÝCH MATIEK PRISTÚPILY:

Barbara Bunčo, Winburn, Pa.
Mária Záhuranský, Winburn, Pa.
Mária Saksá, st., Grassflat, Pa.
Mária Saksá, ml., Grassflat, Pa.
Mária Senglár, Grassflat, Pa.
Alžbeta Majer, Grassflat, Pa.

Alžbeta Kolivosko, Grassflat, Pa.
Anna Lenčo, Grassflat, Pa.
Agnesa Kužila, Grassflat, Pa.
Anna Rendoš, Grassflat, Pa.
Antonia Vojtický, Munson, Pa.
Mária Metrik, Munson, Pa.

Boh ťa volá, mládenče . . .

Volá ťa do vinice Svojej, lebo potrebuje služby tvoje. Volá ťa aby si šiel dozerat' a po cestách čnosti a spasenia viesť nesmrteľné duše, ktoré Kristus Pán, Jeho najmilejší Syn, Svojou drahou krvou vykúpil. Tie duše čakajú na tvoju lásku, na tvoju silu; čakajú na teba, že sa ich ujmeš; čakajú, že budeš im na pomoci dostať sa ku Bohu do radosti večnej.

Mládenče milý! Pán Boh ťa chce. On ťa volá do stavu rehol'níckeho. Svedomie tvoje káže ti: staň sa synom veľkého sv. Františka! Id' a buď reholníkom-františkánom. Tam na teba čaká vznešená úloha. Tam sú ideále tvojej duše. Tam najdeš príležitosť pôsobiť ako missionár. Po slovenských osadách v Amerike budeš môcť chodiť hlásajúc slávu Božiu a lásku k blížnému. O, koľko duší čaká už teraz na teba v tej nádeji, že ich Bohu zachováš, že ich k Bohu obrátiš!

Krásna to práca! Veľkú odmenu pripravuje Stvoriteľ pre teba! Tisíce a tisíce povd'ačných srdce bude ťa spomínať a žehnať tvoju spasonosnú prácu. Čo ty o tom myslíš? Nenahliadaš, že tým by si aj svoju dušu ľahšie zachrániť mohol? Neuznáš, že za také krásne ideále by si mohol obetovať život tvoj? Jak sa chceš rozhodnúť: či takúto vitálnu otázku len tak ľahostajne obídeš, alebo, či budeš sa riadiť dl'a hlasu svedomia tvojho? Čo ti je milšie: hriešne rozkoše sveta, alebo sláva Božia a spasenie tvojej duše a duší tvojích spolublížnych.

Drahý priateľu mladý! Rozvažuj dobre nad touto otázkou. A keď si to dobre rozmyslíš a spoznáš, že Pán neba i zeme volá ťa na vinicu Svoju, káže ti prostredníctvom tvojho svedomia, aby si sa stal reholníkom-františkánom, vtedy, jestli si už skončil aspoň siedmy (7) triedu v osadnej škole a jak si ešte nie osemnásťročným (18 rokov starý), príd' do nášho kollégiumu a skús to.

O d'alšie informácie píš na:

**RT. REV. FATHER COMMISSARY PROVINCIAL,
1852 W. 22nd Place, Chicago, Ill.**

P. S.:—Jestli si už starší než 18 rokov a máš v sebe povolanie reholnícke, totiž, jestli chceš brat' podiel' na poli missionárskom a šíriť čnosti sv. Františka medzi slovenským národom v Amerike, tak pod' a vstúp medzi nás. Trebárs nebudeš môcť pracovať jako kňaz; ale jako brat budeš na pomoci kňazom-missionárom. Budeš varit', zakristie riadiť, káplnku na starosti mať, a pod. Táto práca vybavená musí byť. Nieкто ju konat' musí. Tá je tak potrebná jako i ostatná. A kto ju koná berie tiež podiel' na missionárskej práci. Bratku, nemyslíš, že tvoje miesto je v rehole? Nemyslíš, že ľahšie ti bude spasiť dušu tvoju keď budeš pracovať jako chudobný reholný brat, než keď budeš žiť jako veľký boháč? Čo ti to osožné, keď i svetom budeš vládť, jestli nespasíš duše svojej? Príd', bratku!

SPOLOK

Krest'anských Žien a Matiek

Tretí RECEPT PRE NAŠE MATKY

PRICHÁDZAME ku veľmi vážnemu bodu. V minulom recepte podali sme spôsob, ako sa majú matky pripravovať ku pôrodu — duševne. Teraz ale podáme pokyny, ako sa majú pripravovať matky ku pôrodu **telesne**.

Akonáhle matka cíti, že počala, súčasne zbadá aj to, že v jej telesnej sústave nastala náramná zmena. Prvé čo zbadá na sebe je, náchylnosť ku hnevливosti. Každá maličkosť ju vyruší. Všetko ju mrzí, všetko ju hnevá. A ona hľadá na kom by si mohla vyliat' svoju zlosť. A zväčša muž, alebo dieťa sú tie, na kom si ju ona vyleje. No nezazlievame jej to. Inokedy ona bola hromosvodom mužovho hnevu, teraz muž sa stane hromosvodom jej hnevu. To sa teda vyrovná. Ináč to už nemôže byť. Ačpráve aj tomu sa môže predísť. Že ako, uvidíme neskôr.

Druhá veľmi trápna vec, ktorá ju začne znepokojovať je, jej žalúdok. On prestane riadne pracovať následkom toho, že prúd krvi, ktorý napomáhal trovenie, odvolaný je zo žalúd-

ka a poslaný na iné, vážnejšie miesto, kde on môže dôležitejšiu prácu konať. Nasledovne ztratí chuť k jedlu a stane sa priberčivou. V jednej minúte jej to bude chutiť, v druhej minúte ale túžiť bude po pravom opaku toho, čo pred chvíľou jedla. Mnohokrát sama nezná, čo by chcela. Z tohoto sa celkom prirodzene vyvinie zácpa. Kto prestane riadne jesť, ten nemôže očakávať, aby riadne chodil na stranu. Keď sa do pece riadne neprihadzuje, nebude v nej veru ani popola...

Tretia, podobne trápna vec je, že spodné údy matky, zvláštne nohy, nadbehnú krvou, ba mnoho ráz aj spuchnú a matka nútená je polihovať. A to je veľmi nemilé pre tie matky, ktoré majú viac drobných dietok a musia byť celý deň na nohách, aby si domácnosť svoju obriadily.

Štvrtá nepríjemná vec je konečne, raňajšia choroba. Táto býva spojená s ošalom hlavy, so závratom, s dvíhaním sa žalúdka a s podobným iným nepríjemným pocitom, ktoré matku veľmi znepokojujú a v jej každodennej práci vyrušujú.

Či si môže ale matka obl'ahčiť toto svoje polozenie? Či je nejaký spôsob, pomocou ktorého daly by sa tieto neprijemné zjavy nejakým odstrániť, alebo aspoň zmierniť na tol'ko, žeby matku nevyrušovali v jej každodennom zamestnaní?

Ano, sú na to spôsoby. A tieto spôsoby sú celkom jednoduché.

Prvá vec, ktorá veľmi obl'ahčí polozenie tehotnej matky, je voľná šata. To jest, matky v požeňnanom stave nesmú sa st'ahovať, nesmú sa šňurovať. Majú nosiť šaty, ktoré sú v páse úplne voľné a ktoré s pliec visia, to jest na pleciach sú pripevnené. Nik na svete neni vstave opísať tú biedu, ktorú prinieslo svetu šňurovanie matiek. Kol'ko tisíc mladých žien padlo mu už v obeť! Kol'ko nevinných, zle vyvinutých dietok oplakáva dnes tento mýlny krok svojich matiek. A beda tomu svetu, jestli matky naše aj naďalej budú pokračovať v tejto tichej modernej samovraždy. Dnešné matky za prvých šesť mesiacov svojej tehotnosti sa stále šňurujú, aby to nebolo na nich poznať. Iné zas šňurujú sa skoro až do posledného okamihu, aby sa vraj to ich nevoľnosť tak rýchle nevyvíjalo, a žeby vraj mali ľahší pôrod. Jak pošetilé je to smýšľanie! Ja by chcel vidieť a vedieť čo bude zo stromu, ktorý sa v zárodku svojom zakrpatil? Darmo sa taký strom polieva, darmo sa on hnojí. On vždycky bude len nedorasteným a nevyvinutým. A tak je to aj s ľudským plodom. Keď mu prekážime voľný vývin v zárodku, nemôžeme očakávať aby sa on poďešie vyvíjaval. Matky drahé odhod'te teda vaše šňurovačky a keď už nechcete šetriť svoje vlastné zdravie, šetrite aspoň zdravie toho vášho nevinného dieťaťa, ktoré vám Boh požeňnal.

Druhá vec, ktorá sa matkám veľ-

mi odporúča, je aby počas svojho tehotenstva obliekaly sa teplo a nosily na kol'ko možno flanelové spodné prádlo. Príčinou toho je to, že ich telo v tejto dobe o mnoho viac tepla potrebuje, ako ináč. Mimo toho ono je viac citlivé a skorej nastydne, ako inokedy. Preto matky nezhrešia, keď sa počasu primerane trochu teplejšie oblečú. S tým ale nechcem to povedať, aby v lete kožušinu nosily a v zime polo nahé chodily, ako to robievajú naše moderné ženy, ktoré len módu opíčia.

Tretia vec, ktorá sa od tehotnej matky vyžaduje, je čistota. Vzdor tomu ale celý kúpeľ sa tehotným matkám neodporúča. Miesto toho ale múdre robia matky, keď pot svojho tela stiahnu s vlažnou špongiou, alebo s vlažným vlhkým uterákom. Močenie nôh v horúcej alebo v zimnej vode, je prísne zakázané. Matky ktoré si to dovoľia môžu to špatne obanovať.

Štvrtá vec, pomocou ktorej môžu matky predísť svojim slabostiam, je denný telocvik. Matka potrebuje čerstvo povetrie. Preto rozhodne potrebné je, aby nielen v jej izbe panoval čerstvy vzduch, ale aby aj ona sama každodenne pravidelne išla na prechádzku, aspoň na hodinu. Zvlášť vtedy, keď je jasné počasie a keď sa slniečko božie na ňu usmieva. Čím menej čerstvého povetria zažije tehotná matka, tým viac sa jej točí hlava, tým sa jej viac dvíha žalúdok. Podobne vrele odporúčame matkám, aby sa nesriekly svojej riadnej domácej práce. Táto práca im neškodí, ba naopak tá im dodá sily v rozhodujúcom okamihu. Svaly ľudské nemajú radi zaháľanie. Ony sú len vtedy silné, keď stále pracujú. Preto skúsenosť dokázala, že chudobné, ťažkopracujúce ženy majú o mnoho ľahšie pôrody, ako dámy, ktoré nič iného nero-

bia, len celý deň na pohovke oddychujú.

Aby matky počas tehotnosti vstave boly ovládať svoju nervozitu, svoju rozdráždenosť, nevyhnutne potrebné je, aby si práci svojej primerane aj oddýchly. To jest každá taká matka potrebuje — keď riadne koná svoju domácu prácu — aspoň osem, alebo deväť hodín odpočinku. Múdre robia tedy matky, keď miesto večerného divadla, zajdu si o deviatej hodine večer do svojej spálne, pomodlia sa a uložia sa k odpočinku. Toto viac pomáha, jako všetky iné medicíny.

Z tohoto vidno tedy, že oddych spojený s miernym telocvikom veľmi priaznive účinkuje na tehotné matky. Mimo toho všetkého ale je ešte jedna veľmi vážna vec, na ktorú žiadna matka nesmie zabudnúť. A to je s regulovaním žalúdka pomocou ľahkých jedál.

Tehotné matky zväčša trpia na zácpu, nasledovne nemaly by nič takého užívať, lepšie rečeno jest, čo dopomáha ku zácpě. Jest' majú riadne, ani viac, ani menej, jako inokedy. Lenže lepšie zrobia, keď častejšie a po menej jedia, jako moc na raz. Jedlá majú byť jednoduché, ale záživné. Veľmi masné, alebo údené mäso, ktoré sa ťažko troví, nemaly by naše matky užívať. Miesto toho ale môžu užívať mäso mladých zvierat. Preto telacé mäso, baranina, mladé kury a čerstvé ryby sú veľmi užitočné pre matky. Podobne veľmi prospešné je, keď užívajú čím viac zralého ovocia a čím viac zeleniny: šalátu, špinátu, mrkve, atď. Kyslá kapusta s bravčovinou, bárs ju mnohé radi majú, neni osožná pre ich žalúdok a zapríčiní im nad ránom mnoho ťažoby. Mnohé matky cítia náramný hlad nad ránom okolo tretej-štvrtej. Také múdre spravia, keď vypijú šálku kávy, alebo

mlieka a s tým predídu raňajšej nemoci.

Toto všetko ale, čo sme tu podali, sú len všeobecné pokyny, sosbierané zo skúseností tisícich a tisícich matiek. Keby ale niektorá zbadala, že mimo týchto tu podaných vecí, niečo dobre účinkuje na jej zvláštnu sústavu, nech to užíva smele, len na to nech dá pozor, aby to neprehnala do krajnosti. Ponevác krajnosti pomstia sa na človeku a tým viac na tehotnej matke.

* * *

Teraj ale prejdeme v krátkosti na té veci, ktoré tehotná matka nemá robiť. Této veci sú práve tak dôležité, jako té prvé. Preto prečítajte si ich s pozornosťou! — Prvé čo matka nesmie dovoliť, je zápek. Každá matka sa musí postarať o to, aby každý deň pravidelne šla na stranu. Jakonáhle by zbadala, že ju zapeká, nech sa hlási u svojho lekára a nech si dá predpísať sebe primeraný liek, ktorý zreguluje jej vnútornú sústavu a pohne jej vnútornosti k práci.

Druhé, aby prevládala svoju rozčúlenosť, nech požiada svojho manžela, aby sa stránil od nej aspoň za prvých päť mesiacov jej ťahtnosti. A presvedčení sme, že rozumný manžel uzná jej háklivé položenie a nebude ju unúvať. Týmto sa predíde nie len potrateniu plodu, ktoré sa tak často stáva, ale pomaly predíde sa aj rozčúlenosti, ktorá ovládla tehotnú matku.

Treté: Keby ste zbadaly, drahé matky, že tratíte apetít, chut' k jedeniu, nesilte sa a nechajte, aby sa žalúdok trochu vyhladoval. A keď sa vyhladuje, on sám bude túžiť po jedle.

Štvrté: Podel'te si prácu tak, aby ste nemusely dlho sedieť na jednom mieste. Mnohé matky zvlášťne počas tehotného stavu, dajú sa celou silou do šitia, aby si pripravily potrebné ve-

ci pre hlásiace sa diet'a. Nasledovne vysedia pri šijacom stroji niekedy i päť-šesť hodín, bez toho, žeby od neho staly. To je nesmysel'. Sedenie napomáha zápek. Tomu ale treba na každý pád vyhýbať'. Podobne dlhé sedenie odníma chuť k jedlu. Nasledovne sediacu prácu treba často zmeniť s inou, aby sa podobným nepríjemnostiam predišlo.

Podobne tehotné matky musia sa chrániť dvíhania ťažkých vecí. Nesmú sa spínať kade tade po stolcoch, nesmú skákať so stolca. Keď idú hore, alebo dolu schodami, musia byť veľmi obozretné, aby mýlny krok nespravily, pretože to by mohlo byť osudné i pre nich i pre ich nemluvňa. Mužovia mali by byť uznanliví ku tehotným matkám a prv, než by išli do práce, mali by sa postarať o to, aby matky mali pohotovosť uhlia na celý deň a aby mali všetku ťažkú domácu prácu odbavenú. Pranie nezaškodí, ale dvíhanie ťažkých šaflov je veľmi nebezpečné.

Ale telu podobne ani myseľ nesmie byť veľmi obtiažená. V tomto stave není dobre mnoho čítať. A ešte k tomu také veci, ktoré človeka príliš rozčulujú. Sústava matky vyžaduje pokoj mysle a pokoj tela. Nasledovne rozčulujúce romány, alebo noviny, ktoré so svojími škandálmi len napínajú myseľ, nemaly by mať miesta na sto-

le tehotnej matky.

Konečne nemalo by mať miesta na stole tehotnej matky ani žiadno jedlo, ktoré žalúdok ťažko troví. Čím viac takého jedla požíva tehotná matka, tým viac otravy dostáva sa do jej tela. Nasledovne stane sa tým rozčulenejšou, tým jedovatejšou a to poškodí aj jej, aj nemlúvňatu, ktoré pod svojím srdcom nosí.

O týchto veciach dalo by sa ešte mnoho rozprávať, ale múdрым aj toto postačí. V páde žeby ale niektorá matka videla a badala, že jej ani zachovanie týchto pravidiel nepomáha, nech sa obráti na svedomitého, katolíckeho lekára. Ten jej vďačne poslúži so svojou radou, a jestli za dobré a potrebné uzná, predpíše jej súčasne aj liek, ktorý ju postaví na nohy a pomôže jej, aby diet'a svoje šťastlive donosila.

* * *

Čo sa konečne pôrodu samého týka, o tom tu nebudeme pojednávať. Matkám naším len toľko radíme, aby sa na čase postarali buďto o svedomitého katolíckeho lekára alebo o svedomitú porodnú babičku, a tí im dôkladne vysvetlia, čo je ku pôrodu potrebné. Ich pokyny majú sa svedomite zachovať, pretože oni zo skúsenosti vedia, čo je potrebné na ľahké prevedenie toho najvážnejšieho a spolu najdôležitejšieho činu ľudského života.

SERAFÍNSKY SVET

nábožensko-poučný časopis a úradný
orgán III-ho Rádu sv. Františka a
Armády sv. Kríža.

Vychádza každý mesiac v Malackách,
ž. Bratislavská, Slovensko.

Predplatné pre Ameriku 53 K. na rok.
Predplatné prijíma i redakcia: **Listy
Sv. Františka**, 1849 W. 22nd Street,
Chicago, Ill.

Sám sa nechvál; nech iní chvália
skutky tvoje. Samochvála zaráža ne-
prijemnou vôňou.

Kto chudobu napomáha, nebude
žiadať; kto zavrhne prosbu chudob-
ného, sám do chudoby upadne.

Ústa neznámej ženy sú jako hlboká
jama: koho chce Pán potrestat', ne-
chá ho do nej upadnúť.

Primície dôstp. Jozefa A. Job

DŇA 6-ho apríla, t. r., osada sv. Jozefa Pestúna mala slávnosť zriedkavého pôvodu. V ten deň jedon z osadníkov, a síce novovysvätený velebný pán Jozef A. Job, slúžil svoju prvú sv. omšu v kostole sv. Jozefa. Skutočne bola to údalosť, jakej málo býva. A následkom tohoto osadníci sv. Jozefa Pestúna tým viac sa vynasnažili, aby primície vel’p. Joba staly sa okázalejšie a tým pamätnejšie. A ku tomuto prišlo i priaznivé počasie, lebo slniečko svojími jarnými lúčami hneď za rána oznamovalo, že obloha nebeská zostane bez chmárov.

L’ud začal sa s hromažďovať okolo kostola ešte pred desiatou hodinou napriek tomu, že slávnosťná sv. Omša mala sa započat’ až o jedenástej.

O desiatej hod. osadné spolky už boli na mieste. A čakal každý toho okamihu, kedy sa objaví vel’p. primíciant.

Konečne nadišla tá doba. Shromaždené spolky staly si do radov a školské dietky, a zvlášť dievčatá poobliekané v bielom a ozdobené prekrásnymi l’álijami, symbolom to pravej čistoty, tvorily jakoby čestnú stráž.

Keď naraz zbadat’ z fary vystupovať miništranta s krížom na čele prôvodu, ktorý pozostával: z miništrantov, študentov z kollegiumu sv. Prokopa, z velebného pána primícianta, ktorý kráčal v sprievode vel’pp. Štefana Šimku a Ed. Sendeka, tiež novovysvä-

tených pracovníkov pre vinicu Pána, vel’pp.: Ján Rondzík, Prokop Neužil, O. S. B., Gregor Vaniščák, O. S. B., Ján Fedor a ešte iných. Za týmto kráčala matka vel’p. primícianta, potom rodina, školské dietky jako družičky a družbovia a konečne l’ud.

Prvú nekrvavú obeť vel’p. primíciant začal slúžiť asi trištvrte na jedenástu. Assistovali mu: vel’p. Ján Rondzík jako ceremoniár, vel’p. E. A. Sendek z Freeland, Pa., čo

Rev. Jozef A. Job

jahneň, a vel’p. Štefan Šimko z Connellsville, Pa., čo podjahneň. Poslední dvaja boli vysvätení spolu s vel’p. J. A. Jobom.

Utešenú a príležitostnú kázeň povedal dobre známy slovenský pracovník, vel’p. Gregor Vaniščák, O. S. B., farár osady sv. Michala Archanjela. Vo svojej kázne živo vyobrazil dôstoj-

nost' kňazskú. Poukázal na tie nesčíselné milosti, ktorých sa nám dostáva prostredníctvom kňaza."

Kázeň vel'p. G. Vaniščáka vypočutá bola s tou najväčšou pozornosťou. A ne jeden s posluchačov odniesol si z nej živý obraz.

Keď bolo po sv. omše, vel'p. primiciant udelil prítomným svoje požehnanie. Že jak vel'ký počet bralo účasť na jeho primíciach, dá sa ľahko uhádnuť z toho, že vzalo to celú hodinu kým bol hotový s udeľovaním sv. požehnaní.

Po slávnostných službách božích šlo sa na obed do skvostne vyzdobenej miestnosti 2-ho Sboru Sokolov K. J., pod č. 1619 S. Halsted ul. Tam už vel'ký zástup čakal na vel'p. primicianta. A jakonáhle sa objavil v miestnosti, ľud ho privítal s vel'kým jasotom. Tl'apkanie nebolo konca kraja. Každý usiloval sa dostať ku nemu a stisnúť mu pravicu a priat' mu požehnanie božieho v práci na vinici Pánovej. Bola to radosť . . . !

Dôstojný pán Jozef A. Job narodil sa 4. septembra r. 1891 v Slanici, župa Oravská, kde sa mu dostalo obecného vzdelania. Neskoršie navštevoval vyššiu školu v Trstenej, kde s úspechom dokončil dve gymnásie. Avšak školu tam nevychodil lebo už roku 1908 v sprievode jeho matky vidíme ho cestovať do Ameriky. A hneď usadili sa v Chicagu, kde mladý Jozef vyhl'adal prácu, z ktorej živil matku i seba. Medzi tým jako mladík bral čulý podiel v osadnom a spolkovom živote. A jeho spolupráca bola vítanou a vzácnu. A to tým viac lebo osada sv. Jozefa bola vtedy práve vo svojich prvých rokoch. Bolo treba pracovať a strádať a organizovať. A preto nezdráhal sa nikdy už či v divadle úlohu na seba prevziať, či pri osadných bazároch vypomáhať. Kde sa jednalo

o dobrú vec a dobro osady, vel'p. tam bol. Ale kým sa on takto jako mladík pohyboval v spoločnosti jeho známych a osadníkov sv. Jozefa, v jeho mladom srdci zahniezdila sa túžba po stave kňazskom. Ponevác ale okolnosti mu to nedovoľovali, musel sa na istý čas uspokojiť s tým, "že a žked' si dačo ušporí." A konečne usilovnosťou a šporivosťou dožil sa svojich túžieb. Lebo už roku 1915 vidíme ho v kolegiu sv. Prokopa, v Lisle, Ill., kde sa oddal klassickým štúdiám, totiž pripravoval si dráhu ku tomu vznešenému stavu, v ktorom by mohol Pánu Bohu cele a nerozdvojene život svoj zasvätiť—pripravoval sa na stav kňazský. Svoje klassické študia skončil s úspechom. Bol prijatý do chicagskej arcidiocese najdp. J. W. Mundeleinom, vtedhajším chicagským arcibiskupom a na teraz kardinálom. Až konečne po dlhej dobe nadišla chvíľa kde sa túžby jeho srdca splnily. Lebo dňa 5. apríla videt' vel'p. Jozefa Joba medzi pätnástimi inými jako ho najdp. Eduard Hoban, svätiaci biskup chicagskej arcidiocese, povyšuje na stav kňazský, keď nad ním vyslovuje slová: "Ty si kňaz navždy, podľ'a rádu Melchisedovho."

Hovorí sa, že vel'p. Jozef Job má byť poslaný za kaplána do Joliet, Ill. Nuž jak je tomu pravda, vtedy osadníci v Joliet môžu si gratulovať, že dostanú takého pracovníka, jakým bude vel'p. Jozef Job.

Vel'p. Jozefovi Jobovi touto cestou gratulujeme a prajeme mu božské požehnanie a pomoc Ducha Svätého, aby mohol viesť ľud, ktorý mu bude sverený po ceste, ktorá vedie do života kde niet zármutku, kde niet žiaľu, ale kde je ustavičná radosť a blaženst' a spoluobcovanie s Tvorcom všetkých vecí. Ad multos annos!

DOPISY

Chicago, Ill.—Osada Božského Srdca Pána Ježiša.—Ct. Red. Listy sv. Františka! — Nie som žiadnym pisárom a preto odo mňa ani dlhého dopisu nečakajte. A okrem toho pracujem ťažko. Moja ruka sa mi trasie. Ale predsa na srdci mi leží niekoľko slov, ktoré chcem položiť na papier. — Najsamprv musím sa Vám pochváliť, že Váš časopis “Listy sv. Fr.” sa mi veľmi páči. Rád ho čítam. I celá moja rodina nachodí v ňom milú zábavu. Dal by len Boh, aby sa Listy sv. Františka rýchle rozšírili. A mali by sa. Je to časopis, ktorý by mal odberať a čítať každý, kto si o sebe myslí, že je katolik. I tak tu na západe niečo podobného sme dosiaľ nemali. Nevidím teda žiadnej príčiny, prečo by sa mal dakto vyhovárať, že Listy sv. Františka si nemôže predplatiť. Predplatné je veľmi malé. Tie dva dolláre človek ovládne na to obetovať. Nerád t ospomím, ale musím, mne samému sa niekedy stane, že ja to často do mesiaca prefajčím. Nuž a podporiť náboženský časopis je o mnoho užitočnejšie než kúrenie. A teraz chcem sa zmieniť o obnovení sv. Missií, ktoré sme mali v našej osade od 16. do 23. marca. Musím povedať, že náš vel’p. Blahunka, ktorý sa o nás tak otcovsky stará, preukázal nám tým veľkú službu. To obnovenie sv. Missií pripadlo nám jako rosa v letnom čase. Lebo v tejto dobe zvláštnych milostí božích potúžili sme sa znova a občerstvili sa naše duše tým pokrmom, ktorého sa nám dostalo v tom týždni. A zvlášťne kázne vel’p. Kazimíra, O. F. M., požehnané účinkovali na nás. — Po celý čas sv. Missií náš priestranný kostol bol preplnený veriacimi. Naši osadníci nenechali si ujsť’ tejto zriedkavej príležitosti. A každý, ktorý o svoju dušu dbá; ktorý si cení budúcnosť večného života túžil získať čim viac milosti božej. Pobožností jak ráno, tak i večer byly hŕfne navštevované. Osadníci prišli z blízka i z d’aleka. Videl som tam l’udi, ktorí veľmi d’aleko bývajú, ale pobožnosti nevynechali ani jednej. Jak prajný výsledek prinieslo obnovenie týchto sv. Missií, najlepšie môže posúdiť čitateľ sám, keď spomeniem, jako som to na vlastné uši počul, že po čas sv. Missií udelené bolo dvatisícpäťsto sv. prijímaní. Z týchto číslíc môže si každý predstaviť, že sv. Missie v našej osade sa dobre vydariť. Som istý, že jak mne, tak aj ostatným našim osadníkom posledné sv. Missie zostanú dlho v pamäti, a že budeme sa usilovať riadiť a spravovať svoj život dl’a toho poučenia, ktorého sa nám vtedy dostalo. — S pozdravom značí sa,

Váš ctiteľ’.

Charleroi, Pa. — Osada sv. Cyrilla a Metho-

da. — Naša osada poctená bola veľmi zriedkavou udalosťou. Boly to primície vel’p. Jána J. Gura, ktorý v našej osade slúžil prvú nekrvavú obeť omše svätej.

Príčinám nášho obľúbeného vel’p. Joz. Kušnier, ktorého my osadníci milujeme, a na ktorého sme veru i hrdí, slávnosť vydarila sa nad neočakávanie. Že l’ud tešil sa tejto zriedkavej slávnosti, bolo badat’ potom, že už zavčas rána začal sa schádzať l’ud pred kostol, kde celé hodiny stál. O 11. hodine pohol sa slávnostný pochod do kostola. Na čele pochodu kráčali miništranti s krížom. Za miništranti šli malé deti: chlapci a dievčatá, za det’mi kráčali rodičia a priatelia vel’p. primicianta, osadníci, kňazi a klérici a konečne sám primiciant. Slávnostnú kázeň povedal náš vel’p. J. Kušnier. Vo svojej kázne vylíčil ťažký stav kňazský. Víťal vel’p. primicianta na vinici Pánowej, pri čom mu prial aby milosť božia viedla ho po ťažkej ceste trnistej. Vel’p. primiciantovi prislúhovali vel’p. Ján Krkoška, vel’p. W. Zorichek, a vel’p. Daniel Grega. Prítomní boli ešte aj druhí, asice: vel’pp.: Joz. Koválik, Michal Barrett, Karl Demorest, Michal Feidel a Joz. Straka. Po sv. omši vel’p. Ján J. Gura udelil každému svoje sv. požehnanie. Po požehnaní bol usporiadaný večierok k počte vel’p. primiciantovi v dome jeho rodičov vo Fayette City, kde sa každý mile pobavil. Vel’p. Jánu J. Gurovi prajem z úprimného srdca mnoho zdraru a požehnania božieho na tej jeho ťažkej ale vznešenej dráhe kňazskej. Nech všetky Vaše práce smerujú ku cti a chvále Božej, ktorého sluhom ste sa stali a ku spaseniu duší, ktoré Vám budú sverené. (Ku tomuto blahoprianiu pripojuje i red. tohoto listu svoje blahoprianie. Prajeme vel’p. J. J. Gurovi, aby Hospodin žehnal prácam jeho!)

Prítomný.

Chicago, Ill. — Osada Nanebevzatie Panny Marie. — Ct. red. “Listy sv. Františka!” — Chcem napísať niekoľko riadkov o bežných udalostiach našej osady. Chcem v krátkosti opísať nakol’ko si to pamätám, že čo sa všetko stalo.

Po odbavení sv. Missií pomery sa mnoho nezmenily. Len v tom sa zrobila výnimka, že teraz viac l’udi navštevuje chrám boží v nedeľňajšie služby božie. Kol’ko ste sa natrápil, vel’p. Kazimír, a kol’ko ste sa navysvetľoval, aby sa l’udia dali zapísať do spolku Najsv. Mena Ježiš. Mne sa všetko zdá, že ešte po dnes sme len tí samí, ktorí sme sa dali zapísať hneď vtedy. Nijako tomu nemôžem rozumieť, že prečo niektorí nechápu tej pre dušu tak užitočnej myšlienky, stat’ sa členom vyše spo-

menutého spolku. Keby s tým boli spojené nejake t'azkosti alebo neprijemnosti, bych sa tak nečudoval. Ale ja myslím, že raz za mesiac ku stolu Pána by mohol každý pristúpiť. Túto príležitosť mal by si každý považovať za viac cennejšiu, než čokoľvek iné na svete. Nuž ale t'azko je začínať niečo nového, keď mnohí nedbajú o to, čo je tu už dávno založené. Už koľké roky máme tu založený spolok sv. Ruženca, a koľko je nás v ňom? Žien ešte, ešte, ale chlapov! Od strachu sme štyria. Ovšem, je ešte i žien dost', ktoré sú nenie členkami spolku sv. Ruženca. Nuž prečo? Či snád' je to taká t'azká vec aby človek nemohol sa pomodliť jeden desiatok každý večer? Ja myslím, že tomu nenie na príčine nemožnosť, ale skorej ľahostajnosť! Mnohí o duševný život sa nestarajú alebo i keď naň koľkoť pamatajú, venujú mu veľmi málo pozornosti. Bude tomu rok v máji, čo som sa dal zapísať do spolku sv. Ruženca, mysliac si, že je tam viac chlapov, a že ich viac pristúpi. Ale som sa šeredne zmýlil. Prichodí nám mesiac máj, mesiac mariánsky, budem vidieť, že koľko ich pristúpi na druhý mesiac. V utorok, dňa 18. marca náš oltárny spolok usporiadal večierok k pocte nášho velebného, p. Joz. Rondzika v pred večer jeho menín. Keď náš veľ'p. vstúpil do miestnosti bol veľ'mi prekvapený, že sa našiel taký veľ'ký počet osadníkov, ktorí ho takou poctou prekvapili. Srdečne d'akoval nielen Oltárnemu Spolku, ale vôbec všetkým prítomným. Na tomto večierku súčasťnil sa i viacerí slov. velební páni. A pohostenie ľúbilo sa každému. Pohovorilo sa tam veľ'mi mnoho. A kebych to chcel všetko opísať, zabralo by to veľa miesta. Zaiste ten, kto tam nebol, teraz banuje. V utorok, dňa 22. apríla bude v našom kostole birmovka. Sviatosť birmovania udelí najdp. Eduard Hoban, sviatci biskup chicagskej arcidiecie. Birmovka bude o pol ôsmej hodine večer. Jak birmovanci, tak i krstní rodičia birmovancov majú sa dostaviť do kostola o siedmej hodine. Každý má byť na čas na svojom mieste. Tak samo i osadné spolky majú sa na čas dostaviť ku privítaniu najdp. biskupa a ku jeho sprievodu do kostola. Myslím, že naše spolky sa nedajú zahanbiť, ale prídu všetky v plnom počte. — Onedlho sa nám začnú májové pobožnosti. Jaký bude poriadok tých, to nám veľ'p. vyhlási v kostole. A práve preto žiaduce by bolo, aby každý prišiel do kostola, aby potom znal, že čo sa v osade deje.

Mal bych toho napísať ešte viac. Ale sa obávam, že bych tým zapísal celé stránky a preto radšej už prestanem. Len ešte to chcem doložiť, že v prvú nedeľu po veľ'kej noci, naše školské dievky hrajú veľmi pekné a zaujímavé divadelné predstavenie. Kto nechce banovať, nech sa dostaví. Zabavý sa, poteší sa a konečne i poučí. — S pozdravom na všetkých,
Jedon z osadného výboru.

Chicago, Ill. — Osada sv. Jozefa. — Ct. red. Listov sv. Františka. Myslím, že jako čitateľovi Vášho milého časopisu, poprajete mojim riadkom miesta vo Vašom časopise.

Najprv chcem sa zmieniť o Listoch sv. Františka. Musím prezradiť verejnú tajnosť. Chcem Vám vlastne prezradiť, že Listy sv. Františka sa mi veľ'mi páčia. Je to časopis, ktorý by nemal chybeť v žiadnej slovenskej katolíckej rodine. Ovšem, sám som sa presvedčil, že Listy sv. Františka, dochodia už do mnohých rodín. Ale predsa, je ešte mnoho Slovákov-katolíkov, ktorí by si na Listy sv. Františka mohli predplatiť. Predplatné nenie tak veľ'ké. Tie dva dollárky môže na ten cieľ každý obrátiť bez toho, aby to jeho pokladnica pocítila. Myslím, že svojim časom i oni nahliadnu potrebu dobrého náboženského časopisu v ich dome, a zvlášť teraz, keď mládež ženie sa len za svetskými pôžitkami a o duševné blaho nedbá. Toto sú dozvuky toho, že mládež veľ'mi málo času venuje náboženským knihám a časopisom. A toto zase má svoj pôvod v tom, že rodičia sa preveli málo starajú, aby ich dievky čítali dobré novinky alebo knihy. Niet sa potom čo diviť, že tá mládež je potom taká rozpustilá a roztapašná. — A teraz sa chcem v krátkosti zmieniť o divadelnej hre sv. Filomena, ktorú sohrali ochotníci Krúžku sv. Cyrilla a Methoda, dňa 16. marca, v sieni sv. Stanislava, na 18. ulici.

Hra sv. Filomena je udalosť zo života prvých kresťanov, tojest, z prenasledovania kresťanov. Je to kus pekný a pútavý. A zvlášť znamenite vynímajú sa v ňom živé obrazy. Že divadlo sa dobre vydarilo o tom niet ani najmenej pochybnosti. Priestránná miestnosť bola zaplnená. A najväčší úspech spočíval v tom, že herci znamenite zahrali svoje úlohy. Každý jako by sa bol prirodzene vžil do tej osoby, ktorú predstavoval. Takže obecenstvo častejším čapúkaním odmenilo sa horlivým ochotníkom. A po divadle odchádzalo zo siene s milou rozpomienkou a s novou nádejou, že onedlho svojou prítomnosťou bude sa znova môcť odmeniť neúnavným ochotníkom Krúžku sv. Cyrilla a Methoda. Veru, nezaškodilo by, aby nás títo ochotníci pobavili aspoň raz v mesiaci. Lebo na takýchto divadlách sa človek nielen riadne pobaví, ale sa tam i mnoho poučí. A preto úfajme, že onedlho ochotníci Krúžku sv. Cyrilla a Methoda znova prekvapia nás nejakou divadelnou hrou, a že znova im dokážeme, že si ich umelecké vlohy oceňujeme a to tým, keď veľ'kým počtom dostavíme sa na divadlo. — Napnute teda čakáme čo na to povedia ochotníci Krúžku sv. Cyrilla a Methoda. — S úctou a bratským pozdravom značí sa na red. Listy sv. Františka, a na ostatných čitateľov tohoto časopisu,
L. M.

Jessup, Pa. — Naša osada sv. Michala Archanjela, na ktorej poslednú dobu účinkuje dobre známy slov. pracovník, veľ'p. Ján Po-

rubský, pocítila ťažký úder. V našom kostole z neznámej príčiny, dňa 12. marca vypukol oheň. Oheň povstal v noci. A kým hasičia sa dostavili, oheň sa na tol'ko rozšíril, že na zachránenie kostola nebolo už ani myslieť. Nedalo sa nič ratovať. Škoda odhaduje sa na \$30 000.00. Je ovšem pravda, že kostol bol assekurovaný a škoda do istej miery nahradená bude poisťujúcou spoločnosťou. Avšak keď vezmeme do povahy terajšie drahotné pomery škoda spôsobená ohňom sa úplne nenahradí. A následkom tohoto jak osadný správca, tak i my osadníci sme nad touto údaľosťou nemálo zdrtení. — Vyšetrovaním sa zistilo, že požiar povstal následkom skrížovania sa elektrických drôtov.

Farník.

Racine, Wis. — Osada Najsv. Trojice. — Ct. red. Listy sv. Františka! Som s mojou správou už trochu oneskorený. Ale hovorí sa: lepšie niekedy, ako nikdy. Majúc toto príslove na zreteli, chytil som sa pera, abych slovenskej verejnosti nechal znat', že i my tu v Racine žijeme a sa hýbeme. Nenie tomu dávno, čo naša osada Najsv. Trojice odbývala osadný bazár, ktorý sa vydaril k uspokojeniu

všetkých osadníkov. Musím priznat', že odkedy medzi nás zavítal náš velebný pán Michal Hudák, medzi nami nastal nový život, nový ruch. A hýbadlom tohoto hnutia je náš milovaný osadný správca. On sa činí a namáha čo mu len sily stačia aby medzi nami panovala predovšetkým bratská svornosť. Lebo keď tejto budeme mať hojnosť medzi nami, vtedy nezlakneme sa žiadnej prekážky ani žiadnej ťažkosti v podujatiach osadných alebo spolkových. Je to pre nás racinských Slovákov pravý dar od Boha, že nám poslal na vinicu svoju takého dušpastiera, jakým je veľp. Michal Hudák. Dal by Boh aby len medzi nami mohol dlhé a dlhé roky účinkovať. A my ho z našej stránky uist'ujeme, že mu budeme na pomoci pri každej jeho práci, pri každom jeho podniku. — Neskoršie, keď mi čas dovoľí zase napíšem pár riadkov o našom spoločenskom živote. Ale ja by rád videl, aby i niekto iný písal. Však je tu medzi nami dosť súcich a peraschopných, ktorí by mohli z času na čas podat' niečo do noviniek. — S bratským pozdravom na našich osadníkov a osadníčky a na všetkých čitateľov vášho poučného časopisu, ostáva Váš

Osadník.

Kruh štedrých milodarcov

Obáľková zbierka v osade Sv. Cyrilla a Methoda v Joliet, Ill.,
v prospech františkánskeho kollegiumu, na ktorú prispeli:

Po \$225.00

Jozef a Mária Klimek,
Tomáš a Cecilia Priboj,
Ondrej a Mária Šuriniak a
synovia.

Po \$25.00

Ondrej Huček.

Po \$20.00

Jozef Kuna.

Po \$10.00

Ondrej Červeň,
Ján Gonda,
Jozef Kadučak,
Jozef Kočalka,
Sl. Anna Machay,
Ján Matejčák, ml.,
Ján Mišura,
Pi. Matúš Pánek,
Ján Sedlák,
Anton a Anna Šefčík,
Ondrej a Zuzanna Šroba,
Matej Stankoviansky,
Matej Stojník,
Štefan a Zuzanna E. Šroba,
Tomáš Pavnica,
Ján Zájac,
Jozef Zájac,
Juraj Živnosťka,

František D. Žufa,
Ján Žufa.

Po \$6.00:

Anna Gajdoš.

Po \$5.00

Štefan Dulka,
Ján Ferencík, st.
Tomáš Gerat,
Ján L. Gregovec,
Ján Jandura,
František Kadela,
Ján Kadučak,
Ján Kalenic,
Mária Kollai,
Helena Kraus,
Jozef Kubán,
Michal Maludý,
Ján Matejčák, st.
Mária Mikloš,
Štefan Olha (či Oleha),
Ondrej Partilla,
Matej Pišut,
Jozef Priboj,
Štefan Rohaj,
Mária Sabol,
Cecília Sako,
Anna Sverha.

Po \$3.00

Šimon Ječutka (či Jenitka),
Štefan Kanta,

Po \$2.00:

Ján Behúň,
Karol Blahunka,
Rozália Burian,
Štefan Burnek,
František Cabaj,
Sl. Mária F. Drábik,
Ján Ferencík, ml.,
Rozália Gerat,
Tomáš a Anna Gonda,
Ondrej Hroma,
Matej Hučík,
Jozef Jantolak,
František a Hermína Jurák,
Juraj Juran a manželka,
Ján Kapitán,
Ján Kasprak,
Jozef Matis,
Štefan Midlák,
Pi. Ondrej Nedelský,
Ján Rada,
Štefan Šroba,
Michal Shutty,
Štefan Shutty,
Ján Spišiak,

Štefan a Anna Starík,
Anna Šurinak,
Ondrej Šurinak,
Štefan Titra,
Jozef Válek,
Mária Válek,
Ján Vitanovec,
Karol Vonsh,
Ján Záhora,

Po \$1.00:

Jozef Babinec,
Jozef Bagaj,
Ján Bakoš, st.
Ján Balek,
Jozef J. Ballun,
Matej Bartak,
Martin Benuš,
Ondrej Berdiš,
Jozef Brnča,
Rozália Čapla,
Tomáš Červeň,
Ján Čerep,
Sl. Paulína E. Drábik,
Štefan a Mária Durkáč,
Emil Dedinský,
Anna Fandák,
Zuzanna Felix,
Sl. Anna Fílek,
Mária Fíbek,
Štefan Furdek,
Tomáš Furiel,
Mária Hančorák,
Terezia Gerat,
Ján Golat,

František Grobarčík,
Ján J. Hankovčák,
Juraj Horničák,
Julius Hrtko,
Martin Hrtko,
Jozef Hulina,
Martin Galčák,
Ján Janošov,
Tomáš Janošica,
Jozef Jeliga,
Ondrej Jošták, st.,
Mária Ivaniško,
Ján Karpel,
Terezia Kerak,
Anna Kondrka,
Jozef Kováčik,
Štefan Kubass,
Štefan Kubín,
Ondrej Kurátor,

Po \$1.00:

Mária Ludrovec,
Tomáš Lužbetak,
Ondrej Marcinko,
Ján Matay,
Alojz Mettis,
Ondrej Mikuška,
Ján Mišak,
Jozef Mores,
Štefan Ondreja,
Mária Ondruš,
F. Ospalík,
Jozef Páleník,
Michal Palovčák,
Anna Palovčík,

Paulína Partilla,
Terezia Petrek,
Ján Pilár,
Ján Pilárčík,
Michal Pishnonck,
Anna Pišut,
Zuzanna Pišut,
Ján Rajci (či Bajci),
Jozef Rušina,
J. Saboltidro (?),
Juraj a Zuzanna Schlosár,
Ondrej Smitka,
Mária Spornoga,
Tomáš Spišák,
Ignác Srnčík,
Ján Stas,
František Stehura,
Anna Sternal,
Ján Štofko,
R. Streckel,
Dorota Šurinak,
Ján Svítek,
Štefan Tichý,
Ján Titra,
Anna Titko,
Ján Tvardoš,
Štefan Tyess,
Ján Vorva,
Ján Zaremba,
Ján Žuffka,
Ján Zúberský.

Po 25 centov:

Štefan Matis.

—o—

"Listy sv. Františka"

Znameníť, Poučno-Zábavný Náboženský Časopis.

Časopis tento nemal by chybeť ani v jednej katolíckej slov. rodine.

Predplatné len dva (\$2.00) dolláre na rok.

Pre púhe dva dolláre nedoprajete si duševného pôžitku?

Jak ste ešte nepredplatili Listy sv. Františka, vyplňte a vystrihnite tento kupón, priložte dva dolláre a spolu dajte do obálky a pošlite list registrovane, abo kúpte "Money Order" a predplaťte si Listy sv. Františka ešte dnes. Píšte na nižeuadanú adresu.

**LISTY
SV. FRANTIŠKA**

1849 W. 22nd St.

Chicago, Ill.

Meno .....

Adressa .....

Mesto ..... Štát .....

Sto Sv. Omší do roka

a veľ'a iných duchovných milostí môže získať každý, kto
vstúpi do omšového spolku (večné omše), alebo
ináč známeho pod menom:

APOŠTOLÁT SV. FRANTIŠKA

Ciel' tohoto apoštolátu je, že ten, kto do neho vstúpi podporovať bude sv. omšami, modlitbami a almužnami tú veľ'kú missionársku prácu, na ktorú sa podujali otcovia Františkáni Kommissariátu sv. Kríža.

Na teraz údovia budú účastní sto sv. omší, ktoré otcovia Kommissariátu slúžia každý rok na úmysel' údov; keď apoštolát sv. Františka sa bude vzťahovať, bude sa slúžiť ešte viacej sv. omší a to tak dlho, dokiaľ Kommissariát bude jestvovať.

Apoštolát sv. Františka je tedy nič iné ako spolok večných sv. omší za živých a zomrelých údov.

Okrem tých sto sv. omší, ktoré sú priamo obetované za údov Apoštolátu sv. Františka, údovia stanú sa účastnými ešte i iných sv. omší, ktoré otcovia kommissariátu ročne odbavujú za svojich dobrodincov. A tak tiež i všetkých sv. prijímaní našich klérikov, bratov a študentov,

všetkých modlitieb a dobrých skutkov, ktoré vykonávajú údovia Kommissariátu a celého Rádu sv. Františka, a všetkých sv. misií, ktoré otcovia Kommissariátu dávajú po osadách.

Do Apoštolátu sv. Františka môžete dať zapísať i duše zomrelých Vašich priateľ'ov a dušičky v očistei.

Každý úd dostane zvláštny diplom (pekný obraz) čo vysvedčenie, že je údom Apoštolátu.

Ten kto vstúpi do spolku omšového alebo do Apoštolátu sv. Františka, platí ročne 50 centov, alebo raz na vždy \$10.00.

Jak by ste sa chceli stať členmi Apoštolátu vtedy píšete na,

FRANCISCAN FATHERS,

1852 W. 22nd PLACE,

CHICAGO, ILLS.

BRATOM A SESTRÁM TERCIÁROM DO POZORNOSTI.
V REDAKCII LISTY SV. FRANTIŠKA MOŽETE DOSTAŤ
NASLEDUJÚCE NÁBOŽENSKÉ VECI.

Ruženec Blahosl. Panny Marie.....	35c
Odznak Spolku "Krest'anských Matiek".....	50c
Obradník Spolku "Krest'. Matiek". (Brater. Kres. Mat.).....	35c
Slovenský Terciár pre Tretí Rád Sv. Františka.....	75c
Ruženec Sv. Františka.....	75c a \$1.00
Škapular sv. Františka.....	25c
Opasok sv. Františka.....	25c
Odznak sv. Františka pre údov i údkyne.....	35c, 75c a \$1.00
Odznak Najsv. Mena (do kabáta).....	10c
Odznak (regál) Najsv. Mena.....	35c
Škapuliar sv. Dominika	10c a 25c
Škapuliar Božského Srdca	5c a 10c

Všetky objednávky adressuje na:

LISTY SV. FRANTIŠKA,
1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois.

Zvláštne oznamenie

Representanti sa hľadajú pre časopis "LISTY SV. FRANTIŠKA".

Potrebuje Sestry alebo Bratov v každej slovenskej osade, ktorí by prevzali funkciu miestneho reprezentanta a rozširovali časopis "Listy Sv. Františka."

Dobrá komissia (komišn) pod zvláštnymi podmienkami. Odporúčanie miestneho duchovného je žiadúce.

Pridajte si ku Vášmu zárobku a v tom samom čase pomáhate veľmi nutnú a potrebnú prácu pre Boha. Nikdy by ste nemohol byť lepšie zamestnaný.

Adressujte:

"LISTY SV. FRANTIŠKA",
1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

! KEĎ niekomu chcete gratulovať k meninám alebo narodeninám, vysloviť sústrat' vašu, blahoželat' mladému páрку, hľadáte niekoho, predávate svoj dom—ohláškou v Listoch Sv. Františka to docielite. Ony idú práve tam, kde Vy chcete a prinesú výsledok.—Píšte alebo tel. red. Listov, 1849 W. 22. St. Chicago, Ill. Tel. Canal 0098. ?

LISTY SV. FRANTIŠKA

“Nasledujte mňa, ako ja nasledujem Krista!”

Zábavno-poučný mesačník pre katolíckych Slovákov v Amerike.
Vychádza každého 15-ho v mesiaci. Predplatné \$2.00 na rok.

Vydávajú OTCOVIA RÁDU SV. FRANTIŠKA,
1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois.

"LISTY SV. FRANTIŠKA"

(LEAFLETS OF ST. FRANCIS)

Vydávajú mesačne

**OTCOVIA
RÁDU SV. FRANTIŠKA**
Komisariátu
SV. KRÍŽA.

Každého 15-ho v mesiaci.

**Predplatné na rok \$2.00.
Jednotlivé číslo 20c.**

Telephone: Canal 0098

Published by the

FRANCISCAN FATHERS
Commissariate of the
HOLY CROSS

On the 15th of each Month.

**Subscription per annum \$2.
Single copy 20c.**

Telephone: Canal 0098

Omša svätá bude slúžená každú nedel' u za veľ'kodušných
predplatiteľ'ov v kostole SV. ŠTEFANA,
záp. 22. Place, Chicago, Ill.

—o—
Agenti, pracujúci na rozšírení časopisu "Listov Sv. Františka," môžu kolektovať jedine predplatné na tenže mesačník. — Pod žiadnou podmienkou nie ím je dovolené sbierať alebo prijímať peniaze na Sv. Omše, alebo milodary na akékoľvek iné ciele. Bud'eme len povd'ační, keď nám podobný prípad, alebo prípady, naši ct. predplatitelia alebo čitatelia oznámia, či sa spomenuté rozhodnutie prísne zadržiava. Prosíme, nech Vás toto malé oznámenie vedie a nie žiadne iné ohlasy.

—o—
Keď zasielate zmenu adressy, zašlite nám tak starú ako i novú adresu. Takéto zmeny nám musia byť zaslané dva týždne pred dátumom vydania nasledovného čísla; ináč číslo bude zaslané na starú adresu bez zodpovednosti.

Všetky listy ako i peňažné zásielky majú byť adresované na: "Listy Sv. Františka," 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

—o—
S radost'ou prijímeme a uverejníme rozprávky, články, dopisy alebo básničky—ktoré sú hodné uverejnenia—od našich ct. čitateľ'ov. Všetky dopisy, články alebo oznámky musia byť zaslané redakcii najneskoršie do 5. v mesiaci.

Listy Sv. Františka

Zábavno poučný mesačník pre katolíckych Slovákov v Amerike
Vychádza každého 15-ho v mesiaci.

Adressa: LISTY SV. FRANTIŠKA, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Predplatné \$2.00 na rok.

"Entered as second class matter February 27, 1924, at the post office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879. Acceptance for mailing at special rates of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized February 27, 1924."

ROČNÍK (Vol.) 1.

MÁJ (May) 1924.

ČÍSLO (No.) 5.

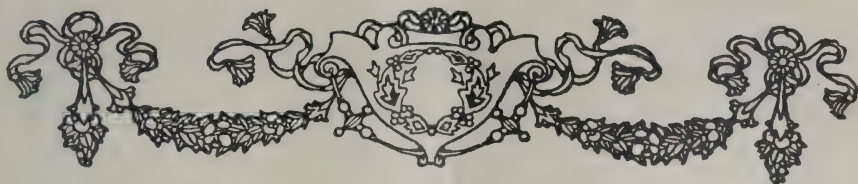
OBSAH:

Pieseň Májová (Báseň od M. Mlynaroviča).....	131
Kráľ'ovná Mája	132
Arcibiskup Zepliak na slobode.....	134
Tretí Rád sv. Františka (Stanovy Tret. Rádu).....	135
Modlitba Matky (Poveš'.—Andrej Matej).....	137
Jako pokračujeme	140
Najlepší liek (Poveš'.—Pokračovanie.).....	142
Žalmy Kráľ'a Dávida.....	146
Kňaz zase hrdina.....	150
Spolok Krest'. Žien a Matiek.—Štvrtý recept.....	151
Primície veľ'p. Ed. A. Sendeka.....	154
Krásny príklad chudobnej vdovy.....	155
Obáľkové sbierky	157
Apoštolát sv. Františka.—Omšový spolok.....	160

Pieseň Májová

(Od Miloša Mlynaroviča.)

Ťažký plášť utkaný z snehovho baršúňa
Vyzliekla dolina, shodil aj štít hôr;
Šebotci prilietli, veselo zazunia,
Zazunia "Májovú" slúčení tu v sbor:

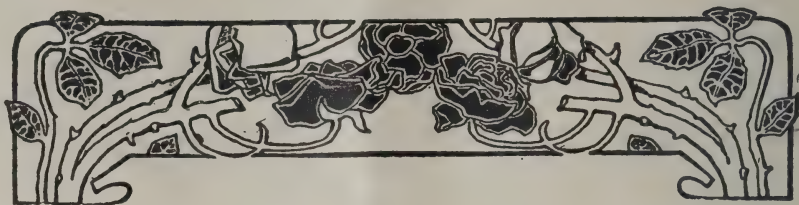
Zdravás! Zdravás drahá Mária!
Ružo Jemná, vône preplná;
Báj sa rajský v Tebe rozvíja,
Z rosy nebies, nebies zo slnia.

Obloha azúrom na nás sa usmieva;
Skrúšeno vnára s' v ňu človek i orol . . .
Z pier telies nebeských "Májová" zavznieva,
Počut' ju v výšavách, dolu tu vôkol:

Zdravás! Zdravás krásna Mária!
Pelom panien biely kvet;
Dolín, zahrád čistá l'álíja,
Všetko sa ti kloní, chce Ti piet' . . .

Potôček sos vrchov speší si v doliny,
Vhupne si do riek a zobjú ho moria . . .
Pricvála víchor, keď vodiská rozvlní,
Zachvie sa ozvenou rovnina — hora:

Zdravás! Zdravás milá Mária!
— Vyzváňa ktos' pevne lesami —
Zvoní švarná konvália
Na svit, v poludnie, na kl'akaní.

Král'ovná Mája

B Uď vítaný krásny, milý Máj! Ty si skutočne mesiac našej Matky, ty si mesiac našej Král'ovnej, ty si mesiac Mariánsky!

Jako božský Spasiteľ zo svätostánku, tak aj Jeho nasvätejšia Matka z rozžiareného májového oltára volá mile všetky rodiny kresťanské: "Pod'te ku mne všetci, ktorí pracujete a ob'tažení ste a ja vás občerstvím!"

Najkrajší mesiac celého roku, Máj, zasvätený je najkrajšej dcére pokolenia ľudského, blahoslavenej Panny Marie.

Mesiac Máj završuje vzkriesenie prírody. Všade vôkol nás je nový život. Na poli, na lúkach, v lese a v záhradách všetko sa prebúdza k novému jarnému životu. Tisíce a tisíce l'úbežných kvetov zaváňa svojou opojujúcou vôňou. Ani Šalamún v celej svojej kráse a nádhere nebol tak pekný, ako jeden z tých poľných kvietkov. Ruch Šalamúnovo tkaly a vyšívaly ruky ľudské. Na ruchu kvetín ale pracoval Boh sám. Hory i doly, kopce i roviny ozývajú sa milým spevom spevavých vtáčkov. Jemné slniečko, krásne noci, tiché večierky, šepot stromov a krovín sú známkami krásneho, nového

života prírody, ktorá sa precítila zo svojho zimušného spánku. Tento nový život prírody ale, je ozvenou nového duchovného života, ktorý splodila Panna Maria, keď svojho božského Syna porodila. Po štyritisíc rokoch bludu a hriechu, ktoré jako mrazivá zima zastieraly pokolenie ľudské, nastalo nám l'úbežné jaro a toto jaro priniesla nám Mária, Matka Messiáša a Spasiteľa sveta.

Tú samú službu, ktorú preukázala Rodička Božia celému svetu, preukazuje Ona aj jednotlivcom. Ona je útočišťom hriešnikov. Ona pomáha každému, aby sa mohol vymaniť z mrazu hriechov a mohol sa dostať do krásneho jara milosti Božej, do jara priateľstva božieho. Ona je Zrkadlom spravodlivosti, Ona je voňavou Ružou všetkých čností a čo taká, každému pomáha, aby sa dl'a jej príkladu skvel krásnymi čnosťmi a l'úbil sa Bohu čo raz to viac.

Mesiac Máj je tedy celým právom zasvätený Panne Marii. Ožila v ňom krásna príroda vôkol nás, jako skrz Máriu a jej božského Syna ožilo krásne pokolenie ľudské. Preto celým právom kladie Cirkev katolícka do úst Matky božej slová Piesne Šalamú-

novej: “Ja som jako kvet pol’ný a l’á- a jako l’álija v údoliach.”
lija v údoliach.”

Ku kráse májovej druží sa aj radosť. Svieža zeleň, krása kvietok, vôňa ruží, spev vtáctva, čistá obloha nebeská, l’ahký vzduch, to všetko obveseluje myseľ i srdce naše. Mesiac Máj aj touto svojou radosťou je obrazom Panny Marie, ku ktorej tak často voláme: “Príčina našej radosti, oroduj za nás!” Už v deň jej narodenia pozdravujeme ju s chválospevom: “Narodenie tvoje o Rodičko božia a Panno radosť zvestovalo celému svetu, lebo z teba vyšlo Slnko spravodlivosti, Kristus Boh náš, ktorý zrušiac kliatby priniesol požehnanie, a potruc smrť, daroval nám život večný.” Ano, radosťný mesiac Máj je obrazom Matky božej, ku ktorej sa modlíme: “Zdravás Kráľ’ovno, matko milosrdenstva, živôt, sladkosť a nádej naša zdravás!” On je obrazom Matky božej, ktorú velebil sv. Bernard: “Skutočne, Ty si naša sladkosť, ponevác milosťou zaháňáš trpkosť hriechu a vedieš nás ku slasti nebeskej. O sladká Pani, srdce mi plesá, myslím-li na Teba; myseľ sa mi povznáša, rozjímam-li o tvojej vlebnosti; krása tvoja unáša ducha môjho; vlebnosť tvoja opojuje dušu moju.”

Keď tedy už mesiac Máj tak krásne oslavuje Matku Pána, oslavujeme a zvelebujeme ju aj my, predovšetkým tým spôsobom, žeby aj v našich srdciach rozkvitly kvety milosti božej a l’álije nebeských čností. Jestli sa nám to podarí docieľiť, vtedy sa stane milou aj Márii naša májová pobožnosť, naše modlitby, naše spevy. Budú jej milé aj kvety, ktorými jej obraz v chráme božom, alebo v príbytkoch našich ozdobíme. Vtedy nás aj ona pochváli a prisvedčí nám: “Dobre činíte dietky moje! Ja som jako kvet pol’ný

Nezdarné diet’a vstave je bodajkomu vzdorovať. Jestli sa ale postaví pred neho dobrá matka a poukáže mu na svoje starosti, na svoju lásku, srdce diet’at’a sa obmäkčí, naplní sa lútosťou a vráti sa k srdcu matkynmu. Tak aj mnohým kresťanom, kresťanom podl’a mena, kresťanom bez kresťanského života mal by postačiť jeden pohľad na Matku božiu, na matku najlepšiu. Dal by Boh, aby použili v tom mesiac Máj, aby navštívili Kráľ’ovnú Mája. Neodišli by prázdni. Štedré ruky Márie sú stále otvorené. Zvlášťne ale v mesiaci Máji počas májovej pobožnosti hojne rozdáva ona svoje dary ctiteľ’om svojím.

Vstúpme tedy aj my do ích radu! Ved’ jej pomoc stále potrebujeme. Sv. Pavel nás napomína, aby sme so strachom a bážňou pracovali na našej spáse, ponevác neni sme si istí, či v našom dobrom úmysli vytrváme až do konca. Skúsenosť ale dokázala, že Boh s ochotou udelil milosť vytrvanlivosti v dobrom ctiteľ’om Panny Marie. Dal by tedy Boh, aby sme nasledovali príklad sv. Karola Boromejského, toho nežného ctiteľ’a Panny Marie. On sa denne modlieval sv. Ružanec. On denne odspieval hodinky marianské a to kolenačky. On sa postieval vo vígiliu všetkých mariánskych sviatkov. Ba čo viac postieval sa na chlebe a vode každú sobotu. Nikto sa nemodlieval horlivejšie Anjel Pána, jako on. Kdekoľvek ho zastihnuť hlas zvonu, kl’akol si na zem a s archanjelom Gabrielom pozdravil svoju Kráľ’ovnú. V svojom katedrálnom kostole dal zbudovať ružencovú kaplicu a zaviedol braterstvo sv. Ruženca. Vchody všetkých chrámov svojej diocese dal ozdobiť obrazmi Panny Marie, aby si všetci jeho veriaci uctili tú pravú

"Bránu neba" cez ktorú sa vchádza do raja večného.

Táto vrúcna a nežná úcta k Matke Spasiteľ'a dopomohla sv. Karolovi bormejškému k najkrajším čnost'ám a získala mu srdce celého ľudu. Svätý život, pripravil mu svätú smrť a Mat-

ka božia s radosťou prijala do svojho náručia čistú dušu svojho verného ctiteľ'a. Oh, kiež by sa aj naše duše mohli utúliti pod plášť našej predrahej nebeskej Matky! Pripravujme sa tedy k tomu kroku svedomite a Matka naša nám k tomu s radosťou dopomôže!

Arcibiskup Zepliak na slobode

Naši čitatelia sa asi ešte živo pamätajú na meno arcibiskupa Zepliaka, ktorého ruská bolševická vláda bola odsúdila na smrť, lebo nechcel povoliť bolševikom odniesť posvätené veci z katolíckych kostolov. Inými slovami, bolševici chceli okradnúť katolícku cirkev v Rusku o jej majetok. A tomuto úmyslu bolševikov arcibiskup Zepliak postavil sa proti. Pre tento krok bolševici obvinili arcibiskupa Zepliaka z vlastizrady a postavili ho pred súd, ktorý spomenutého preláta odsúdil na smrť. Ale nad týmto ukrutným a v najvyššej miere nespravodlivým výrokom zhrozil sa celý svet. Ešte i nepriatelia cirkve katolíckej pozastavili sa nad zločinným činom ruských bolševikov a rázne protestovali proti počínaniu ruskej bolševickej vlády. Následkom toho bolševická vláda výrok svoj zmenila na doživotný žalár. Lenže v poslednej dobe na nátlak sv. Stolice ruskí bolševici zmenili i tento výrok, ale pri tom vypovedali arcibiskupa Zepliaka z Ruska.

Pol'ský národ pripravil veľké ovácie svojmu miláčkovi. S veľkým nadšeným vítal arcibiskupa Zepliaka keď tento dorazil do Varšavy. Zprávy povedajú, že nie menej ako 500,000 ľudu shromáždil sa na námestí Var-

šavy aby tomuto martýrovi kresťanstva vzdal svoj hold. Shromaždený ľud od radosti plakal, spieval, na slávu volal arcibiskupovi Zepliakovi. Nadšenie bolo také, že mnohí z davu priskočili ku kočiari, v ktorom sa arcibiskup viezol, vypriahli kone a kočiar sami ťahali po uliciach Varšavy. Ľud privolával na slávu arcibiskupovi a "smrť bolševikom." Táto demonštrácia pohla arcibiskupa Zepliaka až k slzám.

Za neurčitú dobu arcibiskup Zepliak utiahne sa ku kardinálovi Karkowskému.

—o—

Vel'p. Pavel Herman odchádza na Slovensko.

Po tieto dni dostali sme od velebného pána Pavla Hermana dopisnicu, kde nám oznamuje, že v tomto mesiaci, tojest, v mesiaci máji odchádza do Europy.

Vel'p. P. Herman je slovenskej americkej verejnosti dobre známy. Bol a je neúnavným pracovníkom a horlým činiteľom za slovenské práva.

My dôst. Hermanovi prajeme príjemnú a šťastlivú cestu a šťastlivý návrat, jestli sa mieni vrátiť zpäť do Ameriky.

Tretí Rád Sv. Františka

Stanovy Tretieho Rádu Sv. Františka

NAŠI terciári, to jest riadni členovia Tretieho Rádu sv. Františka sú obznámení so stanovami tretieho rádu. Aby ale aj širšie obecnosť vedelo, že čo sa skrýva v stanovách tretieho rádu sv. Františka, držíme si za povinnosť podať aj v Listoch sv. Františka, stanovy tretieho rádu a chceme ich postupne aj vysvetliť. Prvá čiastka týchto stanov pojednáva o prijímaní členstva, o dobe skúšky a o profesii, to jest o skladaní sľubov. — Druhá čiastka pojednáva o povinnostiach členstva a tretia čiastka pojednáva o úradoch a o návšteve vizitátora, to jest o úradnom dohliadaní. Štvrtá čiastka konečne pojednáva o výhodách členstva.

1. Čiastka.

1. Do tretieho rádu sv. Františka môžu byť len tí prijatí, ktorí dovršili aspoň 14-ty rok svojho života. Mimo toho vyžaduje sa od nich, aby boli pokoja milovní a mravní, aby boli vycvičení v katolíckom náboženstve, aby boli oddaní katolíckej Cirkvi a poslušní apoštolskej Stolici.

2. Vydaté ženy bez vedomia a súhlasu svojho manžela nemôžu byť prijaté do tretieho rádu. Vo výnimečných pádoch ale, kde manžel skutočne krivdí manželke a duševný pokrok manželky to vyžaduje, jestli to jej spovedelník za dobré uzná, môže sa jej dovoliť, aby aj bez súhlasu manžela vstúpila do tretieho rádu.

3. Tí, ktorí boli prijatí do tretieho rádu, majú nosiť malý škapulár a opasok tohože rádu stále. Jestli ich nenosia, nemôžu sa stať účastníkmi práv a výhod tretieho rádu.

4. Tí, ktorí boli prijatí do tretieho rádu, majú prestať jedno ročnú skúšku. Po jednom roku ale, jestli sa dokázali byť vernými v svojom novom povolaní, složia slávnostný sľub, že svedomíte budú zachovávať stanovy tretieho rádu. Menovite, že sa podrobia s tou najväčšou ochotou príkazom božím; že budú poslušní katolíckej Cirkvi; že sa budú vynasnažovať napravnú svoje vlastné chyby a že s radosťou vykonajú naloženú pokutu, v páde žeby sa proti stanovám tretieho rádu previnili.

2. Čiastka.

1. Členovia tretieho rádu majú vynikať jednoduchosťou svojho šatstva. Majú vyhýbať všetkému, čo by dopomáhalo ku prepychu. Končne majú stavu svojmu primerane skromne žiť a hl'adat' vždycky a vo všetkom len tú zlatú strednú cestu.

2. Majú sa zdržovať čo najprísnejšie nemravných tancov, zábav a divadiel a majú vyhýbať každej nemravnej spoločnosti.

3. Majú byť mierni v jedení a pití a nemajú si sedieť ku stolu, ani nemajú stávať od stola bez toho, žeby nepozdvihli myseľ svoju ku Bohu a nepod'akovali sa Jemu za obsiahnuté dobrodenie.

4. Vo vigíliu Nepoškvrneného počatia Panny Marie a vo vigíliu sv. Františka majú sa postiť. Mimo toho veľmi chválitebné je, keď na spôsob prvých terciárov postia sa každú stredu a piatok, alebo aspoň keď sa zdržujú od mäsitého pokrmu v tieto dni.

5. Povinnosťou terciárov je pristupovať mesačne ku sviatosti Pokánia a ku svätému Prijímaniu.

6. Terciári kňazi, ktorí sa beztak riadne modlia svoje kňazské hodinky, to jest breviár, neni sú povinní odbavovať žiadne zvláštne modlitby. Svetskí členovia a členkyne tretieho rádu ale, ktorí neodbavujú ani cirkevné, ani mariánske hodinky, povinní sú denne pomodliť sa dvanásť Otčenášov a nezaškodiť, keď ku tým dvanástim Otčenášom

pridajú aj dvanásť Zdravás. Toto ale neni sú povinní pomodliť sa naraz. Môžu si to podeliť na drobnejšie čiastky. Hlavnou vecou je len to, aby sa to pomodlili čo deň. Kto by bol ale ťažko nemocný a nevládal by to spraviť, ten je od toho dišpenzovaný.

7. Taký terciár alebo terciárka, ktorí majú svoj majetok a môžu testament robiť, majú si ho spraviť čím skôr. V tom testamente ale nesmú zabudnúť na Boha, na chudobu a na svoju vlastnú dušu.

8. V súkromnom živote majú sa vynasnažovať dobrým príkladom predchádzať všetkých domácich. Majú napomínať svoje dietky a svojích sluhov, aby zbožne žili. Podobne majú vymáhať od nich svedomitú zachovávanie zákonov božích. Nasledovne nesmú dovoliť, aby do ich domu prístup mali neverecké knihy, časopisy, noviny a aby ich dietky niečo podobného čítali.

9. Majú pestovať domáci pokoj a svedomite sa starať o jeho zachovanie. Podobne majú nástojit' na tom, aby nesváry a zvady dl'a možnosti aj medzi inými prekazili a urovnali.

10. Terciári sa nemajú prisahať. Výnimečne ale dovolené je prisahať sa v takých pádoch, keď to svetský alebo cirkevný súd vyžaduje. Podobne z úst terciára alebo terciárky, nesmie výjsť **žiadna kliatba, žiadna hnusná, oplzlá reč.** Preto každý terciár a terciárka

mali by čo večer spytovať svoje svedomie, a v páde žeby zbadali, že sa niečo podobného dopustili, mali by sa prísne potrestat', aby od toho odvikli.

11. Terciári majú si zapamätať, že nikdy nesmú zameškať nedel'ňajšiu sv. Omšu a kázeň, ba jestli ím to okolnosti dovoľia, mali by sa súčastniť svätej Omše každý deň. Keby terciár alebo terciárka boli naskrze nútení pracovať v nedel'u, alebo v zasvätený sviatok, nech si držia za povinnosť v nedel'u zarobenú mzdu odovzdať chrámu božiemu, pretože to patrí Bohu a nie ím.

12. Každý terciár dl'a možnosti má prispievať na podporu svojích nemocných spolubratov a spolusestier. Podobne má mu na srdci ležať ozdoba chrámu božieho. Miera milodarov závisí výlučne od okolností a od jeho dobrej vôle.

13. Jestli by niekto z terciárov

vážne onemocnel, predstavený miestnej terciárskej rodiny vyšle k nemu na návštevu dvoch členov. Oni pád nemocného vyšetria a v páde žeby nemoc jeho bola nebezpečná, napomenú ho, aby si svoje duševné i hmotné záležitosti do poriadku doniesol.

14. Keby z terciárov niekto zomrel, okolití terciári majú sa súčastniť jeho pohrebu a na kol'ko možno, majú sa v dome smútku pomodliť sv. Ružanec za dušu zomretého. Podobne za dušu zomretého spolubrata, alebo spolusestry majú obetovať svoju najbližšiu sv. Spoveď a sv. Prijímanie. Kňazi, ktorí sú členami tretieho rádu, majú si spomnúť vo sv. Omšách na zosnulých členov tretieho Rádu.

15. Každý člen a členkyňa majú sa riadne dostaviť na mesačnú schôdzu, podobne aj na mimoriadne schôdze, ktoré predstavený terciárskej rodiny svolá.

Modlitba Matky

ALFRÉD bol dôstojníkom. Ponevác ale nebol ženatým a popritom bol aj bohatým, odovzdal sa radovánkam tohoto sveta. Srdce jeho ale nebolo ešte úplne spustlé. Jeho matka, nábožná vdova, s ktorou pod jednou strechou žil, bola svedkom výstupkov svojho syna a stále sa modlievala ku kráľovnej sv. Ruženca za jeho obrátenie. No zdalo sa, že ani modlitba matky nič nepomáha.

“Matka!” riekol jedného dňa Al-

fred, “prečo sa vy len tak vrúcne modlíte za moje obrátenie? Ja som poctivý muž. Dlhy vám nerobím. Konám svoje povinnosti svedomite. Opitého ste ma jakživ nevidela. Prečo sa vy tedy tak horlive modlíte ten Ružanec? Či neviete, že Ružanec je dobrý len pre jednoduchých pospolitých l'udí, ktorí si ináč pomôcť neznajú?”

“Synu, pýtaš sa, prečo sa modlím za teba? . . . Abys' vedel, preto sa modlím za teba, pretože vidím, že mno-

ho času máš pre mnohé iné veci, ale nemáš ani trocha času pre Boha a pre tvoju ubohú dušu . . . Zvedavý si prečo sa modlím Ružanec? Príčina je veľmi jednoduchá. V Ruženci je ukritá veľká moc. Pomocou Ruženca sa nejedon hriešnik obrátil. Ruženec už uzdravil tisíce a tisíce duševne i telesne nemocných. Ruženec zachránil mnohých od nebezpečenstva tela a duše. To je tedy príčinou, prečo sa modlím sv. Ruženec."

"Tak dobre matko! Aj ja sa pripojím k vám a budem sa aj ja modlievať ten Ruženec keď sa sám presvedčím, že ma on skutočne vyslobodí z nejakého nebezpečenstva." Riekol posmešne. Matku chudinu to bodlo, ale nezrobila žiadnu poznámku. Miesto toho ale vzdychla si ku Matke Božej, aby jej bola na pomoci pri obrátení jej syna.

Od toho dňa počnúc ale nastala zmena aj v Alfredovi. Stal sa postupne vážnejším a svoje výstupky pomaly nechával stranou. Prhkosť jeho ale ešte ho neponechala. Táto mu už aj pred tým narobila mnoho neprijemností a aj teraz ho vtrhla do špatnej hádky s jeho predstaveným. A hádka sa tak skončila, že jeho vlastný predstavený pre urážku na cti vyvolal ho na súboj.

Súboj mal sa odohrať na druhý deň na úsvite v blízkom lesíku za mestom. Bol to súboj na pištole. Alfred bol síce dobrý strelec. Vedel dobre mieriť. Ale chyba bola v tom, že jeho kapitán bol ešte istejším strelcom a k tomu on mal právo vypáliť prvú ranu, pretože on bol urazený. Mimo toho to nebol prvý súboj jeho kapitána. On už viacerých poslal na druhý svet. A Alfred to znal. Nedivme sa mu tedy, že mu husia koža nadbehla, keď si spomnul na zajtrajší deň. On bol ešte mladý, plný života a nechcel by sa bol

lúčiť ešte s týmto svetom. A hľa, musí sa teraz postaviť pred pištol výtečného strelca a čakať spokojne, kým on naň namieri a vypáli prvú ranu . . . On sám cítil, že mu je jakosi úzko kolo srdca . . . Ponevác tedy znal, že stojí na prahu hrobu, usiloval sa do poriadku doniesť všetky svoje domáce záležitosti . . . Vzalo mu to niekoľko hodín . . . Konečne, keď už všetko bolo v poriadku, chcel pripraviť aj matku, aby sa jej smrť jeho, ktorú on s istotou očakával, tak trpkou nedotkla . . . Hľadal ju po izbách . . . Nebolo jej nikde . . . Konečne po dlhom hľadaní spomnul si, že snád' bude vo svojej spálni . . . A skutočne tam kl'áčala ona pri soche Matky božej a mrvila skrúseno svoj Ruženec . . .

Alfred sa zarazil. I pýtal sa jej: "Matko, prečo sa tak skrúseno modlite ten Ružanec? Či vám je ten čas ozaj tak dlhý, že ho neviete čím vyplniť? Pod'te radšej so mnou na prechádzku. To vás občerství. A popri tom sa aspoň trochu poshovárame. I bez tak som už nebol s vami dlho na slove."

"Veru synu modlím sa. Modlím sa skrúseno." Odvetila matka. "Mám dnes jakési tajné tušenie. Duša moja nedá mi pokoja. Zdá sa mi, že ti hrozí jakési veľké nebezpečenstvo. Nekl'akol by si si aj ty so mnou na chvíľu a nepomodlil by si sa so mnou ten sv. Ružanec?"

"Ale čo vám napadá, Matko!? Mne nehrozí žiadne nebezpečenstvo . . ." ponevác ale v srdci svojom cítil pravý opak toho, nadhodil: "No ale keď ma už tol'ko unúvate, kl'aknem si k vám i ja a pomodlím sa s vami ten Ružanec, aspoň sa sám presvedčím, či ten Ružanec má skutočne takú silu, jakú mu vy matko pripisujete." A kl'aknúc si k matke, modlil sa s ňou sv. Ruženec.

A čím dial' sa ho modlil, tým lepšie rástla v ňom nádej, že Boh na prímluvu svojej Rodičky predsa len zaženie chmáry nebezpečenstva s ponad jeho hlavy . . . Sotva že sa pomodlili sv. Ružanec aj matke jakosi odl'ahlo so srdca a objímúc svojho syna, pobožkala ho a pod'akovala sa mu za radosť, ktorú jej spôsobil . . .

Alfred sa sohnul. Pobožkal ruku svojej matky a chcel jej sdeliť, čo trápi jeho dušu. Ale hlas jeho zasekol sa mu kdesi v hrdle a on nebol v stave prezradiť matke svojej tú smutnú tajnosť, že sa chystá na súboj so svojím kapitánom.

V ten deň Alfred už nešiel nikde. Zavrel sa do svojej izby a so smutným srdcom robil prípravy na súboj. Nad postel'ou v koženej kapsičke vysela jeho najlepšia pištoľ. Sosňal ju. Rozobral ju. Vyčistil ju, až sa tak blyšťala. Položil do nej nový náboj. Ba aj ten prehliadol opatrne, či je ozaj dobrý, aby mu nezlúhal, pretože od toho mal závisieť čiastočne jeho život . . . jestli mu totižto jeho kapitán dá príležitosť strieľať . . . Pištoľ bola tedy prichystaná. Iné tedy už nič nezbývalo, len napísať poslednú vôľu a pripraviť list pre matku, ktorý jej mal v páde smrti všetko vysvetliť.

Testament napísal jako tak. Ale ten list pre matku mu veru t'ažko šiel. Ruka sa mu triasla a vzdor tomu, že sa premáhal, tu i tam vyklzla sa slza z jeho očí a padnúc na papier, zaliala písmo . . . List bol hotový. Zatvoril ho a zapečatil a napísal naň adresu svojej matky . . . Potom si ale sadol na pohovku a zapálie si na fajku, začal rozjímať o podrobnostiach zajtrajšieho súboja . . . Spánok ho dnes jakosi obchádzal . . . Polosny sa prehánaly jeho hlavou a v rozčúlenosti

svojej tu i tam strhnul sa na pohovke a siahol po zbrani, jako keby už aj mal páliť na svojho nepriateľa . . . Naraz zvoní ktosi na dverách. Alfred skočil s pohovky a bežal otvoriť. Bol zvedavý, kto to môže byť . . . ? Dvere sa otvorily a pred dverami stál kapitánov sluha s listom v ruke. Alfred vypléstil oči, nevediac čo to má značiť. Sluha mu ale zdelil úctive, že mu pán kapitán posielal list a že si praje, aby ho zaraz prečítal . . . Dôstojník odpraviať sluhu, skočil do izby a zapálil sviečku, rozčúlene začal trhať obálku a vyškrabnúc list, prečítal ho so zatajeným dychom . . . A v liste čo stálo? “Priateľu! Povedomý ste si toho, že ste ma špatne urazil. A zaslúžil ste si, aby vás gul'a moja zajtrá nad ránom poslala do Abrahámovho lona. Ponevác ale poznám útle srdce vašej drahej matky a presvedčený som, že by moja gul'a väčšiu ranu zavdala jej srdcu, jako vášmu, zriekam sa dobrovoľne svojho práva na súboj v tom povedomí, že nájdete iný spôsob zadost' učinenia a že sa viac takej hlúposti nedopustíte v oči svojho predstaveného . . . Značím s úctou váš kapitán L. M.”

List vypadol z rúk Alfredových . . . Za chvíľu sedel jako by omámený . . . Spamätal sa ale čoskoro a vzdychol si: Som zachránený!

O pár okamihov vkročila matka. “Kto to bol synu môj? Zdá sa mi, že ktosi zvonil na dverách a že ty si mu otváral?”

“Ano, matko. Bol to sluha môjho kapitána. Doniesol mi list. Tu hl'a leží. Prečítajte si ho, jestli chcete.”

A matka dychtively siahla po liste a prečítala ho . . . “Tak, to bola tá čierne chmára, ktorú som ja videla vo sne nad tvou hlavou. A ty ešte aj teraz pochybuješ, že Ružanec nemá moci? Či nevidíš, že to bola Matka Božia.

ktorá tú čiernu chmáru zahнала s ponad tvojej hlavy? Vstúp do seba, synu môj! Vstúp! a daj sa na pokánie, kým neni neskoro!"

A Alfred? ... Objal svoju matku, pobožkal ju vrele, jako snád' nikdy pred tým ... A matka vycítila z jeho

bozku, že sa syn jej zmenil ... A o chvíľu i syn i matka kl'ačali pred sochou Matky božej a modlili sa sv. Ružanec ... Tentokrát' na pod'akovanie ...

Andrej Matej.

Jako pokračujeme

Aby sa čtená slovenská katolícka verejnosť intímnejšie dozнала, že ako pokračujeme s tou našou prácou, s tým naším františkánskym kollégiomom, chceme podať číslami výsledok dosavádných sbierok. Číslice nech hovoria samy za seba. My len tol'ko chceme poznamenať, že v skutočnosti s tým naším ťažkým diel'om pokračujeme lepšie nežli sme si to predstavovali. A najmä keď hneď v prvom období našej úmornej práce vyhlásili nás za votrelcov a kadejakých. Ale tá hrnavica dlho netrvala. Lesklé slniečko objavilo sa nám na oblohe nebeskej a jeho zlaté lúče priniesli nám nový život — novú nádej. L'ud nás porozumel. Pochopil našu šľachetnú myšlienku. Sám prišiel k tomu náhl'adu, že náš úspech bude úspechom l'udu. A následkom tohoto samopochopenia l'ud štedre otvoril svoje obetavé srdcia a dl'a toho kol'ko mohol odviedol svoju čiastku na obeť, ktorá má byť obetovaná Tvorcovi neba i zeme. Nasledujúce číslice nech to dosvedčia:

Do včul'ku zakladateľmi františkánskeho kollégiumu stali sa:

1. P. Štefan Soltiš a jeho manželka, Bethlehem, Pa. (1 akre).....\$250.00
2. Prvá Katolícka Slovenská Ženská Jednota (2 akre).....\$500.00

3. Slov. osada sv. Cyrilla a Methoda, Joliet, Ill. (6 akrov).....\$1,500.00
4. Joz. Klímek a jeho manželka, Joliet, Illinois. (1 akre).....\$225.00
5. P. Tomáš Prieboj a jeho manželka, Joliet, Ill. (1 akre).....\$225.00
6. Pi. Ondrej Suriniak, Joliet, Illinois. (1 akre).....\$225.00
7. Dôstp. Math. Savs, dekan v Shakopee, Minn. \$225.00
8. Matej Kump a jeho manželka, La Salle, Ill. (1 akre).....\$225.00
9. Ženský Spolok Marie Magdaleny, Cleveland, Ohio. (1 akre).....\$225.00
10. Ženský Spolok Srdca Panny Marie, Cleveland, O. (1 akre).....\$225.00
11. Agneša Hotujec, Joliet, Ill. (Prvá splátka na 1 akre).....\$ 80.00
12. Zuzanna Barbušin z osady sv. Cyr. a Meth., Chicago, Ill. (3 akre)..\$610.00
13. Slovenská osada sv. Joachima, Pittsburgh, Pa. (2 akre).....\$510.00
14. Slovenská osada Nanebevzatia Panny Marie, Chicago, Ill. (1 akre)..\$196.00
15. Slov. osada Srdca Božsk. Vykupiteľa, Ambridge, Pa. (1 akre).....\$183.00
16. Slov. osada sv. Gabriela, Pittsburgh, Pa. (3 akre) \$756.00
17. Slov. osada sv. Cyrilla a Methoda, New Brighton, Pa. (1 akre)....\$147.00
18. Slov. osada Božského Srdca Ježiša, Chicago, Ill. (2 akre).....\$602.00

Väčšie obnosy doposlali nasledujúci:

P. Juraj Živnostka, Joliet, Ill.	.....\$100.00
Sleč. Zuzanna Silady, Chicago, Ill.	.... 25.00
Sl. Terciári, Terciárky, Ironwood, Mich.	30.00
Sbierka H. Lapšanský, Ironwood, Mich.	17.00
Osada sv. Alžbety, New Duluth, Minn.	71.00
Osada sv. Antona, Ely, Minn.	100.00
Osada sv. Ružena, Aurora, Minn.	60.00
Anna Juvančič, La Salle, Ill. (sbierka).	55.00
Ján Čulian, La Salle, Ill. (sbierka)....	55.00
Maria Gregovich a Katarina Grahek, Calumet, Mich. (sbierka).....	110.00

Všetkým našim dobrodincom srdečne ďakujeme za ich láskavosť a obehavosť. A uist'ujeme ich, že v našich modlitbách pamätáme na nich. Prosíme milostivého Pána Boha aby im odplatil ich štedrosť a aby ich obdaril dobrým a stálym zdravím.

Tiež chceme oznámiť naším milým priateľom, že od 1. mája naša fran-tiškánska komunita zaujala farmu v Lemont, Ill., kde sa má stavať náš františkánsky kollégium. Dosiaľ na farmu odišli: Najdôstp. Páter Hugo Bren, D. D., O. F. M., náš milovaný predstavený a provinciónálny komisár, veľp. František Blanko Kavčič, prokurátor a ctih. brat Štefan, O. F. M.

Ubytovali sa v malom domku, ktorý nachádza sa vedľa hlavnej cesty medzi Chicagom a Jolietom a neďaleko železničnej dráhy Chicago and Alton. Farma leží asi 25 míľ južne od Chicaga a 12 míľ severne od Joliet. A do najbližšieho mestečka do Lemont je len asi míľ a pol cesty. Cez našu farmu ženie pouličná dráha a práve pred našou farmou je stanica Oakdale.

Voláme ku tým slovenským mladíkom, ktorí v sebe cítia reholnícke povolanie a ktorí sú už pri starí študovať na kňazov, aby sa prihlásili do našej rehole a jako reholní bratia aby pomáhali nám vykonávať našu misiónársku prácu.

Jak nám to len kol'ko tol'ko okolnosti dovoľia, pustíme sa ešte toho roku do stavby dočasného kláštora, aby sme na jaseň mali aspoň aké-

také prístrešie. — Preto úctive prosíme všetkých našich priateľov a všetkých ctiteľov nášho otca sv. Františka, a zvláštne bratov Terciárov a sestry Terciárky, aby nám teraz boli na pomoci pri tom našom veľkom podujatí, ktoré sme na seba prevzali. Záležitosť naša je záležitosťou všetkých katolíkov v Amerike, najmä ale je to záležitosť srdca všetkých slovenských Terciárov roztratených po Amerike. Zaisťte tomuto sa každý len tešiť má, že na tom veľkom diele, ktoré konal ten pokorný sv. František bude sa môcť pracovať i medzi slovenskými katolíkmi v Amerike.

Tiež pripravujeme zvláštne zbierajúce knižičky, ktoré zamýšľame rozposlať naším priateľom a priaznivcom, bratom a sestrám. A úctive vás každého prosíme, keď tú zbierajúcu knižičku dostanete, aby ste šli ku vašim známym a priateľom a aby ste ich v mene našom prosili o nejaký milodar v prospech toho nášho kollégiumu.

Povedzme, že by sme rozposlali sto knižiek. A keď by každý na každú knižku sossbieral čo len sto dollárov, to by nám vyplatilo terajší kláštor. Avšak, my pevne dúfame, že ten dobrý slovenský katolícky ľud, ktorý nám už dosiaľ tak štedre pomohol, nenechá na prázdno odznet' našej úpnej prosbe.

Straniva tých zbierajúcich knižičiek ďalšie informácie a úpravy podáme v budúcom čísle.

Mnohí ľudia snívajú o veľkých veciach, ale pri tom zabudnú sa zobudiť keď už majú začať.

Kto chce byť vojakom Krista, musí byť verný Kristovmu Krížu.

Kto v sebe premáha to, čo protiví sa pravdám Kristovým, ten sa oblieka do bojovníckeho rúcha vojska Kristovho.

Dobrá povest' lepšia nežli zlato.

Najlepší Liek

(Pokračovanie.)

KATKA neprajúc mužovi tej malej zábavy, brojila proti tomu, ale Jakub sa usmial a len tolko jej nadhodil: "Teba tam nik nevolá. Ja ale pôjdem . . ."

Obchodník vyplatil Katke peniaze. Kone si pojal a zašiel si s Jakubom na sklienku toho pívca, aby si zaliali smäd.

Katka si schovala peniaze bedlive, ale triasla sa zlost'ou na celom tele a aby si trocha ul'avila, vyšla na dvor a dala sa do plaču.

"Prečo plačete, tetko?" pýtala sa Anča.

"Tých koní mi je l'úto. Či si nevidela, jak sa ohliadaly a jak smutne rehtaly ,keď ích viedol z dvora. A ten náš gazda, jako by bol z kameňa. Ani ti nešomre, ani sa nezlobí a ja . . . ja . . . ja sa celá trasiem od zlosti. Obávam sa, že ma porazí . . . Ale škoda by mu bolo dopriať takej radosti . . ."

V nedeľu na to bubnoval obecný hlásnik, že lán číslo 15, patriaci Katke Mátalovej pôjde do prenájmu.

Jakub stál pred domom a počúval s napnutosťou, jako keby to bolo pre neho najväčšou novinou. Potom ale sadol si na lavičku, napchal si fajočku, podoprel si l'akte o kolená a bradu o dlane a hľadel spokojne na l'udí, ktorí sa motali po ulici. Na licitáciu ve-

ru ani nešiel. Ako keby sa ho to vôbec netýkalo. A Katke div že sa žľe nepukla od jedu.

Katkino pole pošlo tedy do prenájmu. — Ona utržila pár sto zlatých. — Ale nebolo to všetko hotové. Bolo to viac len na papieri. Čo bolo hotové, to uložila do šporiteľne, aby sa Jakub nejako k tomu nedostal. Ale Jakub na také niečo ani nemyslel. Keď mu vyšiel dohán, riekol žene: "Daj mi na dohán!"

"Id' si vyrobiť!" odsekla žena.

Jakub neriekol nič, lež pošiel do hostínca a pýtal si dohánu na dlh. Hostinský pokrčil plecom a prehodil: "Žena vaša mi nedovolí, aby som vám dával bez peňazí." — "Nedovolí . . .?" usmial sa Jakub. "Dobre aj tak. Ja sa postarám o peniaze. S Bohom!" — "Ale susedko, nehnevajte sa!" volal za ním žid.

"Prečo bych sa mal hnevať, ani ja nerád dávam na dlh." Riekol Jakub a šiel prosto ku rychtárovi. Zabavil sa tam asi štvrť hodiny. Rychtár ho prevadil až po vráta. Podali si ruky a Jakub šiel prosto do hospody a kúpil si za hotové plný mešec dohán, vypil fl'ašku piva a napchajúc si fajočku, vrátil sa domov.

Katka zbadajúc, že fajčí, okríkla ho: "Kde si vzal dohán?"

"Kúpil."

“Za čo?”

“Za peniaze.”

Buchla dvermi a šla do kuchyne. O chvíľku priniesla na stôl mysu jakej-si polievky a postavila ju mlčky pred Jakuba. Jakub sa pomodlil a vyprázdnil mysku až na dno. Potom ale zašiel si ku studni. Umyl si tvár a začal sa obliekať do sviatočných šiat.

Katka hl'adela naň podozrive. “Kde sa sberáš?”

“Do mesta.”

“Čo tam chceš?”

“To je moja yec. Ja som sa t'a nepýtal, čo si ty tam hl'adala.” Pokropil sa u dverí so svätenou vodou. Riekol “s Pánom Bohom” a odišiel. Rychtár šiel za ním. Vrátili sa až večer.

Od toho dňa počnúc Jakub si žil, jako malý kráľ. Ráno vstal. Zašiel si do kostola. Potom si zaraňajkoval. Po raňajkách vyšiel si na dvor. Pozartoval si s Dunajom. Urovnal na dvore, čo sa žiadalo. Potom ale l'ahnul si pod hrušku a čakal, kým niektorá odpadne. Tú zjedol . . . Po obedu zašiel si do lesa na huby. Alebo ku potoku na raky. K večeru ale občerstvil sa skleničkou piva a pomodliac sa, uložil sa k odpočinku; spať. Spal sladko, jako taký, ktorého svedomie netrápí.

Nie tak ale Katka. Tá stále lietala, nafúkaná, nakvasená. Pahl'ad na muža nečinného, bezstarostného, spokojného, rezal jej srdce, užieral jej zdravie. Trápila ju myšlienka, kde berie peniaze na dohán a na pivo. Vedela na vlas, ktorý deň bol v hostinci. Vypil-li tam jednu, alebo dve fl'ašochy. Vedela aj to, že platí hotovými. Ale že kde bral peniaze to neznala. Vajcia sa jej netrátily. Ovocie jej nepredával . . . a keď si na to všetko pomyslela, hlava sa jej zatočila.

Jedneho dňa Jakub si znovu sedel pod hruškou a prišla mu na um tá sta-

rá pesnička, ktorú ešte jako chlapec spieval i zanôtil si ju:

“Duj vetriček, duj! Hruštička do bruška odpaduj!”

Katka to počula a celá ozelenela od jedu. I priletela k nemu a so zalomenými rukami celá zúfalá volala: “Mužu pre Boha t'a prosím, neni ti dlhá chvíľ'a, nemrzí t'a svet?”

“Nie!”

“Ale, ved' celý deň nič nerobíš!”

“Nemám žiadnej práce.”

“Id' aspoň na zárobky!”

“To mi neni zapotreby.”

“Tak daj sa aspoň do mlátenia!”

“Do toho ma nič. Ja som tu neni pánom.”

“Bože, Bože, ty ma znesieš z tohoto sveta.”

“Neviem prečo. Nekladiem ti v cestu žiadne prekážky. Nesužujem — t'a . . .”

“Ja ti na môj hriešnu od dneská nedám jest’,” zvolala plačom.

“Nedaj, keď nechceš. Ved' sú ešte hrušky na hruške. A v hostinci dajú za peniaze čo len chcem.”

A Katka vo svojej zlosti pochytila mladú hrušku za peň a tak ju potriasla, že skoro všetky hrušky s nej odpadaly. Posbierala ich do podolka a otočiac sa na päte, vrátila sa do pitvora. Jakub len to doložil a to celkom vlúdne: “Škoda bolo tie hrušky otriasť. Ešte nie sú zrelé. Zhnijú ti čoskoro . . .” V Katke sa zastavil dych a od tej doby nepremluvila k Jakubovi ani slova.

V nedeľu pred omšou pýtal sa Jakub Katky: “Čo nehovoriš? Si nemá?”

Katka kývla vzdorovite hlavou, že áno.

“To je veľiké nešťastie!” vzdychol si Jakub.

Keď po kázni priniesol kostolník pánu farárovi “Otčenášky”, zarazil sa p. farár pri jednej prosbe, ale pone-

váč bola jasno vypísaná, prečítal ju. A tá prosba znela: "Za prinavrátanie reči istej osobe!" L'udia sa dívali jeden na druhého, nevediac, čo majú pod tým rozumieť. Katka sa zapáľila až po uši. A Jakub sa tichúčko usmial popod fúzy. Sotva že ale prišiel z kostola domov už ho čakala Katka vo dverách a vítala ho tak po vojensky: "Tak ty pohane! Ty si robíš žarty s Pána Boha? Počkaj, dozvie sa to pán farár. Ty si to ešte odnesieš."

"Tak? Už znáš hovoriť? To ma veľmi teší. Aspoň mi bude veselšie. To sa ale nenazdaj milá moja, že som za teba dal na modlitbu. Znáš moju sesternicu Barboru? Ona chudinka v štrnástom roku spadla s pôjda a otriasla si modzgy a pri tej príležitosti skoro do cela stratila reč. Abys' tedy vedela, za ňu som dal na modlitbu. A zajtrá pôjdem na pút' do Šaštína, aby sa za ňu pomodlil."

Jakub neluhal. Mal úmysel dobrý. Lenže vedel ho aj chytrácky použiť, aby ženu trocha potrestal... V pondelok skutočne šiel s pútnikmi do Šaštína. Katka sa radovala, že sa jej ztratil z očí. A potom tešilo ju aj to, že bude mať času rozmýšľať, ako by mohla muža svojho skrotiť a natiahnuť na svoje kopito... Vyšla si tedy na dvor a sadla si pod starú slivku, aby si trocha oddýchlá. Tu hľ'a ale zrazu otvorila sa vráta. A kto vstrčí hlavu, jako žid Šimek.

Sotva, že ho Katka uzrela, siahla po košťali, ktorý Dunaj nechal a chcela ho šmariť do neho. "Ani sa mi neukazuj, ty darebáku naničhodný!... Ale pod' len sem, pod'... Dávno sa už strojím na teba, ty židovský smrad...!"

Žid zostal stát' vo vrátoch, jako keby tomu všetkému nerozumel. "Čo to? Prečo tak kričíte?"

"Ešte sa pýta!... Či neviete, že

vy jediný ste príčinou celého môjho nešťastia?"

"Jakého nešťastia?"

"Len sa nepretvárajte! Vy dobre znáte, že ste mi namlúvil muža leňocha, darebáka, ktorý ma privedie na žobrácku palicu."

"Ja? Ja že som vám ho nahovoril?" vyvalil žid oči s podivením. "Ja som vám len povedal, že viem o dobrom ženíchovi, ktorý sa zdá byť hodným človekom... Pán Boh ho znal. Či ja môžem za neho kavírovať, že je hodný? Či je on súkno, alebo koža, aby som ho mohol odšacovať? Ženíchom rozumiete vy. Vy ste ho videla. Vy ste ho nekupovala vo vreci, jako nejakú mačku."

"Láry, fáry! Vy ste bol s ním dorozumený a mňa ste ošudili. Viac krát sa mi na oči neukážte. V mojom dome nevyrobíte viac ani krajciara."

Žid pokročil do predu. Zalomil rukami a obrátiac oči ku nebu zakľal sa: "Nech ma hrom zabije tu na mieste! Nech mi zomre doma najmilšie dieťa, jestli som vás chcel ošadiť. Aby ste ale vedela, že vás mám ozaj rád, poviem vám veľkú novinu o vašom mužovi."

Katka zapomla na všetku svoju zlosť. "Jakú novinu? Pod'ťe do izby, ale rýchle a povedzte mi, čo znáte!"

Žid Šimek, poškrabal sa šibalsky za ušami a šiel za ňou. Príjdúc do izby shodil batoh a ohliadajúc sa po izbe, pochválil gazdinú: "Máte tu jako v nejakom zámku. Čistučko, mätko. Radosť tu bývať."

"Čo mi zo všetkého, keď nemám šťastia... Ale chytro von s tým! Povedzte mi už raz, čo mi za novinu nesiete."

Šimek sa rozkročil a oprel sa o svoju palicu. Pohliadol na Katku so sústrasťou a riekol: "Škoda takej ženy takému nedbalcovi!"

"To neni žiadna novina. To som už dávno znala . . . Vylezie to už z vás, alebo nie? Čo to držíte medzi zubami jako pes košťal, aby mu ho niekto neuchytil."

"Gazdinko, gazdinko, viete kde berie váš mužiček peniaze na útraty?"

Katke oči zablisly sa radost'ou. "A vy snád' znáte, kde ích berie?"

Žid sa usmial a pohliadol úlisne na ženu. "No, jak bych neznal?"

"Čo som si ja hlavy nalámala. Prosím vás povedzte mi chytro, kde ích berie?"

A vy to neviete? Ani netušíte?"

"Nie, na môj hriešnu, nie."

"Vy ste ale pekne ošudená! On si vám vypožičal dve stovky zo záložne."

Katku uchytily krče . . . Chytila sa stola, aby neodpadla . . . "Čo? Vypožičal si dve stovky zo záložne? A kto mu ích požičal?"

"Nebol som to ja. Nebol to žiadon žid. Požičali mu ích páni zo záložne slovenskej, kresťanskej." prehodil žid s potupným úsmevom.

"Tisíc krát' sú horší jako všetci židia do hromady. A na čo mu ích požičali, keď je dom prepísaný na — mňa?"

"Požičali mu ích na tie tritisícky, ktoré má zainstabulované na vašom dome. Bol by mu to požičal nejaký žid bez vášho vedomia? Na môj hriešnu, nie. Ja bych mu ích nebol požičal, čo by mi bol dával štyridsat' percentov."

"Oh, ja nešťastná!" bedákala Katka. "Ten darebák mi celé tri tisícky prelumpuje . . . Kam sa mám obrátiť? Kde mám hl'adat' radu, ja ubohá žena?"

"Kde by ste ju hl'adala? Či neni tu Šimek? Šimon Rosenfeld?? Jestli mi dáte piatku, takú radu vám dám, že hodná bude stovku medzi bratmi."

"Dám vám desiatku, jestli dobre poradíte. Ale mne sa zdá, že tu sa t'ažko dá radiť. Je to všetko tak spletené."

"Čo by spletené. To je len maličkosť. A ja sa vám divím, že vy ste sama na to nepřišla. Bežte do mesta ku slúžnemu. A dajte vyhlásiť vášho muža za lumpa, za márnotravníka. On sa dostane pod dozor a nik mu nebude môcť požiť bez vášho povolenia."

"A myslíte, žeby to šlo?"

"Prečo by nešlo. Robiť sa mu nechce. Vy ho musíte živiť sama. A k tomu ešte robí dlhy. Dve stovky za taký krátky čas. Neni to hrozné? Povedzte to pánom a uvidíte, že mu obstrihajú krídla."

"Šimku zlatý! Sám Boh vás musel sem poslať!" plesala Katka. "Tak sadnite si a povedzte mi, kde mám ísť? Čo mám tam vyprávateľ? Zaplatím vám dobre . . . Teraz je práve na púti. Hned' zajtrá ráno pôjdem do mesta. Keď príde domov, ani sa mu nebude snívať, čo ho čaká . . ."

(Pokračovanie.)

Robil si nároky.

Jano k lekárovi: "Pane doktore, ja myslím že p. Hruška za ošetrovanie jeho syna vám dobre platí. Môže, má z čoho, je bohatý."

Lekár: "Ano, pane Vysoký, v tom

ohl'ade nenie skúpi. A prečo sa to pýtate."

Jano: "Nuž, pane doktore, nazdal som sa, že mi dáte nejakú náhradu. Lebo to bol môj syn, ktorý kameňom prebil hlavu synovi p. Hrušku."

Žalmy Kráľa Dávida

5. Žalm.

NAKLOŇ uši svoje k slovám mojím o Pane a porozumej vzdychom mojím!

Všimni si hlasu modlitby mojej kráľu môj a Bože môj!

Ponevác k Tebe sa modlím z rána, vyslyš hlas môj.

Ráno sa dostavím pred Teba a presvedčím sa, že Ty si neni Bohom, ktorý by miloval neprávost'.

Ani zlostný nebude bývať v blízkosti tvojej, a nespravodliví neobstoja pred očami tvojími.

Nenávidel si všetkých, ktorí sa dopúšťajú neprávostí; vyhubíš všetkých ktorí mlúvia lož.

Muž krvožížnivý a podvodný hnusí sa Pánovi.

Ja ale zakladám si v hojnosti milosrdenstva tvojho; vkročím do domu tvojho a v bázni sa budem klaňať Tebe v chráme tvojom.

Pane sprevádzaj ma v spravodlivosti tvojej a prenepriateľov mojích riad' cestu moju pred tvárou tvojou.

Ponevác neni pravdy v ústach jejích a srdce ích je zlostné.

Ich hrdlo je otvoreným hrobom, jazyky jejích len podvodu slúžia; súd' ích tedy o Bože, aby sa odvrátili od myšlienok svojích; ponevác Teba rozdráždili, na základe množ-

stva neprávostí jejích, vyžeň ích, o Pane.

A tešiť sa budú, ktorí dúfajú v Tebe, plesat' budú na veky a Ty budeš v nich prebývať'. A oslávení budú v Tebe všetci, ktorí milujú meno Tvoje.

Ponevác Ty žehnáš spravodlivému a korunoval si nás štítom milosti Tvojej, o Pane.

Vysvetlenie.

Pôvod piateho Žalmu padá do doby prenasledovania Dávida. Sotva že kráľ Saul zbadal, že vypadol z milosti božej a sotva že sa dozvedel, že na jeho miesto pokorný Dávid má byť ustanovený za kráľa, strašnou žiarlivosťou zahorel proti Dávidovi. Ba táto žiarlivosť prešla pozdejšie do nenávisti a hnala kráľa Saula do krajností. -

L'ud si zamiloval Dávida pre jeho prívetivosť a hrdinskosť. A čím viac sa túlil l'ud k nemu, čím viac ho l'ud oslavoval, tým viac to urážalo a bolelo kráľa Saula. A táto žiarlivosť rástla so dňa na deň a dozrela tak d'aleko, že Saul sa rozhodol Dávida zavraždiť. Darmo proboval Dávid skrotiť jeho žiarlivosť. Darmo mu proboval vo všetkom ísť po srsti. To všetko nič neosožilo. Saul sa rozhodol, že Dá-

viďa zmárni a na tom aj pracoval. Dávid vidíac žiarlivosť Saulovu, myslel si, že ho obmäkčí, keď si vezme jeho dcéru Michol za manželku. Stalo sa i to, ale nenávisť Saulova proti Dávidovi sa neutišila.

Istého dňa, keď sa Saul na niečom strašne rozhneval, na oko, aby sa utišil, dal si zavolať Dávida, aby mu zahral trocha na harfe. Dávid nič zlého netušiac, sobral svoju harfu a zašiel si do izby kráľa Saula, kde začal prehrávať okúzľujúce melodie. Tieto melodie ale miesto toho, žeby boly Saula Dávidovi noklonily, ešte viac ho rozčúlily a Saul chytiac kopiju, hodil ju do Dávida. No Dávid zbadal, čo Saul zamýšľal a odskočiac na stranu, šikovne vyhnul prekliatu.

Saul sa ale ani s tým neuspokojil. Začal prenasledovať Dávida verejne, Dávid ale mal znamenitého priateľa vo vlastnom synovi Saulovom a pomocou jeho doznal sa o všetkom, čo sa proti nemu v dome Saulovom kuje. Nasledovne doznal sa aj o tom, že ho vojaci Sauloví majú na rozkaz svojho pána v jeho vlastnom dome na lúžku zavraždiť. Aby tomu vyhnul, nočnou hodinou, spustil sa oknom a utiekol. A keď vojaci vrazili do jeho príbytku, nenašli na lúžku nič iného, len nadstrčenú drevenú bábu, ktorú žena Dávidova do postele uložila.

Jonatáš, syn Saulov viac krát proboval odhovorit' otca svojho od

prenasledovania Dávida, ale nešlo to. Zlost' Saulova na tol'ko vzrástla, žeby bol vstave býval dat' po biť všetkých tých, ktorí sa Dávida zastávali. Keď to Jonatáš zbadal, odstúpil od svojho úmyslu a viac neunúval otca, aby odpustil Dávidovi. Od toho dňa počnúc Dávid nútený bol ukrívať sa po kadejakých jaskyňách. Lenže on jako pastier bol tomu zvyklý a vedel si pomôcť. Darmo sa namáhal Saul dostať Dávida do klepeca. Dávid sa mu vždycky vyšmikol. A podobne aj pri tejto príležitosti v jaskyni utiahnutý sedí si na kameni a vzdychá si k Bohu vo svojom piatom žalme, aby ho vyslobodil z rúk nepriateľov jeho a ochraňoval ho na cestách.

Teraz ale vid'me, čo poučného sa nachádza v tomto piatom žalme!

“Nakloň uši svoje k slovám mojím, o Pane! a porozumej vzdychom mojím!” Iným slovom to tol'ko značí, jako keby riekol: “Nezapaľ uši svoje, o Pane, keď mlúvim ku Tebe. Lež dovoľ, aby vzdychy môjho ubiedeného srdca maly prístup ku tebe!” Aby niekto takto mohol mlúvit' ku Bohu, musí si byť povedomý toho, že medzi ním a Bohom je skutočne úzky priateľský pomer, ktorý takúto reč dovoľí. A Dávid si bol povedomý toho, že Boh si ho zvolil za budúceho kráľa národa Izraelského a že jako takého bude ho hl'adiet' ochraňovať a nedovoľí, aby nepriateľs-

ká ruka pred časom vyhasila jeho život.

"Všimni si hlasu modlitby mojej kráľu môj a Bože môj!" Dávid cíti, že teraz je ozaj v nebezpečenstve a nalieha na Boha, aby sa ho zaujal a nedovolil, žeby nepriatelia jeho zvíťazili nad ním. Boha menuje svojim kráľom. Ináč to ani nemôže byť. Boh je skutočne pánom pánov a kráľom kráľov a jako taký má právo vybrať si z pomedzi ľudí pomocníkov, ktorí sú ochotní plniť vôľu Jeho.

"Ponevác k Tebe sa modlím z rána, vyslyš hlas môj. Ráno sa dostavím pred Teba a presvedčím sa, že Ty si neni Bohom, ktorý by si miloval nepravosť . . ." Dávid líha si a modlí sa. Dávid vstáva a modlí sa. Táto raňajšia a večerná modlitba prináša požehnanie na neho. Bárš by tak smýšľali všetci katolíci. Bárš by aj oni nasledovali príklad Dávida, ktorý ani ráno, ani večer neopustí svoju modlitbu, ponevác istý si bol, že v tej tvrdej úlohe, ktorú mu Boh namerá, len vtedy bude môcť vytrvať, keď ho v tom milosť božia bude podporovať. Milosť božiu ale treba si vyprosiť s úprimnou, skrúšenou modlitbou. Čo potreboval Dávid, to potrebujeme aj my. Potrebujeme požehnanie na našu dennú prácu. A toto požehnanie mala by nám priňať naša každodenná, zvláštne ale naša raňajšia modlitba. Kolko je ale takých, ktorí si na raňajšiu modlitbu ani nespomenú. Nedivme

sa ím tedy, keď sa ím potom práca cez celý deň nedarí. Tým menej keď sú mrzutí, netrpezliví. Oni sa sami divia a pýtajú sa, prečo je to? Odpoveď je jednoduchá: Začali deň bez Boha a pokračujú v ňom bez Boha. Dávid ale začínal deň s Bohom a končieval ho s Bohom, a Boh mu bol vždycky na pomoci . . .

"Ani zlostní nebude bývať v blízkosti Tvojej a nespravedliví neobstoja pred očami Tvojími. Nenávidel si všetkých, ktorí sa dojúšťajú nepravosti; vyhubíš všetkých, ktorí hovoria lož." Z týchto slov vysvitá, že Dávid mimo modlitby musel robiť aj niečo iného. On musel spytovať aj svoje svedomie. Jeho svedomie cítilo, že Boh nestrpí v blízkosti svojej žiadneho zlostného človeka. Nasledovne zlostný a nespravodlivý človek nesmie sa ani ukázať pred oči Boha svojho a tým menej môže úfať, že bude vyslyšaný . . . Jakožeby mohol Boh vyslyšať toho, ktorého zo srdca nenávidí? Preto Dávid jestli chcel byť vyslyšaným, musel sa vynasnažovať čisto držať svoje svedomie. Svedomie ale len tak sa dá čisto držať, keď ho každý deň očistíme od všetkého prachu a špiny, ktorá sa naň cez celý deň nasadala. Na čom si ale Dávid najviac dal záležať, bola lož. On tej vyhýbal všemožne, ponevác jako sám hovorí, presvedčený bol o tom, že Boh vyhubí všetkých, ktorí sa dopúšťajú luhárstva. On ale nechcel byť vyhubený, ba naopak, úfal, že doba

prenasledovania prestane a že si čoskoro zasadne na tron Izraela. Preto často spytoval svoje svedomie, aby ho Boh čím čistejším našiel, keď nadíde doba jeho povýšenia.

“Muž krvožížnivý a podvodný, hnusí sa Pánovi. Ja ale zakladám si v hojnosti milosrdenstva tvojho; vkročím do domu tvojho a v bázni sa budem klaňať Tebe v chráme tvojom.” Dávidovi sa nelúbilo držanie Saula. On nenávidel jeho krvožížnivost’, podobne ani jeho úlisnosť’. Preto aj sám hl’adel ím vyhýbať’, aby iných súdiac, nelámал palicu v tom samom čase sám nad sebou. A bárs sa aj necítil byť krvožížnivým a podvodným, predsa nezakladal si na svojej osobnej spravodlivosti, ale zakladal si na milosrdenstve božom a chodieval jak často len mohol do chrámu božieho na poklonu, aby si získal priazeň Boha svojho.

“Pane sprevádzaj ma v spravodlivosti tvojej a pre nepriateľ’ov mojích riad’ cestu moju pred tvárou tvojou. Ponevác není pravdy v ústach jejích a srdce ích je zlostné. Ich hrdlo je otvoreným hrobom, jazyky jejích len podvodu slúžia. Súď ích tedy, o Bože, aby sa odvrátili od myšlienok svojích. Ponevác Teba (ale) rozdráždili, na základe množstva neprávostí jejích vyžeň ích, o Pane!”

Dávid spomína si tu na osud svojho národa v Egypte. On pozná dejiny svojho národa. Vie jako ho

prenasledovali Egyptčania, ale vie aj to, že Boh sa ho zastal a nedovolil, aby l’ud Izraelský zahynul skrze ruky Egyptčanov. Ponevác ale aj on sa nachádzal v podobnom položení, prosí si Boha, aby sa ho zastal a sprevádzal ho na jeho cestách, žeby sa nedostal do rúk nepriateľ’ov svojích . . . Faraon a Saul boli asi podobného rázu. V ústach jejích nebolo pravdy a srdce ích bolo zlostné. I jedon i druhý sl’uboval hory doly a keď došlo k plneniu sl’ubov, sl’uby svoje vlastnými nohami šliapali. Prečo? Ponevác ích jazyk iné hovoril a srdce iné cítilo. Ich hrdlo bolo skutočne otvoreným hrobom, ponevác vstave bolo pohltiť tých, ktorí ím v ceste stáli. Iné tedy nezbyvalo, len to aby ích Boh sám chytil už raz za ucho a priviedol ích k rozumu s nejakým poriadnym trestom. A trest skutočne aj prišiel. Egypt si odniesol svojích desať t’azkých rán a Faraon zahynul v Červenom mori i so svojím vojskom. Ponevác tedy Dávid vidí, že nepriatelia jeho už dávno prekročili hranice a shovievavost’ božiu využili temer až do nekonečna, prosí Boha, aby sa už nedal tol’ko dráždiť ale zahnal ích čím d’alej od seba.

“A tešiť sa budú, ktorí dúfajú v Tebe; plesat’ budú na veky a Ty budeš v nich prebývať’. A oslávení budú v Tebe všetci, ktorí milujú meno Tvoje. Ponevác Ty žehnáš spravodlivému a korunoval si nás štítom milosti tvojej, o Pane.”

A keď sa to stane, to jest keď Boh zaženie d'aleko nepriateľov Dávida, tak jako zahnal Egyptčanov, tešiť sa budú všetci, ktorí dúfali v Bohu: tešiť sa bude Dávid a priatelia jeho. A oslávení budú všetci, ktorí milujú meno Božie. A Ty Bože, budeš v nich prebývať, Ty sa usadiš v ich srdci, Ty budeš žeh-

nať spravodlivým a zakriješ ich štítom milosti tvojej.

Takto smýšľal Dávid, keď bol v úzkych. Na plecía Božie složil svoje starosti. A ponevác múdre podelil t'archu svoju, nasledovne aj ľahko ju niesol. Podelme tedy aj my starosti svoje s Bohom a Boh sa postará o to, aby sme vyviazli z nebezpečenstva bez úrazu . . .

Kňaz zase hrdina

Pri pamätnom požiari, ktorý vypukol na Vel'ký piatok o pol ôsmej hodine večer, pod číslom 1363 Blue Island ave., Chicago, Ill., kde prišlo o život viacej než desať hasičov a viacej než dva razy tol'ko ich bolo vážne zranené, vel'p. William Gorman dokázal neobyčajný hrdinský skutok.

Budova pod vyšespomenutým číslom bola štyr-poschodová a v dobe keď oheň vypukol, jako sa to neskoršie vyšetrovaním zistilo, nachodila sa vtedy v budove veľká zásoba benzínu, následkom čoho povstal výbuch. Keď sa výbuch udal hasičia, počtom asi tridsiati nachodili sa na budove, a títo všetci pochovaní boli pod trosky výbuchu. Asi desiati boli na mieste zabíť a ostatní boli vážne poranení, tak že niektorí zomierali keď ich vyt'ahovali zpod troskov.

Keď sa nešťastie udalo, vel'p. Gorman bol práve na hasičkej stanici 12. Jakonáhle sa dozvedel o tej zdrcujúcej události, hneď sadnul do automobila a ponáhl'al sa na miesto nešťas-

stia. Tam keď prišiel, hasičia ktorí ho poznali, ukázali mu to osudné miesto, kde ich tridsať kamarátov zápasilo medzi životom a smrťou. Vel'p. Gorman d'alej nečakal, lež v ústreťi smrti pristúpil ku horiacim troskám a začal odstraňovať ohnivé tehly, železo a iné trosky, len aby sa k nešťastníkom mohol dostať ku tváre, žeby ich mohol zaopatrit' sviatosťou zomierajúcich — sviatosťou posledného pomazania.

Tento hrdinský čin vel'p. Gormana upútal na seba pozornosť okolo stoja-ceho davu a najmä nekatolíkov, ktorých tam bol veľký počet. A s úžasom čakali, či trosky, ktoré stále padaly s horiacej budovy nezasypú i vel'p. Gormana. A mnohí čo tam boli, a zvláštne nekatolíci pohnutí boli rozmýšľat', že v tej katolíckej viere je predsa čosi viacej než prirodzeného, že jedon jej sluha-kňaz s takou neohrozenosťou ide v ústreťi istej smrti len aby človeka pripravil na tú dlhú cestu večnosti.

SPOLOK

Krest'anských Žien a Matiek

ŠTVRTÝ RECEPT PRE NAŠE MATKY.

DIEŤA sa šťastlivo narodilo. Matka zabudla na svoje bôle a s radosťou ho pritúlila ku svojmu srdcu. Celým právom! Diet'a patrí jej. Ona by vám ho nedala za všetky svety. My jej to nezazlievame. Len tomu sa divíme, že jak to môže byť, že mnohé matky, ktoré s nasadením svojho vlastného života porodily svoje dietky, po pôrode si dietok svojích málo čo všimnú, ba mnohokrát svojou vlastnou nedbanlivosťou zapríčinia predčasnú smrť svojích nemlúvniatok. Preto za potrebné držíme aj tu dať nejakú úpravu, ktorá sa vzťahuje na prvú opateru malých dietok.

Malé diet'a, na kol'ko je to nám všetkým známo, nemôže si ešte poradiť samo so sebou a odkázané je na opateru svojej vlastnej matky. Táto opatera musí byť plná starostlivosti a materinskej lásky.

Prvé čo sa od matky vyžaduje, je, aby ona dávala záživný pokrm svojmu diet'at'u. Pod záživným pokrmom rozumieme tu ten pokrm, ktorý sám Boh určil pre maličké diet'a a tento pokrm je matkino mlieko. Ale kol'ko

matiek máme dnes, ktoré sú ochotné pridávať svoje nemlúvňa! Moderná matka hovorí, že to už vyšlo z módy, že diet'at'u postačí aj fl'aška. Ano, postačí mu aj fl'aška, keď iného není. Ale porovnajte dietky na fl'aške chované s dietkami, ktoré boli odchované na matkyných prsiach a budete vidieť ten obrovský rozdiel.

My vieme, že náš žalúdok nesnesie každé jedlo. A vieme aj to, že žalúdok náš dostáva boľastné krče, ako náhle dostane sa doň niečo takého, s čím on nesúhlasí. A žalúdok dietok je o mnoho delikátnejší, ako žalúdok dospelých. Preto vidíme, že malé dietky, zvlášť ale tie, ktoré sú na fl'aške chované často svíjajú sa v svojích krčoch. Ba mnohokrát sa aj vystrú, aby viac nezaplakaly. A potom nesvedomitá mať narieka, že diet'a utratila. Ale prečo ho utratila? Pre svoju vlastnú sebeckosť. Jeho útlý žalúdok nebol vstave sniesť to cudzé jedlo, ktoré mu na silu vtisli a vypovedal službu raz na vždy.

Len v tom páde, keby matka chytená bola na nejakú nákazlivú nemoc a

keby skutočne so svojím materinským mliekom mala preniesť svoju nemoc na dieťa svoje, len v tom páde by sme odrádzali matke, aby pridávala svoje vlastné dieťa. Ináč ale jej prísnou povinnosťou je dať dieťaťu svojmu, to čo mu právom patrí, to jest jej vlastné materinské mlieko.

Druhá, podobne veľmi vážna vec, na ktorú chceme upozorniť naše kresťanské matky je, žeby sa počas pridávania sdržovali od opojných nápojov. Často slyšať, že pivo je vraj veľmi užitočné pre matky, lebo že udajne napomáha tvorenie mlieka. No povedzme si pravdu! My by sme matkám, ktoré majú malú pri prsiach ani pivo neradili. V pive je práve tak alkohol, jako v bodaj ktorom inom opojnom nápoji. Snáď zásoba alkoholu je menšia, ale predsa je tam a prejdúc do matkynho mlieka māmive účinkuje na malické dieťa.

Dokázanou vecou je, že mnohokrát cudzé dojky, formálne otrávilí dietky tým, že ich pridávaly vtedy, keď ich telo nasiaknuté bolo alkoholom. Ony sami neboly opité, pretože ony toho viacej snesly, ale dietky, ktoré pridávaly, opily sa od ich mlieka, začaly vracat' a svíjaly sa v bôľoch svojích, privolaný doktor po prehliadnutí dieťaťa zistil, že dieťa je skutočne opité od mlieka, ktoré požívalo. Z tej príčiny úprimne napomínáme a prosíme naše slovenské katolícke matky, aby počas pridávania zdržovali sa na koľko len možno všetkých opojných nápojov. Ináč slúžilo by to len ku zkaže ich vlastných dietok a zaštepilo by to do ich krvi náklonnosť ku opilstvu už za mlada, ktorú by bolo veľmi ťažko vykorenit'. Úfame, že rozumné matky pochopia naše stanovisko a že si budú pozor dávať na seba, aby sa proti zdraviu svojho nemluvňa neprevinily. Ono je to síce ťažko ovládat'

sa, zvláštne keď tak kmotrička príde a zavďačí sa s fl'ášočkov hriatej. Ale kmotrička sem, kmotrička tam, zdravie vášho dieťaťa je cennejšie jako všetky nápoje sveta. Preto matky, buďte obozretné a nekopte predčasný hrob svojmu vlastnému dieťaťu.

Mimo tejto rady máme pre naše matky ešte aj inú veľmi vážnu radu. A to je opatera očí malúckých dietok. V starom kraji málo kedy vidno, žeby sedem-osem ročné dieťa okuliare nosilo. Tu ale keď sa podívame na školské dietky, zbadáme že dnes už skoro štvrtina školopovinných dietok nosí okuliare. Či je to len móda, a či tie dietky skutočne potrebujú tie okuliare? Nakol'ko sme sa presvedčili, tie dietky skutočne potrebujú té okuliare. Ale čo je príčinou toho? Príčinou toho je to, že dietky po narodení nedostaly tú opateru, ktorú mali dostať. Keď sme sa my narodili na svet, naša matka dva týždne ležala za plachtou a priniesla tú obeť k vôli nám. Robila to preto, pretože vedela, že oči naše sú ešte nie zvyklé k ostrému svetlu. Preto nás držala v pološere, aby oči naše postupne navykaly na svetlo. Terazšie dietky ale sotva že sa narodí, musia hľadiť do ostrého elektrického svetla, alebo do slnečného svetla. A to je to, čo ich zrak kazí. Preto prosíme vás drahé matky, dajte si povedať, poslúchnite našu radu a chráňte si zrak svojích dietok, pretože to je drahocenný dar, ktorý sa peniazmi zaplatiť nedá. Aby ste im ho ale zachrániť mohli, keď sa už hanbíte za plachtou ležať, hľadiť aspoň s pomocou záclonov regulovať svetlo v izbe tak, aby slnečné lúče za prvé dva týždne nedotýkaly sa očí vaších dietok. Ich oči musia postupne navykať na svetlo. V tej izbe tedy, kde novonarodené dieťa leží, za prvé dva týž-

dne majú byť záclony stiahnuté. Len tol'ko svetla pust'te do izby, kol'ko je naskrze potrebné k vol'nému pohybovaní sa. Podobne, keď sa zapáli elektrická lampa, hľad'te ju zavínuť do zelenej papierovej záclony, aby ostré svetlo neurážalo oči diet'at'a. To robte aspoň za 14 dní. V druhom týždni môžete pripúšťať čo raz to viac svetla do izby, tak že po zakončení štrnásteho dňa izba vaša zostane riadne osvetlenou. Tento spôsob je tedy celkom jednoduchý a zachráni zrak vašich dietok. Ba popri tom zachráni vám aj mnoho dollárov, ktoré by ste neskôršie na okuliare a lekárom nútení boli vyhodit'.

Naša d'alšia úprava týka sa pridávania diet'at'a. Niektoré matky majú tú obyčaj, že jakonáhle diet'a zaplače, dávajú mu prsá, aby ho utíšili, mysliac si v sebe, že je diet'a hladné a že preto plače. Plač môže pochádzať zo všelijakých príčin. Preto diet'at'u netreba stále prsia núkať. Diet'a má byť pridávané riadne každé dve hodiny. V noci ali nie viac jak dva krát' cez noc. Ktorá matka častejšie pridáva svoje diet'a, tá podkopáva svoje vlastné zdravie, pretože sa vysilí a popri tom podkopáva aj zdravie diet'at'a, pretože jeho žalúdok je stále obt'ažený a není vstave stovíť všetko, čo prijal. Iným slovom nemiernosť škodí nielen matke, ale aj diet'at'u. Tej treba tedy na každý pád vyhýbať. Matky ale, ktoré si vedia poriadok zaviesť pri pridávaní diet'at'a, tie si zachránia i svoje zdravie i zdravie svojích dietok.

Aby matky vstave boly tejto svojej povinnosti zadost' učiniť, musia jedávať také jedlá, z ktorých príroda vstave je vylúčiť čím viac mlieka. To jest majú užívať čím viac mlieka, čím viac zeleniny a čím menej mäsa. Keď ale užívajú mäso, aby trocha zosilnely,

nech je to kuracé mäso, alebo nech je to barančina. Také mäso dáva matke silu a udržuje ju pri dobrej nálade, ktorá je tiež vel'mi potrebná pre matky. Čím veselšia je matka počas pridávania, tým veselšie a milšie bude aj jej diet'a. Mnohé matky ani neveria, že jakú zmenu zapríčinia v ich mlieku ich vlastné duševné zmeny. Radost', bol'ast', strach, hnev a iné náruživosti všetky pôsobia na jakosť matkinho mlieka. Ktorá matka sa mnoho zlostí, alebo mnoho žiali počas pridávania, tá si istotne odchová zlostné, priečne zadumené diet'a. Ktorá je ale spokojnej, tichej, veselej povahy, tá bude mať istotne spokojné, tiché a veselé dietky. A po tomto túži skoro každá matka.

Máme konečne ešte vel'mi vážnu radu pre naše matky. Táto rada ale týka sa čiastočne aj našich otcov. Boh tak múdre usopriadal prírodu l'udskú že s vel'mi malou výnimkou skoro každá matka je neplodnou počas pridávania. Príčinou toho je to, že matka v tej dobe všetky sily svoje spotrebuje na živienie svojho nemlúvňatka. V tejto dobe mali by tedy aj otcovia naši šanovať svoje manželky na kol'ko len možno. Čím menej sa užíva manželské právo v tejto dobe, tým lepší účinok má to tak na matku, jak na diet'a.

Keby sa ale náhodou stalo, žeby matka počas pridávania počala, nech naskutku odučí svoje diet'a. Mlieko matky totižto, ktorá sa počas pridávania dostala do pozhnaného stavu, je vel'mi jedovaté a škodlivé pre nemlúvňa. Zapríčiní mu náramné bóle v žalúdku a jestli by diet'a bolo slabé, mohlo by ho aj do hrobu uložiť. To by si ale žiadna matka nepriala. V tomto páde tedy najlepšie je diet'a odučiť a chovať ho na osladenom, rozriedenom, riadnom kravskom mlie-

ku. Týmto spôsobom zachráni matka i svoje zdravie i zdravie diet'at'a.

Konečne každej matke na srdce kla dieme čistotu tak tela jak duše. Čo sa čistoty tela týka, úfame že každá matka má tol'ko citu a sebaopovedomia, že si svoje prsia zvláštne počas pridávania v čistote drží. Sliny diet'at'a majú byť s prsníka po každom pridávaní odstránené, pretože ony majú v sebe istú kyselinu, ktorá rada napadne prsník matky, ba mnohokrát' zapríčiní aj nebezpečné zapálenie. Aby sa tedy tomuto vyhlo, nevyhnutel'ne potrebné je, žeby sa naše katolícke matky čisto držaly. Podobne potrebné je aj čistota duše. Byť len z vonku čistou a vnútri byť plnou hniloby, nebolo by dôstojným a dôsledným jednaním pre katolícku matku. Katolícka matka postará sa o to, aby aj dušu mala čistú. A čím čistejšia bude jej duša, tým v čistejšom ovzduší bude

rásť jej diet'a. Preto každej matke by sme odporúčali, aby zvláštne počas pridávania svojho nemluvniatka aspoň raz mesačne pristúpila ku sv. Sviatostiam. Mnohé sa snád' budú vyhovárať, že im nemá kto diet'a prizrieť. Na tom nezáleží. Nech prídu do kostola v stred týždni i s diet'at'om spolu a tam sa už najde spôsob jako sa vyspovedať a jako pristúpiť ku sv. Prijímaniu. Všetky takéto ťažkosti dajú sa odstrániť, kde je trocha dobrej vôle. A u našich kresťanských matiek sa táto vôľa predpokladá.

Nedajte sa tedy núkať, drahé matky! S božou pomocou všetko sa dá previesť. Tu nič iné nezbýva, len vzdychnúť si so sv. Augustínom: "Ked' to vstave boli previesť iní, prečo by si ty nebol vstave to previesť, Augustíne?" A Augustín napál svoje sily a docielil viac než iní.

Primície Vel'p. Ed. A. Sendeka

Freeland, Pa. — Osada sv. Jána. — Ct. red. Listy sv. Františka. Páru riadkami chcem sa zmieniť o primíciach vel'p. Eduarda A. Sendek, ktorý dňa 5-ho apríla vysvätený bol za kňaza najdôst. biskupom Hobanom v katedrále Najsv. Mena Ježiš v Chicago, Ill.

Vel'p. Ed. A. Sendek na Kvetnú nedeľu, dňa 13-ho apríla, slávil svoju prvú omšu v našom kostole sv. Jána. Ponevác to bola zriedkavá slávnosť, kostol bol preplnený do posledného miesta. Primíciantovi prislúhovali nasledovní velební pánovia: Jozef Kor-

man, správca osady, jako arcikňaz, vel'p. C. F. Wydock z Apoštolského Missijného Domu z Washingtonu, D. C., čo jaheň a vel'p. Daniel Grega, zo seminára sv. Bonaventury, čo podjaheň.

Vel'p. Korman pri tejto príležitosti mal vel'mi dojímavú kázeň. Za predmet svojej kázne vybral si náčrtok z evanjeliumu, ktoré sa číta na Kvetnú nedeľu. Medzi iným povedal asi toto: "Drahý primíciante! Dnešný deň slávime pamiatku keď náš božský Spasiteľ prišiel do Jeruzalema. Jeho príchod do tohoto mesta bol slávnny.

L'ud jasal nad Jeho príchodom. Plášte a palmy prestieral pod Jeho nohy. A mocným hlasom z tisícich hrdiel ozývalo sa “Hossana”. A hl'a o niekoľko dní čo sa stalo! Ten istý l'ud, ktorý Krista Pána s takým jasotom vítal, Ktorého považoval za svojho kráľ'a, zúrivo kričí v súdnej sieni Pilátovej: ‘Ukrižuj, ukrižuj ho . . . ! Krv Jeho na nás a na našich synov . . . !’

“Cirkev svätá, tá naša dobrá matka predkladá nám tieto dve dejepisné údalosti. Týmto nás učí, že jak nestála je sláva l'udská, a jak vrtkavý je l'ud. Jedon deň vychval'uje nás až do neba, a na druhý deň ten istý l'ud volá: Preč s ním! Ukrižovať ho treba!”

“Drahý primíciante! Jako nástupca Kristov i na teba čakajú trpké chvíle. Dnes srdce tvoje je naplnené radosťou lebo dosiahol si to, za čím srdce tvoje tak dávno túžilo. I ty prišiel si dnes do Jeruzalema a l'ud s jasotom prišiel t'a vítať, prišiel t'a poctiť. Ale pamätaj, že možno ten istý l'ud, ktorý t'a dnes oslavuje niekdy zarmúti t'a u dreva kríža — na ceste spasia l'udského.”

A jestli t'a bude l'ud chváliť, pripravuj sa, že kedysi jeho jazyky budú na teba padat', jako strel'né šípy, že spôsobí mnohé bóle srdcu tvojemu. A keď t'a l'ud bude križovať, vtedy

pomysli si, že t'a kedysi oslavoval — chválil.”

Po sv. omši vel'p. primíciant udelil na to sa šlo do rodičovského domu dp. a potom sa šlo na obed do domu vel'p. Ed. Sendeka, kde už chutné jedlá čakaly na host'ov a kde priatelia a rodina sa vesele a mile pobavila v prítomnosti primícianta.

Vel'p. Ed. A. Sendek narodil sa v Eckley, Pa., dňa 17-ho októbra roku 1894. Navštevoval Mining and Mechanical Institute vo Freeland, Pa., a neskoršie posiel do Lisle, Ill., kde pod otcovským dozorom Otcov Benediktínov skončil svoje bohoslovecké štúdiá.

Dôstp. primíciant bol ustanovený za kaplána ku osade Božského Srdca P. Ježiša v Chicago, Ill., a svoje miesto jako kaplán zaujal dňa 1-ho mája.

Vel'p. Ed. Sendekovi prajem pomoc a požehnanie, aby v tom jeho t'ažkom postavení mohol verne a svedomite konat' užitočnú prácu pre človečenstvo, a najmä pre spasenie nesmrtných duší, ktoré mu budú sverené. — (Ku tomuto blahoprianiu pripojujeme i my našu skromnú gratuláciu a prosíme Boha aby novovysvätenému dôstp. Ed. A. Sendekovi doprial potrebných milostí vo vykonávaní povinností kňazských.—Red.)

S úctou,

J., prítomný.

Krásny príklad chudobnej vdovy

Malý darček chudobnej vdovy je P. Bohu o veľa milejší, nežli veľké obety boháča. Toto potvrdil i náš božský Spasiteľ Ježiš Kristus. A to Jeho tvrdenie najdeme zaznačené vo svätom Písme Malý dar chudobného človeka je preto Bohu milejší lebo ten chudobnejší obyčajne prináša svoju obet' s väčšou ochotou a s pokornejším srdcom. Primerane, ten chudobný dáva

viacej nežli ten bohatý. Tomu chudobnejšiemu jedná sa viacej o česť a slávu božiu než o svoju vlastnú. Ten chudobný keď prispeje na Bohu milý podnik on to nerobí preto, aby jeho meno alebo jeho osoba bola ospevovaná, ale on to koná z toho presvedčenia, že robí dobrý skutok—skutok, ktorý je povinný konat', skutok, ktorým poslúži druhým i sebe. Teda, čo dá, dá z

čistej lásky k Bohu a k svojmu bližnému, dá z pevného presvedčenia kresťanského. Kdežto bohatý človek ten obyčajne dáva svoj dar s tým úmyslom aby sa o jeho štedrosti vyprávalo a písalo, aby jeho osobnosť bola pochválená. V skutočnosti ale, jeho srdce zostáva tvrdé jako ten kameň voči zákonom božím.

Cez ten krátky čas čo kolektujeme na kollégium sv. Františka naskytla sa nám dobrá príležitosť rozpoznať obetavosť dobrého katolíckeho slovenského ľudu. A zvlášť robotnej triedy. Tá jeho štedrosť je obdivuhodná. Najmä vo veciach missionárskych. Musíme uznať, že za tú krátku dobu ukázal sa byť až nad mieru štedrým. A v tejto štedrosti prvotenstvo vedie slovenský katolícky ľud pri osade ssv. Cyrilla a Methoda v Joliet, Ill., kde zdarma účinkuje veľp. E. Gottschall. Navzdor tomu, že je to nie veľká slovenská kolónia, a že ľud je tam všetko robotnícky, predsa z tejto kolónie na náš ústav dosiaľ prijali sme už štrnásť sto dollárov.

Druhý krásny príklad dala nám osada Božského Srdca Pána Ježiša v Chicago, Ill., ktorú spravuje známy slovenský rodolub a neúnavný pracovník jak na poli cirkevnom, tak i na poli národnom, veľp. V. Blahunka. Táto osada trebárs nesie značnú ťarchu na svojích bedrách, predsa jej osadníci boli voči nám na toľko štedrí, že zaviedli sbierku, ktorá vyniesla päťsto dollárov.

Iným nasledovania hodným príkladom honosí sa osada sv. Gabriela v Pittsburghu, Pa., kde už mnohé roky zdarma účinkuje veľp. Ferdinand Príkazký, ktorého osadníci milujú s pravou detinskou láskou. I tú ten dobrý slovenský katolícky národ obdaril nás štedre. Toho dôkazom je ich obálková sbierka, ktorú zaviedli v prospech sta-

vat' sa majúceho františkánskeho kollégiumu, a ktorá sbierka vyniesla vyše šesťstopäťdesiat dollárov. A zaujímavé pri tejto sbierke bolo to, že zase robotníctvo zaujímalo predné miesto, kdežto tí, od ktorých sa viacej očakávalo ukázali sa byť až okate skúpmi.

Ale v minulom mesiaci mali sme veľmi mimoriadnu príležitosť užšie rozpoznať šľachetnosť a obetavosť slovenského katolíckeho ľudu, keď ku nám do nášho kláštora sv. Štefana prišla istá chudobná vdova, pani Zuzanna Barbušin, osadníčka od osady ssv. Cyrilla a Methoda, ktorá je pod správou mladého slovenského pracovníka, dôstp. Michala Buc, a priniesla nám ček v obnose osemsto (\$800.00) dollárov, a podávala nám ho s týmito slovami: "Velební Pánovia! Tu Vám oddávam moju čiastku. Šesťstodesať dollárov dávam vám na základinu nového kollégiumu sv. Františka, ktorý chcete stavať a stodeväťdesiat dollárov oddávam vám na sv. omše."

Nad takouto obetou boli sme pohnutí až k slzám. Divili sme sa, že tá chudobná žena, ktorá vtedy pred nami stála bola by v stave takú veľkú obeť priniesť. Keby to bol dakto zámožnejší to by nás nebolo prekvapilo. Ovšem, tí zámožnejší sú u nás veľmi zriedkaví hostia. Tí keď môžu, vyhnú sa nám. Česť výnimkám, nie všetci. Ale skutočne boli sme prekvapení nad obetavosťou jednej chudobnej vdovy. A preto zdráhali sme sa prijať od nej tak veľký obnos. Ale konečne na naliehanie pani Z. Barbušin, prinútení sme boli ten štedrý dar od nej prijať. Tento okamih považovali sme za božie požehnanie. A v tú chvíľu srdcia naše dvíhaly sa k výšinám nebeským a d'akovali sme Najvyššiemu za Jeho nekonečnú dobrotu a v myšliach našich prosili sme Pána Boha,

aby tisôcnásobne odplatil a požehnal tej dobrej šľachetnej duše, prosili sme Ho aby žehnal dobrému slovenskému katolíckemu ľudu a aby ho chránil a varoval od každého zla.

A preto nech nám pani Zuzanna Barbušín odpustí, že proti jej vôli osmel'ujeme sa touto cestou verejne kvitovať jej štedrosť — jej veľkodušný dar. Nech príjme naše verejné srdečné a iskrenné vd'aky. A nech jej krásny príklad získa mnoho iných následovníkov.

Meno jej skvet' sa bude na tabule v káplne nášho nového ústavu a od pokolenia do pokolenia pamiatka jej štedrosti bude spomínaná. A naši kňazi, misiónári, naši klérici, a naši študenti vo svojich modlitbách prosit' budú za ňu a ostatných štedrých darcov nášho kollégiumu sv. Františka.

Srdečné a úprimné vd'aky nech príjmu od nás všetci, ktorí dosiaľ jakýmkoľvek milodarom prispeli na kollégium sv. Františka. Ufame, že ich príklad nasledovať budú i mnohí iní.

Obáľkové sbierky

ktoré zavedené boli v niže spomenutých slovenských katol. osadách:

Osada Božského Srdca, Chicago, Ill

PO \$12.00:

Kornelia Hubner,
Ján Palka.

PO \$10.00:

Št. a Magd. Benaška,
Pavel Bireš a rodina,
Rodina Štefan Dudaš,
Rod. Mikuláš Filipko,
Štef. a Katarina Hlavek,
Emerencia Hubner,
Alojz Jakubec,
Izak Kordik,
Rod. Dominik Koščal,
Ethel Navrátil,
J. a Augustina Novák,
Joz. a Mária Schiller,
Ján Schultz,
Mária Shima,
Fr. a Mária Šimušak,
Rod. Julius Škvarčina,
Štefan Velba.

PO \$5.00:

Vincent Bielik,
Štefan Bodnár,
Juraj Hlavatý,
Barbara Hufnagel,
Wm. Machacek,
Ján Millan,
Julia Minarovič,
Serafin Minarovič,
Ondrej Olej,
Ján Trgala.

PO \$3.00:

Rafael Čičkan,

Ján Cutt,
Pavel Cviba,
Juraj Dugas,
Rod. F. Sentkeresty,
Mária Vanka,

PO \$2.00:

Wm. Arendt,
Jozef Bepko,
Pavel Bireš,
M. J. Bobiš,
Štefan Bukovčák,
Alex Ciljak,
Joz. Dilla,
Karol Dilla,
Ján Ducár,
E. Hedviga Dušanič,
Michal Fabian,
Anna Ferencik,
Jozef Ferencik,
Sl. Mária Ferencik,
Pavel Ferjancz,
Anna Gutten,
Paula Hozák,
Bohumil Hrádek,
Filip Hruškovič,
Angela Jakubec,
Michal Jakubec,
Pavel Kalný,
Imrich Kapusta,
Paulina Kasjak,
Jozef Kašša,
Matej Kmotorka,
František Kozák,
Ján Krstenanský,
František Kučera,
Eliáš Lacko,
Emil Letrich,

Albert Macejak,
Aloiz Matušek,
Ján Meluš,
Adam Michalský,
Juraj Moravčík,
Tomáš Novák,
Štefan Novosedlík,
Ján Očovský,
Jozef Oravec,
Fridrich Peško,
František Repa,
Jozef Rybár,
Michal Salka,
Ján Sedlák,
Anton Sobota,
Ján Štefánik,
Martin Svecho,
Pavel Tarý,
Štefan Tarý,
Anton Trtol,
Michal Vician,
Jozef Wirostek,
Karol Witaska,
Jozef Zedníček,
Nemenovaný.

PO \$1.00:

Anna Baker,
Ján Bartošovič,
J. Belica,
Ján Belis,
Jozef Benedik,
Anna Bielik, ml.,
Ján Bohil,
Imrich Bokor,
Paulina Bokor,
Eva Bucz,
Jozef Bugár,

Jozef Bujalko,
Anton Burík,
Mária Chapes,
Ján Chrančok,
Ján Chuhák,
Jozef Cibulka,
E. Dekant,
Helena Donoval,
Juraj Doruff,
Jozef Dusík,
Jozef Eštok,
Štefan Fabian,
Ján Flaška,
Sl. Anna Gajdušek,
Ladislav Gajdušek,
Lucia Gottlik,
Ondrej Harinec,
Jozef Hašto,
Ján Hejniš,
Juraj Hlavačka,
Jozef Hruška,
Martin Hufnagel,
Alex Jančo,
Juraj Jančo,
Ján Jančo,
Žofia Jančo,
Nick Jandrišitz,
Martin Jankovič,
Juraj Jusko,
Augustina Kaplán,
Ondrej Kever,
Ján Kiš,
Anna Kita,
Joachim Kokavec,
Michal Kološta,
Štefan Koretz,
Vendel Koščál, st.

Karol Kováč,
 Ján Kováčiny,
 Ondrej Krstenanský,
 Bazil Kubanček,
 Jozef Ledna,
 Mária Lehuta,
 K. Lysančík,
 Štefan Macečka,
 Anna Macha (?),
 Štefan Madunický,
 A. Matula,
 S. Matula,
 Anton Mičkovič,
 Juraj Mičkovič,
 Gizela Mistrik,
 Pavel Mozola,
 Emilia Murár,
 Margita Nemlaha,
 Anna Novák,
 Jozefína Novák,
 Mária Novák,
 Mária a Anna Nusík,
 Izak Nuter,
 Terezia Oleksa,
 Elena Oravský,
 Emil Patka,
 Štefan Paulos,
 Štefan Pihurik,
 Emilia Plško,
 Ján Pudela,
 Mária Risko,
 Ján Romančík,
 Ján Rosa,
 Ján Rublík,
 Zuzanna Rusnák,
 Ján Schnirer,
 Ján Šefranka,
 Ján Selský,
 Konrád Semian,
 Bernardina Setnický?,
 Peter Šinský,
 Štefan Sirotný,
 Jozef Škultety,
 Štefan Slobodník,
 Ján Šmida,
 Lidvika Sobota,
 Ján Soliyay,
 Gustav Štefanik,
 Richard Šteffek,
 Ján Steller,
 Rudolf Števíca,
 Emilia Stránsky,
 Karol Štuk,
 František Sulita,
 Ján Svida,
 Vavrin Svrček,
 Karol I. Thomas,
 Mária Trgiňa,
 Ondrej Trgiňa,
 Karol Trnovec,
 Pavel Trnovec,
 Ján Turčan,

Imrich Valent,
 Jozef Walla,
 Jozef Zelenčík,
 Peter Zemanovič,
 Emil Zirko,
 Johanna Zubo,
 Jozef Zuho,
 Dermeic (neprečitateľ-
 no meno.)
 Nemenovaný,
 Nemenovaný,
 Nemenovaný,

Po 50 centov:

Joz. Bobiš, žiak,
 Mária Bobiš, žiačka,
 Terezia Hufnagel,
 Alžbeta Novák,
 Virginia Stromka,
 Nemenovaný.

Po 25 centov:

Mária Hufnagel,
 Leslie Jančo,
 Nemenovaný.

**Osada sv. Gabriela,
 Pittsburgh, Pa.**

Po \$10.00 prispeli:

Alojz Bartušek,
 Michal Besterci,
 Anton J. Hajdúk,
 Michal Franko,
 Ján a Zuz. Hajdúk,
 Rod. Mária Hajdúk,
 Ján Hájek,
 Rod. Jakub Hrehó,
 Ondrej Jacko,
 Mária Kamenický,
 Vincent Kaplach,
 Anton Knablich,
 Mária Kuchar,
 Peter Matloň,
 Rod. Jozef Matvej,
 Juraj Nadzan,
 Rod. Šimon Nemček,
 Michal, Barbara Polák,
 Jozef Šefranko,
 Katerina Starovič,
 Joz. Suchý a manželka
 Rod. Felix Švárný,

Po \$5.00:

Jozef Blahunka,
 Michal Filijo,
 Štefan Hasulák,
 Valent Janičko,
 Anna St. Klubert,
 Mária Koporec,
 Ondrej Markovič,
 Terezia Pačín,
 Kamil Prančík,
 Jozef Skalický,
 Jozef Škrátek,

Martin Suchý,
 Ján a Zuz. Tokár,
 Rod. Ján Yavorka,
 Karol Zarembo,
 Nemenovaný.

Po \$3.00:

Ludvik Blažo,
 Jozef Burda,
 Michal Burda,
 Gust a Mária Macejko,
 Mária Stanek Slobodná,
 Jozef Vallo.

Po \$2.00:

Juraj Adamčík,
 Ján Bednár,
 Anton Brečka,
 Štefan Brúško,
 Miklúš Brtka,
 Rod. Štefan Demko,
 Jozefína Dolinec,
 Ján Dráb,
 Jozef Dráb,
 František Fotta,
 Zuzanna Frenák,
 Michal Galanda,
 Fred Galovič,
 Juraj Gregoš,
 Jozef Gollanda,
 Ondrej Gulonda,
 Michal Hanusik,
 Ondrej Harčarik,
 Ján Hlister,
 Štefan Javorský,
 Mária Juhás,
 Ján Jurek,
 Michal Juro,
 Štefan Kasakovič,
 Helena Kello,
 Johanna Koporec,
 Ondrej Kotoš,
 Michal Krivenský,
 Terezia Krompásky,
 J. Krul,
 Michal Kucan,
 Michal A. Lukáč,
 Viktor M. Maga,
 Adam Mandula,
 Michal Mihalič,
 Juraj Miklušček,
 Ján Nemec,
 Martin a Roz. Orolím,
 Ján Petrošek,
 Juraj Plichta,
 Štefan Pochib,
 Frank Potocký,
 Ján Repásky, st.,
 Ján Repásky, ml.,
 Martin Savka,
 Michal Šestko,
 Jozef A. Solinský,
 Mária Solinský,
 Emrich Stasik,

Villiam J. Strojne,
 Jozef Switzer,
 Jozefína Switzer,
 Michal Thomas,
 Leo. A. Tomlan,
 Mattis Tomlan,
 Michal Tverdoši,
 Michal Zelený,
 Žofia Zelený,
 Leopold Žilavý,
 Nemenovaný,
 Nemenovaný.

Po \$1.50:

Anna Kopa,
 Pavel Šimko,
 Anna Tomlan.

Po \$1.00:

Anna Adams,
 Ondrej Ondřejčak,
 Ján Antolík,
 Mária Balent,
 Ján Ballent,
 Pavel Balint,
 Mária Besterci,
 Katerina Bilák,
 Helena Bistričan,
 Katerina Bistričan,
 Ondrej Bistričan,
 Ján Bizub,
 Bela Bocko,
 Anna Bodnár,
 Mária Bodnár,
 Štefan Bološík,
 Ján a Mária Boronkaj,
 A. A. Borja,
 Frank Brasen,
 Emil Brtko,
 Emilia Brúško,
 Jozef Búda,
 Mária Búda,
 Anna Čurila, vdova,
 Jozef Z. Čurila,
 Štefan Cičela,
 Mária Danko, vdova,
 Vavrin Dattel',
 Julius Demjan,
 Paulina Demjan,
 Ján Dorák,
 Anna Dreveniack,
 Štefan Fábry,
 St. Anna Fenčalk,
 Mária Fenčalk,
 Anna Fedorko,
 B. Fotta,
 Mária Franko,
 Ján Frena,
 Jozef Gazdík,
 Jozef Glevický,
 Ján Gnipp,
 Zuzanna Gnipp, st.,
 Jozef Gondek,
 Ján Gondek,

Mária Gregenda,
Ján Groholý,
Sl. Anna Gutek,
Hermina Gutek,
Ján Gutek,
Anna Hill,
Juraj Hill,
Ján J. Harčarik,
A. Hlinka,
J. Hovančák,
Michal Hrin,
K. Hutira, vdova,
Karol Irgang,
Ondrej Jackanič,
Veronika Jahnák,
Mária Jakub,
Michal Jakub,
Ondrej Jakubov,
Juraj Jakubko,
Ján Janočo,
Ján Janoško,
Alžbeta Jantek,
Michal Jozef,
Ondrej Jozefčík,
Sl. Veronika Juhás,
Juraj Juhasčík,
Mária Juro,
Cyprian Karlík,
Ján Karlík,
Mária Karlik,
Jozef Kašický,
Ján Kendereš,
Fr. Klubert,
Mária Kocín,
Ondrej Kocúr,
Ján J. Kopcej,
Michal Kováč,
Jozef Kováčik,
Ján Krivjenský,
Juraj Kudláč,
Juraj Kaupa,
Ondrej Kucan,
Mária Kunca,
Štefan Kušnier,
Helena Kúčer,
Zuzanna Kvítkovský,
Saczl. Lomka,
Jozef Landa,
Karol Landa,
Ján Lech,
Štefan Mišovie Lejko,
Ján Lešetko,
Juraj Letko,
Ondrej Litavec,
Anna Litavec,
Anna Litavec, vdova,
Juraj Lukáč,
Juraj Luterán,
Zuzanna Luterán,
Ondrej Macej,
Karol Macejko,
Ondrej Mager,

Michal Makovec,
J. Markovič,
Štefan A. Matalík,
Edvard Michalič,
Jozefína Michalič,
Jozef Mihálik,
Ondrej Mikita,
Michal Mikloš,
Ondrej Miksa,
J. Mojta,
Anna Nemec,
Ján Nemec, ml.,
Andrej Novák,
Jozef Novák,
Michal Onderko,
Anna Onduš,
Michal Onduš,
Štefan Oravec,
Ludvik Pačín,
Sl. Mária Pačín,
Štefan Pačín,
Ján Pekar,
Ján Pindroch,
Mária Petro,
Anna Presielac,
Ján Prísčák,
Michal Prísčák,
Terezia Prísčák, vdova,
Jozef Puškár,
Paulína Rajnák,
Mária Rakár,
Alžbeta Rattaj,
Helena Repík,
Jozef Repík,
Mária Repko,
Ondrej Repko,
Ján Rimský,
Michal Rodák,
Mária Rogan,
Anna Rozum,
Veronika Rusisky,
Michal Sabol,
Juraj Saffa,
Mária Šaffa,
Ján Savko,
Agnesa Shaginaw,
Anna Shott,
Michal Šuba,
Jozef Sloboda,
Ján Soltiš,
Michal Špirko,
Jozef Šimkovič,
Ján Sobeck,
Štefan Srajný,
Jozef Stanek,
Mária Stanek,
Mária Staruch,
Michal Štefanko,
Michal Štofko,
Anna Stromovič,
Michal Šuhajda,
Valent Swis,

Anna Teliska,
Anna Terek,
Ján Tomáš,
Mária Tomlan,
Anna Toomey,
Anton Trgang,
Matúš Tušník,
Rod. Varholák,
Ján Vasil,
Juraj Vinczlyin,
Juraj Vinco,
Anna Visoký,
Michal Visoký,
Jozef Wasilak,
Dorota Wajda,
Ján Welgs,
Anna Wetzel,
Juraj Winclir,
Mária Winclir,
Ondrej Zahornácky,
Mária Zajác,
Ján Znamenak,
Ondrej Zukovinský (?),
N. N.
N. N.
N. N.
N. N.
N. N.

Po 50 centov:

Anna Ambroziak,
Žofia Franek,
Michal Katrinák,
Anna Markovič,
N. N.
N. N.

Po 25 centov:

Traja nemenovaný.

**Osada ssv. Cyrilla a
Methoda, New
Brighton, Pa.**

Po \$5.00 prispeli:

Viktor Babal,
Ján Nemeček,
Gašpar Terek,
Po \$3.00:
Michal Pavlinský.

Po \$2.00:

Štefan Janovec,
Viktor Kačo,
Anna Krajný,
Štefan Krajný,
Simon Kraly,
Michal Kournirik,
Ján Maga,
Anna Marist,
Apol. Opyrchal,
Štefan Ragula,
Štefan Sidor,
Po \$1.25:
Ondrej Mašuta.

Po \$1.00:

Nikoláš Albert,
Rozália Albert,
Mat. Babal,
Julia Bogala,
Jozef Ballo,
Matúš Ballo,
Jozef Blahut,
Vojtech Blahut,
Mária Čulák,
August Drinka,
Alžbeta Flajník,
Ján R. Glose,
Johanna Glose,
Mária Grahek,
Zuzanna Horinka,
Jakub Hurbánek,
Jozef Jurík,
Michal Kabát,
Viktoria Kendera,
Frant. Kozumpliková,
Frank Kuník,
Frant. Kusnič,
Matilda Kušnir,
Imrich Kusý,
Frank Lajčiak,
Helena A. Lukacsik,
Ján M. Lukačik,
Mária Maga,
Anna Majcher,
Michal Majcher,
Mária Mušuta,
Ondrej Opyrchal,
Karolina Račo,
Helena Rogula,
František Shenk,
Terezia Slimák,
Ján Slíško,
Helena Snauko,
Štefan Snauko,
Ján Soos,
Michal Štedina,
Štefan Štrbavý,
Anna Tatko,
Jozef Tatko,
Michal Tatko,
Michal Terek,
Rozália Vandlíček,
Jozef Zurkovský,
Po 50 centov:
Vendel Cigánik,
Ján Janík,
V. Kalivoda,
Mária Koričanský.

**Osada Božs. Srdca
Vykupitel'a,
Ambridge, Pa.**

Po \$10.00 prispeli:

Anton, Anna Breck,
Peter Svegel Kranjec,

Paulina Rešľman,
Rod. Ján Soboslay,
Po \$5.00:

Cyrill Pindora,
Anton Zakrajšek.

Po \$3.00:

Ján Juraško.

Po \$2.00:

Ernest J. Dostalík,
Martin Hovanec,
Michal S. Hovanec,
Sám. Lesonák,
Pi. J. Kerzan,
Martin Pindora,
Ján Rosenberger,
Ondrej Šulík,
Ján Šokáč.

Po \$1.50:

Anna Biroš,
Štefan Burda,

Po \$1.00:

Ján Benko,
Ondrej Bireš,
Štefan Biroš,
Anna Božič Mindek,
Michal Burík,
Marko Butorac,

Juraj Čarný,
Grga Cvitkovič,
Sl. Františka Dostalík,

Frank Dostalík,
Mária Dostalík,

Michal Dula,
Michal Dvorčák,

Mikolaj Dzurianik,
Juraj Dzvoník,

Michal Farkaš,
Michal Gajdoš,

Ján Glihas & Co.,
Mária Goodlik,

Anton Grahec,
Juraj Grabjan,

Frank Haliček,
Juraj Hallas,

Juraj Hallas, st.,
Juraj Hallas, ml.,

Martin Hložek,
Martin Hovanec,

Jozef Huk,
J. J. Istočin,

Anna Jacobs,
Martin Kikta,

M. Kocák,
Mária Kohút,

Mária Komláš,
Ján Kozumplik,
Ján Kosto,

Františka Labuda,
Ján F. Lesník,

Magdalena Lulkovič,
Juraj Macko,

Ján Malyina,
Anton Malinak,

Juraj Mihalík,
S. Misák,

Ján Morvay,
Ondrej Muha,

Mária Murník,
Michal Murník,

Barbara Nemčík,
Ján Nemčík,

Juraj Nemčík,
Emil Novák,

Sl. Mária Pechnik,
Anton Pelich,

Larry Perunko,
Terezia Pochyba,

Frank Polách,
Anton Poprov,

Michal Posipanko,
Tomáš Potnár,

Anton Racký,
Ondrej Raskovský,
Ján Raskovský,

Jozef Rosenberger,
Michal Raskovsky, st.

August Rosenberger,
Frank Rosenberger,

Jozef Šeliga,
Ján Šulík,

Ondrej Soboslay,
Josip Sovič,

Ondrej Span,
Cyrill Sup,

Michal Tabacka,
S. M. Tkač,

Štefan Tkáč, st.
Karol Vagoský,

Ján Yanča,
Helena Živčič,

F. G. N. N.

Po 50 centov:

Ján Farkaš,
Veronika Gajdoš,

Anna Hudák,
Mária Pinkovský,

Anna Rimbala,
Anna Stiranka.

Členmi Apoštolátu sv. Františka stali sa nasledujúci:

Kornelia Hubner \$10.00
Ján Palka 10.00
Štefan a Magdalena Benačka 10.00
Pavel Bireš a rodina 10.00
Rodina Štefan Dudaš 10.00
Rodina Mikuláš Filipko 10.00
Štefan a Kater. Hlavek 10.00
Emerencia Hubner 10.00
Alojz Jakubec 10.00
Izák Kordík 10.00
Rodina Dominik Koščal 10.00
Ethel Navrátil 10.00

Ondrej Budaházy \$10.00
Ondrej Červeň 10.00
Jozef Kadučak 10.00
Jozef Kočalka 10.00
Pavel Macák 10.00
Sl. Anna Machay 10.00
Ján Matejčák, ml. 10.00
Ján Mišura 10.00
Pi. Matúš Pánek.....10.00
Ján Sedlák 10.00
Anton a Anna Šefčík.....10.00
Ondr. a Zuzanna Šroba 10.00
Matej Stankoviansky ..10.00
Matej Stojník 10.00
Štefan a Zuzanna E.
Šroba 10.00
Tomáš Pavnica 10.00
Ján Zajac 10.00
Jozef Zajac 10.00

Juraj Živnostka 10.00
Zuzanna Živnostka 10.00
František D. Žufa 10.00
Ján Žuėa 10.00

Valentin a Terezia
Babiak \$10.00
Ondrej Modra 10.00
Ján Moravec 10.00
Juraj a Anna Rajtwa 10.00
Mária Buchina 10.00
Katarina Buchina 10.00
Katarina Činčura 10.00
Zuzanna Mihálik, a rod. 10.00
Štefan Finta a manželka 10.00
Ján Michal 10.00
Ján Michal a otec 10.00
Helena Kalinay 10.00
Michal a Alžbeta Vattay 10.00

Ján a Augustína Novák 10.00
Jozef a Mária Schiller 10.00
Ján Schultz, ... 10.00
Mária Shima, ... 10.00
Fr. a Mária Šimušak 10.00
Rod. Julius Škvarenina 10.00
Štefan Velba 10.00
Jozef a Anna Bireš 10.00
Sl. Mária Beneš, za rodičov 10.00
Helena Lapšanský 10.00
Helena Lapšanský, za zom. Štefan May-
hut 10.00

Karol Stlpa 10.00
Vincent Židek 10.00
Mária Bussel 10.00

Mária Adamčík 10.00
Juraj Hanuška 10.00
Valentin Kohút 10.00
Jozef a Mária Kúbik...10.00
Jozef Laurinec 10.00
Adam Minárik 10.00
Ondrej Pavlík 10.00
Ignác Prisažník 10.00
Johanna Prisažník 10.00
Pavel Radosa 10.00
Gustáv Trnka 10.00
Katerina Tomka 10.00
Ondrej Vaclaiaak 10.00

Sto Sv. Omší do roka

a veľ'a iných duchovných milostí môže získať každý, kto
vstúpi do omšového spolku (večné omše), alebo
ináč známeho pod menom:

APOŠTOLÁT SV. FRANTIŠKA

Ciel' tohoto apoštolátu je, že ten, kto do neho vstúpi podporovať bude sv. omšami, modlitbami a almužnami tú veľ'kú missionársku prácu, na ktorú sa podujali otcovia Františkáni Kommissariátu sv. Kríža.

Na teraz údovia budú účastní sto sv. omší, ktoré otcovia Kommissariátu slúžia každý rok na úmysel' údov; keď apoštolát sv. Františka sa bude rozmáhať, bude sa slúžiť ešte viacej sv. omší a to tak dlho, dokiaľ Kommissariát bude jestvovať.

Apoštolát sv. Františka je tedy nič iné jako spolkovečných sv. omší za živých a zomrelých údov.

Okrem tých sto sv. omší, ktoré sú priamo obetované za údov Apoštolátu sv. Františka, údovia stanú sa účastníkmi ešte i iných sv. omší, ktoré otcovia kommissariátu ročne odbavujú za svojich dobrodincov. A tak tiež i všetkých sv. prijímaní našich klérikov, bratov a študentov,

všetkých modlitieb a dobrých skutkov, ktoré vykonávajú údovia Kommissariátu a celého Rádu sv. Františka, a všetkých sv. misií, ktoré otcovia Kommissariátu dávajú po osadách.

Do Apoštolátu sv. Františka môžete dať zapísať i duše zomrelých Vašich priateľov a dušičky v očistci.

Každý úd dostane zvláštny diplom (pekný obraz) čo vysvedčenie, že je údom Apoštolátu.

Ten kto vstúpi do spolku omšového alebo do Apoštolátu sv. Františka, platí ročne 50 centov, alebo raz na vždy \$10.00.

Jak by ste sa chceli stať členmi Apoštolátu vtedy píšete na,

FRANCISCAN FATHERS,

1852 W. 22nd PLACE,

CHICAGO, ILLS.

BRATOM A SESTRÁM TERCIÁROM DO POZORNOSTI.

V redakcii "Listy sv. Františka" môžete dostať nasledujúce knihy a náboženské veci:

Regula Tretieho Rádu sv. Františka (Pravidlá a modlitby).....	\$1.25
Škapuliar sv. Františka.....	25c
Opasky sv. Františka (dvojaké, tenšie a hrubšie).....	25c a 35c
Odznaky sv. Františka pre údov i údkyne.....	35c
Vysvedčenia pre členov Tretieho Rádu sv. Františka.....	10c
Ruženec Sv. Františka.....	75c a \$1.00
Slovenský Terciár pre Tretí Rád Sv. Františka.....	75c
Ruženec Blahosl. Panny Marie.....	35c
Odznak Spolku "Krest'anských Matiek".....	50c
Odznak Najsv. Mena Ježiš (do kabáta).....	10c
Odznak (regál) Najsv. Mena Ježiš.....	50c
Škapuliar sv. Dominika.....	10c a 25c
Škapuliar Božského Srdca.....	5c a 10c
Sv. Anton (modlitebná knižka).....	50c

S vašou objednávkou pripojte hneď i patričný obnos. Peniaze pošlite na "Money Order" alebo v registrovanom liste.

Všetky objednávky adresujte na:

LISTY SV. FRANTIŠKA,

1849 West 22nd Street,

Chicago, Illinois.

Telefon Canal 3057

**Poprávkam hodínok venujem
zvláštnu pozornosť.**

FRANK SMRT

**HODINÁR a ZLATNÍK
Snubné Obrúčky.**

**1710 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILL.**

VEREJNÝ NOTÁR

Telefon Seeley 4221

Ked' potrebujete advokátsku poradu alebo obsluhu, obráťte sa na spol'ahlivého a všeobecne známeho slovenského

PRÁVNÍKA

MICHALA TREMKO

2159 W. CHICAGO AVE.

(Roh Leavitt ul.)

CHICAGO, ILLINOIS

NAŠI SPLNOMOCNENÍ JEDNATELIA.

Ctenej slovenskej verejnosti oznamujeme, že naši splnomocnení jednatelia pre Listy sv. Františka sú:

Ján Bainer z Cudahy, Wis., pre Cudahy, Carrollville, Milwaukee a Racine, Wisconsin.

Ján Hlister z Pittsburgh, Pa., pre Pittsburgh a okolie.

Úctive vyzývame ctenú slovenskú katolícku verejnosť na vyššie spomenutých okoliciach, aby našim ct. zástupcom bola na pomoci pri šírení krásneho časopisu Listy sv. Františka. Oni jediní oprávnení sú prijímať predplatné na Listy sv. Františka. Predplatné na rok je \$2.

S úctou,

Administrácia Listy sv. Františka.

LISTY SV. FRANTIŠKA

“Nasledujte mňa, jako ja nasledujem Krista!”

Zábavno-poučný mesačník pre katolíckych Slovákov v Amerike.
Vychádza každého 15-ho v mesiaci. Predplatné \$2.00 na rok.
Vydávajú OTCOVIA RÁDU SV. FRANTIŠKA,
1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois.

"LISTY SV. FRANTIŠKA"

(LEAFLETS OF ST. FRANCIS)

Vydávajú mesačne

**OTCOVIA
RÁDU SV. FRANTIŠKA
Komisariátu
SV. KRÍŽA.**

Každého 15-ho v mesiaci.

**Predplatné na rok \$2.00.
Jednotlivé číslo 20c.**

Telephone: Canal 0098

Published by the

FRANCISCAN FATHERS

Commissariate of the

HOLY CROSS

On the 15th of each Month.

**Subscription per annum \$2.
Single copy 20c.**

Telephone: Canal 0098

Omša svätá bude slúžená každú nedel'u za veľ'kodušných
predplatiteľ'ov v kostole SV. ŠTEFANA,
záp. 22. Place, Chicago, Ill.

—o—
Agenti, pracujúci na rozšírení časopisu "**Listov Sv. Františka,**" môžu kollektovať jedine predplatné na tenže mesačník. — **Pod žiadnou podmienkou nie ím je dovolené sbierať alebo prijímať peniaze na Sv. Omše, alebo milodary na akékoľvek iné ciele.** Bud'eme len povďační, keď nám podobný prípad, alebo prípady, naši ct. predplatitelia alebo čitatelia oznámia, či sa spomenuté rozhodnutie prísne zadržiava. Prosíme, nech Vás toto malé oznámenie vedie a nie žiadne iné ohlasy.

—o—
Keď zasielate zmenu adressy, zašlite nám tak starú ako i novú adresu. Takéto zmeny nám musia byť zaslané dva týždne pred dátumom vydania nasledovného čísla; ináč číslo bude zaslané na starú adresu bez zodpovednosti.

Všetky listy ako i peňažné zásielky majú byť adresované na: "**Listy Sv. Františka,**" 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

—o—
S radost'ou prijímeme a uverejníme rozprávky, články, dopisy alebo básničky—ktoré sú hodné uverejnenia—od našich ct. čitateľ'ov. Všetky dopisy, články alebo oznámky musia byť zaslané redakcii najneskoršie do 5. v mesiaci.

Listy Sv. Františka

Zábavno poučný mesačník pre katolíckych Slovákov v Amerike

Vychádza, každého 15-ho v mesiaci.

Adressa: LISTY SV. FRANTIŠKA, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Predplatné \$2.00 na rok.

"Entered as second class matter February 27, 1924, at the post office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879. Acceptance for mailing at special rates of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized February 27, 1924."

ROČNÍK (Vol.) 1.

JUN (June) 1924.

ČÍSLO (No.) 6.

O B S A H:

Srdce volá. (Báseň od M. Mlynaroviča)	163
Božské Srdce a Terciári	164
Časopis "Furdek" o našom hnutí	166
Svedomie (Povešť — Dl'a Kozmáka)	167
Tretí Rád sv. Františka. (Stanovy Tretieho Rádu. 3-tá č.)	171
Jubileum ct. Sestry Petronelly	173
Najlepší liek. (Povešť. Dl'a Kozmáka. Dokončenie	175
Kampaň Prvej Katol. Slovenskej Jednoty	178
Ozdobovania hrobov na katol. slovenskom cintieri	179
Moja Modlitba. (Báseň od Tatran-a)	180
Zalmy Král'a Dávida	181
Práve vyšlo	183
Spolok Krest'. Žien a Matiek. — Piaty recept	184
Dopisy	189
Sbierky	191

Božské Srdce Ježíša, smiluj sa nad nami!

Srdce volá...

(Od Miloša Mlynaroviča.)

Hriešna dušo príjd' že ty sem!
Meškáš prečo? Čakáš nač?
Smilovania ti prinesiem,
Trapy smýjem, sotrem plač.

Povstaň už raz, sa vyrovnaj!
Otvor oči, zrob už krok!
Kaluž opust', viny vyznaj!
Tu si l'ahni na môj bok . . .

Srdce moje tak t'a l'úbi,
Tak nesmierny jeho ples! . . .
Z lásky k tebe zvie kríž hrubý,
Mriet' chce na ňom znova dnes.

Kríža cesta je mi milá,
Sladký mi je horký žiaľ;
Moja hrud' hrob opustilá
Z lásky k tebe mriet' chce d'al.

Príjd'že dušo milovaná!
Srdce moje čaká t'a. . .
Ranou mojou zhojí s' rana,
Spočnie tvá hrud' uhnatá.

Balzam liečny už sa leje . . .
Bozkom tíši on môj ston;
Postel mäkkú mi On stele
A sladúnko vhodá v lon.

Božské Srdce a Terciári.

Cirkev katolícka mesiac Jún venovala úcte Božského Srdca. Mesiac Jún je skutočne v istom smysle obrazom Božského Srdca. V mesiaci Jún všetko sa najkrajšie vyvíja. To slniečko božie v tomto mesiaci ohrieva, ale nepáli, neničí krásu prírody. Podobne aj Božské Srdce, bárs aj šlahajú z neho plamene božskej lásky, predsa tie plamene jeho nepália, neničia ľudské srdce, ba naopak, ohrievajú ho a zapalujú v ňom nežnú detskú lásku k Bohu.

Ony zapálily lásku v Srdci Sv. Františka a jemu podobne chcú zapáliť tu samú lásku aj v srdciach všetkých terciárov. Sv. František na toľko zahorel láskou k Božskému Srdcu svojho Majstra, že to Božské Srdce na znak svojej vzájomnej lásky označilo ho za živa svojimi najdrahšími ranami. Tieto rany nosil on na tele svojom až do smrti. Nedivme sa tedy, že snahou sv. Františka bolo priviesť ľudí čím bližšie ku Božskému Srdcu, aby sa plamenami lásky tohoto Srdca všetci ľudia ohriali a ohriati oduševnili sa k nasledovaniu svojho nebeského Spasiteľa.

Ale Bohu žiaľ, mnohí terciári a terciárky zabúdajú na svoju povinnosť

a lásku k Božskému Srdcu len na jazyku svojom nosia.

Niektó by si snád' myslel, že preháňame, keď toto tvrdíme. Ale nie. To není náš umysel'. Denná skúsenosť to sama dokazuje.

My ľudia sme krehkí. A také bolo pokolenie ľudské za starodávnych časov, také je ono s malou výnimkou aj teraz. Za časov Kristových bolo mnoho podlizačov a dvojtvárnych ľudí, ale svet má ich dost' ešte aj dnes. Tým podlizačom Kristus Pán do očí povedal: Príjde doba, keď mi mnohí rieku: "Či sme my neprorokovali v mene tvojom? Či sme my nevyháňali diabla v mene tvojom? Či sme my nerobili divy a zázraky v mene tvojom?" A ja im riekem: Ja som vás nikdy nepoznal. Ved' nie každý, ktorý volá Pane, Pane vŕjde do kráľovstva môjho, ale ten ktorý plní vôľu Otca môjho, ten vŕjde do kráľovstva nebeského." Podobne pri inej príležitosti riekol farizejom: "Vy na vonok vyzeráte spravodliví, v nŕti ale plní ste faľosnosti a nespravodlivosti."

Tieto slová nebeského Majstra padajú na mnohých z nás. Nejedon z nás zdá sa byť spravodlivým pred

ľudmi, vnútri ale plný je falošnosti a nespravodlivosti. A toto je to, čo nám zazlieva to Božské Srdce.

Kristus miluje úprimnosť. Tú hl'adá v srdciach ľudských. A kdekoľvek ju nájde, tam nakloní srdce svoje.

Pohanský filozof Sokrates mal mnoho učeníkov. Medzi nimi bolo aj mnoho boháčov, ktorí svojho učiteľa viac krát obsipali darčekom: Istého dňa tiež mu priniesli nové dary, aby si získali jeho priazeň. Jedon z jeho žiakov ale bol veľmi chudobný a na dary mu nestačilo. I zarmútil sa, keď videl, že on není vstave zavd'ačiť sa svojmu učiteľovi. Preto s bol'avým srdcom predkročil pred svojho učiteľa a riekol mu: “Ja nemám nič cenného, čím by som Vás poctiť môhol. Jestli ale chcete, prijmite srdce moje. To vám darujem.”

Sokrates hlboko dojatý, objal žiaka svojho a pobozkal ho. Medzi tým doložil: “Synu môj! Z pomedzi všetkých darov tvoj dar je ten najcennejší. On prevyšuje všetky poklady zeme! Povd'ačnosť svoju si nemôhol krajšie dokázať, jako keď si mi daroval srdce svoje. Zostaň mi tedy verným a budeš mi o mnoho milším, jako všetci ostatní.” Takto jednal jedon úprimný žiak a tak by sme mali jednat' aj my. I my máme učiteľa a to toho najlepšieho, jakého kedy človečenstvo malo. I jemu dobre padne, keď sa mu ľudia s nejakým darčekom zavd'ačia, ale z pomedzi všetkých darčkov on najviac miluje ľudské srdce. On sa teší, keď vidí, že ľudia ozdobujú jeho sväté chrámy. Srdce jeho plesá od radosti, keď vidí, že sa ľudia milujú vospolok a sotierajú slzy jedon druhému. Ale najviac sa teší tomu, keď príjde k nemu úprimná duša a riekne mu: “Majstre, ja ti darujem srdce moje!” Lebo čo je srdce? Srdce je všetko. Srdce je celý

človek. Odstráňme srdce človeka a celý človek ztratí svoj význam. Keď chceme s opovržením hovoriť o niekom, len tol'ko povieme: Ten človek nemá srdca. A to postačí. Ponevác v srdci človeka sústredňujú sa jeho vlohy, jeho dobré a zlé vlastnosti, jeho neoceniteľná vôľa. Následkom toho srdce je tou najcennejšou čiastkou celého človeka. Boh si je povedomý toho, že on do srdca ľudského uložil neoceniteľný poklad. Poklad drahší nad všetky drahokamy tohoto sveta; či je tedy div, že si on tak vysoko cení to srdce, ktoré On sám tak bohato obdaril a ozdobil? Najviac sa ale ľubí Bohu to srdce ľudske preto, ponevác v ňom sa sústredňuje všetka sila jeho slobodnej vôle. Kto tedy srdce svoje obetuje Bohu, ten sa zrieka svojej vlastnej vôle, ten kladie vôľu svoju k nohám Krista a podriadi ju úplne jeho svätej vôli. A toto je to, po čom túži Boh. On chce, aby sa Mu človek podriadil. Ale súčasne chce aj to, aby sa Mu podriadil nenútene, zo svojej vlastnej slobodnej vôle.

Kto o tomto vážne rozjíma, ten ľahko zbadá, prečo sa ľúbil Bohu sv. František. Sv. František preto sa ľúbil Bohu, ponevác odovzdal mu svoje srdce, ponevác odovzdal Mu svoju vlastnú vôľu. A čo činil sv. František, na tom samom pracuje neunávne jeho prvý, druhý i tretí Rád.

Preto všetci terciári a terciárky mali by si vytknúť za hlavný cieľ svojho života úplné podriadenie sa Bohu. Každý terciár sľubuje, keď berie na seba rucho sv. Františka, že v prvom rade bude hl'adiet' podriaďiť sa Bohu, že bude hl'adiet' zachovávať jeho sväté príkazy, že podriadi vôľu svoju Bohu svojmu úplne, dobrovolne, nenútene.

Zrobme to, drahí bratia a sestry! A Boh bude s nami spokojný. Ne-

robme tak, jako Židia robievali. Keďkoľvek sa dal Žid na pokánie, na znak svojho pokánia roztrhal rucho svoje. Prorok Joel ale naložil Židom, aby miesto rucha roztrhli srdce svoje a obrátili sa k Pánovi a Bohu svojmu. Tedy srdce je to, ktoré má činiť pokánie. Srdce je to, ktoré máme roztrhať, otvoriť a vyčistiť z neho všetok kvas, aby nehnulo, nesmrdelo. Darmo by sme my núkali Bohu špinavé srdce. On také nepotrebuje. Také

srdce sa Mu hnusí. On od takého srdca odvráti tvár svoju. Ale darujeme Mu srdce čisté a On s radosťou siahne po ňom, aby ho ukril vo svojom vlastnom božskom srdci.

Ponevác tedy známe, po čom túži, to Božské Srdce, hľadme sa v tomto mesiaci Júny zasvätiť výlučne Jemu, aby sme s čistým svedomím mohli riečiť o sebe: "Žijem ja, ale už nie ja, lež žije vo mne Kristus."

Časopis "Furdek" o našom hnutí.

Časopis Furdek, ktorý vydáva Sdruženie Slovenských Katolíckych Študentov v Amerike s orličím zrakom sleduje naše hnutie a náš postup za uskutočnenia františkánskeho kollégiumu v ktorom budú vychovávaní slovenskí šuhaji citiaci v sebe povolanie na vznešený stav misijnársky a kňazský. A nielenže títo budúci slovenskí katolícki vodcovia sledujú naše hnutie, ale oni si na nom veľa zakladajú. Tešia sa jeho skorému uskutočneniu, lebo v májovom čísle Furdek, ktorý vychodí mesačne, a ktorý pre jeho pekné a poučné články by mal najst' prístup do každého slovenského katolíckeho domu v Amerike, píše o nás toto: "Otcovia Františkani v okolí Chicago, Ills. budú o krátky čas stavať ten slovenský ústav vyššieho vzdelania, o ktorom sa nám tak dlho snívalo, za ktorým sme tak dlho čakali, a ktorí teraz budeme ochotní napomáhať do rýchlej skutočnosti. Títo chápu (Otcovia Františkani) vec slovenskú. Neodkladajú príležitostnú a dôležitú potrebu na priaznivost' budúcnosti. Skýtok či-

nenia je hoden viac jako slovo obečania. My veríme v skutkoch. Sl'uby nás už dost' často oklamaly. Preto veríme, že Otcovia Františkani uprimne dbajú o náš slovenský podrost', pot'ážne, o slovenskú budúcnost' . ."

Kto číta porozumie. Vysvetlenia d'alšieho nepotrebuje. Len tú poznámku chceme zrobit', že slovenskí katolícki študenti roztratení po rozličných ústavoch dobre pochopili našim tužbám a našim žiadost'am. A my sa tomu len tešíme, že máme spoločné tužby; to jest, že chceme docieľiť to, za čím slovenská katolícka mládež v Amerike túži. Chceme jej postaviť domovizeň, v ktorej v slobodnom ovzdchši slovenskom bude moct' vyvyšnovat' svoju bystrost' pre česť Božiu a pre blaho národa.

My úfame, že jako nás pochopilo Sdruženie Slovenských Katolíckych Študentov, tak isto pochopí nás i slovenská katolícka verejnosť v Amerike, a že so svojou štedrosťou prídeme nám v ústrety aby sme čím skôr mohli do života uviesť to bohumilé dielo.

Svedomie.

V Pribilove na stred dediny stojí pekný gazdovský dom. Býval v ňom gazda Vavro. Ináč dobrý, ale veľmi prchký človek. Prvá žena mu zomrela a zostal mu po nej syn Jozef. Vavro sa oženil po druhý raz a dl'a starého porekadla druhá žena bola mu pravým "Zlatým stl'pom." Na prvej vždycky našiel nejakú chybu. Od druhej ale, vzdor tomu, že bola o mnoho mladšia, prijal všetko. A Jozef pre ňu mnoho vytrpel. Bola mu pravou macochou a ani jej nenapadlo, aby prchkého muža tíšila, keď, mu syn nezrobil niečo po vôli. Ba áno, radšej priložila ešte jedno polienko, aby to lepšie horelo. Ono viete tých dobrých macôch je asi tol'ko, jako bielych havranov . . .

Jedneho dňa došiel Jozef domov s pola. Preorával tam úhory. Bolo to práve na poludnie a otca nebolo doma. Bol kdesi v dedine. Jozef vypriahol kone. Založil ím a šiel do izby na obed. Vavrová práve v ten deň varila halušky a to ešte so sladkou kapustou. Jozefovi bolo to 'po srsti a sadol si k myse s tou najväčšou radosťou. K tomu bol ešte aj napracovaný, neni tedy div že halušky v ňom len tak mizly. A mizly rýchle. Ba konečne zostala aj mysa prázdna. Jozef utrel si ústa. Prežehnal sa a išiel ku studni napit' sa vody. Macocha ale zašla do izby po mysu a vidiac, že je prázdna, zbledla od zlosti a pohrozila sa mu päst'ou: "Počkaj ty žrúte, to draho zaplatíš!"

Po chvíli prišiel Vavro, trochu podgurážený a pítal si obed. Žena mu donesla trocha polievky a mysku s niekoľko haluškami.

"A to je všetko?" pítal sa muž.

"Všetko. . ." "Ja som ích navarila plnú mysu, ale ten nenasýtenec všetko spratal do seba. O chvíľu príjde chlapec zo školy a nebudem mať mu čo dať."

V tom vkročil Jozef do izby a privítal otca.

"Jozefe! — riekol starý — Jak sa to do teba vpratelo? Mat' navarila plnú mysu halušiek a nenechal si z nich nič. Druhý krát' musíš aj na nás myslieť, nielen na seba.

"Ja som všetky nezjedol, ešte zostalo. A kebych bol aj všetky sjedol, viac bych i tak nezjedol, ako čo človek môže. Chcete, abych bol prvým do práce a ešte aj jedlo mi budete vyhadzovať na oči?"

"Mlčíš?" okríkol ho Vavro.

"Prečo bych mlčel? Každý paholok sa postaví, keď sa nenaje do sýstosti. A jak bych mal mlčať, keď mi patrí po matke polovička domu? Radšej pôjdem slúžiť, ako by som mal stále v takomto pekle žiť. Buchol dvermi a vyšiel von.

Vavro zahorel zlosťou . . .

"A ty si muž? Si ty hospodár? Ty si dovolíš niečo takého? Fuj! ty stará babo!" kričala Vavrová.

Vavro vstal, vzal z kúta palicu a šiel von. Na dvore nastal krik. Vavrová so škodoradosťou pristúpila k

oknu, aby videla, jako bude Vavro obšívat' syna. Ale syn bol šikovnejší. Vavro ho nedochytil. Miesto toho ale zohnul sa a zdvihnúc kameň, hodil ho za synom práve keď vchádzal do humna. Z humna bolo slišat' výkrik. Vavro si ale toho nevšimnul a vrátil sa do izby.

"Teraz mi zabíješ sliepku a uvaríš!" kričal nahnevane na ženu.

"Čo ti to napadá? Ved' ich málo máme a ani všetky nenesú. Radšej ti usmažím pár vajec."

"Ja som ti povedal, že chcem sliepku a jestli nebude na stole o hodinu, tak si zapamätaj, čo dostaneš."

Vavrová poznala muža, preto s nevl'ou síce, ale bez slova išla rezať kuru, aby ju mužovi pripravila.

Keď bola kura zarezaná, išla do izby a pítala sa muža: "A čo ten leňoch, nepôjde už dnes orat'? O chvíľu budú dve hodiny."

Vavro vstal a šiel do stodoly. Otvoril dvere, ale d'alej nemôhol. Jozef, syn peho, ležal vystretý zemi, celý krvou zaliaty. Na hlave mal veľkú hlbokú ranu. A ťažko chrčal, jako taký, ktorý už dokonáva. Otec sa chytil za čelo a priskočil ku synovi. Chcel ho zdvihnúť, ale syn v tom dokončil. Vavro ho pustil na zem, ba aj on sám klesol k nemu. Chytila ho horúčka a začal sa triasť, jako osika. O chvíľu sa ale spamätal. Vstal rýchle. Dvere zavrel opatrne a vrátil so pomalým do domu.

Na dvore bolo veľmí dušno. Tmavé mrákavy sbíjaly sa na oblohe a tu i tam zd'aleka bolo počut' pohrmievat'. Vavro ale nič nevidel, nič neslišal. Vošiel do izby, sadol si za stôl do kúta a oprel si čelo o ruky a dúmal. Medzi tým vonká čo raz to silnejšie hrmelo. Mračná sa blížily a začalo sa zatmievať. Úbohé lastovičky tušiac, že príjde búrka, lietaly ponad samú zem.

Len Vavro nič nevidel, nič neslišal. Asi o hodinu prišla žena a priniesla mu sliepku na myse, uvarenú v polievke a predložila ju pred neho.

"Tu máš a jedz!"

Vavro odstrčil mysu, tak že sa celá polievka rozliala po stole.

"No, prečo neješ?" pítala sa žena.

Muž vstal z poza stola, vytreštil na ňu oči a chytiac si ju popod krk, potriasol ju jako hrušku a odstrčil ju od seba . . .

Žena zbledla a vykrikla: "Ježíš, Maria! čo sa ti robí? Zbláznel si sa?"

"Ty hade mizerný, ešte sa pítaš? Id' sa poďivat' do stodoly. Tam uvidíš, čo si vykázala s tvojou jedovatou hubou."

Vavrovej napadlo, že slišala zo stodoly výkrik a zostala stát' jako skamenelá . . . Malý Janko pribehol zo školy a pritúľil sa ku matke: "Maminke tam tak hrmí a ja sa tak bojím."

A vskutku vonku bol ozajšný súdny deň. Hromy bily jak kanóny, blesky sa križovali, vietor trhal dverami, oknami. Prach so točil na ulici, stromy sa vĺaly a ubohé zvieratá ukrívaly sa, kde ktoré mohlo. Vavrová zapálila hromničku, postavila ju na stôl, ona sama ale sadla si na posteľ — lebo vraj tam neudre.

Vavro sedel v kúte a hl'adel na zem jako prikuvaný. Búrka sa zmáhala čo raz to viac, a zatmilo sa tak, že človeka až strach premáhal. Len blesky svietily, jako hnev v očiach vraha. Naraz zarachotila hrozná rana, zahrmelo jako by sa boly nebesá preborily. Čosi zašušťalo a z chmár začaly sa valiť celé vlny. Mračná sa pretrhly. Janko plakal. Len gazda stál jako mramorový stĺp u okna a díval sa divo do divej tmy, ktorá nič dobrehu neveštila. O niekoľko minút valila sa voda potokom po celej dedine, jaká bola široká. Vavro stál chví-

lu nepohnute, potom ale pri kročiac ku dverám, otvoril ich a vyšiel na dvor. Dážď sa valil tak husto, že nebolo vidno na desať krokov. Dvor bol plný vody a všetka sa valila ku zahrade, z tadial’ ale prosto do rieky, ktorá tiekla poza humno. Vavro dôjdúc k stodole, otvoril vráta a za ním v zápäťi uderila aj voda a pohla mrtvolu na zemi ležiaceho Jozefa. Vavrovi staly vlasy na hlave. Vedel, o čo sa jedná. Chtiac nechtiac vzal mrtvolu syna za ruky a vliekol ju až ku rieke a sotil ju do vody. Telo sa vo vlnách pár krát otočilo a utonulo. Len ruka trčala von z vody, jako keby bola chcela hroziť ukrutnému otcovi. Otec postál ešte za chvíľu u rieky a díval sa na mrtvolu. Málo čo chýbalo, že neklesol pod t’archou svojej vlastnej viny . . . Mrtvola zmizla . . . a starý Vavro vrátil sa do izby. Bol zmoknutý do niti. Žena sa s hrôzou dívala na neho a len tol’ko sa pýtala: “Kdes’ bol?”

“U rieky,” znela krátka odpoveď. . . “Daj mi šaty, preoblečiem sa, bo som mokrý, jako myš.”

Vavrová odišla. Priniesla mu šaty mlčky. A vytratila sa z izby i s chlapcom spolu . . .

Lejak trval asi pol hodiny. . . Začalo sa rozjasnievať. . . Mračná sa popretrhávaly. . . a tu i tam ukázala sa tá milá modrá obloha. . . L’udia vychádzali von a zalamovali rukami. . . Rieka bola k nepoznaniu. . . Voda sa valila celým údolím a plávalo po nej, čo ste len chceli. . . Vyvalené stromy, kriaky, kusy poodtrhávaných dachov, nábytok, statok a Boh zná čo iné. . . Obylie bolo zbité, blatom zanosené, ležalo pri samej zemi. Stromy boli oblámané. Zemiaky, repa, kapusta, vymité, a pieskom zanosené. Bola to skutočne hrúza na to sa poďívať. Ženy plakaly, gazdovia odhadúvali ško-

du. Mnoho dobytky, zvláštne ošípaných sa potratilo a potopilo. Jedným slovom vyzeralo to tak, jako po vojne a možno že snád’ ešte horšie.

Pred večerom vybehla Vavrová na ulicu. Spínala rukami, že Jozef pred búrkou vyšiel kamsi do pola, a že hopeni. L’udia ju tešili, že snád’ zašiel niekde za riekou a že sa vráti jakonáhle voda trochu upadne. Ale Jozef sa nevrátil. Ráno prišla zvesť, že vylovili jeho mrtvolu kdesi pri dolnom mlyne. Jeho telo bolo samá rana. Podierané a dobité. . . Prišla komisia. . . telo preskúmala a soznala, že smrť jeho zapríčinila búrka a povodeň, ktorá ho zabrala a všetok tieň vraždy spadol s Vavrovej hlavy. Ale nie zo svedomia.

Na tretí deň bol pohreb. Vavro bol bledý jako stena, keď syna jeho ukladali do hrobu. A keď sa začaly hrudy sipať na jeho truhlu, zakril si šatkou oči a prsá sa mu krčovite zdvihly. Každý, kto ho videl, očakával, že mu srdce pukne od žiaľu.

A Vavrová? Tá vám vedela vykladať: “Ach Jožíčku môj! Jožíčku môj! Pre ukrižovaného, čo sa nám to len stalo. . . O ty bol’ avá hlavičko, kto že t’a zahojí. . . Hej, Hej. . . zahojá t’a anjeli tam na druhom svete. . .” A keď ho do hrobu spúšťali, div že za ním neskočila. Len čo ju ženy sdržaly. . . Ale len Boh vševedúci by bol vedel povedať, či ten jej žiaľ bol taký úprimný, jako sa zdal. . . No, netajme to! . . .

Pochovali ho. . . Ubehlo niekoľko týždňov. . . Mladí kňazi boli vysvätení. . . Jedon z nich prišiel do Pribilova za kaplána. Nebol tam ešte ani týždeň až tu naraz príjde starý Vavro do kostola a riekne kostolníkovi: “Keď príjde pán kaplán, prosím vás povedzte mu, aby ma vyspovedal. Ja budem tam pod chôrom pri spovedel-

nici."

Pán kaplán prišiel. Kostolník mu podal modrú štólu a riekol mu, že má tam kohosi na spoved'. Mladý kňaz šiel a dlho sa nevracal. . . A keď sa vrátil tvár jeho bola biela jako sňah a pri svätej omši triasli sa mu ruky od rozčúlenosti. Že prečo, to bola jeho tajnosť. . .

O tri dni na to vyšiel Vavro na stred dediny. Tam stála hasičská búdka so strekačkou. Na tej búdke bol malý zvonec. Zvonievalo sa na ňom na poplach. A starý Vavro chytil zvon za povraz a jak ho t'ahá, tak ho t'ahá. L'udia sa sbiehajú so všetkých strán a vypitujú sa Vavru, že kde horí? a keď nehorí, že prečo zvoní? A starý Vavro len d'alej t'ahá ten zvonec. Až konečne, keď sa už hodne l'udu nashádzalo, vybušilo z neho: "Synovi vyzváňam. Ja som ho zabil, ja som ho zabil. . . !

L'udia stáli jako hlúpi a s hrôzou hľadeli na otca ktorý zavraždil vlast-

ného syna. . .

Farská dievka pribehla domov a vyprávala, čo sa deje v dedine. Všetci strpli od strachu. Najviac to ale dojalo pána kaplána. . .

Vavro tríznený svojím svedomím zašiel si k nemu pred tromi dňami na spoved'. Smeril sa s Bohom, aby ale svedomie svoje uspokojil a pokánie mohol činiť za svoj hriech, šiel a udal sa súdu. A l'udskej spravodlivosti zadost'učinil v žalári. . .

* * *

O jak mnohí z nás nechcú ovládať svoju prchkosť! A tá prchkosť mnohokrát zachváti ich a strhne ich do kaluže, z ktorej t'ažko povstať.

Ani Vavrovi sa nesnívalo, že v prchkosti svojej zavraždí svojho vlastného syna. Radšej by si bol ruku sekerou odt'al, keby bol znal, že sa toho dopustí. Ale po synovej smrti už bolo pozde. Syna mu viac nik nevráti. Ani ten štiplavý jazýček jeho milý ženy. . .

Sám sebe neveril.

Paľo: "Čo povieš na to, Peter, súseď mi dnes nadal do starých bláznov. Tým ma urazil. Ja myslím, že to nebolo správne."

Peter (po krátkom rozmýšľaní povie): Ale kde! Ved' si ešte ani štyridsiatky nedotiahol."

—o—

Nevymýšľaj klamstvá na brata svoho: ani o svojom bližnom nehovor nepravdu.

Varuj sa zlých a hriešnych l'udí, a hriech bude od teba uchodiť.

Svätosť a čistota srdca sú sestry, ktoré sa jedna od druhej odlúčiť nedajú.

Na schôdzi.

Bolo vážne jednanie. Istá povolaná osoba chcela previesť svoj úmysel'. A proti tomuto úmyslu staval sa len jeden. Tí druhí, starší, mlčali. Keď už bolo po argumente a povolaná osoba z miestnosti sa vzdialila, povstane jedon mladík a povie: "Pane predseda! Ja tu sedím medzi vami jako takí mladý somár a vy starší ani jedon nemali ste smelosti sa ozvať a povedať otvorene vašu mienku. Na čo mu potom jedon zo starších rýchle dal odpoveď: "Keď starých somárov pod rebro pychajú, majú sa ozvať nielen starí, ale i mladí somári, lebo neskoršie tí mladí prídu do tej istej kol'aje, ktorou šliapajú tí starí."

Tretí Rád Sv. Františka

Stanovy Tretieho Rádu Sv. Františka

Tretia Čiastka.

1. Úrady sa rozdávajú na váľnej schôdzi bratov a sestier terciárskych v prítomnosti celého členstva a trvajú tri roky. Žiadon člen alebo členkyňa nemá sa zdráhať daný úrad prijať, jestli nemá k tomu dostatočnej príčiny.

2. Vizitátor, ktorý má na starosti terciárov, má dbať o to, aby sa stanovy tretieho Rádu v každej terciárskej rodine svedomite zachovávaly. Z tej príčiny najmenej raz v roku, jestli by to bolo ale za potreby aj viac krát, má navštíviť schôdze sebe podriadených terciárov a má nástojiť na tom, aby tých schôdz tak predsa aj ostatní terciári zúčastnili. Jestli by nedostatok vizitátora alebo niekto nebol schopný, položil, potom môže byť nahradený ženou, ktorá bude vykonávať túto úlohu.

stli sú o to požiadaní, majú právo takéhoto vizitátora vymenovať. Úrad vizitátora svetskí ľudia nemôžu zastávať.

4. Členovia a členkyne majú byť tri roky v úrade, aby sa dokázalo, že majú byť tri roky v úrade páde žeby sa mohli poslúchať. Vizitátor má byť du vizitátorom a vizitátorom rení.

da, je pravý kresťanský život dl'a kedykoľvek navštívia velebnú Svia
 zákonov božích a zákonov Cirkve tost' Oltárnu a pomenu Ot-
 za
 t-

kyne, o ktorých
 se sú neposlúšní, V
 ráť napomenutí. V
 ale aj vtedy zdráhali
 , majú byť z tretieho rá-
 tátorom jednoducho vytvo-

5. Kto sa v ničom prevíní oproti
 týmto stanovám, ten len na tol'ko
 hreší, na kol'ko súčasne prestupu-
 je zákony božie, alebo cirkevné,
 ktoré sú do týchto stanov zahrnu-
 té.

6. Kto by z dôležitých príčin ne-
 bol v stave vyhovieť ni' orému
 bodu týchto stanov, te-
 od zachovávaní pa'
 dišpenzovaný, to j'
 tričný bod stano-
 zmiernený. Ta'
 môžu udel'ov
 adni členc'
 ho rehol'

po-
 stivit'
 terciá-
 om, aby sa
 stavený, jako
 a terciárky sú-
 y pri tejto príleži-
 niekoho pokarhal,
 omu nejakú pokutu na-
 crestaný má pokutu s poni-
 št'ou prijať a má ju svedomite
 pavit'.
 3. Za vizitátorov majú byť zvo-
 ráho Rá-

sdužia viacerí a nech požiadajú predstaveného nášho Františkánskeho kláštora o založenie Tretieho Rádu sv. Františka. On sa o to v tom najkratšom čase s tou najväčšou ochotou postará.

Úpravu ku založeniu tretieho Rádu sv. Františka dostanete u Rt. Rev. Father Commissary Provincial, 1852 W. 22nd Place, Chicago, Illinois.

Jubileum ctihodnej Sestry Petronelly, z Rádu sv. FRANTIŠKA.

Ctihodná Sestra Petronella z rádu sv. Františka slávila dňa 30-ho mája, 1924, svoje 25 ročné jubileum. Pri-

povolal do svojej sv. služby. Menovaná Sestra, po rodičoch Maria Mráz narodila sa na Slovensku. Rodičia ju

Ctihod. Sestra Petronella.

pomíname si to preto, pretože táto Sestra je jedna z tých prvých slovenských panien, ktorú si Spasiteľ náš

priniesli so sebou zo starého kraja jako jedno ročné dievčatko a usadiac sa v milom mestečku Streator, odchovali

si ju pre Boha. Ked' mala 16 rokov. vystúpila do Rádu Sestier sv. Františka v Joliet, Ill. V 21-om roku složila svoje sl'uby a vyslaná bola čo učiteľka do Johnstown, Pa. Učila väčšinou v slovenských osadách, medzi iným v Johnstown, Pa., v Chicago, Ill. a Streator, Ill. Jej horlivú prácu sprevádzalo úprimné uznanie zo stránky rodičov, ktorých dietky učila. Toho dôkazom je aj tá krásna slávnosť, ktorú jej pripravili Osadníci Osady sv. Štefana kráľ'a dňa 31-ho mája v osadnom chráme.

Slávnosť táto bola skutočne veľkolepá. Processiu vel. Sestier vítal pri kostolných dverách miestny duchovný, father Biskupský s 30imá ministrantami, nesúcimi horiace sviece. Sotvá že pochod vkročil do chrámu, s chôrusa ozvalo sa slávnostné: Veni sponsa Christi! "Príjd' nevesto Kristova!" Spevokol Osady sv. Štefana tak dojímave predniesol túto pieseň, že nebolo v chráme oka, ktoré by nebolo slzilo od radosti.

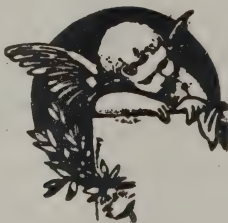
Pri tejto príležitosti aj father Biskupský mal utešenú kázeň o povolani a o živote sestier rádu sv. Františka. Po kázni bola sv. Omša, počas ktorej Jubilantka klačala v Sanctuariume, čakajúc na okamih, keď bude môcť obnoviť svoje rádové sl'uby. Toto sa stalo po Evanjeliume. Father Biskupský a vel. Matka s nimi spolu celá O-

sada bola svedkom tohoto vznešeného činu. Sestra Petronella obnovila svoje sl'uby tak v slovenskej, jako aj v anglickej reči, aby tomu všetci prítomní porozumeli. Istí sme, že po tomto slávnostnom obnovení sl'úbov sladko jej padlo spojiť dušu svoju so svojim predrahým Ženichom, ktorého prijala vo sv. Prijímaní. S ňou spolu prijímaly aj ostatné Spolusestry, obeťujúc svoje sv. Prijímanie za blaho našej milej Jubilantky.

Pri tejto príležitosti tak osada, jako aj jednotliví členovia Osady sv. Štefana obsipali Jubilantku darčekomí a blahopráním, ba nezabudli ani na kláštor, ktorý ju odchoval a darovali kláštoru svoju krásnu asi 600 dolárovú kolekту. Boh ím to odplat' a vynahrad' stonásobne!

My poznáme ctihodnú Sestru Petronellu osobne. Poznáme v nej pravú Slovenku, ktorá sa nikdy nehanbila za svoj rod, vzdor tomu, že tu bola odchovaná na pôde slobodnej Ameriky. Ušlo sa jej za to aj dost' urážok. Ale národ slovenský je povd'ačný jej za tú svedomitú prácu, ktorú ona preň tak horlive konala.

Dal by Boh, aby pri dobrom zdraví dožila sa aj svojho 50 ročného jubileumu a žeby sa jej podánilo čím viac slovenských dievčat priviesť na tú samú užitočnú, Bohu a národu milú životnú dráhu.

Najlepší Liek

(Dokončenie.)

V stredu večer prišli pútnici zo Šaštína. Boli spotení, zaprášení, ustatí, sotvá že vliekli nohy za sebou. Prišiel s nimi aj Jakub. Kolo krku mal ruženec. V rukách mal lipový konárik na oháňanie múch. Katka ho čakala v bráne s veselou tvárou. "Vítam t'a mužu môj! Jak sa ti vodilo u Matky Božej?"

Jakuba tento hlas prekvapil, pri tom všetkom ale spokojne riekol: "Nesiem ti od nej pozdravenie."

"D'akujem ti. Nebolia t'a nohy?"

"Trocha."

"Pod' si oddýchnut' a trocha sa občerstvit'. Viem že ti je hrdlo plné prachu." A vkročiac do izby položila mu na stôl upečenú slepicu a flašocku vína. . . V kuchyni si vyspevovala, lietala sem-tam vesele, jako vtáča, ktoré z kletky pustia. Jakub hl'adel na ňu, jako hlúpy. Nevedel čo si má o nej myslieť. Zdalo sa mu to tak divné, tak nápadné, že sám nechcel veriť svojim očiam, svojmu sluchu. Jakoby bol šípil, že pod tou veselost'ou ukríva sa niečo jedovatého, čo ho snád' uštipne. A nemýlil sa. Tá Katkina veselost' nebola úprimná, nebola prirodzená. Jakási tajná škodoradosť žiarila z jej očí. Aspoň to vyčítal z nich Jakub a preto bol opatrným. Tá neobyčajná veselost' ho síce trochu vyrušovala, ale nedal to znat' na sebe. Medzi tým ale lámal

hlavu na tom, čo by mohlo byť príčinou tej mimoriadnej veselosti jeho zátvrdlivej Katky. Ale darmo dúmal o tom. Uzol bol tuho zaviazaný a on ho nebol vstave rozviazať. Táto neistota trvala asi týždeň. Naraz ale začalo sa mu brieždiť v hlave. Rychtár stretnul ho v kostole a pošepnul mu: "Susedko môj drahý, viete čo je nového? Týka sa to vás?"

"Mňa?" Pítal sa Jakub zvedave.

"Áno, vás. Žena vaša zažalovala vás u slúžneho, že ste márnوترatníkom, lumpom, že neviete gazdovať, že sa vám robiť nechce a žiadala slúžneho, aby vás dal pod dohliadku a aby vám ustanovil tútora."

Na tieto slová spadlo belmo z očí Jakuba. "Tak preto je moja Katka taká veselá!" Nemýlil som sa tedy, keď som škodoradosť vyčítal z jej očí."

"Dostal som včera list od pána slúžneho — pokračoval rychtár — v ktorom ma žiada, aby som dal úradné osvedčenie, či je to Katkino tvrdenie skutočne správne a či sa ozaj zakladá na pravde. Podobne aj pán farár dostal list toho samého obsahu. Nás to ale nezmýlilo. My vieme, že z kadiaľ duje vietor."

"A jakú odpoveď ste dali na ten list?"

"Nuž čo sme mali odpovedať? Odpovedali sme len pravdu. Napísali

sme, že ste poriadny človek a žeby sme vám krivdili, keby sme vás v niečom hanili. O vašej žene ale podotkli sme len tol'ko, že je žiarlivá a panovitá a že vo svojej neústupnosti dopustila sa proti vám už mnohých urážok, ktoré by iný muž veru t'ažko sniesol. Podobne doložili sme aj to, že jej udanie nezakladá sa na pravde."

Jakub sa usmial. A zasmeye-li sa človek obyčajne vážny, úsmev jeho býva veľmí krásny. I slnko sa nám zdá byť krajším, zablesne-li po dlhej chmuravej chvíle.

"Jestli ju toto neuzdraví, vtedy neni pre ňu lieku. . ." "D'akujem vám pán rychtár!" a stisnúc mu ruku, šiel vesele domov.

Katka stretla ho na dvore. Vidiac, že je veselý, usmiala sa aj ona a pitala sa zvedave: "Čo že si taký usmiaty? Ako keby si bol na svatbe?"

"Prečo by nie? Keď ty si veselá, aj mne sa svedčí byť veselým. Takí by sme mali byť vždycky a nebolo by šťastlivejšieho páru na svete."

Katku to pobodlo, ale usmiala sa znovu a šla za svojou prácou.

O štrnást' dní prišlo predvolanie pre Jakuba Mátal a pre jeho manželku, Katku. Jakub sa pítal zadivene: "Ženo neznáš, čo to má znamenať? Mne je to podivné, že nás ten slúžny volá do svojej kancelárie. Neni som si povedomý, žeby sme niekomu niečo na priek boli spravili a nemyslím, žeby nás niekto bol dal zapísať za svedkov."

Katka zahrizla si do gamby, aby sa zdržala smiechu. Ona veľmí dobre znala, zkadiaľ fúka vietor. Preto len tak s ponad pleca prehodila: "Kto ho zná, že prečo? Aj mne je to podivné. No ale rozkaz je rozkaz, musíme poslúchať."

V určitý deň vybrali sa spolu do mesta. Na oko v tej najväčšej svorno-

sti. Keď došli do mesta, Jakub nahodil: "Čo myslíš Katko, nezájdeme si do hostínca na malý zákusok? Ja som trocha smädný a do kancelárie máme ešte dost' šasu."

"Jestli sa ti tak l'úbi, môžeme sa trocha občerstvit'." Privolila Katka. V duchu ale myslela si, že toto je i beztak posledný krát'.

Jakubovi stalo sa po vôli. Zašli si do hostínca, pochutnali si na znamenitých údených klobáskach a zalejúc si prach sklienkou piva, zašli si do slúžnovskej kancelárie.

Keď išli hore schodami Katka sa pitala Jakuba posmešne: "Nebije ti srdce? Zdá sa mi, že tvár máš jakúsi zapálenú. Tak vyzeráš, jako ruža."

"Duša moja, to je ešte vždycky dobrý znak, keď bije. Beda mi, keď už prestane. A tá ružová tvár je odznakom pravého zdravia."

Vkročili do kancelárie. Za stolom sedel pán slúžny. Tvár prísna. Bajúzy vymastené. Človek by sa bol skutočne nazdal, že precole s nimí niekoho. A fajka tajtička napchatá až do vrchu na znak toho, že pán slúžny chystal sa dnes na dlhú prácu. . . .

Jakub a Katka úctive sa pozdravili pánu slúžnemu a posadili sa na lavičku. . . .

"Ste vy Jakub Mátal?" Pítal sa slúžny Jakuba o chvíľu.

"Áno, prosím ponížene, pán Vel'komožný!"

"Dobre. Predvolal som vás, aby som vám oznámil, že vaša manželka obžalovala vás jako márnotrátніка, jako nedbalca."

"Mňa?" pítal sa Jakub zadivene.

"Áno, teba!" Skočila na neho Katka. "Si snád' niečo iného?"

"Nemlúvte, kým sa vás nepítam!" Pokarhal ju slúžny.

Katku zarazil prísny hlas slúžneho.

"Žiadala" — pokračoval — "aby som vám dal tútora. Prv než by som to bol ale urobil, vyšetril som vašu záležitosť tak pri farskom, jako aj pri rychtárskom úrade vašej obce a dostal som nasledujúcu odpoveď: Pán farár píše mi toto: "Jakub Mátal je jedon z najčestnejších mužov mojej osady. Neni na ňom ani tieňu márnotrátnictva, alebo nedbalectva. Tešilo by ma, keby som mohol mať čím viac takých ráznych mužov v mojej osade. . ." Pán rychtár ale píše nasledovne:

"Blízko dva roky tomu, čo sa Jakub Mátal prist'ahoval do našej obce. S pozornosťou som sprevádzal každý jeho krok. A nikdy som nezbadal na ňom niečo výstupného. Lepšie sa snáša s nami, ako keby sa bol medzi nami narodil. Miluje a ctí si ho každý. Je rozumný a úctivý. A krivdil by mu ten, kto by ho z márnotrátnictva, alebo z nedbalectva obviňoval."

Katka sľúbiac túto chválu,bledla, zeleňala. Krče jú chytaly. Div že nespádla so stolca. "To je lož! Podlá lož!" Vykríkla. . . "Pán farár lúha. . . rychtár lúha. . . Oba lúhajú. . . Všetko sa sprisahalo proti mne. . ."

"Ticho!" dupnul nohou slúžny. . . "Chcete byť zavretá pre podozrievanie a urážanie úradných osôb?"

"Ja neurážam. . . ja nepodozrievam. . . Oni lúhali obadvaja. . .!"

"Ešte raz vás napomínam, prestaňte soptiť, lebo ináč dám vás posadiť do chládku aspoň na týždeň, aby ste tam vytriezvela. . ." "Vy ale Jakube, id'te spokojne domov a naučte ženu svoju trochu móresu, aby druhý raz takéto hlúposti nevyvádžala. . .!"

Bolo po súde. Katke sa po vôli nestalo. Miesto toho, žeby Jakuba bola strhla do blata, strhla sama seba. Karhajúce slová slúžneho jako t'ažké kladivo padaly na jej hlavu. Bola by

sa radšej pod zemou videla. . . Stála tam jako mramor. Bledá, nepohnutá. . . Neriekla ani slova. . . Nemohla. . . dych sa v nej zastavil. . . Dostala ošal do hlavy a potáčajúc sa, vytratila sa zo siene. . .

* * *

Jakub si ešte usporiadal v meste niekoľko drobnejších záležitostí, potom ale vrátil sa spokojne domov, jako by sa nič nebolo stalo. Keď prišiel domov, Katka ležala v posteli a lekár bol u nej. Sotvá že vkročil Jakub do izby, lekár mu dal pokyn, aby sa vzdialil a nevyrušoval ju. Jakub poslúchol a vyšiel na dvor, a aby mu čas prešiel začal upratúvať, čo mu v ceste stálo. . .

Medzi tým lekár preskúmal Katku a zistil, že jej polozenie je veľmi vážne. Nasledovne aj slová jeho boli veľmi vážne: "Jestli sa chcete zachrániť od padúcej nemoce, nesmiete sa hnevať. Ešte jedno také rozčúlenie a ja vám ručím, že ho neprežijete. Porážka srdca je taká istá, ako že tu ležíte na tej posteli. . ."

Katka si vzdýchla a svíjala sa v svojích krčoch: "Ach Bože, keď to nejde po mojom. Muž sa mi nechce poddať."

Lekár pokrčil plecóm: "Milá moja, muž vás dl'a ustanovenia božieho je vašou hlavou. Jeho máte poslúchať. Jestli sa mu nepodrobíte dobrovoľne, budete sa hašteriť deň po deň a to vás istotne pochová. Vol'te si tedy smrť, **alebo poddanosť manželskú z lásky**. Jedno alebo druhé. Ktoré sa vám viac pozdáva. . . Ale nekladte vinu na mňa, že som vám nepomáhal. . ."

Katka sa zahľadela do povala. . . hľadela dlho. . . hľadela nemo. Bolo vidno, že premýšľa. . . Konečne po dôkladnom uvážení vzdýchla si z hlboka: "Poručeno Pánu Bohu! Nech si robí, čo chce. . . nech rozkazuje! . .

"Zavolajte mi ho sem! . . . Robím to k vôli domácomu pokoju. . ."

Jakub prišiel. Podala mu ruku a odovzdala mu vládu. A Jakub? . . . vytrel si slzu z oka a nevytýkal jej ani slova. . .

Teraz sú št'astliví. Jakub si vzal

paholka a pracuje s ním pílne a hospodárstvo jeho prekvitá tak, že si to aj sama Katka chváli. Tu i tam síce ešte zahrmí u Mátalov, ale tá búrka netrvá dlho. Ona je len na to, aby povetrie prečistila. . .

Dl'a Kozmáka.

Kampaň Prvej Katol. Slov. Jednoty.

Jedna z najmohutnejších a najväčších slovenských organizácií sveta, Prvá Slovenská Katolícka Jednota, podujala sa na niečo, čo dosiaľ slovenské organizácie neprobovaly. Vypracovala takzvaný "kampán" a pomocou tohoto vytkla si získať aspoň 5,000 nových členov medzi prvým aprílom a prvým septembrom. Jadro tohto kampánu je: dávať odmeny za každého novozískaného člena a dávať odmeny tým, ktorí počas tej kampány získajú najviac nových údov. Okrem toho, nakoľko sme sa mohli dočítať, zvolené sú distriktné úrady, ktorých povinnosťou je viesť akciu v ich patričných kruhoch.

Toto rozhodnutie zo strany hlavného úradu I. K. S. J. bolo nanajvýš časové. V budúcnosti sa ukáže, že jak vážny to bol krok a jak prospešný nielen pre I. K. S. J., ale vôbec pre všetky iné slovenské organizácie v Amerike.

Ešte nám z pamäti nezišlo, že jaké zhubné následky niesla so sebou oprava príspevkovej tablice v slovenských organizáciach. Napriek tomu, že sa určite vedelo, že slovenské organizácie sú chorľ'avé, že by potrebovaly istú operáciu, ktorá by bola tú chorľ'avosť odstrániť, predsa mnohí sa báli, že ten operačný nôž zavdá ešte hlbšiu ranu. Spriechali sa silou-mocou tej operácii a odkladali si ňou s roka na rok. A-

le nemoc čo rok stávala sa vážnejšou, a lekári—štátne úrady vyniesli výrok: alebo operácia alebo smrť. Tu už stredej cesty nepozostávalo. A medzi týmito invalidmi nachodila sa tiež i I. K. S. J. Tiež chorľ'avela. Nemoc jej síce nebola ešte takej vážnej tvárnosti; ale mohla sa stať každým okamihom vážnou a nebezpečnou. A tí, ktorí túto nemocnú opatrovali uznali, že lepšie a múdrejšie zrobia keď ranu, ktorá sa začala sbierať, nechajú čím prvej odstrániť. A tak sa stalo. Nemocnú odviezli do St. Louisu do špitála a tam sa previedla tá nenávidená operácia, ktorej sa mnohí báli. — Operácia sa zdarila. Strach sa pomínul. A teraz celá rodina teší sa z toho, že s chorobou sa ďalej nečakalo. Lebo následkom tej st. louiskej operácii — opravy príspevkovej tablice I. K. S. J. postavená je na základ solventnosti — sto percentovej valuácie. Bez pochyby toto bola tá hlavná a podstatná príčina prečo hl. úrad I. K. S. J. prebral na seba tak ťažký úkol.

Jaké výsledky tento kampán bude mať pre I. K. S. J. teraz sa určite povedať nedá. Jedno však je isté, že kvota sa dosiahne. Lebo ako pozorujeme zaujatost' panuje na všetky strany. Členstvo I. K. S. J. pochopilo význam tejto kampány. Táto kampaň neznamená práve len získanie tých päťtisíc nových členov a získania tej

alebo tamtej odmeny. I keby s touto kampanou žiadne odmeny nesúvisely každý úd I. K. S. J. by si to mal za svoju povinnosť pokladať získať behom tohoto času najmenej jedného nového úda. Ved’ tu sa jedná o život organizácie — o život slovenského katolíckeho národa v Amerike. Ani jedon otec-Jednotár by nemal dovoliť aby jeho syn alebo dcéra ztratili sa slovenskému národu. Mal by pamätovať, že miesto pre syna alebo pre jeho dcéru je v tej budove, ktorú i on pomáhal stavať, a ktorá mu dala prístrešia v nepriaznivom počasí. Príčin je mnoho prečo slovenský katolícky l’ud v Amerike mal by sa držať svojích slovenských katolíckych organizácií. A najhlavnejšia je tá, že no-

vých síl zo Slovenska už dostávajú nebudeme v tej kvantite jako dosiaľ. Johnsonova predloha odt’ala nám z nášho tela tú najhlavnejšiu žilu. A jestli l’ud slovenský zavčasu nezbadá tejto vážnej chvíle, jestli sa bude drobit’, jestli svoj dorost bude posielat’ do poisťujúcich spoločností alebo cudzojazyčných organizácií, vtedy to bude len príznak predčasnej smrti slovenského l’udu v Amerike. Ale Slováci ešte nechcú zomreť. Oni chcú žiť. A žiť budú môcť len vtedy, keď zachovajú svoj slovenský ráz, svoje slovenské katolícke povedomie. — A preto Slováci Katolíci staňte si pod zástavu I. K. S. J. pod zástavu toho krásneho hesla: Za Boha, vieru a národ.

Ozdobovania hrobov na slov. kat. cintieri.

Poprvý raz v histórii chicágskych slovenských katolíkov stalo sa, že toho roku na sviatok “Ozdobovania hrobov” chicagskí slovenskí katolíci ozdobovali hroby ich zosnulých priateľov na slov. katolíckom cintieri. Sviatok tento z tejto príčiny stal sa slávnostnejším a pamätnejším v kruhu chicágskych slovenských katolíkov. Čoho najlepším dôkazom bol vyše tisícový zástup l’udu. Počet prítomných bez pochyby bol by býval o veľa väčší, ale nepriaznivé počasie, ktoré panovalo deň pred tým zdržalo mnohých doma. Iní zase šli na tie cintieri kde odpočívajú ich priatelia. Ale napriek týmto a iným príčinám l’udu prišlo viac než sa myslelo.

Jako to obyčajne býva na ten deň na katolíckych cintieroch bývajú slúžené služby Božie spojené s kázňami.

Toto nevystalo ani na slovenskom cintieri Sedem Bol’astnej Matky Božskej. Za dúšnu sv. omšu slúžil velp. Edvard Sendek, kaplán z osady Božského Srdca Pána Ježiša a velp. Gregor Vanišček, O. S. B., farár z osady sv. Michala Archanjela, kázal slávnostnú kázeň.

Pri omši svätej účinkoval spevokol z osady Božského Srdca Pána Ježiša pod riadeným velp. V. Blahunku, ktorý je povodcom uskutočnenia slov. katol. cintiera.

Čestnú stráž držali sokoli a kadeti z osady sv. Michala Archanjela, kým kadeti z osady Božského Srdca Pána Ježiša a sv. Cyrila a Methoda po čas sv. omše vystrelili sviatočné salvá na znamenie padlým hrdinom americ-kým. Za sokolmi a kadetmi okolo so-

chy Sedem Bol'astnej Matky Božskej l'ud s obnaženými hlavami skrúsené vznášal svoje prosby pred trón spravodlivého Sudcu a prosil o smilovanie a slutovanie za verné zomrelé dušičky v očistci.

Kázeň, ktorú povedal velp. Gregor Vaniščak, O. S. B. dotkla sa každého jedného posluchača. V nej kazateľ vysvetlil pôvod a význam amerického sviatku Ozdobovania hrobov. Poukázal na ťažkosti prvých amerických kolonistov a ich ťažké polozenie pod anglickou vládou. D'alej poukázal tiež i na to, že bol to katolícky biskup John Carroll, ktorý zostavil požiadavky amerických kolonistov aglickej vláde, a že na týchto požiadavkách zostavená bola konštitúcia Spojených Štátov. A na základe týchto požiadavok Amerika stala sa zemou slobody pre všetky národy.

Pobádal prítomných aby sa častejšie rozpamätávali na trpiace dušičky v očistci, a síce, dobrými skutkami a častými modlitbami. A sami aby boli vždy prichystaní na odchod z tohoto

sveta. Takže aby tá neuprosná smrť ich nenašla nepripravených. Lebo človek má byť prichystaný každú minútu na ten okamih, keď bude predvolaný pred najvyššieho Sudcu aby vydal svedectvo zo svojho šafarenia. A ku koncu na srdce kládol aby nezabudali na svojich hrdinov, ktorí za národ a vieru trpeli posmešky a prenasledovania. Za príklad uviedol im velp. Michala Bajora, ktorý sa stal obetou svojho povolania.

Po kázni previedla sa posviacka pomníka velp. Michala Bajora, ktorý mu postavili z vd'ačnosti jeho osadníci. Tak tiež posvätené boli aj iné pomníky, ktoré do toho času boli už postavené. Tým skončili sa obrady za zomrelých. Na čo l'ud rozišiel sa na rôzne strany. Jedni šli ku hrobom svojím známym a priateľom, aby svoje modlitby obetovali Pánu Bohu za ich skoré vyslobodenie. Druhí zase rozišli sa po blízkom lesíku aby sa s prírodou trochu potešili. K večeru l'ud s tou rozpomienkou, že má svoj vlastný cintier s uspokojením pobral sa domov.

Moja modlitba.

Keď' svodný ku mne drie sa ruch,
ruch márnivého sveta:
môj vtedy osirelý duch,
po teche túžiaci môj duch
v modlitbe hor' si vzletá. . .

Ja modlievam sa zavše tak:
si rúce složím ruky,
a vozvých vznesiem skromný zrak,
svoj úpenlivý, čistý zrak — —
Z úst tečú prosné zvuky.

Tak modlievam sa voždy ja;
a modlitbou mi je tá:
"O, zdravas', zdravas' Maria,
milostiplná Maria,
Tys' Panna čistá, svätá. . ."

To hold môj úcty, čo viem vzdat',
hold Matke Božej stály;
tak učila ma moja mat',
slovenská moja drahá mat',
keď' bol som ešte malý. —

Tatran.

Žalmy Kráľa Dávida

Žalm 6.

1. Netrestaj ma o Pane v prech-
kosti svojej, a v hneve svojom ne-
karhaj ma.

2. Smiluj sa nado mnou Pane po-
neváč nemocný som; uzdrav ma o
Pane, lebo trasú sa kosti moje.

3. A duša moja je rozčúlená, do-
čial' o Pane?

* * *

Obrát' sa ku mne o Pane! a
vyni dušu moju; spas ma (pro-
) pre milosrdenstvo tvoje.

neväč neni človeka, ktorý
mnul na Teba po smrti a
že T'a bude vyznávať?

a ustal od vzdýchania,
noc s plačom svlažu-
a a so slzami kropím

ú od zármutku oči
som sa uprostred
tel'ov mojích.

* *

lo mňa všetci, kto-
neprávosti, pone-
hlas plaču môjho.
prosbu moju, pri-
moju.

hanbia a naplašia
moji, nech sa o-
ším skôr.

tlenie.

tiemu Žalmu po-

dobne zostavil Dávid po čas svojho
prenasledovania. Syn jeho Absa-
lon nehl'adiac na šediny svojho ot-
ca, pozdvihol svoju bezbožnú ruku
proti nemu a Dávid v úskost'ach
svojích k Bohu sa utieka o pomoc.
On si je povedomý, že Boha svojho
v živote svojom viac krát' obrazil,
ale pri tom všetkom úfa v milosr-
denstve Jeho a prosí Ho o milosť.

Podrobný výklad Žalmu je na-
sledovný:

1. "Netrestaj ma Pane v prech-
kosti svojej a v hneve svojom ne-
karhaj ma!"

Pane, ja uznám, že som zhrešil.
Uznám, že som často prestúpil zá-
kony tvoje, že som si nevšimal roz-
kazov твоjích. Beda mi, pretože
hriechy moje tvoju otcovskú lás-
kavosť zmenily v hnev, a tvoje
otcovské požehnanie v kľatbu o-
brátili. Čierna chmára mojích
hriechov zalahla na mňa a z tejto
chmáry šľahajú proti mne blesky
tvojho spravodlivého hnevu. Spra-
vodlivý si o Bože a spravodlivé sú
súdy tvoje, ale pamätaj o Pane, že
Ty si nielen spravodlivý, ale aj mi-
losrdný. Preto, keď už chceš tre-
stat', trestaj môj hriech, ale smiluj
sa nado mnou hriešnikom. Prena-
sleduj vo mne, čo je hriešne, ale
maj trpezlivosť so mnou. Trestaj
ma čo otec, aby si ma polepšil a za-

chránil, ale netrestaj ma čo sudca, aby si ma zničil. Nevyliievaj na mňa plnosť hnevu svojho. Neodstrč ma, nezavrhní ma od seba.

2. "Smiluj sa nado mnou Pane, pretože nemocný som, uzdrav ma o Pane lebo trasú sa kosti moje."

Bud' milosrdný ku mne o Bože! bo údery tvojej trestajúcej ruky už vysilili údy moje. Jako výchor otrasie a obľáme strom a vykrutí korene jeho, tak aj výchor spravodlivosti tvojej otriasol údy moje až po samé kosti. Preto prosím t'a, netrestaj ma ďalej o Pane, ale radšej uzdrav ma nemocného a podpor ma nevládneho.

3. "A duša moja je rozčúlená, ale dokiaľ o Pane?" Či je to teda div, že duša moja je rozčúlená a že sa telo moje poddáva pod tlakom tvojho spravodlivého hnevu? Ty ale vidíš o Pane bôľ duše mojej, Ty vidíš biedu moju, preto prosím T'a, nezdráhaj sa prispieť mi k pomoci, lebo jestli to príliš dlho bude trvať, nevydržím, podlahnem útokom nepriateľov mojích.

4. "Obráť sa ku mne o Pane a vytrhni dušu moju; spas ma (prosím T'a) pre milosrdenstvo tvoje."

Nevďačný ľud a ešte nevďačnejší syn obklopili ma zo všetkých strán. Čo ma ale najviac trápi, je to, že sa cítim byť opusteným od Teba samého. Kde si o Pane, kde? Obráťže ku mne tvár svoju a vytrhni ma z rúk nepriateľov mojích. Uzdrav telo i dušu moju, nie zo spravodlivosti, lebo toho si neza-

slúžim, ale učin to z milosrdenstva tvojho. Prosím T'a pre meno tvoje.

5. "Ponevác není člověka, který by si spomnul na Teba po smrti a v pekle kto že T'a bude vyznávať?"

Čo by si získal s tým o Pane, keby si ma dal usmrtiť? Po smrti by zamlkol jazyk môj a nemôhol by viac ospevovať milosrdenstvo tvoje. Onemel by, tak jako onemeli tisíci iní. A v predpekli ospevovať slávu tvoju, nemalo by žiadnej ceny pre tento svet. Preto k vôli tvojej vlastnej sláve — k vôli ktorej je celý svet stvorený — prosím T'a, vytrhni ma z rúk nepriateľov mojích, aby som aj na ďalej môhol ospevovať milosrdenstvo tvoje.

6. "Už som ustal od vzdychania, ved' noc po noc s plačom zvlažujem postel moju a so slzami kropím lúžko moje."

Tol'ko prenasledovania sa mi ušlo v živote mojom, že už som ustal od vzdychania. Jediné, čo mi zbylo, sú slzy moje. Tymi kropím postel moju čo noc, tymi polievam lúžko moje. Plačem v tichosti, kde ma nik nevidí.

7. "Zakalené sú od zármutku oči moje a zostaral som sa uprostred všetkých nepriateľov mojích."

Oči moje ztratili svoj lesk. Sú zakalené. A hlavu moju pokrily šediny od mnohých starostí, ktoré mi zapríčinilo prenasledovanie zo stránky nepriateľov mojích.

8-9. „Odstúpte odo mňa všetci, ktorí sa dopúšťate neprávostí, pretože vyslišal Pán hlas plaču môjho. Pán vyslišal prosbu moju, prijal Pán modlitbu moju.“

Ale ja cítim, že Boh nedá zahynúť synovi svojmu. Ja cítim, že sa už tratia mračná zponad mojej hlavy a Boh môj znova mi ukáže svoju láskavú, milostivú tvár. Preto preč odo mňa všetci, ktorí sa dopúšťate neprávostí. Pán videl slzy moje, prijal modlitbu moju a vyslišal ju.

10. „Nech sa zahanbia a naplášia všetci nepriatelia moji, nech sa obrátia zapýria čím skôr!“

Vy ale, ktorí ste ma prenasledovali, buďte zahanbení. Boh vás čoskoro rozplaší a tvár vaša sa zapýri, keď zoznáte, že ste nedocielili to, počom túžila vaša závistná

duša. Postavili ste mňa pasc, ale Pán ma z pasce vašej vyslobodí.

* * *

I tento žalm je pravým zrkadlom nezlomnej dôvery kráľa Dávida. Nebyt' tejto dôvery a poníženosti, Dávid by jakživ nebol zvíťazil nad svojimi nepriateľmi. Takto ale Boh prehliadol jeho chyby, odpustil mu ich a prispel mu k pomoci, kedykoľvek ju len potreboval.

Žalm tento je prvým žalmom zo siedmych kajúcich žalmov, ktoré zvláštne terciári odriekavajú po svätej spovedi. Mimo toho Cirkev katolícka užíva tento žalm v hodinkách Sedemboľastnej Matky a v hodinkách za Duše v očistci. Užívajme ho tedy aj my čím častejšie, aby sme si naklonili Boha k milosrdenstvu.

* * *

Práve Vyšlo.

Najnovšie literárne dielo "Do Ríma, Assissi" ktoré zostavil dr. Alojz Kolísek.

Je to utešená kniha obsahujúca asi 220 strán bohate ilustrovaná. Slovenské katolícke obecnstvo najde v tomto dieli pravý požitok. Lebo autor knihy dal si na tom záležať aby čitateľstvu dal to najlepšie. A vidavetelia tiež sa pričínili aby majstrovské dielo priodiafi do sviatočného plášťa.

Vyše spomenuté dielo vrelo odporúčame našim cteným čitateľom, a

predovšetkým našim bratom terciárom a sestrám terciárkam. Bez tejto knihy by nemal byť ani jedon. Cena knižky len 15 čs. korún.

Vyše spomenuté dielo môžete dostať:

Administrácia Serafinského Sveta,
Malacky, Bratislávka Župa,
Slovensko, Č. S. R.

Alebo pošlite 75 centov na Listy sv. Františka, 1849 W. 22nd Str., Chicago, Ill., a my vám vyše spomenutú knižku zadovážime.

SPOLOK

Kresťanských Žien a Matiek

PIATY RECEPT PRE NAŠE MATKY.

Po narodení a obriadení nemlúvniatka prvou a najvážnejšou povinnosťou kresťanskej matky je postarať sa o krst dieťaťa. V predošlom recepte spomali sme, že dieťa za prvých pätnásť dní má byť držané na kol'ko možno v pološere, aby oči jeho pomalý navykli na svetlo, nasledovne, neradili by sme, aby sa dieťa behom tých pätnásť dní vynášalo z izby na ostré svetlo. Po uplynutí týchto dvoch týždňov ale, tak matka jak dieťa sú dost' silní k tomu, aby vyšli na čerstvé povetrie. Iným slovom neni žiadnej prekážky, prečo by nemalo byť dieťa pokrstené. Niektoré národnosti majú vo zviku zaraz na druhý — tretí deň po narodení niešť dieťa ku krstu svätému. My ale radiťme, aby sa to dialo po uplnutí dvoch týždňov, keď sa už i matka i dieťa zot'avily z bol'astí, ktoré zväšča spojene bývajú s pôrodom.

V mnohých katolíckych slovenských osadách je vo zvyku, že otec dieťaťa sám ide na faru oznámiť krst a dohodne sa so svojím duchovným, ke-

dy má poslať dieťa svoje ku krstu svätému. Pravda nájde sa mnoho otcov, ktorí sa boja ísť na faru. Radšej by si dali zuby trhať, jako by mali na faru ísť oznámiť krst svojho dieťaťa. Ale toto sú zväšča tí páni ktorí neradi platia svoje osadné príspevky. Sú to tí samí ľudia, ktorí neradi platia svojho mäsiara, svojho obchodníka. Radšej ho obíjdu na mílu, jako by sa mali s ním stretnúť. A tak robia aj s kňazom. Boja sa pozrieť svojmu kňazovi do očí. Kdežto nemajú k tomu žiadnej príčiny.

Jestli sú patriční rodičia skutočne chudobní, nech sa hlásia na fare a nech oznámia, že sú chudobní, vtedy ich duchovný vyhlási ich verejne za chudobných a odpustí im ešte aj stoličné, jestli je to za potreby. Boh nikdy neberie tam kde neni. Ani kňaz nebude exekútora pošielat' za chudobným, o ktorom zná, že je skutočne chudobný. Kňaza sa teda netreba báť. Treba ho navštíviť a podeliť s ním svoju radosť. A keď kňaz uzre úprimného osadníka, poteší sa s ním

spolu. Časom sa stane, že niektorí osadníci z istých príčin neni sú naklonení svojmu duchovnému. Z toho ale nenásleduje to, aby s krstom, do cudzej osady utekali. Možno žeby snád' niekto mal osobné st'ážnosti proti niektorému úradníkovi našej vlády, to ale ešte neni dostatočnou príčinou k tomu, aby sa pre svoje osobné nedorozumenie k vôli jednému úradníkovi vyst'ahoval do Mexika, alebo do Kanady. A tak samo je to s osadami. Neni kňaza na svete, ktorý by každému osadníkovi mohol vyhovieť. Nasledovne neni kňaza na svete, ktorý by nemal svojích priateľ'ov a v tom samom čase aj svojích nepriateľ'ov. Ked' sa tedy jedná o poriadok osadný, všetci osadníci majú odložiť' na stranu svoje osobné city, a majú zachovávať pravidlá, dl'a ktorých sa riadi tá osada, v ktorej oni práve žijú. Otec novonarodeného diet'at'a tedy veľ'mi múdre spraví ked' on sám ide oznámiť' krst svojho nemlúvniatka a ked' on sám dá zapísať' diet'a svoje do matriky.

Čo sa zápisu týka, ten je veľ'mi vážny. Ono je síce pravda, že aj mesto, alebo dedinka v ktorej bývate, má svoje vlastné matriky, ale cirkevná matrika je práve tak vážna pre katolíkov, jako aj svetská. Po prve preto, pretože často sa stáva, že lekár, alebo babica zabudnú oznámiť' narodenie diet'at'a Zdravotnému Úradu a Zdravotný Úrad sám si musí vypočítať' od Cirkevného Úradu matričný výt'ah, čo sa veľ'mi často stáva. Po druhé ale preto, pretože krstný list je každému katolíkovi nevyhnutne potrebný. Bez krstného listu nemôže sa ani hnúť'. Zvlášťne tu v Spojených Štátoch vyžaduje sa od každého katolíka, aby mal po ruke svoj krstný list, keď pristupuje ku prvému sv. Prijímaniu, ku sv. Birmovke, ku sv.

Sobášu. Aby sa tedy tejto potrebe vyhovieť' mohlo, zápis diet'at'a je nevyhnutný, a najlepšie je, keď to prevedie otec sám.

Aby sa ale diet'a mohlo dať' zapísať' do matriky, potrebné je, žeby sa rodičia ešte pred zápisom dohodli, jaké meno mu dajú. Čo sa mena týka, mená katolíckych dietok majú byť' katolícke a nie pohanské mená. To je síce pravda, že meno nerobí človeka človekom, ale človek je ten, ktorý dodáva ceny svojmu menu. Pri tom všetkom ale my katolíci máme nasledovať' rozkaz našej Matky katolíckej Cirkve, ktorá si rozhodne praje a žiada, aby sa katolíckym dietkam katolícke mená dávaly. Cirkev katolícka v tejto svojej požiadavke veľ'mi múdre a správne pokračuje. Jej cieľom je nakloniť' rodičov k tomu, aby dietkam svojím dávali mená svätých. O svätých známe že boli hrdinami Boha a Cirkve, že svojím svätým životom vyníkali z pomedzi iných tisícich, vieme, že ich duše žijú v tom najužšom priateľ'stve s Bohom, nasledovne vieme i to, že nám môžu od Boha mnoho dobrého vyprosiť'.

Ked' tedy svet s hrdosť'ou poukazuje na svojích hrdinov a predstavuje ich čo príklad svojím synom a dcéram, a nik mu to nezazlieva, prečo by sme mali zazlievať' Cirkvi, keď ona to samé robí vo svojom vlastnom kruhu.

Hrdinovia sveta vyníkali len v istých veciach, ináč ale mnohokrát' vidíme na nich také chyby, na ktoré nechceme poukázat', aby sme dietky naše nepohoršili. Svätí ale na opak hl'adeli zdokonáliť' seba vo všetkom a hl'adeli žiť', jako dokonáli l'udia, aby dokázali svetu, že aj krehký človek môže s božou pomocou dosiahnuť' vysoký stupeň dokonalosti, keď sa k tomu pričíní. Jestli si tedy rodičia

vyberú pre diet'a svoje niektorého svätého za jeho patróna prv než diet'a odrastie, nech mu poukážu na čnosti a zásluhy jeho patróna, aby diet'a vedelo prečo je meno jeho Jozef, Ján, alebo Ondrej, atď'. Len takto sa naučí to diet'a oceniť svoje meno, len takto sa naučí ono nasledovať príklad toho, ktorého meno nosí. Ale povedzte nám, kol'ko je tých rodičov, ktorí si skutočne dali záležať na tom, aby dietkam svojim dôležitosti ich mena dôkladne vysvetlili a povzbudili ich ku nasledovaniu príkladu a čnostného života ich patróna?

Druhá príčina, prečo si žiada Cirkev katolícka, aby rodičia dávali katolícké mená — mená svätých svojim dietkam je tá, žeby diet'a zaraz od malička malo svojho patróna ktorý si ho vezme na starosť a bude sa primlúvať zaň u Boha, aby ho Boh obdaril všetkými tými milosťami, ktoré ono nevyhnutne potrebuje k dosiahnutiu svojho časného i večného blahobytu. Rodičia tedy, keď si po dôkladnom preskúmaní katolíckeho kalendára zvolia meno istého vynikajúceho svätého pre svoje diet'a, mali by sa čo deň modlievať k tomuto svätému a žiadať ho o pomoc a ochranu, pre svoje diet'a. A keď diet'a na tol'ko odrastie, že sa naučilo modliť samostatne, ten samý rodič mal by ho čím častejšie napomínať, aby sa ono po Bohu aj k svojmu patrónovi — patrónke rado modlievalo a naklonilo si ich sebe. Diet'a takto vycvičené odrastie pod ochranou svojho svätého patróna a miesta toho, žeby sa so svojimi telesnými žiadosťami plazilo po zemi, pozdvihne častejšie zrak svoj k nebu a vzdýchne si: "keď sa môj patrón mohol dostať k Bohu, keď sa on vedel zdokonáliť a Bohu milý život viesť, oprobujem to aj ja a budem s

ochotou nasledovať jeho príklad." Toto je to, po čom tá dobrá matka, Cirkev katolícka túži. Lenže žiaľ Bohu naši moderní katolícki rodičia od tohoto krásneho zviku už d'aleko odbočili. Ím sa lepšie l'úbia kadejaké pozbierané pohanské mená, jako mená našich katolíckych hrdinov, ktorí v tisícich a tisícich pádoch krvou svojou dokázali vernosť svoju Bohu svojmu. Kňaz sa nerád užiera s takýmíto l'udmi, ale bolí ho to, keď vidí, že v jeho vlastných osadníkov začína miznúť viera a že už aj ich ovial dych toho takzvaného moderného pokroku. On vidí v tomto duchu blížiaci sa úpadok diet'at'a a rmúti sa celým právom, ale rodič je často slepým a nechce nahliadnuť, vzdor tomu že jeho vzdorovitost' kedysi o krátky čas pozbaví jeho vlastné diet'a tej podpory, ktorú by ono v živote čo najviac potrebovalo.

Prebud'te sa tedy drahí rodičia a poslúchnite vašu Matku, Cirkev katolícku a keď budete mať príležitosť meno vybrať pre diet'a svoje, ktoré vám Boh požehnal, vyberte mu meno niektorého svätého hrdinu, odporučte ho do jeho opatery, nech sa stará a primlúva za neho od prvého okamihu, aby ste mohli odchovať z neho syna, alebo dcéru, ktorí budú hodní svojho mena.

Pred cisara Alexandra veľkého boli jednúc privedli istého vojaka, ktorý nosil to samé meno, čo aj on. Cisár sa ho opítal, že jako sa volá? On odvetil: "Meno moje je Alexander . . ." "Tak? pítal sa cisár zadivene." A pohliadnúc naň prísne len tol'ko doložil: "Alebo zlož to, meno, alebo ži tak, jako sa na jedneho Alexandra sluší!"

Meno kresťana má ten samý význam. Kresťan má tak žiť, jako žil patrón, ktorého meno on nosí. Samo sebou sa rozumie, že od kresťana ne-

vyžaduje sa všetko to, čo sa vyžadovalo pôvodne od jeho patróna, ale pri tom všetkom patróni naši majú nám slúžiť za vzor, ku ktorému máme prispôbiť náš súkromný život.

* * *

Druhá veľmi vážna vec, ktorej majú čeliť všetci rodičia, je otázka krstných rodičov. Prv než by otec šiel na faru oznámiť krst, musí byť na čistom, koho si chce povolať za kmotrov, vlastne za krstných rodičov svojho syna, patrične dcéry. Toto je o mnoho vážnejšia vec ako sa ona na oko zdá. Mnohým rodičom nezáleží na tom, že koho si povolajú za kmotrov a s kým vstúpia do rodiny. Lenže ako všade, tak aj tu majú sa do ohľadu brat' pravidlá našej Matky, Cirkve katolíckej.

Dľa pravidiel Cirkve katolíckej rodičia vstupujú do duchovného príbuzenstva s kmotrami a kmotrovia s nimi, mimo toho ale kmotrovia vstupujú do príbuzenstva aj s dieťaťom, ktoré pri krste svätom odriekali. To má ale ďaleko siahajúce následky. Nasledovne rodičia majú byť veľmi opatrní, keď si volia svojich kmotrov.

Povinnosťou kmotrov je starať sa o katolícku výchovu dieťaťa a krsniatka v páde žeby to vlastný otec a matka nestačili, alebo zanedbali. Nasledovne za katolícku výchovu krsniatka môže ručiť len praktický veriaci katolík. Slobodár, alebo ľahostajný katolík pri krste svätom nemá čo hľadať. Tam potrebujeme jedine a výlučne len svedomitých katolíkov, ktorí sú ochotní zastávať svoj úrad svedomite a ktorí sú ochotní starať sa o katolícku výchovu svojho krsniatka v páde žeby sa mu zo stránky jeho vlastných rodičov takéto nedostalo. Z tohoto vysvitá, že pri voľbe kmotrov nie na to treba hľadiť, kto ako je bohatý a kto jaký prezent donesie,

ale na to, že kto ako je zbožný a ochotný starať sa o výchovu svojho krsniatka. Radíme ale naším rodičom, aby si hľadeli brat' kmotrov na kol'ko možno z rodiny. Toto je aj z toho ohľadu dobré a užitočné, že v páde smrti rodičov rodina vždycky skorej pritúli ku sebe siroty, ako cudzí. Keby to ale rodina nechcela prijať, môže sa povolať za kmotra niekto iný — dobre známy, svedomitý katolík, katolíčka.

Cirkev katolícka inovercov jakživ nepřijme za kmotrov. Z tej jednoduchéj príčiny, pretože inoverci nemôžu jej dať žiadnu záruku, že sa svedomite budú starať o katolícku výchovu svojho krsniatka, keď sú oni sami neni katolíkmí.

Často sa stáva, že sú rodičia v blízkom príbuzenstve s ľuďmi, ktorí žijú v miešanom manželstve. V týchto pádoch veľmi múdre spravia rodičia, keď z toho miešaného manželstva len katolícku stránku povolajú za kmotra, patrične za kmotru a druhého kmotra alebo kmotru keď si povolajú z inej rodiny. Časom zas stáva sa, že sa inoverci na silu tisnú za kmotrov. V tomto páde treba im na pekný spôsob vysvetliť príčinu, prečo nemôžu byť pripustení za kmotrov a jestli sú rozumní, odstúpia od svojho úmyslu na pekný spôsob. Z tohoto ale nenasleduje to, aby sme my čo obchádzania bočili od inovercov. V obchodnom a v spoločenskom živote my môžeme a máme nažívať s nimi v láske a vo svornosti, ale to aj oni uznajú, že v náboženskom živote nemôžeme mať s nimi nič spoločného, tak samo, ako oni nechcú mať s nami nič spoločného.

Prosíme vás tedy drahí Rodičia! jedajte múdre v tejto tak vážnej a dôležitej veci. Nepočúvajte na rečičky tých, ktorí bočia od Cirkvi katolíckej, ale poslúchajte Matku svoju

a jako dobré dietky nasledujte jej pokyny. Nie peniaze, nie majetok, ale zbožnosť a pravý kresťanský život vašich bližných nech bude vodítkom pri vol'be vašich kmotrov.

Istí sme, že keby ste dnes ležali na vašej posteli a cítili by ste, že o pár hodín vypustíte dušu vašu a predstavíte sa pred súdnu stolicu božiu a videli by ste dietky vaše stát' okolo vašej postele, svedomie by vás nútilo, aby ste ich odovzdali do spol'ahlivých rúk, ktoré ich odchovajú pre Boha a pre spoločnosť ľudskú. Jednajte te-

dy tak opatrne aj pri krste vašich dieťtok a zvolte im za krstných otcov a krstné matky také osoby, ktoré si to svojím pravým kresťanským životom zaslúžili.

Kmotrovstvo je čestný úrad a len ten ho môže zastávať, kto si to pravým kresťanským životom ožaj zaslúžil. Ešte raz vás tedy napomínáme, buďte opatrní pri vol'be svojích kmotrov a inovercov Cirkvi katolíckej a vašim dieťkam za kmotrov nenatískajte!

**Do Tretieho Rádu sv. Františka pri
osade sv. Jozefa Pestúna v Chi-
cago, Ills., vstúpily:**

Etel (Maria) Navrátil,
Maria (Anna) Lenický,
Gizela (Anna) Mistrik,
Helena (Maria) Donoval.

Poznámka. Prosíme aby nám predstavení Odbočiek Tretieho Rádu oznámili mená nových údov, a tiež, že jako pokračuje ich Odbočka.

Tiež uvádzame v známosť slovenským Terciarom a Terciarkam výj-

muc tých, ktorí prislúchajú do osady sv. Michala Archanjela, že keď majú kanonicky založenú Odbočku môžu prislúchať ku Tretiemu Rádu v Kostole sv. Štefana — v našom kláštore pod číslom 1852 W. 22nd Place. Tu sa vždy prijímajú noví údovia. Nasledovne, keď sa dakto chce stať členom Tretieho Rádu môže sa u nás hlásiť kedykoľvek.

DO SPOLKU KŔEST'ANSKÝCH ŽIEN A MATIEK VSTÚPILY:

Munson, Pa.

Predstavená—Sestra Mária
Metrick,
Mária Groban,
Maria Stach,
Anna Jacko,
Františka Soltiš,
Anna Paľo,

Karolina Vojtický,
Alžbeta Jat'ko,
Mária Vangor,
Alžbeta Birošćak,
Anna Petrick,
Alžbeta Štefánik,
Barbara Rusnák,
Žofia Marcinko,
Mária Sorokáč,

Zuzanna Bunča,
Anna Tekeli,
Barbara Marcinko,
Mária Potocký.

Grassflat, Pa.

Alžbeta Antálik,
Mária Lukáč,
Alžbeta Vaňak.

DO P I S Y

Cleveland, Ohio. — Ctení velební páni vydavatelé Listů sv. Františka! — Připojeno posílám Vám \$2.00 č. předplatné na Váš poučný časopis Listy sv. Františka. Robím to preto, lebo číslo, ktoré ste mi poslali na úkážku prinieslo do mojej domácnosti opravdivú radosť. Bol to vzácny veľkonočný hosť, ktorého z môjho domu neprepustím. A s týmto sa ale neuspokojím. Sľubujem Vám, že vynaložím moje schopnosti a moje sily na to, aby sa i moji známi stali predplatiteľmi Vášho poučného časopisu Listů sv. Františka.

Číslo som si celé prehládnuť a pozorne prečítať každý článok. Je tam len samé poučné a zaujímavé čítanie. Čo článok to poučenie — to pokrm pre dušu. A človek nemôže odolať, aby si každý článok pozorne neprečítal. Lebo v nich sú mnohé pokyny a rady, ktoré sú nevyhnutel'ne potrebné jak k časnému, tak k večnému blahu každého kresťana-katolíka. V nich sa človek dočíta, že čo je pre dušu potrebné a užitočné a čo je pre ňu škodlivé. Jako na príklad Vaším článkom “Podporujme dobrú četu” dali ste nejednému dobrú zbraň do ruky. Prikliňovali ste ním tvrdenie, ktorému mnohí nechcú venovať žiadnej pozornosti. Zrejme a jasne poukázali ste na tie strašné výsledky, ktoré svoj pôvod dostávajú z čítania štvavých protináboženských novín a kníh. Sú mnohí ľudia, ktorí vzdor každej výstrahe, vzdor každému napomínaniu hľadájú obľubu v časopisoch, ktoré ničia nielen mravný základ človečenstva, ale priamo popierajú a zneuct'ujú zjavné pravdy božie a vyzývajú ľud — tvorov božích k neposlušnosti jako kedysi lucifer vyzval anjelov aby Bohu odopreli slúžiť. A medzi vysmievačmi právd božích a učenia Kristovho stretáme sa obyčajne s ľudmi nízkeho charakteru — s podvodníkmi a zločincami. A ľud takýmto má veriť? A predsa najdú sa mnohí napriek tomu, že sa pýšia s tým najvýznamnejším menom kresťan, nachodia obľubu v takom kale, v takej špine. Z takéhoto bahna nízkych charakterov čerpajú svoje múdrosti. A z tejto príčiny ja uznávam, že to bol časový článok, ktorý by si mal každý pozorne prečítať a nad ním uvažovať a dľa neho riadiť seba, svoju domácnosť a svojich priateľov.

Ovšem, pri mnohých chyba je tá, že sú veľmi namyslení. A v tejto ich namyslenosti sa nazdávajú, že oni sú niečo “ekstra”, že oni znamenajú viac jako niektorý iný smrteľník, a následkom tohoto osvojujú si tú prednosť, že im je dovolené čítať hoci čo. Sú toho presvedčenia, že im nezaškodí ten jed, ktorý do

seba ssajú z tých mŕtvých litier nevereckého časopisu alebo nevereckej knihy. A práve tu hrešia proti výstrahe, ktorú im dáva sv. Pavel apoštol, keď praví: “Vy, ktorí stojíte, dajte pozor, aby ste neupadli.”

Pravdu máte keď píšete, že neverecké knihy a časopisy sú príčinou mravnej spustlosti. Toto je do očí byjúca pravda. Sám som bol svedkom niekoľkých takých prípadov kde v domácnostiach, v ktorých pred tým panovala bohabojnosť, kde pred tým panoval domáci pokoj a kresťanská láska, tam teraz zahniezdilo sa opravdivé peklo. Muž so ženou nazývajú jako mačka so psom. Ešte títo poslední sa niekedy lepšie snášajú. Deti sú roztopašné, neuctivé, voči rodičom neposlušné, takže mnohorozy musí zakročiť ruka svetskej spravdnosti. A viete odkiaľ toto pochádza? Zo zlých novín. Otec, hlava rodiny predplátil si na časopis, ktorý bije hlavou o múr v nádeji, že porazí Pána Boha keď bude ľud navádzať, aby neverili, že je Boh, alebo že peklo jestvuje.

Prajem Vám požehnanie božie vo Vašej Bohu milej práci, na ktorú ste sa podujali, a pražem Vám aby sa Vám splnily Vaše túžby.

Som Vám s úctou oddaný čitateľ Listů sv. Františka. K. S.—u.

Cudahy, Wisc. — P. P. J. K.! — Ctená Redakcia Listů sv. Františka!

Úctive Vás žiadam aby ste mi uverejnili môj dopis v našom obľúbenom časopise Listy sv. Františka, ktorý mi tu v Cudahy veľmi radi čítame ponevác je to časopis, ktorý by nemal chybiť ani v jednej slovenskej katolíckej domácnosti. Čo sa týka nášho mestečka, ja som istý, že Listy sv. Františka sa medzi nami rýchle ujaľú. A ja verím, že o nedlho tento obľubený mesačník najde v našom mestečku cestu ku každému Slovákov.

Abych zostal pri veci. Tu pri našej osade sv. Jozefa Pestúna, ktorú spravuje náš obľubený duchovný otec velp. August Gavenda naše školské dietky sohraly veľmi pekné divadelné predstavenie v miestnosti p. Mesároša, pod číslom 1220 Packard Ave. Bola to radosť sledovať tých našich malých úmelcov. Dietky svoje úlohy sohraly znamenite. Do svojich úloh vžily sa celkom prirodzene. Takže rodičia, ktorí videli svoje dietky pohybovať sa na javisti boli veľmi prekvapení. Ba mnohým sa až slzy do očí tiskly od radosti. A v srdciach svojich ďakovali Pánu Bohu, že patria medzi tých šťastných rodičov, ktorí zachovávajú príkazy cirkve svätej a posielajú svoje dietky do katolíckej slovenskej školy.

Za to prekvapenie, ktorým sme boli poctení,

zasluhujú uznanie a vďaka naše ctihodné sestričky-učiteľky, ktoré si na tom dajú záležať aby naše dievky nás tak milo pobavily. Nech od nás prijmu naše uprimné poďakovanie za ich neunavnú prácu, a nech im to Pán Boh odplati.

Napriek tomu, že miestnosť pána Mesároša bola len pred nedávnom hodne zväčšená, predsa pre divadlo našich školských detí bola primálá. Miestnosť bola do posledného miesta zaplnená. Z úspechu našich detí každý sa tešil.

Po divadle bola voľná tanečná zábava. A každý sa zabával dobre. A pri tom otvoril svoju štedrú ruku. To dokazuje peňažitý výsledok. Čistý zárobok z divadla a zábavy bol \$825.00. Čo skutočne je pekná summinčka na takú malú slovenskú kolóniu ako je naša tu v Cudahy.

Nuž je to ovocie lásky a svornosti, ktorá panuje medzi nami. A tieto dve sestry potrebujeme medzi nami. Najmä teraz keď zamýšľame postaviť školu, ktorá nás bude stať \$54,000.00. Sú to vysoké číslce, ale jaká pomoc! Naše deti musia nám byť milšie než peniaze. Čo by bolo z peňazí keby sme nemali mravne vychované deti. A mrávnou výchovu dostane dieťa iba v katolíckej škole. Nuž a s pomocou božiou nám to pojde. Len keď ruka v ruke v láske a svornosti budeme všetci pracovať. Že roboty trocha oslábly to sa ešte netreba báť. To sa stáva viac razy. To sa nám stalo i keď sme mali kostol stavať. Od toho času postavili sme kostol, faru i bývanie pre sestry. Dnes chválabohu dlh sme si vyplatili a my sme tu. Teraz naša osada honosí sa majetkom, ktorý má hodnoty asi \$100,000.00. Keď sme mohli toľko splatiť za 15 rokov keď nás len hrstka bola, zaiste splatíme i menší obnos, keď chválabohu je nás dnes viac. Okrem toho máme medzi nami dobrého pracovníka a starostlivého otca v osobe velp. Augusta Gavendu. Jestli my všetci budeme pomáhať a každý vykoná svoju kresťanskú povinnosť, vtedy tú t'archu, ktorej sa trocha obávame zo seba rýchle strasieme. — Tiež nech prijme naše srdečné vďaka i náš velp. Gavenda. A nech mu je Boh na pomoci aby mohol vo zdraví pracovať medzi nami ešte dlhé a dlhé roky.

S úctou značím sa na čitateľov Listy sv. Františka,

Ján P. Bainer.

Indiana Harbor, Ind. — Osada Nanebevzatie Panny Marie — P. P. J. K!

Ctená Redakcia Listy sv. Františka! S radosťou a potešením chytám sa pera abych napísal niekoľko riadkov o štyridsať hodinovej pobožnosti, ktorá sa konala v našom kostole dňa 4-ho mája, t. r. Pobožnosť začala sa v nedeľu so slávnostnou verejnou omšou, ktorú slúžil katolíckej slovenskej verejnosti dobre známy

dostp. Kazimír Zakrajšek, O. F. M. z Chicaga, Ills.

Po všetky tri dni pobožnosti kázne mal velp. Zakrajšek. Jeho kázne boli uchvatujúce, boli veľmi poučné. S jeho horlivými kázňami lial do srdca posluchačov božský balsám, ktorý tak rýchle nevyhyne z mysle tých, ktorým bolo dopriate vypočuť tie utešené príklady a výklady. Ano boli ony pravým pokrmom pre lačné duše, pre duše, ktoré túžily za pokrmom nebeským a pravým a liečivým balsámom pre chorujúce duše. Z nich sa človek mohol poučiť, mnohým veciam, ktoré sú potrebné ku obsiahnutie večného spasenia.

Naši osadníci veru tejto zriedkavej príležitosti nenechali uniknúť, ale skoro každý sa poušiloval aby si čím viac získal prostriedkov pre svoj duševný stav. Preto nevynechali ani jednej kázne po čas tej štyridsať hodinovej pobožnosti. Chceli z nich načerpať čím viac zasluch pre budúci život. Následkom tohoto pobožnosti boli váľne navštevované, a najmä večernajšie. Lebo večer prišli nielen ženy, ale i chlapi. Niekedy počet chlapeckého pohlavia prevyšoval pohlavie ženské. Čo je zaiste dobrým znakom, že v našej osade prekvitá duch kresťanský, že naši osadníci nenechali sa zviazať, kadejakým pobehom, ktorých remeslom je nadávať na kňazov a tupiť dobré kresťanské mravy. A z toho dá sa uzatvárať i to, že medzi našimi osadníkmi a našim duchovným správcom velp. M. Mlynarovičom panuje to najlepšie porozumenie a nekalená svornosť.

Za tieto blahodarné pomery, ktoré panujú v našej osade naši osadníci v prvom rade zaviazaní sú vďačnosťou nášmu duchovnému otcovi, ktorý sa o nás skutočne stará tak, jako ten dobrý pastier o jeho ovce. Bolo to jeho zásluhou, že štyridsať hodinová pobožnosť sa u nás tak požehnané skončila. Už pred pobožnosťou napomínal nas otcovským hlasom aby sme nevyneškali tejto príležitosti nadobudnúť si väčších zásluh pred Bohom po čas tejto doby.

A preto, ja v mene našej osady so srdca ďakujem nášmu velp., že sa o nás tak starostlivo zaujíma, a že na nás doziera ako ten dobrý pastier. A ja verím, že my osadníci si to budeme tiež vedieť oceniť. A to najlepšie tak, keď sa budeme modlievať k Pánu Bohu aby nášmu duchovnému otcovi doprial dobré a stále zdravie aby ešte dlhé a dlhé roky mohol medzi nami zdarne účinkovať ku väčšej cti a sláve božej a ku spaseniu našich nesmrteľných duší, ktoré boli vykúpené predrahou krvou nášho láskavého Vykupiteľa, Ježiša Krista.

Tak tiež úctive ďakujem aj nášmu horlivému kazateľovi dostp. Kazimirovi a prajem mu aby ho Boh živil ešte mnohé a mnohé roky aby mohol konať tú spasonosnú missionar-

skú prácu medzi našim slovenským katolíckym národom v Amerike. Lebo my skutočne potrebujeme takých horlivých kazateľov, jako

je dostp. Kazimir Zakrajšek.

S úctou na čitateľstvo Listy sv. Františka,
J. Puplava.

Krúh štedrých milodarcov

V mesiaci apríli a máji nasledujúce milodary došli na Listy sv. Františka. Na kollégium obetovali:

Tretý Rád sv. Františka v Osade sv. Michaela Arch. Ch. .... Ill.	255.00
Nemenovaná osoba z osady sv. Michaela Arch. Chicago, Ill.	100.00
Ján Vilha, Brooklyn, N. Y.	\$25.00
Ján Paunička, Whiting, Ind.	10.00
Maria Červen, Whiting, Ind.	10.00
Pavel Dohanyos, Hazleton, Pa.	10.00
Jozef Hrnoč, Joliet, Ills.	10.00
Číslo 20, 1. K. S. Ž. J., v Bayonne City, N. J.	10.00
Číslo 248, 1. K. S. Ž. J., v Chicago, Ill.	10.00
Jozef Červen, Whiting, Ind.	8.00
Pavel Kutansky, Chicago, Ill.	5.00
Ján Dilla, Chicago, Ills.	5.00
Čís. 115, 1. K. S. Ž. J., v Bellaire, O.	5.00
Čís. 351, 1. K. S. Ž. J., Sugar Creek, Mo.	5.00
Čís. 393, 1. K. S. Ž. J., New Brighton, Pa.	5.00
Čís. 75, 1. K. S. Ž. J., v Reading, Pa.	5.00
Čís. 17, 1. K. S. Ž. J., v Ironwood, Mich.	5.00
Číslo 545, 1. K. S. J., v Leckrone, Pa.	5.50
Čís. 130, 1. K. S. J., vo Whiting, Ind.	5.00
Číslo 274, 1. K. S. Ž. J., v Chicago, Ills.	4.25
Číslo 233, 1. K. S. Ž. J., v S. S. Pittsburgh	4.40
Ondrej Jacko, Johnstown, Pa.	3.00
Veronika Smreček, v Chicago, Ills.	3.00
Ján Tapko, Sugar Creek, Mo.	2.50
Michal Lacko, Chicago, Ills.	2.00
František Solovský, Joliet, Ills.	2.00
Ján Lipovský, Allentown, Pa.	2.00
Johanna Konešček, Allentown, Pa.	2.00
Pavel Zemla, Corunna, Mich.	2.00
Paulina Kašprák, Chicago, Ills.	2.00
Ján Mizera, Ely, Minn.	2.00
Čís. 268, 1. K. S. Ž. J., Tarentum Pa.	2.00
Číslo 320, 1. K. S. Ž. J., Bonne Terre, Mo.	2.00
Čís. 247, 1. K. S. Ž. J., v Smithfield, Pa.	2.00
Čís. 100, 1. K. S. Ž. J., v New Castle, Pa.	2.00
Ján Palarik, Chicago, Ills.	1.50
Klement Shuran, Chicago, Ills.	1.00
Eduard Janoš, Chicago, Ills.	1.00
Čís. 414, 1. K. S. Ž. J., v Hauto, Pa.	1.00
Čís. 445, 1. K. S. Ž. J., Muskegon Heights, Mich.	1.00
Číslo 168, 1. K. S. Ž. J., v Port Vue, Pa.	1.00
Jozef Bomba, Chicago, Ills.	1.00
Jozef Hat'ak, Joliet, Ills.	1.00

Anna Drabik, Joliet, Ills.	1.00
Pani Pachi, Chicago, Ills.	.50
sl. Bates, Chicago, Ills.	.50

Na sväté omše doposlali:

Jozef Sedlák, z Imperial Pa.	\$10.00
M. P. Janoško, z Brooklyn, N. Y.	10.00
Zuzanna Silady, z Chicago, Ills.	7.00
Margita Fotta, N. S. Pittsburgh, Pa.	5.00
Veronika Smreček, Chicago, Ills.	4.00
Juraj Spišak, McKees Rocks, Pa.	3.00
Jozef Štefanik, z Joliet, Ills.	3.00
Zuzanna Shroba, z Joliet, Ills.	3.00
Jozef Kantarik, Superior, Wisc.	1.00
Terezia Orlíček, Chicago, Ill.	1.00
Ján Palarik, Chicago, Ills.	1.00
Anna Mačuga, Millsboro, Pa.	1.00

Do Apoštolátu (do omšového spolku):

Anna Balyk Smith, Bethlehem, Pa.	\$10.00
Anton Belvončík, Chicago, Ills.	10.00
M. P. Janoško, Brooklyn, N. Y.	10.00
Jozef Kadučak, Joliet, Ills.	10.00
Ján Kučmik, Joliet, Ills.	10.00
Vend. Koščal, ml. a manželka, Chicago, Ills.	10.00
Zuzanna Silady, Chicago, Ills.	10.00
Ján Florek, Chicago, Ills.	10.00
Maria Florek, Chicago, Ills.	10.00
Kunigunda Rapáč, Indiana Harbor, Ind.	10.00
Spolok sv. Rity, v Joliet, Ills.	10.00
Štefan M. Suty, Mp. Pleasant, Pa.	3.50
Magdalena Hayas, Bethlehem, Pa.	2.00
Maria Bučko, Bethlehem, Pa.	.50
Anna Soltiš, Bethlehem, Pa.	.50
Ján Belinsky, Clairton, Pa.	.50
Zuzanna Belinsky, Clairton, Pa.	.50
Maria Demčak, Clairton, Pa.	.50
Ján Demčak, Clairton, Pa.	.50
Maria Soltiš, ml., Clairton, Pa.	.50
Milchal Soltiš, ml., Clairton, Pa.	.50
Ján Mirovski, Chicago, Ills.	.50
Karol Biel, Chicago, Ills.	.50
Mária Chonko, Brooklyn, N. Y.	\$25.00
Karol Stolpa, Chicago, Ill.	10.00
Mária Busel, Chicago, Ills.	10.00
Katarina Tomka, Chicago, Ills.	10.00
Jozef Strelwk, Chicago, Ill.	5.00
Mária Horejší, Chicago, Ill.	2.00
Sl. Mária Pažo, Shepton, Penna.	1.00
Štefan Blažo, Pittsburgh, Pa.	1.00
Ignác Čulen, Chicago, Ill.	1.00

Obáľkové sbierky

ktoré zavedené boli v niže spomenutých slovenských katol. osadách:

Obáľková sbierka v slovenskej osade Nanebevzatia Panny Marie v Indiana Harbor, Ind., v prospech františkanskeho kollégiumu, na ktorú prispeli:

Po \$10.00: Jozef Hajdúch,
Ján Hanušin,
Rodina Jan Tapajna, Ondrej Hančín,

Po \$5.00: Ondrej Hladek,
Alžbeta Janík,
Jozef Lacko,
Ondrej Skuta,
Maria Sutko,

Po \$3.00: Kristina Kapitán,
Ondrej Janiga, T. Kapitán,

Po \$2.00: Jozef Kazimier,
Anton Ficko, Ondrej Kmotorka,
Ján Furto, ml., Fr. a Fr. Kopanda,
Ján Furto, st., Peter Kožienka,
Mariana Jades, Anton Kruhaj,
Juraj Jusko, Berta Kubiček,
Peter Kapitán, Jozef Lazci,
Jozef Korijansky, Ján Latko,
Anna Kucka, Ján Lupták,
Ján Machaj, W. Maicher,
Jozef Michal, Jozef Marko,
Pavel Mikula, Jozef Mecho,
Jozef Paluga, Terezia Mičan,
Ján Salus, Alexander Miller,
Ján Sufak, Ián Murín,
Pavel Záhora, Ondrej Once (?)

Po \$1.00: Karol Otrembjak,
Jozef Arvay, Anton Pilka,
F. Babinec, Maria Pollak,
Štefan Badár, Terezia Púček,
Ján Bajo, Maria Ragan,
Cecilia Bakoš, Anna Rozum,
Ján Benčík, Sylvester Sabo,
Anna Blahut, Anton Serdel, st.,
Anton Blahut, Maria Skinda,
Lad. Bohleda, Jozef Šlinski,
Fr. Bohleda, Jozef Šmahár,
Jozef Braha, Jozef Smutnák,
Maria Burgan, Jozef Spišak,
Jozef Činta (?), Juraj Spišak,
Florian Daniel, Ondrej Strapec,
Anton Dominiak, Peter Svitek,
Štefan Dorčík, Štefan Saboščík,
Ondrej Duron, Terezia Tapajna,
Ondrej Furdel, Františka Trnavec,
Kristina Furto, Pavel Urban,
Ondrej Furtjo, Jan Vadas, st.,
Jozef Gašpár, Michal Vereb,
Michal Gazdik, Ján Vidíš,
Ján Gerka, Anton Zatkuliak,
Jozef Gerka, M. Zelenčík,
Michal Germák, N. N.,
Eduard Gogdak, N. N.,
Jozef Gurišak,

Veronika Kissela, **Po 40 centov:**
Štefan Tapapa Bratvai, N. N.

Po 25 centov:
N. N. N. N.

Obáľková sbierka na františkansky kollégium zavedená v slov. osade sv. Jozefa Pestúna, v Chicago, Ill. na ktorú nasledovní prispeli:

Po \$10.00: Anna Bančák,
Rod. Martin Bobik, Štefan Baronák,
M. P. Dreveniak, Štefan Benčík,
pí. Eva Goralka, Anna Bobik,
rod. Ján Husár, Pavel Brtala,
Anna Kováčik, František Chmela,
Anna Maurer, Ján Denko,
Maria Mego, Jozef Dordovič,
Józef Záhumenský, Juraj Dzurník,
Štefan Záhumenský a Karol Gaboš,
manželka, Ján Gajdušek,

Po \$5.50: Michal Gašpár,
Jozef Mašek, Jakub Holánik,

Po \$5.00: Jozef Honek,
Maria Glembock, Maria Hroško,
Vincent Karas, Julia Janošik,
Pavel Kutanský, Rozalia Job,
Matúš Lališ, Jozef Jorjabka,
Maria Lenický, Zuzanna Kalič,
Maria Nuberger, Juraj Kobza,
Adam Pircon, Peter Kozol,
Anna Reichel, Lillian Lodding,
Ondrej Sadecký, Katerina Miklušičak,

Jozef Severa, Blažej Majak,
Michal Severa, Jozef Mecko,
Michal Skičak, Karol Mika,
Štefan Slezák, pí. M. Murín,
Jozef Zilinčár, Štefan a Eva Murín,

Po \$3.00: Veronika Beleš,
Juraj Bellon, Štefan A. Chovanec,
rod. Ján Fundárek,
Maria Gracák, Maria Krajčír,
Peter Krajčír, Jozef Kubica,
Juraj Lauko,
Anna Lagove, Anna Lagove,
Ondrej Pavlik, Adam Tabaček.

Po \$2.00: Všetci tí, ktorí nás v našich snahách napomáhajú a ktorí jakýmkoľvek obnosom podporili náš podnik nech z tohoto miesta prijmu naše skromné pod'akovanie. Boh milostivý nech Vám to všetkým odplatí a vynahradí. A nech Otec nebeský dopraje aby i druhí nasledovali Váš pekný príklad.

Pokračovanie budúce.

Oprava.

Vo sbierke pri osade Božského Srdca v Chicago, Ills., nedopatrením vynechané boli mená a obnosy nasledujúcich:

Pavel Cviba, \$5.00;
Vendel Koščal, \$10.00;
Spolok sv. Anny \$10.00.

Čo týmto opravujeme.

Po 50 centov:

Sto Sv. Omši do roka

a veľa iných duchovných milostí môže získať každý, kto
vstúpi do omšového spolku (večnej omše), alebo
ináč známeho pod menom:

APOŠTOLÁT SV. FRANTIŠKA

Ciel' tohoto apoštolátu je, že ten, kto do neho vstúpi podporovať bude sv. omšami, modlitbami a almužnami tú veľkú misijnársku prácu, na ktorú sa podujali otcovia Františkáni Kommissariátu sv. Kríža.

Na teraz údovia budú účastní sto sv. omší, ktoré otcovia Kommissariátu slúžia každý rok na úmysel' údov; keď apoštolát sv. Františka sa bude rozmáhať, bude sa slúžiť ešte viacej sv. omší a to tak dlho, dokiaľ Kommissariat bude jestvovať.

Apoštolát sv. Františka je teda nič iné ako spolk večných sv. omší za živých a zomrelých údov.

Okrem tých sto sv. omší, ktoré sú priamo obetované za údov Apoštolátu sv. Františka, údovia stanú sa účastníkmi ešte i iných sv. omší, ktoré otcovia kommissariátu ročne odávajú za svojich dobrodincov. A tak tiež i všetkých sv. prijímaní našich klérikov, bratov a študentov,

všetkých modlitieb a dobrých skutkov, ktoré vykonajú údovia Kommissariátu a celého Rádu sv. Františka, a všetkých sv. misií, ktoré otcovia Kommissariátu dávajú po osadách.

Do Apoštolátu sv. Františka môžete dať zapísať i duše zomrelých Vašich priateľov a dušičky v očistei.

Každý úd dostane zvláštny diplom (pekný obraz) čo vysvedčenie, že je údom Apoštolátu.

Ten kto vstúpi do spolku omšového alebo do Apoštolátu sv. Františka, platí ročne 50 centov, alebo raz na vždy \$10.00.

Jak by ste sa chceli stať členmi Apoštolátu vtedy píšete na,

FRANCISCAN FATHERS,

1852 W. 22nd PLACE,

CHICAGO, ILLS.

BRATOM A SESTRÁM TERCIÁROM DO POZORNOSTI.

V redakcii "Listy sv. Františka" môžete dostať nasledujúce knihy a náboženské veci:

Regula Tretieho Rádu sv. Františka (Pravidlá a modlitby).....	\$1.25
Škapuliar sv. Františka.....	25c
Opasky sv. Františka (dvojaké, tenšie a hrubšie).....	25c a 35c
Odznaky sv. Františka pre údov i údkyne.....	35c
Vysvedčenia pre členov Tretieho Rádu sv. Františka.....	10c
Ruženec Sv. Františka.....	75c a \$1.00
Slovenský Terciár pre Tretí Rád Sv. Františka.....	75c
Ruženec Blahosl. Panny Marie.....	35c
Odznak Spolku "Krest'anských Matiek".....	50c
Odznak Najsv. Mena Ježiš (do kabáta).....	10c
Odznak (regál) Najsv. Mena Ježiš.....	50c
Škapuliar sv. Dominika.....	10c a 25c
Škapuliar Božského Srdca.....	5c a 10c
Sv. Anton (modlitebná knižka).....	50c

S vašou objednávkou pripojte hneď i patričný obnos. Peniaze pošlite na "Money Order" alebo v registrovanom liste.

Všetky objednávky adresujte na:

LISTY SV. FRANTIŠKA,

1849 West 22nd Street,

Chicago, Illinois.

Do Katolíckeho Domu Katolícky časopis!

PREDPLAT'TE SI LISTY SV. FRANTIŠKA.

Vel'mi poučno-zábavný katolícky časopis
vydávaný Otcami Františkánmi.

Vychodí každý mesiac.

Predplatné len dva (\$2.00) na celý rok.

Poprajte si duševného požitku a svoje predplatné zašlite ešte dnes na adresu:

LISTY SV. FRANTIŠKA,

1849 W. 22nd Street

- - -

Chicago, Ills.

NAŠI SPLNOMOCNENÍ JEDNATELIA.

Ctenej slovenskej verejnosti oznamujeme, že naši splnomocnení jednatelia pre Listy sv. Františka sú:

Ján Bainer z Cudahy, Wis., pre Cudahy, Carrollville, Milwaukee a Racine, Wisconsin.

Ján Hlister z Pittsburgh, Pa., pre Pittsburgh a okolie.

Úctive vyzývame ctenú slovenskú katolícku verejnosť na vyššie spomenutých okolicách, aby našim ct. zástupcom bola na pomoci pri šírení krásneho časopisu Listy sv. Františka. Oni jediní oprávnení sú prijímať predplatné na Listy sv. Františka. Predplatné na rok je \$2.

S úctou,

Administrácia Listy sv. Františka.

LISTY SV. FRANTIŠKA

“Nasledujte mňa, jako ja nasledujem Krista!”

Zábavno-poučný mesačník pre katolíckych Slovákov v Amerike.
 Vychádza každého 15-ho v mesiaci. Predplatné \$2.00 na rok.
 Vydávajú OTCOVIA RÁDU SV. FRANTIŠKA,
 1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois.

"LISTY SV. FRANTIŠKA"

(LEAFLETS OF ST. FRANCIS)

Vydávajú mesačne

**OTCOVIA
RÁDU SV. FRANTIŠKA
Komisariátu
SV. KRÍŽA.**

Každého 15-ho v mesiaci.

Predplatné na rok \$2.00.

Jednotlivé číslo 20c.

Telephone: Canal 0098

Published by the

FRANCISCAN FATHERS

Commissariate of the

HOLY CROSS

On the 15th of each Month.

Subscription per annum \$2.

Single copy 20c.

Telephone: Canal 0098

Omša svätá bude slúžená každú nedel'u za veľ'kodušných
predplatiteľ'ov v kostole SV. ŠTEFANA,
záp. 22. Place, Chicago, Ill.

Agents, pracujúci na rozšírení časopisu "Listov Sv. Františka," môžu kolektovať jedine predplatné na tenže mesačník. — **Pod žiadnou podmienkou nie im je dovolené sbierať alebo prijímať peniaze na Sv. Omše, alebo milodary na akékoľvek iné ciele.** Bud'eme len povd'ační, keď nám podobný prípad, alebo prípady, naši ct. predplatitelia alebo čitatelia oznámia, či sa spomenuté rozhodnutie prísne zadržiava. Prosíme, nech Vás toto malé oznámenie vedie a nie žiadne iné ohlasy.

Keď zasielate zmenu adressy, zašlite nám tak starú ako i novú adresu. Takéto zmeny nám musia byť zaslané dva týždne pred dátumom vydania nasledovného čísla; ináč číslo bude zaslané na starú adresu bez zodpovednosti.

Všetky listy ako i peňažné zásielky majú byť adresované na: "Listy Sv. Františka," 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

S radost'ou prijímeme a uverejníme rozprávky, články, dopisy alebo básničky—ktoré sú hodné uverejnenia—od našich ct. čitateľ'ov. Všetky dopisy, články alebo oznámky musia byť zaslané redakcii najneskoršie do 5. v mesiaci.

Listy Sv. Františka

Zábavno poučný mesačník pre katolíckych Slovákov v Amerike
Vychádza každého 15-ho v mesiaci.

Adressa: LISTY SV. FRANTIŠKA, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Predplatné \$2.00 na rok.

"Entered as second class matter February 27, 1924, at the post office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879. Acceptance for mailing at special rates of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized February 27, 1924."

ROČNÍK (Vol.) 1.

JUL (JULY) 1924.

ČÍSLO (No.) 7.

O B S A H:

Nášim apoštolom! (Báseň od V. B.).....	195
Sv. Škapulár :	196
Duchovní rodičia kňaza	198
Zavinená krádež. (Poveš')	200
Malý pítník. (Báseň od Magda)	204
Tretí Rád Sv. Františka	205
Slovenským katolíckym mládkom v Amerike	209
Svedomie hō trápilo	211
Žalmy Kráľ'a Dávida	212
Novovysvätení slov. katol. kňazi.	216
Do modlitieb sa odporúčajú	217
Spolok Kresťanských Žien a Matiek. — Siesty recept	218
Literatúra.	221
Dopisy	222
Sbierky	222

Svätá Anno, patrôňko kresťanských žien a matiek oroduj za nás!

Naším apoštolom!

Bud'te oslávení, vy učítelia,
Slavianskych národov, apoštolovia!
Ty Cyrille! Ty Methóde!
Vy bratia naši!
Slovač všetka vás velebí
V svätom objatí.

Kolo Vás sa sdrúžil Slaviansky Národ,
By z vaších úst čerpal pravdu a živôt,
Tak sa dostal do ovčínca,
Kde Dobrý Pastier
Postará sa o své stádo
A zaistí mier.

Modly popadaly na vaše slovo,
Blúdy a nevera zmizly čoskoro.
Zasvitlo nám svetlo pravé
Viery Kristovej
A chrámy jej vzrástly rýchle
A kríž sa zaskvel.

V tôni toh'to kríža chceme spočívať
A Vás s Kristom v nebi vždy oslavovať
Proste tedy Otca nášho,
By sa smiloval
A nás synov, vnukov vaších
Ku sebe prijal!

V. B.

Poznámka: Môže sa spievať dl'a
nápevu: "Pred vekmí zvolená. . ."

Sv. Škapulár.

Vrch Karmel bol široko d'aleko známy nielen vo sv. Zemi, ale aj po celom kresťanskom svete. On bol oblúbeným miestom prorokov Starého Zákona. A podobne aj v Novom Zákone zvláštne pústovníci zvolili si tento vrch za svoje stále sídlo. Oblúbili si ho ale zvláštne preto, pokiaľ mal mnoho jaskýň, v ktorých sa mohli uchýliť a od sveta odstránene v tichosti žiť. Tam ich nik nevyrušoval. Hluk sveta sa k nim ta nedostal. Nasledovne viac času mohli venovať sebamrtveniu a sebazdokonačeniu. Títo pústovníci, keď sa ich už tam viac usadilo, sdrúžili sa v jeden Spolok a tomu spolku dali meno: "Bratia z vrchu Karmel," alebo krátkorečeno, nazvali sa "Karmelitánmi." Rád Karmelitov ale sv. Škapulár z počiatku nepoznal. Sv. Škapulár prišiel do úžitku až v trinástom storočí. Pôvod jeho bol nasledovný:

Práve v tej dobe, keď na Východe, zvláštne ale v Palestíne Turci začali špatne zachádzať s kresťanmi v Anglii zjavil sa muž, menom Šimún Stock, ktorý si od svojej mladosti zamiloval samotu a už v dvanástom roku utiahol sa do lesa, kde si jeden deravý dub zvolil za príbytok. Tam sa pripravoval on na svoje budúce povolanie ani z d'aleka netušiac, akú úlohu mu vyznačí Boh v budúcnosti.

I stalo sa, že istého dňa zavítali do Anglie od Turkov prenasledovaní Karmelitáni a rukou Božou vedení utiahli sa v tom samom lese, kde Šimún Stock o samote býval. Keď sa Šimún o ich príchode doznal, vstúpil aj on do ich rádu a bratia Karmelitáni o-

hľad berúc na to, že on bol úplne obznámený s tamojšími pomerami, zvolili si ho za svojho hlavného predstaveného.

Keď Šimún Stock prevzal vedenie Rádu Karmelitov, Karmelitáni následkom neblahých a nepriaznivých pomerov už práve na tom stupni stáli, že sa rozijdu. Šimúna to veľmi trápilo, keď zbadal, že rád Karmelitov práve počas jeho úradovania má sa rozpadnúť. Dal sa tedy do práce. Začal sa modliť ku Matke Božej a v modlitbe svojej vytrval tak dlho, kým mu Ona skutočne nepomohla.

Dňa 16ho júly 1251 v noci, keď zahŕúžený do modlitby znovu ju prosil o pomoc, zjavila sa mu Matka Božia a uistila ho, že si vezme Rád Karmelitov pod svoju zvláštnu opateru a na dôkaz toho odovzdala mu svoj Škapulár so slovami: Prijmi synu drahý škapulár tvojho rádu, čo odznak môjho braterstva a čo záruku pokoja a zväzku, ktorý sa utvoril medzi nami. Tento Škapulár nech bude odznakom tvojej spásy a tvojím ochranným štítom v nebezpečenstve. "Ktokoľvek týmto rúchom odený zbožne zomre, nebude uvrhnutý do ohňa večného."

Šimún podľakoval sa Matke Božej za priazeň, ktorú mu preukázala a novou dôverou naplnený vydal sa do Rímu ku pápežovi, Honoriusovi tretiemu, sdeliť mu čo sa stalo. Pápež dôkladne vyšetril jeho záležitosť a dal mu list na všetkých biskupov, požiadajúc ich, aby sa Rádu Karmelitov a sv. Škapulára zaujali a aby myšlienku Škapulára v kruhu svojom na koľko len možno rozšírili. Toto dodalo

rádu Karmelitov nového života. Sotvá že sa rozchýrilo po svete zjavenie sa Matky Božej, vo všetkých krajinách začaly sa zakladat' kláštory Karmelitov a v tisícich a tisícich osadách začaly sa organizovat' spolky sv. Škapulára. Najzaujímavejším bolo ale to, že nielen pospolitý ľud, ale kňazi sami, a s nimi biskupi a panovníci húfom začali vstupovat' do tohoto spolku, aby sv. Škapulárom odení mohli vrátiť dušu svoju Tvorcovi svojmu.

Od toho dňa počnúc Karmelitáni čo rok to slávnejšie oslavovali pamiatku toho zvláštne milostného dňa, v ktorý im Matka Božia Škapulár pri niesla. A v roku 1587-om pápež Sixtus piaty tento samý deň ustanovil za úradný sviatok Rádu Karmelitov. Pozdejšie ale v roku 1726-om Benedikt trinásty tento sviatok rozšíril na celú katolícku Cirkev. Matka Božia tedy skvele pomohla Rádu Karmelitov a získala mu tisíce a tisíce nových členov. Zkriesila ho k novému životu a zabezpečila mu skvelú budúcnosť.

* * *

Čím viac sa šírila úcta ku Škapuláru, tým viac dokazoval aj sv. Škapulár svoju moc. A ukázal jú tak v duševných, jak v telesných potrebách človečenstva.

Pri obliehaní zámku Montpellier uďalo sa niečo tak neobičajného, čo priťahlo pozornosť celého vojska na sv. Škapulár. Jedného dňa ráno vydal veliteľ rozkaz, aby celé vojsko podniklo všeobecný útok na dobitie hradu. Vojsko útočilo s tou najväčšou udatnosťou. Ale samo sebou sa rozumie, že ani vojsko, ktoré bránilo hrad, nehľadelo na útočiacich so složenými rukami. Palba bola silná z oboch strán. Flinty a kanóny rachotaly. Bolo to hotové peklo. Tu hľ'a naraz dve gule trafily jedného z útočiacich ofícierov. Úder bol tak silný, že ofi-

cier odpadol na zem. Vojsko jeho bolo presvedčené, že je zabitý. Pri tom všetkom ale priskočili k nemu, rozopali jeho vojenský mundúr, aby zistili, čo sa stalo. Mundúr bol pret'atý obydvoma gul'ami. Ale div-divov gule sa tela nedotkli. Zastavily sa na Škapulári, ktorý zbožný ofícier na prsách nosil. Škapulár ho tedy zachránil od istej smrti.

Samo sebou sa rozumie, že keď sa vojsko doznelo, čo sa stalo, vojaci s tou najväčšou dichtivosťou začali vstupovat' do spolku sv. Škapulára a začali sa odovdzávat' pod ochranu Matky Božej.

Sv. Škapulár ale vyprosil ľudom aj mnohé iné milosti. Máme také pády, kde sv. Škapulár udržal mnohých na vode a zachránil ich od utopenia, keď sa im l'od' ztroskotala. Máme pády, a to úradne potvrdené pády, kde sv. Škapulár počas požiaru hodený bol do ohňa a vyhasil oheň.

Máme ale aj mnoho takých pádov, kde sv. Škapulár nielen v telesnej, ale aj v duševnej núdzi prispel ľudu k pomoci. Takýchto pádov mal mnoho sám generál rádu Karmelitov Šimún Stock. On nejedon raz bol volaný k posteli zúfalcov, ktorí t'archou svojho svedomia tlačení nemali už žiadnej nádeje, že spasení budú a vo svojom zúfalstve chceli si život odobrať. A hľ'a Šimún Stock položil na nich sv. Škapulár a modliac sa za nich zachránil ich nielen pre večný, ale aj pre časný život. Celé knihy by sa daly písať o milosťách a o zázrakoch, ktoré Matka Božia cestou Škapulára ľuďom od Boha vyprostredkovala, ale rozmery nášho malého časopisu, to nedovoľujú.

K zaklúčeniu len tol'ko poznamenáme, že bolo by to nesmyslom, keby sme si predstavovali, že sv. Škapulár každého človeka v každej telesnej,

alebo duševnej núdzi bude ochraňovať. Táto ochrana je v rukách božích a nie v našich. Isté je ale to, že sa Matka Božia s radosťou utieka za tých, ktorí si ju ctia a jej rúcho nosia. Ponevác sa ale aj medzi ctiteľmi panny Marie mnoho nehodných ľudí nájde, tí nehodní nemôžu očakávať od Boha, aby im mimoriadne milosti preukazoval, ba ani od Matky Božej nemôžu očakávať to, aby sa za nich zvláštnym spôsobom primlúvila, keď si toho nezaslúžia. Podobne bolo by babonstvom myslieť si to, že každý ktorý Škapulár nosí, pôjde po smrti prosto do neba. Odtajiť sa nedá, že Matka Božia v mnohých pádoch aj

nehodným ctiteľom vyprostredkovala milosť spasenia, to ale nemôžeme očakávať ani od Matky Božej, ani od Boha, aby sa nás zaujali, keď bezbožný život vedieme.

Výnimky vždycky sostanú výnimkami. Preto nespoliehajme sa na výnimky a zázraky, ale hl'adme si čnostným kresťanským životom zabezpečiť pre seba tak pomoc Matky Božej, jako aj pomoc Boha samého. Kto takto smýšľa, kto vedie Bohu milý kresťanský život, ten sa nikdy nesklame v svojích nárokoch a tomu tak Boh, jak aj jeho svätí s ochotou prispejú ku pomoci.

Duchovní rodičia kňaza.

Kto sú títo?
Počúvajte.

Pán Boh volá mnohých chudobných chlapcov do svätého stavu kňazského alebo missionarského, ktorí by sa stali opravdovými pracovníkmi vo vinici Pánovej, ale ponevác sú chudobní a školy veľa stoja následkom tohoto nenie im možno venovať sa tomu vznešenému stavu kňazskému. Otázka je, že jakó takému chlapcovi vypomôcť, vynajst' spôsob aby sa taký chlapec na každý pád dostal ku oltáru Pána — aby sa dostal do kňazského stavu.

Pán Boh veľa razy v takých prípadoch pomôže takému chlapcovi, ktorý má pevný úmysel' život svoj zasvätiť službe božej tým, že mu pošle duchovných rodičov. Dakedy duchovného otca a dakedy duchovnú matku. Sú to teda buď dobrí manželja, buď nejaká dobrá osoba, ktorá si žiada aby Pánu Bohu odchovala pracovníka do Jeho vinice. Takí manželja teda, alebo taká osoba alebo osoby umiena

si, že za istého chudobného chlapca, ktorý ma vôľu a povolanie na stav kňazský budú platiť školy a iné výdaje spojené so školou. A takýmto spôsobom potom stávajú sa tomu chlapcovi duchovnými rodičmi, alebo duchovným otcom alebo duchovnou matkou.

V našej rehole vyžaduje sa aby dakto za takého chudobného chlapca platil aspoň päť (5) rokov. Po piatich rokoch taký chlapec — študent prijatý je do rehole a potom sa o neho už rehole starie.

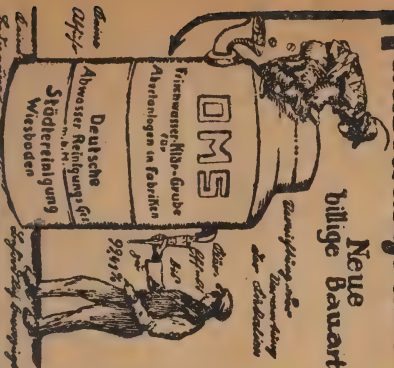
Slovenskí manželja, Slováku alebo Slovenka katolíčka nechceli by ste sa stat' duchovnými rodičmi; duchovným otcom alebo duchovnou matkou? Nechceli by ste sa zaujať takého chudobného chlapca, ktorý má nadanie, ktorý by chcel zasvätiť svoj život Pánu Bohu stavom kňazským? Nechceli by ste takému chlapcovi dopriať tej radosti aby ste ho priviedli k oltáru Pána, na ktorom by potom mohol den-

Postkarte

Hausklärgrube

Neue
billige Bauart

Überall Vertreter und
grosse Lagerbestände
OMS-Märkte, Reinigungs-Anlagen
über 100000

An die

Deutsche
Abwasser-Reinigungs-Ges. m. b. H.,
Städtereinigung,

Wiesbaden

Nikolassstrasse 30

An die
**Deutsche
Abwasser-Reinigungs-Ges. m. b. H.,
Städtereinigung,
Wiesbaden**

Zwecks Abgabe von Entwurfsskizze und Kostenanschlag beantworte ich / wir nachstehende Fragen wie folgt:

1. **Sollen** Haus-, Küchen- und Abortabwässer abgeführt werden?

---

2. **Von** wieviel Personen kommen Abwässer zum Abfluß?

---

3. **Werden** Regenwässer mit abgeführt und von welcher Fläche?

---

4. **Wie** tief liegt der Zulaufkanal unter Geländeoberfläche und welchen Durchmesser hat derselbe?

---

5. **Wohin** sind die geklärten Abwässer abzuführen (stets wasserführender oder trockner Graben, Kanal, Flußlauf)?

---

6. **Wie** sind die ungefähren Bodenverhältnisse (nur bei Versickerung anzugeben)? Wie tief liegt Kies oder Sand?

---

7. **Ungefährer** Grundwasserstand unter Geländeoberfläche (Angabe nur bei Versickerung erforderlich.)

---

8. **Kann** ein Plan zur Einpassung der Klärgrube in die Oertlichkeit beigelegt werden?

Hochachtungsvoll

_____, den _____ 19____

ne obetovať obetu nekrvavú? Nemali by ste z toho radosť keď takého chlapca mohli by ste považovať za svojho duchovného syna? Neplesalo by vám srdce keď by ste ho videli stáť pri oltári a modlitby jeho vznášaly by sa za Vás pred trón najvyššieho a najmocnejšieho Pána? O, zaiste by ste sa šťastnými citili! Šťastní by ste boli vy, a šťastné by bolo srdce toho, ktorému by ste dopomohli ku tomu svätému miestu. A konečne šťastné by boli aj tie duše, ktoré skrze toho vášho duchovného syna dostali by sa do slávy Božej! O, jaká to vznešená myšlienka! Len sa jej treba uchopiť! Rozmýšľať trochu nad nou, a potom si ju za svoju prijať a zaujať sa takého chlapca. Obeta veľká sa nevyžaduje. Puhých dvesto dollárov ročne priviedlo by jedného slovenského katolíckeho chlapca bližšie ku Bohu. Puhých dvesto dollárov ročne priviedlo by neskoršie nejednu ztratenú ovcu do ovčína Kristovho!

Šlachetné duše slovenské katolícke kde ste? Tu je pre vás príležitosť vykonať pre Pána Boha krásny a príkladu hodný skutok! Čo si viac ceníte slávu božiu a večnú blaženosť, alebo poklady tohoto sveta, ktoré sú nestále, neisté? Vyberte si.

I teraz hlasia sa nám dvaja mladí slovenskí šuhaji, ktorí by sa radi chceli obetovať Pánu Bohu, ale sú chudobní. Nemá za ne kto školu platiť. O tých chlapcoch ich patričný duchovný otec píše toto: "Veľmi dobrí chlapci. Sú tichí a zbožní. Ja som celkom presvedčený, že majú v sebe povolanie na missionársky stav. A keď by sa tohoto dožili veľa by vykonali pre česť a slávu božiu a pre blahobyť národa. Len aby sa mohli dostať do Vášho ústavu. Ale kto vie či im to bude možno. Ich rodičia nemôžu. Sú veľmi chudobní. Snád' dá Pán Boh,

že najdú sa dobrí ľudia, ktorí sa týchto chlapcov újmu."

Vidíte takéto odporúčanie dostali sme od jedného kňaza. A podobných prípadov bolo by viac kde by sa chceli mladí chlapci sveta zriecť a venovať sa výlučne len službe Božej, ale chudoba im v tom zabranuje. A dobrých ľudí jakoby už na svete ani nebolo!

My by sme im radi pomohli keby bolo možno, ale nám to neukazuje. My sami odkázaní sme na obetavosť dobrých ľudí. Sami pýtame dobré srdcia katolícke aby nám pomáhali v našom diele, ktoré sme na seba prevzali. Pýtame, prosíme aby dačím prispeli na ten náš františkanský kolégium! Avšak, dosiaľ len malý počet nás porozumel. Dosiaľ pomáhali nám tak rečeno tí, ktorí málo majú. Tí, ktorí by mohli, tí, ktorí majú obrátili sa ku nám so zapchatým uchom. Stali sa voči nášmu veľkému dielu lahostajní. My teraz sami musíme posielat' našich chlapcov-študentov do anglických františkánskych kolégií. A musíme za každého jedného platiť celý obnos, ktorý od nás žiadajú. Z tejto príčiny nám to veľmi ťažko padne podporiť chudobného študenta. A okrem toho naši klérici nás ročne stoja tisíce.

Pýtame sa teda ctenej slovenskej katolíckej verejnosti nenašiel by sa dakto, kto by sa chcel stať duchovným otcom alebo duchovnou matkou, alebo duchovnými rodičmi vyše spomenutých dvoch slovenských chudobných chlapcov? Jak ešte také šlachetné srdcia sú na svete, vtedy nech o ďalšie informácie píš na:

Very Rev. Father Commissar, O.F.M.
Lemont, Ills.

(Prosíme ct. slovenské katol. časopisy aby tento článok prebraly a uverejnily.)

Zavinená krádež.

Po dlhých, neprijemných jarných dážďoch nastalo konečne suchšie letušné počasie. Slniečko mile hrialo. Cesty predmestia, ináč plné blata, pomály vyschly. Všetko sa rozzeleňalo a každý, kto len môhol ponáhlal sa ta von do tej božej prírody, aby sa nadýchal toho čerstvého letušného vzduchu.

Aj mladá manželka pána okresného sudcu, vzdor tomu, že mala doma výhodné suché bývanie, vyšla si von na námestie, pokochať sa v tom krásnom letnom ovzduší, ktoré tisíce slovenských líp osviežovalo svojou príjemnou vôňou.

Mladá pani bola ešte len pol roka vydatá a nemala nikoho z rodiny u seba. Jej manžel bol práve v kancelárii. Vyšla si tedy samotná na prechádzku, jako by bol kanálik z klietky vyletel.

Sotvá že vyšla na chodník, očula príjemný, jasný hlas. "Ach, paní okresná, veľmí ma teší, že sa môžem stretnúť s vami! I vy ste si vyšla von na čerstvý vzduch?"

"Jaké to prekvapenie paní advokátová! Nazdala som sa, že sa s nikým nestretnem a že nenájdem tu žiadnu spoločnosť."

"Ktože by môhol v takomto krásnom čase doma sedieť? Či sme sa dost' doma nenasedeli? Pohliadnite len na moju dcérušku. Tá vám oči vidome začína prekvitať na tom božom slniečku." A advokátová s ma-

terinskou hrdosťou pohliadla na svoje diet'a, ktoré vycifrená slúžka na rukách niesla.

"Ach anjelík môj drahý!" zvolala okresná celá nadšená. A tvár jej zapírila sa od radosti. Sohla sa k diet'at'u a polúbila ho. "Chrán' t'a Boh diet'a moje drahé od všetkej nemoce!"... "A jaká je pekne vystrojená! Ten klobúčik a ten plášť! Kde ste jej to kúpila?"

"To som jej dala zvláštne ušit'." Riekla advokátová. "V obchode niečo tak jemného a súčasne tak trvácего človek nedostane."

Okresná dôkladne preskúmala výšivky na plášťiku a na klobúčiku a nemohla sa zdržať, aby ich nepochválila. "Skutočne, to je niečo obdivuhodného. Kto vám to vyšíval? Jestli sa smiem pítať?"

"Trnková!"

"Kto je to prosím?"

"To je vdova po nebohom písarovi môjho manžela. Ona je skutočne "Ubohá Trnková." Muž jej ničoho inšieho nezanechal, len päť drobných dietok a tie živí šitím a vyšívaním. Zdá sa mi, že behom krátkeho času i vy budete potrebovať nejakú výbavu pre vášho budúceho malého host'a, mohla by som vám tedy Trnkovú zo srdca odporúčať. Ona je veľmí šikovná a k tomu veľmí skromná. Ona vás nepretiahne."

"Paní okresná stydlive, ale blažene sklopila oči, pítajúc sa: "A kde býva

tá pani Trnková? Ja ju ešte nemám št’astie poznať.”

“Ona býva v predmestí. Jestli by ste si priala, pošlem tam slúžku a odkážem jej, aby vás v krátkom čase navštívila.”

“Prosím, bud’te tak láskavá! Jestli bude mat’ dievča trocha času, ráčte ho k nej poslať. Budem vám povd’ačná.”

“S radost’ou! Pošlem ju ešte dnes, jakonáhle domov prídem. Nel’úbilo by sa vám trocha na druhú stranu, do chládku. Tuná to slniečko trocha ostro pripeká.”

— “Jako sa vám zdá. Mne je jedno.”

* * *

V tú samú dobu vdova Trnková sedela vo svojej vľhkej izbyčke so svojou štrnást’ ročnou dcérou a šila. Jej traja chlapi boli vo škole a najmladší hral sa na dvore na slnku. O chvíľu pribehli chlapi zo školy a najstarší — František pozdriaviac maminu už z dverí volal: “Maminko, prosím vás, dajte mi kúsok chleba, strašne som hladný!”

“I my maminko i my!” volali ostatní.

“Vítam vás dietky moje!” riekla matka. “A ste znali dnes niečo?”

“Áno, znali sme, ale sme lační!”

“Viem ja to i bez toho. Len tak nekričte!” Vzdychla si a šla ku škrini, kde mala bochníček pekarského chleba. Ukrojila každému malý krajček.

“To je malý — nariekali deti — Prídajte nám ešte kúštik!”

“Ráda bych deti moje, ale toto je náš posledný chlebiček. A len pán Boh zná, čo vám zajtrá dám. Zárobok je špatný. Bože, pomoc nám!. . . Terko! tu máš i ty kúsok. Dala bych ti viac, ale nestačí nám!” A podala okrajček chleba najstaršej dcére. . .

“D’akujem maminko! Neni som

hladná!”

“Ale dcéro moja, niečo len predsa musíš prehriznúť. I beztak si mi slabá jako malé vtáča. A keby si mi tak onemocnela, čo bych si s tebou počala?”

Terka vzala krajček chleba, ulomila si kúsok, ostatok ale zanesla najmladšiemu bratovi na dvor. Matka to videla a slzy jej vyhrkly z očí. “Také dobré diet’a a tak tichúčko trpí.” Vzdychla si. . . “Bože, pošli že mi tej práce, aby som mohla tieto deti uživiť. O iné neprosím.” A dala sa znovu do práce.

Dietky vybehly von a Trnková šila s Terkou až do večera. Po večernom zvonení prišla dievka pani advokátovej.

“Vítam t’a dcéro moja! Čo dobrého mi nesieš?”

Pani moja vám odkazuje, aby ste zajtrá zrána išla ku panej okresnej. Ona má pre vás nejakú prácu. Ale istotne. Bude na vás čakať.”

Trnkovej zaplesalo srdce. “K pani okresnej? Pôjdem istotne. Povedz milost’panej, že jej ruky bozkávam. A Boh daj št’astie dcéro moja aj tebe. Donesla si mi milú novinu.”

Nasledujúceho dňa ráno zašla si Trnková ku pani okresnej a vrátila sa s radost’ou. Prijdúc domov, rozložila plátno na stôl a zavolala dcéru. “Terko! podívaj sa, čo tu práce! To nám zabezpečí chleba na dva týždne. Teraz ale íd’ k pekarovi po peceň chleba a stav sa u Kohútov po stravu.”

“A čo mám kúpiť?” Pýtala sa Terka natešená.

“Už to budeš mat’ pripravené. Povedala som mu, čo potrebujem. Vezmi si košík so sebou, aby sa ti to l’ahšie nieslo. Dnes navarím toho viac na obed, aby sa tie deti znovu nasýtily.”

Keď prišli deti domov zo školy, matka ích prekvapila s makovými ha-

luškami. Bolože tam jasotu. Človek by sa bol nazdal, že sú u Trnkovej znovu hody. . . Po dlhom daždi aj u nich zasvietilo to Božie slniečko. Trnková vidiac dietky tak blažené, žiarila radosťou a zaraz po obede dala sa s dcérou spolu znovu do práce, aby ju mohla čím skôr dohotoviť.

Pracovala s Terkou spolu celé dni pilne jako včela. Pred večerom posielala dcéru trocha na prechádzku, aby sa jej mladé vyvíňujúce telo nezakrpatilo. Ona sama ale pracovala vždycky aj po večery, aby sa tých pár groší mohla čím skôr dožiť.

O štrnást' dní bola práca hotová. Trnková všetky kúsky pekne vyprala, vyžehlila, poskladala a zanesla k paní okresnej. Mladá paní obliekala sa práve na prechádzku. Prehliadla si prácu a s veľkým obľúbením pochovala Trnkovú. "Veľ'mí som spokojná, Paní Trnková. Práca vaša je skutočne utešená a zaslúži pochvály. O nedlho dám Vám novú prácu. Pekne vám d'akujem!"

Trnková mala účet' pekne zostavený a do obálky zabalený. Chcela ho vytiahnuť z vrečka, pretože sa ale paní okresná veľ'mí ponáhlala, nechcela ju zdržiavať, aby ju neurazila. A pokloniac sa, dala panej "s Bohom!"

"S Bohom! O niekoľko dní vám znovu pošlem niečo."

Trnková vrátila sa smutná domov. Terka uzrúc matku smutnú, prel'akla sa.

"Čo sa vám stalo maminko, že ste taká smutná?"

"Dcéro moja, prichádzam s práznou rukou."

"Nedostala ste snád' peniaze?"

"Nedostala. Kto ho vie, či tá paní zapomla na ne, alebo snád' myslí si, že ich tak náhle nepotrebuje. Hja také panie nevedia, čo je bieda. Ináč čo sa práce týka, bola s ňou spokojná

a slúbila mi, že mi o niekoľko dní znovu pošle niečo. Úfam, že ma potom naraz vyplatí."

"Ale čo si počneme dotedy? Pekar sa už Francka pítal, že kedy si vyrovnáme účet'. Mňa to už samú omrza, ale jaká pomoc."

"Pôjdem k nemu sama a poprosím ho, aby nám dal ešte na úver, kým dostaneme peniaze. Je to pre mňa ťažká cesta, ale ináč si nepomôžem. Pôjdem ta radšej hneď kým som oblečená. I tak znovu potrebujeme pecen' cleba. . . S Bohom Terko!" . . .

"Ubohá maminka!. . . vzdýchlo si dievča. . . Čo sa ona natará, čo sa ona natrápi a to všetko len k vôli nám. . .! A mladé dievča ovesilo smutne hlavu a po jeho bielych líčkach tiekly slzy. . . slzy starosti. . .

Trnková prišla k pekarovi. . . Pozdravila ho čo najvlúdnejšie. . .

"Vítam vás, paní Trnková! Čo dobrého mi nesiete?" Vítal ju on ešte vlúdnejšie, mysliac si, že mu prišla zaplatiť, pretože prišla osobne.

"Ach, žiaľ' Bohu, nič vám nenesiem." Vzdýchla si Trnková. "Rada bych vám zaplatila. Práve som odniesla prácu, ale nedostala som žiadnych peňazí. Prosím vás poshovejte mi ešte za deň za dva. Jakonáhle dostanem peniaze, zaraz vám ich prinesiem."

Pekar pokrutil hlavou. "Šila ste pre paní okresnú, čo?"

"Áno, ved' som vám hovorila."

"A žeby vám tá nebola zaplatila, to je podivná vec."

"Pán majster! Viete, že som poctivá žena. Snád' len nemyslíte, že vám lúham?"

"Ja znám, že ste poctivá žena. A znám, že ste nezvykla lúhať. Ale prečo vám nezaplatila. To mi je predsa podivné. Nebola snád' spokojná s prácou?"

“Bola. Ved’ mi aj druhú sl’úbila. Ale bud’to zapomla na to, alebo myslí si, že peniaze tak náhle nepotrebujem.”

“Mala ste jej to povedať, že dlhujete pekarovi a Boh zná, komu ešte a mala ste si pítat’ svoje peniaze.”

“Prosím vás, bola to moja prvá práca pre ňu a ja som sa stydila ju na to upomínať. Nechcela som ju uraziť a bála som sa, že by som jú snad’ s mojím omrzaním raz na vždy znechutila.”

“To je ale pekné! Tak ju ste sa stydila omrzat’ a mňa sa nestydíte omrzat’ prosit’, aby som vám na úver dával? Ja tiež potrebujem peniaze. Mám platiť za múku, za drevo. Pomocníka musím vyplácať každý týždeň, ináč ma nechá. Musím chovať rodinu, platiť daň a Boh zná, čo ešte. Mne toho tiež mnoho nezbýva. . . Do nedele vám ešte počkám, ale d’alej nie. Kde by to viedlo, keby som celému mestu musel dávať na dlh? Človek musí opatrne jednat’.”

“Pán majster, verte mi, že táto cesta bola pre mňa skutočne krížovou. Ale čo neobetuje matka pre hladujúce dietky? Vy neviete, čo je hlad v dome.”

“Tak tu máte peceň chleba a prestaňte nariekať. Ja mám dost’ svojích vlastných starostí. Nech sa každý stará o seba.”

“Od pekara išla ku Kohútovcom. Aj tí jej sl’úbili, že jej počkajú ešte za týždeň. Ale d’alej nie, lebo že vraj aj oni potrebujú. . . Trnková čakala peniaze deň po deň. Ale pani okresná neposielala ani peniaze, ani novú prácu. . . Asi zabudla. . . Ubohá Trnková vo svojích nesnádzach rozhodla sa napísať listok pani okresnej. Napísala ho s tou najväčšou pozornosťou. Prosila za odpustenie, že mala tej

smelosti omrzat’ ju so svojím listom a vysvetlila jej, že ju k tomuto kroku jedine núdza a bieda prinútila a prosiac jú o d’alšiu vzácnu priazeň poľúbila v duchu jej ruku. List si ešte raz pozorne prečítala a priložiac účet, dala ho do obálky. . .

“Terko! Obleč sa a zanes tento listok pani okresnej. Inej pomoci není.”

“Maminko, nehnevajte sa, ale ja sa stydím. Nech ho zanesie Francko, keď príjde zo školy. On má viac odvahy než ja a jemu to aj lepšie pristane.”

“Dobre!” privolila matka. “Ondlho budú štyri hodiny a chlapec má ľahké nohy. On to chytro odbaví.”

Sotvá že prišiel chlapec zo školy, matka mu naložila, aby sa umyl, učesal a aby písmo zanesol panej okresnej. A naložila mu, aby bol zdvorilým, aby jú pozdravil a nezabudol poľúbiť jej ruku, keď jej bude lístek odovzdávať.

Chlapecovi sa to posolstvo nevel’mí ľúbilo. Ponevác mu ale matka sl’úbila hodný kus chleba, poslúchol ju; umyl sa, obliekol sa a ponáhlal sa ku okresnej budove. Na nešťastie ale stretol pani okresnú s pani advokátkou a lekárníčkou na ulici. I mysliac si: “To je znamenité!, Aspoň si prácu chytro vybavím,” priskočil ku pani okresnej, pobožkal jej ruku a odovzdal jej listok svojej matky. Chudákovi ale ani zd’aleka nenapadlo, že sa nesluší takej panej účet na ulici dávať.

Okresná pohliadla na neho prekvapene: “Čí si ty synku?” pýtala sa ho.

“Trnkov prosím.”

“Ach, to je synček našej krajčírky,” riekla advokátová.

(Pokračovanie budúce.)

Malý pl'tník.

Magda.

Stojí na brehu rieky Oravy
a myseľ vlúdza v hlbku kalnú —
a tanie mu zrak smutný, boľavý
za pltní v dial' čo tenú dial'nu.
Už dávno matku milú prosí;
by môhol s bratom čo aj bosý
ísť na pltnicu, dolu prúdom — —
Mat' drahá zavše odpovedá:
— tys' malým ešte — a tu bieda,
i odev chýba i sila údom.

— Času máš o rok, o dva do sveta,
keď rieky spoznáš zhubnú sieť —
tys' nezkúseným, nevieš čo stretá
zradnú plť, veslá, vody vznet. —
— O, viem, mamičko, ctím tvoju radu,
budem sa chrániť kol' strmín, spadu,
ved' drahou tys' mi — dedina,
ja vrátim sa k vám so mzdy podielom,
bo čeliť biede mojím je cieľom
i budeš hrdá na syna!

Sme chudobní vieš, — ja bych vesloval,
mám dlane k práci, vôľu, chuť,
mala bys' na sol' — prosil, bozkával
to čelo zvrasklé, vyschlú hrud'.
— A slyším k tomu i otecka hlas,
keď sa bol lúčil na večnosť od nás,
teba nám sveril k ochrane,
či by zrušením daného sl'ubu
môhli sme oddať česť, našu chlubu,
rodu čo slúži k obrane? —

Čo mala počať úbohá matka?
— schystala uzlík na cestu,
prv než odznela reč jej presladká,
syn ubieral sa ku miestu. —
A srdce prudšie bušilo razom,
plť uvolnená s brehu povrazom
cestu si kliesni údolím —
a prúdu skypel šumotavý tok,
jakby schval'oval chlapca smelý krok
i zahne pl'tka úmolím.

A plynie ticho za nádeje stej,
modlitieb matky — žehnaním;
by nezkúseným rukám hode zlej —
na pomoc bola vzpieranim.
Až zrazu trhne — drevo uvolní
z hrudi sa vydral len výkrik bôľny:
— Ah, beda, ah, žiaľ, mamičko! —
plť rozpadáva nárazom v skaly
a pl'tník mizne pod vodou malý,
ten dobrý synček Janičko. — —

Už pomoc márna staršieho brata,
sotva že hl'bke zdolal sám —
ten krutý úder, tá veľká ztrata;
a obeť nová hrobných jám.
Mat' sa dočkala — hrdá na syna,
príchod mu slávi celá dedina
i trúchle zavznely zvony —
kto zmerá boľast' a kto matky žiaľ'
a tých vln prúdu, ktoré plynú dial'
kto bôľne spočíta stony?

Tretí Rád Sv. Františka

Zo stanov tretieho Rádu sv. Františka, ktoré sme v posledných dvoch číslach uverejnili, samozrejme vysvitá, čo bolo pravým jadrom ducha sv. Františka.

Duch sv. Františka bol duchom lásky k Bohu a lásky k bližnému. K Bohu sa sblížil sv. František s modlitbou a so sebazaprením, čili s cvičením sa vo všetkých možných čnosťach; k ľuďom ale sblížil sa s cvičením sa v telesných i duševných skutkoch milosrdenstva. On múdre spojil lásku k Bohu s láskou k bližnému. On si bol povedomý toho, že Boha svojho, ktorého nevidí, len vtedy bude vedieť opravdive milovať, keď sa naučí milovať brata svojho, ktorého vidí. Aby teda tak on, jak jeho nasledovníci dosiahli čím vyšší stupeň dokonalosti, vo svojej regule veľmí múdre spojil lásku k Bohu s láskou k bližnému. Povinnosťou našou bude teda posvietiť na lásku sv. Františka, ktorou on horel k Bohu a na lásku jeho, ktorou sa on sblížoval a posluhoval svojmu bližnému. Obe sú rovnako vážne, rovnako dôstojné, rovnako potrebné. Sú to sestry, ktoré sa roztrhnúť a jedna od druhej odlúčiť nedajú, pretože ten istý nezmeniteľný Boh, ktorý nám naložil, aby sme pestovali v srdci

svojom pravú lásku k Nemu, naložil nám súčasne aj to, aby sme pestovali v srdci svojom aj lásku k bližnému.

Dokonálym kresťanom môže byťtedy len ten, kto v srdci svojom vypestuje obe lásky: lásku k Bohu a lásku k Bližnému.

Vidíme teda predbežne, jaké prostriedky použil sv. František k dosiahnutiu lásky k Bohu. Pozdejšie ale obznámime sa s prostriedkami, ktoré on použil k dosiahnutiu lásky k bližnému.

Sv. František k dosiahnutiu lásky k Bohu použil v prvom rade ducha modlitby. On vedel zo skúsenosti, že človek bez modlitby podobný je vtácatu, ktorého krídla sú obstrihané. Modlitba tvorí krídla človeka, pomocou ktorých človek vstáva je pozdvihnutý sa k Bohu. Preto ústna modlitba a rozímanie boli najmilším zamestnaním sv. Františka. A pretože zpočiatku všetkých modlitieb najcennejšou modlitbou je Otčenáš, preto sa aj sv. František najčastejšie modlieval Otčenáš a rád rozjímal o jeho obsahu. Nedivme sa mu teda, že aj terciárom naložil, aby denne najmenej dvanásť Otčenášov odriekali, iným slovom, aby denne aspoň dvanásťkrát pozdvihli my-

sel' svoju ku Tvorcovi svojmu. V duchu sv. Františka preberieme tedy najsamprv "Otče náš" čili modlitbu Pána, pevne ufajúc, že rozímanie o tejto čarokrásnej modlitbe, sblíži nás skutočne k Bohu, tak jako aj sv. Františka sblížilo. Začnime tedy v mene Božom!

MODLITBA PÁNA.

Žiadna modlitba není Bohu tak milá, jako práve — Otče náš. A to je celkom prirodzené. Ved' "Otče náš" není skladbou ľudskou. On je dílom samého Syna božieho. Syn boží bol totižto ten, ktorý dokonále poznal pomer človeka k Bohu. On vedel s istotou určiť, čo vyžaduje Boh od ľudí. Súčasne ale poznal aj potreby človeka. Preto pri sostavení Otčenáša spojil požiadavky božie s požiadavkami ľudskými a složil ich tak jadrne, že dosavád žiadon svätec nebol vstave Otčenáš napodobniť.

Pri sostavení Otčenáša mal náš nebeský Majster na ume aj to, aby modlitba naša bola dôvery plná, ponížená a krátka. Jemu sa nezdała modlitba pohanov, ktorá bola príliš zdĺhavá. Ani modlitba farizeja, ktorý s nadutosťou chvastal sa vo svätine, že jako sa on postieva, jak štedre rozdáva on almužnu atď'. Ale áno, schválil modlitbu úbohého mýtnika, ktorý sa bil v prsá, volajúc: Bože bud' milostivý mne hriešnemu! Modlitba táto nebola zdĺhavá, ani pyšná, ale ponížená, plná dôvery a odovzdanosti do vôle božej. Bola ona stručná,

krátka a duchaplná a preto dl'a slov Majstra vymohla si vyslyšanie.

Ciel'om Kristovým pri sostavení Otčenáša bolo tedy to, aby dal do úst svojích veriacich modlitbu, ktorá bude Bohu milá, ktorá slúžiť bude k rozšíreniu úcty a slávy božej, ktorá vstave bude nakloniť Boha k milosrdenstvu, a ktorá konečne zahrnie v sebe všetky potreby človečenstva. A skutočne Otčenáš úplne zodpovie týmto požiadavkám. Práve preto obľúbený je tak u Boha, jak u ľudí.

Že je Otčenáš obľúbený u Boha, tomu sa niet' čo diviť. Ved' je to modlitba jeho vlastného jednorodeného Syna. A sám Syn Boží uisťuje nás, že kedykoľvek budeme sa modliť v jeho mene, dožijeme sa vyslyšania. "Veru, veru, pravím Vám — hovorí On — jestli budete pýtat' niečo od Otca svojho v mene mojom, dá Vám. Dosavád nepýtali ste nič v mene mojom. Pýtajte a dostanete, aby radost' Vaša bola úplná. (Ev. Sv. Jána 16, 23—24.)

V mene Ježišovom modliť sa ale tol'ko značí, jako modliť sa Jeho slovami, s Jeho úmyslom. Pravdivosť týchto slov skúsili už tisíci, ktorí sa v mene Ježišovom a dl'a úmyslu Ježišovho uchádzali k Bohu o pomoc.

Podobne milý je Otčenáš aj ľuďom, ktorí vstave sú pochopiť jeho pravý význam. Jedného dňa, ako to vyprával jeden obchodník, ktorý

túto udalosť sám prežil, cestovala istá skupina obchodníkov cez Africký štát — Marroko. Idúc piesočnatou pustatinou, došli k miestu pokrytému palmovými stromami. Po dlho trvajúcom úpale všetci zatúžili po odpočinku, a rozložili sa v tôni košatých palmí. Tu hl’a, blíží sa naraz chmára prachu a z toho prachu vyvinú sa pomaly postavy domorodcov — Arabov na koňoch. Naši obchodníci zaraz znali, kol’ko bíje.

A náš milý obchodník složil čiapku a pomodlil sa pomaly Otčenáš. Arabi vypočuli ho s veľkou napnutosťou. Askutočne sotvá že sa obznámili s obsahom Otčenáša, zmenilo sa aj ich smýšľanie. A ich vodca udrel sa v prsia a riekol: “Nech ma zakl’aje Boh, ak bych ja nevercami a revolucionármi mal nazvať tých, ktorí takúto vznešenú, duchaplnú modlitbu majú. Nie, nikdy viac! Ba od týchto čias modlitba vaša bude modlitbou mojou a tou zostane až do mojho posledného dychu. A preto ty Nazarenčan, modli sa ju hlasne dotiaľ, kým sa ju aj ja dokonále nenaučím.”

Takto zachránil Otčenáš skupinu katolíckych obchodníkov od istej smrti. A to len preto, pretože jeho vzácny, duchaplný obsah okúzľil ešte aj tých tvrdých arabských bandítov.

Náš Otčenáš teda okúzľil zbojníkov, ale žiaľ Bohu neokúzľil on tisíce a tisíce kresťanov, ktorí sa ho čo deň modlia. Kde je teda tá chy-

ba? Či snád’ v tom Otčenáši? Alebo v nás samých? Istotne že v nás! A koreňom tej chyby neni nič iného, jako to, že málokto z nás stopoval pravý smysel’ obsahu Modlitby Pána.

Cielom našich úvah bude tedy objasnenie pravého smysl’u Otčenáša. Presvedčení sme totižto, že bez objasnenia neni ocenenia a bez ocenenia neni lásky, neni zamilovania. Chceme-li si tedy zamilovať Otčenáš, nevyhnutne potrebné je, aby sme sa obznámili dôkladne s jeho obsahom.

Prvým hlavným bodom v Otčenáši je predmluva čili oslovenie Boha.

Keď ideme k nejakému zemskému pánovi na výsluch, celou cestou rozmýšľame, aký titul bysme mu mali dať, ako by sme ho mali osloviť, aby sme ho neurazili, aby sme si už vopred získali jeho priazeň. Činíme to preto, pretože povedomí sme si toho, že od oslovenia značne závisí prajný alebo neprajný výsledok našej prosby.

Zemských pánov titulujeme: pán urodzený, pán veľkomožný, vaša milosť, vaša jasnosť, atď. Otázka je ale, ako máme titulovať nášho Boha, Pána všetkých pánov, kráľa všetkých kráľov?

Za starodávnych časov, kým Spasiteľ neurovnal pomer človečenstva ku Bohu, svet bál sa pozdvihnúť oči svoje ku svojmu Tvorcovi, vidiac v ňom len Pána mocného, neústupného, strašného. Ba

aj Boh sám, kým človečenstvo nebolo s Ním smerené, dal pocítiť svetu, že On je jeho neobmezený Pán, pred ktorým všetci ľudia sa majú triasť. A skutočne tam vidíme Boha na hore Synai, keď odovzdáva zákony svoje svojmu vyvolenmu národu, odovzdáva ich v prievode strašného hrmenia a blýskania. A ľud padá na tváre svoje a nemá odvahy pozdvihnúť oči svoje ku svojmu Tvorcovi.

Tam vidíme v Egypte toho samého rozhnevaného Boha, ktorý desiatimi ranami tresce Faraóna a ľud jeho, za to že nechcel prepustiť Izraela. Ba na dodatok zasiela na dno mora aj výkvet Egypta a to všetko len pre hlavatost' jeho vladara. Nie div tedy, že ľud Izraelský naplašený takými hroznými trestami s tým najväčším strachom

hl'adí na svojho Boha a nemá smelosti, aby ho pomenoval jeho pravým menom "Jahveh" (t. j. Boh) ale menuje ho len "Adonai" (t. j. Pánom.)

Tento pomer Boha k človečenstvu sa ale úplne zmenil. Krv Kristova za nás na kríži vycedená vydobila nám právo detinstva božieho. My z otrokov hnevu božieho stali sme sa synami lásky božej. A ten rozhnevaný Boh, pred ktorým sa všetci triasli, stal sa našim láskavým Otcom. Preto aj Spasiteľ, aby vzbudil v nás tú pravú dôveru a tú detinskú prítulnosť, s ktorou sa my k Bohu nášmu chovať máme, učí nás modliť sa: Otče náš, ktorý si v nebesiach. Vhl'bme sa tedy do pravého smyslu tohoto krásneho oslovenia?

(Pokračovanie budúce.)

"Čistota je medzi cnosťami ako ľalia medzi kvetami; robí človeka podobným anjelom. Nič nenie milé, pekné, čo nenie čisté."

—Sv. František Sal.

A predsa, jako málo je ľudí na svete, ktorí o čistotu duše tak veľmi málo dbajú. Pre mnohých slovo čistota je len jakoby piate kolo na voze. Ale hovorí sa: po ovocí poznáš strom, a zo skutkov súdiť môžeš človeka. Kto sa s ohňom zahráva, skor-neskor sa popáli; kto v nečistote rozkoš vyhl'adáva, nečistotou zahrdúsený býva. . . Nečistota kruto sa pomstí nelen na činiteľovi samom, ale veľmi často i na jeho potomkoch. Nečistý

človek sám si odsúdenie prináša.

Dušo kresťansko-katolícka chrán si čistotu srdca a duše jako ten najvzácnejší poklad sveta. Ztratený poklad môžeš nazpäť nadobudnúť, kdežto priestupok proti čistote bude vždy proti tebe kričať.

Málo ľudí, moc škandálov

Turista ktorý došiel na jeden malý ostrov spýta sa svojho sprievodcu:

"Kto obýva tento priestor, priateľu milý?"

Sprievodca: "Len práve ja, moja manželka a moja švagrina."

"Turista: "A jako sa tu žije?"

Sprievodca: "Náramne. Tu sa odohrávajú samé škandále."

Slovenským katolíckym mládkom v Amerike.

Matka proroka Samuela keď bol ešte len chlapec poslala ho do sv. Šiatora kde pod vedením zbožného kňaza Heliho slúžil Pánu Bohu.

Stalo sa v istú noc, že chlapec Samuel spal vo svätom šiatry v blízkosti kňaza Heliho keď zrazu počul hlas, ktorý volal: “Samuele, Samuele!” Chlapec si myslel, že ho kňaz volá. Sišiel z lúžka a šiel ku kňazovi a spýtal sa ho: “Čo chceš pane, že ma voláš?” A kňaz, ktorý touto otázkou bol vyrušený zo sladkého sna oslovil Samuela: “Mladenče malý, tebe sa to muselo snívaj. Ja som t’a nevolal. Id’ a lahni si spať.” Chlapec poslúchol. Ale netrvalo to dlho, znova slyšal ten samý hlas: “Samuele, Samuele!” Chlapec neváhal, ale pobral sa ku lúžku k kňazovi a znova sa ho spýta: “Pane čo chceš?” Toto pohlo kňaza k rozmyšľaniu. Čudoval sa, čo to má znamenať. Ved’ on chlapca nevolal, a tento predsa už druhý raz prišiel a pýta sa ho, že čo chce. Tu spoznal svätý muž, že to bude asi hlas Pánov. Nariadil teda chlapcovi aby si šiel ľahnúť a keď bude zase čuť ten hlas aby odpovedal: “Hovor Pane, tvoj služobník očúva!” Chlapec tak зробil. A v skutku počul ten tajný hlas i tretí raz. A vtedy chlapec sa dozna, že Pán ku nemu vravil, že ho volá za svojho proroka aby viedol a spravoval l’ud izraelský po cestách božích.

Mladenče milý, možno, že aj v srdci tvojom ozíva sa hlas Pánov. Možno, že aj ku Tebe volá Hospodín: “Mladenče, mladenče!” Ty ale, snád’ tomuto hlasu nevenuješ žiadnej pozornosti. Udušuješ ten hlas. Stávaš sa hluchým keď Pán Boh v srdci tvojom šopká: “Mladenče, mladenče tvoje miesto je u oltára! Vybral som t’a

z pomedzi mnohých aby si sa oddal službe mojej. Vieš, že pole je veľké, ale robotníkov málo. Mnohých povolať, ale málo ich zostane vyvolených!” Nenie pravda, že takéto a podobné myšlienky preletia cez tvoju hlavu? Mimo toho, možno, že máš zalúbenie v kostole obcovat’. Rád miništruješ. Staváš si oltáriky. Dakeďy snád’ i kňaza napodobnuješ v modlitbách, ktoré denne koná pri stole Pána — pri oltári. Alebo keď vidíš kňaza pri oltári obetovať obetu Pánu Bohu, srdce tvoje rozplamení sa žiadost’ou stať sa služobníkom božím — kňazom. Nuž vidíš, Pán Boh t’a zaiste obchádza takýmto a podobnými inými príznakmi aby si sa zriekol sveta, a aby si sa oddal Jeho svätej službe. Chce aby si sa stal kňazom. Žiada si od teba aby si aj ty obetoval Jemu obetu čistú — obetu nekrvavú za priestupky ľudské prinášajú. Chce aby si sa stal duchovným vodcom ujarmených duší. Volá t’a na pole misiónárske. Jako vyvolil proroka Samuela z pomedzi mnohých aby viedol l’ud svoj izraelský, tak samo možno povoláva aj teba aby si viedol l’ud svoj, l’ud slovenských po cestách cnosti — po cestách bohabojných.

Mladenče milý, jako uspokojíš svedomie svoje? Jako vyhovieš tužbám duši svojej, ktorá ponač nenie z tela, tuží po veciach duchovných — žižní po vyšinách nebeských? Čo iného môžeš robiť než s pokorným srdcom spýtať sa Pána Boha za príkladom proroka Samuela “Hovor Pane, tvoj služobník poslúchne.” Či nemyslíš, že by si mal byť tam, kde ti Pán Boh káže ísť, kde pre Teba miesto upražduje? Ano, jak chceš sa štastným stať, jak si chceš získať slávu večnú ty musíš plniť vôľu Otca Nebes-

kého. Ty musíš podrobiť sa Jeho hlasu. Ponevác každý človek dostal od Pána Boha povolanie na dajaký stav. A ten, ktorý si vyberie taký stav, jaký mu Pán Boh určil stane sa št'astným. Ale beda tomu, ktorý hlasu Božieho si nevšíma, ktorý hovie len telu svojmu a jeho hriešnym žiadosťam.

Dušo mladá, šuhajú slovenský! keď tieto riadky čítaš, alebo jak ti ich číta tvoja dobrá matka alebo tvoj starostlivý otec nemyslíš alebo nečuješ v nich hlas Boží? Nezdá sa ti, že ozívajú sa v nútornostiach tvojích zvuky volania: "Mládenče, cynu môj, ja t'a chcem mať v chráme svojom, chcem aby si sa stal slúhom mojím?"

Keď ano, vtedy mal by si hlasu tomu venovať bližšiu pozornosť. Mal by si sa skrúšene modliť k Pánu Bohu aby Ti dal milosti, žeby si mohol poznať Jeho svätú vôľu. Veľmi prospešné bude pre teba keď celý týždeň alebo deväť dní pôjdeš do chrámu božieho na svätú omšu, a keď možno i ku sv. prijmaniu. A keď tie sväté omše a sväté prijmania obetuješ Pánu Bohu na úmysel aby t'a Duch svätý osvietil, aby si spoznal, že jaké povolanie čaká na teba na tomto svete. Keď toto vykonáš, potom píš nám a zjav nám, že čo a jako zmýšľaš. Otvor nám srdce tvoje úplne aby sme ti mohli dať priamu odpoveď, aby sme mohli srdcu tvojemu predpísať ten pravý liek, ktorý by t'a mal zachovať ku životu neustálej blaženosti.

Ty sám znáš, že život missionársky je krásny. Ovšem je to t'ažký život pri tej jeho všetkej kráse. Ale čo môže byť na svete vabivejšieho, čo ideálnejšieho jako práca za Boha a za národ — za spasenie nesmrtných duší? Byť slúhom Božím je najväčšie vyznačenie jaké smrtník môže obziahnuť.

My prímame chlapcov po skončení osadných alebo verejných škôl. Prijímame aj takých, ktorí s úspechom skončili siedmu (7) triedu.

Jak by si chcel znat', že jako sa u nás ľúbi naším študentom a klérikom, vtedy píš im. Žiadaj ich o vysvetlenie, o radu a pokyny. Oni ti s radost'ou dajú odpoveď. Oni ti povedia, že jako oni smýšľajú o stave kňazskom, o stave missionárskom.

Rodičia milí! Aj pre vás máme niekoľko slov. Jakonáhle spoznáte, že vaše diet'a — váš syn má vôľu študovať za kňaza, že má vôľu vstúpiť do rehole, a sami ste sa presvedčili, že vaše diet'a je hodné toho stavu, že ho Pán Boh volá za svojho pracovníka, nebráňte mu v tom; ale naopak, povzbudzujte ho ku tomu. Pomáhajte mu ku tomu dobrým slovom a príkladom. A zvlášť modlitbou. Proste Pána Boha aby vášmu synovi dal sily a milosti vytrvať v tom predsavzatí. Obetujte za neho vaše častejšie sv. prijmanie. Ano, za príkladom kňaza Heliho povedzte diet'at'u vášmu: Synu náš chod' a poved' Pánu: "Pane hovor, služobník Tvoj počúva!" Jak chcete aby diet'a vaše bolo št'astné už tu na zemi, vtedy neklad'te mu polienka pod nohy ku cielu jeho št'astia — ku svätému životu kňazskému.

Šuhaju milý! pod' do františkánskeho kollégiumu. Pod' študuj, poslušaj a bud' dobrý! Sleduj vôľu Božiu. A keď v skutku spoznáš, že t'a Pán Boh povoláva aby si sa stal missionárom, vtedy poslušni Jeho svätú vôľu. Podrob sa vôľe Najvyššieho a vtedy blaženosť tvoju docieliš. Jak vnzešené to bude, keď s inými tvojimi oltárnymi bratmi budeš rozsievat' semenom lásky Kristovej, keď moc slova božieho ktoré ty hlásat' budeš víťazíť bude nad mocou pekla! Tvoja žehnajúca ruka trhať bude silu a páta dia-

bla a nejednú dušu, ktorá bude považovaná za ztratenú odovzdáš zpät Stvoriteľ'ovi svojmu!

Pod' synu, pod' ku nám!

O ďalšie informácie píš:

Very Rev. Father Commissar
Provincial,

Lemont, Ills.

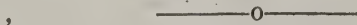
Svedomie ho trápilo.

Nedávno zmienili sa časopisy o istom Knut Hamsunovi, norvégskeму spisovateľ'ovi, že roku 1882 prišiel do Ameriky a so sebou priniesol odporúčajúci list, s ktorým sa predstavil profesorovi Andersonovi z Wisconsinkej štátnej university. Hamsun udajne prišiel do Ameriky za tým účelom aby sa tu mohol básniectvu venovať. Ale št'astena nebola na jeho strane. Bol prinútený vyhl'adávať si živobytie inou cestou. Pracoval jako klerk. Neskoršie dal sa na kazateľ'skú dráhu. Onedlho zase stal sa konduktorom na pouličnej káre v Chicagu. Lenže pri tom nevedel sa rozsobašit' so svojím bývalým úmyslom. Stoj čo stoj chcel byt' básnikom. Zanechal konečne prácu a venoval sa výlučne len písaniu a skladaniu básní. Ale nešlo mu to. Až konečne to tak d'aleko dopracoval, že onemocnel. A pretože sa nazdával, že sa ho chytá suchá nemoc, žiadal si odcestovať do Colorada. Ale na cestu nemal peňazí, takže

bol prinútený vypožičať si \$40.00 od istého známeho.

Neskoršie navrátil sa do svojho rodiska bez toho aby požičané peniaze bol navrátil. Ani tu nevzdal sa svojej túžby. Pokračoval v písaní básní. Ale jeho básne žiadon kníhkupec nechcel odkúpiť. A následkom tohoto dostal sa do veľkej biedy. A mnoho krát' sa stalo, že bez jedla viacej dní ostal. O tomto svojom neprajnom osude napísal knihu, ktorá stala sa veľmi populárnou, následkom čoho stal sa i Hamsun významnou osobou na poli literárnom. Od toho času napísal niekoľko kníh. A vyhral i Nobelovu cenu za jeho literárne diela.

A nedávno po viacej než štyridsiatych rokoch Hamsun nezabudnul na svojho priateľ'a, ktorý mu bol požičal peniaze na cestu do Colorada. Poslal mu ček nielen na istinu, ale vyplatil mu riadne i úroky za celý ten čas. A pri tom sa vl'údne a úctive pod'akoval.

Mnohé slečinky namiesto toho aby pomohly matke v domácnosti idú radšej do divadla, kde sa potom nechajú unášať hriешným vášnam a nemravnému životu. Ký div, že keď sa potom takáto dievka vydá prináša sebou celé peklo! Alebo keď nie celé peklo, ale zárodoček diablovej otravy

ubytuje sa do takej domácnosti. A preto mládenci pozor, koho si berete za spoločníe svojho života! Dávajte prednosť čnostným a cudným pannám — dcéram príkazov božích! A vtedy môžete byt' istí, že keď Váš návštívia križie tohoto života bremeno vaše nebude ťažké!

Žalmy Kráľa Dávida

Žalm 7.

1. Pane, Bože môj! v tebe dúfam. Chráň ma proti všetkým, ktorí ma prenasledujú a vyslobod' ma z ich rúk.

2. Aby ma neolúpili o živôt, jako dravý lev, keď neni žiadneho, ktorý by ma ratoval, ani človeka, ktorý by ma vyslobodil.

3. Ž Pane Bože môj! Jestli som sa (niečoho) dopustil, jestli sú ruky moje plné neprávosti;

4. Jestli som sa kedy pomstvil na tých, ktorí sa na mne vršili, zaslužím si, aby som bol zrazený jako nevládny od nepriateľov mojích.

5. Nech prenasleduje nepriateľ' dušu moju; nech ju chyťí a pošliape až k zemi; a slávu moju nech na prach obráti!

6. Povstaň o Pane v hneve svojom! a vyvíš sa na hraniciach nepriateľov mojích, povstaň na základe zákonov svojích, ktoré si ustanovil.

7. A obklopiť Ťa húfy ľudu a im k vôli vrátiš sa na tvoj trón, aby si súdil národy.

8. Súď ma Pane dl'a spravodlivosti svojej a jednaj so mnou dl'a nevinnosti mojej.

9. Nech už raz vezme koniec nešľachetnosť hriešnikov a riad' kroky spravodlivého ty o Bože,

ktorý skúmaš srdcia a ľadviny naše.

10. Spravodlivá je pomoc, ktorú dostávam od Pána, ktorý rád spasí tých, čo sú uprimného srdca.

11. Či sa Boh, sudca spravodlivý, silný a trpezlivý hnevati' bude čo deň?

12. Jestli sa neobrátiť, naostrí meč môj, natiahne kušu svoju a prichystá si ju.

13. A smrtonosné šípy (jedovaté) uloží do nej a kopije svoje rozpáli.

* * *

14. Spojil sa s nespravodlivosťou, počal byť ast' a porodil nepravosť.

15. Otvoril kaluž, vykopal ju a spadol do jamy, ktorú (druhému) pripravil.

16. Bol'ast' sa vráti na hlavu jeho a nepravosť jeho sostúpi na jeho temeno.

17. Ja ale oslavovati' budem Pána pre spravodlivosť jeho a prespevovati' budem Žalmy menu pána Najvyššieho.

Vysvetlenie.

Súdiac z obsahu, snadno sa dá uzatvárať, že tento Žalm skladal Dávid počas svojho prenasledovania. Saul je znovu v stopách Dávida a chcel by ho silou mocou dostať do svojích rúk. Tentokrát

obklúčil ho v pustatine Engaddy. Boh ale bol s Dávidom a nedovolil, aby Dávid upadol do rúk svojho zat'atého nepriatel'a, Saula. Ba naopak. Dávid bol tak št'astlivý, že prekvapil Saula v jaskyni, do ktorej sa na odpočinok utiahol. Sluha jeho ho navádzal, aby usmrtil svojho nepriatel'a a vypomstvil sa na ňom, ale Dávid to neurobil. Vytiahnuť ale meč svoj, ut'al kus súkna z plášť'a Saulovho a výjndúc z jaskyne počkal si z d'aleka na Saula a uzrúc ho riekol mu: “Povedz mi o kráľ'u, prečo ty počúvaš daromné reči tých, ktorí t'a huckajú proti mne a hovoria ti, že ja ti úklady strojím a túžim po tvojom zničení? Hl'a dnes si sa môhol presvedčiť na svoje vlastné oči, že t'a Boh dal do mojích rúk. A sluha môj ma vyzval, aby som t'a zabil. A môhol som t'a, keby som bol chcel, ale oči moje smilovaly sa nad tebou a ja som len tol'ko riekol, že nevystrem ruku moju proti panovníkovi tejto zeme, pretože on je pomazaný od Pána. Aby si sa ale presvedčil, že pravdu mluvím, pozri si na svoj plášť a zaraz zbadáš, že ti chybuje kus z jeho okrajka a ten kus, ako vidíš je v mojích rukách. Ja som ho odt'al a nechám si ho na pamiatku.” Z tohoto môžeš tedy vidieť, že ruky moje nedopustily sa žiadneho zločinu proti tebe. Preto zapamätaj si, Pán a Boh náš bude sudcom medzi tebou a mnou a Pán sa bude pomstviť na tebe za mňa.

Saul zahanbený veľ'kodušnosťou Dávída zriekol sa na chvíľu d'alšieho prenasledovania. Ale diabol žiarlivosti o niekoľko dní znovu vstúpil do neho, a znovu sa vybral za Dávidom s 3000 mužami a obklúčil ho na kopci Hachila. Ponevác sa ale zvečeralo, utiahol sa i s vojskom svojím do jednej jaskyne. Dávid ale prikradol sa nočnou hodinou k jeho lúžku a vzal mu kalich a kopiju, jemu samému neublížil. Keď sa ráno kráľ Saul prebudil, hl'adal si svoju kopiju a nebolo jej. Zmizla. Darmo ju hl'adali vojaci po celej jaskyni, nebolo po nej ani stopy, tak samo zmizol aj kalich. Ani Saul ani vojsko nevedeli si predstaviť, kde sa mohli tie veci podiet'. Až tuná naraz Dávid volá z druhej strany na kráľ'a Saula a ukazuje mu jeho kalich a jeho kopiju, zdôrazňujúc, že znovu mu bol v rukách a že mu po druhý krát daroval živôt. Dávid tedy dokázal Saulovi, že neni pomstlivým a že nehl'adá jeho smrť, jako on. A to bolo príčinou, prečo chránil aj Boh Dávída proti všetkým útokom nepriatel'ov jeho.

* * *

Prvý verš mluví sám za seba. Dôvera Dávída neklesá vzdor tomu, že ho nepriatel'ia obklučujú zo všetkých strán. Preto znovu aj pri tejto príležitosti uchádza sa k Bohu o pomoc, aby sa vyšmiknúť mohol z pazúrov Saula, ktorého v **druhom verši** pripodobňuje dravému levo-
vi, žízniacemu po krvi jeho. Dávid

číti, že sa nachádza v tom samom položení, ako bäránok, ktorého lev napadne na pustatine, kde neni človeka, ktorý by leva zahnal a bäránka z jeho pazúrov vyslobodil.

V tret'om verši Dávid opiera sa na svoju nevinnosť a seba povedome hovorí, že s ochotou vezme na seba trest, jestli sa skutočne dopustil nejakej nepravosti. Ba v štvrtom a v piatom verši ochotný je byť zrazený až k zemi a pošliapaný od nepriateľov svojích, jestli by sa dokázalo o ňom, že sa on kedy pomstvil na tých, ktorí ho tak otvorene prenasledovali.

V šiestom verši ale vyzíva Boha, čo sudcu, aby sa zastal nevinného, aby vymáhal uplatnenie tých zákonov, ktoré On sám ustanovil na obranu svojej vlastnej česti a na obranu svojích verných synov.

V siedmom verši ale uist'uje Boha, že jakonáhle si zasadne na trón svojej spravodlivosti, a začne súdiť národy, ktoré sa previnily, obklopa ho húfy ľudu a vzdajú mu hold úcty, ktorý mu celým právom prislúcha.

Vo ôsmom verši zdá sa byť Dávid už trocha netrpezlivým a prosí si súd Boží. Prosí si vyšetrovanie, aby sa dokázala jeho nevinnosť, jeho spravodlivosť.

A na základe tohoto súdu v deviatom verši žiada Boha, aby už raz koniec učinil tomu ustavičnému prenasledovaniu a aby On riadil svojou svätou rukou osúd jeho. . . A Boh súdi. On vyslobodí

Dávida z rúk nepriateľov jeho a Dávid v desiatom verši verejne vyznáva, že spravodlivá je pomoc, ktorú dostáva od Boha, ale dokladá aj to, že Boh len tým sosiela spasu a pomoc, o ktorých zná, že sú úprimného srdca.

V jedenástom verši ale jako keby zapomnul na svoje vlastné starosti, obracia oči svoje k nepriateľom svojím a stará sa o ich duše. Píta sa sám seba, či sa ten silný, spravodlivý a milosrdný Boh hnevá, bude čo deň na tých, ktorí mu všetko na protiven robia a ktorí nezachovávajú príkazy jeho? A ponevác povedomý si je toho, že Boh nikomu nedaruje, vyzíva nepriateľov svojích, aby sa obrátili k Bohu a zmenili svoje smýšľanie. Ba vyhráža sa im, že jestli sa nepoddajú, Boh istotne výjnde z trpezlivosti a namieri na nich kušu svoju a s ohnivými a jedovatými strelami pozráža ich. Tento vrchol svojích myšlienok dosiahol Žalmista vo svojom dvanástom a trinástom verši.

Teraz znovu obráti zrak svoj na svojho nepriateľa Saula. Rozjíma o jeho živote. Vidí v duchu svojom, jako sa on spojil s nepravodlivosťou. Sotvá že jej ale podal ruku, tá samá nespravodlivosť ranila srdce jeho, rozohnila náruživosť jeho a on náruživosťami hnaný začal sa dopúšťať všetkých možných nepravostí. Dávid vidí, jako mu kopal jamu Saul, ale keď jama bola vykopaná, on sám padol do

nej. On chcel bol’ast’ zapríčiniť iným a tá samá bol’ast’, ktorú iným pripravil padla nazad na jeho vlastnú hlavu. Ba zavalila sa na neho s takou t’archou, že ju nemôhol ani zniest’ a aby sa jej sprostil, preklal sa so svojím vlastným mečom. Áno, ostril si meč na Dávida a ten samý meč vyhasil jeho nešťastný živôt.

Dávid predvidel zkazu Saulovu. L’utoval ho. Napomínal ho. Ale všetko bolo márne. Saul vo svojej zaslepenosti nevidel prepast’, ktorej tak náruživé letel v strety. Vrch Gelboe zaplakal nad jeho smutným pádom, ale čo to všetko osožilo, keď už kráľ Saul svojím vlastným mečom prekatý ležal na zemi.

* * *

Cirkev katolícka čo nedel’u dáva tento pekný Žalm do úst svojích kňazov a pomocou tohoto Žalmu vyžaluje sa Bohu, že jako ju napádajú jej nepriatelia. Jej položenie je to samé, čo aj položenie Dávida. Utiskajú ju zo všetkých strán. Naj-

viac ju ale utiskajú tí, ktorí slobodu nosia na svojích rtoch. Skutočne zdá sa nám, že sa celý svet spriahal proti Cirkvi Kristovej. Útočia na ňu deň po deň. Sotvá že sa jedna búrka pominie, začne sa druhá. Jej nepriatelia pretekajú sa vo vynachádzaní nových a nových múk a vzdor tomu, že toto prenasledovanie už blízko dvatisíc rokov trvá, predsa zdá sa nám, že sa ono ešte len teraz začína. Ale Cirkev si je povedomá svojej nevinnosti. Ona si je povedomá toho, že sa na svojích nepriateľoch jak živ nevršila, nikdy nepomstvila; preto celou dôverou obracia sa k Bohu a prosí Ho aby súdil nad ňou dl’a svojej spravodlivosti a dl’a jej nevinnosti. A ponevác Boh ju ujistil, že vydrží s ňou až do skončenia sveta, napomína nepriateľov svojích, aby odstúpili od d’alšieho úmyslu prenasledovania, žeby ich ohnivé strely rozhnevaného Boha nezmietly s povrchu zeme, ponevác jej dvatisíc ročná skúsenosť to dosvedčila, že každý, kto jej jamu kopal, sám padol do nej.

Znala čo robila.

Matka ku malej dcére:—“Čo robíš dievenka moja?”

Dcéra:—“Píšem list mojej kamarátke, Anče Zelenej, poznáte ju.”

“Matka:—“Jakoby nie, dcéra moja zlatá. Ale ved’ ty ešte neznáš písať!”

Dcéra:—“A Anča, nezná čítať.”

Mnohé divadlá podobajú sa jatkám,

v ktorých zabíja sa statok. Jako v tej jatke na kusy rozseká mäsiar zabitý statok, tak v tých divadlách diabol na kusy seká duše ľudské. A poseká ich k nepoznaniu aby lepšie horely na pekelnom ohni. A predsa, mnohí ľudia v ich slepých náruživostách idú v ústreť istej smrti — v ústreť večnej záhuby! Brr! človek sa až trasie nad touto myšlienkou!

Novovysvätení slov. kat. kňazi.

V mesiaci juny t. r. zo slovenských kleríkov študujúcich v rôznych ústavoch v Amerike na kol'ko sme sa mohli doznať nasledujúci boli vysvätení za kňazov:

Velp. Ján Zadzora, svoju kňazskú hodnosť prijal dňa 3-ho juny, t. r. v katedrálke v Albany, N. Y. A svoju prvú sv. omšu slúžil v slovenskom kostole sv. Jana Nepomuckého v New York, N. Y. kde velp. Štefan Krasul'a je osadným spravcom. Za veľkej účasti prítomných príležitostnú slávnostnú kazeň predniesol dp. Gašpár Pánik z Bridgeportu.

Velp. Ján A. Weber, ktorý skončil svoje bohoslovecké štúdiá v seminári St. Mary v Cincinnati, O., vysvätený bol na kňaza 14-ho july t. r. osvtp. Jozefom Schrembs-om, biskupom clevelandským. Kňazské primície odbýval dňa 15-ho juny v kostole sv. Martina na Scoville ave., v Cleveland, O. Velp. Weber narodil sa v Clevelande dňa 25-ho sept. 1898. V Clevelande navštevoval slovenskú osadnú školu. A už tam zrodila sa v ňom tužba po stave kňazskom. Ktorá tužba sa mu na vyše spomenutý deň splnila.

Velp. Ján Kandráč bol druhým iným mládkom, ktorého clevelandská diocézia prijala do svojho záznamu. I tento bol vysvätený 14-ho juny tým samým biskupom a v tom samom kostole jako velp. Jan A. Weber. Prvú svätú omšu slúžil v Lakewood, Ohio.

Dp. Kandráč narodil sa roku 1899 v Superior, Wisc. Neskôršie jeho rodičia usadili sa v štáte Ohio. Najprv v Clevelande a potom v Berea. A tu malý slúha boží obdržal svoje prvé vzdelanie v osadných katolíckych školách. Neskôršie navštevoval vyššiu školu sv. Ignáca v Cleveland, O. odkiaľ ho clevelandský biskup poslal na filozofické a bohoslovecké štúdiá najprv do seminára sv. Bernarda v Rochester, N. Y., potom do seminára St. Mary v Cleveland, O. a konečne dokončil svoju dlhú pripravujúcu cestu v seminári St. Mary v Cincinnati, O.

Velp. Jozef T. Bednárik slúžil svoju prvú sv. omšu v kostole sv. Mateja v Natrone, Pa. v nedeľu dňa 29-ho juny. O jeho primíciach máme zpravu na inom mieste tohoto časopisu.

Aj kostol Srdca Pána Ježiša vo Wilkes-Barre, Pa. bol svedkom slávností primicianta. Lebo dňa 15-ho juny dôstp. Valentín Mascilák, O. M. C., odbýval tu prvú sv. omšu. Slávnosti súčasťnily sa veľké zástupy ľudu. Prišli ľudia zblízka i z d'aleka. Služby božie boli unášajúce. A ľuď slovenský v srdci plesal, že má zase o jedného duchovného otca viac.

V Guttenberg, N. J. zase velp. Ondrej Súček odbýval svoje primície v slovensko-rímsko katolíckom kostole sv. Jana Krstiteľ'a. Primície pripadly na štvrtú nedeľu v juny, to jest, na 22-ho. Len dva dni pred sviatkom sv.

Jana Krstiteľ'a. Pôneväč podobných slávnosti býva málo, účastníkov bola veľká sila. Slávnosti súčasťníci sa aj takí, ktorí od kostola bočia.

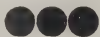
V ten istý deň, tojest, 22-ho juny primície odbývaly sa aj v kostole sv. Štefana v Plymouth, Pa. kde dôstp. Pavolčík je spravcom. Primiciantom bol velp. J. A. Ondovčák, ktorý bol vysvätený na kňaza scrantonským biskupom osvtp. Hobanom v katedrále sv. Petra v Scrantone. Pre plymouthských Slovákov bol to deň skutočne slávnostným. Celá slovenská katolícka verejnosť plymouthská naplnená bola sviatočnou náladou.

Iný kňaz ktorý bol vysvätený osvtp. Hobanom, biskupom scrantonským v katedrále sv. Petra v Scranton, Pa., je velp. Ondrej J. Šporinský, ktorý svoje klasické a bohoslovecké štúdia končil v kollégiume a v seminári sv. Prokopa v Lisle, Ills. Novovysvätený dôstp. pochádza z Jessup, Pa. z farnosti, na ktorej teraz účinkuje velp. J. Porubský. Ale následkom toho, že kostol pred nejakým časom zhorel, velp. primiciant nútený bol odbaviť

prvú nekrvavú obeť, ktorú prinášal Pánu Bohu v slovenskom katolíckom kostole v Olyphant, Pa., kde zdarne účinkuje všeobecne oblúbený velp. D'ulík, ktorý sa o to postaral aby tento deň zostal pamätný jak primiciantovi, tak aj miestnej katolíckej slovenskej verejnosti.

Na sviatok sv. Petra a Pavla dňa 29-ho juny svoje primície odbýval velp. Michal Kušnir v kostole sv. Michala Archanjela v Homestead, Pa. Vyše spomenutý velp. tak, jako i velp. Šporinský študoval v Lisle, Ills. Kde pod otcovskou opaterou dôstp. Benediktínov s úspechom skončil svoju študentskú dráhu. Primíci súčasťnily sa aj miestne katolícke spolky.

My všetkých vyše spomenutých a novovysvätených dôstp. vítame v kruhu kňazskom. Srdečne im gratulujeme ku ich kňazskému povýšeniu. A zo srdca im prajeme aby na tej ťažkej a trnistej dráhe žiyota kňazského mohli zdarne účinkovať pre väčšiu česť a slávu Božiu a pre povznesenie a blahobyť katolíckého slovenského národa, Ad multos annos!

Do modlitieb sa odporúčajú:

Naši slovenskí katolícki študenti: Aby sa cez letné prázdniny (vakácie) mohli vyhnúť každému zlu, aby neutratili svoje povolanie.

Slovenskí katolícki chlapei: Aby im Pán Boh dal vnuknutie, že ich povoláva do svätého stavu missionárskeho — do rehole sv. Františka.

Naši dobrodinci: Všetci tí, ktorí dosiaľ jakýmkoľvek milodarom prispeli na náš stavať sa majúci františkánsky kollégium.

Naši priatelia a priaznivci môžu nám zaslať takéto a podobné odpo-

rúčanie na rozličné úmysle. My ich vd'ačne uverejníme v Listoch sv. Františka. Zaroven prosíme našich ct. čitateľov Lista sv. Františka, zvlášť ale, našich bratov terciárov a sestry terciarky a ružencové spolky, aby si tohoto odporúčania povšimli a by sa pomodlili na žiadané úmysle aspoň jeden Otčenáš, Zdravas Maria a Sláva Bohu . . .

Tak isto môžete poslať do Listov sv. Františka i vaše pod'akovanie za vyslyšania vašich prosieb, ktorých obdržíte následkom odporúčania sa do modlitieb našich láskavých čitateľov.

SPOLOK

Krest'anských Žien a Matiek

ŠIESTY RECEPT PRE NAŠE MATKY.

Di'a zákona Mojžišovho každá matka, ktorá porodila syna bola považovaná za celých štyridcat' dní za nečistú. Keď ale porodila dievča považovaná bola za nečistú za celých osemdesiat dní. Po uplynutí týchto dní každá matka mala sa dostaviť do chrámu a mala priniesť takzvanú obeť očisťovania. Na kol'ko nám to evanjelistovia zdelujú aj matka Božia, panna Maria podrobila sa tomuto zákonu, vzdor tomu, že ona za nečistú považovaná byť nemohla, pretože dieťa svoje nie z muža, ale z Ducha sv. počala, a ani po pôrode neprestala byť pannou. Ona sa tedy nie z potreby, lež z poslušnosti podrobila zákonu.

Matke božej podobne aj kresťanské matky po pôrode, vlastne po krste svojho dieťaťa ponáhľajú sa do chrámu, aby obsiahly požehnanie Cirkve. Toto požehnanie nepovažuje sa za očisťovanie, pretože žiadna matka, ktorá sa zákonným spôsobom v zákonitom manželstve stala matkou, nepovažuje sa za nečistú. Prečo prichádza tedy matka do chrámu? Ona pri-

chádza na takzvaný "Úvod," to jest: dá sa uviesť do chrámu!

Čo značí ten úvod? Ten úvod značí to, že matka povedomá si je toho, že Boh ju obdaril s nemluvniatkom, ktoré pri krste svätom bolo očistené od dedičného hriechu a čo také, prijaté bolo za dieťa božie. Je tedy celkom prirodzené, aby kresťanská matka po krste svojho dieťaťa usilovala sa navštíviť chrám Boží a to čím skôr a hľadela sa podakovať Bohu za tie veľké milosti, ktorých sa stala úšastnou. Ona vie, že v jakom nebezpečenstve sa nachádzala pri pôrode. Ona si je povedomá toho, že život svojho dieťaťa mohla veľmi ľahko svojím životom zaplatiť, keby jej Boh nebol býval na pomoci pri porodení jej nemluvniatka.

Prvý cit tedy, ktorý má hnať kresťanskú matku do chrámu božieho po krste jej nemluvniatka, je **povďačnosť**.

Mimo toho každá kresťanská matka povedomá si je toho, že s materinskou hodnosťou vzala na seba súčasne aj materinské povinnosti. Ona má

vychovať diet'a svoje pre Boha a pre spoločnosť ľudskú. Čaká na ňu tedy veľiká úloha. Kdeže vezme ale kresťanská matka tú silu, tú schopnosť, aby diet'a svoje tak pre Boha, ako aj pre spoločnosť ľudskú správne a svedomito odchovala? Túto silu a túto schopnosť čaká ona od Boha. To je tedy druhou príčinou, prečo sa ponáhla každá kresťanská matka do chrámu po krste svojho diet'at'a. Ona sa ponáhla preto, aby si k svojmu tak ťažkému a tak príliš vážnemu povolaniu vyprosila sily a milosti od Boha, od toho Boha, ktorý jej to nemluvniatko daroval. Vyprosenie týchto milostí pre seba je tedy veľmi vážnou a dôležitou pohnútkou kresťanskej matky, prečo sa ona tak ochotne ponáhla k úvodu. . . Mimo toho kresťanská matka má k úvodu ešte aj inú príčinu. Ona si je povedomá toho, že jej diet'a v živote vystavené bude tisícerym nebezpečenstvám tela a duše. Preto ona nesie do chrámu aj svoje novonarodené diet'a. Obetuje ho Bohu a prosí Boha, aby soslal jej diet'at'u všetku tú milosť a všetku tú ochranu, ktoré jej diet'a počas svojho telesného i duševného vývinu naskrze potrebuje. Ona si je povedomá i toho, že jej diet'a dostalo od Boha anjela strážcu. Obetuje ho tedy bezodkladne aj jemu a prosí ho, aby ho sprevádzal na jeho cestách a chránil ho od všetkého nebezpečenstva tela a duše.

Mnohé matky si tohoto krásneho kresťanského zvyku vôbec nevšímajú. Čo im záleží na tom, či sa im újde požehnania božieho, alebo nie? Čo im záleží na tom či sa ony pod'akujú Bohu za obsiahnuté milosti, alebo nie? Čo im záleží na tom či ony vstave budú po kresťanský vychováť svoje diet'a pre Boha a pre spoločnosť ľudskú, alebo nie. Čo im záleží na tom, či ten anjel strážca zastre svojími ochrannými

mi krídlami to ich diet'a, keď sa ono dostane do pokúšenia? Toto všetko im je ľahostajnou vecou a následkom toho vidíme v tomto modernom svete, že tisíce a tisíce kresťanských matiek pohrda dnes týmto krásnym obyčajom. Nevšíma si ho.

* * *

Na tom ale nezáleží. Každá matka je zodpovedná sama za seba a keď sa pozbaví tých hojných milostí, ktoré sú s úvodom spojené, je to jej škoda a nie naša.

Vid'me teraz, čo sa deje počas úvodu s matkou v kostole?

Matka vkročiac do kostola dostane do rúk horiacu sviecu. Čo značí tá horiaca svieca? Kristus Pán jedného dňa použil jedno veľmi krásne podobstvo. Mlúvil o svieci a povedal nám to, aby sme horiacu sviecu nekladli pod korec, ale aby sme ju položili na korec, žeby svietila všetkým domácim. Matke sa dáva tedy horiaca svieca do rúk s tým úmyslom, aby si bola povedomá toho, že ona má byť tou horiacou sviecou vo svojej domácnosti. Ona má predchádzať svojím dobrým príkladom všetky svoje dietky, ktoré jej Boh láskave požehnal. Ale svieca nielen svieti, ona aj ohrieva. Matkyno srdce má byť tedy nie len svetlom, ale aj ohniskom pravej kresťanskej lásky. Pri jej láskou plápolajúcom srdci má diet'a ohriať svoje vlastné srdce. Má v ňom zapáliť pravú lásku k Bohu a k bližnému. Jestli matka nebude horieť láskou k Bohu a k bližnému, nemôže veru ani od svojho diet'at'a očakávať, aby ono zahorelo láskou ku svojmu Tvorecovi a ku svojmu bližnému. Matky naše tedy kedykoľvek chytia tú horiacu sviecu do svojích rúk, mali by si spomnúť na to, že aj ony majú byť horiacou sviecou, ktorá má svietiť dobrým príkladom celej ich domácnosti a má

ohrievat' láskou celú ich domácnosť. Ktorá matka to pochopí a usiluje sa to docieľiť, tá koná svoju povinnosť. Tie ale, ktoré si toho nevšimnú, nemôžu ani mlúviť o konaní materinských povinností. . . Žalm a modlitby, ktoré sa počas uvádzania matky v kostole odriekajú, zvolávajú na matku všetky možné milosti božie. Po odriekaní žalmu a modlitieb kňaz podá koniec štóly matke a privedie ju ku oltáru, kde sa ona zo srdca pod'akuje Bohu za obsiahnuté milosti.

Jako vždycky, tak aj pri tejto príležitosti, Cirkev berie matku pod svoju ochranu a dáva jej tú úctu, ktorá jej jako kresťanskej matke celým právom prisluchá. Nasledovne ženy, **ktoré sa nezákonnou cestou stali matkami, na úvod katolíckej matky nemajú žiadneho práva.** Podobne nemá práva na úvod matka, žijúca v miešanom manželstve, ktorá si dieťa svoje dala v protestantskom kostole pokrstiť. Konečne nemá práva na úvod ani taká matka, ktorá sice dala dieťa svoje pokrstiť v katolíckom kostole, ale ona sama není katolíčkou. Príčina toho je tá, že Cirkev katolícka to-

to požehnanie jedine a výlučne len katolíckym matkám udeľuje.

Pri tejto príležitosti napomínáme naše katolícke matky, aby k úvodu priniesly vždycky aj svoje novonarodeniatko, výmuc žeby bolo choré a žeby bolo nejaké nebezpečenstvo na prechladenie dieťaťa. Keď to ale počasie a iné okolnosti dovoľia, matka má doniesť so sebou aj svoje dieťa, aby sa aj ono stalo účastným toho požehnania. V mnohých kostoloch je vo zvyku, že matky pri tejto príležitosti darujú niečo na chrám boží. Býva to zväčša vosková svieca. Cirkev túto voskovú sviecu s povďačnosťou prijme a spáli ju na oltári na úmysel matky, ktorá ju darovala.

Po zaklúčení požehnania kňaz pokropí tak matku, jako aj dieťa so svätenou vodou a prepustí ich v mene božom domov.

Drahé matky! Nezdráhajte sa tedy ísť na úvod, pretože požehnanie Cirkve je požehnanie vášho vlastného nebeského Otca. A dosavád' ešte nik neobanoval, že s požehnaním božím započal svoju ťažkú prácu.

LITERATÚRA.

Fialky, ročník II., sošit 3., zostavili Študentky Literárneho Krúžku Blahoslavenej Terezie zo slovenskej vyššej školy dievčat v materinci sestier ssv. Cyrilla a Methoda, Danville, Pa. Obsah: Obraz sv. Antona, Článok sv. Anton, napísala Helena Hreha; Naším dobrodincom, Mesiac Božského Srdca, napísala Maria Linkes, Svätí Cyrill a Method, napísala Maria Štefan, Návrstvy ku Prevelebnej Sviatosti, napísala Jozefina Langa, Kráľovna mája, Rozalia Kašprik; Štyridsaťhodinová pobožnosť, Anna Jarušínský, Vel'ká Noc, Terezia Kovalik; Cena omše sv. pre nás, preložila Florentina Omasta; Prvý piatok v našej káplne; Budúcim sestričkám ssv. Cyrilla a Methoda; Dobré nám tu, Maria Karkoš; Fialky, Agnesa Abbik; Cena hudby, Terezia Jakubov; Obraz úradníčky Literárneho Krúžku Blah. Terezie; Prvé výročie nášho Krúžku, Margita Gregorovič; Oslovenie, Agnesa Abbik; Zachovajme si slovenčinu, Alžbeta Slavkovský; Slovenské obyčaje, Maria Venit; Dorka, krásna rozprávka zo života slovenskej rodiny; Jak t'ažko sa učiť po slovensky, Jozefina Marcinko; Jarné radosti, Helena Podracky; V slovenskom kostole, Maria Lengel; Naša “domáca” veda, Margita Mikula; Sv. Alojz, Jozefina Tkač; Dve spojenia — dve prijatia, Anna Karoš; Ukrytí svätí, báseň, ktorú preložila Karolina Tybor; Opravdivý Kre-

st'an, Naša spása, nad ktorým článkom je kríž drahého Spasiteľ'a. Slovenská časť je bohatá literárnou prácou. Za ňou vydaná je anglická časť: Our Angels, Margaret Mikula; The Juniors, Anna Jarušínsky; Our Freshmen, Mary I. Venit; Our sophomores, Roselle Kasprík; A new Acquaintance, Margaret Gregorovič; Phophecy to the circle, Caroline Tybor; Should one study one's own language, Helen Lipovsky; Our Worth, Theresa Jakubov; Music week, Violet Picking, Elizabeth Slafkovsky; Calendar, Susan Spak; Villa Sacred Heart Academy, Danville, Pa.

Spomenutá kniha zasluhuje povšimnutia. Je to práca našich malých včielek — nevinných l'alij, prekvytajúcich pod materskou opaterou/ctihodných Sestier sv. Cyrilla a Methoda. Tieto s napnutými silami pracujú na tom aby katolíckym Slovákom vychovaly vzorné a príkladné katolíčky a verné dcéry národa.

Spomenutú knihu vrele odporúčame jak mladým, tak starým. Mladí v nej najdu mnoho vábného a pútavého čítania, a starí zase najdu v nej poučenie a pokyny, ktoré s prospechom môžu použiť pri výchove svojích dcér.

Pre “Fialky” ročník 2-hý, sošit tretí píše: Villa Sacred Heart, Danville, Pa.

Nezl'akal sa.

Sprievodca ku turistovi: “Viete pane, kebych vám začal vyprávať dejiny týchto skalísk, vlasy na hlave by vám dupkom stávaly.”

Turista: “Pochybujem.”

Sprievodca: “Len sa nepretvarujte. Či snád' máte tol'ko gurážu?”

Turista: “Jako také niečo môžete povedať! Či nevidíte, že som holo-
hlavý?”

DOPISY

Allentown, Pa. — Osada sv. Jana Krstiteľ'a. Naša osada dňa 15-ho júly t. r. obliekla sa do smutočného závoju. Príčinou tohoto smutku bol odchod nášho obľúbeného kaplána dostp. Michala Hollý. Napriek tomu, že spomenutý velp. účinkoval medzi nami len jeden rod, predsa pririastnul nám ku srdcu na toľko, že keď nám oznámil, že sa bude muset' s nami rozlúčiť' veľmi sme sa zarmútili. Smutok náš podobal sa domu — rodine, ktorá ztratí do-
brého milovaného otca. Jako tam všetko kví-
li a plače, tak aj my sme oplakávali odchod
nášho milovaného dušpastiera. Ale darmo je!
Musíme sa podrobiť osúdu. My nie sme sami
na svete. Na duševný liek čakajú tiež aj iní
žizniví. Avšak, v jednom uist'ujeme velp. Mi-
chala Hollý, že keď aj bude od nás telesne
vzdialený, keď aj nám nebude osobne kázať
lásku ku Kristu, jeho duch, jeho napomínanie
a jeho horlivosť bude nám zorníčkou na trá-
ných cestách tohoto slzavého údolia. A okrem
toho s vd'ácným srdcom modlievať sa bude-
me za Vás velp. aby najvyšší kňaz — Ježiš
Kristus bol Vám na pomoci vo Vašom t'ážkom,
ale vznešenom povolaní.

J. — osadník.

Natrona, Pa. — Osada sv. Mateja. — Osad-
níci pri osade sv. Mateja mali príležitosť brat'
účasť na zvláštnej a zriedkavej slávnosti na
sviatok svätých apoštolov Petra a Pavla, dňa
29-ho júny. V ten deň syn jedného osadníka
obetoval Pánu Bohu prvú verejnú nekrvavú
obet. Bol to dôstp. Jozef T. Bednarík, syn
horlivých katolíckych rodičov Štefana a Te-
rezie Bednarík.

Dôstp. Jozef Bednarík narodil sa 10-ho no-
vembra 1897. Obecné školy vychodil v meste
Natrona, Pa. Návštevoval osadnú školu sv.
Jozefa. Klasické a bohoslovecké štúdia začal
a končil v St. Vincent, Beatty, Pa. Kde dňa
22-ho júny t. r. bol aj za kňaza vysvätený osv.
p. H. C. Doyle-om, biskupom pittsburghským.

My šťastlivým rodičom gratulujeme, že sa
mohli dožiť tej radosti a tej doby keď ich syn
povýšený bol na hodnosť, na ktorú mnoho je
povolaných, ale málo vyvolených. Pri čom
vystavujeme ich za príklad druhým rodičom.
Novovysvätenému velp. Jozefovi T. Bednarík
ale, z uprinného srdca prajeme aby Hospodín
dodával mu potrebnej milosti, žeby ovečky,
ktoré mu budú sverené mohol zdarne viesť
po cestách Kristových do večnej slávy.

Krúh štedrých milodarcov

V mesiaci júny na Listy sv. Františka došli
nasledujúce milodary, ktoré s povďakom kví-
tujeme, a všetkým milodarcom, ktorí naše po-
dujatia podporili vyslovujeme touto cestou ve-
rejnú vd'aky a uprinné Pán Boh zaplat'. Dú-
fame, že aj druhí budú nasledovať ich príklad,
a že svoje hrivny tiež dopošlú na to vznešené
dielo — na kollegium sv. Františka.

Na kollegium doposlali:

Ženský klub pri osade sv. Jozefa, v Haz- leton, Pa.	\$24.00
Číslo 172, 1. K. S. Ž. J. vo Wilkes-Barre, Pa. (sbierka a dar).....	15.00
Číslo 128, 1. K. S. J. v Mt. Olive, Ills....	10.00
Číslo 406, 1. K. S. J. v Carnegie, Pa. (sbierka)	10.00
Číslo 313, 1. K. S. J. v Pullman, Ills. (sbierka)	10.00
Číslo 543, 1. K. S. J. v Chicago, Ills....	10.00
Číslo 266, 1. K. S. J. v Hazelton, Pa....	10.00
Čís. 207, 1. K. S. J. v Cymbria Mines, Pa.	10.00
Číslo 491, 1. K. S. J. v Meriden, Conn...	7.00
Číslo 101, 1. K. S. Ž. J. v St. Louis, Mo..	7.00

Číslo 125, 1. K. S. Ž. J. v Mingo Junction, Ohio	5.00
Číslo 389, 1. K. S. J. v Chicago, Ills....	5.00
Číslo 373, 1. K. S. J. v Toronto, O.....	5.00
Číslo 176, 1. K. S. Ž. J. v Cleveland, O..	5.00
Číslo 154, 1. K. S. J. v Clinton, Ind....	5.00
Číslo 333, 1. K. S. J. v Grassflat, Pa....	5.00
Rudolf Glabaznya, v Chicago, Ills.....	3.00
Spolok sv. Jana Krstiteľ'a, v Treckow, Pa.	2.00
Číslo 698, 1. K. S. J. v Argo, Ills.....	2.00
Číslo 117, 1. K. S. J. v New Castle, Pa..	2.00
Číslo 104, 1. K. S. Ž. J. v Collinsville, Conn.	2.00
Ján Somyš, v Pittsburgh, Pa.....	2.00
Ondrej Urbanec, v Pittsburgh, Pa.....	2.00
Maria Metrik, v Munson, Pa.....	1.00
Pavel Dlubáč, v Collinsville, Conn....	1.00
Číslo 354, 1. K. S. Ž. J. v Hazleton, Pa.	1.00
Helena Lapšanský, v Ironwood, Mich.	1.00
sl. Alžbeta Hučík, v Chicago, Ills.....	1.00

Na sväté omše doposlali:

Helena Lapšanský, v Ironwood, Mich..	\$ 3.00
Jozef Zelinka, v St. Charles, Mich.....	1.00

Do omšového spolku (do Apoštolátu sv. Františka) sa prihlásili a nasledujúce poplatky doposlali:

Rozalia Bugel, v Superior, Wisc.....	\$10.00
Ignác Paleník, v Chicago, Ills.....	10.00
Číslo 59, 1. K. S. J. v Perth Amboy, N. J.	10.00
Zuzana Konečný, Stockett, Mont.....	2.00
Terezia Mihalak, Chicago, Ills.....	1.00
Agnesa Krajčí, Chicago, Ills.....	1.00
Mariá Matis, Chicago, Ills.....	1.00
Anna Kursár, Chicago Ills.....	1.00
Kristina Kaňala, Chicago, Ills.....	.50
Johanna Krasula, Chicago, Ills.....	.50
Anna Krasula, Chicago, Ills.....	.50
Maria Dano, Chicago, Ills.....	.50
Juraj Mihalak, Chicago, Ills.....	.50
Anna Kursár, Chicago, Ills.....	.50
Justina Lattak, Chicago, Ills.....	.50

Terezia Jevak, Chicago, Ills.....	.50
za omr. Serafina a Anna Durčák.....	1.00
Maria Metrik, v Munson, Pa.....	.50
Juraj Metrik, v Munson, Pa.....	.50
Anna Rendosh, v Munson, Pa.....	.50
Jakub Rendosh, v Munson, Pa.....	.50
Maria Saksa, ml., v Munson, Pa.....	.50
Maria Zahumenský, v Munson, Pa.....	.50
Joz. Zahumenský, v Munson, Pa.....	.50
Zuanna Palus, v Munson Pa.....	.50
Jakub Palus, v Munson, Pa.....	.50
Jakub Revicki, v Munson, Pa.....	.50
Zuz. Revicki, v Munson, Pa.....	.50
Anna Kadaš, v Munson, Pa.....	.50
Štef. Kopinko, v Munson, Pa.....	.50
Anna Kopinko, v Munson, Pa.....	.50
Karol Zahumenský, v Munson, Pa.....	.50
Veron. Zahumenský, v Munson Pa.....	.50

Obáľkové sbierky

ktoré zavedené boli v niže spomenutých slovenských katol. osadách:

Obáľková sbierka na františkansky kollégium zavedená v slov. osade sv. Jozefa Pestúna, v Chicago, Ill. na ktorú následovní prispeli Dokončenie.

Po \$2.00:

Eva Mušak,
Paulina Neydlík,
Ján Ondrla,
Jozef Ondrla,
Michal Orth,
Juraj Osvald,
Štefan Pagáč,
Anna Pišta,
Jozef Pokora,
Ignác Ptáčin,
Veronika Ritnošik,
Ondrej Škanda,
František Skičak,
Louis Sečkár,
Gašpár Slezák,
rod. Štefan Sokol,
Maria Sokolík,
Jozef Štepuncík,
Ludvik Šumák,
Ján Šurlák,
Jozef a Anna Šurlák,
Maria Šurlák,
A. Švabek,
Adam Tabaček, ml.,
Eva Vacko,
Anna Vančo,
Ján Vančo,

Ján Vaško,
A. M. Vraniak,
Alfred Wargoš,
Etel Wargoš,
František Wilček,
Emilia Wozár,
Rudolf Žitnan,
Žofia Žmuran,
N. N.

Po \$1.50:

Ján Tylka.

Po \$1.25:

Maria Gitniak.

Po \$1.00:

Jozef Bachroník,
Johanna Bajor,
Ján Bajza,
Pavel Ballay,
Jozef Bančák,
Magdalena Baranek,
J. Bartoš,
Alojz Beliš,
Rozalia Bialek,
Juraj Bobot,
Terezia Bronerský,
Jozef Chodor,
sl. Maria Cesman,

Ján Cigančík,
Anna Cogler,
Joz. Danda,
Anton Demko,
Michal Demko,
Anna Dibala,
Ondrej Dibala,
Michal Drdák,
Žofia Dorček,
Michal Drozdek,
A. Ducman,
Anna Dudas,
Jozef Duraj,
Karol Duras,
Maria Duratinská,
Barbara D'uriš,
Anna Džudži,
Pavel F. Fundárek,
Peter A. Fundárek,
Eva Furmánik,
František Gajdušek,
Juraj Gáloš,
Martin Harár,
Matej Hodas,
Jozef Holčínek,
Matúš Holeša,
Veronika Horvát,
sl. Zuzanna Hudík,
Johanna Imrišek,
Ján Jobb,
Salamon Kolčic,
sl. Anna Kalina,
Jozef Karas,
Maria Karkoška,

Michal Kijaček,
Ondrej Kisel,
Matej Kitka,
Katerina Kokeš,
Anna Kováčik,
Anna Kozlík,
J. J. Krajčovič,
Z. Kubridzak,
Ignác Kulošták,
Jozef Kurucár,
Rozalia Kuvik,
Maria Lamlech,
Ján Lamlech,
Anna Lilek,
A. Lukáč,
Jozef Mahdjarik,
Michal Makuka,
František Mally,
Anna Maurer,
Jozef Mayer,
Štefan Melek,
Jozef Minarik,
Gašpár Minarik,
sl. Anna Morluck,
J. Naništa,
Jozef Novotný,
Barbara Olexa,
sl. Anna Ondrla,
Maria Oposnan,
Ján Paciga,
Martin Palo,
Anna Patún,
Martin Petras,
Pavel Petriček,

Pavel Pilík,
 Štefan Pišta,
 Anna Prekop,
 Imrich Prekop,
 Jozef C. Pučík,
 Alžbeta Rottenberk,
 Anton Rozboril,
 Jozef Rusnák,
 Michal Sabo,
 Hermína Sadecký,
 Jozef a Maria Salaj,
 Ján Salaj,
 Martin Šedivý,
 Matúš Šeliga,
 Jozef Ševčík,
 Louis S. Škriba,
 Jozef Škultetý,
 Terezia Skyčák,
 Eduard Sladek,
 Karol a Helena Solin,
 Maria Stančík,
 Štefan Stankovič,
 Ján Štefanek,
 Maria Štefanek,
 Rudolf Štuller,
 Vincent Šupej,
 Štefan Švec,
 Anna Tupý,
 Florian V. Tylka,
 Vendelin F. Tylka,
 Justína Uhlárik,
 Ján Vančo,
 Peter Vdovec,
 Ján Vdovičík,
 Kornel Vereš,
 Ignác Višnovský,
 Ondrej Vlňa,
 Anna Vojáček,
 Gustáv Vozár,
 Apolonia Vraniak,
 Jozef Vraniak,
 František Wavra,
 Pavel Zajac,
 Martin Zborovan,
 Ján Zemka,
 Michal Zemka,
 Štefan Zemko,
 J. Zezulka,
 Štefan Zmrazek,
 Stanislava Zochoska,
 N. N.,
 N. N.,
 N. N.,

Nemenovaný.

Po 75 centov:

Anna Pudrik.

Po 50 centov:

Anna Dujnič,

Obáľková sbierka na františkanský kollégium zavedená v osade sv. Kríža v Bridgeport, Conn., na ktorú prispeli nasledovní:

Po \$10.00:

Ondrej Jacko a manželka.

Po \$5.00:

Juraj a Maria Virgalla.

Po \$2.00:

Frank a Ondrej Jacko,

Anna Puzak,

Michal Puzak,

Karol Slosár.

Po \$1.50:

Maria Goliaš, st.

Po \$1.00:

Štefan Bača,

Ondrej T. Benichak,

Amália Čech,

Viktoria Čech,

Matej Čech,

sl. Maria Čech,

Jozef Drobnák,

Jozef Falandrys,

Jozef Gmitter,

pí. J. Gmitter,

František Goliaš,

Imrich Goliaš,

Ondrej Hajzus,

Pavel Herzog,

Anton Jacko,

sl. Kater. Jacobs,

Ján Jakubinec,

pí. J. Jakubinec,

Janova Niemec, vdova,

Anna Keltos,

Jozef Keltos,

Juraj a Žofia Krcinus,

Maria F. Kupec,

Mich. a Karol. Liš-

činský,

Maria Mačišak,

Viktoria Marák,

Michal Mesároš,

Ondrej Michalovič,

Maria Michalovič,

Ján Monský,

Rozalia Koniček,

Maria Lisenger,

Ján Sopka,

N. N.,

N. N.

Anna Murcko,

Jak. a Barb. Olekšák,

Maria A. Olha,

Kater. Olha,

Veronika Pelis,

Anna Peker,

Anna Pirotnák,

Ján F. Pivovarník,

Michal Prosba,

Maria Prosba,

Jozef Puzak,

Jozef Sadawski,

Ján Sadawski,

Anna Seman,

Ondrej Seman,

Maria Servilla,

Michal Servilla,

Pavel Servilla,

Paulina Servilla,

Villiam Servilla,

Margita Signarovič,

Karol Slosár,

Ján Tomáč,

Anna Tomko,

Juraj Tvardík,

Zuzanna Virgilla,

Maria Vladár.

Po 50 centov:

Frank A. Goliaš,

Štefan F. Goliaš,

Ondrej Hajzus,

Janova Niemec,

A. Listinský,

Maria Rusnák,

Maria Servilla,

Jozef S. Vargo,

M. Varga,

N. N.

Po 25 centov:

Michal Olex,

Jak a Barb. Olekšák,

N. N.

Po 10 centov:

Anna Zarnoch.

Katolícki Slováci z Pittsburghu, a okolia slávnostným spôsobom idú osláviť" pamiatku našich slovanských bratov apoštolov. sv. Cyrilla a Methoda. Slávnosť odbývať sa bude v Kennyáood Parku vo štvrtok dňa 31-ho july, 1924. — Na slávnosť povolávaná je všetká katolícka Slovač z Pittsburghu a okolia. — Program slávnosti je veľmi bohatý.

Sto Sv. Omší do roka

a veľ'a iných duchovných milostí môže získať každý, kto
vstúpi do omšového spolku (večné omše), alebo
ináč známeho pod menom:

APOŠTOLÁT SV. FRANTIŠKA

Ciel' tohoto apoštolátu je, že ten, kto do neho vstúpi podporovať bude sv. omšami, modlitbami a almužnami tú veľ'kú missionársku prácu, na ktorú sa podujali otcovia Františkáni Kommissariátu sv. Kríža.

Na teraz údovia budú účastní sto sv. omší, ktoré otcovia Kommissariátu slúžia každý rok na úmysel' údov; keď apoštolát sv. Františka sa bude rozmáhať, bude sa slúžiť ešte viacej sv. omší a to tak dlho, dokiaľ Kommissariát bude jestvovať.

Apoštolát sv. Františka je tedy nič iné jako spolk večných sv. omší za živých a zomrelých údov.

Okrem tých sto sv. omší, ktoré sú priamo obetované za údov Apoštolátu sv. Františka, údovia stanú sa účastnými ešte i iných sv. omší, ktoré otcovia kommissariátu ročne odávajú za svojich dobrodincov. A tak tiež i všetkých sv. prijímaní našich klérikov, bratov a študentov,

všetkých modlitieb a dobrých skutkov, ktoré vykonajú údovia Kommissariátu a celého Rádu sv. Františka, a všetkých sv. missií, ktoré otcovia Kommissariátu dávajú po osadách.

Do Apoštolátu sv. Františka môžete dať zapísať i duše zomrelých Vašich priateľ'ov a dušičky v očistci.

Každý úd dostane zvláštny diplom (pekný obraz) čo vysvedčenie, že je údom Apoštolátu.

Ten kto vstúpi do spolku omšového alebo do Apoštolátu sv. Františka, platí ročne 50 centov, alebo raz na vždy \$10.00.

Jak by ste sa chceli stať členmi Apoštolátu vtedy píšete na,

FRANCISCAN FATHERS,

1852 W. 22nd PLACE,

CHICAGO, ILLS.

Na ľahké
mesačné
splátky

TABOR SUPPLY CO.
3514 20 W 26 ST.
Furniture, Rugs, Stoves, Phonographs,
Sewing Machines Etc.

Do Katolíckeho Domu Katolícky časopis!
PREDPLATTE SI LISTY SV. FRANTIŠKA.

Vel'mi poučno-zábavný katolícky časopis
vydávaný Otcami Františkánmi.

Vychodí každý mesiac.

Predplatné len dva (\$2.00) na celý rok.

Poprajte si duševného požitku a svoje predplatné zašlite ešte dnes
na adresu:

LISTY SV. FRANTIŠKA,

1849 W. 22nd Street

- - -

Chicago, Ills.

NAŠI SPLNOMOCNENÍ JEDNATELIA.

Ctenej slovenskej verejnosti oznamujeme, že naši splnomocnení
jednatelia pre Listy sv. Františka sú:

Ján Bainer z Cudahy, Wis., pre Cudahy, Carrollville, Milwaukee
a Racine, Wisconsin.

Ján Hlister z Pittsburgh, Pa., pre Pittsburgh a okolie.

Úctive vyzývame ctenú slovenskú katolícku verejnosť na vyššie
spomenutých okoliciach, aby našim ct. zástupcom bola na pomoci pri
šírení krásneho časopisu Listy sv. Františka. Oni jediní oprávnení sú
prijímať predplatné na Listy sv. Františka. Predplatné na rok je \$2.

S úctou,

Administrácia Listy sv. Františka.

LISTY SV. FRANTIŠKA

AUG 23 1924

UNIVERSITY OF ILLINOIS

“Nasledujte mňa, jako ja nasledujem Krista!”

Zábavno-poučný mesačník pre katolíckych Slovákov v Amerike.
Vychádza každého 15-ho v mesiaci. Predplatné \$2.00 na rok.

Vydávajú OTCOVIA RÁDU SV. FRANTIŠKA,

1849 West 22nd Street,

Chicago, Illinois.

"LISTY SV. FRANTIŠKA"

(LEAFLETS OF ST. FRANCIS)

Vydávajú mesačne

**OTCOVIA
RÁDU SV. FRANTIŠKA
Komisariátu
SV. KRÍŽA.**

Každého 15-ho v mesiaci.

Predplatné na rok \$2.00.

Jednotlivé číslo 20c.

Telephone: Canal 0098

Published by the

FRANCISCAN FATHERS

Commissariate of the

HOLY CROSS

On the 15th of each Month.

Subscription per annum \$2.

Single copy 20c.

Telephone: Canal 0098

Omša svätá bude slúžená každú nedel' u za vel'kodušných
predplatiteľ'ov v kostole SV. ŠTEFANA,
záp. 22. Place, Chicago, Ill.

—o—
Agenti, pracujúci na rozšírení časopisu "Listov Sv. Františka," môžu kollektovať jedine predplatné na tenže mesačník. — **Pod žiadnou podmienkou nie ím je dovolené sbierat' alebo prijímat' peniaze na Sv. Omše, alebo milodary na akékol'vek iné ciele.** Bud'eme len povd'ační, keď nám podobný prípad, alebo prípady, naši ct. predplatitelia alebo čitatelia oznámia, či sa spomenuté rozhodnutie prísne zadržiava. Prosíme, nech Vás toto malé oznámenie vedie a nie žiadne iné ohlasy.

—o—
Keď zasielate zmenu adressy, zašlite nám tak starú ako i novú adresu. Takéto zmeny nám musia byť zaslané dva týždne pred dátumom vydania nasledovného čísla; ináč číslo bude zaslané na starú adresu bez zodpovednosti.

Všetky listy ako i peňažné zásielky majú byť adresované na: "Listy Sv. Františka," 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

—o—
S radost'ou prijmeme a uverejníme rozprávky, články, dopisy alebo básničky—ktoré sú hodné uverejnenia—od našich ct. čitateľ'ov. Všetky dopisy, články alebo oznámky musia byť zaslané redakcii najneskoršie do 5. v mesiaci.

Listy Sv. Frantiska

Zábavno poučný mesačník pre katolíckych Slovákov v Amerike
Vychádza každého 15-ho v mesiaci.

Adressa: LISTY SV. FRANTIŠKA, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Predplatné \$2.00 na rok.

"Entered as second class matter February 27, 1924, at the post office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879. Acceptance for mailing at special rates of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized February 27, 1924."

ROČNÍK (Vol.) 1.

AUGUST (August) 1924.

ČÍSLO (No.) 8.

O B S A H:

Čo sa to na nebi deje? . . . (Báseň od I Gr. Orlov	227
Nanebevzatie Panny Marie	228
Rodičia a škola	230
Varujte sa zlých časopisov	233
Zavinená krádež. (Povešť. Dokončenie)	234
Kríže pochádzajú od Boha	237
Tretí Rád sv. Františka	240
Do modlitieb sa odporúčajú	244
Žalmy Kráľa Dávida	245
Spolok Krest'anských Žien a Matiek. — Siedmy recept	248
Konvencia R. a G. K. T. S. J. Sokol	251
Dopisy	253
Krúh štedrých milodarcov (sbierky)	255
Výstraha	256

O Maria, pre tvoje slávne na nebevzatie oroduj za nás!

ČO SA TO NA NEBI DEJE?

Čo sa to na nebi deje? . . .
Slnko svitá na obzore,
majestátne idúc hore,
strážmi, grúňmi zlato seje.

Lež, hl'a, barlá dunia divým, tupým hlasom;
tu i taní oblohou štrela kmitne časom
v jasnom lesku hravom.
Vokol všetko mlčí — strachom trpnu stráne,
až chladný rosy pot pred nezvyklým zjavom
vychádza hen na ne.

Po klenutí vidno čudné lietat' stíny,
každý záraz vetra ich skvelšími činí.
Pol'om dovokola
preľúbežná voňa tiahne. V dialke zvoňa
hlas príjemný zvučí — k modlitbe nás volá,
nekvíli, nestoná.

Hoj, ved' to anjelov sbor tam lieta,
čo nám Matku nesú z tohoto sveta!
Už i otvárajú nebies bránu,
radostne vítajú Král'ovnú čakánú!

Ich víťazná hymna slávne zneje,
budiac v srdci našom lúč nádeje,
že sa shliadneme s ňou tam na nebi,
kde je plná lesku, slávy a veleby! . . .

Čo sa to na nebi deje? . . .
Slnko svitá na obzore,
majestátne idúc hore,
strážmi, grúňmi zlato seje.

Sbor anjelov v jeho lesku lieta,
čo nám Matku z toho nesú sveta.
Už i otvárajú nebies bránu:
Slávne korunujú Král'ovnú čakánú!

I. G. Orlov.

Nanebevzatie Panny Marie.

Tuzemský živôt našej drahej Matky blížil sa ku sklonu. Nie staroba, nie choroba, lež jej materinská láska a túžba po spojení s jej predrahým Synom, podrily korene jej života. Jej predrahá duša dožila sa síce rozkvetu diela Kristovho, ale to ju neuspokojilo. Jej materinské srdce, ktoré bolo zakotvené v jej božskom Synovi, stále túžilo po spojení s ním a smele môžeme povedať, že táto túžba strávila postupne jej životné sily a vyhasila sviecu jej tuzemského života.

Prv ale než by sa toto bolo stalo — jako to ústne podanie udáva — Anjel Pána oznámil našej Matke, že o tri dni zomre. Boh dal tedy jej svätej duši príležitosť, aby sa pripravila na svoju poslednú púť. A naša drahá Mat' — to si môžete predstaviť — pripravila sa čo najpríkladnejšie. Pripravila sa s čistým a s poníženým srdcom. A jako sa podrobila vôli božej keď jej anjel zvestoval, že počne a porodí Syna, ktorý vykúpi svet, tak aj teraz, podrobila sa posolstvu anjela s tou najväčšou ochotou, keď jej zvestoval, že ju Boh povoláva ku sebe do večnosti. Jej ústa aj teraz šeptaly tie utešené slová: "Ejhl'a dievka Pána, staň sa mi podľ'a vôle tvojej." A Pán skutočne na tretí deň povolal dušu jej k sebe.

Ked' Panna Maria zomierala, všetci apoštolovia boli pospolu v Jeruzaleme. Božská Prozetedelnosť pozvala ich zo všetkých končín sveta. A oni vnútorným tušením hnaní ponáhľali sa do mesta, aby sa mohli rozlúčiť n' aposledy s tou, ktorú si vyššie ctili než svoju vlastnú matku. A skutočne, keď sa poschádzali, našli ju ešte živú. Bola ešte pri úplnej pamäti. A vidiac ich stáť okolo svojho lúžka zarmútených, potešila a oduševnila ich ku d'alšej vytrvanlivej práci. Dala im svoje materinské požehnanie a rozlúčiac sa s nimi čo pravá matka, usnula tichúčko v Pánu. Oči všetkých apoštolov boli zakalené slzami a nemo hl'adely na ožiarenú tvár svojej drahej Matky. A keď vypustila ducha, tiché vzdychanie a vrúcna modlitba apoštolov zaplnily celý dom.

Na jej mrtvom tele nebolo poznať žiadnej stopy smrti. Tvár jej bola ožiarená a usmiata. Bolo badať na nej, že prv než by sa jej duša bola odlúčila od tela, istotne jej božský Syn prišiel jej v strety, a to ju učinilo tak veselou, tak blaženou.

Apoštolovia hlboko dojatí padli na kolená a prespevovali Žalmy až do tmavej noci. Chýr o skonaní Matky Božej sa rýchle rozletel po celom o-

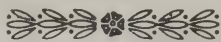
kolí a všetci kresťania, ktorí na blízku bývali dotistli sa k jej lúžku, aby prišli posledný krát' pol'úbit' tú jej svätú ruku, ktorá v živote tol'kým žehnala, ktorá tol'ko slz sotrela. Ba mimo týchto, dotislo sa k jej lúžku aj mnoho ťažko nemocných a dotknúc sa jej tela, našlo uzdravenia.

V nasledujúci deň slávnostný prôvod tiahol do doliny Jozafát. Ciel' tohto prôvodu nám všetkým je známy. V tomto prôvode vyprevadili prví kresťania a apoštolovia pozostatky svojej drahej Matky k večnému odpočinku. Keď ale tieto pozostatky do hrobu uložili, ozval sa hlas zo zástupu: “Maria bola matkou Syna božieho, Ježiša Krista. O Spasiteľ'ovi našom ale známe, že On nezostal v hrobe, ale slávne zmŕtvych vstal. Preto predpokladám, že ani Matka jeho nezostane dlho v hrobe, a ja by som odporúčal, aby sme vytrvali pri hrobe do tretieho dňa a presvedčili sa, či sa aj s ňou nestane podobný zázrak. . .” Zástup súhlasil a tak apoštolovia, jako aj ostatní veriaci vytrvali pri hrobe až do tretieho dňa. . . Na tretí deň ale otvorili hrob prečistej Panny a z toho hrobu prúdila nevysloviteľná vôňa. . . A apoštolovia so zástupom spolu hľadáli telo predrahej Matky. . . tela ale nebolo. Ono zmizlo. . . Zá-

stup plesal a z úst všetkých prítomných ozývala sa radostná pieseň k oslave predrahej Matky, ktorú si Boh nie len dl'a duše, ale aj dl'a tela pojal ku sebe. . . A skutočne: Tá Panna, ktorá Bohu nielen dušou, ale aj telom slúžila, zaslúžila si, aby nie len duševne, ale aj telesne bola vzatá zaraz po smrti do neba.

Boh sa tedy postaral o svoju Matku. On jej dal sice mnoho pretrpieť. On jej pripravil korunu mučeníkov tu na tejto zemi, ale v tom samom čase pripravoval jej korunu v nebi, ktorá mala presahovať v cene a krásy všetky koruny nebešťanov, anjelov a svätých.

Cirkev katolícka a s ňou spolu my, jej členovia veríme, že Matka božia skutočne vzatá bola do neba nie len duševne, lež aj telesne. Jej pozostatky nik nevlastní. Cisári a panovníci uchádzali sa o jej pozostatky. K vôli ním stavali nádherné chrámy, ale ani jeden z nich nebol vstave si ich zadovážiť pre tú jednoduchú príčinu, ponevác telo Panny Marie na tomto svete nezostalo, ale vzaté bolo z hrobu prosto do neba. Tam ale posadené bolo na pravicu Ježiša Krista, ktorý si Matku svoju tým najslávnejším spôsobom korunoval.

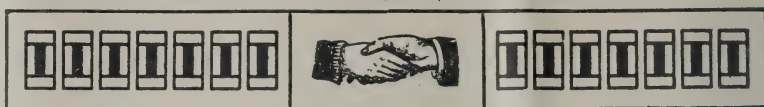

Uhádol príčinu.

Istý študent pred skúškami vypitoval sa svojho profesora rozlične otázkami. A keď ich konečne bolo veľa profesor nahnevane povedal: “Sprosták sa ľahčie môže spýtať viac otázok, ako múdry môže odpovedať.” — Na čo jeden zo študentov rýchle poznamenal. “Teda to je príčina prečo mnohí z nás pri zkúške prepádame.”

Podivná odmena.

V jednom obchode mali túto oznamku: “Kúpte si vaše potreby u nás. S každou kúpou dáme vám poistné na obnos \$500.00. Len pred včera jeden z našich klientov žlámal si ruku za čo sme mu vyplatili vyše spomenutý obnos. Sprobujte aj vy vaše šťastie. Zajtra možno padne rad na vás.”

Rodičia a škola.

O niekoľko dní znovu sa otvoria dvere našich katolíckych škôl, preto nezaškodí, keď si trocha pobesedujeme o pomere našich rodičov ku škole.

V istej rodine celá t'archa domácnosti spočívala vez celý boží deň na matke. Otec pracoval v dielni, matka pracovala doma. Mimo svojej domácej práce ale musela sa starať aj o svojich päť malých dietok. Aby vstave bola udržať ich na úzde, pomáhala si ako mohla. Vyhrážala sa im kominárom, židom, Mikulášom, čertom a keď už ani to nepomáhalo spomla si vo svojej múdrosti na učiteľ'a. Kedýkoľvek jedno z dietok bolo roztopašné, matka sa mu pohrozila: "Počkej ty len počkej! Však príjde deň, keď začneš chodiť do školy. Tam ti učiteľ dá. Tak ti vymaluje chrbet, že t'a ani otec nepozná. Ja, úbohá mat'som už na vás prislabá, ale tam v škole, tam sa doznáte, že čo je učiteľ'. Len počkajte! Prvého Septembra sa už blíži a učiteľ' si už prichystal na vás dvanásť sladkých trsteničiek. Keď vám jednu položí tak sa budete vrtiť po zemi, jako had." Deti hrozbe matkynej pomalý uverily a to tým viac, pretože častejšie počuly, že ten a ten, alebo tá a tá, ktorých poznaly, boli príkladne potrestaní pre ich neporiadne držanie. A tak pomaly zrástla v srdciach dietok nenávisť proti škole a proti učiteľ'ovi. Škola v ich očiach nebola viac školou, ale mučiarňou a učiteľ' nebol viac učiteľ'om, ale tyranom, ktorý je len na to stvorený, aby dietky tríznil. A tak s úzkosťou v srdci čakaly, že kedy sa o-

tvorí tá nenávidená škola v ktorej oni majú stráviť osem dlhých rokov. A keď zavítalo prvého Septembra a matka ich pojala za ruku, aby ich zaviedla k zápisu, to ste mali vidieť ten domáci cirkus. Jedno vám skočilo pod posteľ, druhé pod pohovku a začaly vám revať, ako keby ich bol na šibenicu viedol. A úbohej materi vzalo to vyše hodiny, kým ich povyt'ahovala, znovu okefuvala a umyla. Po mnohom trápení dostala ich konečne predsa do školy, ale jako uzrely toho nenávideného učiteľ'a, vytrhly sa z rúk matky a hybaj domov. A vzalo to skoro celé dva týždne, kým dietky konečne navykly a kým sa učiteľ'ovi podarilo získať si ich lásku a dôveru.

Mnohým, ktorí toto čítať budú, zdá sa to byť bájkou. Ale bodaj by to bola len bájka; lenže bohužiaľ skutočnosť v mnohých pádoch je horšia od tejto bájk. Takých nerozumných rodičov, ktorí strašia dietky svoje s učiteľ'om, alebo s učiteľ'kou, je ešte mnoho. Pevne veríme, že mnohí to nerobia zo zlomyšľenosti, ale skôr z nerozvažitosti. Ale nech je jako chce, takto sa nemá s deťmi jednať. Povinnosťou rodiča je pestovať lásku k učiteľ'ovi a ku škole v srdci dietok. Jestli sa táto láska nevypestuje doma, práca učiteľ'a, patrične učiteľ'ky bude nadmieru obťažovaná, a učiteľ' ani polovicu toho nedocieli, čo by v riadnych pomeroch docieľiť mal, alebo môhol.

Preto múdry otec a múdra matka cel'kom ináč jednajú. Otec miesto toho, žeby vysedával v krčme so svo-

jími kamarátmi, príjde domov na čas a keď sa umyl, očistil a navečeral, vezme do rúk knižku, alebo nejaký dobrý časopis a začne hlasne čítať. Dietky sa divia, jak to môže ten otec také podivné veci čítať z tých malých čiarkov, z tých malých puntíkov. A otec pritiahne si dieťa ku sebe a ukáže mu tie malé puntíky a riekne synovi, alebo dcére: Vidíš dieťa moje tie litery a tie čiarky a tie puntíky, každá jedna z nich niečo značí. Keď ty budeš len trocha väčší, pošleme ťa do školy a pán učiteľ ťa to všetko naučí. On ti vysvetlí, čo každá litera značí. A neskoršie, keď budeš pilný a pozorný aj ty budeš vedieť pekne čítať, písať, rátať, kresliť, spievať atď. A dieťaťu sa začne snívať o škole, začne o nej rozmyšľať a deň po deň čaká, kedy sa už otvorí tá škola, kde sa ono všetko to môže naučiť, čo jeho otec a matka zná. . . . Mnoho záleží tedy na otcovi a matke, že jako si pripraví dieťa pre školu.

Mimo toho máme pre rodičov ešte aj inú malú radu. Kým je dieťa malúcké, otec a matka radi sa s ním pomaznajú. A nik im to nemôže zazlievať. Ved' dieťa je najmilšie práve v tom veku, keď ono začína mlúviť, keď začína vyslovovať tie prvé slová: mama, papa. Za prvé tri roky dieťa zväčša šušle. Slová nevyslovuje správne. Miesto r vyslovuje literu l, miesto l vyslovuje j; miesto č vyslovuje š atď. - Z počiatku sa mu to môže prepáčiť, ale jakonáhle dochádza dieťa k rozumu, otec a matka musia si dať záležať na tom, aby ho z toho vyliečili, ináč by mali učitelia s ním veľkú kľopotu. Ba mimo toho dieťa stalo by sa predmetom posmechu iných a iné deti veľmi ľahko prilepily by mu nejaké nemilé priezvisko, ktoré by z neho ani svätená voda nezmyla.

Toto sú tedy tie veci, ktorých si má

každý rodič všímať, prv než by dietky vypravil do školy. Sotvá že ich ale vypravil, pril'ahnú mu na pleciah iné starosti. No ale ani tých sa netreba zlaknúť. Výchova dietok vyžaduje obety — stále obety — ale tieto obety sú ten kapitál, od ktorých každý riadny rodič očakáva pekné úroky už za živa a ešte krajšie po smrti.

Jakonáhle sa tedy priblíži čas, keď máte zaviesť dieťa svoje do školy, hlad'ťe mu zaobstarat' všetko, čokoľvek len v škole potrebuje. A to samé majte na pamäti cez celú dobu, kým ono chodí do školy. Jestli si prajete, aby vám dieťa napredovalo vo škole, zaopatrite mu všetky knižky, sošity, perá, tušky atď. Bez týchto vecí školské dieťa vyzerá jako vojak bez zbrane. Je to pravda, že aj toto stojí pár dollárov, ale kol'ko tých dollárov vyhodí sa na daromnice z ktorých žiadneho osohu neni, ba možno že nám slúžia ešte aj na škodu. Bohužiaľ mnoho takých otcov máme, ktorí preklajú dieťa svoje od päty do hlavy, jestli sa ono opováži pýtať niekol'ko centov na knižku, na papier. Ale keď oni vyhodí dollára za pohárik smradlavého “múnšajnu,” ktorý ich o rozum pripraví, to neni nič. Predsa oni sa nadržnú a zaslúžia si toho, aby sa občerstvili a posilnili. . . . Dal by Boh, aby sa posilnili a občerstvili ale nie. . . s otravou!

Keď posielate dieťa svoje do školy, pošlite ho na kol'ko len možno čisté, umyté, učesané. Každý na dačo súci rodič háklivý je na zdravie svojho dieťaťa a preto očakáva, aby aj iné deti, s ktorými jeho dieťa obcuje, alebo pri ktorých jeho dieťa vo škole sedáva, boli čisté. Čo sa ale vyžaduje od iných dietok, to sa vyžaduje aj od vašich. Tu neni výnimky. Od každého rodiča sice nemôže sa vyžadovať, aby dietky svoje vždycky v nových

nádherných šatoch posielal do školy. To každému nestačí. Ale ano, celým právom sa môže vyžadovať od rodičov, aby dietky svoje čisto držali, žeby sa predišlo všeliakym chytľavým nemociam.

Popri tom nezabudnite byť prísni k vašim dieťkam. Dohliadajte na to, aby dietky vaše riadne navštevovaly školu a nechodily poza školu, ako to mnohé dietky robia. Prehliadnite častejšie ich školské knihy, sošity, aby ste sa sami presvedčili, či si riadne plnia svoje povinnosti. Dajte si záležať na tom, aby si dieťa každý večer vykonalo svoju večernú úlohu. Potrestajte ho, keď vidíte, že neplní svoje povinnosti, že sa stáva lenivým. Prezrite bedlive jeho mesačné vysvedčenie. A jakonáhle by ste zbadali, že dieťa nenapreduje, vezmite si ho na krátko. Stúpajte mu na päty až dotiaľ, kým sa nezbadá a neposbiera. Každé školské dieťa, ktoré svedomito plnilo svoju povinnosť s radosťou ukáže svojmu otcovi, matke svoje mesačné vysvedčenie a čaká od nich jaké-také uznanie, jestli si ho zaslúžilo. Podobne aj lenivé dieťa pripravené je na pokarhanie. Jestli sa mu ho ale nedostane, jestli ono vidí, že otec a matka sú ľahostajní a že si jeho vysvedčenia nevšímajú, spustí sa úplne a viac pomoci není. . . Dnešné deti učia sa v škole mnoho takých vecí, o ktorých sa našim predkom ani nesnívalo. A preto aj teraz nájde sa ešte mnoho takých zaostalých rodičov, ktorí miesto toho, žeby dieťa do učenia tiskali a ku práci oduševnili, sami robia prekážku dieťaťu. Známe otca, pošetilca, ktorému bolo trňom v oku, keď si jeho dieťa ku knižkám zasadlo. Nejedon-raz ho okríkol, aby sa nemorilo "s takými hlúposťami," lebo že vraj i beztak nebude profesorom. . . Či je to reč človeka rozumného? Ne-

máme sa tedy čo diviť, keď si dietky takýchto rodičov potom prácu obľahčia a prestanú plniť svoje povinnosti. S takými si potom ani učiteľ, ani učiteľka neporadí.

Od rodičov konečne žiadame aj úctu ku učiteľovi a učiteľkám; či sú ony Sestry, alebo svetské učiteľky, na tom nezáleží. Bola doba, keď niektorí učitelia naši stáli na tom samom stupni vzdelanosti, čo aj obecný pastier a keď sa dietky nie k vôli učeniu, ale len k vôli dohliadke posielaly do školy. Ale tá doba sa už dávno pomínula. V dnešnej dobe každý učiteľ — učiteľka musia byť diplomovaní a svoj diplom musia si usilovnou, čestnou prácou zaslúžiť. Pri tom všetkom ale ich plat je ešte aj teraz dosť mizerný v porovnaní s prácou, ktorú konajú na národnom i náboženskom poli. Nebyť učiteľov a učiteľiek, nemali by sme žiadnej kultúry, boli by sme zaostalí, podobní cigánom, alebo Indiánom z ktorých mnohí ešte ani v terajšej dobe nemajú poňatia o pravom učiteľovi. Učitelia a učiteľky naše ale dnes sú už — možno povedať — prvotriední. A takýchto si treba ctiť a vážiť a treba si oceniť ich prácu, ktorú pre národ náš tak horlivo a svedomito konajú. Ba sme môžeme tvrdiť, že učitelia a učiteľky naše sú nie len učiteľmi, ale aj vychovávateľmi. A čo takí zasluhujú si úctu nielen dietok, ale aj rodičov. Pravda mnohí rodičia ešte ani dnes nevedia oceniť prácu učiteľov a učiteľiek, ale takýmto rodičom by sme nič iného nežičili, len to, aby si zasadli do klasy, kde je 60-70 dietok shromaždených a vtedy by uvideli, čo to značí ovládnuť 60 dietok a to bez palice a bez korbáča a popri tom zaštepíť do ich srdca a umu všetko to, čo pokrok dnešnej doby od učiteľa a žiaka vyžaduje.

Blažený rodič, ktorý nehádže pole-
ná pod nohy učiteľ'a a nezneuctuje ho
hanobne pred dieťkami ,ale o mnoho
blaženejší ten, ktorý sa zastane učite-

ľ'a a svojím dobrým napomínaním bu-
dí úctu k nemu v srdciach svojích die-
ťok.

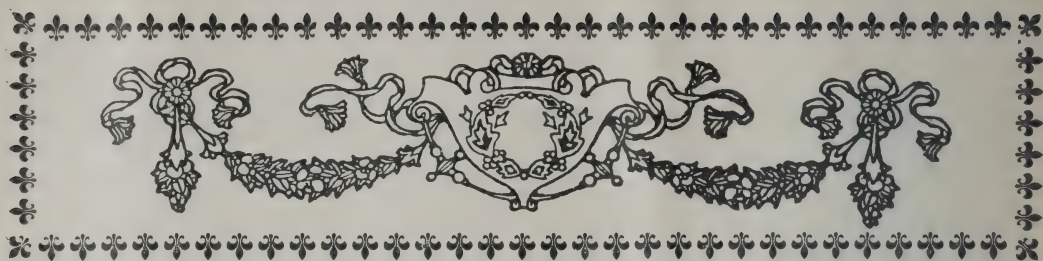
Varujte sa zlých časopisov.

Čo čítať? Jaká jednoduchá, ale
jak dôležitá a vážna otázka. A predsa
jak málo pozornosti venuje sa tejto
otázke. Ký div, že nemravnosť sa
vzmáha, že zbojstvá, krádeže a vrá-
ždy rastnú jako huby po dáždi, že roz-
vody sa šíria jako nákazlivá nemoc,
že matky stávajú sa vražditeľmi
svojho vlastného plodu, zabúďajú na
piate božské prikázanie “Nezabiješ”
keď diabol našiel si dobrého pomoc-
níka v nevereckej tlači. Diabol keď
videl, že naši rodičia boli šťastní v
raji, závidel im toho a kuval plány ja-
ko by ich sviedok. Obliekol sa teda
do hadej kože a liškal sa naším prvým
rodičom. Posmeloval ich aby sa ne-
báli, len aby jedli. Keď sa nebudú
bát' otvorila sa im oči, atď'.

Teraz zase ten istý diabol pristrojí
sa do rúcha tlačiarkeho a pod heslom
pokroku svádza človeka aby vypove-
dal poslušnosť Stvoriteľovi svojmu. A
za túto neposlušnosť oproti Bohu sl'u-
buje zlý duch slávu sveta, svetské ra-
dovánky a radosť v hovení hriešných
náruživostí. Takto chytá diabol ľudí
do svojej siete. A veru, žiaľ' bohu,
týmto sl'ubom padne v obet ohromne
veľký počet ľudí. Kol'kých katolíkov
oplakáva naša dobrá matka Cirkev
svätá. Ano smutí za nimi lebo padli
do náručia moci diablovej. Nechali
sa sviest' zlým čítaním: protinábožen-
skými časopismi alebo nemravnými
knihami. Trebárs sa písili, že boli ka-

tolíci, aj do kostola chodili, aj sa mo-
dlili, ale nedbali na výstražný hlas:
Varujte sa protináboženských novín,
nečítajte nemravné knihy! Kedykol'-
vek tento hlas počuli, odpravili ho
tým, že však oni nečítajú tie urážajú-
ce odseky, že ony ten časopis odbiera-
jú len preto aby si prečítali zprávy.
Chceli znat' čo sa deje vo svete. Ale
zvedavosť je špatná čnosť. Zveda-
vosť často upútala ich oči i na také
články, ktoré urážajúcim spôsobom
napádaly Cirkev svätú, posmievaly sa
mravoukám Kristovým, popieraly Bož-
stvo Kristovo, ba vôbec popieraly je-
stovanie Najvyššej Bytosti, ktorá ria-
di a spravuje osúdy ľudstva. Zprvu
sa nad týmto tí naši katolíci zhrozili.
Nedočítali článku. Noviny odhodili.
Ano, často si pomysleli: zajtrá odpí-
šem do redakcii aby mi ten časopis ne-
posielali. Neskoršie potom len tak
zväčša, prebehli cez taký článok. Po-
maly, pomaly navykli i na tie Boho-
rúhavé a mravy urážajúce staty. Až
konečne zavedený duch — moc dia-
blova začala aj v nich sa pohybovať.
Zrazu stali sa nepriateľmi cirkve, ne-
priateľmi prikázania božieho a ne-
priateľmi samého Boha. Tí, ktorí len
nedávno slúžili Bohu, stali si pod zá-
stavu tmy — pod zástavu vojska Lu-
ciferovho.

Hľ'a, takto z tichého beránka stáva
sa dravý a zúrivy vlk, ktorého sa po-
tom musí každý chrániť.

Zavinená krádež.

(Dokončenie)

Paní okresná roztrhla rýchle obálku a uzrúc v nej účet', zbledla. Potom sa ale zapálila a zastonala: "To je predsa len hrúza. Takého niečo, na verejnom námestí sa mi ešte nepridalo. . . Keď matka tvoja potrebuje niečo, mala prísť ku mne. A ty by si zaslúžil, aby si pre svoju drzosť bol v škole potrestaný. Povedz matke tvojej, že sa hnevám na ňu. . . Nech príjde ku mne niektorý deň sama. . ."

Chlapec stál jako oparený a šiel s plačom domov. Báľ sa matke takú novinu priniesť. Najviac ho ale mrzeľo to, že miesto veľkého okruhu chleba újde sa mu hodný buchovať do chrbta. . .

"Prečo plačeš?" pýtala sa ho matka, keď sa vrátil. . . "s kým si sa zase bil?"

"S nikým," riekol chlapec s plačom. . . "Stretol som milosť paniu na námestí a odovzdal som jej lístok, ktorý ste mi dali. A ona mi vynadala do drzých a pohrozila mi, že má dáť v škole potrestať. Na vás ale že sa hnevá a že máte k nej niektorý deň sama ísť. . ."

Trnková zalomila rukami. . . "To je ale pekná novina! Bola milosť pani sama, keď si jej ten list odovzdal?"

"Nebola. Prechádzala sa s pani advokátovou a s pani lekárníčkou."

"Oh ty nešťastné dieťa. . . Či si ty nevedel, že sa to nesluší takým dámam listy na ulici dávať? Vidíš, vidíš Ter-

ko, teba som posielala, pretože máš lepší rozum a nechcela si ma poslúchnuť. Tak tu ho máš! Teraz sme si ale ozaj presolili polievku. . ." A hodiť sa na stolec, dala sa do plaču. . . Dietky vidiať matku plakať, tiež sa rozplakaly a dom úbohej Trnkovej o pár okamihov práve tak vyzeral, ako nejaký žalár, kde sa niekto lúči so životom. . .

Na námestí pýtala sa pani lekárníčka okresnej: "Čo vám tá Trnková písala, že ste sa tak ročúľila?" z

"Len si rozvážite! Nedávno dala som jej prácu a dobrú prácu a sľúbila som jej, že jej behom niekoľko dní pošlem novú a zamýšľala som jej zaplatiť, jakonáhle bude s tam tou druhou hotová a ona mi tu posielala upomienku. . ."

"Bez pochyby potrebuje peniaze." Prehodila advokátová.

"Jestli ich potrebuje, mala sama prísť a nemala mi posielat' list od takého nevzdelaného chlapčiska, ktorý prepadne človeka na verejnom námestí. . ."

"To je predsa len hrúza!" zdesila sa lekárníčka. "Ja sa divím, jak môžu byť niektorí ľudia takí sprostí!" . . .

"Šťastlivý je každý, ktorý ich nepotrebuje." Vzdýchla si okresná. "No počkaj! Môžeš ty čakať prácu od mňa! Všetci sa ty obľizneš!" . . .

* * *

Trnková tej noci ani oka nezohľadá.

Nemala v dome ničoho, len niekoľko zemiakov. Z posledného kúska chleba uvarila detom na večeru demikátu, ale na ráno už im nemala čo dať. Mimo toho bála sa, že jej ani priateľkyne pani okresnej viacej práce nedajú. Modlila sa k Bohu, aby jej z tej veľkej tiesne pomôhol. Držala ruženec v rukách až do pol noci až konečne unavená predsa zdriemla na chvíľu. . .

Sotvá že slnko zasvietilo do okna, deti sa prebudily a najmenší chlapček pretrúc si oči, úzkostne začal volať: "Mamínko, chleba! . . ."

"Ja tiež," volalo dievčatko. . .

Trnková trhla sebou, pohliadla na deti a zalomila rukami: "Bože môj! toto je ale smutné prebudenie! . . . Kuriatka moje drahé, rada bych vám ho dala, ale nemám ani kúska. . .!"

Najmenší chlapček dal sa do plaču. . . "Ja som lačný. . . Chleba! . . ."

Matka zaryla hlavu svoju do vankúša a začala usedave plakať. . . Franckovi bolo úzko kolo srdca. Zdalo sa mu, že mu niekto nôž vrazil do neho. . . I nahnul sa ku bratovi a pošepnul mu do ucha: "Neplač! O chvíľu donesiem ti chleba. . .!" S tým sa obliekol a zmizol. . .

* * *

Toho samého dňa prišiel pán okresný sudca úplne rozčúlený domov. V kuchyni sa ani nezastavil a vkročiac do izby, začal ju merat' dlhým krokom.

Jeho mladá pani divila sa, čo sa mu stalo, pokiaľ inokedy bol k nej vždycky zdvorilý a vlúdny. Vkročila tedy za ním do izby a privítala ho ona: "Vítam t'a Adolfe! Zdá sa mi, že si dnes jakýsi rozčúlený. . ."

"Chvejem sa na celom tele. . ."

"Pridalo sa ti snád' niečo nepríjemného?"

"Veľmi nepríjemného!" odsekol sudca drsnate a na ženu sa ani nepo-

díval.

"Nejaká úradná vec?"

"Áno!"

"Mužu môj drahý, jak sa môžeš s tými sprostými ľuďmi tak rozčulovať. Kebych ja bola v tvojom položení, ja bych zostala chladnou jako ľad."

"Zvedavý som, či aj pri tejto údalosti zostaneš chladnou? . . . Len si rozváž chlapec tej Trnkovej, čo ti šila výbavu, ukradol dnes ráno peka- rovi peceň chleba. . ."

"To je veľmi smutná vec, keď už taký chlapec kradne. Ale není to nič divného. Ten chlapec je strašne drzí. Zdá sa mi, že z neho všetko vy- stane. . ."

"Mýliš sa! Chlapec je dobrosrdečný, poriadny, ale ku krádeži bol svedený. On tú krádež nezavinil, ale zavinil ju niekto iný. A vieš kto?" A zo svojím prenikavým pohľadom premeral ženu. . .

Mladá pani sa zachvela. Jej muž ešte jakživ tak nepozrel na ňu. I pítala sa v rozpakoch: "Jak bych ja to mohla vedieť?"

"Ty si ju zavinila!" okríkol ju a málo chýbalo, že jej prstom oko nevyklal. . .

Okresná sa zapýrila a zvolala nahnevane: "Ja som ju zavinila? Do- vol'te pane manželu, ale mne sa zdá, že ste potratil rozum."

"Nešťastná ženo! Nie ja, lež ty si potratila rozum. Málo čo chýbalo, že som nezhorel od hanby. Doviedli mi chlapca Trnkovej s obžalobou, že ukradol peceň chleba. Pítal som sa ho prečo kráadol a on chudák vyprá- val mi s-plačom, že nemali doma ani kúska chleba a že keď videl ráno plakať svojho najmladšieho brata a s ním spolu matku svoju a ostatných, že to viac nemôhol zdržať. Odhodlal sa, že pôjde a ukradne ten peceň chleba."

Okresná zbledla. . .

"Či nemá maminka tvoja žiadnej práce?" vypitoval som sa d'alej chlapca. . . "Má, ale nemôže dostať peniaze. Paní okresná je jej dlžná a keď som jej doniesol účet a lístok od maminky, odohnala ma a pohrozila mi, že ma dá v škole potrestať." "Rozo, je to pravda?" pítal sa sudca svojej ženy. . .

Miesto odpovede padla mu kolo krku. . . : "Adolfe drahý, netušila som, že je Trnková v takej biede. . . Odpusť mi, odpusť!"

Sudca sa vytrhol z jej náručia. . . "Čo mi osoží tvoje odprosovanie, ty l'ahkomysel'ná ženo? Také niečo musel som poslúchať ja. . . pred svedkami. . . ja, okresný sudca. . . Čo si tí l'udia o mne pomyslia? Stydím sa vykročiť pred dvere. . . A jak ja môžem toho úbohého chlapca potrestať? . . . Ženo, ženo, čos' to urobila?" . . .

Okresná hodila sa na diván a zakrila si šatkou oči. . . a plakala horko. . . "oh ja nešťastná! prečo mi tá Trnková nepovedala, že je v takej núdzi?"

"A čítala si jej list?"

"Nečítala. Ja som sa len poďívala na účet' a že mi ho chlapec podal na verejnom námestí, namrzela som sa a odkázala som od chlapca, aby mať prišla sama ku mne. Chlapca som ale pokarhala pre jeho drzosť. . ."

"Kde je ten list?"

"Tam je na stolíku."

Sudca vzal list a čítal ho hlasno. Ku koncu zachvel sa mu hlas a utrel si slzy. Mladá dáma ale plakala. Div že sa jej srdce nepuklo.

Keď ho dočítal, klesly mu ruky, pohliadol smutne na ženu a pokýval hlavou: "Vidiš, vidiš jaký zármutok si zavinila svojou nerozvažitost'ou. Úbohá rodina tvojou vinou trpela hlad a dnes Trnková, je zaiste polozúfalá, že má zo syna zlodeja."

Paní sudcová skočila s pohovky a chytila sa za čelo: "Prosím t'a mužú môj, nehreš ma viac, lebo ochorím od haňby. Radšej mi porad', jako by som mohla vinu svoju napraviť. . . Pošlem jej náš obed. . . Istá som, žeby sme sa ho dnes i tak nedotkli!"

"To je isté, že ja ho dnes jest' nebudem. Ty ale už aspoň polievku, aby ti toto rozčúlenie nezaškodilo. A peniaze pošli zaraz a nezabudni jej priložiť niečo, aby si pomohla. . ."

"S tým jej zármutok a bolesť nezaplátim." Pokrutila hlavou a zamyslela sa. "Jestli dovolíš, zájdem k nej po obede sama a odprosím ju. . ."

Sudca radostne objal svoju ženu. . . "Áno, učiň to! S tým si znovu zýskaš úctu u všetkých rozumných l'udí a snímeš súčasne haňbu aj s mojej hlavy."

"A od tej doby nedám žiadnej inej krajčírke ani len prachovku ušiť a postarám sa, aby Trnková takú núdzu viac netrpela."

Na to odišla do kuchyne. Naložila koš chlebom a iným pokrmom a poslala s tým služku ku Trnkovej s odkazom, že po obede prinesie jej peniaze ona sama.

* * *

Trnková po obede znovu plakala — ale od radosti.

Okresná donesla Franckovi na nové šaty a odprosila Trnkovú. . .

Od tej doby Trnková stala sa najobľúbenejšou krajčírkou v meste a dietky jej viac od hladu neplakaly.

* * *

Toto samé opakuje sa vo svete deň po deň. Kol'ko slz mohlo by sa zotrieť, kol'ko trápenia mohlo by sa ušetriť, kol'ko hriechu mohlo by sa prekaziť, keby sme všetci platili dlhy svoje na čas. . . Ale Bože môj! Škoda to spomínať. L'udia tomu nechcú pochopiť. Že prečo nie? Snád' by to ani sami nevedeli povedať.

Kríže pochádzajú od Boha.

Či chceš nájsť potechu v každom svojom trápení? Či chceš byť vždycky spokojným ešte aj uprostred tých najväčších krížov? Či chceš pocítiť mier duše a pravú radosť aj vtedy, keď tvoje súženie dosiahlo svoj vrchol? Aby si to docielil, nemusíš hľadiť na kríž a na Krista, ktorý sa za teba a za mňa tak veľkodušne obetoval. Nemusíš nazrieť ani do pekla, ktoré si snád' hriechami svojimi stokrát' zaslúžil, len si všimni tej pravdy, že na svete — mimo hriechu — nič sa nemôže stať bez vôle božej, ktorý vo svojej nekonečnej múdrosti a láskavosti vždycky len ta cieľi, aby všetko k nášmu dobrému slúžilo. Nasledovne všetky trápenia tohoto sveta, bez ohľadu na to, z jakého prameňa oni pochádzajú, poslané sú na nás Prozreteľnosťou Božou, ktorej stále na srdci leží blahobyť jej tvorov.

Táto neomýlna pravda je ten jediný základ, na ktorom môžeme a máme zbudovať budovu našej dôvery, nášho mieru, našej blaženosti.

Niektó by sa nazdál, že len kresťania veria v tejto pravde. Nie. Veria v nej aj pohania. Chýrečný filozof starého veku — Epictetus — píše vo svojich spisoch medzi iným toto: “Je to podivuhodné, že mudrci tohoto sveta vstave boli tešiť seba v svojich nehodách a vstave boli zachovať mier svojej duše, ba vstave boli udusiť v sebe v tých najväčších ťažkosťach všetku trpkosť citov s tou jedinou myšlienkou, že Boh bol ten, ktorý tie kríže na nich soslal; že On bol ten, ktorý tie trápenia pre nich vybral, aby dl'a jeho najmúdrejšieho dobrozdania slúžili k ich dobrému.”

“Nežaluj sa tedy priateľu, že si ztratil niečo; riekní radšej: Vrátil som Bohu to, čo mi pojal; to čo si u mňa

uložil na úroky. Hovoríš snád', že ti syn zomrel? On nezomrel, len Boh si ho pojal. Boh bol ten, kto ho vzal. A Boh len to vzal, čo jemu patrilo. Boh ti ho len pojal, ale nedaroval. Není to tedy miestne, aby ho vrátil Bohu, keď čas pôžičky vypršal? Ty si utratil snád' tvoje zdravie. Či si ty neznal, že tvoje zdravie bolo majetkom božím? Že to bolo len pôžičkou a nie darom? Čo t'a to tedy trápi, že si vrátil Bohu to, čo Jemu prislúchalo? Ale ty snád' riekneš: Tam ten bohaprázny človek ma nabil a dokaličil. Ale čo na tom záleží, že koho použije Boh za kolektora, aby odvolal to, čo niekomu pojal. Alebo či snád' môže niekto porúčať Bohu, aby si zvolil za pokladníka svojich pokladov mňa, alebo teba, alebo niekoho iného? Kým si tedy Boh praje, aby si ty bol správcom jeho majetku, podrž si správu, ale nezabudni, že majetok, ktorý vlastniš — nech je on jakéhokol'vek druhu — není vlastne tvojím, lež božím. Ty si na tomto svete len pútnikom, ktorý len zatiaľ môže zostať v hostinci, kým sa to domácomu pánovi l'úbi.”

Smýšľanie tohoto pohanského mudrca je skutočne obdivuhodné. On pri svetle zdravého rozumu prišiel na stopu takým pravdám, ktoré u kresťanov málo kde nájdeme. Nasledujme tedy príklad tohoto pohanského mudrca a privlastňujme všetky naše kríže, starosti a trápenia Prozreteľnosti Božej. Boh sám si to tak praje. On sám mlúvi ústami Izaiáša proroka: “Ja som Pán a mimo mňa není iného. Ja tvorím svetlo a ja tvorím tmu. Ja som pôvodcom pokoja a pôvodcom zlého. Ja budem zabíjať a ja budem obživovať. Ja udrem a ja aj zahojím.” A u proroka Amosa hovorí:

"Či sa udalo v meste niečo zlého, čo by Pán nebol zapríčinil? Či všetky kríže a všetky trápenia nepochádzajú od Pána? Áno, dobré a zlé, živôt a smrť, chudoba a bohatstvo všetko pochádza od Boha." A či náš drahý Spasiteľ neučil nás slovom i príkladom to samé? Či On neriekol Petrovi: "Či nemám pit' ten kalich, ktorý mi Otec môj podal, aby som ho vypil?" Čo to všetko znamená?

To tol'ko znamená, že Kristus Pán svoju trápnu smrť a svoju bol'astnú krížovú cestu, ktorú prekonal, neprivlastňoval Židom, ktorí ho obžalovali, ani Judášovi, ktorý ho zapredal a zradil, ani Pilátovi, ktorý ho odsúdil, ani vojakom, ktorí ho bičovali, trnim korunovali a na kríž pribili, ale to všetko privlastňoval jedine svojmu Otcovi nebeskému. A pri tom všetkom nevolá ho sudcom svojím, lež Otcom svojím. A píta sa Petra cel'kom zarazene: "Či nemám pit' kalich, ktorý mi Otec môj podal, aby som ho vypil?" Kto iný je tedy prameňom všetkých našich ťažkostí, ako Boh sám? Komu inému máme privlastňovať naše bol'asti, naše trápenia, naše uponíženia, ak nie Bohu nášmu, nášmu Otcovi nebeskému?

Ale ty snád' riečneš: Ja bych veril, že Boh je pôvodcom mojej choroby, ale jak to môžem veriť, keď som si tú nemoc sám zapríčinil? Alebo, keď som presvedčený, že doktor bol ten, ktorý zbabral operáciu, alebo ošetrovatel'ka bola tá ktorá zmýlila liek a mňa skoro otráвила?

Možno, že ty si si zapríčinil tvoju nemoc tvojou vlastnou vinou. Možno, že si snád' následkom tvojho výstupného, nemierneho života upadol do ťažkej nemoce, pri tom všetkom ale pamätaj, že Boh bol ten, ktorý tú nemoc soslal na teba. Boh síce nebol pôvodcom tvojho hriechu. Boh ťa ku

zlému nenavádzal. Ku zlému ťa zvädzalo tvoje vlastné telo, tvoji zlí kamaráti, a diabol sám. Ale Boh je zodpovedný za trest, ktorý ti nameral. On je zodpovedný za kríž a trápenie, ktorým ťa navštívil. Za to si ale nemysli, že Boh je krutým tyranom, ktorý len v tom má obl'ubu keď l'udí sužuje. On je lekárom, ktorý raní, ale s tým úmyslom, aby ťa vyliečil. On je otcom, ktorý trestce diet'a svoje, aby ho napravil.

Keď ťa zub bolí a nemôžeš spat' celé noci od bol'asti, zájdeš si ku zubnému lekárovi a požiadáš ho, aby ti ho vytrhol. Sadneš si na stolec a čakáš trpezlivo, kým si on pripraví svoje nástroje. Ty vidíš tie klieštiky, ktorými ho ťahat' bude a mráz prechádza telo tvoje. A čo, keď chyti do kliešťov ten bol'avý zub? Ono to schrapští. Ošal ťa zachváti a ty sa nazdáš, že sa asi nebesá zrútily na teba. Ale povedz mi, či budeš hrešieť tvojho lekára za to, že ti ten bol'avý zub vytiahol? Iste že nie. Pod'akuješ sa mu, ba ešte odmeníš ho za jeho prácu. A tak je to aj s Bohom. On raní, raní často, raní tak citlivo, že to človeka až zabolí, ale pamätaj, že len preto ťa poranil, aby ťa vyliečil; preto ťa potrestal, aby ťa polepšil; preto ťa skúmal, aby ťa bohato odmenil.

Toto je tedy tá myšlienka, ktorá je v stave naliat' útechy do srdca človeka. Nech príjde na nás čokoľvek, nech sa sbijú nad našou hlavou bárs aj tie najhustejšie mračná, tá myšlienka, že ich Boh poslal a že ich poslal s tým cieľom, aby pomocou nich uzdravil dušu našu, uspokojí nás a zahojí rany naše.

Istý kňaz, ktorý bol ináč svätého života a k tomu znamenitý kazateľ, prosil si Boha už od dávna, aby mu poslal do cesty človeka, ktorý by mu ukázal tú najkratšiu cestu k dokoná-

losti. Jedného dňa ako sa tak modlil v kostole a znovu prosil Boha o tú samú milosť, Boh mu soslal vnuknutie: “Id’ von z kostola a u dvier kostolných nájdeš človeka, ktorého hl’adáš.” Kňaz vstal a uradovaný išiel z kostola, aby potkal u dvier človeka, po ktorom tak túžil. A hl’a koho našiel? Našiel tam žobráka obsipaného s vredami a oslovil ho: “Boh t’a pozdrav a daj ti šťastný dobrý deň!” (aby si si môhol hodne nažobrat’). A žobrák sa usmial a odvetil, že on veru ešte nemal planého dňa. Kňaz sa nazdál, že ho žobrák nerozumel a preto zopakoval svoje dobré pranie, prosiac Boha, aby soslal na žobráka svoje požehnanie. Žobrák sa ale znovu usmial a riekol: “Velebný otče! povd’ačný som Vám za vaše blahopranie, ale musím sa vám priznať, že ja mám všetko, čokol’vek si len žiadam a Boh ma na tol’ko obsipal svojimi milosťami, že si viac ani žiadať nemôžem, ba ani neviem. Kňaz potriasol hlavou, ako by mu neveril a pítal sa ho: “A či vás vaša hrozná nemoc, vaše strašné vredy nerobia nešťastlivým?” “Nie Velebný Pane!” Ja som si povedomý toho, že tieto hnusné vredy, táto moja t’ažká nemoc sú darom božím. Ony pochádzajú z rúk božích a ja som si vždycky len to žiadal aby sa na mne stále plnila vôľa Božia. Môže prísť tedy na mňa čokol’vek, ja sa tomu neprotivím, pretože viem a presvedčený som, že to prišlo na mňa z vôle božej. Popri tom ale vôl’a moja je na tol’ko sjednotená s vôľou božou, že sa od nej viac oddeliť nedá. Preto smele môžem tvrdiť, že čokol’vek Boh chce, chcem i ja a kedykoľvek On dopustí na mňa niečo, to ma nenájde nepripraveného,

ponevác ja som si to sám žiadal, aby to na mňa dopustil. Či ma tedy mráz drví, alebo slnko páli, či ma smäd, alebo hlad morí, či ma dážď šlahá, alebo vietor previeva, či ma l’udia prenasledujú, alebo diabol mi nedá pokoja, ja som vždycky spokojný, pretože som presvedčený, že keby to Boh nebol dovolil, to by sa nebolo stalo. Čo ale On za dobré uzná, to je všetko správne a ja sa nemám čo žalovať, pretože viem, že to všetko slúži jedine a výlučne k môjmu dobrému. Ja som tedy úplne spokojný s mojím osúdom a táto spokojnosť činí ma nad mieru blaženým už tu na zemi.”

Kňaz sa zadivil týmto slovám a doložil: “Toto všetko, čo ste teraz hovoril, znie veľmi pekne, ale dajme tomu, žeby vás Boh odsúdil do pekla, aj vtedy by ste bol spokojný?”

“Čo to hovoríte velebný Pane? Že by ma Boh môhol odsúdiť do pekla? Nie, to není možné. On je ten najlepší otec, tá najvyššia dobrota. On to nikdy nespraví. Ale keby sa aj to stalo, mne predsa zostanú ešte dve silné ruky, je to ruka odovzdanosti sa do vôle božej a ruka dôvery v nesmiernom milosrdenstve božom a pomocou týchto dvoch rúk stiahnem Boha k sebe. A radšej budem s Ním v pekle, ako bez Neho v nebi.”

A ten učený kňaz, ktorý stá a stá kníh preštudoval, musel uznať, že vo filozofii toho jednoduchého žobráka našiel tú pravú filozófiu kresťana, ktorá vstave je udržať človeka na povrchu ešte aj vtedy, keby ho vlny všetkých nerestí sveta zachvátily. Môže prísť tedy na nás čokol’vek, pretože to prišlo z rúk božích, uspokojme sa a odovzdajme sa do jeho sv. vôle a utíši sa duša naša.

Tretí Rád Sv. Františka

MODLITBA PÁNA.

(Pokračovanie)

Môžeme si predstaviť niečo milšieho, ako to krásne slovo: Otče!? Zaiste že nie. V tomto slove zahrnuté je všetko. Zahrnúť je všetka láska, všetka obetavosť, všetka veľkodušnosť, všetka dobrotivosť, všetko milosrdenstvo jeho prajného otcovského srdca. Preto utešene hovorí Sv. Ján Zlatoústý: "Chcem-li sa zbližiť ku zemským pánom, musím sa najsamprv dopytovať u ich sluhov, či ma príjmu na výsluch. Sluhovia mi ale snád' odvetia: Pán náš neni doma, pán náš je zaujatý. Príjd' inokedy. On nemá dnes času pre teba. A ja volky — nevolky musím sa porúčať, musím prísť znovu a musím zopakovať návštevu svoju tol'kokrát', kým sa ten zemský pán neuponíži ku mne a kým ma nepripustí ku sebe. U Boha ale to neni tak. U Boha nestojí vojak na varte, aby ma odbyl, ani sluhov tam nevidno, ktorí by mi riekli: príjd' zajtrá! Já len zavolám: Otče! A Otec ma očuje. Brány jeho nebeského palácu sa otvoria. A v druhom okamihu ja som v jeho náruči.

Skutočne št'astlivá tá duša, ktorá Boha môže nazvať — Otcem. Otázka je len tá, že kto sú tí, ktorí

majú právo nazvať Boha — Otcem? Odpoveď je jednoduchá: Boha len ten má právo pomenovať Otcem, kto môže povedať o sebe, že je jeho synom. Ba za diet'a božie v pravom smysle slova môže sa považovať len ten, ktorý cíti vo svojom svedomí, že sa s detskou láskou túli k Bohu svojmu a že s pravou synovskou ochotou, bez reptania a rozumkovania plní jeho svätú vôľu.

Stalo sa to v reholi otcov Dominikánov. V jednom kláštore — ktorého meno nechceme spomínať — tamojší otcovia boli trocha odbočili od pôvodných stanov svojho rádu. To sa ale ich zakladateľovi sv. Dominikovi ani najmenej nezamlúvalo. Jedného dňa, ako sa tak spoločne modlili, došli v Litániach Všetkých Svätých aj ku prosbe: Sv. Otče Dominiku, oroduj za nás! A tu hl'a, ozve sa v kaplici hlas: Ja som neni vašim otcem a vy ste neni moji synovia. Vy nechodíte po tých cestách po ktorých som ja kráčal. Vy nenásledujete príklad, ktorý som Vám dal." A otcovia Dominikáni sa veru zahanbili a v budúcnosti dali si záležať na tom, aby sa im od sv. Dominika podobná

výčitka neušla.

Obrát'me ale teraz pozornosť našu sami na seba. My voláme Boha, Otcom. A či môžeme povedať o sebe, že Ho tak voláme celým právom. Sme my skutočne pravými synami toho Boha, ktorého Otcom svojím nazývame? Riadime skutočne náš život dl'a jeho príkazov? Nasledujeme my skutočne ten vznešený príklad, ktorý nám On skrz svojho Syna dal? Kráča-me my skutočne po tej ceste čnosti, ktorú nám On vyznačil? Všímaj-me že si týchto otázok a vhlbme sa do ich smyslu a jestli sme v niečom schybili, hl'ad'me napraviť svoju chybu, kým neni neskoro, aby sa nám neušlo toho prísneho karhania, ktorého sa ušlo zatvrdlivým židom.

Jedného dňa totižto dohadoval sa Pán Ježiš s farizejmi a vytýkajúc im ich zátvrdlivosť, riekol im: “Kto je z Boha, ten počúva slovo Božie . Vy ho ale nepočúvate, ponevác neni ste z Boha. — Kebý Boh bol Vaším Otcom, milovali by ste ma zaiste... Vy ste ale z otca, diabla... On bol vrahom od počiatku a nestál v pravde ,ponevác v ňom pravdy neni. Keď' mluví lož, z vlastného mluví, lebo je l'uhárom a otcom l'uhárstva... .

Hrozné to slová! A z nich len to vysvitá, že kto nekoná skutky božie, kto nežije dl'a zákonov božích, ten nemá žiadneho práva, aby Boha nazval svojím otcom. Jeho otcom je diabol a bude ním až dotiaľ,

kýmkoľvek neprestane konať skutky diabla; kým-koľvek neprestane hrešiť a urážať Boha. Darmo budeme tedy volať: Otče! Otče! keď' nechceme plniť jeho svätú vôľu. Kým ale nebudeme plniť jeho vôľu, zatiaľ uši jeho zostanú zatvorené pred našou prosbou a modlitby naše nebudú mať žiadnej ceny.

* * *

Jako slovo “Otče” tak aj slovo náš má hlboký význam pre veriacého kresťana. Jakonáhle vyriekneme, že náš ,to tol'ko značí, že sme neni sami, že nás je viac, t. j. že máme spoločného Otca my ale čo dietky jedného Otca sme bratia a sestry vospolok.

A skutočne my sa radi chl'ubime tým krásnym menom: bratu, sestro! Ale či my ozaj myslíme na pravý význam týchto slov, keď' ich užívame? Či my pamätáme na to, že ten náš bližný je skutočne synom božím, dcérou božou? Ani z d'aleka. Mnohokrát' vyššie si ceníme naše domáce zvery ,jako nášho spolubrata, ako našu spoluses-tru. Darmo sa budeme vyhovárať, že je to prehnanosť. V skutočnosti je tomu ozaj tak.

Kráľ Osvin daroval sv. Aidanovi biskupovi krásneho koňa. Biskup užíval zviera deň po deň na svojich apoštolských cestách. Jedného dňa ale jako sa vracal domov, potkal ho jeden chudobný človek, ktorý následkom nenávisti svojich bližných prišiel o celý majetok. A vyžalujúc sa biskupovi, žiadal ho o

nejakú podporu. Tento nemajúcu mu čo dať, sosadol s koňa a daroval ho chudobnému. Sotvá že sa ale kráľ o tom dozvedel, rozlobil sa a trpké výčitky robil biskupovi, že takého krásneho koňa daroval tak ľahkomysel'ne jednému — mizernému žobrákovi. Biskup sa zarazil a vypočujúc výčitky, pýtal sa kráľa: Pane, kto vám je milší, či kôň, ktorého ste mi daroval a či Váš poddaný, ktorý mimo svojej viny prišiel na mizinu? a ktorý je predsa tak mojím jak vašim bratom? A kráľ sa zahaňbil a požiadal biskupa o prepáčenie. Od toho okamihu ale česť biskupa zrástla u neho nad mieru a aj on sa naučil vážiť si svojho bližného.

Či aj naše srdce je tak šlachetné, jako srdce toho sv. Aidana? Či aj my vidíme v našom bližnom syna božieho, dcéru božiu? brata nášho, sestru našu? O bárs by sme už raz nahliadli, že sme dietkami jedného Otca, že sme bratia sestry vospolok! Oh, o kol'ko ináč vyzeral by tento svet! Toto slzavé údolie zmenilo by sa v raj. Nebolo by závesti a nenávesti. Nebolo by rodinných nesvárov. Nebolo by zbúry a vojny. Nebolo by na jednej strane príliš veľkého bohatstva, na druhej ale príliš veľkej chudoby. Socialne pomery by sa úplne zmenily. — Zem by sa zmenila v krátkej dobe v otčinu pravej lásky. Bol by že to život! Ale škoda preškoda, o tomto sa nám snád' len snívať bude. Toto sa tu na zemi neusku-

toční. A to len preto, pretože mnohí z nás bárs sa aj modlia — Otče náš, nechcú pochopiť pravý smysel tých utešených slov: Otče náš!

Ale nemyslime si, že snád' len svätí vedeli sa riadiť dl'a významu týchto slov. O nie! Aj medzi pošpolitým ľudom najdu sa zbožné duše, ktoré sú ochotné vidieť brata a sestru vo svojom bližnom. Hl'a len pred nedávnom stal sa u nás na Slovensku prípad, ktorý rukolapne dosvedčuje, že bratská láska dala by sa pestovať medzi nami, keby sme len chceli.

V meste R. išla jedna bohatá pani na prechádzku. Ako došla k rieke, uzrela na moste sedieť dvoch žobrákov. Že prečo — prečo nie, jednému z nich dala zlatku, druhému ale nedala nič. Ten ale, čo tú zlatku dostal, pritiahol sa k tomu druhému a podelil sa s ním. Panej bolo to veľmi nápadné, pretože zo skúsenosti vedela, že žobráci bývajú strašne žiarliví a závistliví jedon na druhého. Vrátila sa tedy ku žobrákovi a pýtala sa ho, či mu je tam ten druhý nejaká rodina? Žobrák pokrutil hlavou a riekol: Nie. Prečo si sa tedy podelil s ním, keď ti neni rodina? Pýtala sa pani. A žobrák odvetil: Pani moja! my sme síce neni v rodine, ale myslím, že sme predsa len bratia. Vo vojne spolu sme bojovali bok pri boku. Pomáhali sme jedon druhému, kým sa dalo. Ale nadišiel deň, keď udrela aj naša hodina. Priletel granát, mne ut'ál

obe nohy . Kamarátovi môjmu ale vypálil obe oči. Je to tedy celkom na mieste ,aby sme aj teraz na pomáhali jeden druhému a podelili sa na tom, čo nám milosrdné ruky udelia. — A paní hlboko dojatá týmto utešeným príbehom braterskej lásky, vytiahla svoju tobolku a celý jej obsah rozdelila medzi vojakov.

Chceli by sme vedieť, koho by nedojal podobný prípad? Bud'me uistení, že keď takýto prípad vzájomnej lásky pohne už nás — chladných, tým viac sa on dotkne citlivého srdca nášho Otca nebeského, ktorý si skutočne len toho praje, aby sme v láske a svornosti nažívali jeden s druhým ,ako sa to na dievky jedného Otca sluší.

Kto sa tedy modlí tie krásne slová — Otče náš! nech si zapamätá, že povinnosťou jeho je nielen Boha milovať, ale k vôli Bohu má on milovať aj svojho bližného ,tak jako svojho vlastného brata.

* * *

Podobne není sú bez významu ani slová — **ktorý si na nebesách.** Tieto slová upozorňujú nás na to že zem není našou pravou vlasťou. Srdcia naše, duše naše mimovoľne hľadajú toho nekonečného láskavého Otca. A ponevác Ho na zemi nemôžu privinúť do svojho náručia dvíhajú oči svoje k nebu a vystierajúc svoje ramená úzkostlivo volajú: Otče náš, ktorý si na nebesách!

Týmto duchom boli presiaknutí

aj tí štýria mládenci, ktorí so sv. Pamphiliusom podstúpili mučenískú smrť. Keď sa ich sudca pýtal: Z kadiaľ ste, kde je vaša vlasť? Podvihli zrak svoj k nebu a jednohlasne sa osvedčili: Nebeský Jeruzalem je našou vlasťou. Tam nad hviezdami býva náš Boh, ktorého my otcom svojím menujeme. A kde je náš Otec, tam je aj náš domov. Keď ich ale súdca začal strašiť a ukázal im nástroje katov, ktorými budú mučení, jestli sa nezrieknu Boha svojho ,oni sa usmiali a riekli: Ty nás chceš nastrašiť? Mýliš sa! S tým nás len potešíš, keď nás z tuzemského vyhnanstva zašleš tam, kde patríme — do našej otčiny.

Duša pravého kresťana neplazí sa tedy po zemi, ale dvíhá sa stále k nebu, kde v nedohľadných výšinách čaká na ňu otvorené náručie jej predraheho Otca. Není to tedy potechou pre kresťana, povedomým si byť toho, že má Otca v nebi?

Áno, to je skutočne potechou v tom najvyššom stupni. Aspoň za to považoval to sv. Ján Zlatoústý, Sv. František a mnohí iní.

Keď kráľovná Eudoxia do vyhnanstva poslala Sv. Jána Zlatoústeho, či viete, čím sa tešil? Tešila ho myšlienka: Kdekoľvek sa len obrátim, nebo je všade nado mnou. V ňom býva môj Otec, ktorý ma z ničoho stvoril a ktorý sa istotne aj teraz postará o mňa. On ma bude krmiť. On ma bude šatiť.

On mi bude vodcom, On mi bude ochrancom. A nik mi nezakáže, aby som sa nemodlil k môjmu Otcovi, ktorý je v nebesiach.

Podobne smýšľal aj sv. František. Keď otec jeho žiadal od neho, aby sa zriekol práva svojho dedičstva, za to že si volil reholnícky stav, František zvliekol zo seba ešte aj kabát a dal ho otcovi s poznámkou: Vezmite si ho, otče, aspoň budem bez starostí. Od dnešného dňa budem mať len jedného Otca a ten mi postačí. K nemu si vzdýchnem čo deň: Otče náš, ktorý si na nebesách! Neni to ducha povznášajúce?!

Ale nielen kňazi a reholníci, ale aj vo svete odchované duše dvíhajú oči svoje k nebu a odtiaľ očakávajú svoju potechu.

Stáli sme raz u hrobu jedného mladého muža. Manželka jeho boľastne nariekala a sťažovala si, že ho Pán Boh tak zavčasu povolal. Jej šesteročná dcéra ale chytila ju za ruky a tešila ju: "Maminko, neplač! veď my ešte máme iného Otca v nebi. On sa o nás postará! A matka pritúlila k srdcu svoj púčok a vzdychla si: Veru máme! Pravdu máš, dieťa moje. On sa o nás postará! — A postaral sa. — Asi o rok na to, dieťa dostalo otca — lepšieho než bol ten prvý. —

Kto v Bohu skládal svoju nádej, ten sa nikdy nesklamal, ani sa nesklame. Boh je a bude Otcom všetkých tých, ktorí sa nezdráhajú stať sa jeho dieťkami.

(Pokračovanie budúce.)

Do modlitieb sa odporúčajú.

Tí, ktorí čítajú viere katolíckej neprajné časopisy alebo knihy. Modlime sa za nich aby im milosrdný Boh dal milosti, že by spoznali svoju chybu a aby zanechajúc zlú četu, obrátili sa ku Pánu Bohu, ku ich láskavému Stvoriteľovi.

Tak samo odporúčajú sa do modlitieb našich láskavých čitateľov všetci tí, ktorí majú záľubu v navštevovaní nemravných a ku hriechu svádzajúcich divadiel. Modlime sa za nich aby Boh obrátil ich myšlienky na iné nevinné zábavy.

Modlitby našich čitateľov sú prose-

né za dobré zdravie v nemoci sa nachádzajúcej manželky brata Tretieho Rádu sv. Františka.

Nejedon človek by lepšie pochodil keby držal jazyk za zubami lebo takým spôsobom predišiel by nemilému titulu "luhár."

"Komu sa nelení, tomu sa zelenie," zneje príslovie. Mnohí ľudia síce v čas stávajú, a predsa mávajú smolu. Príčina je, že chytia sa čertovho kopyta. Namiesto toho aby začínali s Bohom, začínajú s čertom. Nuž jaké kto zrna zaseje, také bude žat'.

Žalmy Kráľa Dávida

Žalm 8.

1. Pane, Pane náš! jak obdivuhodné je meno tvoje po celej zemi, a velebnosť tvoja vyvýšená je nad nebesá.

2. Z úst dietok a nemlúvniatok pripravil si si chválospev, (abys' zahanbil) nepriateľov svojích a aby si odzbrojil útočníka a pomstiteľ'a.

3. Keď pohliadnem k nebu, vidím dielo rúk твоých, (vidím) mesiac a hviezdy, ktoré si stvoril.

4. Čo je človek, že si ho tak všímaš a čo je syn človeka, že ho tak navštevuješ?

5. Málo čo menším si ho učinil od anjelov, so slávou a s úctou si ho korunoval.

6. A ustanovil si ho za vladára nad dielom rúk твоých.

7. Všecko si uložil k nohám jeho; ovce a voly a všetky zvieratá zeme.

8. Vtákov nebies a ryby mora, ktoré sa pohybujú v hlbynách mora.

9. Pane, Pane náš jak obdivuhodné je meno tvoje po celej zemi!

Vysvetlenie.

Kráľ Dávid, na koľko to z obsahu tohoto Žalmu vysvitá, skladal tento Žalm v dobe pokoja. O prenasledovaní, o útisku neni tu ani reči. Celý tento Žalm je oslavou

láskavosti božej, ktorá človeka povýšila na ten najvyšší stupeň hodnosti, čo len mohla. Preto srdce Dávida obdivuje veľkodušnosť božiu, korí sa pred ňou a vzdáva jej vd'aky, za všetko dobrodenie, ktoré od nej obsiahol.

Dávid, čo pastier stáda svojho otca, zamiloval si prírodu a krásu prírody prirodzene povzniesla srdce jeho k Bohu. On sa vedel rozprávať s tým polným kvietim. On vedel porozumieť hučaniu stromov. Vetry a privaly, blesky a hromy jeho nevyrušovali. On v ich zúrodňujúcej, alebo ničiacej práci videl prst boží. On sa vedel znížiť k zvieratám zeme. On sa zabavil s tichým bäránkom, iheral sa so svojím verným psíckom, ale vedel zápasit' a ovládať aj dravé zvery, ktoré na jeho stádo útočily. Vo všetkom ale čokoľvek stretol, s čím koľvek sa zaoberal, videl prst boží, obdivoval tvoriacu silu všemohúceho a najvyššmúdreho Boha. Tá božia príroda tedy stala sa pre Dávida rebríkom, pomocou ktorého sa on zo stupňa na stupeň čo raz to lepšie sblížil k Bohu. Teraz ale povznesme sa aj my na krídlach jeho utešených myšlienok ku Bohu, aby sme sa obznámit' mohli s jeho otcovskou láskavosťou.

V prvom verši Dávid vyznáva,

že meno Božie, vlastne silu a krásu božiu, obdivuje celá zemegula. Kdekoľvek sa len človek obráti, všade nájde stopy krásy, múdrosti a sily božej, ktorú chiac-nechiac musí obdivovať. Ale nielen zem, lež aj to čarokrásne nebo s tými svojimi hviezdčkami široko d'aleko hlása slávu Božiu. Kedykoľvek sa človek pohliadne na tú utešenú svetlomodrá oblohu, na ten vlúdne žmúriaci mesiačik, na tie striebisté hviezdčky, mimovoľne pozdvihne sa mysl' jeho k Bohu a nútený je obdivovať Jeho velebnosť. A túto velebnosť božiu nielen dospelí ľudia obdivujú, ale aj ako to Dávid v **druhom** verši tohoto Žalmu tvrdí, obdivujú už aj malé nevinné dietky. I tie keď sa pohliadnu na to čarokrásne nebo, začnú tliať rukami, začnú si vyspevovať, aby zahanbily tých, ktorí útočia proti Bohu. Jako v terajšej dobe, tak aj za časov kráľa Dávida bolo stá a stá ľudí, ktorí odpadli od Boha a zneuctovali meno božie. Miesto týchto pánov ale Boh si stvoril nevinné nemlúvniatka a tieto Mu zaspievajú ten najmilší chválospev, ktorý Mu svet dat' môže.

V **tretom** verši Dávid sám dvíhá oči svoje k nebu a pohliadnuce na tie utešené hviezdy a na ten krásny mesiačik, rozjíma, že prečo vlastne stvoril Boh tieto svoje tvory. A tu hľadá prichádza mu na um, že ten mesiačik a tie hviezdčky Boh stvoril k vôli človeku, aby

sa človek v nich pokochal, potešil.

A hľadiac z jednej strany na nehodnosť človeka, z druhej strany ale na veľkodušnosť Božiu, ktorá nám to všetko pripravila, Dávid si mimovoľne vzdychne: "Bože môj! čo je človek, že si ho tak všímaš? A čo je syn človeka, že ho tak navštevuješ? Ved' málo čo menším si ho učinil od anjelov; so slávou a úctou si ho korunoval. Ustanovil si ho za vladára nad dielom rúk твоjích. Všetko si uložil k nohám jeho, ovce a voly a všetky zvierať zeme; vtákov nebies a ryby mora, ktoré sa pohybujú v hlbynách mora. Jedným slovom, všetko čokoľvek si len stvoril, podriadil si vláde človeka, aby mu slúžilo a napomáhalo ho v dosiahnutí jeho časnej i večnej blaženosti.

Áno Pane! obdivujeme i my meno tvoje, obdivujeme láskavosť tvoju, obdivujeme štedrosť tvoju. Obdivujeme dary tvoje, s ktorými si nás obsipal a dobre nám padne, keď sa ti môžeme za to všetko zo srdca pod'akovať. Nevďačníkov síce je medzi nami mnoho, ktorí si nevšímajú tvojho prevel'kého dobrodenia, ale na tom neschádza, sú to len zvrhli ľudia, ktorí nepoznajú svojho Tvorca, svojho najväčšieho dobrodincu.

* * *

Že Boh skutočne povýšil človeka na ten najvyšší stupeň hodnosti, na ktorý ho len povýšiť môhol, vysvitá v prvom rade z toho, že keď svojho jednorodeného Syna soslal

na tento svet, naložil mu, aby vzal na seba ľudské telo a stala sa pravým človekom. Kristus Syn boží nestal sa tedy anjelom, ale človekom a jeho božská osoba dodala človečenstvu tak vysokú cenu, že sa ona v istom smysle vyrovná hodnosti anjelskej. Podobne keď si vezmeme do povahy Matku božiu, Pannu Mariu. Kol'kými milosťami ju obsipal Boh, keď si ju zvolil za Matku svojho jednorodeného Syna? Vyvýšil ju nielen nad všetky tvory zemské, lež vyvýšil ju aj nad tvory anjelské, ba čo viac, ustanovil ju za kráľovnú anjelov. Podobne spomnul si aj na nás hriešnych. Sotvá že sme sa narodili, dal nám ku boku anjela strážcu a naložil mu, aby nás chránil na našich cestách, žeby sa nám niečo neočakávaného nepridalo. Starostlivosť božia teda tak d'aleko išla, že ani anjelov nešetrila vtedy, keď sa jednalo o ochranu človeka. Dávid sa tedy celým právom diví, že čo je príčinou toho, že si Boh tak úzko všima človeka. Pravou príčinou toho ale je nekonečná cena duše ľudskej.

Duša ľudská bola stvorená na obraz boží. Boh sám ju vdýchol do tela človeka. Neni tedy divu, že si ju sám Boh tak vysoko cení. Keď

si ju ale Boh sám tak vysoko cení, prečo by sme si ju nemohli vysoko cenit' my sami? A tu je tá chyba. My si vysoko ceníme bohatstvo, zemské statky, zdravie, pohodlie a Boh sám zná, jaké iné veci, len dušu našu si nevieme, alebo snád' nechceme oceniť.

Či by nebolo lepšie, keby sme už raz prišli k rozumu a začali sa starať o našu predrahu, krvou Kristovou vykúpenú nesmrtnú dušu? Zvlášťne my terciári, ktorým v prvom rade na srdci leží sebazdokonaľenie, mali by sme sa vžiť do smýšľania kráľa Dávida. Mali by sme si oceniť milosti, ktorými nás Boh tak bohato obdaril a mali by sme ukázať príklad všetkým naším bratom a sestrám, že dušu našu môžeme vytrhnúť z prachu zeme, jestli len chceme. Ona chce letieť, chce sa pozdvihnúť ta hore k nebu, len roztrhajme tie putá, ktoré ju k tejto zemi viažu. Hmotárstvo, do ktorého sme sa vžili, ostrihalo na krátko krídla našej duše, ale s božou pomocou ony znovu vyrastú a my budeme vstave znovu pozdvihnúť hlavu svoju k nebesám, aby ju krása neba opojila a pripútala k prameňu všej slasti, k Bohu.

(Pokračovanie budúce.)

SPOLOK Kresťanských Žien a Matiek

SIEDMY RECEPT PRE NAŠE MATKY.

Po úvode matky nasleduje jej práva práca. Nasleduje výchova dieťaťa. Výchova dieťaťa zahŕňa v sebe tak telesnú, jak duševnú výchovu. Samosebou sa rozumie, že za prvé dva tri roky ťažko mlúviť o duševnej výchove dieťaťa, pretože jeho rozumenie ešte na toľko vyvinutý, aby pochopil môhol pravdy spojené s náboženskou výchovou. V tomto siedmom recepte premlúvime si tedy o telesnej výchove nemlúvniatka. Aby zvláštne mladšie matky mali poňatie o vývine dieťok, podáme tu malý náčrt jedného zdravého dieťaťa.

Zdravé dieťa od prvého okamihu počnúc, jako na svet prišlo, začína naberať na váhe a zrastu. Vnútroby sa mu riadne čistia dva — tri krát denne. Zdravé dieťa nevracia, neodgrguje sa mu. Má chuť k jedlu. Koža jeho je čistá a hladká. Oči má jasné a hodne otvorené. Telo jeho je útle, ale pružné, ako keby bolo na strunách. Moc neplače. Dobre a spokojne spí a počas spánku oči a ústa má zatvorené. Rastie zo dňa na deň a jeho jasné bystré oči prezradzujú,

že sa stáva čo raz to viac rozumnejším. Jeho temeno, ktoré z počiatku bolo celkom mäkučké, začína postupne tvrdnúť a po dvoch rokoch má byť úplne stvrdnuté. V štvrtom mesiaci dieťa začína hlávku vystierať a hore držať, bez toho, žeby mu bola podopretá. V tom samom čase začína sa usmievať a začína poznávať ľudí. V piatom, šiestom mesiaci začína siahat po zábavkách. V siedmom — ôsmom mesiaci začína sedieť. V deviatom — desiatom mesiaci začína sa dvíhať na svoje vlastné nohy a zväčša v dvanástom mesiaci vstave je udržať sa na nohách s pomocou cudzej ruky. V trinástom — štrnástom mesiaci začína chodiť. Koncom roka začína chytat' prvé slová — tato, mama; koncom druhého roku ale vstave je už vyprávať v malých vetách. . .

Toto, čo sme tu poznačili vstahuje sa na riadne vyvinuté dieťa. Samo sebou sa rozumie, že slabšie deti vyvíjajú sa pomalšie, silnejšie zas trochu rýchlejšie. Preto upozorňujeme matky, aby sa zaraz nenaplašili, jestli by zbadali, že sa ich dieťky nevyvíjajú.

ňujú dl'a tej škály, ktorú sme tu podali. V páde žeby ale zbadaly, že ich dietky sú príliš pozadu, nech sa poradia skúseného lekára a ten sa bude istotne vynasnažovať, aby prišiel na stopu príčinám, ktoré prekážajú vývin diet'at'a.

Najnebezpečnejšia doba pre každé nemlúvňa, je doba zúbkov. Každý človek, ako nám je známo, má dvojaké zuby. Prvé zuby menujú sa mliečnymi zubami. Tieto prvé zuby začínajú sa rezať v šiestom, v siedmom mesiaci po narodení. Týchto mliečnych zúbkov každé diet'a má dvadsať. Po desať na vrchnej i spodnej sánke. Mliečne zúbky sa nerežu samotné. Ony prichádzajú zväčša po štyri, po päť na raz. Po prvom rezaní zúbkov diet'a si oddýchne za šesť, za sedem týždňov. Po druhom rezaní znovu si oddýchne za dva — tri mesiace. Podobne po tret'om a po štvrtom. Z väčša tedy jednorôčné diet'a má od šesť do osem zúbkov. Dva ročné má okolo šesťnásť a poltret'a ročné má všetkých dvadsať. Ktoré diet'a tedy v prvom roku nedostalo žiadon zúbok, to sa nevyvíňuje riadne a my by sme radili matke, aby ho dala lekárovi prehliadnúť.

Tieto mliečne zúbky diet'a ztratí v šiestom roku. Časom sa ale stane, že tie mliečne zúbky diet'at'a sú prisilné a nechcú vypadnúť a následkom toho tie druhé zuby začnú mu rásť po mimo. Aby sa tomu predišlo, matky ktoré niečo podobného zbadajú majú zaviesť svoje diet'a k zubnému lekárovi, ktorý mliečne zuby diet'at'a l'ahko odstráni. Na toto treba zvláštny pozor dávať, pretože v mnohých pádoch to veľmi zošpatí ústa diet'at'a. Aby tedy dietkam vašim “druhé zuby” krivo nevyrástly, dajte si záležať na tom, aby ste im dali prezrieť mliečne zúbky na čase, jakonáhle ony

začínajú vypadúvať. Aby sa vyvíňovanie zúbkov napomáhalo v druhom roku treba dávať diet'at'u trochu tvrdšie jedlá, na príklad pripražený chlieb, alebo krekesy. Takéto jedlá pomáhajú otvárať jasná zvláštne pre zadné, črenové zúbky.

Mnohé dietky keď sa im začnú zuby rezať dostanú horúčku, začne ich preháňať, prenasleduje ich vracanie, krče a podobné veci. Žiadon skúsený lekár neradí, aby sa dietkam v tejto dobe medicíny dávaly na utíšenie bôl'u. Na jedno ale predsa treba pozor dať a to je to, aby každá matka mala pohotove čistú pitnú vodu. Pri takýchto príležitostiach dobre je vodu prevariť a ochladiť. Počas rezania zúbkov matky nesmú dať dietkam svojím mnoho pokrmu, pretože diet'a počas horúčky mnoho jedla nesnesie. Teda čím menej jedla a čím viac čistej čerstvej vody, tým lepšie pre diet'a.

Keby matka zbadala, že sa jasná nechcú otvoriť a že sú veľmi spuchnuté a zapálené za dlhý čas, najlepšie učiní, keď ich dá prezrieť zubnému lekárovi a v páde že on to za dobré uzná, nech ich dá prerezať. Jestli sa ale zúbky riadne režu, nožu treba dať pokoj. Diet'a si svoje vystojí a s božou pomocou vyrastie z neho pevný muž, pevná žena.

Aby sa diet'a riadne vyvíňovalo, musí mať riadne jedlo. A pre diet'a neni na svete lepšieho a zdravšieho jedla, jako matkyno mlieko. Pravda Bohu žiaľ moderné matky už zunovaly pridáť svoje dietky, ba nie len že zunovaly, ale jako ony hovoria: hanbia sa. Zvedaví sme, že prečo? Keď sa nehanbili donosiť diet'a a št'astlive ho porodiť, zvedaví sme, prečo by sa mali hanbiť pridáť ho? Ale tu je tá lenivosť a ten moderný prúd tohoto terajšieho zblúdeného sveta.

Každá matka prirodzene túži po tom, aby mala pevné, silné diet'a. A pevné silné diet'a sa len tam vychová, kde matka nešetří svoje vlastné prsia a svoju krásu a pridáva svoje vlastné diet'a. Mlieko matkyno má takú zvláštnu jakosť, že ju na svete žiadon iný nápoj a žiadne iné jedlo nevynahradí. Preto odporúčame všetkým matkám, aby dietky svoje behom prvého roku ich života so svojím vlastným mliekom krmily. Po roku ale diet'a sa má odučiť od prs matkyných a musí navykať na riadne ľahké jedlá. Aby sa toto dalo docieľiť bez toho, žeby to diet'at'u zaškodilo už v desiatom mesiaci má matka miesto večerňajšieho pridávania dať diet'at'u ľahké kravské mlieko, pomocou fl'ašky. V jedenástom mesiaci dá sa diet'at'u fl'aška už aj po obede a v dvanástom mesiaci postupne aj na obed. Na tento spôsob diet'a navikne pomalý na cudzé jedlo a keď dvanásty mesiac príjde, ono nepocíti, keď mu matka už ráno dá fl'ašku. Medzi pridávaním aspoň dvakrát denne treba dať diet'at'u fl'ašku vody, aby sa mu žalúdok prečistil. Nech sa napije toľko, koľko práve potrebuje, koľko mu chutí ale bez vody diet'a nevydrží, práve tak ako aj dospelý. Konečne musíme pripomnúť ešte aj to, že žiadnej matke by sme neradili, aby diet'a svoje v lete odlúčila, pretože dietky zvlášť v horúcom počasí podliehajú mnohým nemocám a matkyno mlieko je to, ktoré ich napomáha, aby s nemocami zápasili a ich premôcť mohli.

Čo sa spánku týka, diet'a od mala má navikať spať v izbe, kde je aspoň jeden oblok otvorený. Na to treba ale pozor dať, aby diet'a nie s hlavou, bolo pri obloku, lež s nôžkami, žeby ho zbytočný prievan nezašiel a aby nenastydlo.

Jakonáhle je diet'a trochu silnejšie, nedovoľte mu mnoho spať po obede.

Radšej nech sa pobaví, ináč vám nebude spať v noci a bude vás vyrušovať vo vašom spánku. Keby ste videli, že diet'a nemôže zaspať, okúpajte ho v letnej vode ale nikdy mu nedávajte medicíny na uspávanie. Naše slovenské matky zväčša machunice varievaly pre dietky a vývarky z tých machuníc dávaly im piť. A diet'a sa omámilo a zaspalo.

A tieto matky docielili to, že dietky ich bárs sa aj telesne vyvinuly, duševne zaostaly, ba zrovna otupely. Preto každá matka, ktorá diet'a svoje machunicami otravovala odnesie svoje a jej diet'a tiež.

Konečne máme ešte jeden pokyn pre naše matky. Drahé matky! nikdy nedovoľte aby diet'a vaše s cmúlkom v ústach išlo spať. Mnohé dietky, ktoré si radi palec cicajú, bez cmúlka nevedia ani zaspať. Ale od toho ich musíte odučiť. Ináč diet'a na to natoľko navykne, že ešte aj v dospelom veku strčí si palec do úst a bude ho cmúlať, aby zaspať mohlo. V tomto páde najlepšie je palec diet'at'a niečím takým namazať čo ono nemiluje; a tak postupne odvikne od cmúľania palca.

V mnohých rodinách keď maličké zaspí, domáci sa len po šušky rozprávajú a len na palcoch chodia, aby diet'a nezobudili. To není správne. Diet'a musí navikať zaspať pri riadnom domácom hluku. Keď na to navykne, spší si ono chutne aj vtedy, keď sa budete okolo neho motať a rozprávať. Samo sebou sa rozumie, že zbytočný krik a lomoz treba vypovedať z domu, pretože mnoho kriku a lomozu každému zaškodí.

Z tohoto siedmeho receptu matky naše znovu sa poučily niečo a budú vedieť ako majú zachádzať so svojím drobiskom, kým sa on na nohy postaví.

Konvencia R. a G. K. T. S. J. Sokol.

Počínajúc s dňom 1-ho septembra organizácia Rim. a Gr. Katol T. S. J. Sokol bude v našom veľmeste odbývať svoju deviatu konvenciu. Konvencia odbývať sa bude v katolíckej slovenskej miestnosti pri osade sv. Michala Archanjela pod číslom 1950 západná 48-má ulica, Chicago, Ills.

Na kol'ko nám je známo jak hlavný úrad, tak i konvencionalný výbor všemožne pracuje na tom aby zdar konvencie bol zabezpečený, tojest, aby výsledok konvenčné práce bol pre slovenský národ d'aleko siahajúcim. Mnohí už predom predpovedajú, že toto shromaždenie, tento kongres tej našej rímsko a grécko katolíckej omladiny bude historickou údalosťou. Daj Bože aby sa tak stalo! Daj Bože, aby títo naši katolícki a narodní bojovníci v tejto historickej chvíli zabezpečili lepšiu a istejšiu budúcnosť pre národ slovensko-katolícky nielen tuna v našej novej vlasti, ale tiež i pre našich už čiastočne oslobodených bratov tam pod tými našimi krásnymi nebotyčnými Tatrami!

Aby sa toto docielilo musí sa vyhovet' istým podmienkam. A té podmienky sú tie, že jak vojsko, tak aj dostojníci a generáli vyše spomenutej organizácii musia predovšetkým o to dbať, aby tá naša omladina, ten náš podrost' — tá naša budúcnosť na ktorej si tol'ko zakladáme i na d'alej bola vedená v znamení Kríža a v pevnom národnom presvedčení. Nech tieto dve veci sú tie krídla, na ktorých rozkvet a blaho slovenského katolíckeho ľudu bude sa vždy dvíhať vyše a vyše — ku mravnej dokonálosti a ku slovenskému povedomiu. Z tohto nasleduje, že na prvom mieste delegáti vyše spomenutej organizácii mali by si dať na tom dobre záležať

aby organizácia dostala predovšetkým mravných a pracovitých úradníkov. A nie menšiu pozornosť musia venovať aj inéj otázke, ktorá je nie menej páliča. Za úradníkov slovenskej organizácie volení majú byť povedomí a neochvejní Slováci. Lebo keď slovenské organizácie budú mať na čele mužov, ktorých dar nesvedie, hrozba nesklatí, vtedy slovenský národ nemá sa čo obávať o svoju budúcnosť. Ale beda slovenskému národuu jestli na čelo jeho veľkých organizácií dostanú sa ľudia bez charakterní, ľudia, ktorí všetky svoje práce sustredňujú len preto aby len oni z toho mali chosen — aby len oni ťažili, ľudia, ktorí sú: kam vietor, tam plášť.

Povinnosť delegáta slovenských katolíckych organizácii zahrnutá je v tom, že, ponajprv má hlasovať len za také návrhy, ktoré neprotivia sa príkazom božím a cirkevným, nesmie hlasovať za také návrhy, ktoré by boli škodlivé organizácie, musí odmrštiť také návrhy, ktoré by sa protivily slovenskému povedomiu, a konečne má voliť len takých úradníkov, ktorých život je verejným zrkadlom pevného náboženského ducha a tvrdého národného povedomia. Lebo človek bez zásady je nebezpečný. Človek, ktorý odhodil od seba presvedčenie katolíckeho podobá sa listu odpadnutému zo stromu.

Keď ale, organizácia zvolí si dobrých vodcov, dobrých generálov musí sa potom pričiniť aj vojsko — údstvo aby aj ono prospievalo mravne. Medzi tým vojskom musí potom byť pravá disciplína. Tí vojáci — to údstvo má byť poslušné svojim generálom — svojim úradníkom. Má verne plniť ich rozkazy. Lebo keď je to vojsko toho presvedčenia, že na čelo

postavilo si čisté a pevné karaktery, vtedy preč s obavami. To vojsko vtedy musí mať úplnú dôveru vo svojich generáloch. Lebo jako generál bez voj- ska nič nevykoná i keby bol sebe schopnejším, tak ani vojsko nič nezve- die, i keď by bolo sebe lepšie, jestli by rozkazy svojho generála neplnilo. Práve z tohoto dôvodu generál a voj- sko majú si vytknúť jeden cieľ. A u Vás milí bratia delegáti R. a G. K. T. S. J. S. týmto cieľom má byť nábožen- ská a národná vyspelosť nášho sloven- ského katolíckeho ľudu. Keď náš národ dosiahne tejto vyspelosti, vtedy pre náš párod nastanú lepšie časy. Vtedy Slovák a zvlášť katolík poznať bude Slováka-katolíka. Vtedy cudzé alebo vôbec neprajné živle z našich kruhov nebudú z nás tučnet', nebudú z nás bohatnúť. Vtedy naše mozole zostanú v rukách slovenských, v ru- kách nás samých.

Pričinite sa teda bratia delegáti R. a G. Kat. T. S. J. Sokol aby ste na tejto konvencii vynášli dajaký spôsob aby tá naša mládež zostala nám aj na bu- dúcne vernou. Pričinite sa aby ste vy- našli prostriedky, ktorými by sa dalo predísť tomu náhlemu odcudzovaniu sa našej mládeže. Pracujte na tom aby sme z tej našej omladiny vycho- vali mravných členov ľudskej spoloč- nosti a žulovatých Slovákov. Vyzbroj- te tú našu omladinu zbranou takou, pred ktorou chveť sa bude každý ne- priateľ slovenského národa. A tá zbran, jako sme už spomenuli má byť: Zásadné kresťanstvo a národná vy- spelosť. Keď toto prevedete, keď toto uplatníte vtedy môžete si spokoj- ne prisvedčiť: vykonali sme svoju po- vinnosť. Sme spokojní.

Ale aby sme si vychovali mravné

karaktery a na slovo vzatých Slová- kov, zapotreby je nám vyššia slovenská škola, v ktorej by sa dochovávala tá naša inteligencia. Potrebná je nám škola, kde by sme národu mohli vy- chovať mravných vodcov. Na toto sme sa my podujali. Chceme stavať kollégium, v ktorom zamýšľame vy- chovať pre slovenský národ dobrých slovenských katolíckych missionárov, ktorí by ten dobrý a zbožný ľud slo- venský viedli po cestách večnej prav- dy, po cestách Kristových.

My tento náš úmysel sami od seba do života uviesť nemôžeme. Sme chu- dobní. Odkázaní sme na milodary katolíckej verejnosti. Predovšetkým ale, utisknutí sme na dobročinnosť slovenskej katolíckej verejnosti. Po- neváč sa to týka jej srdca. Otázka františkánskeho kollégiuma je naj- bližšia jej potrieb. Nuž a na tomto základe čakáme na jej pomoc. A my sme si pevne presvedčení, že sloven- skí katolíci v Amerike nás nesklamú. My vieme, že naše dielo je ich diat'e- ťom a že toto diet'a si oni odchovajú. A neskoršie, že z tohoto diet'at'a bu- dú mať veľkú radosť.

Zaujmite sa teda aj Vy milí bratia tohoto nádejného diela, na ktorom tak horlive pracujeme. Lebo našou tuž- bou je: vychovať pre Slovákov do- brých slovenských missionárov.

Vítame Vás teda bratia hl. úradníci a delegáti deviatej konvencii R. a G. K. T. S. J. Sokol. Prajeme Vám aby ste sa v tom našom meste, v tom me- ste zahrád dobre pobavili. Prajeme Vám aby Pán Boh žehnal všetkým vašim prácam. Prajeme Vám aby o- vocie Vašich prác prinieslo požehna- nie božie celému národu slovenskému! Zdar Boh!

DOPISY

Chicago, Ills. — Osada sv. Michala Archanjela. — Ctení Vydavatelja Listov sv. Františka! Už niekoľko mesiacov som čakal, že najde sa niekto na našej strane a podá aspoň jakútakú zprávičku do Vašeho obľúbeného časopisu Listy sv. Františka. Preto teda, keď sa nik neohlašuje, keď je každý ticho, berem do rúk pero ja, a jak mi dovoľíte opíšem jako budem najlepšie moct' našu činnosť tu na južnej strane, kde je skoro polovička chicagskej Slovače.

Ponajprv musím sa pochváliť, že teraz zabierame sa s budovaním novej fary. Ponevác ale budova má byť moderného štílu vyžadovať bude väčší nákladný kapitál. Pre tú príčinu robíme už teraz zbierky, ktoré chvála Bohu nám dost' pekne pokračujú.

Inou zvest'ou je to, že dňa 3-ho augusta mali sme tu podarenú prednášku. Prednášku konaly naše osadné spolky prislúchajúce do Prvej Slovenskej Katolíckej Jednoty. Konaly ju v prospech kampánu. Prednášky súčasťnil sa dost' pekný počet ľudu. Možem povedať, že prišli všetci tí, ktorým Prvá Katolícka Slovenská Jednota a blaho národa slovenského leží na srdci. Lebo ináč si to človek ani vysvetliť nemože len tak. Dobrý Slovák a dobrý katolík dostaví sa všade tam, kde se jedná o rozkvet veľkého slovenského katolíckeho telesa, a s tým súvisle, i slovenského katolíckeho ľudu. Ved' ktože nám bude brániť a hájiť naše slovenské katolícke zaujmy jestli si ich sami nebudeme zastávať? Či nám nebolo zrejme povedano: katolíci len toľko budú mať práv kol'ko si ich vydobýju? A čo nám zrejme povedala hlava česko-slovenskej republiky, to isté môžeme čítať napísané i v tejto zemi slobodného orla. Či aj tuna kadejakí streštenci, zúrivi fanatici pod rúskom sto percentovho amerikanizmu nepracujú na tom aby katolíctvo zneškodnili a zničili? Výnašajú rozličné školské a iné zákony, ktorými katolíci nesmeli by vychovávať svoje dietky na zakladoch právd Kristových — na mravnom podklade? Týmto streštencom nejedná sa o to aby naše dietky vychované byly na mravnom stanovisku, abv naše dietky staly sa riadnymi a čnostnými súčiastkami spoločnosti ľudskej. Nie! Im o to sa nerozhodí. Im sa rozhodí o to, aby naše dietky vychovaly sa tak, aby ony do rúk mohli vziať zákon — aby ony, a nie patričná svetská moc vynášaly rozsudky. Nám Slovákom-katolíkom teda hrozí dvojaké nebezpečie: chcú nás mravne i národne zneškodniť. Jedným šmahom chcú nás na dvoje zabíť.

Je teda svrchovaný čas aby sme sa spámatali. Aby sme vyvynuli silnejšiu defenzívu. Aby útoky, ktoré sú proti nám mierené sme mohli ľahko odrážať. Musíme byť na stráží dnom-nocou jak nechceme aby nás nepriateľ nezastihnul nepripravených. Lebo jak nás najde spiacich alebo len driemajúcich vtedy bude neskoro pomýšľať na odpor.

Čo sa samej prednášky týka, tá bola znamenitá. Boly tam prednesené výborné reči. Škoda bola len tá, že tie reči neprišlo vypočuť toľko ľudi, kol'ko sa očakávalo. Ovšem, jedna vec sa musí uznať, že prednáška bola v rýchlosti spracovaná. Dva týždne pred prednáškou nik nemyslel, že prednáška bude. Ale i keď toto sa vezme do povahy, musí sa uznať, že poslucháčov mohlo byť o veľa viac.

Na prednáške rečnili velp. Gregor Vanišček, duchovný spravca osady, Jozef Hušek, redaktor Jednoty, A. Podkrivacký, dozorca K. J. a bývalý podpredseda K. J. a síce, Ludvík Severa.

Brat Hušek vecne vysvetlil čo sú práva a povinnosti Slováka. Znova a znova zdorazňoval, že my Slováci po tak dlhoročnom utrpení na žiadn pád nesmieme dovoliť aby individualita národa slovenského bola dajako naštrbená. Toho krásneho nazvu “Slovák” nesmieme sa zriecť za žiadne poklady alebo výhody, ktoré by nám ponúkali tí, ktorí nám natiskajú meno jakýsi čechoslovák. Medzi iným poukázal aj na tie mnohé a veľké výhody, ktoré Prvá Slovenská Katolícka Jednota poskytuje svojmu členstvu. Reč jeho jako aj ostatných rečníkov bola často a hlučným potelskom odmenovaná.

Večer po prednáške bol banket, ktorý sa vydaril nad neočakávanie. Boly zabraté všetky miesta. Stoly byly bohaté prikryté chutnými jedlami, ktoré nám pripravily naše sestry. A pri tom prednesené byly krásne slovenské spevy a výborne nácvičené výstupy. Takže obecenstvo zabávalo sa veľmi znamenite a v duchu si prialo aby takých prednášok bolo viacej, na ktorých mohli by sa potúžiť a posilniť jak duševne, tak i v duchu národnom.

Prosím ct. redakciu za odpustenie, že som sa osmelil môj dopis tak pretiahnuť. Dúfam, že z našej strany na budúce zjavia sa dopisy aj od iných našich osadníkov a osadníček. A zvlášť od takých, ktorí sú v dopisoch zbehljší než ja, a ktorí majú viacej času.

S úctou značí sa na všetkých čitateľov tohoto časopisu,

—N— Váš stály čitateľ.

Cudahy, Wisc. — Ctená redakcia Listy sv. Františka! — Snažne Vás žiadam aby ste boli tak láskaví uverejniť mi tento môj dopis v Listoch sv. Františka, ktoré ja tak rád čítavam a medzi mojimi známymi rozširujem. Veľmi by ma tešilo kebych znal, že či ste s mojou prácou spokojní alebo nie. (Ano sme. Prišli by sme si aby sme mali takých pracovníkov jako ste Vy aspoň niekoľko tuctov. Vďaka Vám. Pozn. redakcii).

Blíži sa nám zase americký sviatok, tojest. Robotnícky sviatok "Labor Day." My pri našej osade sv. Jozefa Pestúna v Cudahy, Wisc. zaumienili sme si sviatok tento zvláštnym spôsobom zasvätiť Pánu Bohu. Chceme sa podakovať nášmu nebeskému Otcovi za všetky tie dobrodenia, ktoré sme od Neho cez celý rok obdržali. A preto na tento sviatok chceme v modlitbách obcovat' s Pánom Bohom na svätom Kopečku, potažne, budeme putovať na pútnické miesto na sv. Kopeček. Táto naša púť podobat' sa bude púťam v starej vlasti konaným. Vtedy, kto chce niečo dobrého vykonať pre svoju nesmrteľnú dušu, môže to ľahko a snadno vykonať jestli bude chcieť. A sice nech sa pridá ku našej pútnickej výprave. Na čase i tak neutratí. Lebo jako iné roky, tak i toho roku budú dva sviatky, tojest, nedel'a a Robotnícky sviatok "Labor Day."

Z tejto príčiny dovoľujem si oznámiť ctenej slovenskej katolíckej verejnosti, že jak by si dakto prial putovať na sv. Kopeček, môže sa pridat' ku našej slovenskej processie, ktorá sa pohne zo slovenského katolíckeho kostola sv. Jozefa v Cudahy, Wisc.

Poriadok bude nasledovný: Dňa 31-ho augusta, tojest, v nedel'u ráno o piatej hodine bude slúžená sv. omša za pútnikov. Po svätej omši obdržíme na cestu požehnanie a o pol siedmej hodine ráno sadneme v Cudahy na káru a pohneme sa do Milwaukee, Wisc. V Milwaukee sadneme na vlak a dovezeme sa až do Richfield. V Richfiede zosadneme a naša processia pohne sa peši na sv. Kopeček. Keď budeme prichádzať na sv. Kopeček prídu nám v ústrety dobre známi reholníci pútnického mesta, otcovia z Rádu Karmelitov, ktorí nás potom doprevadia až na miesto.

Opakujem ešte raz: Kto by chcel účasť brat' na tejto púti na svätom Kopečku lepšie zrobí keď sa pridá ku našej Cudahskej pútnickej výprave, tojest, keď príde do Cudahy, Wisc. Kto teda by si prial pridat' sa ku nám musí byť už v sobotu v Cudahy, Wisc. kde sa môže hlásiť trebárs u mňa — u pisateľa tohto dopisu: Ján P. Bainer, 520 Munkwitz ave., Cudahy, Wisc. Ja pre každého s radosťou zaobstarám noclah.

Vy, drahí bratia a drahé sestry, ktorí a ktoré sa rozhodnete konať túto púť na sv. Kopeček ku Matke Božskej vezmíme si príklad

o djedného pútnika, o ktorom som čítal v istom katolíckom časopise. Tento pútník z d'aleka konal púť do svätej zeme. Konal ju pešmo. A tento pútník ponavštevoval všetky sväté miesta, kade náš Božský Spasiteľ chodil keď prišiel na túto zem aby nás hriechnych ľudí vykúpil. Tento pútník keď prišiel na horu Kalvariu, kde Ježiš Kristus za ľudské pokolenie podstúpil ohavnú a hanobnú smrť, kde pre ľudské pokolenie bol medzi lotrov pribitý na kríž, na ktorom vydobil nám naše vykúpenie a večnú slávu v nebesiach, tak srkúšene, uprimne a nadšene sa modlil a ľúbalo sväté miesto, po ktorom kráčal Pán Ježiš že mu od žialu srdce puklo. Zaiste duša toho pokorného pútnika v tom samom okamihu odmenená bola korunou večnej slávy.

Koľko máme teraz takých katolíkov, ktorí za katolíkov sa vydávajú, ale pri tom kde môžu z náboženských vecí sa vysmievajú. A vysmievajú sa nielen z náboženstva, ale tiež aj z obradov. Nasledovne, vysmievajú sa tiež aj z púte. Alebo keď niektorí aj konajú tú púť považujú to len to len za jakési vakácie, za požitok telesný.

A preto bratia milí a sestry milé keď sa rozhodnete ísť na túto púť, rozhodnite sa v tom smysle, že idete hl'adat' duševné poklady. Umieste si, že idete uzdravovať svoju nemocnú dušu. Uvedomte si, že chcete nedobudnúť tie milosti, ktoré sú nám jednému-každému potrebné aby sme dosiahli život večný, život nebeskej slávy. Lebo toto, a len toto má byť našim cieľom.

Z tohoto ohľadu naše púte majú byť konané v duchu poníženosti, seba zapretia a seba umrtvovania. Púte sa konajú v skromnosti a nie v nádhere a v ľahodkách. A pri tom ešte mnohí aj ten špatný zvyk majú, že oni na to sväté pútnické miesto dovezu sa v automobiloch a posmievajú sa potom pútnikom ktorí idú pešo. Keď teda máme púť konať, konajme ju jako opravdiví pútníci. Konajme ju za príkladom toho svätého pútnika, ktorý navštívil sväté miesta, nie preto aby mal z toho telesný požitok, ale preto aby spasil svoju nesmrteľnú dušu. Zaiste, že keď aj my putovať budeme v tomto duchu, vtedy Blahoslavená Panna Maria, ktorú mienime navštíviť na svätom Kopečku, ktorej chceme dať náš uprimný detinský hold — našu skromnú poklonu, ktorá jej patrí plným právom, nepustí nás s prázdnu rukou, ale vyprosí nám u Synáčka svojho mnohých a hojných milostí.

Končím riadky svoje so srdečným pozdravom na všetkých milých čitateľov a čitateľky Listov sv. Františka, a na všetkých pútnikov a ctiteľov Matky Božej.

S úctou,

Ján P. Bainer,
520 Munkwitz ave., Cudahy, Wisc.

Republic, Pa. — P. P. J. K.! — Ctená Redakcia Listy sv. Františka!

S potešením chytám sa pera abych niekoľkými riadky opísal tú radosť, ktorú sme pocítili my slovenski katolíci v mestečku Republic, Pa. Dňa 6-ho july mali sme tú slávnosť, ktorá nielen u nás, ale aj na mnohých iných okolicách býva zriedkavú. Lebo na ten deň naša farnosť bola svedkom primícií velp. J. Kondrlu, ktorý bol vysvätený za kňaza v seminári sv. Vincenta, v Beatty, Pa., osv. p. Hugh C. Boyle-om biskupom pittsburghskej diocese. Dp. Kondrla asi pred desiatimi rokmi došiel do Ameriky. O nedlho po jeho príchode do Ameriky šiel na študia do kollégiumu

sv. Vincenta, kde vychodil klassické školy. Po skončení týchto prijatý bol do pittsburghskej diocese. Nasledkom tohoto zostal končiť svoje filozofické a bohoslovecké študia v Seminari sv. Vincenta, ktoré toho roku úspešne skončil, a ktoré korunované bolo tým, že bol povýšený na hodnosť kňazskú. Novovysvätený velp. Kondrla teší sa širokej prázne. L'ud si ho zamiloval už jako klerika lebo jeho srdce je s l'udom. Primície odbavily sa slávnostne. Na nás urobily taký dôjem, že na ne tak skoro nezabudneme. — Ja zo srdca prajem velp. Kondrlovi dobré zdravie a milosť božiu na jeho životných cestách kňazských.

j——osadník.

Krúh štedrých milodarcov

V mesiaci july na Listy sv. Františka došli nasledujúce milodary, ktoré s povďakom kvituje a všetkým milodarcom, ktorí naše podujatie podporili vyslovujeme touto cestou verejné vd'aky a uprimné Pán Boh zaplat'. Dúfame, že aj druhí budú nasledovať ich príklad, a že nejakým milodarom prispievajú na to utešené dielo — na kollégium sv. Františka po ktorom túži nejedna mladá slovenská duša a mnohí uprimní Slováci-katolíci.

Na kollégium doposlali:

Juraj Busha, z Pittston, Pa.....	\$25.00
Číslo 180, 1. K. S. Ž. J. z Pullman, Ills.	
(milodar a sbierka)	20.50
Číslo 245, 1. K. S. J. vo Webster, Mass..	10.00
Číslo 323, 1. K. S. J. v Smock, Pa.....	10.00
Číslo 647, 1. K. S. J. v Chicago, Ills.....	10.00
Číslo 287, 1. K. S. Ž. J. v Chicago, Ills.	5.00
Číslo 107, 1. K. S. J. v Brooklyn, N. Y....	5.00
Terezia Drobnák, Bridgeport, Conn....	1.00

Na Apoštolát:

Terezia Vrabec, zo Sugar Creek, Mo...	\$12.00
Louis M. Kerkeš, Ironwood, Mich.....	10.00
Maria Kerkeš, Ironwood, Mich.....	10.00
Maria Biel, Sugar Sugar Creek, Mo....	10.00
Ignác Pezdek, Stauton, Ills.....	10.00
Maria Bomba, Chicago, Ills.....	10.00
Jozef Bomba, Chicago, Ills.....	10.00
Číslo 415, 1. K. S. J. v Boonton, N. J...	10.00
Maria Spegár, z Connellsville, Pa.....	10.00
Tomáš Batya, Smock, Pa.....	10.00
Maria Spegár, z Connellsville, Pa.....	4.00
Maria Biel, zo Sugar Creek, Mo.....	2.00

Na sväté omše:

Ján Hrebenár, z Ironwood, Mich.....	\$ 5.00
Čís. 230, 1. K. S. J. v Canon City, Colo..	5.00
Jozef Stayiščak, z Wilkes-Barre, Pa....	2.00
Terezia Vrabec, zo Sugar Creek, Mo...	1.00
Anna Mirmak, z Wilkes-Barre, Pa....	1.00

Na modlenie:

Anna Ivanič, zo Springfield, Ills.....	\$ 1.00
Adam Kašík, z Webster, Mass.....	1.00

Pri každej príležitosti rozširujte a odporúčajte Listy sv. Františka. Tým budete pre národ konat' osožnú prácu. Pre seba ale, získate si mnohých zásluh pre večnú slávu. Lebo kto napomáha šírenie dobrého katolíckeho časopisu, koná do istej miery prácu missionársku. Avšak missionari vystavení sú všetkým možným t'ažkosťám. Ba často ohrozené sú ai ich

vlastné životy. Rozširovatel' dobrého časopisu ale týmto t'ažkosťam nepodlieha. Preto o tol'ko by to mala byť l'ahšia práca.

—o—

Krása obyčajne umiestni sa v tvári l'udskej — na vrchu na koži. Ovšem, oko l'udskej hlbšie preniknúť nemôže. A následkom tohoto mnohí často bývajú sklamaní delúsiou.

Mnoho sa výprava pre dobro mládeže a pre budúcnosť národa. Ale reči neosožia keď skutky nenasledujú. Komu skutočne jedná sa o budúcnosť národa, ten sa musí zaoberať s myšlienkou vyšej školy, vyšieho vzdelávajúceho účelišťa. A to takej vyšej školy, kde by mládež bola pre národ mravne odchovaná. Poved'me si pravdu: čo osoží človekovi vzdelanosť jestli nezná pravidiel mravnosti a dl'a nich sa nespravuje?

Aj my sme si vytkli zabezpečiť pre národ slovenský lepšiu budúcnosť. Umienili sme si, že pre tento národ vychovávať budeme inteligentov, ktorých vzdelanie zakladať sa bude na

poznání, a plnení božských a cirkevných príkazov. I predpovedali sme si, že l'ud pochopí našu myšlienku, že nám dá svoju pomocnú ruku v tejto národno-katolíckej myšlienke, že náš štedre podporí. A zvlášť spoliehali sme sa na naše katolícke slovenské spolky. Ale v našich ružových nádejach sme sa sklamali. Teplomer nášho sklamania kolíše sa na stupni dost' vysokom. Avšak ešte si nezúfame. Stále veríme, že pre nás nastanú lepšie časy, že až sa rozbrieždí slovenskí katolíci v Amerike budú nám našou mocnou oporou. Dal by Boh aby sa to čím skorej stalo. Aby sme čím prvej mohli začať budovať ten nádejný františkánsky kollégium.

VÝSTRAHA!

Oznamujeme ctenej katolíckej slovenskej verejnosti, že aby sa mala na pozore pred podvodníkmi a švindlermi.

V posledných niekoľko týždňoch dostali sme od našich ctených čitateľov listy, v ktorých sa nám ponosujú, že od jakýchsi agentov, ktorí chodia po medzi náš národ slovenský dali si predplatiť rozličné slovenské katolícke starokrajovské časopisy alebo knihy, ale časopisy dosiaľ nedostávajú.

Týmto upozorňujeme našich ct. čitateľov aj ostatných, že aby boli na pozore. V posledné časy pustili sa rozliční podvodníci ne-Slováci pomedzi slovenský katolícky l'ud a pod rozličnými predostierkami zbierajú predplatné na starokrajovské slovenské katolícke časopisy. Ba čo viac berú aj milodary, že vraj na "odslúženie sv. omši," a iné. A títo podvodníci aby svoj podvod mohli lepšie prevadiť zaopatria si ešte aj podpisy od poprednejších a vlivnejších l'udí. A často tieto podpisy sami falšujú.

Vyzývame preto našich ct. čitateľov aby takýmto podvodníkom na lep nesedali a im svoje mozole neodávali. Minúlosť nás naučila, že mnohé také predplatné a milodary zostaly tým podvodníkom vo vaku. Jak si chce dakto nejaký katolícky časopis objednať zo starej vlasti nech si to vykoná alebo sám, alebo nech ide ku svojmu osadnému kňazovi alebo nech také predplatné zašle na nás a my mu časopis objednáme.

Tak isto nedávajte predplatného na Listy sv. Františka bárs komu. My obyčajne máme miestnych jednatel'ov. Máme l'udí, ktorí sú známi na svojej okolici. Takýchto l'udí splnomocníme ponevác tých l'udí poznáte. A keď dakde máme jednatel'a, ktorý pracuje na istej okolici, takého jednatel'a ohlásime v našom časopise. Alebo keď ho neoznámime, vtedy vybereme takého človeka, ktorý na tej okolici je dobre známy a ktorý je charakterný.

Teda na švindlerov pozor!

Sto Sv. Omši do roka

a veľa iných duchovných milostí môže získať každý, kto
vstúpi do omšového spolku (večné omše), alebo
ináč známeho pod menom:

APOŠTOLÁT SV. FRANTIŠKA

Ciel' tohoto apoštolátu je, že ten, kto do neho vstúpi podporovať bude sv. omšami, modlitbami a almužnami tú veľkú missionársku prácu, na ktorú sa podujali otcovia Františkáni Kommissariátu sv. Kríža.

Na teraz údovia budú účastní sto sv. omší, ktoré otcovia Kommissariátu slúžia každý rok na úmysel' údov; keď' apoštolát sv. Františka sa bude vzťahovať, bude sa slúžiť ešte viacej sv. omší a to tak dlho, dokiaľ Kommissariát bude jestvovať.

Apoštolát sv. Františka je tedy nič iné ako spolkovečných sv. omší za živých a zomrelých údov.

Okrem tých sto sv. omší, ktoré sú priamo obetované za údov Apoštolátu sv. Františka, údovia stanú sa účastníkmi ešte i iných sv. omší, ktoré otcovia kommissariátu ročne odbavujú za svojich dobrodinčov. A tak tiež i všetkých sv. prijímaní našich klérikov, bratov a študentov,

všetkých modlitieb a dobrých skutkov, ktoré vykonajú údovia Kommissariátu a celého Rádu sv. Františka, a všetkých sv. misií, ktoré otcovia Kommissariátu dávajú po osadách.

Do Apoštolátu sv. Františka môžete dať zapísať i duše zomrelých Vašich priateľov a dušičky v očistci.

Každý úd dostane zvláštny diplom (pekný obraz) čo vysvedčenie, že je údom Apoštolátu.

Ten kto vstúpi do spolku omšového alebo do Apoštolátu sv. Františka, platí ročne 50 centov, alebo raz na vždy \$10.00.

Jak by ste sa chceli stať členmi Apoštolátu vtedy píšete na,

FRANCISCAN FATHERS,

1852 W. 22nd PLACE,

CHICAGO, ILLS.

BRATOM A SESTRÁM TERCIÁROM DO POZORNOSTI.

V redakcii "Listy sv. Františka" môžete dostať nasledujúce knihy a náboženské veci:

Regula Tretieho Rádu sv. Františka (Pravidlá a modlitby).....	\$1.25
Škapuliar sv. Františka.....	25c
Opasky sv. Františka (dvojaké, tenšie a hrubšie).....	25c a 35c
Odznaky sv. Františka pre údov i údkyne.....	35c
Vysvedčenia pre členov Tretieho Rádu sv. Františka.....	10c
Ruženec Sv. Františka.....	75c a \$1.00
Slovenský Terciár pre Tretí Rád Sv. Františka.....	75c
Ruženec Blahosl. Panny Marie.....	35c
Odznak Spolku "Krest'anských Matiek".....	50c
Odznak Najsv. Mena Ježiš (do kabáta).....	10c
Odznak (regál) Najsv. Mena Ježiš.....	50c
Škapuliar sv. Dominika.....	10c a 25c
Škapuliar Božského Srdca.....	5c a 10c
Sv. Anton (modlitebná knižka).....	50c

S vašou objednávkou pripojte hneď i patričný obnos. Peniaze pošlite na "Money Order" alebo v registrovanom liste.

Všetky objednávky adresujte na:

LISTY SV. FRANTIŠKA,

1849 West 22nd Street,

Chicago, Illinois.

Do Katolíckeho Domu Katolícky časopis!

PREDPLAT'TE SI LISTY SV. FRANTIŠKA.

Vel'mi poučno-zábavný katolícky časopis
vydávaný Otcami Františkánmi.

Vychodí každý mesiac. Predplatné len dva (\$2.00) na celý rok.

Poprajte si duševného požitku a svoje predplatné zašlite ešte dnes na adresu:

LISTY SV. FRANTIŠKA,

1849 W. 22nd Street

- - -

Chicago, Ills.

NAŠI SPLNOMOCNENÍ JEDNATELIA.

Ctenej slovenskej verejnosti oznamujeme, že naši splnomocnení jednatelia pre Listy sv. Františka sú:

Ján Bainer z Cudahy, Wis., pre Cudahy, Carrollville, Milwaukee a Racine, Wisconsin.

Ján Hlister z Pittsburgh, Pa., pre Pittsburgh a okolie.

Úctive vyzývame čtenú slovenskú katolícku verejnosť na vyššie spomenutých okoliciach, aby našim ct. zástupcom bola na pomoci pri šírení krásneho časopisu Listy sv. Františka. Oni jediní oprávnení sú prijímať predplatné na Listy sv. Františka. Predplatné na rok je \$2.

S úctou,

Administrácia Listy sv. Františka.

LISTY SV. FRANTIŠKA

LIBRARY OF THE

SEP 25 1924

“Nasledujte mňa, jako ja nasledujem Krista!”

Zábavno-poučný mesačník pre katolíckych Slovákov v Amerike.
Vychádza každého 15-ho v mesiaci. Predplatné \$2.00 na rok.

Vydávajú OTCOVIA RÁDU SV. FRANTIŠKA,
1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois.

“LISTY SV. FRANTIŠKA”

(LEAFLETS OF ST. FRANCIS)

Vydávajú mesačne

**OTCOVIA
RÁDU SV. FRANTIŠKA
Komisariátu
SV. KRÍŽA.**

Každého 15-ho v mesiaci.

**Predplatné na rok \$2.00.
Jednotlivé číslo 20c.**

Telephone: Canal 0098

Published by the

**FRANCISCAN FATHERS
Commissariate of the
HOLY CROSS**

On the 15th of each Month.

**Subscription per annum \$2.
Single copy 20c.**

Telephone: Canal 0098

Omša svätá bude slúžená každú nedel’u za veľkodušných
predplatiteľ’ov v kostole SV. ŠTEFANA,
záp. 22. Place, Chicago, Ill.

—o—
Agenti, pracujúci na rozšírení časopisu “Listov Sv. Františka,” môžu kollektovať jedine predplatné na tenže mesačník. — Pod žiadnou podmienkou nie ím je dovolené sbierať alebo prijímať peniaze na Sv. Omše, alebo milodary na akékoľvek iné ciele. Bud’eme len povďační, keď nám podobný prípad, alebo prípady, naši ct. predplatitelia alebo čitatelia oznámia, či sa spomenuté rozhodnutie prísne zadržiava. Prosíme, nech Vás toto malé oznámenie vedie a nie žiadne iné ohlasy.

—o—
Keď zasielate zmenu adressy, zašlite nám tak starú ako i novú adresu. Takéto zmeny nám musia byť zaslané dva týždne pred dátumom vydania nasledovného čísla; ináč číslo bude zaslané na starú adresu bez zodpovedností.

Všetky listy ako i peňažné zásielky majú byť adresované na: “Listy Sv. Františka,” 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

—o—
S radost’ou prijímeme a uverejníme rozprávky, články, dopisy alebo básničky—ktoré sú hodné uverejnenia—od našich ct. čitateľ’ov. Všetky dopisy, články alebo oznámky musia byť zaslané redakcii najneskoršie do 5. v mesiaci.

Listy Sv. Františka

Zábavno poučný mesačník pre katolíckych Slovákov v Amerike

Vychádza každého 15-ho v mesiaci.

Adressa : LISTY SV. FRANTIŠKA, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Predplatné \$2.00 na rok.

"Entered as second class matter February 27, 1924, at the post office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879. Acceptance for mailing at special rates of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized February 27, 1924."

ROČNÍK (Vol.) 1. SEPTEMBER (September) 1924.

ČÍSLO (No.) 9.

O B S A H:

Prápor Kráľ'a slávne veje	259
Povyšenie Sv. Križa	260
Modlitba Pána	262
1-ho Septembra 1924	266
Žalmy Kráľ'a Dávida	268
Mária, utočiste hriešnikov	273
Krásna slávnosť Rehole sv. Fr.	278
Osmý recept pre naše matky	279
Novosti z nášho komisariátu	283
Naše sbierky	284
Kruh štedrých milodarcov	287
Obálková sbierka	288

Prápor Kráľ'a slávne veje...

Prápor Kráľ'a slávne veje,
Tajemstvo sa kríža skveje,
V ňomž sa smrti Pán podrobil,
Smrt'ou živôt nám vydobil.

Jeho bok bol prebodnutý,
Na ňom pikou v spôsob krutý,
By zmyl špinu hriechu všého,
Krv a voda tiekly z neho.

Stalo sa, čo dávnym časom,
Dávid pel prorockým hlasom,
Boh sám, večnej slávy knieža,
Vládu sveta ujal s kríža.

Strome krásny, prežiadúci,
So sarlátom Kráľ'a skvúci,
Dostal sa ti osud blahý,
Niest' poklad tak svätý, drahý.

Vítaj, jehož na ramená,
Povesená sveta cena,
Ty si sa stal váhou tela,
Na nejž spasa naša pnela.

Vítaj krížu, nádej istá,
V tú bolestnú dobu Krista,
Rozmnož v čnostných své milosti,
V hriešnych sotri neprávosti.

O Trojico, Božstvo večné,
Chvál Ťa nebo, zem srdečne,
Dals' nám slávu Kríža Pane,
Nech sa nám všem spasou stane!

(Vexilla Regis. . .)

Povýšenie sv. Kríža.

KAŽDÉMU z nás milým je sviatok slávi Cirkev katolícka tok Povýšenia sv. Kríža. Tento dňa 14ho Septembra. Jako iné cirkevné sviatky, tak aj tento sviatok má svoje dejiny. A bárs sú tie dejiny vo všeobecnosti mnohým známe, predsa nezaškodí, keď ich obnovíme v pamäti našich milých čitateľ'ov.

O sv. Krížu známe s istotou povedať že cisárovná Helena bola tá, ktorá ho dala hľadať a našla ho zakopaný do zeme neďaleko toho miesta, kde bol Spasiteľ' ukrižovaný. Ponevác Kríž svätý tvoril tie najcennejšie pozostatky, ktoré nám po Spasiteľ'ovi zostaly, kráľ'ovná Helena chcejúc sa zavďačiť synovi svojmu Konštantinovi, rozdelila kríž sv. na dvoje a jednu polovicu umiestnila v Jeruzaleme, druhú polovicu ale zaslala synovi svojmu do Carihradu.

Väčšia polovica Kríža Kristovho zostala tedy v Jeruzaleme, v chráme k pocte jeho postavenom. Túto polovicu ale ukradly bezbožné ruky perského kráľ'a Chosroesa. Stalo sa to nasledovne. V roku 614om povstal kráľ' Chosroes oproti Rimanom a začal plieniť ich kolonie jednu za druhou. Zničil Mezopotamiu, čiastku Syrie, a Kappadocie. Napadol postupne aj Palestínu a plieniaca mestá jedno za druhým došiel až k Jeruza-

lemu. Malá posádka vojenská, ktorú Rímania na obranu mesta nechali, nebola vstave vzdorovať peržskej presile a podlahla. Nasledovne všetci obyvatelia Jeruzalema, zvláštne ale kresťania, vystavení boli všemožnému trízneniu zo stránky nepriateľ'a. Chosroes po zaujatí mesta dal sobrat' čo sa len dalo. A ponevác vedel, že Kríž Kristov je vo veľkej vzácnosti u kresťanov, dal ho uložiť do zvláštnej škrine a dal ho odvliecť i s jeruzalemským arcibiskupom Zachariášom do mesta Ktesifonu, úfajúc, že príjde deň keď si ho kresťania vymenia a poriadne zaň zaplatia. Toho dňa sa ale nedočkal. Boh zrobil kríž cez jeho plány a zmaril ich úplne.

V ôsmom roku peržsko-rimanskej války nastal nečakaný prievrat. Cisár Heraclius zunujúc plienenie Peržanov, sám sa postavil na čelo svojho vojska a odejúc sa do kajúceho rúcha, učinil sl'úb, že zatiaľ nezloží zbraň, kým nepokorí nepriateľ'a kresťanstva, Chosroesa. Vojsko jeho s oduševnosťou vzalo v známosť sl'úb svojho cisára a pustilo sa za nepriateľ'om. Mesto za mestom, krajinka za krajinkou padaly znovu do rúk Rimanov. Konečne dňa 12ho Decembra roku 629ho došlo k rozhodujúcej bitke medzi Rimanmi a Peržanmi pri zrúcaninách mesta Ninive. Táto bitka skončila sa

s úplnou porážkou Chosroesa. Po tejto bitke Chosroes utiahol sa do opevneného mesta Seleucie. Tu ho ale zachvátila nebezpečná nemoc, ktorá mu začala smrťou hroziť. Vidiac, že sa blíži sklon jeho života, ustanovil Medarsesa, svojho nezákonného syna za svojho nástupcu. Keď jeho prvorođený syn Sisroes počul, že ho otec vydedil, zbúril sa oproti nemu, uväznil ho a dal ho ukrutne zavraždiť. Tak skončil svoj život posmievač Kristov. V tejto smutnej údalosti vidíme len spravodlivosť božiu. Jakou mierou my meriame iným, takou mierou budú merat' aj nám. Chosroes nebol nič lepší od svojho syna. On dal zavraždiť svojho otca a jeho zas dal zavraždiť jeho vydedený syn. . . A keď sa tento vydedený syn dostal na kráľovský stolec svojho zavraždeného otca, požiadal Herakliusa o mier. A Heraklius mu ho aj dal pod tou podmienkou, že prinavráti ujarmené krajinky Rimanom, že prepustí všetkých zajatých kresťanov na slobodu a že im vráti všetku korisť, ktorú jeho otec dal odviecť zo svätej Zeme. A medzi tou korisťou bola aj škriňa s drahocenným svätým Krížom nášho predraženého Spasiteľa. Tak sa dostal na slobodu aj jeruzalemský arcibiskup Zachariáš, ktorý po svojom návrate stotožnil Škriňu, v ktorej boli ukrité pozostatky sv. Kríža, ktoré on vlast-

noručne svojím vlastným prsteňom zapečatil.

Tieto pozostatky dal kráľ Heraklius v roku 629om znovu odniesť do Jeruzalema, aby sv. Kríž v chráme znovu povýšil a podakoval sa láskavému Bohu za dobité víťazstvo. Pri tejto príležitosti udala sa tá mimoriadna vec, že kráľ Heraklius, ktorý na vlastných pleciah chcel zaniest' vydobitý Kríž do chrámu, bol divotvornou silou sdržaný a nemôhol sa ani pohnúť z miesta. Patriarcha Zachariáš radil mu, aby shodil zo seba kráľovské rucho a aby dl'a príkladu Spasiteľa bosý v prostom ruchu oprobával pozostatky kríža odniesť. On poslúchol radu, preobliekol sa do chudobných šiat a sotvá že to spravil, podarilo sa mu v slávnostnom sprievode odniesť Kríž svätý až do chrámu, kde ho znovu na oltár povýšil. Táto slávnosť odohrala sa 14ho Septembra r. 629. A od tých čias Cirkev katolícka rok po rok svätí sviatok Povýšenia sv. Kríža.

Neskoršie, keď sa Turci zmocnili mesta Jeruzalema, aby Kríž sv. znovu nepadol do rúk nevercov a nebol zneuctený, prenesený bol do Carihradu, z tadial' do Rímu, kde ho podelili na menšie čiastky, ktoré rozposlali po chýrečnejších chrámoch sveta, aby Kríž svätý môhol byť všeobecne úctný a vážený.

Do modlitieb sa odporúčajú.

Všetci tí, ktorí v nedel'u a zasvätené sviatky zanedbávajú svoje kresťanske povinnosti, tojest, tí, ktorí nechodia na sväté omše. Modlime sa za nich aby milostivý Boh ráčil udeliť im potrebnej milosti k napraveniu ich pomýleného života. Prosme Boha aby Jeho ctitelia sa množili.

Ďalej do modlitieb sa odporúčajú zatvrdliví hriešnici. Žiadajme vrúčne Boha v našich modlitbách aby ráčil obmäkčiť ich zatvrdlivé srdcia, žeby mohli spoznať svoj biedny duševný stav a aby ich priviedol na cestu pravého pokánia.

Tretí Rád Sv. Františka

MODLITBA PÁNA.

(Pokračovanie)

2.

Pochopiac význam oslovenia, na mieste je, aby sme prešli k významu jednotlivých prosieb. Modlitba Pána, jako to snád' nám všetkým známo, pozostáva zo siedmich prosieb. Každá z nich je úplne samostatná, pritom všetkom ale súvisí s ostatnými a tvorí s nimi jeden krásny celok.

Niektó by sa snád' divil, prečo má tá Modlitba Pána len práve sedem prosieb. Prečo nie osem, deväť alebo viac? Odpoveď naša je jednoduchá: Spasiteľ náš, keď ju skladal, zostavil ju tak majstersky, že tých sedem prosieb zahrnuje v sebe všetky požiadavky božie a súčasne aj všetky požiadavky naše. A to je to, čo sa nám v nej tak ľúbi.

Ináč číslo "Sedem" má jakýsi mystičný, tajný význam. Mnohokrát' stretáme sa s ním tak v novom, jako aj v starom Zákone. Prípomnime si tu len niektoré pády. Sedminu vidíme pri stvorení sveta. Boh sám si podelil stvorenie sveta na sedem dní, čili dôb. So sedminou sa stretáme vo sne Faraona. Tam je reč o sedem úrodných a sedem neúrodných rokoch. Tam

sú pripravné dni veľkonočné, počas ktorých židia len nekvasené chleby smeli užívať. I tých bolo sedem. Tam je sedemnásobné kropenie s vodou predpísané v Zákone Mojžišovom. Toto kropenie malo slúžiť k očisťovaniu. V chráme jeruzalemskom nájdeme sedemramenný svietnik. Kniha príslovia spomína zas sedem stĺpov v chráme Múdrosti. V novom Zákone zas nachádzame sedem Svätosti, sedem darov Ducha Svätého Sedem hlavných hriechov, sedem hlavných čností. Sv. Ján vo svojom tajnom zjavení často užíva číslicu "Sedem." Spomína sedem Duchov pred trónom Božím. Sedem lúč. Sedem anjelov s trúbami. Bäránka so siedmymi rohami. Knihy so siedmymi pečat'ami. Draka so siedmymi hlavami atď. . .

Z týchto pár príkladov môžeme vidieť, že aj sedem prosieb Modlitby Pána má jakýsi tajuplný význam. Každému tedy, kto sa rád zaujíma s podobnými vecmi, na srdci leží, aby sa vhl'bil aj do obsahu tých sedem prosieb, ktoré tvoria jadro Modlitby Pána.

Prosby tieto podelené sú tak, že prvé tri z nich vzťahujú sa na po-

žiadavky Božie, nasledujúce štyri ale pripomínajú nám potreby naše.

Prvá prosba znie: “Posväť sa meno Tvoje. . .”

Pán sa sám osvedčil cestou Izaiáša proroka, že: Ja som Pán. To je moje meno. Česť svoju nedám nikomu. . . Z tých slov Pána jasne vysvitá, že Boh je skutočne žiarlivý na svoju česť. On česť Jemu príslušnú neprepustí nikomu. A práve preto aj pri stvorení sveta cieľom Jeho bolo, aby zjavil svetu svoju slávu, a aby svet oboznámiac sa s Jeho slávou, zatúžil po nej a hl’adel stat’ sa jej účastným.

Prvá prosba Modlitby Pána prí-zvukuje nám tedy, aby sme všemožne pracovali na rozšírení úcty a slávy Božej. To je vlastne prvé a najdôležitejšie povolanie nášho tuzemského života. Toto svoje povolanie krásne pochopili traja biblický mládenci, Sidrach, Mizach a Abdenago. Ako nám to o nich známo, na povel vladára hodení boli do rozpálenej pece. A hl’a, miesto toho, žeby sa boli oddali plaču a náreku, Duchom Svätým nadchnutí, zanotili si ten utešený žalm, Benedicite, v ktorom všetky tvory, tak rozumné, jako aj nerozumné vyzývajú k oslave Boha.

Podobne smýšľ’ali aj svätí Nového Zákona. Vezmime si len na príklad sv. Augustína. Tento vysokoučený muž, bárs aj mal niečo, na čo môhol byť pyšným, predsa nikdy nehl’adal slávu svoju, ale výlučne len slávu Božiu. Ba verejne

sa vyslovil, že naša osobná chvála a sláva nepatrí vlastne nám, ale že patrí výlučne Bohu. Ponevác Boh bol pôvodcom a darcom všetkých našich telesných i duševných schopností. Nasledovne to je vraj kmiň a zlodej, kto Boha okráda o jeho česť.

A koniec koncom, keď to tak prísne vezmeme, musíme aj uznať, že mal pravdu. Bo čo je človek bez Boha? Jedno nič. Jedna mydlová bublinka, na ktorú keď fúkne, pukne a zmizne a nezostane po nej žiadnej stopy. Lenže namyslenosť ľudská málo kedy vie to pochopiť. Sotva že je niekto bohatší od druhého, už aj pohrda tým chudobnejším. Sotva že je niekto múdrejší od druhého, pohrda tým menej učeným. Podobne tí, čo sú vysoko postavení nevšímajú si tých, ktorí pokorne klopú na ich dvere. Najdú sa síce mužovia aj v kráľ’ovskom paláci, ktorí vedľa, čo je pravá pokora, ale tých je veľmi málo.

Bol to kráľ’ Anglie, Kanut, ktorý išiel jedného dňa na prechádzku so svojim pobočníkom. A ako sa tak prochádzali po brehu morského, pobočník mu riekne: “Najjasnejší kráľ’u, kto sa ti vyrovná? Milliony ľudí sa ti korí a čaká na tvoj rozkaz. Ano, ešte aj to more t’a poslúcha.”

A kráľ’ sa usmial a aby dokázal pobočníkovi svojmu, jak prázdne je jeho lychotenie, stal si blízko k moru a riekol: More ja ti nakla-

dám, aby si sa neopovážilo zamočiť nohy svojho vladára. . . A sotva že to vladár vyriekol, privälila sa jedna veľká vlna a zaliala kráľa od päty do hlavy, tak že zostal mokrý jako myš. . . Dvoran sa na to zhrozil. Kráľ ale celkom spokojne riekol: Vidiš, jako ma slúcha to more, ktorého vladárom si ma nazval? Nemýl sa priateľu. Nie ja, ale Boh je jeho vladárom. Preto jemu patrí všetka česť a chvála. A ten istý kráľ Kanut, prijdúc do chrámu, složil korunu svoju a položil ju na hlavu ukrižovaného Spasiteľa so slovami: "Toto je ten jediný, komu koruna Anglie celým právom prislúcha. . ."

Keď teda Bohu patrí všetka česť a všetka sláva, čo je našou povinnosťou? Povinnosťou našou je nielen šíriť úctu Božiu skutkom, slovom a perom, ale aj prekaziť každé možné zneuctenie Jeho, nakoľko je to v našej moci. Samo sebou sa rozumie, že v prvom rade my sami musíme vyhýbať takému-to zneucteniu.

Címže sa ale zneúctuje to meno Božie?

Menò Božie zneúctuje sa zvlášťne s kľatbou, s bohoryhaním, s falošnou prísahou a s daromným spomínaním.

Nenie to síce cieľom našej úvahy, aby sme tieto štyri spôsoby zneuctenia do podrobnosti prežuvali, ale ani povrchní nesmieme byť, bo ináč nedocielili by sme to, čo vlastne docieľiť chceme. Preto aspoň

z čiastky posvietime aj na ne, aspoň na tol'ko, na kol'ko oni s kľatkou našej úvahy súvisia.

Aby sme boli teda na čistom, v prvom rade musíme priklincovať pravdu, že beda tomu človeku, ktorý sa opováži meno Božie v kľatbe vysloviť. A žiaľ'bohu, kľatba je temer druhou prirodzenosťou nášho slovenského ľudu. Nejednen z nás s kľatbou stáva, s kľatbou líha, s kľatbou mastí svoju dennú prácu, aby mu vraj lepšie chutnala, aby sa mu vraj lepšie darilo. Chudák, zapomína na to, že každá kľatba, ktorou zneuctujeme Boha, kľatbu Božiu privoláva na našu hlavu.

Ale zkadial' to príde, že sa Slovák naučil tak špatne urážať svojho Boha? Je to snád' v povahe nášho ľudu? Donáša to snád' so sebou jeho prirodzená prechkosť? Nemyslíme. Ľud náš sa to naučil od svojich susedov, s ktorými za tisíc rokov pod jednou strechou býval. Ľud náš známy bol a známy je čo trpezlivý, ústupný, snášanlivý ľud. Ale nesmieme zapomnúť na to, že mládež naša svoj najkrajší vek strávila v službe vojenskej, pod vojenským komandom. A to komando nebolo ničím iným, len nepretržitou reťazou hnusnej kľatby. Officiieri sa nazdali, že bez kľatby nebudú v stavě nanútiť podriadenosť našej bujne mládeži. Aby si tedy tú podriadenosť vynútili, kliali a hrešili až sa zem triasla. A naša mlá-

dež to slyšala. Slyšala to deň po deň za dlhé roky. Z počiatku to urážalo jej útle city. Pozdejšie, keď už toho bolo moc, už si toho veru ani nevšímala a na konci osvojila si to aj ona a kliala až sa jej tak z úst penilo.

Tento špatný príklad ale nás Slovákov na žiaden pád neopravňuje k tomu, aby sme Boha nášho aj nad’alej urážali. Mali by sme si skôr všimnúť trestu, ktorý Boh nameral tým, čo jeho sv. meno preklínali.

V tretej knihe Mojžišovej čítame, že medzi Izraelitami našiel sa muž, ktorý sa opovážil preklínať meno Božie. L’ud izraelský nebol tomu zvyklý a pohoršil sa. Nevediac ale, čo si počať, poviazal muža a predviedol ho pred Mojžiša, žiadajúc, aby ho Mojžiš prísne potrestal. Ponevác ale Mojžiš dotiaľ nemal podobného pádu a nechcel prenáhlene jednat’, dal muža dočasne uväzniť. Medzitým ale radil sa s Pánom, čo má s väzňom učiť. Pán mu ale naložil: “Muža, ktorý preklínal meno moje, vyved’ z leženia a všetci tí, ktorí slyšali jeho kliatbu nech položia ruky svoje na jeho hlavu, l’ud ale nech vezme kamene a nech ho ukamenuje. Synom Izraela ale odkazujem to, že každý, či je on cudzinec, alebo domáci, kto preklína meno Pána, má odpíkať za svoj hriech a má smrťou zomreť. Nech ho ukamenuje celá osada.”

Takto súdil Boh nad kliatbou za

časov Mojžiša. A nazdáte sa snád’, že dnes ináč súdi? Keď je ale aj dnes tak cenné to meno Božie, ako za časov Mojžiša, prečože netresce Boh aj dnes smrťou tých, ktorí Ho preklínajú? Činí to istotne preto, ponevác jedna smrť bola by primalým trestom za tú potupu a hanbu, ktorá sa na Neho už od vekov kydá a kydala. A nech si myslí kto chce čo chce, my pevne veríme, že svetová válka bola čiastočne trestom aj za tú kliatbu a za to všestranné zneuuctenie, ktoré sa Bohu po stá a stá rokov beztrestne dostávalo. Súdy svetské sa dnes už Boha nezastanú. Boh je teda nútený z času na čas sám súdiť nad hriechnym pokolením l’udským. A beda nám, keď už Boh sám vezme súd do svojich rúk.

* * *

Podobné ošklivé a odsúdenia hodné je aj **Bohorúhanie**. Rúha sa ale Bohu ten, kto si posmech robí z Neho, kto zponevažuje jeho Božské dielo — Cirkev katolícku, kto bezočive a vyzývave nohami šliape Jeho sväté zákony, alebo kto iných k podobným skutkom svádza. Konečne rúha sa Mu aj ten, kto reptá proti Nemu v dobe zkúšky, v dobe kríža. A takýchto l’udí máme veru v dnešnej dobe mnoho. . . Terajšie hospody — úcta výnimke — sú teplými hradami bohorúhaní. Miesto toho, žeby sa v nich l’udia občerstvili, pri sklenici zabrdnú do náboženstva a povozia sa po všetkom, čo je sväté. A niet

človeka, ktorý by sa opovážil postaviť sa na obranu svojho Boha.

No, buď Bohu vd'aka, najde sa časom aj medzi hospodskými rázny muž, ktorý takéto niečo nedovolí. Ale takýchto mužov treba skutočne s lampášom hl'adat'. Známe istého hospodského. Bol to muž rázny. Katolík od päty do hlavy, ktorý sa nehanbil krížom ozdobiť steny svojej hospody. Hospoda jeho bola jedna z tých najslušnejších. On nikdy neztrpel sberku pri svojom šenku. Jedneho dňa ale zavítali k nemu jakýsi cudzinci a po vyprázdnení niekol'ko kališkov zanôtili si tú starú notu. Začali políckovať Boha a jeho cirkev. A čo na to hospodský? Stál si na stolec. Sosňal kríž s klinca a niesol ho von. Jeden z hostí ho ale pristavil, pý-

tajúc sa ho, že prečo to robí? A náš hospodský s vážnou tvárou len tol'ko riekol: "Nechcem, aby môj Spasiteľ počúval vaše nestydaté, rúhavé reči." A cudzinci myhli okom jeden na druhého a vytratili sa z hostínca, mrmlajúc si medzi zubami: "To sme ale natrafili na klerikála. Škoda bolo sem prísť." "Veru škoda." Dokončil hostinský a zavrel dvere, kríž ale znovu zavesil na jeho miesto. . . Búrlivý potlesk ozval sa hospodou a všetci ašľachetne smýšľajúci hostia blahoželali hostinskému, že sa tak rázne zadržal. . . Dal by Boh, aby sme takýchto hospodských viac mali. Keby takých bolo viac, toho bohorúhania bolo by istotne menej.

(Pokračovanie budúce.)

1-ho Septembra 1924.

PRVÉHO Septembra 1924. Tento zaznačený v dejinách Kommissariátu sv. Kríža Rádu sv. Františka. V tento deň totižto slávili naši vel. Otcovia Františkáni posviacku základného kameňa svojej dočasnej káplie v kláštore v Lemont, Ill. Posviacka previedla sa v tichosti pri tom najväčšom poriadku. Zástup zbožného katolíckeho ľudu začal sa shromažďovať na pozemkoch otcov Františkánov už za rána, okolo desiatej hodiny. O jedenástej hodine slúžená bola poľná sv. Omša s assistenciou, počas ktorej sv. Omši l'úbozvučným spevom obveseloval mysle prítomných Spevokol

slovínskej Osady sv. Štefana. Sv. Omšu slúžil dp. Dekan Sova zo Shakopee, Minn. Po sv. Omši hostia naši zabávali sa vesele na pozemkoch Kommissariátu až do tretej hodiny po obede. O tretej po obede započala sa posviacka rohového kameňa. Povsiacku previedol vdp. Monsiñór Bobál s pomocou assistencie. Pred posviackou ale prehovoril k zástupu niekol'ko úprimných a milých slov otec Kazimír v mene Rádu, dp. J. Phelan za Irčanov, dp. J. Jagodzinski za Poliakov, vdp. Sova, dekan za Slovincov, dp. Viktor Blahunka za Slovákov a pán Ray za lemontský mestský úrad. Reči všetkých rečníkov točili sa okolo toho

samého milého predmetu, okolo Rádu našich Otcov Františkánov a boly vy-počuté s tou najväčšou pozornosťou. Každý rečník bol pripravený na dlh-šiu reč, pretože ale hrozil dážď, mu-selo sa všetko zkrátiť. Pri tom všet-kom ale ľud si odniesol milú pamiatku z toho posväteného miesta. Posviacka sa zaklúčila s verejným Požehnaním.

Základný kámeň nášho kláštora je už tedy osadený. Ba môžeme riecť, že dnes, keď tieto riadky píse-me, stojí už aj kostolík. Kostolík je drevený, skladací, ktorý sa dá posta-viť behom niekoľko hodín. Je to chu-dobné. Chudobné na toľko, že to až kričí. Ale v dnešných pomeroch, keď je Rád temer ešte len v kolíske, viac sa nedalo ani očakávať. Jedno ale, čomu sa predsa tešíme, je to, že náš kláštorík je skutočne stavaný v duchu sv. Františka. To je tedy naša prvá útulňa, ktorá nám zostane milou raz na vždy, bárs by sa nám v budúcnosti aj podarilo postaviť na tamejšom kop-ci slušný kláštor, ktorý by bol ozdo-bou celého okolia.

Či sa toho vôbec dožijeme, alebo že kedy sa toho dožijeme, to bude závi-sieť úplne od ďalšej štedrosti našich dobrodincov. Pretože sme sa ale už aj dosavád' presvedčili, že požehnanie božie sprevádza toto dielo, silne ve-ríme, že Boh na prímluvu sv. Františka pošle nám do cesty dobrodincov, ktorí nám pomôžu zdokonáliť zapo-čatú prácu. Oduševnenosť našich priateľ'ov a horlivosť našich klérikov

nám tiež dodáva chuti ku ďalšej prá-ci. Hlavnou vecou je len vytrvať, le-bo Boh len vytrvanlivosť korunuje. . .

Pri tejto príležitosti znovu sa obra-ciame k naším priateľ'om a prosíme ich uctive, aby nám boli na pomoci vo vybudovaní nášho kláštora. My vie-me, že časy sú ťažké. Ťažko je dnes pre toho, ktorý zarába a ešte ťažšie pre toho, ktorý je odkázaný na milo-dary iných. Ale nech vás to nemýli! Za milodary, ktoré nám udelíte dáme vám čestnú prácu a dáme vám ju aj s interesom. Rád sv. Františka síce uchádza sa o milodary veriacich, ale pamätajte, ten Rád nezahála, lež pra-cuje čestne a práve preto nehanbí sa uchádzať o milodar, lebo vie, že si ho zaslúži.

Keby ste nám ale nemohli prispieť s peňažným milodarom, prispejte nám na pomoc aspoň s dobrým slo-vom. Rozširujte náš časopis — Listy sv. Františka — medzi vašimi priateľ-mi a známymi. V páde by ste ale ani to nemohli spraviť, klaknite si na ko-lená a pomodlite sa za nás aspoň je-don “Otče náš” k nášmu Otcovi ne-beskému, aby žehnal našej práci a bol nám na pomoci v tom tvrdom diele, do ktorého sme sa v Jeho mene chytili, aby sme získali pre Neho čím viac drahých duší, za ktoré On nezdráhal sa svoju vlastnú krv vycediť.

Úfajúc, že nám porozumiete, zna-číme sa so srdečným pozdravom

Otcovia, Klérici a Bratia R. S. F.

v Lemont, Ill.

Žalmy Kráľa Dávida

Žalm 9. A.

Oslavovat' T'a budem o Pane z celého srdca môjho, vyprávať budem o všetkých divných skutkoch твоjích.

V Tebe sa budem tešiť a plesat'; žalmy budem prespevovat' menu tvojemu, o Najvyšší!

Že si zavrátil nepriateľov mojích, ktorí oslábnu a zahynú, keď uzrú tvár tvoju.

Ponevác Ty si viedol súd môj o Pane, záležitosť moju (Ty si zastával); sedel si na tróne (jako taký) ktorý súdi spravodlivo.

Pokarhal si národy a zkažu vzali bezbožní, vyhubil si meno ich na vždy a na večné veky.

Meče nepriateľov zatupely raz na vždy a zničil si mestá ich.

Pamiatka ich zanikla s (velkým) hlukom, ale Pán zostane na veky.

Pripravil si Pán k súdu trón svoj; On sám bude súdiť okršlek zemský podľa zásluhy a vynesie výrok nad národami dl'a spravodlivosti.

A Pán sa stal útulkom biedneho a príhodným pomocníkom v núdzi jeho.

A dúfať budú v Tebe, ktorí poznajú meno tvoje, ponevác neopustiš tých, ktorí T'a hľadajú o Pane.

Prespevujte chválospevy Pána-

vi, ktorý prebýva na Sione, a zvestujte národom zámery jeho.

Ponevác čo pomstvitel' (nevinne preliatej krvi spomnul si na biednych a nezabudnul na ich nárek.

Smiluj sa nado mnou Pane a shliadni na súženie moje, (ktorého sa mi dostáva) zo stránky nepriateľov mojích.

Ty, ktorý si ma vytrhol z hrdla smrti, aby som ospevovat' môhol slávu tvoju v bránach dcéry Sionskej.

Plesat' budem, že si ma spasil o Pane; národy zaviazly do záhuby, ktorú mi pripravili a noha ich chytila sa do pasce, ktorú ukrily predomnou.

Z toho poznáme, že jako súdi Pán, keď vidíme, že sa hriešnik chytá do diela rúk svojích.

Nech sa prepadnú hriešnici do prepasti (pekelnej), všetky národy, ktoré zapomly na Boha.

Ponevác na biedného nezapomne sa na veky a úbohý nebude stále sklamaný vo svojej trpezlivosti.

Povstaň o Pane (a nedovol, aby) sa nadýmal človek. Nech sú súdené národy pred tvárou tvojou.

Ustanovím vladára o Pane, aby sa doznały národy, že sú predsa len ľudia!

Vysvetlenie.

Nedá sa síce s istotou určiť, že

kedy zostavil Dávid tento svoj Žalm. Ponevác ale Dávid v tomto svojom Žalme ospevuje veľké víťazstvo, sv. Otcovia a vykladatelia Písma svätého sú tej mienky, že tento Žalm bol pravdepodobne vtedy zostavený, keď kráľ Dávid vyhral vojnu nad Adarezerom, kráľom Sóby. Kráľ Dávid totižto po upevnení svojho trónu zamýšľal chytiť sa do stavby jeruzalemského chrámu. Bohu to bolo ale protivné, ponevác ruky jeho mnohokrát zmáčané boli vo vojnách ľudskou krvou. Preto radil mu skrz proroka svojho, aby sa zriekol svojho plánu a ponehal stavbu chrámu synovi svojmu Šalamúnovi. Dávid vidiac, že sa plány jeho neznášajú s plánami Najvyššieho, zriekol sa ich a umienil si, že miesto stavby chrámu chytí sa s božou pomocou do vyčistenia svojej krajiny. Mnohé čiastky Júdska totižto boli ešte v rukách nepriateľa, ktorý utláčal ľud Izraelský. Ľud stonal pod veľkou ťarchou a zúfale volal o pomoc. Pán sľušal nárek svojho ľudu a vyhovel túžbe jeho. Poveril Dávida, aby vyčistil krajinu od nepriateľa a Dávid sa veru nedal núkať. Sosbieral svoje vojsko a jedno za druhým vyhánal nepriateľov zo zaslúbenej zeme. Vyhnať Filištincov, Moabítov, kráľa Adarezera, Idumejčanov a mnohých iných. Najväčšie víťazstvo ale, ktoré vydobil, bolo víťazstvo nad kráľom Adarezerom. On bol jedon z najsilnejších nepriateľov Izraela

a vzalo to času, kým sa mu podarilo vytisnúť ho zo zeme Kánánskej. Toto veľké víťazstvo ale Dávid nepripisuje sebe. On ho pripisuje Bohu a jeho zvláštnej pomoci a túto mimoriadnu pomoc, ktorú on počas tejto vojny skúsil, ospevuje Dávid v tomto svojom žalme.

Vidíme ale podrobný obsah tohto žalmu:

Jako že ho začína Dávid? Začína ho s oslavou božou. “Oslavovať Ťa budem o Pane z celého srdca môjho a vyprávať budem o všetkých divných skutkoch tvojích. V Tebe sa budem tešiť a plesáť; žalmý budem prespevovať menu tvojemu, že si zavrátil nepriateľov mojích, ktorí oslábnu a zahynú, keď uzrú tvár tvoju.”

Iní vodcovia zväčša začínajú vyspevovať chválospevy o sebe a o svojích hrdinských skutkoch. Dávid ale povedomý súc si toho, že víťazstvá jeho vojska nikdy by neboly bývaly vydobité, keby mu Boh nebol býval na pomoci, vzdáva česť a vďaky tomu, ktorý im k víťazstvu dopomôhol. Verejne vyznáva, že nie on sám, ani jeho vojsko, ale Boh bol ten, ktorý zavrátil nepriateľov jeho. Boh bol ten, ktorý ukázal nepriateľom Izraela svoju rozhnevanú tvár a keď ju uzreli, zarazili sa “oslábli” čili omdleli od strachu a pomätení na mysli v mnohých pádoch vraždili seba samých a zahynuli. Skúsenosť dokazuje, že vo vojne údatnosť, smelosť a odvaha vstave sú divy a zá-

zraky robiť. Ale kto je ten, kto dá tomu bojazlivému vojakovi tej smelosti, tej udatnosti, tej odvahy? Ved' každý vojak prirodzene bojí sa bôja, strachuje sa o svoj vlastný živôt. Tých prirodzene smelých, udatných a odvážlivých je veru veľmi málo. Odvaha, udatnosť a smelosť musia prísťtedy s hora od Darcu všetkých darov. A keď nepriateľ pocíti, že obranné vojská sú skutočne údatné, odvážlivé a seba obetavé, zarazí sa a cúvne a sotvá že ustúpil len na krok, ochranné vojsko to zbadá v okamihu a využije váhavosť nepriateľa vo svoj vlastný prospech. Udre naň s dvojnásobnou oduševnenosťou a rozpráši ho. A toto samé činilo aj Dávidovo vojsko. Dávid sa nemôhol chl'úbiť, že má vojska na státisíce. Ale keď ho mal aj málo, mal dobrovoľníkov, mal bôja chtivých mužov, ktorí dôverujú v pomoci Boha svojho, udreli na nepriateľa a rozprášili ho. . .

"Ty si viedol súd môj o Pane a záležitosť moju Ty si zastával. Sedel si na tróne, ako taký, ktorý súdi spravodlivo. Pokarhal si národy a skazu vzali bezbožní. Vyhubil si meno ich navždy a na večné veky. Meče nepriateľov zatupely raz na vždy a zničil si mestá ich. Pamiach ich zanikla s veľkým hlukom, ale Pán zostane na veky."

L'ahko je tomu, kto Boha samého má za zástupcu pri súde. A v takomto položení bol aj kráľ Dávid. Svet sa síce shrkol oproti ne-

mu. Nepriatelia obklúčili ho zo všetkých strán a hrozili mu, že ho zničia a že si podelia krajinu jeho medzi sebou. Dávid ale vedel, že tá krajinka daná bola Izraelitom skrz Boha samého a preto Dávid si bol istý, že Boh si stane na jeho stranu, keď on bude vymáhať plány Jeho. A Boh to aj učinil. Požehnal zbraň jeho a tá si kliesnila cestu od mesta k mestu, kým sa krajinka Kánán skutočne neznavila nepriateľ'a. A nepriateľské národy zanikly s veľkým nárekom, Pán ale, ktorému sa posmievaly, zostal aj nad'alej, a žiť bude na veky. A jako vyplienil Boh nepriateľ'ov Izraela, tak vyplieni On aj iných, ktorí mu stoja v ceste. On si zasadne na svoj sudsovský trón a súdiť bude celý okršlek zeme dl'a toho, jako si to kto zaslúži a vynesie výrok nad národami dl'a spravodlivosti. . .

Boh dokázal a dokazuje stále, že On sa s radosťou zastáva biedneho a prispeje mu k pomoci v núdzi jeho. Preto každý ktorý Ho pozná, dúfa v Neho a hľadá Ho. Nie tedy div, že aj Dávid vyzýva bojovníkov svojích, aby prespevovali chválospevy Pánovi, ktorý si zvolil Sion za svoj stánok a aby zvestovali národom plány, to jest zámery jeho. Boh riekol: moja je pomsta a ja budem odplácať! On vidí nevinne preliatu krv. Tak jako videl nevinnú krv Ábela. A tá nevinne preliata krv volá k Nemu o pomstu a On sliší jej nárek a keď príjde

čas jeho, udre na toho, kto ju prelial. . .

Teraz ale vracia sa Dávid v myšlienkách svojích k svojej vlastnej biede . On vidí, že čiastka nepriateľ'ov jeho je už premožená. Ale obloha ešte neni úplne čistá. Ešte tu i tam ukazujú sa na nej špatné čierne chmáry, ktoré hrozia záhubou jemu i národu jeho. Preto bárs aj zvíťazil nad zat'atým nepriateľ'om svojím, hl'adí do budúcnosti a prosí si Boha, aby mu neprestal byť na pomoci ani na d'alej, a shliadol na neho v súžení, ktoré mu nepriatelia jeho chystajú. . .

Dávid cíti, že už bol viac krát' v pažeráku smrti a že jedine Boh ho ztadial' vytrhol a preto plný povd'ačnosti ospevovat' chce slávu jeho v bránach dcéry Sionskej, to jest v svojom sídelnom meste Jeruzaleme, ktoré si aj sám Boh za svoje bydlisko vyvolil.

On plesá a oslavuje Boha svojho, ponevác cíti a presvedčený je, že spása jeho prišla od Boha, lebo z tej pasce a z tej jamy, ktorú mu nepriateľ'ské národy pripravily, nik iný ho nevyslobodil, jedine Boh sám. A on práve v tom vidí dôkaz spravodlivosti božej, keď badá, že sa nepriatelia jeho chytajú do tej samej pasce, ktorú jemu pripravili. . .

Na konci ale vo svojej roztrpčenosti praje si, aby sa prepadly tie nevďačné národy, ktoré odpadly od Boha a ktoré nohámí šliapajú zákony jeho. Biednych ale ujist'u-

je, že Boh nezapomne na nich, tak jako na neho nezapomnul. Hlavnou vecou je tedy, aby vytrvali vo svojej trpezlivosti, ponevác trpezlivosť, keď aj nie v okamihu, ale v krátkom čase prinesie žiadané o-vocie.

Konečne Dávid prosí Boha, aby dal národom prísneho vladára, ktorý by ich držal na úzde, aby sa presvedčily a uznaly, že s Bohom si neni čo zahrávat' a že každý človek ,ktorý sa nadýma a stáva Bohu do cesty, bude pošliapaný a zmenený s povrchu zeme.

V osúde kráľ'a Dávída vidíme zrkadlit' sa osúd Kristov a osúd jeho prečistej nevesty, katolíckej Cirkve. Čo prežil Dávid, to prežil Kristus, to prežila jeho nevesta, Cirkev katolícka. Búrky nepriateľ'ské preletely ponad ich hlavy, ale predsa na konci nie nepriatelia, lež Kristus a jeho sv. Cirkev zvíťazili.

Krista ruka nepriateľ'ská pribila na kríž. Ale v tom samom okamihu, keď ho pribila, bola prevládaná. Ved' práve kríž bol ten, ktorý vykrútil krk diabla. Na kríži sa vylomily jeho jedovaté zuby a pod krížom musel uznať, že je premožený.

Podobne to bolo a je aj s Cirkvou katolíckou. Jej nepriatelia použili proti nej a na jej vyhubenie všetky možné prostriedky, ktoré len zlosť ľudská a diabolská vymyslieť mohla. Krv ľudská v potokoch tiekla. Vrahovia kres'anstva plesali

od radosti, že už pochovali tú nenávidenú Cirkev katolícku a práve vtedy, keď si mysleli, že stoja u jej hrobu, Boh ju pozdvihol z prachu zeme a ona vstala slávne a stojí ešte aj dnes. Darma sa namáhal ukrutný Nero, Dioklecián, Julián apostata a mnohí iní, aby ju zničili. A nepodarilo sa im. Nie oni pochovali ju, lež ona pochovala ich. .. Ale za to bôju ešte nenie koniec. Na oblohe Cirkve katolíckej je ešte mnoho čiernych chmár. A tie chmáry značia nový a nový bôj, nové a nové prenasledovanie. Možno že to budú vnútorné bôje, možno že vonkajšie. Nik nevie. Ale Cirkev je ešte pripravená na mnohé bôje, lenže s dôverou hľadí v strety všetkým v tom povedomí, že jej Zakladateľ zadrží slovo svoje, s ktorým sa jej zaviazal a zostane s ňou až do skončenia sveta. A v tejto nádeji ona sa teší slovami kráľa Dávida a vytrvá vo svojej

trpezlivosti, čo by ju to jaké obety stálo. A bárs by aj krvácat' musela pod rukou tyrana, ona vie, že to všetko je len do času a že príjde deň, keď ten spravodlivý sudca zasadne si na svoj súdny trón a vynešie výrok nad jej nepriateľmi, ktorí podrývali jej korene, jej základy. Nevinná krv jej synov a dcér o pomstu volá k Bohu a Boh, ktorý sa pomstvil na Kajinovi za krv Abela, pomstvit' sa bude aj na nepriateľoch Cirkve za nevinnú krv jej synov a dcér, ktorá sa vyliala. A tá pomsta bude hrozná, ale spravodlivá. Ponevác to bude pomsta sponeváženého Syna božieho, ktorý bude hľadiet' dat' úplné zadost'účinenie svojej neveste, Katolíckej Cirkvi. A beda tým, ktorých sa ona bude týkať. Lepšie by bolo pre nich, keby sa vôbec neboli narodili.

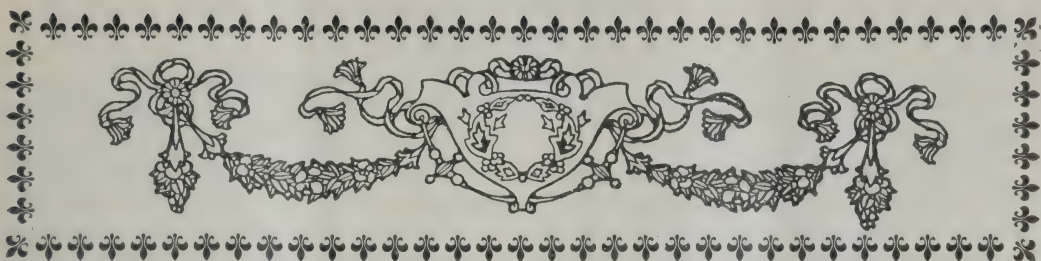
(Pokračovanie budúce.)

Čitateľu milý rozmýšľal si ty dakeď už nad tým, že jaké zhubné následky koná nekresťanská, dobrým mravom neprajná tlač? Jak si tomu pred tým nevenoval pozornosť a náhodou si dovoľil, že do tvojej domácnosti vodral sa taký vlk v ovčej koži, vtedy nečakaj do zajtrajška, ale hneď sa chyt' do práce a vyhod' ho von! Uvedom si, že protináboženský časopis a nemravná kniha v domácnosti tvojej nemá miesta! Len vtedy, a len vtedy budeš sa ľúbiť Pánu Bohu keď sa budeš chrániť toho duševného jedu — tých jedovatých muchotraviiek, ktoré vkrádajú sa pod strechu tvojho

domu po rúškom svetovej osvety. Pamätaj, že máš len jednu nesmrteľnú dušu. A tvoj úkol na tejto zemi je spasit' dušu svoju a učiť ju blaženú na večnosť.

Čo by ste robili keby sa vám nejaký lúpežník vlámал do domu a chcel by vám povraždiť vaše dietky, ktoré vy milujete? Zaiste by ste sa na takého mordára neďivali so založenými rukami, ale by ste upotreбили všetkých možných spôsobov len aby ste vaše dietky vytrhli z moci toho zlosína. S nasadením vášho vlastného života chránili by ste vašich synkov a vaše dcéry.

Maria, utočíte hriešnikov.

Na úpätí Apeninských hôr leží milé biele mestečko. V poslednom domčeku tohoto mestečka, blízko hustého lesa bývala istá vdova so svojou šest'nást' ročnou dcérou, Beatricou. Ako inokedy, tak aj teraz sedela na pavlačí svojho domku a dýchala do seba to obživujúce slané morské povetrie. . . Jej tvár bola žltá ako vosk a nebyt' tých žeravých čierných očí, človek by sa skutočne nazdal, že nie so živou osobou, ale s mrtvolou má do činenia.

S pavlače tohoto domku bol utešený výhľad na breh morský, ktorý bol posiaty so zelenými zahradami a bielymi kamenými domkami. V úzadí lesklo sa zelenkavé more a oči neboly vstave rozoznať, kde prestáva more pozemské a kde sa začína neprehliadnuteľné more vzduchu. Južné slnko páliło. Z líst'a a z kvetín prúdila opojná vôňa. Od mora ale t'ahal chladný, vlhký vánok. Bola to ozaj rozkoš, sedieť si v chládku a dýchať do seba voňavý osviežujúci morský vzduch a blúdiť očami po tmavomodrej oblohe za bielymi barámkami, alebo sledovať po mori tie malé biele lod'ky, ktoré si hrdo plávaly, jako nejaké ľabúte.

Po utrápenej tvári našej vdovy preletel smutný úsmev.

"Ach ty krásny svete, prečo t'a musím tak rýchle opustiť?" A to moje drahé diet'a tu nechať?!" A ohliadla sa ku dverám, kde Beatrica na prahu sedela a orechy lúštila. "Beatrica,

moja milá duša, pod' bližšie a sadni si ku mne!"

Beatrica vstala a podišla k matke. A matka pohliadla na ňu s nevyslovnou láskou a záľubou. A mala aj prečo. Beatrica bola štihlá a pružná, jako srna. Husté čierne vlasy visely jej dolu chrbtom v t'ážkych bohatých vrkočoch. A jej líca kvitly jako breskyne. Zpod krásneho obočia hľadely veľké tmavomodré oči, nevinné a zároveň aj bystré. Ostré t'ahy jej tváre ale prezradzovaly ráznosť. . .

Dievča si prisadlo k matke. . . Jak sa cítite maminko?

— Dnes sa mi jakosi obl'ahčilo. Zdá sa mi, jako keby bola všetka nemoc zmizla z môjho tela. . . Pohliadni len na to more, jak sa ono krásne svieti. Ach kde sú tie časy, keď nás náš nebožtík otec po ňom vozil a tak krásne spieval! Beatrico milá, dones mi mandolínu a zaspievaj mi tú utešenú pieseň: "Santa Lucia."

A dcéra plná radosti, že sa matke uvolnilo, priniesla mandolínu, naladila ju a s hlbokým citom a s rozochveným hlasom zaspievala matke tú obl'úbenú národnú pieseň: "Santa Lucia". . . Nemocnú zalialy slzy a druhú sloku piesne spievala polohlasne s dcérou spolu. Keď ju dospievaly, pohliadla na more, jakoby vo sne, a vzdýchala si: Ach, jak krásne spieval túto pieseň tvoj otec. Pamätáš sa ešte na jeho hlboký zvučný hlas?

"Dobre sa pamätám." Prikývla hlavou Beatrica.

"Hlas jeho stále znie v ušiach mojích. Málo kto vedel tak spievať, jako on. Jedonkrát' vzal ma tam hľ'a do kláštora na slávnosť. Zostali sme tam až do večera. A keď' sme sa vracali domov už hviezdičky svietily a plný mesiačik práve vystupoval z mora. Ach, bola to za krása! Zdalo sa mi, že lod'ka naša pláva po samom striebre. Tvoj otec sa zahl'adel na to čarokrásne more a začal si zpievať: "Nad tichým morom hviezdičky svietia. . ." A nemocná pokračovala v speve, hľ'adiac napodobniť hlas nebohého manžela. . . Náhle ale svesila hlavu a dodala smutne: Ach, už je tam kde hviezdičky svietia. . . On ma volá. . . Pôjdem za ním onedlho aj ja. . "

— Máminko! nemlúvte tak! chytila ju dcéra vášnive za ruku. . . "Ja vás nepustím. . .!"

— Ach, keby mohla, zostala by na veky u teba. — Ale smrť už siaha na moje srdce. Cítim to veľmi. Iné mi nezbýva. Musíme sa rozlúčiť' anjelu môj drahý. . .

Matka objala dcéru a položila jej krásnu hlavu na svoje choré prsia. . . Beatrici ale pustily sa slzy dolu tvárou.

— Odpusť' dcéro moja, že t'a zarmucujem s takouto rečou, ale srdce ma nútilo, aby som t'a pripravila na naše lúčenie. Neboj sa, nebudeš opustená. Keď' sa ja pominem a duša moja zaletí ta do tých výšin, kde duša tvojho otca prebýva, zájdi si tam k Madonne do lesa a popros ju, aby ti bola matkou. Keď' mi rodičia umreli, šla som k nej aj ja a ver mi chránila ma verne až do tejto chvíle. A tu hľ'a krížiček, zdedila som ho po babke. Posvätený je v Lorete. Podrž si ho na pamiatku. On t'a ochráni v každom nebezpečenstve. On bude tvojou naj-

silnejšou zbraňou proti každému nepriateľ'ovi. . ." A pritiskúc kríž vrúcne k ústam, dala ho pobožkat' aj dcére. . .

* * *

Lístie počalo žlknúť. Od severu tiahly celé mračná vtákov k teplejšiemu juhu, kde nenie mrazu, ani l'adu, kde sa palmy stále zeleňajú. A v domčeku nad bielym mestečkom ležala v truhle vdova, jako zvadlá bylina. Duša jej odletela d'aleko, d'alej než to vtáctvo; odletela tam, kde kvitne večný Máj, kde svieti svetlo, ktoré jakživ nevyhasne. . . Beatrica ozdobila drahú mrtvolu svojej matky jasenným kvetím. Priatelia a známi ozdobili ju obrázkami svätých a vynesli ju s plačom na cimiter, kde ju uložili do hrobu k odpočinku. Tam leží ona vedľ'a cesty. . . tam leží blízko mora, kde jej vlny morské spievajú jej oblúbenú pieseň: Santa Lucia. . .

Beatrica klačala za dlhý čas u hrobu svej matky, bledá jako nejaká mramorová socha, hľ'adela s upretými očami na hrob, jako keby ani nechápala, čo sa deje. Slzy neronila. Len vtedy, keď' sa už začaly hrudy sipat' na truhlu jej matky, zachvátily ju krče a klesla na zem bez seba. . . Priateľ'kyne ju odniesly a zkriesily a keď' znovu prišla k sebe, vyrval sa z jej prs dlhý, chvejúci sa povzdych a až vtedy dala sa do hlasitého plaču.

Jej družky prehováraly ju lichotivými slovami a viedly ju domov jako nejaké malé dieť'a. Keď' došly k domčeku, Beatrica trhla sebou, jako keby nejaké strašidlo bola uzrela a zvolala: — Nie, tam nepôjdem. Tam už nemám nikoho! . .

— Pod' tedy k nám! volala ju súsedovej dcéra.

— Pôjdem, ale nskoršie. Teraz pod'te so mnou ku kápličke — ku Madonne!

Družky išly s ňou do lesa a zaviedly ju ku káplíci, kde stála utešená z mramoru kresaná socha Panny Marie.

Beatrica kráčala odhodlane a keď došly ku káplíci, vrhla sa na svoje kolenná a vášnive objala nohy sochy a volala:

— Madonno! ty vieš, že som už teraz opustená sirota, a že nemám nikoho na tomto širom, božom svete. Nebohá matka poslala ma sem k Tebe, aby si ty bola mojou matkou. Prosím ťa pre Boha, pre tvojho milého Syna, újmi sa mňa, neopust' ma, lebo ináč musela by som skočiť do mora. Madonno! sl'ubujem Ti tu v prítomnosti mojích priateľ'kýň, že Ti budem vernou, dobrou dcérou. O matko moja! navštívím ťa každý deň. Donesiem ti kviet'a. So všetkým sa Ti sverím. Všetko Ti vyžalujem. Daj mi znamenie, že ma prijímaš za diet'a. . .

Slnko jasne svietilo a hádzalo svoje papršky na sochu Panny Marie. Tvár jej sa zableskla a Beatrice sa zdalo, že sa Panna Maria na ňu usmiala.

— Pozrite že len, jak sa na mňa usmieva! zvolala Beatrica radostne. Oh moja drahá, dobrá matko! teraz už viem, že som neni opustená. . .! Na to vyskočila a pobožkajúc nohy sochy, vrátila sa s družkami svojími do mestčka. . .

Na ceste pýtala sa jej susedka Angella: A sa nebudeš teraz báť, keď budeš nútená sama bývať doma?

— Báť? Prečo? Ved' ma Madonna chráni. . . Tesno mi snád' bude za matkou, ale báť? Nie, nemyslím. . . a pokrutila hlavou. . .

— Aby ti nebolo smutno, príjdem k vám každý večer a budem s tebou spávať jestli dovoliš. . . nadhodila Angella.

— Angello, Boh ti zaplat'. . . za to budem veľmi povďačná.

— A teraz si zájdeme k tebe a po-

môžeme ti izby do poriadku doniesť. . . riekla iná družka.

— Kozička bude už istotne hladná — spomla si na ňu Beatrica. . .

— Nakrmime ju, ale predbežne príjdeš k nám na obed. Doma by ti dnes nechutnalo — tešila ju Angella.

Medzi tým došly k domčeku, kde bolo ešte cítiť vôňu kadidla. . . Jak podivne pôsobí tá vôňa na človeka. V chráme božom pri slávnostných bohoslužbách povznáša dušu človeka hore k nebesám, a v dome z ktorého vyniesli mrtvolu, prilieha na človeka, jako nejaká ťažká hmľa a ľudia otvárajú okná i dvere do korán; aby sa čím skôr vytratila. . . Podobne pôsobila ona aj na Beatricu a jej priateľ'kyne a dievčatá vysúkajúc rukávy vyčistili domček zaraz po pohrebe, aby Beatrica čím skôr zabudla na ranu, ktorú jej matkyna smrť zavdala.

* * *

Beatrica verne plnila svoj sl'úb, ktorý složila k nohám svojej nebeskej Matky. Od tej doby neminulo ani dňa, aby ju nebola v kápličke navštívila. Aj keď zima prišla, Beatrica sa mrazu a hmly nezlakla, zašla si do kápličky svojej Matky a odbavila si svedomite svoju každodennú pobožnosť. S tým väčšou radosťou činievala to v lete, keď všetko previtalo a keď mohla vence vit' z poľného kviet'a.

Znovu zavítal jeden čarokrásny večer. Slnko sa chýlilo ku západu a Beatrica znovu stála s vencom u sochy svojej drahej Matky, aby ju ovenčila. A keď ju ovenčila, zastala si pred ňou a lichotivým detinským hlasom riekla: Teraz si ale ozaj krásna moja drahá Matko a ja som celá šťastlivá, že som sa ti mohla zavďačiť za tvoju láskavosť, ktorou ma obšípaš. . . A klaknúc si pomodlila sa a zaspievala svojej Matke na rozlučnú tú utešenú pieseň: O Ty presvätá,

láskou bohatá, sladká Panno Maria! A jako si tak spieva, naraz schrapštia konáre a z húštiny vykročí jeden chľapatý, fuzatý chlap. Na hlave mal široký klobúk. Hlboko stiahnutý na oči. Telo jeho pokrival krátky plášť a zpod plášťa trčal dlhý, zbojnícky nôž. Beatrica sa zlakla a s podivením hľadela na cudzého muža.

Muž sa usmial a ústipačne riekol: "Modlíš sa? Len sa modli. Aj ja som sa kedysi modlieval." A vzdychol si z hlboka.

Beatrica pohliadla naň udivene — A prečo sa nemodlievate?

Muž prudko pokrútil hlavou až sa mu jeho dlhé kučeravé vlasy začaly ochievať.

— Snád' ste nemal matky — pokračovala dievka — ktorá by vás bola napomínala, aby ste nezabudol na modlitbu?

— O mal som, mal — zasmial sa cudzinec — Ale keby si vedela, kto som, nedivila by si sa, že sa nemodlievam. Slišala si niekedy o Karolovi Benzóny?

Beatrica sa až teraz zlakla. — Károl Benzóny? Pre Boha snád' ste to len neni vy. . . ?

— Áno, ja som to, Károl Benzóny. Len mlč a nekríč, aby nás nikto neslišal. Ináč nútený by som bol zahvizdnúť a moji priatelia naskutku by sa vyrútili z lesa. Bud'tedy ticho, ja ti neublížim.

— Oh, ja sa nebojím — riekla Beatrica s dôverou.

— Ozaj? ani mňa sa nebojíš? či nevieš že ja som vodca lúpežníkov? Ja bych ale chcel znat', kto si ty, že sa ani zbojníka nebojíš?

— Ja som chudobná dievka, ale mám zbraň, ktorá ma obráni aj pred najukrutnejším nepriateľom. A tá zbraň moja je hľ'a tento kríž, ktorý som po matke zdedila. A vytiahla

kríž z poza ručníka, ktorý na prsiach mala previazaný.

Lúpežníka smelosť a dôvera dievky prekvapila a prihovoriť sa k nej miernejším hlasom: I ja som kedysi veril a dôveroval a modlieval jako ty, ale tomu je už dávno. Dnes sú už ruky moje krvou ľudskou zmáčané a nenie sú hodné, aby ich pozdvihol ku Madonne. Rozumieš ma?

— Nerozumiem vás. Ku Madonne môže sa utiekať každý. Ešte aj ten najväčší hriešnik. Áno aj vy Károle Benzóny. —

— Nemôžem — riekol Benzóny rozhodne.

— Tak pomodlím sa za vás ja. A uvidíte, že ma Madonna vysliší. A s krížom v ruke začala sa modliť čarokrásnu modlitbu sv. Bernarda: Rozpomeň sa o najdobrotivejšia Panno Maria, že nikdy nebolo slišať, abys' bola niekoho opustila, kto sa k Tebe utiekal, Teba o pomoc vzýval a o prímluvu prosil. . .

A jak sa tak modlila, vrúcne, dôverne, z útrov svojho panenského srdca, lúpežník nadľudskou silou tlačенý padol na kolená a sopjal svoje krvou ľudskou zkropené ruky a obrátiac zrak svoj k soche nebeskej Matky, začal sa modliť aj sám a keď sa Beatrica domodlila a po ňom ohliadla slzy jak hrachy padaly mu zočí. . .

— Vďaka Ti Madonno, že si ma vyslišala — zvolala dievka.

Lúpežník v tom vyskočil a vytrhnúť kríž z rúk Beatrice, zmizol v húštine. A Beatrica za ním. . . "Vrát' mi môj kríž! On je len mosadzový! Z toho nesobohatneš. . . Daj mi ho nazad! Zomierajúca mať mi ho poručila. . . Vrát' mi môj kríž, prosím t'a!"

Ale po lúpežníkovi nezostalo ani stopy. . . A dievka sa bála d'alej ísť do lesa a vrátila sa s plačom domov. . .

Po pätnástich rokoch zazvonil šedivý, bosý kapucín na dverách panen-ského kláštora, do ktorého kedysi za dôb št'astia chodieval otec Beatrice s jej matkou, a chcel mlúvit' s predsta-venou kláštora.

Sestra vrátna pripustila kapucína a ukázala mu dvere host'ovskej izby. V kročil mlčky a stiahol si kapučnu až na čelo. O chvíľu objavila sa za mre-žami vysoká postava a pýtala sa cti-hodného otca, čo by si prijal?

Kapucín pristúpil bližšie a pýtal sa zvučným hlasom: Poznáš ma?

Predstavená pohliadla naň bystrým okom, ale ho nepoznala.

Kapucín stiahol kapučnu svoju do zadu, tak že bolo celú jeho hlavu vi-diet' a znovu sa pýtal: Ani teraz ma nepoznáš?

A sestra sa mu ešte raz pozrela do očí, ale nevedela sa rozpamätat', žeby ho niekedy niekde bola stretla a zo-pakovala svoju odpoveď: Nie.

— Ked' už mňa nepoznáš, poznáš snád' aspoň tento kríž? riekol kapu-cín a vytiahol z habytu mosadzový

kríž.

Predstavená siahla rukou po ňom a zvolala: To je môj kríž! Kríž po mo-jej zosnulej matke!

— Áno, poklonil sa kapucín a dolo-žil rozochveným hlasom: Károl Ben-zóny ti ho vzal, ctihodná Sestro! a ne-hodný brat František ti ho teraz vra-cia. Dozvedel som sa, kde si a prišiel som sa ti pod'akovat'. Boh ti zaplat' a odmeň t'a všetkým dobrým za vše-tko to, čo si pre mňa spravila a modli sa aj na d'alej za mňa, biedneho hrieš-nika. . . Na to zložil krížik na stolíček. Poklonil sa a v tichosti odišiel.

Predstavená zalomila rukami, po-hliadla k nebu a zvolala: Madonno, útočiste hriešnikov, jak mocná si! Pri-mlúvaj sa aj za mňa. . .

Zapádajúce slniečko predrelo sa nízkym oknom a ožiarilo tvár Sestry. Miešané city dojatosti a blaženosti hraly v jej očiach a ona pritísnuť kríž svojej matky k ústam svojim, padla na kolená a vd'aky vzdala Bohu za milo-sti ,ktorých sa tak ona jako, aj otec František účastnými stali.

Komu sa jedná o slávu Božiu a o spasenie l'udských duší ten nel'utuje ani svojho vlastného zdravia. Ba ano, ked' je zapotreby ide v ustretý svoje povinnosti i s nasadením svojho vlast-ného života. Ten, kto len požitkárs-tvo a pohodlnosť vyhl'adavá a svoje povinnosti len tak leda bolo koná, po-trebuje duševného lekára, neberúc do ohl'adu, že jakého postavenia alebo povolania je.

Niektorí l'udia majú vo zvyku, že nechajú na seba celé zástupy čakať. Ked' ale príde na ne rad, aby chvíľku počkali na jednotlivca, vtedy hned' od-poved' majú pohotove: “Ja pre vás zdravia nebudem traťit'.” Nuž, niet

sa čo diviť. Skoro celý svet zhána sa za požitkárstvom, za pohodlím. Ko-naniu a plneniu svojich povinnosti vy-hybá skoro každý. A výsledok tohoto vyhybania povinnosti je ten: že práca za česť a slávu božiu povesená je na klín, kde ju potom prach zožiera.

Pán A. Benichak, brat 3-ho rádu sv. Františka, 163 Hallet Str., Bridge-port, Conn. nám oznamuje, že má na ruke Tajomstvá dvanásť Otčenášov a zdravasov, ktoré predáva po 5 centov kúsok.

“To bohatstvo je pravdivé, ktoré nás činí bohatými v cnostiach.”

—Sv. Gregor.

Krásna slávnosť Rehole sv. Františka.

Dňa 7. augusta bola osada sv. Gabriela v North Side, Pittsburgh, Pa. svedkom zriedkavej rehol'nej slávnosti, ktorú je možno vidieť len v máloktorých kostoloch. Bola to slávnosť obliečky a skladania svätých sľubov rehol'ných v kongregácii slovenských školských sestier III. rádu sv. Františka.

Už skoro ráno schádzaly sa zástupy osadníkov i cudzincov okolo kostola a kláštora. O deviatej hodine vyšiel z kláštora dlho očakávaný sprievod. Najsamprv kráčalo mnoho miništrantov, za nimi duchovní, potom nasledovali dve kandidátky, oblečené jako nevesty v bielom rúchu s vencom a závojom. Za nimi šly štyri novicky v rehol'nom rúchu, majúce biele závoje na hlavách; za týmito kráčaly tri sestry v čiernych, hodvábnych závojoch s venčekom na hlave; konečne procesiu uzavieral dlhý rad Sestier tuná bývajúcich.

Celý sprievod ubieral sa za zvuku zvonov do farského kostola, ktorý bol bohato ozdobený kvetím a osvetlením. V kostole mal najsamprv domáci duchovný, rev. Ferdinand Príkazký veľmi peknú kázeň o význame stavu rehol'ného, o jeho potrebe za dnešnej doby, o sľuboch rehol'ných, atď.

Po kázni riadil slávnosť ďalej rev. Jos. Vrhunec. Na prvom mieste pristúpily ku oltáru dve kandidátky v odeve nevesty svetskej, aby tento zamenily za rúcho nevesty Kristovej, totižto rúcho rehol'né. Boly to Margareta Smolko, teraz sestra Ireneá, a Maria Maňovský, teraz sestra Florenčia.

Potom priklakly 4 novicky, aby skladaly sv. sľuby rehol'né, totižto sľub chudoby, čistoty a poslušnosti, na jeden rok. Pri tom zamenený bol ich biely závoj za čierny. Boly to sestry: S. Klaudia, S. Ladislava, S. Aniceta a S. Concepta.

Po týchto pristúpily tri staršie sestričky, aby sa zaviazaly sv. sľubami na celý život, a tak staly sa nerozlučiteľnými nevestami Ježiša Krista. Pri tom obdržaly kríž s obrazom ich Ukrižovaného Ženicha, a prsteň na dôkaz, že chcú na veky Jemu zachovať svoj vernosť. Ich miená sú: S. M. Cecilia, S. M. Klotilda a S. M. Serafina.

Po týchto obradoch nasledovala obeť omše svätej a požehnanie s Najsvätejšou Sviatosťou Oltárnou, po ktorých odobraly sa všetky sestričky do kláštora, aby za prítomnosti svojich rodičov a pokrevných priateľov deň v radoosti skončili.

Istotne bol to deň šťastia pre tých, ktoré s takou obetavosťou zasvätili život svoj Bohu svojmu a vyučovaniu našich slovenských dietok. Ktorá z Vás, Vy naše slovenské dievčatá máte takú veľkú lásku ku Kristu Pánu a ku čnostnému, bohumilému životu, že by ste rady zriekli sa tohoto hriešneho sveta a ochotne pripojily sa ku týmto vyvoleným nevestám Kristovým? Ktorá z Vás cíti v sebe túžbu po dobrom, čistom živote rehol'nom, nech napíše o ďalšie poučenie a podmienky prijatia Veľ. Sestre Predstavenej na adresu: Sister Superior, St. Gabriel's Convent, 396 California Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.

Ján Hlister.

SPOLOK

Krest'anských Žien a Matiek

OSMY RECEPT PRE NAŠE MATKY.

K EĎ diet'a už na tol'ko dorástlo, že vstave je samo chodiť a vsta-ve je jest' tvrdšie jedlá, má sa začiat' jeho domáca výchova. To jest má sa navykať na poriadok. Iným slovom, má sa domáci poriadok vymá-hať na diet'ati od mlada, či sa mu to páči, alebo nie. Mnohí rodičia sa na-zdajú, že žartujeme, keď tvrdíme, že sa domáci poriadok má vymáhať už aj na malom diet'ati. Áno, malé die-t'a práve tak, jako aj veľké má sa pri-učať k poriadku a mravnosti.

Hovorí sa, že malé diet'a je ešte cel-kom nevinné a že o hriechu a nemrav-nosti nemôže byť pri malom diet'ati ani reči. My dovoľíme, že skutky ma-lé diet'at'a, bárs by byly samy v sebe aj nesprávne a hriešne, nemôžu sa ešte počítovať za hriech v pravom smysle slova, ale na tom nezáleží. Lež rodičom by malo záležať na tom, aby zo svojích dietok ešte aj zárodok hrie-chu vykorenili, keď len možno.

Diet'a bolo síce pokrstené. Boh mu odpustil jeho dedičný hriech. Ale po-zostatky dedičného hriechu, zvláštne ale náklonosť ku hriechu predsa len

tam zostala v srdci diet'at'a. A túto treba čím skôr z neho vykoreniť.

S dušou diet'at'a je práve tak, jako s kvetom po ktorom slimák prešiel. Kvet sam v sebe sostane utešeným aj na d'alej, ale ten šliam, ktorý slimák zo seba pustil, vpil sa do kvetu a ne-hal za sebou svoje stopy. A tak aj duša diet'at'a. Ona sa očistila od sli-máka — od dedičného hriechu. Ten je odstránený. Ale ten šliam — ten pozostatok dedičného hriechu — tá náklonosť ku hriechu, tá zostala aj na d'alej na duši diet'at'a a túto treba vyhubiť a to čím skôr. Toto sa do-cieli pomocou pravej krest'anskej vý-chovy. Boh vo svojej všemohúcnosti môhol síce aj toto odstrániť z duše diet'at'a. On to ale nespravil. A ne-spravil to preto, aby diet'a pokúšané zlymí náklonost'ami ku hriechu, mo-hlo Mu dokázať svoju vernosť.

Preto dietky musia sa cvičiť od mla-da v premáhaní seba. Musia sa cvi-čiť v tom pomocou milosti božej, kto-rá je každému po ruke a pomocou svo-jích rodičov, ktorí mu ukážu spôsob, jako má použiť milosti božie k seba-

zdokonáleníu.

Prvá náchylnosť ku zlému, ktorá sa pri malých dieťkach ukazuje, je hlavatosť, vzdorovitosť, zat'atosť, neposlušnosť. Toto je koreňom všeho zlého. Toto bol prvý hriech Evy a Adama a tento nehal za sebou v ľudskej duši najhlbšie stopy.

Oproti tejto náklonosti má sa postaviť každá matka, každý otec od samého počiatku, jakonáhle ju zbadajú. Matka nesmie dovoliť, aby táto hlavatosť dieťat'a nad ňou zvíťazila. Dieť'a má snád' ešte len dva roky a už by pristalo opanovať matku. Ono síce ešte nerozmýšľa, ale už cíti a chce uplatniť svoju vôľu. Jako keď sa dvaja malí chlapci začínajú nat'ahovať, aby pomerali svoje sily, ktorý je mocnejší, tak aj dieť'a chce pomerat' svoje mravné sily, zvláštne silu svojej vôle so silou vôle svojej matky. Preto sotvá že dieť'a zbadá, že mu matka v niečom povolila, osmelí sa a pri najbližšej príležitosti dovolí si ešte viac. Keď ale matka zaraz na počiatku zlomí jeho hlavatosť a ono cíti, že sa mu nepodarilo docieľiť, čo chcelo, druhý krát' už nebude mať tej odvahy nat'ahovať sa s matkou. A pomalý odvikne od neposlušnosti.

Ale nájdeme l'útostové matky, ktoré rieknu: L'ahko je to povedať: "Zlom vôľu dieťat'a a premáhaj jeho hlavatosť," ale čo mám robiť, keď mi dieť'a stále plače a stále sa mi hádže a mece po posteli. Či ho mám nehať plakať, aby mi zašlo od plaču? ... Odpoveď naša je tá. Keď matky zbadajú, že im dieť'a plače, nech sa najsamprv presvedčia, či je dieť'a neni mokré, či je neni lačné, alebo smädné, či ho niečo nestíska, alebo či mu niečo iného nechýbá a jestli vidia, že len zo svevole narieka, nech ho nehajú poplakať si za chvíľu. A keby to nepomohlo, nech mu položia jednu-dve tak

z l'ahka a dieť'a sa dá ešte do väčšieho plaču, ale keď si toho matka nevšimne, ona pomalý pekne prestane plakať.

Kol'kokrát' dieť'a chcelo by mať všetko, čo len vidí. A jestli mu to neďáte, hodí sa vám o zem a tol'ko vresku narobí, že človeka až hlava rozbolí. Ale tu tiež iné nepomáha, jako pevnosť vôle rodiča. Rodič musí postaviť svoju vôľu oproti vôle dieťat'a. A dieť'a musí pocítiť, že vôľ'a otca alebo matky je silnejšia, nežli jeho vôľ'a. Ináč by ono pristalo rozkazovať otcovi a matke. Ono by sa stalo tyranom svojho otca, svojej matky. Preto pri každej takejto príležitosti otec musí byť pripravený na to, aby zlomil vôľu svojho dieťat'a, nehladiac na to, či ho to zabolí, alebo nie. Lekár by bol špatným lekárom, keby len s takými medicínami liečil, ktoré sú jazyku príjemné. On musí predpísať často aj horké aj trpké lieky, dl'a jakosti nemoce. Mnohokrát' musí aj zarezat' do tela svojho pacienta a musí mu zapríčiniť časom aj bol'ast', aby ho uzdravil. Podobne je to aj s rodičom. Rodič musí ukázať dieťat'u, že ono len to smie robiť, čo je dovolené. A jakonáhle by sa niečo takého dopustilo, čo neni dovolené, musí ho napomenúť a keby napomínanie nepomohlo, musí ho aj potrestať bez ohľadu na to, či ten trest bude trápnym pre dieť'a, alebo nie. Tuná sa nejedná tedy o ľubovôľu rodiča, ale o prísnu povinnosť rodiča, ktorého Boh a jeho vlastné svedomie viažu, aby dal dieťkam svojim tú najlepšiu výchovu, ktorú len môže.

Samo sebou sa rozumie, že trest neni jediným spôsobom výchovy dieťtok. Dietky treba aj odmeniť, keď si to zaslúžia. To by nebol otec, to by nebola matka, ktorí by pre svoje dietky nemali iného, len korbáč. Dietky po-

trebujú korbáč, ale potrebujú aj korbáč. Dobrému diet'at'u dobre padne, keď vidí, že ho rodič jeho tu i tam odmení.. Ono odmenu nečaká každú minútu. Ono pomalý navikne na to, že poslúchať je jeho povinnosťou, ale pri tom všetkom oči jeho zažiaria sa radosťou, keď mu otec — matka dajú pocítiť, že si cenia jeho službu, jeho poslušnosť, jeho ochotu v plnení ich rozkazov. Pravda, dietky dobre vychovávať je veľmí ťažko. Ťažko je to zvlášť preto, pokiaľ dietky nemôžeme natihnúť na jedno kopito. Každé diet'a má inú národu, má iné schopnosti, má iné náklonnosti, má iné chyby. Preto pri každom diet'ati mal by sa užívať iný spôsob výchovy. A tento spôsob uhádnúť je veľmí ťažko. K tomu sa vyžaduje tá pravá otcovská a materinská múdrosť, ktorú si rodičia musia vyprosiť od Boha. Ale kol'kým rodičom napadne kladnúť si a poprosiť si Boha o vychovávateľskú múdrosť?

Najväčšia chyba ale, ktorej sa dopúšťajú rodičia pri výchove dietok je to, keď sa oni sami nevedia dorozumieť medzi sebou. Není horšieho, ako keď matka niečo rozkáže dietkam, a otec v ich prítomnosti jej to zazlieva, alebo keď otec naloží niečo a matka sa tomu vysmeje. Beda tej rodine, v ktorej takéto nedorozumenie panuje. Tam sa dietky nikdy nenaučia rozoznávať dobré od zlého, tam sa nikdy nenaučia čtiť a vážiť otca svojho, matku svoju. Kde sa ale svorne spolupracuje na výchove dietok, tam diet'a zaraz zbadá, že od matky nemôže utekať ku otcovi a podobne od otca ku matke, lebo čo otec riečne, to potvrdí matka a čo matka naloží, to potvrdí otec. A jestli by to nesplnilo, ušlo by sa mu od otca práve tak ako aj od matky. To by sa mu ale neoddalo. Preto sa radšej poddá a po-

slúchne.

Známe o jednom farmerovi. Mal strašne hlavatého chlapca. Napomínal ho, prosil ho, bil ho, a nič to neosožilo. Chlapčisko bolo také zat'até, že keby ho bol snád' porúbil, ani vtedy by nebolo popustilo. Muselo mať všetko po svojom. Ubohým rodičom išlo skoro do zbláznenia. Radili sa tedy duchovného, čo by mali zrobiť s tým chlapcom. Duchovný rozmýšľal a po dôkladnom uvažovaní dal im tú radu, aby chlapca viac nebili, ani nekarhali, ale keď mu niečo poručia, aby mu to riekli len raz a nehali ho na seba, pozorujúc pri tom, čo bude robiť. Rodičia poslúchli. Príjdúc domov našli chlapca baviť sa v humne na sene. Nehali ho. Prišiel čas večery, otec ho išiel zavolať, ale chlapec si otcovského slova ani nevšimnul. Otec neriekol viac ani slova. Zamknul humno a odišiel. Chlapec keď zbadal, že je humno zamknuté, dal sa do vráť a vo svojej vzteklosti začal kopat' do ních, trepal na ne, búchal na ne, ale nik sa nehlásil, kto by mu ich bol otvoril. Konečne od veľkého jedu hodil sa do sena a začal revať čo mu hrdlo stačilo. Trvalo to asi za pol hodiny. Hrdlo mu vyschlo od veľkého revania a on ustatý usnul na sene. Otec zavčas rána otvoril humno, ale vidiac, že chlapec spí, nevyrušoval ho. Okolo ôsmej sa chlapec prebudil. Cítil že je lačný. Skočil na nohy a hybaj do kuchyne ku matke, nazdajúc sa, že ho matka čakať bude s otvoreným náručím a pol'utuje ho jako nejaké ubožiatko. Sotvá že vkročil do dverí, začal volať: “Mama ja chcem jest'!” Ale matka si ho veru nevšimla a miesto toho, žeby sa s ním užierala, išla na dvor za svojou robotou. Chlapec sa znovu hodil o zem a reval, čo mu sily stačily, že on chce jest'. Ale keď videl, že si ho nik nevšima, prestal re-

vat' a začal rozmýšľať a po krátkom rozmýšľaní utrel si slzy a šiel ku matke na dvor a poprosil ju pekne, aby mu dala niečo. Matka ho ale ani teraz nepol'utovala, len tol'ko mu riekla: "My sme sa už najedli. Trocha ešte zostalo a to nájdeš na peci." A robila ďalej. Chlapec chtiac nechtiac zašiel si do kuchyne, stiahol s pece mysku s haluškami a bárs boli aj studené, tak ich spratal, ako keby ich tam nebolo ani bývalo.

Od tých čias sa chlapec zmenil. Otec ho viac nenapomýnal, nekarhal, neprosil, nebil, ale to mu ukázal, že oň viac nestojí. A tak samo matka. A chlapec to začal cítiť. A to ho viac bolelo, než všetka bitka, alebo karhanie. Tu i tam ešte si zanôtil starú melódiu, ale rodičia si ho nevšimli. Tým viac si ale začali všimáť jeho bratov a jeho sestry. To zbudilo v ňom žiarlivosť a aby si znovu získal lásku rodičov, začal ich poslúchať a pomalý predsa sa prelomil, lebo videl, že s hlavou múr neprebije.

Z tohoto skutočného príkladu môžeme vidieť, že rodič musí použiť všetky možné spôsoby, jestli chce dieťa svoje úplne ovládať. Jedno dieťa si získate s pekným slovom, s láskou. Druhé dieťa si získate s karhaním, tretie s trestom, štvrté s odmenou, piate s nevšímavosťou. Každé ináč dl'a jeho zvláštnej náture. Preto tedy iné nezbyva, len aby ste skúmali náтуру svojích dietok a aby ste tej náture primerane hladeli užívať prostriedky k ovládaniu patričných dietok.

S detmi sa netreba mnoho máznat'. Čím viac sa s nimi mazne rodič, tým viac si ony dovoľia. A na konci tak ďaleko zájdu, žeby ony chcely otcovi, matke rozkazovať. Dieťa síce potrebuje lásku. Ono temer z lásky žije. Ale tá láska nesmie byť láska zaslepená, ktorá všetko povolí, čo sa dieťa-

t'u zachce, bez ohľadu na to, či je to dobré a osožné, alebo škodlivé. Láska rodiča musí byť rozumná. Rodič musí stále uvažovať o tom, že jaké následky bude mať tento, alebo tamten spôsob výchovy pre jeho dieťa a jestli zbadá, žeby niečo malo škodiť v budúcnosti jeho dieťaťu, musí mu to odoprieť, bez ohľadu na to, či s tým raní srdce svojho dieťaťa, alebo nie.

Čo by to bola za matka, ktorá by dieťaťu svojmu dovolila hrať sa so zápalkami? Čo by to bola za matka, ktorá by synáčkovi svojmu dala ostrý nôž do ruky a riekla by mu: "Synáčku môj zabávaj sa s týmto nožom a... porež sa!" Bol by to nesmysel, ktorý by každý odsúdil. A predsa máme matky, ktoré si nerozmyslia a nerozvážia, čo majú dať dieťkam svojím do ruky. A keď sa dieťaťu potom niečo pridá, vstave by ho boli dobiť.

Známe matku, ktorá mala kladivo v ruke a zrážala malý kliniec do steny, aby mohla zavesiť jakýsi obraz. Jej tri ročný chlapček zabával sa a videl, že jako zaráža matka ten kliniec. Kladivo sa mu zapáčilo a pítal si ho. Matka mu ho dala be toho, žeby si bola smyslela na to, že dieťa jej môže s kladivom mnoho škody narobiť. Chlapec sa začal zabávať. S počiatku išlo mu to pekne. Poklopkával si po klincoch, ktoré trčaly z podlahy. Pozdejšie ale vyliezol na stolec a stal si proti zrkadlu, kde uzrel seba. Bolo mu to jakési divné a vidiac druhého chlapca v zrkadle, vyplazil na neho jazyk. Samou sebou sa rozumie že v zrkadle ukázalo sa mu to samé. A milý chlapec sa tak rozlobil, že chytil kladivo a šľahol ho do zrkadla. Zrkadlo sa rozbilo na tisíc kusov. A mat'?. . . Zdrapila vám chlapca a v tom prvom hneve tak vám ho šmarila o stenu, že si chlapec zlomil ruku v pleci. Nie dost' tedy, že sa zrkadlo rozbilo, ale zlomi-

la sa aj ruka diet'at'a a to všetko pre nerozvažitosť matky.

Matkám našim tedy len to radíme, aby boli láskavé ku svojim dietkam, ale v tom samom čase aj prísne a roz-

umné. Keď lásku spoja s rozumnosťou a prísnosťou, istotne dožijú sa úspechu a keď ich dietky dorastú, budú im istotne povďačné za dobrú výchovu.

Novosti z nášho kommissariatu.

Náš kommissariat sv. Kríža je zaiste dielo Božie. Cítíme dnes všetci. A cítíme to teraz ešte viac, než dosiaľ. V živej pamäti máme ešte time mnohé ťažkosti a prekážky, ktoré sme museli prežiť. Bolo veľa bojov. A ešte viac neprijemností, o ktorých zná len Pán Boh sám, a tí, ktorí to museli pretrpieť.

My sme vytrvali. Prekážok a neprijemností sme sa nezakli. Prestáli sme všelijaké zkúšky; ale duch náš neklesal. Lebo hneď z počiatku poznali sme, že práca, ktorú konáme je dielo božie. Zpoznali sme, že jako zakladatelia tohoto veľkého podniku stali sme sa len nástrojom božskej prozreteľnosti. Preto teda, keď ponad naše hlavy prehánaly sa búrky a povichrice, stáli sme pevne jako múry hradné. Našu dôveru skladali sme v Boha. On nám bol posilou a potechou. A hľa! My sme tu. Položili sme začiatok veľkého diela.

Jestli je to dielo božie vtedy zostane a bude pokračovať ešte i vtedy keď proti nemu povstane celé peklo i s celým svojim štábom. Jak ale úmysl náš nebol by Pánu Bohu milým, vtedy neudržíme sa ani vtedy keď celý svet prišiel by nám na pomoc. Takto sme zmýšľali. A v tomto zmýšľaní sme pracovali.

Čo sa týka slovenskej stránky nášho kommissariatu, sme skoro uistení, že zakladatelia tejto, menovite dôstp. Šteán Furdek a dôstp. J. Jankola pomáhajú tejto v nebi.

Teraz už máme šesť mladých oduševnených Slovákov Františkánov, ktorí o niekoľko rokov budú vysvätení na kňazov a budú sa zaoberať so slovenskou otázkou v našom kommissariate. Budú sa zaoberať s tým, že aby aj Slováci mali to, čo tak nútné potrebujú — aby mali svojich slovenských Františkánov.

Toto malo byť starosťou slovenských Františkánov vo starom kraji. Títo mali sa postarať o duševnú stránku slovenských duší keď videli, že slovenský národ za skyvou chleba uteká do cudziny. Mali za nimi hneď vtedy poslať misiónárov, ktorí by boli hlásali tomu ľudu slovo božie v jeho materinskej reči. Lenže, matka vlast' na takéto niečo nepomýšľala. Ale čo vlast' zanedbala to Pán Boh vynahradil. Prozreteľnosť Božia na zbožný ľud slovenský nezabudla. A teraz už máme začiatok zrobený.

Naši klérici, medzi ktorými šiesti sú Slováci

a dvaja Slovinci prišli tiež na túto zvláštnu slávnosť. Prišli až z kollégiumu sv. Bonaventura v Allegheny, N. Y. a jeden Fr. Andrej Šulek z Pulaski, Wisc. Títo mali z toho veľkú radosť, keď videli, že jak horlive sa pracuje a jak štedre sa obetuje na ich novú domácnosť. Radovali sme sa aj my s nimi. Tešili sme sa zvlášť na ich krásnemu duchu, v ktorom sú vychovávaní. Uprímné duše slovenské. Horlitélia veľkí za veci slovenské. Ich srdcia naplnené sú láskou voči slovenskému národu. Tužia veľmi aby čím skorej boli už vo svojom. Tešia sa, že vo svojej domovine budú sa môcť učiť reč svojich rodičov, a že sa budú môcť pripravovať na tú veľkú a vznesenú prácu, ktorá ich čaká.

Ponevác domek na farme je malý, má len päť izbičiek, museli si naši hostia pospať v šiatrí. Spalo sa im v nom dobre. Vyprávali, že tak dobre sa im ešte nespalo. Aj ináč naši šuhaji cítili sa na farme veľmi dobre. Spievali, žartovali. Host'ov privetive vítali a po priateľsky sa s nimi vyprávali. Boli úplne šťastní. My tiež omládlí sme v ich kruhu. L'úto nám prišlo keď po desať dnových prazdních, prinútení boli dať nám s Bohom do videnia. Šli nazpät do škôl aby pokračovali v tom čo začali. Trebárs sa s nami neradi lúčili, predsa, myšlienka, že o desať mesiacov budú zase medzi nami — tento raz na dobro, dodala im nových nádej a spokojnú myseľ.

“Sú to znamenití šuhaji,” povedal nám jeden Slovak z Jolietu, ktorý pred posviackou shováral sa s nimi na farme.

Po čas svojho krátkeho pobytu v Chicagu navštívili všetkých slovenských kňazov v Chicagu aby sa s týmyto mohli soznámiť.

V nedel'u pred ich odcestovaním pani Anna Madeja, predstavená 3-ho Rádu sv. Františka pri osade sv. Michala Archanjela povolala našich klérikov na večeru. Tam sa im dostalo veľmi milého pohostenia, na ktoré, jako sme sami slyšali, tak skoro nezabudnú. Nebude z miesta, keď pri tejto príležitosti podotkneme, že pani Madejova preukázala nám neoceniteľné služby pri zakladaní nášho františkánskeho kollégiumu. A za túto jej neunavnnú a obetavú prácu zasluhuje titul “Duchovná Matka Ústavu.”

Daj Bože, aby podobných pracovník prihlásilo sa ešte viac!

So stavbou sa ďalej pokračuje. Práca na stavbe ide rýchle. Je nádej, že na sviatok sv. Františka bude sa môcť slúžiť sv. omša v kaplnke novej budovy.

Posviacka budov prevedená bude až na jar keď bude už všetko v poriadku. Vtedy budeme mať zase veľkú slávnosť. A na túto pripravíme sa lepšie, pretože budeme mať viacej času.

* * *

Pred nedávnom boli sme písali, že hľadáme duchovných rodičov; duchovných otcov alebo duchovné matky pre chudobných študentov, ktorí by mali vôľu a povolanie za misiónárov, ale pre chudobu, nie je im možno podujat' sa na štúdiu.

Naša výzva nezostala nevyslišaná. Pán Boh dobrých ľudí vždy pošle. Vždy sa najdú dobré duše, ktoré zajmú sa bohumilého skutku.

Prvou touto dobrou dušou je pani Katarína Hanak z Olyphant, Pa. Ona bola prvá, ktorá prihlásila sa za duchovnú matku chudobnému

študentovi. My jej za tú jej veľkú láskavosť v mene jej duchovného syna, nášho chudobného študenta vyslovujeme srdečné vdaky a uprinné Pán Boh zaplat'. Pri čom prosíme Pána Boha aby pohl srdcia a mysle ešte tých mnohých, ktorí shrnajú len hmotné poklady, pri tom, ale na duševné poklady zabúdajú. Budeme prosit' Boha o ďalšie dobré duše ľudské.

* * *

O nedlho začneme zase so svätými missiami. Dôstp. Kazimir, O. F. M. je už slúbený dávať missie v slovenskej osade najsv. Trojici vo Whiting, Ind. od 12-ho do 19-ho októbra.

Aod 16-ho do 23-ho novembra bude zase dávať missie v slovenskej osade sv. Jána Krst. v Gry, Ind. Prvú nedeľu v advente bude mať 40 hodinovú pobožnosť v slovenskom kostole sv. Cyrila a Methoda v Chicago, Ills. Tak samo, v čas adventný bude mať sv. missie v Youngstown, Ohio. 7-ho decembra bude mať 40 hodinovú pobožnosť v slovenskom kostole Bož. Srdca v Chicagu.

Naše sbierky a katolícke spolky.

S povďačným srdcom a s povďačnou myslou chytáme sa pera aby sme verejnou cest'ou pod'akovali sa všetkým tým spolkom Prvej Katolíckej Slovenskej Jednoty a Prvej Katolíckej Slovenskej Ženskej Jednoty a iným, ktoré našu prosbu vzaly do povahy a nás veľkodušne podporily. Každý podporil dl'a okolností spolkovej kassy. Niektoré čísla doposlaly menší, niektoré väčší obnos. Opakujeme: podporily nás dl'a možnosti. Ukázaly nám, že náš podnik je ich podnikom. Daly na javo, že sú katolíci nielen dl'a slova, ale i dl'a skutkov. Lebo nepostačí len verit'. Vieru našu musíme potvrdit' aj skutkami. Viera bez skutkov je mrtvá. Toto nám potvrdzuje i sväté písmo. Lenže za terajších časov ľudské pokolenie omámené je tužbou po mamone: po bohatstve a po svetských radovánkach. Touto tužbou omámení zostali i mnohí tak zvaní "dobrí katolíci." Oni síce veria, že je Pán Boh. Veria, že žijú, zomrú a že budú pochovaní. Veria aj mnohé iné veci, ale neveria, že

vieru svoju majú podpierať dobrými skutkami: sebamrtvením, **modlitbami, almužnami, podporovaním katolíckych podnikov a dobrým príkladom.** Toto sú u nich veci, ktoré oni považujú za zbytočné. Nazdávajú sa, že aj bez nich konajú svoje katolícke-kresťanské povinnosti. A nielenže sami nekonajú dobré skutky, ale odvádzajú ešte aj tých, ktorí sú ochotní a svolní vieru svoju vyznávať dobrými skutkami. A potom pre takých ľahostajných katolíkov, katolíkov len dl'a mena, trpí nielen dobrá vec, ale často dobré duše bývajú svedené z pravých ciest božích. Ovšem, takí ľahostajníci nemyslia, že tým páchajú zlo. Vo svojej ľahostajnosti ani neznajú, že stoja v službách diabla, že sú nielen nič iným ako nástrojom pekelného hnevu voči bohumilým podnikom. Niet div, že potom mnohé a krásne podniky, ktoré by boly hlásaly slávu božiu, zaniknú už na koreni pre takých náhončích diabla.

Možno, že pre túto ľahostajnosť ľudskú utrpely aj naše sbierky. Možno,

no, že aj pri našich prosbách sa stalo, že keď bola čítaná na niektorej spol-
kovej schôdze našli sa hneď zákerní-
ci ktorí úlisnými slovami a pod za-
stierkou, že spolok je chudobný, alebo,
že spolok musí šetriť, znemožnili da-
jaké povolenie zo spolkovej kassy, a
takto znemožnili postup dobrej veci —
krásneho podniku. Ano, toto a len
toto muselo byť hlavnou príčinou, že
naše prosby, ktorých sme rozposlali
po spolkoch vyše tisíc našly tak ma-
lú, tak nepatrnú ozvenu v srdciach
toho dobrého a obetavého ľudu. Inej
takej vážnej príčiny nevidíme. Uzná-
vame, že sú aj iné príčiny. Jako na
príklad teraz robotné pomery nie sú
tak priaznivé, jak by mali byť. Uzná-
vame, že na mnohých miestach sa má-
lo pracuje, že ľud keď aj má peniaze,
predsa sa obáva prispieť väčším obno-
som na nejaký bohumilý podnik.
Avšak, keď do povahy vezmeme tú
vel'kú obetavosť slovenského katolí-
ckeho ľudu, tú jeho pevnú vieru v pra-
vého Boha, tú vieru, ktorú nenesie len
na jazyku, ale ktorú dokazuje aj svo-
jimi dobrými skutkami, nemožeme
najst' inej vážnej príčiny, jako tej,
ktorú sme vyše spomenuli. Teda tá
znemožnila naše sbierky. Ved' my
sme veľ'a nepítali. Žiadali sme len
malú hrivnu. Prosili sme, že kde je
kassa spolková vyčerpaná, aby sa tam
zaviedla sbierka medzi členstvom. A
keby sa toto bolo stalo, skoro na kaž-
dej schôdzi mohlo sa sossbierať naj-
menej tých päť dollárov. A keby to
bolo učinilo vyše tisíc spolkov bolo by
sa sossbieralo vyše päťtisíc dollárov.
A takto dosiaľ tie naše prosby pri-
niesly nám len asi dvesto dollárov.
Všetkého všade prihlásilo sa len asi
štyridsať spolkov. Nuž a kde sú tie
ostatné? Nie sú v nich katolíckí ú-
dovia? Neurádujú v nich katolíckí
mužovia a ženy? Nepovažujú oni za

dobré podporiť katolícké podniky. A
tým viacej také, v ktorých sa majú
vychovávať budúci slovenskí missio-
nári — budúci duševní a národní pra-
covníci! Nemyslíte teda, katolícki
mužovia a katolícké slovenské ženy,
že od jedného každého z vás požadu-
je sa aby ste niečo dobrého učinili
pre ten slovenský katolícky národ,
ktorého súčiastkou ste aj vy? Či sa
snád' nazdávate, že keď poviete: “ja
som dobrý katolík, ja som do-
brý Slovák, slovenský národ ne-
smie zahynúť,” že tým ste už odba-
vili všetko, že tým ste zadost' učinili
vašej slovenskej katolíckej povinno-
sti? Oj, nie! Jak takto myslíte, vtedy
šeredne sa mýlite. Skutky musia byť
za päťami slov.

Značná čiastka slovenského kato-
líckeho ľudu veľmi dobre pochopila
význam slov františkánskeho kollégiumu.
A tí, ktorí nás pochopili, ktorí
nás porozumeli, a ktorým sa jedná o
skvelú budúcnosť slovenského kato-
líckeho ľudu veľ'mi dobre pochopila
ne podporili. Musíme priznať, že tie
naše sbierky boli dosiaľ podporova-
né len tým dobrým pracujúcim ľuďom
slovenským. Bol to ten chudobný
človek, ktorý so svojím majetkom de-
lil sa s Pánom Bohom. Tí, ktorí by
boli mohli dať, ktorí by nepocítili, že
niečo dávajú i keď by väčší obnos da-
li zostali nám cudzí. Naš hlas, naše
prosby zostaly u nich hlasom volajú-
ceho na púšti. Neslyšali nás. Slyšať
nás nechceli. A preto tým uprimnej-
šie a srdečnejšie d'akujeme tým, ktorí
nás porozumeli, ktorí nás vyslyšali.
Nech milostivý Všedarca vynahradí
im to mnoho násobne. Boh zaplat'!

Úpenlive žiadame Vás milí dobro-
dinci naši aby ste i na budúce zotr-
vali pri nás. Lebo podujali sme sa na
veľ'ké dielo. Bremeno ťažké vzali
sme na svoje plecía. Nazdávali sme,

že v tomto veľkom diele slovenský katolícky ľud vyjde nám v ústrety so štedrou rukou. Ale v týchto našich predtuchách boli sme čiastočne sklamaní. A preto žiadame našich priaznivcov aby pri nás vytrvali, aby nám pomáhali dobrým vplyvom u ich známych. Aby nám získali nových dobrodincov, nových macenášov. Zvlášť ne ale, znova voláme ku našim slovenským bratom terciárom a sestrám terciárkam aby sa nášho podniku zaujali, aby pracovali na svojich okoliaciach. Nech nenie terciára a terciárky aby dačo dobrého pre náš podnik nevykonali. Má príležitosť. Môže zaviesť sbierku na kollégium, môže získať predplatiteľ'a na Listy sv. Františka, môže povedať iným o našom omšovom spolku, tak zvanom "Apoštolát sv. Františka." Nech sa u nás prihlási o sbierajúcu knižku, atď'. Ked' každý terciár a každá terciárka pracovať bude v duchu sv. Františka, vtedy uist'ujeme vás, že výsledky budú veľké. Naše bremeno bude ľahšie, a skutočnenie toho veľkého diela skorej sa prevedie. Nuže teda bratia terciári a sestry terciárky chyt'ite sa práce! Svolajte: Nech sa stane! A tak samo aj vy katolícki mužovia a katolícke ženy podajte nám svoju pomocnú ruku! Podporte to naše dielo nejakým darčekom! Ved' znáte, že Boh odpláca každý dobrý skutok, zlý ale tresce. A potreste aj toho, ktorý môže dobrý skutok vykonať a nevykoná ho.

Do 30-ho juny t. r. dostaly sme milodary od nasledujúcich spolkov a organizácií:

Prvá Katolícka Slov. Ženská Jednota...	\$500.00
Čís. 17, 1. K. S. Ž. J. v Ironwood, Mich.	5.00
Číslo 20, 1. K. S. Ž. J. v Bayonne City, N. J.	10.00
Čís. 75, 1. K. S. Ž. J. v Reading, Pa....	5.00
Čís. 100, 1. K. S. Ž. J. v New Castle, Pa.	2.00
Čís. 101, 1. K. S. Ž. J. v St. Louis, Mo....	7.00
Čís. 104, 1. K. S. Ž. J. v Collinsville,	

Conn.	2.00
Čís. 115, 1. K. S. Ž. J. v Bellaire, O....	5.00
Čís. 125, 1. K. S. Ž. J. v Mingo Junction, O.	5.00
Čís. 168, 1. K. S. Ž. J. v Port Vue, Pa....	1.00
Čís. 172, 1. K. S. Ž. J. vo Wilkes-Barre, Pa.	15.00
Čís. 176, 1. K. S. Ž. J. v Cleveland, O....	5.00
Čís. 233, 1. K. S. Ž. J. v S. S. Pittsburgh, Pa.	4.40
Čís. 247, 1. K. S. Ž. J. v Smithfield, Pa.	2.00
Čís. 248, 1. K. S. Ž. J. v Chicago, Ills...	10.00
Čís. 268, 1. K. S. Ž. J. v Tarentum, Pa....	2.00
Čís. 274, 1. K. S. Ž. J. v Chicagu, Ills....	4.25
Čís. 320, 1. K. S. Ž. J. v Bonne Terre, Mo.	2.00
Čís. 251, 1. K. S. Ž. J. v Sugar Creek, Mo.	5.00
Čís. 354, 1. K. S. Ž. J. v Hazleton, Pa....	1.00
Čís. 393, 1. K. S. Ž. J. v New Brighton, Pa.	5.00
Čís. 414, 1. K. S. Ž. J. v Hauto, Pa....	1.00
Čís. 445, 1. K. S. Ž. J. v Muskegon Heights, Mich.	1.00

Mužské spolky Prvej Katolíckej Slov. Jednoty:

Čís. 117, 1. K. S. J. v New Castle, Pa....	\$ 2.00
Čís. 128, 1. K. S. J. v Mount Olive, Ills...	10.00
Čís. 130, 1. K. S. J. vo Whiting, Ind....	5.00
Čís. 154, 1. K. S. J. v Clinton, Ind....	5.00
Čís. 159, 1. K. S. J. v Sugar Creek, Mo....	10.00
Čís. 207, 1. K. S. J. v Cymbria Mines, Pa.	10.00
Čís. 266, 1. K. S. J. v Hazleton, Pa....	10.00
Čís. 313, 1. K. S. J. v Pullman, Ills....	10.00
Čís. 333, 1. K. S. J. v Grassflat, Pa....	5.00
Čís. 373, 1. K. S. J. v Toronto, O....	5.00
Čís. 389, 1. K. S. J. v Chicago, Ills....	5.00
Čís. 406, 1. K. S. J. v Carnegie, Pa....	10.00
Čís. 491, 1. K. S. J. v Meriden, Conn....	7.00
Čís. 545, 1. K. S. J. v Chicago, Ills....	10.00
Čís. 545, 1. K. S. J. v Leckrone, Pa....	5.50
Čís. 698, 1. K. S. J. v Argo, Ills....	2.00
Spolok sv. Jana Krstiteľ'a v Treckow, Pa.	2.00
Ženský klub pri osade sv. Jozefa v Hazleton, Pa.	24.00
Sbierka 137-ho Sboru Katol. Sokolov v Ringwood, Manor, N. J.	10.00
Slovenskí terciári a terciárky v osade sv. Michala Archanjela v Chicago, Ills.	225.00
Slovenskí terciári a terciárky v Ironwood, Mich.	30.00
Bratstvo sv. Ruženca v Johnstown, Pa.	10.00
Slovenskí terciári a terciárky v Johnstown, Pa.	10.00
Dvo rsv. Petra a Pavla, Katol. Lesníkov, čís. 760	5.00

Celkom ináč ale vyziera to s našimi niektorými slovenskými katolíckymi osadami. Nejedna, napriek tomu, že

sama veľké t'archy znáša, že sama veľké dlhy musí splácať náš podnik podporila lepšie než sme sami očakávali. Nech číslice dokazujú.

Slov. osada sv. Cyrilla a Methoda v Joliet, Ills.	\$1,500.00
Slov. osada sv. Gabriela v Pittsburgh, Pa.	756.00
Slov. osada Božského Srdca Pána Ježiša v Chicago, Ills.	602.00
Slov. osada sv. Joachima v Pittsburgh,	

Pa.	510.00
Slov. osada sv. Jozefa Pestúna v Chicago, Ills.	534.00
Slov. osada Nanebevzatí Panny Marie v Chicago, Ills.	196.00
Slov. osada Srdca Božského Vykupiteľa v Ambridge, Pa.	183.00
Slov. osada sv. Cyrilla a Methoda v New Brighton, Pa.	147.00
Slov. osada Najsv. Trojice v Indiana Harbor, Ind.	138.35
Slov. osada sv. Kríža v Bridgeport, Conn.	112.00

Čo však robíte keď duševní morári, neverecké časopisy a nemravné knihy vraždia vám vaše milované dietky? Jako sa zachováte proti týmto ohavám, ktoré už v utlých srdečkách rozsievajú neposlušnosť voči Pánu Bohu, a voči vám? Jak ste uprimní katolíci, jak skutočne chcete vaše dietky a samých seba učiniť št'astnými vtedy konajte svoju kresťanskú povinnosť tak, jako to žiada od vás Ten, Ktorý vám sveril do opatery vaše dietky, Ten, Ktorého obraz nosíte vy a vaše deti. Nepredplácajte si na časopisy, ktoré posmieľajú sa učeniu Krista. Nepodporujte náhončích diabla. Lebo ten, kto napomáha rozširo-

vat' protináboženský časopis stáva si pod zástavu diabla a skôr-neskôr stane sa nepriateľom Boha a náhončím pekelných nástrojov. Katolíci bojujte proti nekatolíckej tlači!

"Bohatstvo a imanie je len prostriedkom a nástrojom pre nás, sú ony užitočné len pre toho, kto vie s nimi zachádzať. Jak ich znáš dobre upotrebit' privedú t'a k svätosti."

—Sv. Klement z Alexandrie.

"Ja považujem toho človeka za najväčšieho, ktorý vie zemské dobrá opovrhnuť a nad ne sa vyvýšiť."

—Kráľ Filip macedonský.

Krúh štedrých milodarcov

V mesiaci augusta na Listy sv. Františka došli nasledujúce milodary, ktoré s povďakom kvitujeme a všetkým milodarcom, ktorí naše podujatie podporili vyslovujeme touto cestou verejnú vďaku a uprimné Pán Boh zaplat'. Dúfame, že aj druhí budú nasledovať ich príklad, a že nejakým milodarom prispedia na to utešené dielo — na kollégium sv. Františka, po ktorom túži nejedna mladá slovenská duša a mnohí uprimní Slováci-katolíci.

Na kollégium doposall:

Ján Grigerek, z Webster, Mass.	\$20.00
Pavel a Maria Sikora, z Tarentum, Pa.	10.00
Číslo 172, 1. K. S. J., v Scottdale, Pa.	10.00
M. Hayurka, z Brooklyn, N. Y.	5.00
Martin Karkoška, z Chicako, Ills.	3.00
Paulina Gajan, z Brooklyn, N. Y.	1.00

Maria Koska, z Brooklyn, N. Y.	1.00
Číslo 45, 1. K. S. J. v New York, N. Y.	1.00

Na Apoštolát sv. Františka:

Ján Grigerek z Webster, Mass. za ôsmých členov	\$80.00
--	---------

Na sv. omšu:

Za zomr. Jana Perzel.	\$ 1.00
----------------------------	---------

Pri Posviacke rohového kamena nádejného františkánskeho kollégiumu istá nemenovaná osoba z osady Božského Srdca Pána Ježiša, v Chicago, Ills. odovzdala čo svoj príspevok \$225.00. Následkom čoho zakúpila pre vyše spomenutý ústa jeden akér zeme. Štedra milodarkyna nech prijme od nás naše skromné, ale uprimné vďaky. Pri čom spomínať si budeme na ňu aby jej to Otec nebeský mnoho sto násobne odplatil a vynahradiť.

Obáľková sbierka

Pri posviacke rohového kamena nového fran-tiškánskeho koflígia dňa 1-ho septembra t. r. na obáľkovú sbierku prispeli nasledovní týmyto obnosmi:

Po \$40.00:

Slovenskí Terciary a
Terciarky z osady sv.
Michala Archanjela.

Po \$25.00:

Rodina Pajkoš,
Jozef a Anna Strelák.

Po \$10.00:

Agnesa Hotujec,
Jozef Hotujec,
Karolina Šramek,
Jozef Kuna.

Po \$5.00:

Bohuznáma osoba z osa-
dy sv. Cyrilla a Me-
thoda, Chicago, Ills.

Ján Dilla,
Alžbeta Gelatka,
Tomáš Heldák,
Dôstp. Jozef A. Job,
Pavel Kutansky,
Jozef Kuban,
Jozef Kuna,
Anna Madeja,
Sam Markiewicz,
John J. McGraw,
Matilda Mirosłavič,
Ján Palarik,
Dôstp. Phalean,
Pavel Pitak,
Martin Spitzer,
Jozef Sefan,
Anna Strelák,
Jozef Strelák,
Juliana Tabola,
Blažej a M. Trstenjak,
Frank Kolial.

Po \$3.00:

Anna Gajdoš,
Anna Kočúr,
Veronika Zemba.

Po \$2.00:

Jozef Bomba,
Agnesa Čulen,
Michal Dreveniak,
Rozalia Florek,
Maria Gracák,
Ján Jurikovič,
Šimon Juriniak,
Karol Kadlub,
Maria Kantor,
Jozef Kolencz,
Peter Kozol,
Ján Ončár,
Andrej Pavlačka,
Ján Petrica,
Maria Rafáč,
Štefan Rakai,

Jozef Stepunčík,
Jozef Severa,
Michal Severa,
Anna Sefan,
J. Stayer,
Agnesa Sivak,
Ján Starc,
Andrej Suriniak,
N. Tomazic,
Ed. Vraniak,
Johanna Vraniak,
Agnesa Zidek,
Rudolf Zitnan,
Štefan Zerdin,
N. N.,
N. N.,
N. N.,
N. N.

Po \$1.50:

Karolina Kovalčík,
Ján Tomica.

Po \$1.25:

Francis Jaklich,
Ondrej Sipolt.

Po \$1.00:

Anton Bradarič,
Martin Benuš,
Anna Bobik,
Jozefina Bobik,
Maria Balaš,
J. Dujsik,
Michal Demko,
Helena Demko,
Maria Dluhý,
Jozef Dulka,
August Durník,
Jozef Fajfar,
Jakub Felona,
Ján Foys,
Štefan Foys,
Maria Fraus,
Martin Gaber,
Anna Gajdoš,
Martin Harar,
Anna Hello,
Michal Hersko,
J. Herda,
Anton Horvat,
Agnesa Howard,
Ján Howard,
Ján Husar,
Andrej Jelencic,
Ján Jerich,
Sabina Kamičar,
Ver. Kapustak,
Jozef Knabel,
Juraj Kobza,
Karolina Kortalek,
Jozef Kosmach,
Justina Kosmach,
Julia Kubina,
Anna Kováč,
Jozef Kuna,
Peter Kuze,
S. Kuze,
M. Lausek,
Anna Lorencovic,
Johanna Lukaček,
Rozalia Matušak,

Alžbeta Mitrič,
Alojz Nečemer,
Ján Novák,
Martin Ochaba,
Johanna Ofera,
Maria Chrátko,
Terezia Orliček,
Ján Pastuch,
Štefan Petek,
Jozef Piber,
Adam Pircon,
Anna Pitak,
Veronika Pleva,
Račič,
Štefan Salay,
Anna Schmitt,
Christ Schneider,
Ján Sedálik,
Louis Škriba,
Matej Stankoviánska,
J. Stayer,
Anton Stonich,
Anna Strelák, ml.,
Andrej Suriniak, ml.,
Ján Titra,
Andrej Tkáč, ml.,
Joz. Trubiroha,
Jwn Turner,
Eva Uher,
Jwn C. Viater,
T. Virva,
Hermina Vlk,
M. Vrchota,
Imrich Vanak,
Felix Zacek,
Joz. Záhumensky,
Štefan Záhumensky,
Albin Zakrajšek,
Louis Zeleznikar,
J. Zsizek, (?)
Anna Zidek,
Traia Nemenovaní,
J. Kunas, 60 centov.
Ján Splha, 30 centov.
F. Kovalčí, neudl obnosu

NOVINA!

NOVINA!

ČITAJTE!

Krásne a trváce odmeny dostane každý, kto do 1-ho decembra tohoto roku získa istý počet celoročných predplatiteľ'ov na poučno-zábavný náboženský časopis Listy sv. Františka.

Tu sa dáva príležitosť každému katolíckemu Slovákoví dostať jednu z týchto krásnych cien.

Každý, kto získa do 1-decembra tohoto roku 12 celoročných predplatiteľ'ov na Listy sv. Františka dostane knihu: Život Svätých.

Kto získa 9 celoročných predplatiteľ'ov dostane knihu: Život Krista Pána.

Kto získa 6 celoročných predplatiteľ'ov dostane knihu: Život Panny Marie.

Kto získa 3 celoročných predplatiteľ'ov dostane putavú knihu Fabiola.

Kto získa 1 celoročného predplatiteľ'a dostane utešený aluminový obraz Božského Srdca Pána Ježiša.

Dajte sa každý do práce.

Zvlášť naši bratia Terciáry a Sesetry Terciárky by mali zaujímať prvé miesta.

Ovšem tu, je príležitosť pre každého vyhrať jednu z vyššie spomenutých cien. Len trocha chuti a dobrel vôle.

Začnite ešte dnes! Zajtrá budete mať zaistenú Vašu odmenu.

Všetky predplatné na Listy sc. Františka adresujte:

LISTY SV. FRANTIŠKA,

1849 West 22nd Street

Chicago, Ills.

BRATOM A SESTRÁM TERCIÁROM DO POZORNOSTI.

V redakcii "Listy sv. Františka" môžete dostať nasledujúce knihy a náboženské veci:

Regula Tretieho Rádu sv. Františka (Pravidlá a modlitby)	\$1.25
Škapuliar sv. Františka	25c
Opasky sv. Františka (dvojaké, tenšie a hrubšie)	25c a 35c
Odznaky sv. Františka pre údov i údkyne	35c
Vysvedčenia pre členov Tretieho Rádu sv. Františka	10c
Ruženec Sv. Františka	75c a \$1.00
Slovenský Terciár pre Tretí Rád Sv. Františka	75c
Ruženec Blahosl. Panny Marie	35c
Odznak Spolku "Krest'anských Matiek"	50c
Odznak Najsv. Mena Ježiš (do kabáta)	10c
Odznak (regál) Najsv. Mena Ježiš	50c
Škapuliar sv. Dominika	10c a 25c
Škapuliar Božského Srdca	5c a 10c
Sv. Anton (modlitebná knižka)	50c

S vašou objednávkou pripojte hneď i patričný obnos. Peniaze pošlite na "Money Order" alebo v registrovanom liste.

Všetky objednávky adresujte na:

LISTY SV. FRANTIŠKA,

1849 West 22nd Street,

Chicago, Illinois.

Telefonujte kedykoľvek.

Telefon Monroe 3877

Jan Židek

SLOVENSKÝ POHRÄBNÍK A BALZAMOVAČ

Automobile zaobstarám pre všetky potreby.

1407 West Chicago Avenue, roh Noble ul.

CHICAGO, ILLS.

Telefon Armitage 0907

DR. J. J. BELENSKÝ

— Slovenský Lekar a Ranhojič —

uraduje v čísle

2018 W. Chicago Avenue, blízko Robey ul.

Uradné hodiny: V týždni: Od 10 do 12 ráno, od 2 do 4 popoludni a od 7 do 9 večer. — V nedeľu od 1 do 2 popoludni.

JOZEF BAŽÍK

TESAR A STAVITEL'

4708 North Laverne Ave.

Chicago, Ills.

Telefon Palisade 0688

LISTY SV. FRANTIŠKA

“Nasledujte mňa, jako ja nasledujem Krista!”

Zábavno-poučný mesačník pre katolíckych Slovákov v Amerike.
Vychádza každého 15-ho v mesiaci. Predplatné \$2.00 na rok.

Vydávajú OTCOVIA RÁDU SV. FRANTIŠKA.

1849 West 22nd Street,

Chicago, Illinois.

"LISTY SV. FRANTIŠKA"

(LEAFLETS OF ST. FRANCIS)

Vydávajú mesačne

**OTCOVIA
RÁDU SV. FRANTIŠKA**
Komisariátu
SV. KRÍŽA.

Každého 15-ho v mesiaci.

**Predplatné na rok \$2.00.
Jednotlivé číslo 20c.**

Telephone: Canal 0098

Published by the

FRANCISCAN FATHERS
Commissariate of the
HOLY CROSS

On the 15th of each Month.

**Subscription per annum \$2.
Single copy 20c.**

Telephone: Canal 0098

Omša svätá bude slúžená každú nedel' u za veľ'kodušných
predplatiteľ'ov v kostole SV. ŠTEFANA,
záp. 22. Place, Chicago, Ill.

—o—
Agenti, pracujúci na rozšírení časopisu "Listov Sv. Františka," môžu kollektovať jedine predplatné na tenže mesačník. — Pod žiadnou podmienkou nie ím je dovolené sbierať alebo prijímať peniaze na Sv. Omše, alebo milodary na akékoľvek iné ciele. Bud'eme len povďační, keď nám podobný prípad, alebo prípady, naši ct. predplatitelia alebo čitatelia oznámia, či sa spomenuté rozhodnutie prísne zadržiava. Prosíme, nech Vás toto malé oznámenie vedie a nie žiadne iné ohlasy.

—o—
Keď zasielate zmenu adressy, zašlite nám tak starú ako i novú adresu. Takéto zmeny nám musia byť zaslané dva týždne pred dátumom vydania nasledovného čísla; ináč číslo bude zaslané na starú adresu bez zodpovednosti.

Všetky listy ako i peňažné zásielky majú byť adresované na: "Listy Sv. Františka," 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

—o—
S radost'ou príjme a uverejníme rozprávky, články, dopisy alebo básničky—ktoré sú hodné uverejnenia—od našich ct. čitateľ'ov. Všetky dopisy, články alebo oznámky musia byť zaslané redakcii najneskoršie do 5. v mesiaci.

Listy Sv. Františka

Zábavno poučný mesačník pre katolíckych Slovákov v Amerike
Výchádza každého 15-ho v mesiaci.

Adressa: LISTY SV. FRANTIŠKA, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Predplatné \$2.00 na rok.

"Entered as second class matter February 27, 1924, at the post office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879. Acceptance for mailing at special rates of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized February 27, 1924."

ROČNÍK (Vol.) 1. OCTOBER (oktober) 1924.

ČÍSLO (No.) 10.

O B S A H:

Tvoje meno z povd'ačnosti (Báseň)	291
Sv. Ruženec	292
Sv. Kríž (Podáva Fr. A. Šulek, O. F. M.)	295
Potrestaný Lakomec (Povešť)	297
Hodnosť kresťana	301
Ruženec pod šibenitou (Fr. A. Šulek, O. F. M.)	303
Do modlitieb sa odporúčajú	303
Tretí Rád sv. Františka (Modlitba Pána)	304
Žalmy Kráľa Dávida	310
Spolok Kresťanských Žien a Matiek (Deviaty recept)	315
To i to z kommissariatu	319

Tvoje meno z povd'ačnosti...

Tvoje meno z povd'ačnosti Bože oslavujeme,
S anjelmi tvej Velebnosti slávu prespevujeme;
Oni trón tvoj najslávnejší v nebesiach obletujú,
To ich úrad najvzácnnejší, keď Teba ospevujú.

Pane sluhov tvojích ctíme a v nich Teba s radosťou,
Zvláštne Teba vebíme za to s pravou vrúcnosťou,
Dušiam našim že k ochrane pred nami si ich stvoril,
Proti diablu tiež k obrane, tos' im Pane nariadil.

Keď vás Strážci naši ctíme zo srdca povd'ačného,
Bohu vd'aky vzdáť musíme za dobrotu tú Jeho,
Že urídil vás Duchovia nám k podpore v slabosti,
By ste boli ochrancovia nám na púti k večnosti.

Ó, Anjeli nenechajte nás íst cestou neistou,
Svetu, diablu nás nedajte podviesť zlosťou podvodnou.
Sprevádzajte vždy po ceste nás spasenia večného,
By sme s vami v nebies meste ctili Boha večného.

Ó, Trojico najsvätejšia, Tebe būď večná sláva,
Tys' nám nádej najmilejšia, Tys' anjelov oslava,
Daj, v anjelský sbor nech vzatý spievame Ti z radosti,
Večne svätý, svätý, svätý, Bože náš na vysosti!

Sv. Ruženec.

Sv. Otec Lev XIII. nariadil aby sa behom mesiaca Októbra po všetkých kostoloch modlievali sv. Ruženec. Činil to preto, aby úctu k sv. Ružencu rozšíril po celom kresťanskom svete. Pítame sa dnes: Či má ten sv. Ruženec čo raz to viac ctiteľ'ov? To by t'ažko bolo uhádnut'. Jedno ale známe, že má mnoho nepriateľ'ov, ktorí sa v potu tvári svojej namáhajú odstrániť ho. Uvedieme tu niektoré z ich námietok, aby ste pri danej príležitosti mohli takýchto panáčkov umlčať.

Najvážnejšia námietka proti sv. Ružencu býva tá, že tí, ktorí sa modlievajú Ruženec, viac si ctia Pannu Mariu, jako samého Pána Boha, pretože vraj Otčenáš modlia sa len jedon krát' a Zdravas desat' krát'.

Táto námietka neobstojí, pretože my všetci známe, že úcta, ktorú dávame Matke Božej, pripadá Bohu samému. Kedykoľvek si ctíme Svätých, alebo Pannu Mariu, velebíme súčasne všemohúcnosť, múdrosť a lásku božiu, ktorú i títo Svätí velebili a pomocou ktorej sa oni svätými stali. I Písmo sv. hovorí: "Obdivuhodný je Boh vo svojích svätých."

Druhá námietka je tá, že stále opakovanie tej samej modlitby býva zdlhavé, znechut'ujúce a že sa nemôže l'úbiť Bohu.

Niektorí sa pohoršujú nad opakovaním. My ale tvrdíme, že práve opakovanie tej istej prosby, činí modlitbu našu takou, jakou má byť. Či sme sa neučili, že sa máme modliť pobožne, pokorne, s dôverou, s odovzdanosť'ou do vôle božej a s vytrvanlivosť'ou? Čo že robí žiak, keď si chce dať záležať na tom, aby niečo dôkladne pochopil? Či si on neprečíta jedno a to samé sedem, osem, desat' razí, kým sa to úplne nenaučí a kým si to nezapamätá? Kedykoľvek opakujeme nejakú modlitbu, tým prejavujeme našu dôveru, našu vytrvanlivosť'. Či taká modlitba môže zostať nevyslišaná? Ba práve taká modlitba l'úbi sa Bohu. Vzpomínáme si tu na príklad o ktorom mlúvi sám Kristus Pán v Evanjeliume. Priateľ' prišiel ku priateľ'ovi, prosil, klopal a búchal mu na dvere tak dlho, kým mu neotvoril. Či slepý z Jericha nečinil to samé? Čím viac ho l'udia okrikovali, tým silnejšie volal: "Ježišu, synu Dávidov, smiluj sa nado mnou!" A Kristus Pán sa sklonil k nemu a uzdravil ho. Pri slávnom vjazde do Jeruzalema zástupy neustále volaly: "Hosanna Synu Dávidovmu! Požehnáň, ktorý prichádza v mene Pána! Farizeji a zákoníci prekypovali zlosť'ou, keď to počuli, Spasiteľ'ovi sa to ale l'úbilo a svoju chváľ'u, ktorá mu

celým právom prislúchala, s tou najväčšou radosťou odovzdal svojmu Otčovi. A či sa sám Syn boží na hore Olivetskej nemodlil tri krát tú samú modlitbu? A On zaiste vedel, že prečo to činil. A ešte by nám chcel niekto nadudať do hlavy, že opakovanie tej samej modlitby je unavujúce a že sa to Bohu nelíbi. Samo sebou sa rozumie, že ten, kto nepozná tajemstvá sv. Ruženca, nemôže nájsť v nich ani obľubu. Takým ľuďom sa istotne zíva a drieme, keď sa modlia sv. Ruženec. Ale my za to nemôžeme.

“Ruženec nenie krásnou modlitbou” hovorí iný. Prečo by nie? Snád’ preto nenie pekným to pozdravenie: “Zdravas milosti plná!” že ho sám archanjel priniesol s neba? Vy zaiste radi trháte kvietky a víjete z nich vence. Pedná to práca. A pri Ruženci, každý kto sa ho modlí, trhá tie najkrajšie ruže a víje z nich ten najvoňavejší veniec. Päť tajomstiev radostného Ruženca tvorí päť bielych ruží; iných päť tajomstiev bol’astného Ruženca tvorí päť červených ruží, pokropených krvou Kristovou; a päť tajomstiev slávnostného Ruženca tvorí konečne nových päť zlatých ruží. A tieto biele, červené a zlaté Ruže, tieto ruže radosti, bol’asti a slávy spletené v jeden celok so zelenými listami “Zdravasov” tvoria ten krásny veniec, ktorí víju kresťania čo deň k úcte svojej nebeskej Matky. A to by nemalo byť krásnou modlitbou?

Áno, Ruženec je práve tak krásny, ako aj kňazský Breviár. Kňazi sa modlia 150 Žalmov kráľa Dávida a pretkávajú ich s rôznymi odsekami. Pisma svätého a veriaci zas modlia sa 150 Zdravasov a pretkávajú ich rôznymi tajemstvami Života Kristovho. A ešte sa niekto opováži povedať, že Ruženec nenie peknou modlitbou?

Keď mu ani toto nenie pekným, nech si vymyslí niečo krajšieho. . .

“Ruženec je vraj pre staré babičky”tedy pre nižšiu triedu, pre chudobný, pospolitý ľud. Kto toto tvrdí, za toho sa musíme pomodliť: “Panne odpusť mu, lebo nevie, čo hovorí.” Ruženec je pre každého. Pohliadnite len na dieťa. Ono ešte nezná čítať. Ale matka naučila ho modliť sa sv. Ruženec. A ono sa ho modlí. Môže sa stať, že i ty, alebo ja, bárs máme dnes ešte dobrý zrak, môžeme oslepnúť alebo ztratit’ zrak na toľko, že nebudeme vstave čítať. Či nebude dobre pre nás, že sa budeme môcť modliť aspoň ten zaznaný Ruženec? Ruženec je tedy pre mladých i pre starých, pre učených i neučených, pre chudobných i bohatých, jedným slovom pre všetkých.

Sv. Ruženec modlievali sa cisári, králi, vodcovia, učenci. Výtečný nemecký hudobný skladateľ Hayden vysoko si ctil a pestoval túto modlitbu. Kedykoľvek potreboval nové myšlienky pre svoje skladby, vzal do rúk Ruženec a chodiac sem i tam po svojej izbe, modlil sa ho a prosil si Matku božiu o pomoc. A hľa dostal nových myšlienok, jako keby boli s neba sleteli a položil ich na papier v podobe nôt. A celý vzdelaný svet obdivoval jeho skladby.

Iní zas tvrdia, že Ruženec “bol” niekedy v móde, ale že teraz už “vyšiel” z módy. Je tomu skutočne tak? Či my nemáme doma synov a dcéry, či my nežiadame od nich, aby nás prosili o všetko, čokoľvek len potrebujú? Či sluha nemusí prosiť svojho pána? Či žobrák neprosí o almužnu zamožnejšieho, než je on sám? Podobne aj my sme synovia a dcéry nášho Otca nebeského. I my sme sluhovia v jeho službe. I my sme žobráci ktorí sme odkázaní na jeho štedrú krá-

Povskú ruku, a my by sme ho nemali prosit' o almužnu? A či je dnes nenie v móde hl'adat' politykárov a iných vplyvných ľuďí, keď chceme vyliezt' z omáčky, ktorú sme si navarili? Čo nám majú tedy zazlievať, že povedomí svojej hriešnosti a nehodnosti Matku božiu vzývame o pomoc, keď si chceme od Boha niečo vyprosiť? My vieme, že čo robíme a pre nás veriacich kresťanov sv. Ruženec vždycky zostane v móde.

Iní zas dohadujú sa, či je to oza povinnosťou kresťana modliť sa sv. Ruženec. Na to len tol'ko povieme, že to nenie povinnosťou. Ani Boh, ani Cirkev katolícka nenúti nikoho, aby sa modlil sv. Ruženec. Ale kto je rozumným a dobrým katolíkom, ten sa ho rád modlieva, pretože presvedčený je, že sa ho nemodlí na darmo.

Konečne pýtajú sa niektorí, či sa to oddá modliť sa sv. Ruženec? Áno, oddá sa. To dokazuje tisíce a tisíce ľuďí, ktorí si pomocou sv. Ruženca vyprosili od Boha mnoho milostí, jakých by sa sotvá boli dožili, keby boli použili iný spôsob modlitby. Len jedon príklad! V nekatolíckych novinách Neue Freie Presse dňa 21. Augusta r. 1897. toto stojí zaznačené: Od dňa 20-24 Augusta odbavovali sa v Lourde veľ'kolepé slávnosti. Bol to 25-ročný Jubileum zjavenia Panny Marie. Vlaky priniesly vyše 40,000 pútnikov zo všetkých strán sveta. Týchto štyridsat' tisíc pútnikov súčasťnilo sa pochodu. Bolo to niečo veľ'kolepého. Každý jedon z nich držal v jednej ruke ruženec a v druhej horiacu sviecu. K týmto pútnikom pridružilo sa 300 uzdravených, ktorí zázračným spôsobom dosiahli svojho

zdravia pri lourdskom prameni na prímluvu Matky božej.

Pochod zastal pred chrámom Kráľovnej sv. Ruženca. Pútnici rozložili sa v pol kruhu a na jednu stranu postavilo sa tých 300 uzdravených, na druhú stranu ale iných 40 ťažko nemocných, ktorých lekári sa už zriekli ich uzdravenia. A tu hl'a naraz nastalo hrobové ticho. Páter Sicard predstúpil pred nemocných a riekol im: "Či vidíte tu prítomných uzdravených? Oni boli pevnej viery a ja predpokladám že aj vy máte vieru, ktorá mŕtvých kriesi. Preto pravím vám, vstaňte!" A čo sa stalo? Vstáva jedon, druhý, tretí a postupne všetkých 40 postielok zostalo prázdnych. Ľud jasal. A do toho jasotu zamiešala sa modlitba sv. Ruženca. Pútnici sa usmievali a plakali v tom samom čase od veľ'kej radosti. A mali aj prečo. Ved' videli divadlo, jakého svet nevidel od tej doby, čo Syn boží chodil po tejto hriešnej zemi. A tieto zázraky potvrdili v Lourde celé sbory lekárov, ktorí uzdravených predbežne prehlásili za nevyliečiteľných. Takto pomáha Matka božia svojim ctiteľom. A ešte niekto sa píta, či sa oddá modliť sa sv. Ruženec.

Nemáme sa tedy čo stydiť za sv. Ruženec. On je kyticou a vencom uvitým z tých najspanilejších kvietkov. Otče náš, Zdravas, Verím v Boha, Zdravas kráľovno a Sláva Otcu atď. sú také kvietky, ktoré nikdy neuvädnú, lež kvitnúť budú na veky v nebeskej zahrade Boha nášho a našej Matky. Modlime sa ho tedy usilovne, modlime sa ho s úctou, modlime sa ho s dôverou a výsledok nás neminie.

Sv. Kríž.

KED' Muríni, africký to národ, podmanili Španielsko, medzi inými zajali aj mnoho katolíkov, kňazov, mužov, žien a dietok. V tom samom čase dostal sa do zajatia aj dp. Ján Perez, duchovný jednej pobrežnej katolíckej osady. Náčelník Murínov Zeith-Abuley dal si ho predvolať, úfajúc, že pomocou jeho dozvie sa mnohých tajností.

Stráž priviedla kňaza k náčelníkovi. Náčelník očakával, jako obyčajne, že uzre človeka, ktorý sa bude triasť strachom na celom tele a tu hl'a na opak, videl pred sebou stát' muža v dlhom čiernom ruchu, s milým úsmevom na tvári. I pítal sa ho: Kto si ty?

— Ja som kňaz pravého Boha — odvetil Perez.

— Čo značí kňaz kresťanský? Jaká je moc jeho? — píta sa d'alej náčelník.

— Moc kresťanského kňaza je veľká. Ona prevyšuje moc zemských vladárov. A to zvlášťne v tom, že niekol'ko slovami vstave je Boha svolat' s neba na túto zem. . .

Náčelník a všetci jeho radcovia zasmiali sa na tieto slová, myslíac si v sebe, že sú to len hlúpe táraniny a vyzvali kňaza, aby dokázal, čo tvrdil.

Tvár kňaza sa ožiarila. On bol hotový dokázať svoje tvrdenie, lenže nemal po ruke k tomu potrebné veci. Nemal kalicha, nemal hostie, nemal omšového ruchu atď'.

Náčelník sa ale o to všetko postaral. Vyslal svojích sluhov do najbližšieho katolíckeho kostola a dal to všetko priniesť'.

Medzi tým kňaz dal si pripraviť jednu peknú izbu. Vystrojil si ju čo káplicu a postavil si v nej dočasný

slušný oltár.

Štrnásteho Septembra r. 1230 mala byť tedy po prvý krát' slúžená sv. Omša v dome murínskeho pohlavára na dôkaz toho, že katolícky kňaz skutočne svoláva Boha na oltár počas sv. Omše. Všetko bolo pristrojené. Kňaz bol oblečený a mal prikročiť' zrovna ku oltáru, keď zbadal, že na oltári nemá kríža. Bez kríža ale neslobodno na žiadnom oltári sv. Omšu slúžiť. Vo svojom veľkom zmätku nevedel čoho sa má chytiť. Či má sv. Omšu odslúžiť, alebo nie? V núdzi svojej pozdvihol tedy s dôverou oči svoje k nebu a prosil si Boha, aby mu dal vnuknutia, čo má činiť.

Shromaždení Mahomedáni s napnutosťou čakali, čo sa bude robiť. A tu hl'a zrazu ožiaril sa káplica, priletia dvaja utešení anjeli, a postavia na oltár jedon skvôstny zlatý kríž, v ktorom bol zapravený kúsok pravého kríža nášho predraheho Spasiteľ'a, a vyzvali kňaza, aby začal slúžiť sv. Omšu.

Muríni vidiač anjelov na svoje vlastné oči na tol'ko sa prel'akli, že od strachu všetci popadali na zem a za chvílu ostali tam ležať úplne bez seba. Keď miništrant zazvonil, prebrali sa všetci a s tou najväčšou bázňou posadali si na svoje vankúše, aby sa súčasťnili prvej kresťanskej obety.

A jaké bolo ich prekvapenie, keď pri pozdvíhovaní zjavilo sa im to útle Božské Diet'a vo sv. Hostii. A oni hl'adeli naň s upretým okom nevediac sa nasýtiť s tým čarokrásnym zjavom. A tento zázračný zjav obmäkčil ich tvrdé mohamedánske srdcia a Zeith-Abuley s celým svojím dvorom prestúpil na katolícku vieru.

Po prestúpení svojom prepustil na

slobodu všetkých kresťanských otrokov a dal vybudovať utešený chrám k počte pravého a živého Boha kresťanov. Žil dlho a zbožne a zomrel v osemdesiatom druhom roku veku svojho práve v deň Povýšenia sv. Kríža, vo výročie toho slávneho dňa, keď sa mu zjavilo to milostivé Božské Diet'a.

Tento anjelmi prinesený Kríž ešte

aj dnes bedlive opatrujú vo farskom chráme mestečka Karavaka. Pri tomto kríži koná sa mnoho zázrakov a ľud kresťanský ani jeden rok nenehá ubehnúť bez toho, aby si ten pamätný deň s utešenou processiou neoslával.

Podáva: Fr. A. Šulek O. F. M.

Mnohí sa už teraz tešia tým našim vzácnym odmenám, ktoré chystáme pre tých, ktorí svoju kvotu zaplnia. Majú na to úplné právo. Ved' čo má človeka na svete viac zaujímať ako kniha o živote Krista Pána, Jeho najčistejšej matky Marie a Panny a hrdinské a cnostné životy svätých?

Kto ešte nezápasí o cenu nech neváha a neodkladá, ale nech začne hľadať predplatiteľov na Listy sv. Františka ešte dnes. Na zreteli treba mať, že na každého čaká dajaká vzácna a pamätná cena.

Ten, ktorý získa dvanásť alebo viac celoročných predplatiteľov na Listy sv. Františka, dostane Život Svätých.

Kto získa deväť odberateľov dostane Život Krista Pána.

Každý, ktorý získa šesť celoročných predplatiteľov dostane peknú knihu "Fabiola."

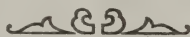
Každý, ktorý získa aspoň jedného

celoročného predplatiteľa dostane utešený aluminový obráštok Božského Srdca Pána Ježiša.

Povšimnite si toho, duše kresťanské! Chyt'te sa práce ešte dnes! Pamätajte, že konáte prácu užitočnú a spasonosnú. Tým, že napomáhate dobrú katolícku tlač na prvom mieste konáte svoju povinnosť, ktorú ste povinní konať. A po druhé budujete silné základy dobrých kresťanských mravov, ktoré človečenstvo terajšej doby potrebuje v takom stupni, ako ťažko nemocný potrebuje dobrú lekársku opateru.

Bratia a sestry v Kristu a národe! podáte nám svoju pomocnú ruku v našich missijných prácach? Vaša činnosť bude pre nás Vašou odpoveďou. Nezabudnite Vaše predplatné na Listy sv. Františka adresovať takto:

LISTY SV. FRANTIŠKA,
1849 W. 22nd Str., Chicago, Ills.

Opatrná.

Služka ku panej: "Dnes som bola prijatá do spolku a dostala som certifikát na tisíc dollárov; účtíve by Vás prosila, aby ste mi ho schovala a opatrovala."

Pani: "Ale Betka, ved' na druhý

tyždeň sa budeš vydávať, nuž nechaj ten tvoj posmrtný certifikát opatrovať tvojmu snúbencovi."

Služka: "A čo si myslíte, že ja som taká sprostá, abych tomu neznámemu chlapovi sverila do opateri môj assekuračný certifikát?"

Potrestaný Lakomec.

GAZDA LAKOTA bol povestným v celom okolí pre svoju nenasýtenú lakomosť. Ľudia sa mu často posmievali a riekali o ňom: “Ten by si vám dal za grajciar aj koleno vrtat’.” A Lakota skutočne shrabával kde čo môhol, vzdor tomu, že nemal pre koho. Mal len dve dcéry. Obe dve dobre vydal. A jeho majetok mali zdediť jeho zat’ovia, ktorí práve preto, že boli dost’ zámožní, neboli naň odkázaní.

“Keby Lakota mal plnú izbu drobných, nezaopatrených detí a sháňal by pre ne, nedivil by sme sa mu.” — riekali ľudia — “ba snád’ by sme ho ešte aj vymlúvili ale takto, nemať nikoho, komu by to prospelo a kto by mu bol za to až po hrob povd’ačným, a predsa nič iného nerobiť len peniaze sháňať, to je skutočne hnusná a bohaprázna vec.”

A tento úsudok o Lakotovi nebol prehnaný. Ved’ Lakotova lakomosť strašila na všetky strany. S remeselníkmi hanebne jednal a kdekol’vek ím môhol niečo utrhnúť, to im učinil. Čeladi svojej dával tú najmizernejšiu stravu a ani toho im nedoprial, aby sa do sytosti najedli. Čelad’ to videla a šudila ho kde len mohla. A že sa sluhovia jeho v práci nepopretrhávali, to je tiež isté. A keď on zasa zbadal, že leňošia, prepúšťal ich jedno po druhom (tak že konečne vyzeralo to u neho jako v mlyne. Jedon sluha druhému dával dvere.

A chudoba? Tá veru s prázdnu rukou odchádzala od jeho dverí. Žobráci si neraz sťažovali, že ich dal so psami vyhnat’ zo svojho dvoru a že ich často prepúšťal s prázdnu rukou.

Lakota mal krásne pole. Úrodné

role, lúky a utešený rozsiahly les. Ale z’toho všetkého nedoprial chudobe ani tol’ko, čo by bolo do oka padlo. Zvlášťne zo svojho lesa nedovolil odniesť inému ani triesky. Beda bolo tomu, kto sa opovážil zájsť si do jeho lesa na sucháre, ktoré na zemi hnily, alebo na suché šušky, ktoré hrubo pokrývaly lesnú pôdu.

Kedisy dochytil v lese starú Metelkovú pri sbieraní starých halúz a dal sa do nej s takou surovosťou, ako keby mu bola odniesla pol majetku. A keď mu starena domlúvala, žeby nemal byť tak tvrdého srdca ku chudobe, rozzúrila sa na tol’ko, že jej strhnul nošu s chrbta a pošliapal po nej.

Plačúc a bedákajúc poberala sa Metelková do dediny s troskami svojej noše, ktoré na schvál vzala so sebou, aby ich mohla ukázať ľuďom čo dôkaz zúrivosti a surovosti gazdu Lakotu. To sa rozumie, že susedia zastali a poľutovali ubohú Metelkovú. Ale čo to všetko osožilo? Lakota si toho nevšimnul a kráčal si svojou cestou aj na d’alej.

Ale predsa prišla doba, keď sa aj Lakota dostal. Pán podučiteľ Lastovička práve okopával v zahrade, keď sa stará Metelková s plačom a s nárekom vracala domov z Lakotovho lesa. Lastovička začujúc plač stareny, odhodil motyku na stranu. Podišiel k plotu. Oprel sa oň a pustil sa so starenou do reči. A Metelková so slzami v očiach vyprávala mu, čo sa jej prihodilo a na dôkaz pravdivosti svojích slov ukázala mu zbytky svojej noše.

“Nenasýtenec!” Rozhorčil sa Lastovička.

“Skupáň! Žgrloš! . . . Zabil by človeka pre niekol’ko zhnílych halúz.”

hubovala starena, vidiac posilu zo stránky učiteľ'a. . . "A preto prosím vás pane učiteľ'u, povedzte to aj tým dietkam v škole, aby vedely, jaké je to hnusné, keď je niekto tak lakomý a nemá za štipky cítu a lásky ku chudobnému človekovi. . ."

"Veru vám to spravím, babičko, veru že spravím," tíšil Lastovička starenku. "I tomu starému lakomcovi nalejem trocha lásky do hlavy. A nerobte si nič z toho, čo sa vám pridalo. Pridalo sa to už aj iným. Vy ste nie tá jediná, ktorú Lakota odbil. Ale pamätajte, príjde deň, keď dostanete náhradu aj za tú pošliapanú nošu."

"To je predsa len pán. Ten aspoň poteší človeka" pochlebovala si starenka, ponáhľajúc sa do svojej chatrnej chalupy. Pán učiteľ' ale vrátil sa znovu ku svojej práci a okopával ďalej svoju kapustu, by mal na zimu čo zakvasiť' . . .

* * *

V pivovári Lakotóvho zat'a schádzavala sa obyčajne vyberaná spoločnosť'. Boli to zväčša úradníci pivováru, miestny nádlesný, predstavený dráhy, učitelia meštianskej školy a málo kedy chýbal z pomedzi nich podučiteľ' Lastovička. Lastovičku každý mal rád pre jeho veselé vtipy. Ešte aj starý Lakota prijal jeho žarty, vzdor tomu, že ho niekedy s nimi aj používal. Ale vo spoločnosti to už ináč nejde. Páni sa aj ponat'ahujú, ale prepáčia si to jedon druhému, pretože vedia, že to nebolo zo zlomyseľnosti, ale len zo žartu a žart musí mať' v sebe aj trocha korenia, aby bol živým. . .

Nastala jaseň. L'udia zväžali s pola posledné zbytky úrody; kapustu, repu a zemiaky. S prácou sa všetci ponáhľali, aby im nezničil mráz, čo ich pilné ruky vypestovali. Od Tatier už fučal studený vietor a hnal pred se-

bou celé husté oblaky hmly, ktoré niekdy zastrely celú dolinu. Blížiac sa zima upomínala každého, aby si hl'adel zaopatrit' dostatočného kuriva. Preto bolo vidieť' tu i tam klátiť' sa voz na hrbatej ceste pod t'ažkým nákladom polien, halúz, alebo pniakov.

Tomu, kto mal les, alebo aspoň dost' peňazí, bolo l'ahko. Ten si mal za čo kúpiť'. Ale so starou Metelkovou a s podučiteľ'om veru to dost' smutne vyzeralo. Tí toho veru na zbyť nemali. I jedon i druhý ohliadal sa, jako by si môhol zadovážiť' kuriva na zimu a to čím lacnejšie. . .

Bol krásny deň. Zdalo sa, že babské leto vydáva svoju poslednú silu. Slniečko jasne svietilo na modrej oblohe a tak teple hrialo, jako v Auguste a privábilo do hostínca našich zvyklých hostí. Všetci boli v dobrej nálade, nevyňímajúc ani boháča Lakotu. Len Lastovička bol jakýsi zamyslený a často sa zahľadel na štôsy bukového dreva, ktoré sa v dvore Lakotu pyšne vypínaly.

"Čo ste dnes taký zamyslený, pane učiteľ'u?" oslovil ho Lakota. "Jakosi stále poškulujete na to moje drevo, ako keby ste mi ho cheli odviezť'. Sú to za polienka, čo? A ešte jaké suché! Len tak zvonily, keď ich z voza shadzovali."

"Dobre znáte hádať', pane Lakota!" prehodil Lastovička. "Práve som si myslel: "ale žeby som sa ohrial, keby tak ten štôs dreva môhol mať' v mojom dvore!"

"Len požiadajte o to pána Lakotu. On vám ho dá. Čo jemu na tom záleží, ved' má dreva dost'." Podotknul žartovne správca.

"Keby to zrobil, bol by to pravý zázrak." Zasmial sa nádlesný.

Lakotu tieto poznámky zamrzely a chcel obrátiť' reč na niečo iného. Ale nešlo to. Páni ho ďalej užierali. Ko-

nečne, aby tomu koniec urobil, zasmial sa aj on — pravda len na silu — nadhodil: “Prečo by mu ho nedal? Jestli si pán učiteľ tento štôs dreva sám odvozí, bude jeho.”

“Sláva, páni moji! slyšali ste? Pán Lakota hovorí, že mi dá ten štôs dreva, jestli si ho sám odvoším. Dobre! Tak vás volám za svedkov.” Zvolal Lastovička a oči sa mu zažiarili od radosti.

“Áno, my to dosvedčíme!” volali všetci.

“Dajte ale pozor, pane učiteľu, na to čo som povedal, že vám dám ten štôs dreva, ale len pod tou podmienkou, jestli si ho sám — osobne — odvozíte. Ten štôs dreva ale nebude váš, jestli si ho dáte odvieť” vysvetľoval Lakota.

“To sa rozumie, že si ho sám odvezím,” prisvedčil Lastovička.

“To bude ale smiechu, keď sa začnete nat’ahovať s polenami a keď vás krdel detí bude sprevádzať po ulici” — usmial sa trpkô Lakota.

“Nemyslím, žeby to bolo tak zle. Len vy starý pán, stojte svojmu slovu!”

“Keď si polená sám odveziete. . . budú vaše. . .!”

“Odveziem. . . ja sám. . .! . . . Tak podajme si ruky a t’apnime si na tú stávkú. . . Nech sa svet smeje, keď sa mu líbi, len keď ja budem mať pri čom sa zohriať.”

Lakotu to zamrzelo, že do tejto veci tak znedobačky skočil, ale vrátil sa už nemôhol. Preto poškrabal sa v hlavu a podal pravicu svoju učiteľovi s istým váhaním. Podučiteľ mu potriasol rukú a zvolal vesele: “Teda slyšali ste páni moji, že drevo je moje a že si ho môžem odvieť.”

Spoločnosť prisvedčila a tešila sa, že mladý učiteľ tak prefikane prešiel cez rozum starému Lakotovi.

Pán nádlesný vykrutil si bajúzy a

zasmial sa popod nos: “Ten Lastovička je vybitý na všetky kopitá. Zvedavý som, ako to prevedie. V tom som ale istý, že sa na tom znovu do chuti nasmejeme. . .”

* * *

Kým sa spoločnosť v pivováre zabávala, pán učiteľ Lastovička sa vytratil a šiel si ku starej Metelkovej na návštevu.

Zaklopal na dvere a starena mu otvorila. Ale jaké tu prekvapenie! “Ach božíčku môj! Čo ste s neba spadol? Čo vás sem donieslo? Ale také niečo! Kto by si to bol pomyslel, že ma pán učiteľ príjdu navštíviť?” A celá uradovaná podvihla zásterku a utrela s ňou stolec a ponúkla mu ho, aby sa posadil naň. . .

Učiteľ sa posadil, ale len na chvíľu. Bolo mu náhlo. On sa predsa ponáhlal polená vozit’, aby sa starý Lakota nejakerozmyslel. I pítal sa stareny, či nemá nejakého malého fúrika, ktorý by mu na chvíľu vypočítal mohla. Starenka s radosťou prisvedčila, že veru má. A pojčala mu ho. Ba chcela mu poslúžiť ona sama. Učiteľ jej službu ale neprijal, ponevác polená musel si odvozit’ sám.

Lastovička sa ale s fúrikom neuspokojil. On chcel mať ešte niečo iného, preto požiadaval Metelkovú, aby mu vypočítala svoje šaty. Metelková div že sa od smiechu nezašla. Ba zdalo sa jej, že pán učiteľ má asi o jedno koliesko viacej v hlave než treba. Keď jej ale vysvetlil, že čo je vo veci, s tou najväčšou ochotou otvorila truhlu a vyňala z nej svoje sviatočné šaty. A o chvíľu pán Lastovička bol prestrojený za starú Metelkovú a to tak výborne, že ho ani jeho priatelia neboli vstave poznať.

V tom čase sa už stmievalo, ale spoločnosť naša ešte sedela v pivováre pohromade. Tu hľ’a na raz zavznal

v dvore Lakotku jakýsi hukot. Lakota pozre oblokom a vidí, že si jakási stará babka shadzuje polená s jeho štôsu. Nemeškal tedy, ale otvoril oblok a s plným hrdlom okríkol babku, že jako sa opovážila kradnúť jeho polená. Babka ale miesto odpovede sa hlasne usmiala a milý hostia v tom smiechu poznali hlas p. učiteľa Lastovičky. Viac ím nebolo treba. Začali sa posmievat' Lakotovi. Ale Lakota sa nedal míliť. On stále tvrdil, že polená len pod tou podmienkou prepustil učiteľovi, jestli si ich sám odvozí, ale nie, jestli si ich odvozit' dá.

Málo čo chýbelo, že sa hostia nepukli od smiechu, keď videli, že Lakota prestrojeného učiteľa za Metelkovú považuje. Ten si ale ničoho nevšímal a nakladal poleno za polenom, kým sa mu fúrik nenaplnil. Lakota vidiac, jako mu berú majetok pred jeho vlastnými očima, osopil sa na Lastovičku, ktorý sa schválne chrbtom obrátil k nemu: "Babo! ešte raz sa vás pítam, čo to za poriadok? kto vám dovolil, aby ste odvážala moje drevo?"

Lastovička sa narovnal a postavil sa pred Lakotu a riekol rázne: "Pane Lakota, či ste nepovedal, že mi to drevo dáté, jestli si ho sám odvezem?"

"Óh, to ste vy, paně učel'u? Či to neni hlúpost', že som sa tak rozčúlil? Ale darmo sa ustávate. Tak to neni platné. Ja som to tak nemyslel."

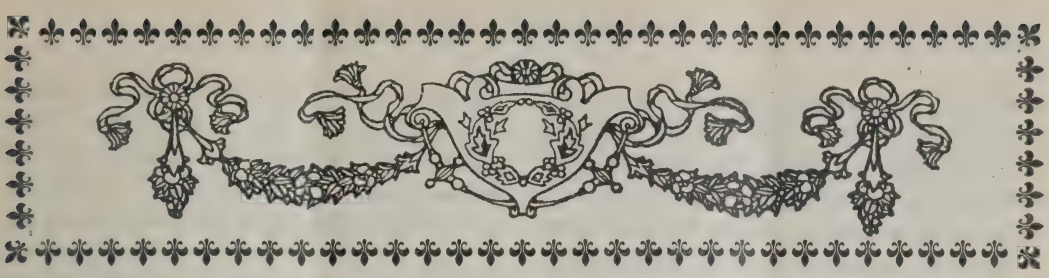
"Myslel, nemyslel, už ste prehral." Posmievali sa mu hostia. "Lastovička si odváža drevo sám. Patrí mu tedy celým právom."

Pán Lakota stál pri okne, jako keby ho bol oparil. Nevedel, čo si má počiat'. Škrábal sa poza ucho. Proboval sa aj zasmiať, ale nešlo mu to. Podučiteľ ale odvážal si fúrik za fúrikom, kým sa celý štôs neminul. Ba ani na Metelkovú nezapomnul, a zaviezol jej dva fúriky, za to že mu tých šiat a toho fúrika pojčala. Konečne keď už všetko odvozil, vrátil sa nazad do spoločnosti, aby sa po ťažkej práci trocha posilnil. V Lakotovi soptila zlosť, ale premáhal sa, aby ešte viac smiechu neutržil. Konečne podal Lastovičkovi ruku a riekol: "Nemyslel som si, že ste taký prefikálny a že tak môžete prekabátiť človeka." Potom ale, aby dokázal, že mu na trochu dreva nezáleží, dal naložiť plný voz a poslal ho Metelkovej, aby sa mala pri čom ohriať cez zimu. Toto bol prvý dobrý skutok, ktorý Lakota v živote svojom vykonal. A chýr o tomto dobrom skutku rozletel sa na krídlach výchru po celom okolí a každý, kto o ňom čul, pokrutil hlavou a pítal sa sám seba, jak to prišlo, že sa Lakota tak zmenil.

A Lakota začul, že sa o ňom vypráva, že ho l'udia začínajú chváliť. A aby ho chváliť neprestali, začal konat' dobré skutky čo raz to častejšie. Konal ich najsamprv k vôli l'udskej chvále, neskoršie ale keď sa presvedčil, že každý dobrý skutok vstave je oblažiť človeka, začal ich konat' z lásky k Bohu a z lásky k bližnému. Lastovičkovi ale ani po rokoch nezapomnul, že jako mu prešiel cez rozum.

Hodnosť kresťana.

LUDSKOU spoločnosťou už od pradávna vládla akási ctibažnosť. Každý človek viac-menej túži po tom, aby bol cteným a váženým a aby mal čím väčšiu hodnosť. Všetky hodnosti ale, ktoré svet človeku dať môže, sú pominuteľné. Ani jedna z nich nenie stálou. Môže byť niekto kráľom, vojvodom, sudcom, právnikom, lekárom, môže zastávať bárs aj biskupský alebo pápežský úrad, to všetko trvá len do času. Len jedna hodnosť je, ktorá nikdy neztratí svoju cenu a to je hodnosť kresťana.

A v čom že pozostáva táto hodnosť? Hodnosť kresťana pozostáva v tom, že Boh ohľad berúc na predrahou krv svojho jednorodeného Syna, ktorú On za nás na kríži vylial, sosal s nás pri krste svätom kliatbu svojho božského hnevu a prijal nás znovu za synov svojej otcovskej lásky. Ba čo viac dal nás pomazať sv. olejom a povíšil nás za dedičov svojho kráľovstva, ktoré sme skrz vinu a nedbanlivosť našich prarodičov tak náhle utratili.

A z kadiaľ pochádza meno kresťana? Pôvod tohoto mena je prastarý. Privržencov nášho nebeského majstra z počiatku síce nevolali kresťanmi, ale učeníkmi Ježišovými. Pozdejšie nazvali ich bratmi pre braterskú lásku, ktorá ich vospolok spájala. Pohania dl'a Tertulliánovho svedectva s podivením ukazovali na prvých kre-

st'anov, mluviac: Pozrite, jak sa tí milujú a jak sú ochotní i život položiť jedon za druhého. Nazývali ich d'alej Nazarénmi, čili Bohu zasvätenými, a Gallilejčanmi, čili pútnikami, pretože boli nasledovníkmi Ježiša, ktorý pochádzal z Gallilejského mesta, Nazáretu. Konečne v Antiochii, za časov sv. Pavla a Barnabáša nazvali ich Kresťanmi, čili pomazancami Pána. Príčinou toho bolo to, že prví kresťania zaraz od počiatku dl'a úpravy Kristovej pri krste svätom pomazaní bývali sv. olejom. Kresťania tedy neobdržali meno od jednotlivých apoštolov, ktorí ich obrátili na vieru Kristovu, ale obsiabli meno od samého Syna Božieho Ježiša Krista, ktorého vieru prijali.

Hodnosť kresťana je tedy jedna z tých najvyšších, pretože ona nás povyšuje za dietky božie a oprávňuje nás na korunu nebeskú. Po tejto korune túžili tisíci kresťania a za túto hodnosť miliony položili svoj život. Toto dokazuje medzi iným prípad sv. Konkorda.

Ked' si rimanský sudca Torquatus dal predviesť Konkorda a pítal sa ho: jako sa voláš? On smele odvetil: Ja som Kresťan. Ja chcem vedieť tvoje meno, opakoval prísne sudca. A sv. Konkord pozrel smele do jeho očí a riekol: Ja som ti už povedal, že kto som. Ja som kresťan, keď chceš znat'. Na to sudca rozlobene okríkol sv. Konkorda a zreval: Ja som nenie

zvedavý na tvojho Krista. Ja chcem znat', kto si ty. A Konkord nepopustil, lež znovu riekol: Ja som kresťan. Od Krista som zdedil moje meno. Ja prislúcham Jemu a Jeho mena sa nezrieknem, keby ma to aj život stálo. A skutočne to ho aj stálo. Nemilosrdný sudca dal ho totižto zaraz popraviť.

Ale tomuto Konkordovi snád' sa nebudete diviť, že sa tak odvážlive zachoval. On bol totižto kňazom, a jeho povinnosťou bolo hlásiť sa ku svojmu Majstrovi. Aby ste sa ale presvedčili, že aj svetský, vysokopostavení mužovia vážili si túto hodnosť, zdelím vám jako smýšľal o nej Ludvik veľký, kráľ Francúzsky.

Tento hodnosťár so zvláštnou obľubou chodieval do svojho rodného mestačka Poissy. A kedykoľvek ta prišiel, zašiel si do káplnky na hrade a kláknúc si na kolená pred krstiteľnicou, so slzami v očiach d'akoval Bohu za tú veľkú milosť, že tam na tom svätom mieste prijal ho do radu svojích dietok a povýšil ho na hodnosť kresťana. Tieto časté návštevy a tá prítlunosť napadly mnohým a zbudily zvedavosť mnohých. Konečne jedneho dňa predsa len vyšlo na javo, čo tak vábi kráľa do poisskej káplnky.

Bola polovačka v Poissy. Na tú polovačku bolo povolaných mnoho hostí. Prv ale, než by sa bol pochod pohnul, kráľ ešte zaskočil na pár minút do menovanej káplnky. Ale tie minúty sa jakosi pretiahly a hostia začali tratiť trpezlivosť. Konečne jedon z nich odvážil sa a podišiel za kráľom do káplnky. Vidiac ale, že je zahrúžený do modlitby, neopovážil sa ho vyrušiť. Onedlho ale aj kráľ zakončil svoju pobožnosť a vrátil sa ku svojej družine. Tu ale jedon z nich, ktorého dlhé čakanie najviac omrzelo, dovolil si opítať sa kráľa, prečo on

chodí s takou obľubou do tej káplnky? Kráľ mu na to odvetil: "Preto milujem to miesto, lebo tam som sa stal z pohana Kresťanom." Ale knieža sa neuspokojil s odpoveďou, a pítal sa, že prečo nenie milšou kráľovi Rheimská katedrálna, keďže v nej bol za kráľa pomazaný? Kráľ mu ale nezostal dlžen s odpoveďou. Viete, čo mu povedal? Drahý priateľu! Či si nemám vyššie cenit' miesto, kde som bol za kresťana pomazaný, ako miesto, kde ma len za zemskeho kráľa povýšili? V Rheimsi som bol ozdobený korunou môjho zosnulého otca a pomazaný som bol za zemskeho kráľa, v Poisy ale ozdobili ma korunou Kristovou a pomazali ma za dieťa božie. V Rheimsi ma povýšili na trón môjho otca, ktorý ztratí pre mňa všetku cenu, jakonáhle smrť privre moje oči. V Poissy ale dali mi právo zasadenú si na trón nebeský, ktorý smrť nebude vstave vytrhnúť zpod mňa!" — Oh jak šľachetné smýšľanie! A kto smýšľal tak? Snád' jedon nedouk? Snád' jedon žobrák? Ani nedouk, ani žobrák. Bol to vysoko vzdelaný, bohatý kráľ, ktorý si nezaakladal na zemskej sláve a zemských pokladoch, ktorému milším bol Boh, než svet, so všetkou jeho pýcho a rozkošami. Bratu, sestro! chápeš už teraz, jakým št'astím je to: Byť kresťanom?!

Tisíci a tisíci prichádzajú a odchádzajú z tohoto sveta bez toho, žeby sa stali kresťanmi a dedičmi kráľovstva božieho. A teba bratu, sestro, bez všetkej tvojej zásluhy povýšil Boh na túto hodnosť. Prijal ťa za svoje dieťa a pripravil ti miesto v kráľovstvom svojom. Jako sa mu za to zavďačíš? Svätí boli svätí a celý svoj život venovali službe božej a predsa cítili, že nenie sú vstave dať Bohu primerané pod'akovanie za Jeho

velikú lásku, ktorej ich On účastnými učinil. A jako že sa pod'akuješ za ňu ty, ktorý si jej ani nevšímaš? Nauč sa tedy po prve oceniť hodnotu, na ktorú t'a Boh povýšil. Po druhé: neprestávaj d'akovat' Bohu z úprimného srdca za jeho nebeský dar. A po tretie: vynasnažuj sa žiť tak, ako to na jedného kráľoviča sluší. Nevyhováraj sa, že si snád' chudobným a že

handry krijú tvoje údy. Ty si chudobným len v očiach sveta. Boh ale cel'kom ináč súdi o tebe. On t'a prijal za svoje diet'a. On sa stará o teba svedomite. A žiada si rozhodne, aby si žil tak, ako to On od svojích dietok očakáva. Vieš tedy, čo je tvojou povinnosťou. Plň ju svedomite. A budeš šťastným i časne i večne.

RUŽENEC POD ŠIBENICOU.

Pred niekoľko rokmi v istom malom mestečku krajinky Alsace stalo sa, že jeden mladý zbojník, ktorý sotvá mal dvadcať rokov, bol odsúdený na smrť. Okolo popravného miesta stál veľký dav ľudu. Ľud čakal na popravu odsúdeného s veľkou tichosťou a napnutosťou. Keď dráby priviedli zločincu pod šibenicu, on zastol a poprosil prítomného kňaza, aby vyhovel jeho poslednej žiadosti. Kňaz zvedave pohliadol na nešťastníka. A mládenec vytiahnúc ruženec z vrečka, podal ho kňazovi so slovami: Toto je ruženec, ktorý mi moja matka dala do daru v deň môjho prvého sv. Prijímania. Kým som bol mal'učkým, modlievala sa ho so mnou každý deň a hľadela súčasne zaštepíť čím viac dobrého do môjho srdca. Neskoršie nútený som bol opustiť ju a vybral som

sa do sveta, plného nerestí a pokúšenia. Zvedený, oddal som sa rozličným hriechom, ba konečne dopustil som sa aj hnusnej vraždy, za ktorú teraz zaplatím životom. Keď ma uväznili, ani zd'aleka som si nemyslel na obrátenie. Istého dňa ale, jako som prehrebal v mojej malej batožine, zamotalo sa mi čosi medzi prsty a to bol môj ruženec. Sotvá že som ho uzrel, prišla mi an um moja drahá matka a s ňou spolu aj tie milé nauky, ktoré mi ona dávala. Slzy vyhrkly z mojích očí a ja som oplakal svoj bohaprázny živôt a tú ranu, ktorú som jej zadal. Odovzdaj jej ho tedy a povedz jej, že s Bohom smerený odvisel som na šibenici za môj zločin. Boh odpustil moju vinu a ja úfam, že mi ju aj ona odpustí. . .

Fr. A. Šulek O. F. M.

Do modlitieb sa odporúčajú.

Modlitby našich bratov Terciarov, Sestier Terciarek a vôbec všetkých našich čitateľov Listov sv. Františka sú žiadané na nasledujúce úmysle:

Na úmysel' istej matky za svojho syna Štefana. Žiada aby Otec nebeský obrátil a požehnal jej syna Štefana.

Na úmysel' pani K. . . ktorá žiada aby sme sa modlili za vytrvanlivosť

jej syna, ktorý študuje na kňaza.

Za všetkých predplatiteľov Listov sv. Františka. Prosme Boha aby im dal hojnosti Svojho sv. požehnania. A pri tej príležitosti, modlíme sa vrúcne aby počet predplatiteľov na Listy sv. Františka sa mnoho znásobil.

A konečne modlime sa za všetkých tých, ktorí nás prosia aby sme sa na ich úmysel' pomodlili.

Tretí Rád Sv. Františka

MODLITBA PÁNA. (Pokračovanie)

3.

Druhá prosba Otčenáša pozostáva z tých krásnych slov: "Príjd' k nám kráľovstvo tvoje!"

Čo rozumieme my vlastne pod kráľovstvom božím? Pod kráľovstvom božím rozumieme v prvom rade Cirkev Kristovu, Cirkev katolícku.

Keď nepriatelia Cirkve toto čítajú, usmiejú sa a rieknu si v sebe: "Ale ten Boh má že tu za kráľovstvo! Ako že môže byť Cirkev katolícka kráľovstvom božím, keď sa v jej lóne tol'ko hriechu, tol'ko pohoršenia popácha? keď sú jej členovia takí nedokonáli, takí nedôslední, takí nespolaľiví?"

A my predsa tvrdíme, že vzdor tým hriechom, vzdor tým pohoršeniam, ktoré sa v Cirkvi popáchaly a ešte stále páchajú, Cirkev neprestane byť kráľovstvom božím.

Jako si to máme vysvetliť?

Vysvetlia nám to podobenstvá nášho drahého Majstra. Spasiteľ náš Ježiš Kristus sám pripodobňuje Cirkev svoju roly, na ktorej nielen pšenica, ale aj kúkol rastie. Pripodobňuje on Cirkev svoju i veľkej sieti, do ktorej sa mnoho rýb

ulovilo. Ale medzi tol'kými rybami nájdú sa i dobré, i menej dobré, ba i plané. . . Ba konečne pripodobňuje on Cirkev svoju i k piatim múdрым a k piatim nerozvažitým pannám. Prečo on to činí? Činí to tým úmyslom, aby predišiel nápadom nepriateľov. Spasiteľ náš dobre znal, že jaký osúd čaká na jeho Cirkev. A on vedel, že ľud, keď sa otvoria brány jeho tuzemského kráľovstva, hufom sa bude hrnúť do neho. On si bol povedomý toho, že mnohí z tých, ktorí sa k Cirkvi pripoja, nebudú hl'adat' v Cirkvi výlučne len ciele božie, ale na opak, budú tisnúť do predu i ciele sobecké, ciele osobné. On pamätal i na to, že Cirkev v prvom rade bude útočiskom hriešnikov. Bude otvorená i pre dobrých i pre zlých. Pre dobrých, aby sa zdokonalili, pre zlých ale, aby sa polepšili. Ba toto bolo jeho hlavným cieľom. On chcel zachrániť to, čo bolo ztratené. Chcel aby Cirkev priťahovala hriešnikov a spasila ich nesmrtné duše. Môžeme sa tedy diviť tomu, že v Cirkvi katolíckej je tol'ko hriechu, tol'ko pohoršenia? Ani najmenej! Ale nezabud-

nime, že aj v Cirkvi príjde deň čistenia. A to čistenie bude všeobecné.

Boh všetkým nám dal príležitosť zdokonáliť sa v lóne našej Cirkve. Dal nám k pomoci prostriedky, sv. Sviatosti. Dal nám kňazov, kazateľov, ktorí nás napomínali, keď bolo treba, karhali, na dobrú cestu viedli. Kto ich ale neslúchal, kto dni milosti nepoužil, ten bude niest' svoju vinu. Vina jednotlivcov vôbec nemôže tieň hádzat' na Cirkev. Cirkev konala a koná svoju povinnosť. Ona chcela a chce spasit' všetkých. A že všetkých nespasí, to nenie jej vina, pretože bez nášho vlastného pričinenia nikto z nás nemôže byť spasený.

V takomto svetle vidiac Cirkev katolícku, ľahko pochopíme, prečo ju porovnal Kristus s rolou, na ktorej nielen pšenica, ale aj kúkol rastie. Áno Cirkev je rola a jej pšenicou sú tie zbožné, Boha milujúce duše, ktoré sa pod jej materskými krídlami zdokonálili. A táto pšenica v deň žatvy pviazaná bude do snopov a zanesená bude do stodoly božej. Kúkol ale, ktorý sa v Cirkvi nashromaždil, bude podobne pviazaný do snopkov, a hodený bude na oheň. A toto sú tí páni, ktorí Cirkvi za živa len hanbu robili. Cirkev sprostí sa ich v deň súdny úplne, aby čistá a neporušená mohla sa predstaviť pred svojho otca nebeského.

Podobne ľahko je teraz už porozumieť aj podobenstvo o sieti,

do ktorej sa celé množstvo rýb chytilo. Rýb je síce v Cirkvi mnoho. Ale či rybár všetky ryby nesie na trh? Kde by? Ani sa mu nesníva! On si ryby preberie. Dobré predá a plané zakope. . . A tak je to aj s Cirkvou. Ten nebeský rybár, Ježiš, bude tiež preberat' svoje ryby, ktoré sa do siete Cirkve chytili. Dobré oddelí a pripraví k večnej hostine, plané ale zahodí do ohňa večného, aby nekazily povetrie so svojím smradlavým zápachom.

A čo iného značia múdre a hlúpe panny? Čo značia tie ich horiace a vyhasnuté lampy? Ony sú tiež obrazom Cirkve katolíckej. Cirkev katolícka má mnoho múdrych, ale aj mnoho hlúpych členov. Múdri vedia dobre, že jestli nepôjdu v strety svojmu ženichovi s horiacou lampou lásky a dobrých skutkov, že budú jednoducho vytvoreni zo svadobnej siene ženicha. Hlúpi si toho ale nevšímajú, a miesto toho, žeby si shromažďovali olej dobrých skutkov, vrhnú sa do náručia sveta a sháňajúc sa za rozkošami a bohatstvom jeho, mární svoj drahý čas ktorý by mali svedomite použiť k sebazdokonaleniu a k nadobudnutiu zásluh. Tak to býva! Komu vraj dobrá rada nestačí, tomu nenaleješ rozumu lievikom! A Kristus to vedel. On napriek všetkých pokleskov miloval svoju Cirkev, ba nielen že ju miloval, ale aj život obetoval za ňu, aby sa očistila v prúde jeho krve, aby sa stala svätou a nepoškvrnenou.

Ked' tedy Kristus tol'ké obety doniesol za svoju Cirkev, my by sme si ju snád' nemali ctit'? Nemali by sme sa snád' modlit' za jej rozšírenie? A toto je to, čo Kristus od nás žiada. On chce, aby sme aj my pracovali na rozšírení toho diela, za ktoré On životom platil. On chce, aby sme sa čo deň primlúvali u otca nášho, žeby dodal zraсту tomu dielu, ktorého založenie a udržanie tol'ko krve stálo. A z tej príčiny sám vložil prosbu do našej dennej modlitby a tá prosba zneje: "Príjd' kráľovstvo tvoje!"

A či sa to kráľovstvo Kristovo ozaj šíri? Či my katolíci ozaj môžeme povedať o sebe, že horlíme za rozšírenie Cirkve?

Že sa kráľovstvo Kristovo ozaj šíri, toho dôkazom sú úradné dokumentá Spoločnosti pre rozširovanie viery. Tie dokazujú, že nie len protestanti vracajú sa s radosťou a s presvedčením do lóna katolíckej Cirkve, ale misiónári naši a naše sestry misiónárky v Číne, v Afrike, v Indii, v Japonsku atď. tisíce a tisíce duší privádzajú ročne do ovčínca Kristovho. Ba privádzali by ich o mnoho viac, keby katolíci celého sveta pochopili význam a dôležitosť práce otcov misiónárov, a keby ju tomu primerane aj hmotne podporovali. Chyba je tedy len tá, že misiónári naši nemajú dostatočných hmotných prostriedkov k uskutočneniu svojích vznešených plánov. Z druhej stránky ale ani pracovníkov nemáme na dostač, ktorí by sa po-

dobrali na úmornú misiónársku prácu.

Aby sme mali ale poňatie o tom, jakú misiónársku činnosť vyvíňa je Cirkev katolícka, aspoň z krátka posvietime na tento bod.

Spoločenské pomery v Číne sú zrovna hrozné. Pohanský rodič ani na tol'ko si neváži svoje dieťa ako pes svoje šteňa. Dieťa, ako sa narodí, jestli sa otcovi alebo matke nel'úbi, je jednoducho hodené do rieky, ako u nás v starom kraji mača. Alebo jestli ho nezatopia, vyhodia ho do uličky, kde si psi a ošípané pochutnajú na jeho útľom tele. Len v samom meste Pekingu behom troch rokov sossbierali na mestské vozy behom troch rokov 9712 dietok a tieto nešťastné deti hodené boli v lese do jednej jamy, kde si dravé zvery tíšily svoj hlad ich telom. Vidiac to naši misiónári, idú zväčša nočnou hodinou s košom na pleciah po uliciach a sbierajú zavrhnuté dietky. Niektoré z nich dajú sa ešte zachrániť a tým sa dá katolícka výchova v katolíckych sirotíncoch, ostatné ale, ktoré následkom vyhodenia nastydly a dostaly zápal plúc, bývajú pokrstené a po katolícky pochované. Takýmto spôsobom vyše 400,000 dietok je pokrstených ročne a vyše 40,000 je odchovaných v katolíckych sirotíncoch. Samo sebou sa rozumie, že bez peňažnej podpory veriacich takéto veci sa previesť nedajú. Svedčilo by sa tedy, keby každá katolícka duša, ktorej to okolnosti dovoľia, aspoň akým-

takým milodarom prispela ročne na misijnárske ciele Cirkve. Ale žiaľ Bohu, mnohí katolíci o takomto niečom nechcú ani slišať. S tým ale len to dokazujú, že si dar viery, ktorý majú, len nízko cenia. Keby si ho vysoko cenili, hl'adeli by istotne aj iným dopomôcť k tomu.

Keď svetochýrna spisovateľka Ida Hahn-Hahn prestúpila z protestantizmu na katolícku vieru, priatelia pítali sa jej, či neobanovala svoj krok? A ona k ich veľkému prekvapeniu nevedela si prechváliť svoj stav a medzi iným povedala i to: “Zdá sa mi, že som sa zo žobráčky stala kráľ'ovnou!” Hl'a tak si cení vieru svoju ten, kto z presvedčenia stane sa katolíkom.

* * *

Čo by to ale osožilo, keby strom kráľ'ovstva božieho aj rozprestrel svoje konáre po všetkých končinách sveta, keby ale kvas slova božieho nevnikol do našich srdc. Cieľom našim má tedy byť hlavne to, aby sme kráľ'ovstvu božiemu pripravili miesto v našom srdci. Keď sa farizeji pítali Majstra, že kedy príjde kráľ'ovstvo božie, On im odvetil: “Kráľ'ovstvo božie neprichádza okázale — s kráľ'ovskou nádherou, ani nerieknu o ňom: hl'a tu je, alebo tamto, ale kráľ'ovstvo božie je vo vás. T. j. ono sa musí zrodiť vo vašom vlastnom srdci. Tam musí ono korene pustiť, aby z tých koreňov vyrástol strom viery a na ňom ovocie: spravodlivosť, pokoj a radosť ducha.

Preto aj apoštolovia, keď išli

hlásať pohanom kráľ'ovstvo božie, neuspokojili sa s tým, že ich obrátili a pokrstili, ale hl'adeli hlavne zbudovať v nich chrám pravého kresťanského života, kresťanských mravov. Asväť živôt prvých kresťanov skutočne svedčil o tom, že prišlo k nim kráľ'ovstvo božie.

Ich príklad nasledovali aj iní mužovia apoštolského ducha. Sv. Ignác, Sv. František Xaverský, Sv. František Salezský, Sv. Vincent Paulánsky, Sv. Filip z Nery a iní; títo nielen že tisíciach a tisíciach pohanov obrátili na vieru Kristovu, ale popri tom pri každej danej príležitosti hl'adeli zbudiť zo sna aj ospanlivých kresťanov, hl'adeli obrátiť hriešnikov, kázali, spovedali, knihy písali, rády zakladali a Pán Boh sám zná, čo iného ešte robili, len aby to kráľ'ovstvo božie skutočne rozhojnili v srdci ľudskom.

Máme ale zas aj iných členov, ktorí na vonok horlia síce za rozšírenie kráľ'ovstva Kristovho, lenže čo z toho, keď práve tých, ktorých slovom získali Kristovi, so svojím špatným príkladom odpudia od neho. Na tých sa vzt'ahujú slová Kristove, ktoré riekol kedysi farizejom: “Beda vám vy pokritci, ktorí precestúvate nebo i zem, aby ste získali jedného novoverca, keď ho ale získate, zmeníte ho v syna peklá, dvakrát horšieho, než ste vy sami. Beda vám vy pokritci, lebo podobní ste obieleným hrobom, ktoré zdajú sa byť z vonku krás-

nymi, z vnútra ale plné sú hniloby. . ." Tvrde to slová, ale pravé, a vyrieknuté na pravom mieste.

Darmo by sme sa my tedy vypínali, že sme dobrí kresťania, že kráľovstvo Kristovo prišlo k nám, keby sme čnosťami našimi nedokázali, že skutočne Kristus panuje v našom srdci. Modlíme-li sa tedy skutočne zo srdca: Príjd' k nám kráľovstvo tvoje, musíme hl'adiet' najsamprv umiestniť to kráľovstvo Kristovo v našom vlastnom srdci. A až vtedy dosiahne modlitba naša ten pravý význam.

* * *

Tretí význam prosby: Príjd' k nám kráľovstvo tvoje! je, že srdce naše po umiestnení kráľovstva Kristovho tu na zemi, mimovoľne zatúži po kráľovstve nebeskom, ktoré je vlastne nenie ničím iným, jako pokračovaním toho kráľovstva, ktoré sa už tu na zemi založilo. Lenže s tým rozdielom, že to tunajšie je kráľovstvom bôja a zásluh, to nebeské ale je kráľovstvom víťazstva a oslavy. Tí totižto, ktorí udatne bojovali pod práporom Kristovým, budú jedného dňa prenesení do kráľovstva nebeského, aby s Kristom spolu aj z oslavy zakúsili. A preto každá verná duša, ktorá sa pridržá Krista v živote, kedykoľvek sa modlí: Príjd' k nám kráľovstvo tvoje, myslí nielen na rozšírenie Cirkve tu na zemi, ale myslí súčasne aj na okamih, kedy sa bude môcť spojiť s Kristom v nebi. Kráľovstvo nebeské nenie tedy iným, jako spl-

nením nádeje, ktorú sme cez celý život prechovávali vo svojom srdci. Tak smýšľal Žalmista Dávid, keď zvolal: "Duša moja žízni po Bohu, po Bohu mocnom, po Bohu živom, kedy dôjdem ta? kedy sa dostavím pred tvár božiu?" A na inom mieste zas vzdýcha si: "Beda mi, lebo putovanie moje príliš dlho trvá!" Podobne aj sv. Pavel apoštol v liste svojom ku Filippinským píše: "Ja žijem v Kristu a smrť moja bude mi len výhrou. . . túžim po rozpadnutí a po spojení s Kristom!" . . .

Keď sa sv. Bernard a jeho štyria bratia odberali do kláštora, aby ich odchod nezlomil srdce ich otca, zanechali mu na potechu jeho miláčka, svojho najmladšieho brata, Nivarda. A ako sa tak lúčili, brat Gvido pobozkal Nivarda a riekol mu: "S Bohom Nivarde! Bud' blažený! Ty budeš teraz jediným deťom. My ti necháme celý majetok!" A Nivard sa trpkosť usmial a riekol: "Vy ste ale ozaj veľkodušní! Nebo ste si nechali pre seba á mne ste nadelili zem. Ja sa vám poďakujem za takú delbu!" . . . A skutočne po otcovej smrti zobral sa i on do kláštora a nebolo moci, ktorá by ho bola bývala vstave zdržať. . .

Kráľovstvo nebeské, to pravé kráľovstvo nášho nebeského Otca, má tedy veľkú pritažlivú silu. Kto si ho ale pestoval v srdci svojom za živa, kto pracoval na jeho rozšírení, ten ho istotne dosiahne v nebi. Dal by Boh, aby ten náš Otčenáš

nám všetkým k tomu dopomôhol!

Podobne hnusí sa Bohu l'ahkomyselná a falošná prísaha. Naša reč, jako sv. Jakub apoštol hovorí, mala by byť: “Áno” a “Nie.” A nie prisahat' sa za každým slovom. Jakonáhle sa človek prisahá, prezradzuje to, že on sám cíti, že t'ažko sa dá uverit' to, čo on práve v tom okamihu nastolil. Nevediet', že prečo, ale človek s istou nedôverou načúva slová toho, ktorý sa prisahá. A konečne, načo vlastne tá prísaha? Alebo verí kto nášmu slovu, alebo neverí. Jestli verí, verit' bude aj bez prísahy. Jestli ale neverí, nebude nám verit' ani vtedy, keď si dušu na dľaň položíme. L'ahkomyselná prísaha je tedy v každom páde odsúdenia hodná, ponevác v nej sa Boh nič pre nič pri každej haraburde za svedka volá. Volakedy slovo poctivého muža nedalo sa ani zlatom odvážit'. Dnes pochybuje sa ešte aj v jeho prísahе. Že l'udské slovo tak hlboko kleslo vo svojej cene, toho príčinou sú l'udia sami. Miesto pravdy oddali sa luhárstvu a dnes je toho luhárstva už tol'ko, že aj to staré porekadlo: “Spravdou d'alej zájdeš” zmenilo sa v iné: “S klamstvom d'alej zájdeš.” A svet sa toho aj pridržá, a klame jeden druhého o stošest'. Ale nech len klame. Príjde doba, keď maska strhnutá bude s každej tvári a všetky klamstvá budú odhalené pred celým svetom. A na konci predsa nie ten luhár, ale ten pravdomluvný obsto-

jí najlepšie.

L'ahkomyselná prísaha ešte nikdy nič dobrého nesplodila.

Ezau sa s prísahou zaviazal, že za mysu šušovice prepustí bratovi svojmu právo prvorodenstva. A hl'a, či ju neobanoval? Sotvá že si ho Jakub osvojil, začal ho prenasledovať a bol by ho snád' aj zabil, keby sa nebol uchýlil u svojho strýca, Lábana.

Vodca Izraela, Jefte, vo svojom veľkom nadšení, že vyhral vojnu, bez všetkej rozvahy sl'úbil Bohu, že toho, ktorý mu prvý príjde v strety z jeho domáчих, Bohu obeť. A viete, kto mu prišiel v strety? Jeho jediná, spanilá dcéra. Môžete si predstaviť, jak si on škrábal hlavu, keď ju uzrel.

Kráľ Saul zaprisahal sa, počas prenasledovania nepriatel'a, že smrťou bude trestat' toho, kto sa opováži v ten deň zjest' niečo pred západom slnka. A hl'a jeho vlastný syn bol ten, ktorý nič nevediac o otcovej prísahе, nasýtil sa lesným mädom. Čo sa nazdáte, jako sa cítil Saul, keď nad svojím vlastným synom mal vyniesť výrok smrti? Predstavte si jeho duševný bôj a to vám postačí.

A viete, kde priviedla Herodesa jeho l'ahkomyselná prísaha? Zaviedla ho tak d'aleko, že na žiadost' svojej nezákonnej manželky, ktorú od svojho vlastného brata odlúčil, dal popraviť sv. Jána Krstiteľ'a a dal jej priniesť jeho zotatú hlavu na myse.

Žalmy Kráľa Dávida

Žalm 9. B.

Prečo si sa odtiahol tak d'aleko (od nás) o Pane? Prečo pohrdaš (nami) v dobe súženia

Kým sa napína bezbožný, rozčuljuje sa chudobný, a (oba) zavádzaní sú myšlienkami, s ktorými sa zaoberajú.

Hriešnika totižto chvália pre túžby duše jeho a bezbožníka zhŕňajú.

Hriešnik ale rozhorčil Pána a vo svojom veľkom hneve nebude (Ho) hl'adat'.

Nemá on Boha pred očami a cesty jeho zašpinené sú po všetky doby.

Súdy tvoje odstránené sú z pred očí jeho; on ovládne všetkých nepriateľov svojích.

Preto riekol v srdci svojom: Nik sa ma nedotkne s pokolenia na pokolenie, ani sa mi nič zlého nepri-dá.

Ústa jeho plné sú kliatby, trpkosti a podvodu; práca a bolesť pod jazykom jeho.

Zasadne si s boháčmi po tme na postriežku, aby zavraždil nevin-ného.

Oči jeho špehujú po chudobnom, číha naň v skrite, jako lev v diere svojej.

Úklady činí, aby uchvatol chudobného, aby zdrapil ubohého, keď

ho pritiahne (do sídla svojho.) A v sídle svojom poníži ho a keď ho ovládne, zavalí sa na neto a pridusí ho. Riekol totiž v srdci svojom: Boh zabudol (na svet) a odvrátil (od neho) tvár svoju, aby (ho) nevidel na veky.

* * *

Povstaň Pane Bože! Nech sa zdvihne ruka tvoja! Nezapomni na chudobného!

Prečo dráždi bezbožník Boha? Ponevác riekol v srdci svojom: Nebude to vyhl'adávať'.

Hl'a Ty si všímaš trampot a súženia (ubohého), aby si ich odovzdal do rúk svojích.

Chudobný ponechaný je na Teba; sirote Ty budeš ochrancom.

Zlom rameno hriešnika a bezbožníka, a hl'adat' budeš hriech jeho a nenájdeš ho.

* * *

Pán kráľ'ovat' bude na veky a na veky vekov, vyhyniete národy zo zeme jeho.

Túžbu ubohých vvslišal Boh, prípravu ich srdca slišalo ucho tvoje.

Prisúd' (pravdu) sirote a poníženému, aby sa viac neopovážil človek povyšovať sa na zemi.

Vysvetlenie:

Keď s pozornosťou čítame túto druhú časťku deviateho Žalmu, zaraz na prvý pohľad zbadáme, že

ona je o mnoho ťažšia k pochopeniu, ako tá prvá. Mimo toho, kým Dávid v prvej čiaske tohoto žalmu ospevuje víťazstvo svoje nad nepriateľmi, v tejto druhej čiaske sťažuje si, že je utláčaný i s ľuďom svojím a prosí si Boha o ďalšiu pomoc. Podobne v tejto druhej čiaske umeleckým perom opisuje zhubnú prácu nepriateľov svojho národa a podáva spolu aj príčiny, prečo sa oni opovážili tak krute prenasledovať jeho a národ Izraelský vo všeobecnosti.

Podrobný význam jednotlivých veršov ale je nasledovný:

V prvom verši: “Prečo si sa odtiahol tak ďaleko od nás o Pane? Prečo pohrdáš nami v dobe súženia?” Prorocký duch Dávida hl'adí do cel'kom inej doby. On hl'adí do budúcej doby, keď sa znovu sbijú čierne chmáry nad hlavou jeho a jeho národa, keď ubohý znovu bude utláčaný od silnejšieho a chudobný znovu bude šliapaný nohou bohatého. A pretože ku koncu prvej čiasky tohoto žalmu nazval Boha “útolkom chudobného,” teraz sa mu diví, že prečo dovolí bezbožníkom, aby znovu zúrili proti spravodlivým a nohami šliapali ich práva?

Diví sa Mu preto, pretože d'ľa jeho mienky neprospeje to ani bezbožnému, ani ubohému — spravodlivému, lebo “Kým sa napína bezbožný, rozčuluje sa chudobný a na dodatok oba sú zavádzaní myšlienkami, s ktorými sa zaoberajú.” To tol'ko značí, že chudobný sa len

pohoršuje a rozčuluje, keď vidí, že sa bezbožný boháč vypína. Ponevác v srdci jeho zrodí sa závisť cel'kom prirodzene, ba na dodatok urazí aj Boha, ktorému zazlievať bude, že dovolí, aby sa zlostný boháč obsípal všetkým dobrým, on, spravodlivý, chudobný ale, aby bol utláčaný a psotu a biedu trpel. Podobne d'ľa náhl'adu proroka Dávida škodí to aj bezbožnému, ktorý vidí, že sa mu všetko darí a že žije v hojnosti, namyslí si, že mu to patrí, že je to jeho právom, zabúdajúc na to, že skoro ku všetkému, čo vlastní, prišiel nespravodlivým spôsobom.

Vo verši: “Hriešnika (totižto) chvália pre túžby duše jeho a bezbožníka žehnajú” prorok Dávid podáva príčinu, prečo sa tak vypínajú bezbožní. Hriešnici totižto následkom toho, že sú bohatí, majú kolo seba mnoho takých, ktorí sa o nich radi otierajú len k vôli tomu, aby sa im z toho bohatstva a z tej slávy trocha ušlo a aby to docielili, lichotia sa a pochlebojú bezbožným boháčom a chvália do neba ich skutky, bez ohl'adu na to, či sú ony dobré, alebo zlé a následkom toho časom žehnajú aj takých bezbožníkov, ktorých by vlastne preklínať mali. Iným slovom Dávid chce tu dokázať to, že skutku bezbožného boháča, alebo vladára v cel'kom inom svetle predstavujú sa ľudu, ako sú v skutočnosti. To ale kazí zdravé názory ľudu a podkopáva základy mravnosti.

Mimo toho aj “hriešnik rozhor-

čil Pána a vo svojom veľkom hneve nebude Ho hl'adat'." Čím viac hriechov sa totižto dopúšť'a niekto, tým vyiac rozhorčujú jeho poklesky Boha a tým viac je obt'ažený jeho návrat' k Bohu. Mimo toho, čím viac krivdil niekto iným, tým t'ažšie je chybu napraviť, s urazenými sa pomeriť, škodu vynahradiť. A aby sa tomuto všetkému vyhnúť mohlo, hriešnik v pýche svojej, radšej sa nepoddá a radšej nebude hl'adat' Boha, aby nemusel vyhovieť zákonom jeho.

"Nemá on Boha pred očami a cesty jeho zašpinené sú po všetky doby." Bezbožník si Boha nevšíma. O Bohu nerozjíma a nasledovne cesty jeho, čili skutky jeho zašpinené sú šliamom jeho hnusných náruživostí nielen na chvíľu, ale po všetky doby t. j. za celý čas jeho tuzemského života.

"Súdy tvoje odstránené sú z pred očí jeho; on ovládne všetkých nepriateľov svojích." Jediné, čo by bezbožníka na dobrú cestu obrátiť mohlo, je rozjímanie o prísnych súdoch božích. Ale ako môže niekto rozjímať o strašných súdoch božích, keď si on ani Boha samého nevšímne. Nasledovne bezbožník, ktorý si Boha nevšíma, ktorý nerozjíma o jeho hrozných súdoch, nemôže mať v srdci svojom ani bázne božej a preto bez všetkého hrizenia svedomia "ovládne" t. j. utláčať bude všetkých tých ubohých, ktorých za nepriateľov svojích považuje.

A ponevác vidí, že Boh ho zaraz

netresce za zločiny, ktoré popáchal, chvásta sa v srdci svojom: "Nik sa ma nedotkne s pokolenia na pokolenie, ani sa mi nič zlého nepri-dá." Z tohoto vidno, že bezbožní ľudia za časov Dávida práve tak jednali, jako jedajú aj dnešní bezbožníci. Utlačajú a trápia iných, dopúšťajú sa zločinov všeho druhu a smejú sa Bohu a jeho spravodlivosti, mysliac si v sebe: "Keby to pravdou bolo, že jest Boh a že je ten Boh spravodlivý, už by sme boli dávno dostali výprask, takto ale nemáme sa čoho obávať." Až na raz zahrmlí nad ich hlavou a Boh vyleje na nich svoju spravodlivú pomstvu.

K tomuto dodáva: "Ústa bezbožného plné sú kliatby, trpkosti a podvodu a práca a bolesť pod jazykom jeho." V predošlom verši opísal Žalmista srdce bezbožníka, teraz ale opisuje ústa jeho. Hovorí sa, že čím prekypuje srdce, tým bývajú preplnené aj ústa. Srdce bezbožníka preplnené je pýchou, nadutosťou, zlostou, pomstvou, nasledovne aj ústa jeho musia byť preplnené penou týchto špinavých náruživostí. Opovrzenie, ktoré on cíti v srdci svojom oproti Bohu, dáva na jazyk jeho špinavú penu kliatby. Nenávisť, ktorou je preplnený proti bližnému svojmu, ženie na jazyk jeho prúd trpkých štiplavých slov. Faleš ktorá sídli v srdci jeho, napráva jazyk jeho, aby mlúvil podvodne a aby kládol úklady všetkým, ktorí mu v ceste stoja. A to všetko, čo sa valí s je-

ho jazyka, miesto toho, žeby požehnanie šírilo, zapríčiní len bolesť v srdci jeho bližného a daromnú, zbytočnú prácu. Ponevác ten jeho ubohý bližný, nie len že so sebou má starostí, ale musí sa obháňať na všetky strany, aby sa obránil proti útokom bezbožníkov.

Teraz ale prechádza Žalmista na skutky bezbožníka a tvrdí o ňom, že si “zasadne s boháčmi po tme na postriežku, aby zavraždil nevinného; oči jeho že špehujú po chudobnom a že číhá naň v skrite, jako lev v diere svojej; že úklady činí chudobnému, aby ho zdrať môhol, jestli sa mu podarí dostať ho do sídla, ktoré mu pripravil.” A to všetko pre to, lebo si myslí, že Boh skutočne zabudol na svet, alebo že mu vôbec nezáleží na tom, čo sa na svete deje; nasledovne že “odvrátil od sveta tvár svoju,” jako keby svet nebol vôbec ani dielom jeho rúk.

Z tohoto odseku vidno, že Žalmista užíva tu obrazy na znázornenie a vysvetlenie svojích myšlienok. S tým všetkým ale len to chce povedať, že boháči sveta, ktorí nemajú svedomia, radi vydržiavajú tajné schôdze, na ktorých sa radia, jako by mohli zničiť chudobného, jako by ho mohli dostať do svojích pazúrov, a jako by mohli vycicať z neho ešte aj tú poslednú kvapku krve, mysliac si v sebe, že Boha to vôbec nemrzí ani neobchádza, jakým spôsobom nasbíjajú oni svoje miliony. A keď už dostali do pasce chudobného a ovládli ho, zrazia

ho až k zemi a pridusia ho, aby viac nebol vstave postaviť sa na nohy svoje.

Každodenná skúsenosť nás učí, že takto jednajú tisíci a tisíci ešte aj dnes. Svet sa tedy od časov Dávida málo čo zmenil. Zmenily sa len osoby s tým malým rozdielom, že tie terajšie osoby práve tak skvele, ba možno že ešte prefikanejšie odohrávajú svoje smutné zástoje.

Po vyložení práce bezbožníkov, Žalmista znovu sa obracia k Bohu a prosí Ho o pomoc, keď volá: “Povstaň o Pane! nech sa zdvihne ruka tvoja! nezapomní na chudobného!” . . . “Hl’a ty si všímaš trampot a súženia (ubohého),” . . . On je ponechaný na Teba a sirote Ty budeš ochrancom . . .” “Nedovoľ, aby T’a bezbožník d’alej dráždil, mysliac si v srdci svojom, že “nebudeš vyhl’adávať,” že nebudeš stopovať jeho zlé skutky. Odhal podlosť jeho a odovzdaj ho do rúk spravodlivosti svojej. Zlom rameno, zlom silu a moc jeho, lebo ináč sa nepolepší. Keď ho ale pokoríš a zlomíš moc jeho, on sa zbadá a uzná, že nemôže beztrestne prestupovať zákony tvoje a obráti sa a Ty hl’adat’ budeš hriech jeho a nenájdeš ho, ponevác on sa ho viac nedopustí. Musíš byť tedy prísnejším o Pane ku hriešnikom a bezbožníkom, ktorí sa posmieľajú trpezlivosti a shovievavosti tvojej a zahrávajú si s ubohým, jako mačka s mišou.

Ku koncu Žalmu prorok znovu budí v sebe nádej, že Boh vzdor

všetkej zlosti a neprávosti, ktorá sa na tomto svete deje, predsa žiť a kráľovať bude a že vyhynú národy, ktoré sa mu posmievaly a ktoré nohami šliapaly zákony jeho.

Zvlášťne v predposlednom verši utešene mlúvi, keď hovorí: "Túžby ubohých vyslišal Boh a prípravu ich srdca slišalo ucho jeho." V týchto krásnych slovách dokazuje Dávid, že ucho božie je veľmi citlivé, veľmi ostré a že vstave je očuť každý ruch, každú túžbu ľudského srdca a keď ju očuje, ochotný je aj vyslišať ju. Preto prosí Boha ešte raz, aby prisúdil pravdu sirote a poníženému a nie bezbožníkom, ktorí radi vysoko vypínajú hlavy svoje.

Celý deviaty Žalm tedy, jako vidíme, pretkatý je duchaplnými my-

šlienkami ktoré nás upamätujú na to, že naše trápenie, ktoré Boh na nás dopustí, je len dočasné a že vladárenie bezbožníkov nebude trvať na veky. Príjde doba, keď odbije aj ich hodina a keď ich Boh predvolá pred svoju súdnu stolicu, aby ich nie len pokarhal, ale aj prísne potrestal za ich nesvedomité šafárenie. A vtedy sklonia hlavu svoju a uznajú svoju vinu. Lenže bude už neskoro a oni si svoje odnesú.

Jaká to potecha tedy pre ubohého človeka, keď si môže byť povedomým toho, že Boh s ochotou načúva túžbam jeho srdca a že ani to najmenšie hnutie jeho nezanikne bez toho, aby ho Boh nezbadal a nevyslišal, jestli to v nekonečnej múdrosti svojej za dobré a pre nás prospešné uzná.

Milo nám padne keď z času na čas naši dobrodinci a priatelia pošlú nám listy, v ktorých nielenže nás povzbudzujú ku ďalšej práci, ale sami nám pomáhajú svojím príspevkom a príspevkom, ktorý skolektujú medzi svojimi známymi a priateľmi a potom nám ho odošlú. Je síce pravda, že takých šlachetných duší a takých horlivých a iduševnených pracovníkov v terajšej dobe je málo. Ale chvála Bohu ich rady sa množia.

Z pomedzi takýchto horlivých pracovníkov, ktorým na srdci leží náš františkánsky kollégium spomeneme tento raz istého p. Jána Lipovského z Allentown, Pa., ktorý medzi iným píše nám nasledovné riadky:

"Velactení Duchovní Otcovia Rádu sv. Františka!

Posílám Vám ček v obnose \$80.00 čo poplatok do Apoštolátu sv. Františka (omšového spolku), ktorý obnos dostal som od ľudí dobrého srdca.

Vel'mi nás zaujíma tá Vaša horlivá práca vo vinici nášeho Pána. Dal by mly Pán Boh, aby sdoknállil prácu, ktorú ste začali v mene Jeho. Keď sa aj stretáte s veľkými ťažkosťami vo Vašich podujatiach, Vaša práca bude tým slávnejšie korunovaná. . ."

Uprimné slová. Pochádzajú z uprimného slovenského katolíckeho srdca.

Sú ony ovlažujúcou rosou za letného rána, ktorá padá po horúčave slnka.

SPOLOK

Kresťanských Žien a Matiek

DEVIATY RECEPT PRE NAŠE MATKY.

V DNEŠNEJ dobe nielen z úst nekatolíkov ale aj mnohých moderných katolíkov často počut' slová: "My nechceme, aby sa na dieťa naše vplývalo s náboženskou náukou kým je ono nenie štrnásť ročné. Keď ono dorastie a keď bude mať svoj vlastný rozum, nech si ono samo vyberie nejaké náboženstvo, a nech sa pridá k tej náboženskej spoločnosti, alebo cirkvi, ktorá sa mu bude najlepšie ľúbiť." Takéto smýšľanie, je hriešne smýšľanie. Kto takto smýšľala, ten sa prehrešuje proti duši svojho vlastného dieťaťa. Ba prehrešuje sa aj proti tým povinnosťám, ktoré mu Boh čo rodičovi naložil.

Povinnosťou rodiča je viesť dieťa svoje od neba k nebu. Duša jeho pochádza s neba, s rúk nebeského Tvorcu a má sa vrátiť k svojmu Stvoriteľovi do neba, ktorý s otvoreným náručím čaká na ňu. Aby sa ale dieťa vrátiť mohlo do náručia svojho Stvoriteľa, musia mu jeho rodičia ukázať tú pravú do neba vedúcu cestu. A táto cesta má sa ukázať dieťaťu zaraz za mlada a nie až potom, keď je ono

už 14-15 ročné.

Náboženská výchova dieťaťa má sa tedy začínať zaraz vtedy, keď je ono vstave vysloviť to prvé slovo: mama, a nie až potom, keď už dieťa vie hrešiť a kliat' jako nejaký vyslúžený vojak.

Mnohí chýreční vychovávatelia tvrdia, že jaké je dieťa medzi tretím a siedmym rokom, že také zostane ono aj na d'alej. Ponevác tá prvá výchova, ktorej sa dieťaťu v najútľejšom veku ušlo, zanehá po sebe najhlbšie stopy v duši dieťaťa.

A skutočne, keď čítame život svätých, že mnohí svätí už v útľom detinskom veku prejavovali na sebe isté znaky budúcej svätosti. Pohliadnime len na sv. Alojza, na sv. Stanislava, na sv. Ludvika a na mnohých iných a zaraz zbadáme, že výchova, ktorú dostali v ich útlej mladosti, položila základ ich budúcej svätosti. Nebyť tedy tých zbožných matiek, sotvá by sme boli mali tak veľkých svätých.

Náboženská výchova dieťaťa má sa tedy začať zavčas. To sa ale len tak docieli, keď otec, matka spolu-

pracujú a spoločne pestujú náboženské myšlienky v srdci svojích dietok.

Aby sa v tejto práci ľahšie pokračovalo, celý dom kresťana má byť kresťanským. To jest má byť ozdobený po kresťanský. V terajšom svete ale na toto sa už nekladie žiadna váha. Dnes katolíci obcujú s nekatólikami, ba mnohokrát aj s modernými nekrstenými pohanmi. Povolávajú si ich ku stolu. Bratrickujú sa s nimi a nasledovne nútení sú prispôbiť sa k nim, aby neboli považovaní za zpiatočníkov. Z tej príčiny v ich dome dnes už nevidíme žiadnych svätých obrazov, žiadon kríž, žiadnu sväteničku. Toto všetko dl'a ich smýšľania už nie je moderné a patrí to len medzi staré gráty niekde na povalu. Kde sa ale otec, matka stydia za svoje náboženstvo, ako môžeme tam očakávať náboženskú výchovu dietok?

Drahé Matky! jestli chcete zaviesť náboženskú výchovu do vašich domov, musíte najsamprv stvoriť vo vašom dome čisté, náboženské ovzdušie. A to musíte započat' s ozdobou vášho bytu. Prvou ozdobou vášho kresťanského bytu nech je sv. Kríž. Nie na toľko malý, aby ho nebolo vidno, ani nie na toľko veľký, aby zabral celú stenu. Popri sv. Kríži sluší sa vám ozdobiť byt váš s obrazom Božského Srdca, s obrazom Panny Marie, s obrazom Anjela strážcu a s obrazom niektorého patróna. Nech sú obrazy strednej veľkosti a vkusné, žeby skutočne tvoriť mohli ozdobu vášho domu.

Ten sv. Kríž a tie krásne obrazy svätých budú tou knihou, z ktorej budete čerpať pre dietky vaše toho náboženského ducha. Keď vám čas dovoľí, posad'te si vaše nemlúvniatko na svoje kolená, alebo vezmite si ho do náručia a začnite mu vykladať o božskom Spasiteľovi, o jeho prečistej

Matke, o Svätých a tak postupne obznámite diet'a vaše s duchom nášho náboženstva. A keď mu vyložíte príčinu potupnej smrti Kristovej, keď mu poukážete na to, že jak ohavné sú hriechy v očiach božích a že jak prísne trestal ich Boh na svojom vlastnom Synovi, ktorý všetky naše hriechy vzal na seba z lásky k nám, vtedy diet'a vaše začne chápať ohavnosť hriechu a srdiečko jeho naplní sa bážňou a ono sa neopováži dopustiť sa hriechu. Zvláštne keď mu postupne vysvetlíte, že Boh a jeho anjel strážca sú svedkami všetkých jeho dobrých i zlých skutkov, bez ohľadu na to, či ho ľudia vidia, alebo nie.

Keď zbadáte, že sa diet'a v niečom previnilo, zaveďte ho k obrazu Kristovmu, alebo pod kríž Kristov a vysvetlite mu, že prestupok jeho bôľom a zármutkom naplnil nielen vaše srdce, ale aj srdce Božie a zbud'te s ním vzdychy lásky, ľútosti a silného presavzatia a pripomeňte mu, že keby sa znovu dopustilo podobného priestupku, nútení budete potrestať ho, aby ho Otec nebeský prísnejšie netrestal. Ono si to zapamätá a zaštepí do srdca a druhý krát bude sa vystríhať hriechu. Ba čo viac navikne na časté zbudenie božských čností a naučí sa smeriť dušu svoju s Bohom.

V istej knihe pre vychovávateľov čítame toto: "Diet'a, ktoré na kolenách svojej matky naučilo modliť sa Otčenáš, ktoré z úst svojej matky počulo o hrdinských skutkoch praotcov našich, ktoré sa od matky naučilo poznávať božské diet'a Ježiša a jeho divuplný život, má v sebe pravý prameň viery, ktorý ani palčivé slnko náruživosti nevysuší, ani otrasy života nezasipú. . . Nech sa stane s diet'at'om pozdejšie čo chce, korene matkynho učenia sú tak hlboko zaryté do srdca jeho, že ani smrť sama nenie vstave

ich vyhubiť.”

Riekli by sme snád', že ten, kto to písal, trochu to prehnal, ale nie. My ktorí máme skúsenosť a mali sme príležitosť skúmať duše a svedomie mladých previnilcov, smele môžeme tvrdiť, že on mal pravdu. Tisíce a tisíce mladíkov a dievok, ktorí boli odsúdení na dlhší pobyt do popravných domov, po svojej smutnej skúsenosti prebudia sa a rieknu verejne: “Keby sme my boli poslúchali výstražné slová nášho otca, našej matky, keby sme si boli všimli toho sladkého karhania, ktoré nám naša matka dávala, mohli sme si ušetriť túto hanbu a rodičom naším tento žiaľ. Ale dá Boh, že čas náš vyprší a my sa znovu vrátíme do toho milého domáceho kruhu, z ktorého nás zlá spoločnosť, plané družstvo vytrhlo a vtedy. . . začneme nový život. . .”

A v tých samých ústavoch potkali sme mnohých iných, ktorým sa starostlivej materinskej a otcovskej výchovy nedostalo, ktorí miesto matky-ných kolien vyrástli na ulici. Aj tí riekli niečo, ale ich slová znely celkom ináč. Boly to slová zátvrdlivcov. Slová človeka, ktorý nemá ani citu, ani svedomia, ani viery. A tie slová takto znely: “Čo by sme banovali. Nás len to mrzí, že sme sa dali chytiť. Zbíjať, krahnúť to nenie žiaden zločin. Len to je zločin, keď nás chytia a preto na budúce, keď sa dostaneme na slobodu, budeme opatrnejší, aby sme sa do klepca nedostali.”

A nadíjde doba, keď obe tieto triedy budúcnosti viac pozornosti venovali dy mladých previnilcov dostanú sa na slobodu. Obe zmúdrely, lenže v inom smysle a v inom smere. Tá prvá zmúdrela. Vrátila sa do túžobne očakávaného domáceho krúžku a začala robiť dobrotu. Stala sa užitočnou sebe, a spoločnosti ľudskej. A zmúdre-

la aj tá druhá. I tá sa vrátila. Ale nie do náručia matky, lež do náručia pouličnej zberby a so svojou prefikanosťou stala sa postrachom spoločnosti ľudskej.

Drahé Matky! Povedzte mi pravdu! Chcete, aby diet'a vaše do tejto druhej triedy patrilo? A väčšinou záleží to na vás. Jako si ho odchováte, také bude.

Na Kongresse, ktorý bol vydržiavaný k vôli reforme žalárov v mesiaci Júly r. 1874. Generál Brinkerhof rečnil nasledovne: “Ja som presvedčený, že počet previnilcov bol by značne zmenšený, keby sa s výchovou dietok neodkladalo. Začiat' výchovu dietok vtedy, keď už školu navštevujú, je neskoro. Preto odporúčam, aby sa v “Detským Zahradám,” ponevác istý som, že na ráz človeka lepšie a trvácnejšie možno vplývať, kým on nedosiahol siedmy rok svojho života, jako pozdejšie behom všetkých rokov jeho veku pospolu. . .”

My súhlasíme s ním. . . Keby “Detské Zahrady” vedené boly v duchu Kristovom, ktorý vedel pritúliť ku sebe malučkých a radosť mal v tom, keď ich môhol poučat' o pravdách náboženských, vtedy by tie Detské Zahrady skutočne neoceniteľnú službu preukazovaly spoločnosti ľudskej. Ale kol'ko je tých osád, ktoré si skutočne môžu zariadiť takúto Detskú Zahradu? A kol'ko je tých Detských Zahrád, ktoré budú dost' šťastné zamestnávať takú učiteľ'ku, ktorá zaraz od počiatku začne zaštepovať zásady mravnosti kresťanskej do srdce malučkých, ktoré budú sverené pod jej opateru. Preto potrebné je, aby si každá matka sama vo svojej domácnosti zariadila takúto Detskú Zahradu, kde učiteľ'kou a vychovávateľ'kou bude ona sama. A keď na jej kolenách, alebo na jej ramenách naučí sa diet'a

poznávať Boha a jeho sväté zákony; keď si od nej osvojí bázeň božiu; keď sa z jej úst dozna o spravodlivosti božej, ktorá odplácať a trestať bude jeho skutky dl'a zásluhy, vtedy možno úfať, že také dieťa sa len v zriedkavých pádoch dá zviest' na klzké chodníky nemravnosti.

Možno, že sa nájdú matky, ktoré sa vyhovárať budú, že na takéto veci nemajú času, alebo schopnosti. Ale takáto výhovorka tu neobstojí. Ktorá matka nemá času na výchovu svojích dietok, tá nebude mať času ani na to, aby spasila svoju vlastnú dušu. Ponevác duša matkyňa len vtedy má prístup do neba, jestli privedie so sebou aj drahé duše svojích dietok, ktoré jej Boh sveril. Samo sebou sa rozumie, že tu nechceme strašiť matky a nechceme im natisnúť tú myšlienku, že len tie matky budú spasené, ktoré vstave budú priviesť do neba **všetky svoje dietky**. Nie. S tým nechceme to povedať. Lež áno tvrdíme a tvrdiť neprestaneme, že žiadna matka nedosiahne svojej spasy, ktorá svevolne zanedbala svoju najvážnejšiu povinnosť, výchovu svojích vlastných dietok.

Podobne nenie matky, ktorá by sa mohla vyhovárať, že nemala dostatočnej schopnosti k výchove svojích dietok. Keď jej nemala, to je jej vina. Keď cítila v sebe, že je neschopnou v plnení manželských povinností, načo sa vydávala? Prečo zavádzala svojho manžela? Prečo mu neriekla do očí prv než by sa boli sobrali: Priateľ'u, ja sa necítim schopnou k najvážnejšej úlohe stavu manželského, necítim sa byť schopnou k výchove mojích a tvojích dietok, ktoré nám Boh požehná. Nasledovne lepšie bude pre nás, keď sa rozíjdeme prv, než by sme sa zaviazali na niečo takého, čo nebudeme vstave vyplniť. Ale kto-

rá to spravila? 99 zo sto túžobne čakalo ten de., keď sa zjaví ženich vo dverách jej rodičov a keď ju požiada o jej ruku.

Áno drahé matky! mnohé z vás bez všetkej rozvážlivosti, bez všetkej duševnej prípravy, bez všetkého spitovania svedomia vstúpily do stavu manželského a dnes bedákajú, že si také jarmo zavesily na krk.

My uznáme, že jarmo manželstva je ťažké, ale Boh je dost' silný k tomu, aby vám dal milosti, žeby ste ťažkosti s ním spojené sniesť mohli. Ale koľko je tých matiek, ktoré povedomé súc svojej neschopnosti, padnú na tvár svoju a poprosia Boha: "Bože shliadni láskave na svoju služobnicu a daj jej sily k sebazdokonáleniu; daj jej múdrosti k dôkladnej výchove dietok, abych starajúc sa o duše sebesverených dietok, nezatratila svoju vlastnú dušu!"

Také matky tedy, ktoré cítia, že im k dokonalosti mnoho chybuje, mali by sossbierať všetku svoju silu, aby sa zdokonalily zaraz v prvých rokoch manželského života. Bo jako že bude sol solit', keď ona sama nebude slanou? Jako že bude vychovávať matka svoje dietky, keď ona sama o seba výchove nemá snád' ani poňatia?

Matky, Matky! úloha, ktorá na vás čaká, je vel'mi vážna. Neberte si ju tak ľahko, aby ste sa náhodou nesklamali. Duša vášho dieťaťa je cennejšia než všetky diamanty tohoto sveta. Ale podobne cenná je Bohu aj vaša vlastná duša. A zachrániť a spasiť obe, to je vašou prísnou povinnosťou. A viete, čo je k tomu za potreby? Trocha dobrej vôle. Kde je dobrá vôľa, tam zmiznú všetky prekážky. Matka, ktorá dychtí po sebazdokonálení a po zdokonalení svojích dietok, nájde tisíc spôsobov k tomu aby to previedla. Ona s tou naj-

väčšou obl'ubou bude slišat' kázne svojho duchovného; s tou najväčšou dychtivosťou bude čítat' poučné zbožné knihy; zaletí si jako včela s kvietka na kvietok a všade nájde kúsok medu “dobrej rady” a donesie si ho do úla, aby ho prepracovala pre svoje vlastné potreby a pre potreby svojích dietok. Ona sa ani s tým neuspokojí, lež neprestajne bude sa utiekať k Matke Božej, k tej najmúdrejšej Matke, aby sa v jej škole naučila, jakých pravidiel má sa pridržať pri výchove svojích dietok. A tá nebeská Matka, ktorá svojho božského Syna tak majstrovský odchovala, sošle jej

stá a stá dobrých vnuknutí, tisíc a tisíc zdravých pokynov, pomocou ktorých dovedie dietky svoje upraviť na tú pravú do neba vedúcu cestu. Netrat'te tedy dôvery drahé Matky! Vaša nebeská Matka vám je stále po ruke. Ona vidí vaše ťažkosti. Porozumie vaším starost'ám, vášmu bôľu. A nielen že je ochotná prispieť vám k pomoci, ale aj vstave je vyprosiť vám yšetku tú milosť, ktorú vo vašom ťažkom povolaní tak nútne potrebujete. Obrát'te sa tedy k Nej s dôverou a ťažkosti vaše zmiznú jako rosa, keď sa slnko zodvihne.

To i to z kommissariatu.

EBY TAK SV. FRANTIŠEK ožil a prišiel by navštíviť náš ústav, ktorý budujeme v Lemont, Ills. ned'aleko Chicaga, som istý, že by sa potešil. Ponevác v tom našom kláštore — v tých našich nových budovách našiel by toľko — veľkú chudobu — našiel by tú opravdivú Serafínsku chudobu, ktorá jemu bola na toľko milá, že ju pomenoval svojou nevestu. A táto naša chudoba, ktorá z každého kútika

kričí by primala sv. Františka aby nás pochválil. Zaiste by nám povedal, že sme jeho dobrí synovia, a že tej jeho neveste — tej jeho chudobe zostali sme vernými ženychmi. Lebo duch sv. Františka je duch chudoby. A to je práve táto chudoba, ktorá nás pobáda nasledovať šlapaje sv. Františka. A v jeho duchu hlásať lásku k Bohu a k blížnému.

“Náš kláštor má vskutku náter františkánsky — náter chudoby. Ale to nás nemýli. Nám sa jedná aby sme zachovali duše ľudské vykúpené predrahou krvou nášho božského Spasiteľa Ježiša Krista.

* * *

BUDOVY, ktoré sme začali stavať sú zvonka už skoro dohotovené. Fundament pozostáva z tak zvaných cimentových klátikov “blockov”. Ostatok je drevenné. Kostolík stojí trocha vyšie nežli kláštor. Budova je stavaná tak, že má podobu litery “E.” Z každej strany kostolíka stoja dve budovy v priemere 96x22. Tieto budovy

spojené sú so zadnou čiastkou kostolíka. V týchto umiestnené budú školské izby a záchy. Kostolík je 64x36. Je kratší jako kláštor. V čiastke, ktorá nachodí sa na severnej strane, bude sedemnásť izieb, ktoré budú obývať professori a klérici, kdežto na južnej strane bude sa nachodit' šesť izieb pre reholných bratov, kuchyna a jedálna.

Stavitelia robili len vonkajšiu prácu na budovách. Vnutornajšiu robotu dohotovujú reholní bratia. A to následkom tej našej chudoby. Dozor nad bratmi povedie Rel. Brat Humilis Šavel, O. F. M., ktorý prišiel sem až z Clifton, N. J. Rel. Brat Humilis Šavel je vyučený tesar, a jako taký bude mať na starosti celú tesarskú prácu. Na pomoci budú mu ostatní bratia. Roboty teda bude dost' na celú zimu. Dúfame, že sa bude mocť skončiť lebo v máji budúceho roku keď už bude všetko hotové, zamýšľame previesť posviacku kostola a kláštora. Na toto sa už mnohí naši dobrodinci teraz tešia.

* * *

D O NAŠICH BUDOV chýbajú nám rozlične veci. Bez pochyby nejedon dobrý človek by nám chcel aj dačím pomôcť keby znal, že čo potrebujeme. Možno, že najdú sa takí dobrodinci, ktorí by prevzali na seba zariadenie jednej izby v našom kláštore. Zariadenie takej jednej izby bude stáť asi \$100.00. Jak by sa dakto našiel čo by si prial vyše spomenutý obnos na tento cieľ odovzdať nech sa láskave prihlási. Meno takého dobrodincu bude zapísané na dverách patričnej izby, takže kláštorník už či brat či klérík alebo kňaz, ktorý bude bývať v tej

izbe bude mať príležitosť rozpaľovať sa na toho dobrodincu a častejšie sa bude za neho modlievať.

* * *

PRE KOSTOLÍK potrebujeme tiež mnohé veci. Je pravda, že sa už našlo niekoľko dobrodincov, ktorí isté veci nám už zakúpili. Tak na príklad pani A. Janoško, z Brooklyn, N. Y. poslala nám krásnu Albu. Tiež sme sa doznali, že slovenské ženy v Brooklyne kolektujú na omšové šaty (rizy). Istá žena z Chicaga zakúpila pre náš kostolík utešený kalich v obnose \$100.00, ktorý je importovaný z Európy. Pán Karol Bregantik kúpil nám zase monštranciu v cene \$200.00. Pán. Fr. Kobal tiež z Chicaga vyhotovil nám umelecký tábernakulum — svätostánok. Istá osoba zase kúpila nám veľký obraz pútnickej Panny Marie, ktorý maloval istý chýrečný františkánsky umelec dôst. P. Blažej. Mimo toho dostali sme už značnú zásobu oltárneho prádla, jako oltárne plachty, purifikátore a iné.

Hlavné veci, ktoré by sme ešte do nášho kostolíčka potrebovali by boli asi tieto:

Zvon, alebo aspoň jeden.

Tri oltáre: jeden veľký a dva malé.

Svietniky.

Koberce (karpety).

Lampáš.

Ciborium, tojest, kalich udeľovať sv. prijímanie.

Šramky (anjelský stol) "Altar Railings."
Lavice.

Alby (omšové košeľe a superpelice) a
Križovú cestu.

* * *

TENTO mesiac prihlásila sa nám zase jedna zakladateľka v osobe pani Anna..... z Chicaga, ktorá zakúpila pre nás jeden akér pola v obnose \$225.00. My jej touto cestou uprimne ďakujeme, a privolávame jej Pán Boh zaplat'.

* * *

POČET ÚDOV "APOŠTOLATU SV. FRANTIŠKA" (omšového spolku) sa pozoruhodne množí. O svoje duše starostliví ľudia chcú sa stať účastníkmi tých veľkých milostí, ktoré poskytuje Apoštolát sv. Františka. Tí teda, ktorí pochopili význam Apoštolátu sv. Františka (omšového spolku) nielenže sa sami stali členmi, ale dali

za členov zapísať aj svojich zomrelých príbuzných. Jako sú nám potrebné spolky, v ktorých sa dávame poistovať, aby naše rodiny dostali dajakú podporu po nás keď nás Pán Boh z tohoto sveta povolá, tak samo, mal by si človek poistiť svoju dušu tým aby sa za nás niekto modlieval vtedy keď v očistových mukách odpykat' budeme za naše chyby, za naše poklesky. O, zaiste jak vzácne nám vtedy pripadnú také modlitby! Otázka je: bude sa mať vtedy za nás dakto modliť? Spomenú si na nás naši najbližší priatelia? Možno, že rok dva, alebo aj tri si budú na nás spomínať. Ale potom na nás celkom zabudnú. Nuž hľa, postarajme sa aby sa za nás modlitby dlho vykonávaly po našej smrti. Stanme sa členmi "Apoštolátu sv. Františka," a stanme sa účastníkmi tých mnohých zásluh vyžiadanych skrze skrúsené modlitby členov. A tiež nezabývajte ani našich priateľov, ktorí už v Kristu Pánu usnuli. Dajme aj ich zapísať do omšového spolku a pomáhajme im vyslobodiť sa z ťažkých očistových muk.

* * *

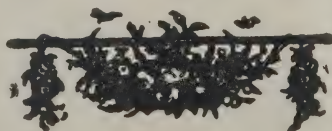
DOZNALI SME SA, že náš ústav dostane vážených susedov. Ct. Sestry z Rádu sv. Františka zakúpily vedľa nášho majetku krásny majetok, kde budú mať svoj materinec a akademiu pre dievčata. Predpokladajú, že na budúci jar pustia sa do stavby.

* * *

POLOHA NAŠHO MAJETKU je na toľko báječná, že už sa prihlásilo niekoľko Slovákov, ktorí nás žiadajú aby sme im prepustili kúsok pody z nášho pozemku. Chceli by sa tam vraj usadiť. Radi by si tam postavili domek, a ku tomu kúsok zemičky aby mohli tam na starosť pokojne prežívať. Naša odpoveď bola, že len aby boli trochu shovievaví a trpezliví, že na kol'ko nám to bude možno žiadosti ich vyhovieame.

* * *

MINULY MESIAC naša kláštorská rodina sa o jedného člena rozmnožila. Prišiel medzi nás zo starej vlasti do bre známy dôst. Ján Kapistrán, ktorý bude mať na starosti hospodárstvo. Prišiel so sebou zo starej vlasti chýrečné rakovské včely, nad ktorými bude mať osobný dozor. Dúfame, že už na budúci rok budeme vstave pohostiť s chutným mädom každého, kto príde nás navštíviť na našu farmu.

Krúh štedrých milodarcov

Ďalší milodarci, ktorí svojou hrivnou prispeli na nový františkánsky kollégium sú:

M. Krokoška, Ford City, Pa.....	\$2.00
Nemenovaný	1.00
Karol Slosarčík, z Chicaga, Ills.....	1.00
Henry Prekop, z Chicaga, Ills.....	1.00
Magdalena Matejovič, z Chicaga, Ills....	1.00
Vendel Kovalčík, z Chicaga, Ills.....	1.00
Bart. Kleštík, z Chicaga, Ills.....	1.00
Pavel Halla, z Chicaga, Ills.....	1.00
Štefan Cermak, z Chicaga, Ills.....	1.00
Jozef Bachroník, z Chicaga, Ills.....	.60
Anna A. Mades, z Chicaga, Ills.....	.50

Spolok Nepoškvrnenej Počatej Panny Marie číslo 46, I. K. S. Ž. J. z Chicaga, Ills. na základný fond kollégiumu sv. Františka odovzdal nám \$25.00.

Za čo nech vyššie spomenutý spolok prijme naše verejné podakovanie a naše skromné privolanie Pán Boh zaplat' a požehnaj Vám milé sestry.

V mesiaci septembri na Listy sv. Františka došli nasledujúce milodary, ktoré s povďakom kvitujeme a všetkým štedrým milodarcom, ktorí naše podujatia podporili, vyslovujeme touto cestou verejné vďaky a uprimné Pán Boh zaplat'. Dúfame, že aj iní budú nasledovať ich príklad, a že nejakým milodarom pri-

spejú na to utečené dielo — na ten nový kollégium sv. Františka v ktorom dochovávať sa budú budúci slovenskí misiónári.

Na kollégium doposlali nasledujúci:

Spolok sv. Cecílie, 1. K. S. Ž. J. v Bridgeport, Conn.	\$ 5.00
Pí. M. Karasz, zo St. Louis, Mo.....	5.00
Číslo 451, 1. K. S. Ž. J. z Owosso, Mich.	5.00
J. Kostolník, z Bay City, Mich.....	3.00
Pí. Maria Wolf, z Plainfield, N. J.....	2.00
Gizella Mistrik, z Joliet, Ills.....	2.00
Číslo 88, 1. K. S. Ž. J. z Monessen, Pa.	2.00
Sbierka čísla 88, 1. K. S. Ž. J. v Monessen, Pa.	2.00

Členmi Apoštolátu sv. Františka stali sa, a doposlali nasledujúce obnosy:

Číslo 403, L. K. S. J., v Chicaga, Ills..	\$10.00
Pí. Maria Šima, v Chicaga, Ills.....	10.00
Pí. Maria Dluhý, v Chicaga, Ills.....	10.00
Rodina Ján Uher, v Chicaga, Ills.....	10.00
Florian Kasprák, v Chicaga, Ills.....	10.00
Pí. Veronika Plavá, v Chicaga, Ills...ú	10.00
Pí. Anna Kapus (druhá splátka) z Glassmere, Pa.	7.00
Valentin Sliva, v Chicaga, Ills. (čiastočná splátka)	ú .50

Na sv. omše doposlali:

Pí. Komis, z Tarentum, Pa.....	\$ 5.00
Ján Hrebenár, z Ironwood, Mich.....	3.00

Chudobnému študentovi na jeden mesiac na školu:

Katerina Hanak, z Olyphant, Pa.....	\$20.00
-------------------------------------	---------

Slovo k nádejným reholníkom.

Zo skúsenosti vieme, že v tomto svete žijú ešte aj dnes zbožné duše, ktoré svedomite konajú svoju úlohu voči svojmu Najvyššiemu Pánovi, voči Stvoriteľovi všetkých vecí. V cnost'ach duchovných probujú zdokonaľovať svoj život. Ale často stáva sa, že úmysle takých zbožných duší narazia na úskalie — dostanú sa do pokušenia v okolnost'ach, v ktorých sa pohybujú, a pokušeniu podľahnú. Tomuto by najlepšie predišli keby sa utiahli niekde do kláštora a sa stali reholnými bratmi. Ved' keď má človek úmysel' Pánu Bohu verne slúžiť, vtedy v rehole má najlepšie miesto ku tomu. Toto sa týka tých mládenčov, ktorí by sa chceli venovať reholnému životu,

ale ktorý na kňaza sú už pristarí. Teda, jestli chce dakto Pánu Bohu svoj život zasvätiť môže tak učiniť jako reholný brat. Môže sa teda prihlásiť za reholníka do rehole sv. Františka. To žiadneho nestojí nič. Do rádu primáme zdarma. Všetko čo potrebné je: dobrá vol'a pracovať za Boha, za svoju nesmrteľnú dušu a za spasenie svojich bližných. Kvalifikácie veľmi snadné. Kvalifikácie, ktorými mal by sa zdobiť každý kresťan-katolík.

Mládenci, ktorí cítite v sebe povolanie po svätom, zbožnom živote prihláste sa na adresu:

Very Rev. Father Commissary, O.F.M.
Lemont, Ill.

BRATOM A SESTRÁM TERCIÁROM DO POZORNOSTI.

V redakcii "Listy sv. Františka" môžete dostať nasledujúce knihy a náboženské veci:

Regula Tretieho Rádu sv. Františka (Pravidlá a modlitby).....	\$1.25
Škapuliar sv. Františka.....	25c
Opasky sv. Františka (dvojaké, tenšie a hrubšie).....	25c a 35c
Odznaky sv. Františka pre údov i údkyne.....	35c
Vysvedčenia pre členov Tretieho Rádu sv. Františka.....	10c
Ruženec Sv. Františka.....	75c a \$1.00
Slovenský Terciár pre Tretí Rád Sv. Františka.....	75c
Ruženec Blahosl. Panny Marie.....	35c
Odznak Spolku "Krest'anských Matiek".....	50c
Odznak Najsv. Mena Ježiš (do kabáta).....	10c
Odznak (regál) Najsv. Mena Ježiš.....	50c
Škapuliar sv. Dominika.....	10c a 25c
Škapuliar Božského Srdca.....	5c a 10c
Sv. Anton (modlitebná knižka).....	50c

S vašou objednávkou pripojte hneď i patričný obnos. Peniaze pošlite na "Money Order" alebo v registrovanom liste.

Všetky objednávky adresujte na:

LISTY SV. FRANTIŠKA,

1849 West 22nd Street,

Chicago, Illinois.

Telefonujte kedykoľvek.

Telefon Monroe 3877

Jan Židek

SLOVENSKÝ POHRÄBNÍK A BALZAMOVAČ

Automobile zaobstarám pre všetky potreby.

1407 West Chicago Avenue, roh Noble ul.

CHICAGO, ILLS.

Telefon Armitage 0907

DR. J. J. BELENSKÝ

— Slovenský Lekar a Ranhojič —

uraduje v čísle

2018 W. Chicago Avenue, blízko Robey ul.

Uradné hodiny: V týždni: Od 10 do 12 ráno, od 2 do 4 popoludni a od 7 do 9 večer. — V nedeľu od 1 do 2 popoludni.

Telefon Seeley 4221

Ked' potrebujete advokátsku poradu alebo obsluhu, obráťte sa na spoľahlivého a všeobecne známeho slov. Právniku,

MICHALA TREMKO

2159 W. CHICAGO AVENUE

(Roh Leavitt ul.)

CHICAGO, ILL.

LISTY SV. FRANTIŠKA

“Nasledujte mňa, jako ja nasledujem Krista!”

Zábavno-poučný mesačník pre katolíckych Slovákov v Amerike.
Vychádza každého 15-ho v mesiaci. Predplatné \$2.00 na rok.

Vydávajú OTCOVIA RÁDU SV. FRANTIŠKA.

1849 West 22nd Street,

Chicago, Illinois.

"LISTY SV. FRANTIŠKA"

(LEAFLETS OF ST. FRANCIS)

Vydávajú mesačne

**OTCOVIA
RÁDU SV. FRANTIŠKA
Komisariátu
SV. KRÍŽA.**

Každého 15-ho v mesiaci.

**Predplatné na rok \$2.00.
Jednotlivé číslo 20c.**

Telephone: Canal 0098

Published by the

**FRANCISCAN FATHERS
Commissariate of the
HOLY CROSS**

On the 15th of each Month.

**Subscription per annum \$2.
Single copy 20c.**

Telephone: Canal 0098

Omša svätá bude slúžená každú nedel'u za vel'kodušných
predplatiteľ'ov v kostole SV. ŠTEFANA,
záp. 22. Place, Chicago, Ill.

—o—
Agenti, pracujúci na rozšírení časopisu "Listov Sv. Františka," môžu kollektovať jedine predplatné na tenže mesačník. — **Pod žiadnou podmienkou nie im je dovolené sbierať alebo prijímať peniaze na Sv. Omše, alebo milodary na akékoľvek iné ciele.** Buďeme len povďační, keď nám podobný prípad, alebo prípady, naši ct. predplatitelia alebo čitatelia oznámia, či sa spomenuté rozhodnutie prísne zadržiava. Prosíme, nech Vás toto malé oznámenie vedie a nie žiadne iné ohlasy.

—o—
Keď zasielate zmenu adressy, zašlite nám tak starú ako i novú adresu. Takéto zmeny nám musia byť zaslané dva týždne pred dátumom vydania nasledovného čísla; ináč číslo bude zaslané na starú adresu bez zodpovednosti.

Všetky listy ako i peňažné zásielky majú byť adresované na: "Listy Sv. Františka," 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

—o—
S radost'ou prijmeme a uverejníme rozprávky, články, dopisy alebo básničky—ktoré sú hodné uverejnenia—od našich ct. čitateľ'ov. Všetky dopisy, články alebo oznámky musia byť zaslané redakcii najneskoršie do 5. v mesiaci.

Listy Sv. Františka

Zábavno poučný mesačník pre katolíckych Slovákov v Amerike
Vychádza každého 15-ho v mesiaci.

Adressa: LISTY SV. FRANTIŠKA, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Predplatné \$2.00 na rok.

"Entered as second class matter February 27, 1924, at the post office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879. Acceptance for mailing at special rates of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized February 27, 1924."

ROČNÍK (Vol.) 1.   NOVEMBER (November) 1924.   ČÍSLO (No.) 11.

O B S A H:

Na dušičky (Báseň od M. Mlynaroviča)	323
Čo je za Hrobom?	324
Hlasy z očístca.	327
Tretí Rád sv. Františka. (Modlitba Pána)	328
Do modlitieb sa odporúčajú	333
Tolstojov dukát	334
Cesty Božie (Napísal: Jozef Šteller)	335
Žalmy Kráľa Dávida	340
Duch Matky. (Podáva Fr. A. Sulek, O. F. M.)	342
Prosby a vzdychy. (Podáva Pavel Luljak)	343
Spolok Kresťanských Žien a Matiek (Desiaty Recept)	344
Do spolku Kresť. Žien a Matiek pristúpily	347
To i to z kommissariatu	348
Dopisy	349
Kruh štedrých milodarcov	349
Členmi Apoštolátu sv. Františka stali sa	350
Obáľková sbierka	351
Hádanka	352

“A Ježiš vkročiac do izby, chytil ju za
ruku a dievča vstalo z mrtvých.
A chýr o tomto zázraku roz-
niesol sa po celom okolí.”

Na Dušičky.

Z kadial' si zadul Novembra vietor?
— Od zimných hrobov, z cmitera ríše,
Cesta kde vedie každému daná,
Nový kde Kríž čnie, starý sa kníše,
K úpätiu jeho kostra lnie známa.

Priniesol čože Novembra vietor?
— Dušičiek známych náreky vrelé,
Ohnivé túžby, hlboké stony;
Túžiť i stonat' očiste velie,
Boha kde nezriet', temnosť kde tonie.

Priatel'u slyšíš Novembra vietor?
— Kvíli v ňom bolesť dušičiek známych:
Otea snád, matky, príbuznej chasy. . .
A ty snád' nevieš, bôl'ny že plam ích
Modlitba vrúcna čardejne zhasí?

Priatel'u, počuj Novembra vietor!
— Smiluj sa, sl'utuj! duše zvú známe;
Lkave t'a prosia, spínajú ruky . . .
Pod'že dnes v cmiťer, utúl' sa v chráme,
Modlitbou sotri dušičiek muky!

Rev. Miloš Mlinarovič.

Čo je za Hrobom?

Sv. Bernard pýtaval sa každodenne sám seba: "Bernarde ad quid venisti? Bernarde, na čo si prišiel na tento svet? Bernarde kam ideš?"

Túto samú otázku mali by sme dávať sebe aj my tak často, jak len možno. Zvlášť ne ale behom mesiaca Novembra. Pravda mnohí z nás odpovedali by na túto otázku nasledovne: "Ja znám kam idem. Spiecham ku hrobu. Tam ma zakopú a prihodia ma zemou, aby som to božie slniečko viac nevidel. Ku hlave mojej postavia kríž a napíšu naň: Tu spočíva v Pánu N. N. A. tam sa skončí moja púť'". . .

To je tedy koniec? Áno, to je koniec pre tento svet. Ba niektorí myslia, že v hrobe sa končí všetko a že za hrobom už nenie ničoho, čo by človeka zaujímať mohlo. Mnohí ľudia porovnávajú človeka so zvieratmi. Oni videli zomierať človeka a videli zdychýňať zvieru. Zbadali, že telo človeka práve tak sa zvíja v bôľoch svojích v okamihu smrti, jako aj telo zvierat'a, že človek práve tak zatvára oči svoje k smrtnému spánku, jako aj zvieru; práve tak stone jako aj zvieru a z toho uzatvárajú, že koniec jeho je ten samý, jako aj koniec zvierat. Jedným slovom, myslia si, že s hrobom končí sa pre človeka všetko. O záhrobnom živote nemajú ani poňatia, lebo vraj z hrobu sa ešte nikto ne-

vrátil, aby nám môhol zdeliť svoje skúsenosti a aby nám dosvedčil, že aj tam za hrobom jest niečo, že aj za hrobom je živôt, živôt krajší, jako tento pozemský, živôt príjemnejší, živôt plný slastí, alebo trápenia, živôt bez konca, ktorý trvať bude na veku.

Pri tom všetkom ale, že sa z hrobu ešte nik nevrátil s tým účelom, aby nám vysvetlenie podal o zahrobnom živote, my katolíci pevne veríme, že za hrobom je živôt, živôt dokonalejší než tunajší a táto viera naša zakladá sa na všeobecnej viere celého pokolenia ľudského.

Dnes v tomto modernom stolytí môžeme smele riecť, že poznáme temer celý svet. Costovatelia došli až k tým najsevernejším krajom zemegule, kde už nič iného nenie len večný l'ad. Už nenie mora, ktoré by neboli preslídili krížom krážom; nenie ostrova ktorý by neboli zaznačili na mape; nenie národa, ktorý by neboli navštívili, ktorého zvyky by neboli preskúmali. Jedným slovom môžeme tvrdiť že poznáme aspoň z väčša celý terajší svet.

Mimo toho známe, jako vyzeral svet minulý, jako smýšľali ľudia, ktorí pred nami žili. Zachovaly sa nám knihy, ktoré opisujú spôsob smýšľania ľudu, ktorý žil tisíc a tisíc rokov pred narodením Krista Pána. Z tých kníh dočítame sa o ich náboženstve, o ich viere, o ich pevnom presvedčení,

že za hrobom čaká na nás živôt, ktorý nebude mať, konca. A tieto národy, vzdor tomu, že sa delily jeden od druhého dl'a rasy, dl'a plemena, dl'a barvy; vzdor tomu, že mali tie najrôznejšie zvyky a spôsoby žitia, v jednej veci a to v tej najvážnejšej, sú predsa toho samého smýšľania, toho samého presvedčenia. Všetky národy zeme totižto veria, že hrob nenie koncom nášho života, ba na opak, oni veria, že hrob je len tmavou uličkou, ktorá vedie k novému, večnému životu, plnému slasti, alebo trápenia.

Bárs na kol'ko by bol zatemnený rozum jedného národa, v tom sa všetky národy dorozumené, že jestvuje nejaký Boh a že po smrti čaká ešte na nás iný živôt. Možno že ten divoch Afriky, Ameriky, alebo Asie a Austrálie nemá pochopu o tom, že v Bohu sú tri osoby, alebo že v Bohu sú stredňujú sa všetky dokonalosti, to ale predsa zná, že nejaký Boh jestvuje a že človek žije, ešte aj za hrobom. Toto povedomie nikto nebol vstave, ani nebude vstave vymazať zo života národov. Jednotlivci síce sa vždycky našli a nájdú sa aj teraz, ktorí tieto dve základné pravdy každého náboženstva popierajú, ale týchto mienka nič neznačí, tak ako neznačí nič mienka slepého, ktorý tvrdí, že nenie slnka, ponevác on ho nevidí. Na dôkaz tohoto privádzame tu niektoré príklady:

V terajšej Palestine žil 1500 rokov pred Kristom národ fenický, podobne v severnej Afrike žili karthagčania, u týchto národov bolo vo zviku zbožňovanie mrtvých. Tieto národy obety konaly na hrobch svojích zosnulých. Ba čo viac kone a otrokov zabíjali na ich hrobch, aby slúžiť mohli pánom svojím po smrti. Iné pohanské národy zas vzývaly duchov svojích zosnulých. Prečo, by to boli robili, keby neboli verili, že aj po smrti zostane z

človeka niečo, čo d'alej žije na druhom svete?

Starí Egyptčania, ktorí žili 3000 rokov pred Kristom Pánom, verili, jako to ich vlastné spisy dokazujú, že duša človeka po smrti musí ísť pred súd, ktorému predsedá boh Oziris. Tento sudca je vel'mi prísny. Dobrých pôjme ku sebe do svojho král'ovstva, zlých duše ale pošle do rôznych zvierat, kde sa musia odpokutovať za svoje poklesky. Toto je to takzvané — Vandrovanie duší.

Ešte dokonalejší obraz poskytuje nám zvyk starých Rékov a Rimanov. Keď zomieral Riman, pri jeho posteli stál jeho syn, alebo jeho najbližší príbuzný. Úlohou tých okolo stojácich príbuzných bolo vdýchnuť do seba dušu umierajúceho. Ostatní príbuzní ale privolávali umierajúcemu: Ži blažene, ži spokojne! Mimo toho Rimania vždycky postavili mrtvého nohami ku dverám, na znak toho, že čaká naň ešte dlhá cesta a preto dali mu do úst zlatý peniaz, aby môhol zaplatiť prevoznú. Rimania totižto verili, že na hranici tohoto a tamtoho života tečie rieka, cez ktorú sa musí preplaviť každá duša; aby tedy duše zomrelých mali čím zaplatiť prevozníkovi, pozostalí príbuzní postarali sa o to, žeby nešly duše zomrelých bez peňazí na druhý svet a mali s čím zaplatiť prevoznú. Dl'a tej samej viery duše zomrelých na druhej strane rieky dostaly sa do rúk troch sudcov, ktorí ich odsúdili buďto k večnej blaženosti, buďto k večným mukám.

Podobne čítali sme pred nedávnom, že Angličania, keď odhalili hrobku egyptského kráľa Tutenkamena, medzi iným v jeho hrobe našli ešte aj škriňu naplnenú so spodným prádlom, aby si mal na druhom svete čo preobliekať.

To samé vidíme pri divokoch Asie, Afriky, Ameriky a Austrálie. Tieto

divé kmeny jakživ nečuly jedon o druhom, nemaly medzi sebou žiadne styky a predsa verily v zahrobnom živote. Pravda ich pochop o zahrobnom živote nenie jasný, ale v základe je ten samý, čo aj u kresťanov. Z toho nasleduje, že len Boh sám vstave bol zaštepit' do ich mysli pravdy o Sebe a o zahrobnom živote.

Preto darmo krutia hlavou neverci, darmo hlásajú ústami i perom, že zahrobného života nenie. Pravda, ktorá je zaštepená do srdca celého pokolenia ľudského, vyhubit' sa nedá a žit' bude na veky.

Pohanský mudrc Cicero tedy celým právom hovorí: "Príroda poskytla

nám pobytu tu na zemi len na čas a nie na vždy. Oh jak vzácny bude pre mňa ten deň, keď sa odst'ahujem z tohoto sveta a prekročím do sveta duchov našich velikášov. Až tam čaká na mňa ten pravý živôt, po ktorom túži môj ustatý duch."

Duša kresťana tiež ustane v tunajšom krutom bôji. Túži ona po oddychu, ale tento oddych bude jej dopriaty len vtedy, keď sa prest'ahuje do ríše večnosti. Prv ale než by sa to stalo, musí sa podriadit' všeobecnému zákonu božej prírody. Musí prejsť cez tmavú mizierku tuzemského hrobu a až tam za hrobom vzdýchneme si: "Teraz už neverím, lež vidím na své vlastné oči živôt večný."

Niektorí ľudia svoje starosti a trampoty zalievajú pijatikou pretože si myslia, že majú ich umiestnené v hrdle.

Svedomie podajedných ľudí nenie ani tol'ko stále, jako traky, ktoré chlapy nosia na nohaviciach.

Hovorí sa: reč je striebro, ale mlčanlivosť je zlato. Bezpochyby príslovie toto opanovalo aj nášho tejrajšieho presidenta p. Coolidga lebo po čas volebnej kampane viacej mlčal, jako hovoril. Možno, že máme pravdu keď povieme, že tejto okolnosti môže p. Coolidge najviac d'akovať.

Sú rodičia, ktorí rozumne trestajú svoje dietky keď tieto dopustia sa nejakého priečinu; ale sú aj takí rodičia (a žiaľbohu ich je mnoho) namiest o toho aby diet'a potrestali sa s nim maznajú, ba môžeme povedať, že ho skoro odprosujú aby im odpustilo jestli ho pokarhali. Z takéhoto maznáka človečenstvo veru mnoho dobrého o-

čakávať nemôže. A predsa, takíto nerozumní rodičia by chceli človeku nasurgovať, že práve oni rozumne jednajú. Jednoducho si odtušia: Nuž jako diet'a. Diet'a rozumu nemá.

Mnoho razy počujeme tu i tam od tých, ktorí sa vydávajú za dobrých katolíkov, že ony do kostola v nedel'u len preto nejdú, lebo by tam museli dať desať centov. Ale na hlupé a mravy urážajúce obrazy im nenie l'úto vyhodit' 30 centov za jedon večer. A toto sa opakuje najmenej 3-4 razy do týždňa.

Vtáka po pieri a človeka po reči poznávame. A to je veru pravda. Jak sa chcete o niekom doznať, či je nepriateľom slovenského rázu — slovenskej samostatnosti len mu spomen-te, že aj Slováci sú oprávnení na samostatnosť a hneď sa doznať, že s kým máte do činenia. Obyčajne odpoveď protivníka zneje: Slováci sú ešte na to nenie vyspelí.

Hlasi z očistca.

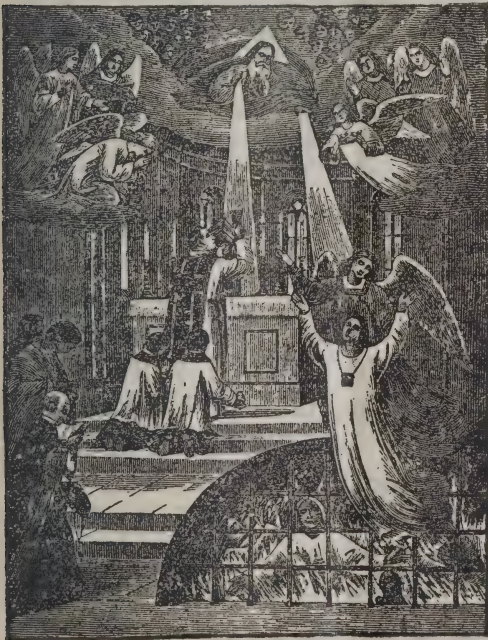
Ctihodná Sestra Paula z Rádu sv. Dominika, ktorá bola údkyňou kláštora sv. Katariny v Neapoli, mala jedného dňa nasledujúce videnie:

Práve keď sa modlila za duše v očístei, Boh odhalil pred jej duchom očistec a jeho muky. Miesto, ktoré uzrela bolo obrovské a preplnené dušami, ktoré od päty do hlavy zahalené boli plameňom. Tu hľ'a naraz zjavil sa Pán Ježiš v sprievode svojích anjelov a vyznačil im istý počet' duší, ktoré majú vytiahnuť' z očistcového ohňa. Anjeli s tou najväčšou ochotou rozdvajili plamene a začali vyt'ahovať' z nich označené duše. Šťastné duše, ktorým sa ušlo tohoto vyznačenia plesaly od radosti a padnúc na tváre svoje d'akovali svojmu božskému Spasiteľ'ovi za jeho nasmierne milosrdenstvo a dotýkajúc sa

obruby rucha jeho, l'úbali ho. Ostatné duše ale so slzami v očiach vzdýchaly si a s túžbou hľ'adely na Božského Spasiteľ'a, prosiac Ho, aby povolnil aj ich putá. Spasiteľ' pohliadol láskave aj na tie, ale odoprel ich žiadosť, odôvodniac to tým, že ešte neprišla ich hodina. Sestru Paulu tento hrozný obraz hlboko dojal a nemohla sa zdržať, aby sa neopýtala božského Spasiteľ'a: "Môj drahý Bože, prečo tak preberáš v týchto ubohých dušiach? Či nevidíš, že aj tie ostatné túžia po vyslobodení?"

A Spasiteľ' pohliadol láskave aj na ňu a riekol jej: "Dcéro moja! jako všade, tak aj tu sa musí zdržať' poriadok. Tieto duše, ktoré som dnes vyslobodil z očistca, mnoho milosrdenstva konaly za živa, preto povinnosť'ou mojou bolo merať' im tou samou mierou, ktorou ony meraly iným. Či nevieš, že ja som sám riekol kedysi: Blahoslavení milosrdní, pretože ony milosrdenstva dôjdu. Svedčí sa tedy, aby som stál svojmu slovu a zdržal ho zvláštne tam, kde sa jedná o tých, ktorí úprimne ma milovali." A v tom sa ctihodná Sestra Paula precítila a obraz zmizol z jej očí.

Z tohoto videnia aj my môžeme čerpať' poučenie. Sestra Paula milovala zo srdca ubohé duše Očistca. Modlievala sa za ne verne, stále a nenechala ani jeden deň ubehnúť' bez toho, žeby im nebola preukázala nejaký skutok milosrdenstva. Preto Boh už za živa ukázaj jej, čo môže očakávať' po smrti. Nasledovne Boh aj nám preukáže milosrdenstvo svoje, jestli sa budeme usilovať' milosrdnými byť' i my sami bud'eme tedy milosrdní k naším bližným, zvláštne ale k dušiam v očístei, aby sme aj my milosrdenstva došli.

Na dušičky spomínejme, z očistca
ib pomáhajme.

Tretí Rád Sv. Františka

MODLITBA PÁNA. (Pokračovanie)

“Bud’ vôľa tvoja jako v nebi, tak aj na zemi!” Takto znie tretia prosba Otčenáša. Táto prosba je jednou z tých najvážnejších, ponevác od jej splnenia závisí naša osobná blaženosť. Mnohí síce v splnení svojej osobnej vôle hľadajú svoje štastie, ale títo sú na mýlnej ceste. Osúd človeka býva z väčša krutý a kto si príliš mnoho zakladá na splnení svojej sebeckej osobnej vôle, ten sa často zklame a prv — neskôr stane sa nespokojným so svojím osúdom. Jakonáhle je ale človek nespokojným, nemôže byť ani štastným. Nemôže byť blaženým.

K pravej blaženosti potrebné sú dve veci. V prvom rade potrebné je, aby sme my plnili vôľu božiu, t. j. aby sme poslúchali Boha bez všetkého zdráhania, bez všetkého protirečenia, bez všetkého odkladania. Po druhe ale musíme sa úplne podriaďovať vôle božej a nesmieme jej stavať do cesty žiadne prekážky, t. j. čokoľvek dopustí na nás Boh, musíme to prijať bez rep-tania.

* * *

Modliac sa Otčenáš, prajeme si zo srdca, aby každý tvor s takou

ochotou plnil vôľu božiu už tu na zemi, s jakou ochotou ju plnia anjeli a svätí v nebi. Iným slovom, my uznávame nadvládu božiu a cítime, že Jemu patrí naša neobmedzená poslušnosť.

Komu z nás dal ale Boh tvrdší rozkaz, jako práve Abrahámovi? Jemu predsa naložil, aby mu obetoval svojho vlastného jednorodzeného syna na vrchu Moria a to ešte vlastnoručne. A či Abrahám protirečil Bohu? Či sa zdráhal vyhovieť rozkazu božiemu? Či odkladal s jeho splnením na neurčitú dobu? Nie. On sa neprotivil Bohu. On neodkladal s jeho splnením na neurčitú dobu. Ba čo viac, ani ženy sa neradil, či má obetovať syna Bohu, ponevác dobre znal, že jej materinské srdce by len prekážky stavalo do cesty rozkazu božiemu. Miesto toho ale vstal, pojal syna a šiel bez slova na horu Moria. Srdce jeho síce krvácalo pri myšlienke, že vlastnoručne má vyhasiť život svojho syna, ale neustúpil od svojho úmyslu ani na piad’. On vedel, že je to rozkaz boží a plnil ho. A či snád’ ztratil s tým niečo? Neztratil z hola nič. Ba na opak, získal mnoho. Boh vidíac jeho obe-

tavú poslušnosť, prislúbil mu, že rozmnoží potomkov jeho jako piesok morský a jako hviezdy nebies a že z jeho pokolenia narodí sa prislúbený Vykupiteľ. . . Kto by vedel opísať radosť Abraháma, keď očul tento slúb Pána? Srdce jeho istotne zaplesalo a zabudlo na muky, ktoré podstúpilo, keď malo obetovať toho nevinného syna, Izáka. Ten tedy, ktorý ranil, vedel ranu aj zahojiť. Ba čo viac, po zahojení duša Abraháma bola zdravšou, jako pred ranením.

A či len Abrahám vedel plniť príkaz boží? Či len on vedel poslúchať? Hod'me že len krátky pohľad na Matku božiu! Už od kolísky bola poslušnou dievkou Pána. A čím lepšie obznámil ju Boh so svojími plánmi, tým poslušnejšou a oddanejšou stávala sa ona. Lepšie rečeno, jej celý život bol nepretržitou reťazou tej najprísnejšej poslušnosti. Jej uprimné slová: “Ejhl'a dievka Pána! Staň sa mi podľ'a slova tvojho!” znamenite znázorňujú jej smýšľanie. Ona sa vedela oddať Bohu celým srdcom. Ona Mu vedela slúžiť celou dušou a slúžila Mu aj vtedy, keď tá služba bola spojená s tými najtvrdšími prekážkami. A preto kórúna kráľovnej nebies ju neminula.

Podobne i sám Syn Boží Ježiš Kristus osvedčil sa verejne, že Jeho jedlom je, aby plnil vôľu Toho, Ktorý ho poslal. To jest, jeho presväté srdce len vtedy sa nasýtilo, keď sa mohlo venovať službe svoj-

ho otca nebeského.

Katarína Sienska, tá zbožná pan-
na, kedykoľvek sa modlila Otčenaš, pýtala sa sama seba, jako to svoju vinu, neprotivil sa. Prijal s ňou stojí? Či ona skutočne plní vôľu svojho Otca nebeského? A jakonáhle zbadala, že v niečom schybila, hľadela to naskutku napraviť. . .

Sv. Alžbeta thuringská, keď jej muž sdelil, že sa postaví na čelo križiakov a že pôjde do bôja proti Turkom, od strachu zamdlela. Keď jej to ale pozdejšie manžel vysvetlil, že sa jedná o vydobitie sv. Zeme z rúk Turkov a že on to slúbil Bohu z lásky k ukrižovanému Spasiteľ'ovi, poddala sa bez reptania a len tol'ko riekla: “keď je to vôľ'a božia, plň ju! Ja t'a zdržiavať nebudem. Bohu k vôli hotová som obetovať i teba i seba!”

Z týchto niekoľko príkladov vidíme tedy, že povinnosť'ou našou je plniť vôľ'u božiu bez reptania, pretože Boh nám nikdy nedá taký rozkaz, ktorého splnenie by snád' presahovalo naše sily.

* * *

Lenže vôľ'a božia nielen v rozkazoch sa javí, ale javí sa ona aj v riadení nášho osúdu. My dobre vieme, že bez vôle božej ani len vlas sa nám nepohne na hlave. To jest, my veríme, že osúd náš je úplne v rukách božích. A tento osúd ukríva pre nás všelijake príjemné i nepríjemné prekvapenie. Keď je prekvapenie príjemné, my sa s radosť'ou podriadime nášmu osúdu.

Jakonáhle ale zamieša Boh do toho osúdu trocha blenu, my zaraz otrčíme pisky, zaraz šomreme, zaraz dviháme päste proti nebu, ako keby nám Boh skutočne krivdu robil. Kto takto jedná, ten nemôže povedať o sebe, žeby sa na ňom, alebo skrz neho plnila vôľa božia. Tu sa vyžaduje od nás, aby sme bezpodmienečne odovzdali sa do rúk božích. Nech Boh robí s nami, čo On vo svojej nekonečnej múdrosti za najlepšie uzná.

Obdivuhodným príkladom v tejto veci je trpezlivý Jób. Nenie snád' nič ťažšieho na svete, jako zrieknuť sa bohatstva a pohodlia, keď už raz človek na to navikol. A predsa keď Pán chcel vyskúmať Jóbovo smýšľanie, šľahol ho práve po tej najcitlivejšej čiastke. Odňal mu bohatstvo. Odňal mu dietky, v ktorých si tak zakladal. Ba na dodatok dopustil ťažkú nemoc ešte aj na neho samého. A Jób vredami obsipáný, vyvrhnutý bol na smetisko. A čo činí Jób v tomto presmutnom položení? Snád' preklína Boha, jako to mnohí iní činia? Snád' sa ponosuje? Nie! On pobožká tú ruku, ktorá ho šľahla a volá: "Pán to dal, Pán to vzal, jako sa Pánovi l'úbilo, tak sa stalo. Nech bude za to meno Pána pochválené!"

No, nie tak žena jeho. Žene sa to nel'úbi. Ona mu zlorečí. Ona mu výčitky robí. Ona hundre. Obviňuje ho, že pre neho a pre jeho hriechy trestce ích Boh a vo svojích krížoch vidí len krutý trest boží.

Ale Jób sa ani teraz nepoddáva. On jej aj teraz dohovára: "Ženo! keď 'sme sme vedeli prijať' dobré z rúk božích, prečo by sme nevedeli prijať' aj zlé?"

A čo na to Pán? Pán za jeho vernosť v trápení nielen že mu prinavráti jeho predošlé zdravie, lež obdarí ho ešte väčším bohatstvom, jaké pred tým mal. Učiní ho mužom váženým. Ba obdarí ho i dietkami, aby mu slúžili k podpore v jeho starobe.

Hely, sudca Izraela, bol ináč zlatá duša, ale čo otec bol veľmi mäkký ku svojim synom a mnoho ím dovolil, mnoho ím prezrel. Synovia jeho následkom jeho povolnosti sa veľmi rozpustili a dopustili sa verejne svätokrádeže, čo l'ud príliš pohoršilo. Prečin jeho synov dostal sa aj do jeho uší, ale bohužiaľ on nemal tol'ko odvahy, aby synov svojích potrestal. Ponevác tedy Boh videl, že sa synovia jeho dopúšťajú beztrestne tých najväčších zločinov, umienil si, že ích potrestce sám. A skrz Samuela to aj oznámil Helymu. Ale Hely citiac trest svoj z rúk božích pokorne, mlúviac: "To je Pán! Čo sa za dobré zdá v očiach jeho, nech to činí!" A Pán aj činil. Dvaja bohaprázni synovia padli vo vojne a sotvá že to očul otec, chytil ho závrät. Spadol zo stolca a zlomil si väzy. . . Hely tedy aspoň uznal svoju vinu a prijal s ochotou svoj zaslúžený trest. Iní ale ešte i vtedy šomrú proti Bohu, keď si trest skutočne zaslúžili.

Ešte by sa mnoho krásnych príkladov našlo, ale načo slová šíriť. Nám to postačí. Na dodatok spomene si ešte na svojho nebeského Majstra. On bol obrazom pravej dokonalosti. V Nom sa zrkadlila aj oddanosť do vôle božej v tom najvyššom stupni. A skutočne nemôžeme si krajší obraz predstaviť, ako keď tento nevinný Bäránok Nového Zákona klačí na hore Olivovej a modlí sa k otcovi svojmu: “Otče! jestli chceš, odním tento kalich odo mňa! Ale nie moja, lež tvoja vôľa nech sa stane!”

Nevinne trpí. Trpí za nás a nie za seba. A predsa z lásky k nám hotový je vypit’ kalich trpkosti až do poslednej kvapky. Oh jaká to hrdinská duša! Jaké to veľkodušné srdce! Jaký to vznešený príklad!

Takéto príklady mali by sme nasledovať. Z takýchto príkladov mali by sme sa učiť, jako máme pracovať na uskutočnení vôle božej v našom srdci, v našom kruhu. A skutočne našli sa mnohí, ktorí nasledovali príklad svojho Majstra a neodt’ahovali sa od plnenia vôle božej ani vtedy, keď im ona kríže a trápenia prinášala.

Hľa Spasiteľ náš zjavil sa jednúc sv. Gertrude nesúc v jednej ruke zdravie, v druhej ale chorobu a to k tomu ťažkú, dlhotrvajúcu chorobu. I pýtal sa Gertrudy, že čo by si tak volila z tých dvoch? A čo sa vám zdá, po čom siahla Gertruda? Siahla snád’ po zdraví? Nie. Siahla snád’ po chorobe? Nie. Miesto

toho ale, žeby sama bola volila, riekla Majstrovi: “Majstre! ja neviem, čo bude prospešnejšie mojej duši, zdravie a či nemoc? Ty to ale znáš. Daj mi tedy to, čo Ty za dobré uznáš!” . . . A Majster jej namerál dlhú, ťažkú nemoc. A Gertruda niesla svoj kríž až do posledného dychu a niesla ho bez reptania. Gertruda tedy mohla povedať o sebe celým právom: “Vo mne a na mne a skrz mňa splnila sa vôľa božia.” . . . Môžeme to povedať my? Rozmýšľajme trochu! . . .

* * *

Ale nájde sa aj mnoho hlavatých ľudí, ktorí nechcú ustúpiť Bohu, ktorí silou mocou chcú uplatniť svoju vôľu a nie vôľu božiu. Ale beda im, lebo Boh si s nimi ľahko zatočí. Ba na konci im aj krky ľahko vykrutí.

My vieme, že Boh žiadal od Faraóna prepustenie Izralského národa. Ale Faraón sa nazdál, že keď je on kráľom Egypta, že je väčším Pánom, než Boh sám. A zprotivil sa Pánovi. A s jakým výsledkom? Pán mu namerál ranu za ranou a keď mu ani desať rán nebolo vstave rozumu dodať, Pán ho pochoval i s vojskom jeho v Červenom mori.

Bud’me presvedčený, že Faraón bol by sa s radosťou vrátil do svojho domu, ale len vtedy, keď sa mu už morská voda za golier liala. Kým sa mu nejednalo o život, zahrával si s Pánom, posmech si robil z neho. A až vtedy, keď sa topil, bol by býval ochotný ustúpiť Bohu, ale vtedy bolo už neskoro.

Časom sa ale stane, že aj tí na oko dobrí ľudia zprotivia sa Bohu. Tam hľ'a máme proroka Jonáša! Je to muž boží. Boh ho žiada, aby išiel pokánie hlásať Ninivčanom. A on? Zprotiví sa. . . Sadne na loď a chce cestovať opačným smerom. Prečo? Lebo v jeho očiach Ninivčania neboli hodní toho, aby ich Boh na milosť prijal. A čo vyhral Jonáš so svojou hlavatost'ou? Vyhral toľko, že Pán dopustil búrku a milého Jonáša rozlobení námorníci hodili jednoducho do mora. A čo sa stalo s Jonášom? Snád' zahynul vo vlnách, ako Faraón? Nie. Boh mal tam pohotove veľ'rybu, ktorá ho pohltila a zanesla prsto na brehy mesta Ninive. A náš Jonáš, ktorému sa nechcelo cestovať pohodlne na l'odi, musel cestovať uväznený v žalúdku jednej veľ'ryby a chtiac-nehtiac predsa sa len dostal do mesta Ninive. . . A mesto pokánie činilo na slovo Jonášovo a obrátilo sa k Bohu. Boh teda predsa len docielil, čo chcel — docielil obrátenie mesta Ninive — aj napriek hlavatosti proroka Jonáša, ktorá sa jeho sv. plánom do cesty stavala.

Časom sa ale stane, že Boh predsa len ustúpi pred hlavatost'ou človeka. To ale slúži vždycky len ku škode hlavatého.

Znali sme jednu na oko veľ'mi zbožnú katolícku matku. Mala ona jedného krásneho chlapca. Bol on zrovna jej jedináček. A jako taký — môžete si predstaviť — bol miláčkom svojej matky. Ona len jemu

žila. Len jeho milovala. Ba zrovna ani Boh jej nebol tak milý, jako jej jediné diet'a. Iným slovom: zbožňovala ho. Istého dňa ale tá zubatá zaklopala na jej dvere a požiadala ju, aby jej vydala svojho syna. . . Chlapec zachorel. Zachorel ťažko. Bolo že tam lietania, behania. Na celom okolí široko-d'aleko nebolo lekára, ktorého by nebola privolala k jeho lúžku. Ale všetko bolo márne. Zubatá pevne držala chlapca vo svojích pazúroch a smiala sa jej náreku. Konečne dostalo sa to do uší aj miestnemu duchovnému. Chudák, sotvá že to očul, ponáhlal sa ku lúžku chlapca. . . Vidiac ale, že niet pomoci, hľ'adel potešiť aspoň nešťastnú matku. Ale ona sa potešiť nedala. . . Konečne, keď videl, že si poradiť nemôže, začal sa modliť nad chlapcom a medzi iným riekol: Bože! jestli je to tvoja vôľ'a, podrž toto diet'a pri živote, a prinavrát' mu jeho predošlé zdravie!. . . A nešťastná žena, miesto toho, žeby sa bola poručila do vôle božej, vrhla sa na kňaza a začala kričať: Jako sa to modlite? Nemodlite sa. že: "keď je to jeho vôľ'a! To musí byť jeho vôľ'a! Ja chcem, aby diet'a moje pri živote zostalo! Povedzte Mu to! On musí zachrániť moje diet'a, lebo ináč — ale vetu už nedokončila. . . Klesla bez vlády na postel svojho syna. . . Kňaz jej podal pohár čerstvej vody, aby sa prebrala a nechcejúc ju d'alej rozčulovať ponechal ju na seba. . .

Diet'a nezomrelo. Matka zvíť'a-

zila. Boh vyhovel jej násilnej prosbe. Ale — na diet'ati nebolo požehnaní. Diet'a vyrástlo a stal sa z neho rozmaznaný, rozpustený mladík, ktorého nik nebol vstave na úzde udržať. Bohužial ani matka sama. A jedného krásneho dňa náš jedináčec octnul sa pod šibenícou. A viete čo boly jeho posledné slová? Hrozné to vypísať! Bola to hnusná kliatba, s ktorou zaklial svoju vlastnú matku, ktorá ho zbožňovala. . . A matka? Matka sľiac tú hroznú kliatbu ztratila rozum. . . Odviedli ju do blázince, kde po čase aj dokonala. . . Či by nebolo bývalo lepšie, keby Boh bol povolal chlapca, kým bol ešte nevinný? Oh koľko žialu by sa bolo uše-

trilo tej ubohej materi! . . Ale darmo je! Ona to nechcela! Stalo sa jej po vôli! . .

Takto jedná Boh s tými, ktorí silou mocou chcú uplatniť svoju vôľu!

Toto vedel a cítil aj náš drahý Spasiteľ. Preto čo dodatok k prvým trom prosbám doložil i túto tretiu: “Bud' vôľa tvoja jako v nebi, tak aj na zemi!” Všimnime si tedy tohoto krásneho dodatku a kedykoľvek sa ho modliť budeme, vzdýchnime si k Bohu, aby nám dal sily, by sme sa čím dokonálejšie prispôsobit' mohli k jeho svätej vôli! . .

(Pokračovanie budúce.)

Do modlitieb sa odporúčajú.

Dušičky v očistci. Žiadane našich čitateľov a čitateľky aby mali slutovanie nad úbohými dušičkami v očistci, a zvláštne tento mesiac. Modlime sa za ne častejšie. Konajme na ich úmysel' dobré skutky. Najmä ale, pristupujme častejšie ku sv. prijmaniu v stave milosti božej a tieto sväté prijmanie obetujme Pánu Bohu za zomrelé dušičky v očistci, ktoré úpenlive žiadajú našu pomoc. Neodoprime im jej. Ani my nebudeme na veky na svezit'. Aj my budeme kedysi odká-

zaní na túto pomoc. Preto teda hl'adme z múk očistcových vyslobodiť čím viacej dušiček aby potom ony oslávené mohly sa za nás primlúvať pred trónom Najvyšieho.

Naši čitatelia a čitateľky sú úctive žiadani aby sa modlili na úmysel istej osoby J. K. z Allentown, Pa.

Konečne modlime sa za všetkých tých, ktorí nás podporujú v našich prácach za Boha a pre spásenie nesmrteľných ľudských duší.

TOLSTOJOV DUKÁT.

Zo zápisikov chýrečného spisovateľa Tolstoja známe, že za dlhý čas pracoval na jednom veľkom literárnom diele, pomocou ktorého chcel dokázať svetu, že za hrobom nenie žiadneho života a že učenie Cirkve o nebi, pekle a očistci, je len vymyslená rozprávka s ktorou kňazi krmia ľud, aby ho mohli na úzde udržať. A skutočne bol už na tom bode, že dielo svoje dá do tlače, aby ono široko ďaleko hlásalo tú takzvanú modernú osvetu. Lenže čo sa stalo?

Toho samého dňa večer ako sa prechádzal po svojom parku, prišla k nemu jedna uplakaná chudobná žena. Sblížiac sa k nemu, uhla sa a pobožkala mu ruku a pozdravila ho úctive. Tolstoj pohliadol na ňu so sústrast'ou a pýtal sa jej, čo by si žiadala? Žena mu porozpovedala v krátkosti, že utratila svojho manžela a že ho nemá ani za čo pochovať. I prosila ho, aby jej dal nejakú almužnu, aby mohla dať odslúžiť aspoň jednu sv. Omšu za jeho dušu. Tolstoj v tom síce neveril, ponevác bol ale skutočne vzdelaným mužom, nechcel urážať city ubohej ženy a miesto toho, žeby sa bol pustil s ňou do hádky o záhrobnom živote siahol do vrecku a dal jej dukát, aby mohla svojho zosnulého manžela slušne pochovať. . . Žena sa pod'akovala a odišla. . .

Bolo asi týždeň po pohrebe sedliaka. Tolstoj sedel pri svojom písacom stole za zamknutými dverami a v nočnej tichosti robil posledné opravy na svojom diele, ktoré ho malo — jako si on to sám predkladal — svetochýrnym urobiť. A tu hľ'a na raz čo sa stane? Tolstoj zdvihne hlavu, rozhlíadne sa po izbe a k svojmu veľkému prekvapeniu uzre pred sebou stáť podobu sedliaka, prihodenú halenou, v súkených nohaviciach, s krpcami na nohách. Tolstoj sa prelakol i pýtal sa

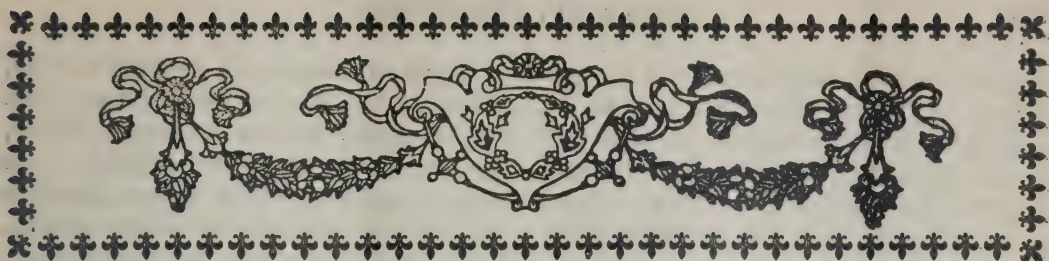
s chvejúcim sa hlasom: Človeče, jako ste sa sem dostal, keď sú dvere zatvorené? A sedliak sa úctive poklonil, pozdravil pána a riekol: Pane Grófe, duchovia klúčov nepotrebujú a ja som duchom toho sedliaka, ktorého ste vy pred nedávno dal na svoje útraty pochovať. . . Gróf zblednul a krv zmrzla v jeho žilách. . . Duch ale pokračoval: Nelakajte sa Pane Grófe! nechcem vám ublížiť. Ja sa vám chcem len pod'akovať za milosrdenstvo, ktoré ste mne a mojej žene preukázal. Sv. Omša, ktorú moja manželka za vaše peniaze dala odslúžiť za moju dušu vyslobodila ma z očistca a ja som požiadal Boha, aby mi dovolil vrátiť sa na chvílu a pod'akovať sa vám za váš šlachetný skutok. On mi to neodeprel a preto ma tu dnes vidíte. Boh vám zaplat' za vašu dobrosrdečnosť a vynahrad' vám to stonásobne, čo ste pre mňa učinili. . . A duch sedliaka sa znovu poklonil a zmizol tak tichúčko, jako aj prišiel. . .

A Tolstoj? Zostal sedieť pri stole prikuvaný. . . zamyslený. . . Po dobrej chvíli ale vstal, vzal svoj rukopis a hodil ho do pece a hladiac do žltomodrých plamienkov pokrutil s hlavou a riekol: Takto skrižuje Boh plány človeka. . . Kto by si to bol len pomyslel? . . .

Áno, cesty ľudské sú nenie cesty božie a cesty božie sú nenie cesty ľudské. L'udia môžu smýšľať všelijako, ale Boh zostane ten samý, nezmenený. Na tom nezáleží že jako si Ho l'udia predstavujú a či súhlasia s tým poriadkom, ktorý si On zaviedol v svojom kráľovstve.

Táto na oko tak nepatrná udalosť ale, je len novým dôkazom toho, že duše v očistci nikdy nezostanú dlžníkmi tým, ktorí sa o ich vyslobodenie primlúvali alebo jakýmkoľvek spôsobom im v tom pomáhali.

Cesty Božie.

Napísal: Jozef Šteller.

NÁŠ mlynár, Ján Sušina, ináč veselý, bol jakýsi zamyslený. Ani to božie slniečko nebolo vstave vylúdiť úsmev na jeho zastaralú tvár. Opretý o plot díval sa nemo dolu do doliny s pozornosťou sprevádzal rozkazy Štefana Kopeckého, inžiniera novozaloženej električnej Kompánie, ktorá ho behom krátkeho času mala pozbaviť jeho každodenného chleba.

Ale dlho nevydržal. Oči jeho zakalily sa slzami a on s ťažkým srdcom utiahol sa do mlyna, aby pri hukote mlynice zabudol na svoje trampoty. Dôjduc na mlynicu, vzal vrece pšenice a vysipal ho do korita. A jako sa tak díval do tej rýchle úbiehajúcej pšenice, zdalo sa, že s každým zrnkom kvapka krve ubýva aj z jeho ťažko raneného srdca.

Sušina bol všeobecne obľúbený človek na celom okolí. L'ud ho miloval pre jeho statočnosť a usilovnosť. Ochoť jeho nemala hraníc. Obslúžil každého s radosťou a nebolo človeka, ktorý by sa bol môhol požaľovať, že ho snád' pretiahol. Preto všetko utekalo k nemu a mlyn jeho v pravom smysle slova nabitý bol s obýlim. Nenie tedy divu, že sa mu dobre viedlo a že si odložil niečo tých okruhlých.

Ale prišla doba, keď sa aj nad jeho hlavou sbily chmáry. Hradskí páni, ktorí ned'aleko jeho mlyna mali svoje dielne na vyrábanie súkna, usniedli sa, že si postavia pod kopčekom elektrické turbíny a narazia do nich vo-

du rieky Olšavy, ktorá hnala aj mlyn nášho Sušinu. To ale značilo úplné zničenie mlynárovho obchodu. Bo čo z takého mlyna, ktorému odrazili vodu. Môžeme si tedy predstaviť zrotenosť Sušinu, keď sa doznal o zhubnom pláne Hradských Pánov. Chudák v zlosti svojej neznal čoho sa má chytiť. Zúril, hrešil, plakal, ale to všetko nič nepomohlo. Konečne odhodlal sa, že si súdobnou cestou bude vymáhať svoje právo.

Zašiel si tedy najsamprv ku služnému. Služný prijal ho po priateľský. Ale keď vypočul jeho žalobu, pokrutil hlavou a riekol: Prateľu! s vami to jakosi smutne vyzerá. Lenže verte mi, tu nenie žiadnej pomoci. Väčšina okolitých majiteľov podpísala povolenie a menšina, jako sám znáte, musí väčšine ustúpiť. Ja bych Vám radil, aby ste sa podrobil svojmu osúdu a nerobili si daromné výdavky.

Slová služného zneli síce pekne, ale nie v ušiach Sušinu. Preto pokrutil hlavou a vzdychol si: "Jestli je ešte pravda na zemi, ja ju nájdem; nájst' musím. A jestli ju nenájdem, padnem s ňou spolu, ale padnem čestne. S Bohom pane Služný!..."

Dvere sa zatvorily za Sušinom a úbožák išiel kľučkovať d'alej. Prišiel ku Županovi i s advokátom spolu. Po dlhých ceremoniach bol pripustený k výsluchu. Župan sedel na pohodlnom koženom stolci a v ústach mal fajnú, voňavú cigáru. Keď vkročil

Sušina i s advokátom, vymenil ich pozdrav kývnutím hlavy a kázal sa im posadiť. Prv ale než by sa boli dali s ním do reči, upozornil ich, aby boli krátki, pretože vraj štvorka čaká pred dverami, aby ho zaviezla kdesi na banket. . . Páni naši tedy, aby nezdržali Župana, usilovali sa byť krátki a predniesli mu celú záležitosť len v jadre. Keď boli u konca, Župan pýtal sa Sušinu: Pane Sušino! pamätáte sa, koľko štátnej dane ste platili minulého roku od vášho mlyna?

— Áno, pamätám. — Bolo toho okolo tri sto korún. —

— A viete koľko dane bude platiť Kompánia Hradských za užívanie vodnej sily, keď sa postavia ich turbíny? Bezmála tol'ko, koľko celá vaša obec. Bude toho vyše 25,000 ročne. My vás ľutujeme, ale štát má tiež svoje výdavky a musí hl'adat' spôsoby na ich zaokritie. Jestli sa chcete súdiť so štátom, môžete. Na to máte úplné právo. Ale za to vám ručím, že moc nevyhráte. Ba bojím sa, že príjdete aj o to, čo máte. Radil by som vám tedy, aby ste venovali svojmu gazdovstvu a mlynu dali pokoj. Moja úcta! . . ."

Boli odbavení. . . Sluha otvoril dvere a mlynár Sušina v tom okamihu znal, že na čom stojí.

Od toho času počnúc náš mlynár sa cel'kom zmenil. Stal sa chmuravým a zádrapčivým. Nič ho netešilo, ba jeho vlastná domácnosť stala sa mu odpornou. Občania síce ľutovali ho. Ale beda tomu, koho už ľutujú. Tomu už nenie pomoci. Jedine jeho dcéra Anička mala naň ešte koľko-tol'ko vplyvu. Ona jediná bola vstave zahľadiť vrásky na čele svojho otca. Ona bola vstave utíšiť ho, keď ho duch pomstvy zachvátil. Ba často bola mu anjelom strážcom, ktorý zaháňal od neho ducha zúfalstva. A ten sa veru často dobíjal do duše jeho.

Anička ináč bola už dospelá dievka. Pekná, driečna, urastená jako jedla. Pravý obraz svojej zosnulej matky. Mohla sa už sto krát vydat'. Ale láska a starostlivosť o otca nedovolily jej, aby sa odvážila k tomu kroku. Práca pod jej rukou len tak horela. Od čistoty leskol sa celý mlyn a poriadok, ktorý si po matkynej smrti v domácnosti zaviedla široko d'aleko hlásal každému, že bude z nej prvotriedna gazdiná, za ktorú sa žiadon mládenec nezahanbí. Lenže mládenci naši nemali št'astia. Mnohí sa uchádzali o jej ruku, ale ona každého odpravila. Nie žeby snád' bola bývala priberčivá, alebo žeby bola snád' nimi pohrdala. Nie, ani z d'aleka. Ona vzdor svej krásy nemala pýchy u seba. Preto nik nebol vstave pochopiť jej jednanie. Jej vrstovníčky sa už všetky povydávaly, len ona stála osamelá, jako jedla v rúbanici.

Ale prišiel aj jej čas. Jedného rána zašla si do hája nažať trávy pre statok. A koho tam nepotkala? Pána Štefana Kopecký, mladého inžiniera, ktorý spracoval plány novej elektrárne a pod ktorého dozorom sa turbíny stavaly.

Mladý muž úctive pozdravil dievku a dal sa s ňou do rozhovoru. Dievča sa zapýrilo, pretože spomlo si, že je o samote a náhodou, žeby ich tak za včas rána niekto prekvapil, môhol by si snád' o nej všeličo myslieť. A toľmuto by bola chcela silou mocou vyhnúť. Umienila si tedy v tom okamihu, že bude k nemu krátka a že sa bude ponáhlať čím skôr nazaď, aby sa dostala domov ešte pred zvonením. Ale vzdelaný mladík tak šikovne vedel priasť rozhovor, že mu nemohla vyhnúť. A v tom milom rozhovore minúta bežala za minútou, až tu hľ'a zrazu udre raňajší zvon na Anjel Pána.

Aničke viac nebolo treba. Skočila,

jako keby ju bol had uštipnul a pokarhajúce mladého muža, že ju tak zahovoril, dala sa do práce. Kosák sekal trávu jako britva a sotvá to vzalo desať minút, batoh bol plný trávy.

Lenže ani Kopecký nebol z tých, ktorých treba núkať do práce. Odprosil Aničku a zaviažuc jej batoh prehodil si ho cez plece cel'kom z ľahka, jako keby to bola len nejaká hračka a kráčať s ňou až k mlynu. Ich rozhovor snuval sa ďalej. Rozprávali o čarokrásnej prírode, o tých utešených kvetinách, ktorými boli lúky posiate, o slávikovi, ktorý si tak okúzľujúce prespevoval svoju raňajšiu pieseň, o tom božom slniečku, ktorého lúče odrážali sa na vlnách blízkeho potôčka. A Boh zná o čom by boli ešte vyprávali, keby Anička nebola zbadala, že prišli na krížne chodníky kde sa jej cesta odrážala do mlyna. Tu zastala na chvíľu a pýtala si svoj batoh. Kopecký jej ho podržal kým si uzlík zaviazala a pod'akujúc sa jej za milý rozhovor, podal jej ruku a rozlúčil sa s ňou v tej nádeji, že pri danej príležitosti znova sa stretnú, aby sa mohli lepšie obznámiť jeden s druhým. . .

Rozlúčili sa. . . Každý pošiel svojou stranou. Konecký namieril kroky ku elektrárne, Anička zase k otcovskému domu. Tu i tam bolo ešte badať, že sa ohliadli jeden po druhom, ale diaľka čoskoro pohltila ich postavy. . .

Mlynár sa netrpezlivo prechádzal po dvore, čakajúc na dcéru, ktorá sa veru trocha opozdila. Sotvá že sa Anča ukázala v bráne, otec sa osopil na ňu: “Dievča! kde sa túlaš? Inokedy si mala statok dávno obriadený a teraz už je poľ siedmej a ešte ani kravy sú nenie podojené. Kde si bola tak dlho? . . . Ja som sa už skutočne obával, že sa ti niečo pridalo. . .”

Aničku zaliala krv. . . Jej tvár zostala červená jako pivonija. . . Srdce jej začalo trepotat' jako vtáča, ktoré

sa do sýdla dostalo. . . Bála sa pozrieť otcovi do očí a len tak stranou nadhodila: “Tá božia príroda bola dnes taká utešená, že som sa do nej celá zal'úbila. A kým som rozjímala o jej kráse, čas ubehol a až vtedy som sa zbadala, keď zazvonili. . .”

“Pravdu máš dcéra moja. Tá príroda je skutočne báječná,” — nadhodil mlynár. “Mne je ale len to nápadné, že tú samú prírodu už jedonadvädsať rokov obdivuješ a až teraz si sa do nej zal'úbila. . . Nedivíš sa tomu ty sama? Dievča, dievča, daj si pozor, aby si nesadla na lep kadejakým sladkým rečičkám! . . .”

“Jakým rečičkám?” Zdvihla hlávku Anča a pozrela sa bojazlive do otcových očí. . . Ale zbadajúc otcov úsmev, zaraz ich aj sklopila. . .

“Dievča!” pokračoval mlynár — “Ja som už dost' starý na to, aby som vstave bol čítať v tvojej duši. . . Bud' istá, že som nestriehol za tebou, ale vidím, že si celá rozochvená a z toho súdim, že dnes hodil niekto sýdlom po mojom vtáčkovi, aby ho ulovil. . . Povedz mi dievča, či nemám pravdu?” . . .

Anička zdvihla svoju ovesenú hlávku a miesto odpovede ukázala na maštal s poznámkou: “Otče! prepáčte! statok bučí. Musím sa ponáhlať. . .!”

Otec prepustil dievku a hl'adiac za nou usmial sa: “Či ju vidíte? Ona by mi chcela naduť do hlavy, že prírodu obdivovala. Ale ja si dám hlavu zotiať, že dnes tá príroda božia bola len rámcom pre niekoho a Anča moja nie rámec, lež obraz obdivovala. . . Kebych sa mal s kým stavať, na to by som postavil celý môj majetok. . . No ale nech je jako chce. Len nech je poriadny, aby bolo z nich niečo. . . Nebránim jej. Už je čas, aby sa aj ona dostala pod čepiec. . . Zvedavý som len, či sa mi prizná, čo to bol za vtáčik. . .

* * *

Minul sa tý žden — dva, dievka ale stále mlčala. Otcovi to bolo podozrivé. Umienil si tedy, že bude dávať pozor na ňu a že ju tu i tam postriehne, aby sa doznal, čo to za chlapa, ktorého si ona vybrala. No nemôhol mu prísť na stopu. Dievča bolo veľmi opatrné a keď ráno aj vyšlo tu i tam do pola, vrátilo sa vždycky na čas, tak že otec nemal žiadnej príčiny k zádrapke. Mimo toho bola k nemu milšou, privetivejšou jako pred tým, len na jazyk svoj dávala strašný pozor, aby sa jej niečo nevyklzlo z úst, čo by ju mohlo prezradiť.

Ale daromná bola opatrnosť Aničky. Ktosi ju predsa zbadal, že sa schádza s Kopeckým a pošepnul to jej otcovi. Mlynárovi nebolo viac treba. Ako keby bol niekto nôž vrazil do jeho srdca. Nikam sa nevedel spriatel'čiť s myšlienkou, žeby dcéru svoju vydal za jedného z tých, ktorí ho chleba pozbavili. Sotvá že sa to doznal, vzal dcéru na krátko a Anička, ktorá bola vždycky prostrosrdečnou ku svojmu otcovi, nelúhala ani teraz, ale priznala sa mu, že Kopecký je ten muž, ktorého si vybrala a že jestli jej to otec povolí, ochotná bude vydat' sa za neho.

To ste mali vidieť nášho mlynára! Tak to vyzeralo s ním, ako keď niekoho s holým telom hodia na žeravú pahreb. Vyskočil vám zo stolca, ako keby ho bola bomba vyhodila a v tom prvom rozčúlení málo čo chýbalo, že sa nepozabudol a že neovalil dcéru svoju so stolcom, ktorý na ňu zdvihol. Ale keď sa poďíval do jej nevinných očí a videl zrkadlit' sa v nich tú jej neobyčajnú prítulnosť, ruky jeho klesly a s nimi spolu klesol aj stolec až k zemi a z jeho úst vydrely sa slová: "Tak toto som si ja zaslúžil na moje staré dni od mojej dcéry, aby sa spojila s mojimi najzat'atejšími nepria-

tel'mi a doniesla mi do domu hada, ktorý bude žrat' srdce moje? Dievča hovor, čo sa ti stalo? Potratila si rozum? Či ti niekto počaril? . . ."

Ale Anička poznala svojho otca. Ona vyčítala z jeho tvári, že prvý výbuch jeho hnevu sa už pominul a že o chvíľu bude možné povyprávať sa s ním aj rozumne. Preto miesto odpovede sklopila hlavu a mlčala, aby neliala olej na oheň. . .

Otec čakal na odpoveď. Očakával, že sa mu snád' sprotiví. Ale jej mlčanlivosť a jej pokora ho odzbrojily. Ovládal sa tedy a prisadol si k nej. Vzal si ju za ruku a pozrúc jej do očí pýtal sa jej: "Dievča povedz mi, či ty necítiš, že s týmto krokom podkopávaš môj vlastný živôt a kopeš môj prečasný hrob? Nenie dost', že mi ho druhí kopú, ešte aj ty ím chceš pomáhať? Ale keď ozaj chceš v tejto práci pokračovať, len pokračuj. Vykop mi ten hrob čím skôr aby som ti nestál v ceste. A keď bude hotový, l'ahnem si doň v tom povedomí, že moja vlastná dcéra bola mojím hrobárom. . ."

— Otče! nemlúvte tak, lebo to rozrýva moje srdce — zastonala Anna.

— Tak? Pravda rozrýva tvoje srdce a či ty nerobíš to samé s mojím? To t'a bolí, keď ja sa dotknem tvojho srdca, ale ty nemáš pre mňa ani štipku súcitu, keď badáš, že moje srdce krváca následkom tvojej nerozvažlivosti a pošetilsti. . . Dobré dcéro moja, ja nebudem rozrývať tvoje srdce. Nebudem ti robiť žiadne výčitky, žiadne prekážky. Bud' št'astná a blažená v náručí môjho vraha. Ja som už dost' starý, aby som sa ustúpil. Ja sa obetujem za teba a dokážem ti, že moja láska k tebe je väčšia, než tvoja ku mne. . . To ti postačí. . ." A s tým vstal so stolca a chcel odísť, ale Anička chytila ho za rukáv a pritiahla ho ku sebe. . .

— Otče! vy mi krivdíte a krivdíte aj Kopeckému keď ho nazývate vrahom svojím. Či vy neznáte, že on je len zamestnancom kompánie? Či vy neznáte, že on tak poctive vyhl'adáva svoj chlieb, jako bárs aj vy, alebo bodajkto z nás? Jeho najali, je platený a koná svoju povinnosť na ktorú sa podobral. Vy keď máte niečo s kompániou, vyrovnajte si to s ňou, ale nevinnému človekovi neublížujte. On vám neublížil, a on si toho nezaslúži. . . Ináč jestli vám je to proti vôli že sa s ním schádzam, zrieknem sa ho a dokážem vám, že moja láska k vám je aspoň tak veľká, jako vaša láska ku mne. . ."

— Neustávaj sa dcéro moja! Škoda umývať černocho. On bielym nikdy nebude. Kto sa raz spojil s mojimi nepriateľmi proti mne, ten aj sám je mojím nepriateľom, mojím vrahom. . Ja viem čo hovorím a od môjho tvrdenia neodstúpim. . ."

"Maj si ho tedy, maj keď chceš. . .! Aspoň znám čoho som sa dožil na moje staré dni a to na mojej jedinej dcére, ktorú som tak vrele miloval. . ." A s tým vstal a odišiel do zahrady, aby mu vietor trochu prehnal tie hrozné myšlienky, ktoré ho tak ukrutne tríznilo. . .

Anička ale oprela svoj laket' o stôl a pochovala tvár svoju medzi dlane a dala sa do plaču. . . Plakala horko. . . Snád' ani na pohrebe svojej matky tak horko neplakala, jako teraz. . . Až vtedy cítila, že tol'ko trňov má v sebe ukrutných láska. . .

II.

Kopecký si nevedel predstaviť, čo sa mohlo stať s jeho milenkou, Anič-

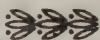
kou. Hl'adal príležitosť, aby sa stretol s ňou, ale zbadal, že mu ona sama vyhybá. Nevedel si to vysvetliť. Ved' ublížiť jej neublížil. Dotieravým nebol, aby ho bola snád' zunovala. Kalikou a žobrákom tiež nebol, aby sa bola musela snád' hanbiť za neho. Jedným slovom nevedel príjsť na stopy príčine, ktorá mu vyrvala z rúk tú, ktorú si on tak vrele zamiloval.

Nemýlme sa ale a nepredstavujme si, že sa snád' Kopecký vzdal svojej nádeje na ruku Aničky. Ani z d'aleka. On bol mužom železnej vôle a čím viac prekážok videl pred sebou, s tým väčšou chuťou pracoval na ich odstránení. Umienil si tedy, že aj tieto prekážky prelomí, čo by ho to čo stálo.

V nedeľu jako riadne, zašiel si do chrámu a vyjdúc z kostola počkal si na Aničku. Pozdravil ju vlúdne a stísol jej ruku po priateľsky. V tom okamihu ale pocítil aj to, že sa jej ruka zatriasla od rozčúlenosti. Pozrel sa jej do očí a vyčítal z nich neopisateľný bôľ. Zaraz vedel, že kol'ko bilo. . . Aby ale v okolo idúcich nevzbudil nejaké podozrenie, len v krátkosti sa jej pýtal: "Otec ti prekáža?" Ona prikývla s hlavou. . . "Dobre." Nadhodil on. "Ja bych sa chcel s ním poshovárať. Prv ale než by k tomu došlo, urč mi miesto a čas, kde by som sa môhol s tebou stretnúť, aby sme sa dorozumeli, že jako máme pokračovať. . ."

Anička sa zamyslela na chvíľu a po krátkom uvažovaní riekla: "V nedeľu večer bude tanec v hostinci. Ja sa vypýtam. Čakaj na mňa pod lipami za elektrárňou o desiatej večer. Tam nás nik nebude vyrušovať. . ." Kopecký privolil a s tým sa rozišli. . .

(Dokončenie budúce.)

Žalmy Kráľa Dávida

Žalm 10.

Ja dúfam v Pánu; prečo že horíte duši mojej: Prest'ahuj sa na horu, jako vrabec!

Lebo hl'a hriešnici natiahli kušu svoju a napchali si kapsu šípami, aby strielali po tme na úprimných srdcom.

To čo si ty previedol, oni zkazili, spravodlivý ale čo učiní?

Pán prebýva v chráme svojom svätom, jeho sídlo ale nachádza sa v nebi.

Oči jeho hl'adia na chudobného a výčka jeho s pozornosťou sprevádzajú synov ľudských.

Pán skúma spravodlivého a bezbožného a kto miluje nepravosť nenávidí dušu svoju.

Spustí osídla na hriešnikov; oheň a sír a povetrica budú podielom ich kalicha. (Rozumej ich osúdu.)

Lebo spravodlivý je Pán. On miluje spravodlivosť a na rovnoprávnosť hl'adí s obľúbou tvár jeho.

Vysvetlenie:

Po prečítaní tohoto Žalmu zaraz zbadáme, že musel byť zostavený v takej dobe, keď Dávidovi znovu hrozilo nejaké prenasledovanie zo stránky nepriateľov jeho, zvláštne ale zo stránky kráľa Saula. Jakonáhle ale priatelia zbadali, že mu znovu hrozí nebezpečenstvo, napomenuli ho, aby sa utiahol do hôr, a hl'adal si útulok v jaskyňách, kto-

ré nik nepozná. Dávid ale zdráha sa vyhovieť žiadosti svojích priateľov, odvolávajúc sa na spravodlivosť a prozreateľnosť božiu, v ktorej vždycky dúfal a ktorá ho dosavád' vždycky chránila.

Podrobný význam jednotlivých veršov ale je nasledovný:

“Já dúfam v Pánu. Prečo že horíte duši mojej: Prest'ahuj sa na horu, jako vrabec.” Dávid vydobil značné víťazstvo nad Fíľistinskými. Ľud Izraelský oslavuje ho a prespevuje mu: “Saul zabil tisíc, Dávid ale desaťtisíc.” Toto zbudí žiarlivosť kráľa Saula. Saul vidí, že sláva jeho kloní sa k západu. Nechcel by ju utratit'. Miesto toho tedy, žeby sa tešil víťazstvu Dávidovmu, ktoré je vlastne víťazstvom národa jeho, cheľ by sa ho zbaviť a úklady robí životu jeho. To vidia priatelia Dávida a radia mu, aby sa utiahol do hôr. Oni vedia, že Dávid ešte čo pastier oviec svojho otca mal príležitosť obznámiť sa s jaskyňami okolitých hôr, nasledovne bude znat' aj miesto, kde sa ukriť, aby ho ruka Saulova nezasiahla. Dávid ale jako to z tohto veršu vidíme, zazlieva priateľom svojím tú ich príliš veľkú starostlivosť a ujist'uje ich, že Boh, v ktorom dôveruje prispeje mu k pomoci v dobe prenasledovania a on nemusí letieť — jako vrabec

pred jastrábom do hôr, aby sa u-
kril.

Vo verši: “Lebo hl’a hriešnici
natiahli kušu svoju a napchali si
kapsu šípami, aby strielali po tme
na úprimných srdcom” oddôvodňu-
jú priatelja svoje napomínanie. Oni
vedia, že kráľ Saul má mnohých
podlizačov, ktorí sa radi vyhrieva-
jú v lúčoch slávy svojho kráľa.
Preto chcú mu byť po ruke v od-
stránení jeho soka. Aby sa im to
ale podarilo, zmenšujú zásluhy Dá-
vidove a čo Dávid stavá mečom, to
oni váľajú svojím utrhačným jazy-
kom. “To čo si previedol, oni zka-
zili.”

“Spravodlivý ale čo učiní?” Ty
ale spravodlivý Dávide, čo si ty
počneš? Môžeš sa ty odvolávať
na právo svoje koľko len chceš. Ích
je viac. Oni t’a prekričia a hlas tvoj
odzníe na darmo. A keby len to.
Lež oni sú na stráži a len na oka-
mih čakajú, keby t’a mohli zra-
zit’. Ích kuše sú už namierené a
natiahnuté a ích kapsa naplnená
je šípami, aby keby t’a s jedným
netrafili, mohli poslať za tebou za-
raz v zapätí iný. Maj sa tedy na
pozore! Iné ti tedy nezbyva, len
útek, do tmavých lesov, ktoré ty
lepšie poznáš, jako tvoji nepriate-
lia. . . Takto smýšľajú hl’a priate-
lia Dávida. . . A jakože smýšľa Dá-
vid?

Dávid miesto toho, žeby schytil
plášť svoj a utekal do lesa, pouká-
že na svätostánok a hovorí: Ja po-
znám lesy naše, poznám i jaskyne,
ale nenie lepšej jaskyne nad sväto-

stánok. Tam sa ja utiahnem k no-
hám Boha môjho. Tam ja nájdem
najistejší útulok. . . A keby Ho tam
nenašiel, pozdvihnem zrak svoj k
nebu a tam Ho istotne nájdem, po-
neväč tam je pravý trón jeho. . .
Oči jeho shliadnu na mňa chudob-
ného a zrak jeho s pozornosťou
bude sprevádzať tak mňa, jako aj
nepriateľov mojích. On bude skú-
mať srdce moje, či sa nedopustilo
nejakej nepravosti, ale skúmať
bude aj srdcia mojích zlomyselných
nepriateľov a beda im, keď sa do-
káže o nich, že kráčajú po krivých
chodníkoch. Bo každý, kto miluje
nepravosť, je vrahom duše svojej.

A čo sa nepriateľov mojích týka,
tých sa nemám čo obávať. Oni
chystajú siet’ pre mňa a Boh pri-
chystá siet’ pre nich. Sodoma a
Gomorha si tiež myslely, že újdu
hnevu božiemu a neušly. Boh so-
slal na nich oheň a sír a povetricu
a zhladil ich spovrchu zeme. A to
samé čaká aj na mojích nepriate-
ľov. Nech len vyvádzajú svoje
hlúpe kúsky, ved’ prjde hodina
keď Boh naleje blenu do ích kali-
cha. Lebo Boh je spravodlivý, kto-
rý rovnou mierou meria i mne i ne-
priateľom mojím, ktorí mi krivdia.
Nestrachujte sa tedy o mňa, pria-
telia moji! Osúd môj je v rukách
božích a kým ma On chráni, nemám
sa koho báť. . .

Poneväč je tedy tento Žalm tak
preplnený dôverou k Bohu, Cirkev
katolícka veľmi múdre dáva ho do
úst Spasiteľa vo sviatok jeho tr-
ňovej koruny a vo sviatok piatich

rán jeho. Podobne modlieva sa ho Cirkev aj vo sviatok Sedemboľastnej Panny Marie.

Tak Spasiteľ, jak jeho sv. Matka boli plní dôvery nie len vtedy, keď slniečko svietilo nad ich hlavami, ale zvláštne vtedy, keď sa chmáry prenasledovania sbily nad nimi. A dôvera v spravodlivého

Boha bola tá, ktorá im pomáhala v znášaní rôznych protivenstiev. Preto aj nás vyzíva Cirkev pri čítaní tohoto Žalmu, aby sme netratali dôveru, keď zbadáme, že nás nepriatelia obklúčili zo všetkých strán. "Keď Boh s nami, kto proti nám?" Nech to bude našim heslom a bud'me istí, že zvíťazíme.

Duch Matky.

Bola to chladná novembrová noc. Dážď sa osieval už od večera a nebolo nádeje, žeby prestal do rána. Dp. Pružný práve dokončil svoj breviár a chcel sa uložiť na odpočinok, aby zohrial svoje zmeravené údy. Kúrit' totižto ešte nekúril, pretože šetril s uhlím, ktorého veru moc nebolo. Ako sa tak vyzlieka na raz zvoní ktosi na dverách. Kňaz otvoril okno, aby sa presvedčil, že kto zvoní. No, bola to stará babička, ktorá ho úctive prosila, aby nemeškal a prišiel zaopatrít' jej t'ažko nemocného syna. Kňaz dlho neváhal. Obliekol sa a zašiel si do chrámu po najsvätejšie telo Spasiteľa a po sv. Oleje, ktoré potreboval k vysluhovaní Posledného Pomazania. Starenka počkala si naň pri kostolných dverách a pokloniac sa velebnej Sviatosti, viedla ho mlčky ulicami mesta až ku domu, kde jej syn býval. A zazvoniac na synove dvere zmizla. Kňaz sa zarazil. Bolo mu to jakési nápadné, že ho starenka až do domu nezaprevadila ba ani to si nevedel vysvetliť, jako mohla tak rýchle zmiznúť z očí. Iné mu tedy nezbývalo, len zazvoniť znovu a čakať kým mu otvorí. Po dlhšom cenganí konečne predseda vystrčil ktosi hlavu oknom a dopytoval sa kňaza, že koho hl'adá.

Kňaz vysvetlil v krátkosti cieľ svojej nočnej návštevy, ale muž v obloku krutil hlavou a presvedčoval kňaza, že to musí byť nejaký omýl, pretože v dome nik nenie nemocným. Duchovný pod'akoval sa za vysvetlenie a chcel sa vrátiť domov, v tom ale ozval sa znovu hlas muža z okna: "Velebný Pane! Keď ste už tu a že tak prší, rád bych vám, aby ste vkročili do vnútra a trocha sa zohriali. Ja i tak nemôžem spať a bude ma len tešiť, keď budem mať spoločnosť aspoň mi čas prejde."

Kňaz poslúchol a vkročil. V prednej izbe vítala ho socha Matky božej na šikovnom podstavci s horiacou lampkou. "Tak predseda dostal som sa do katolíckeho domu." A s tým složil veľ. Sviatosť k soche Matky božej, aby počas rozhovoru nebola zneucteniu vystavená. . .

Muž, ktorý mu dal prístrešia, bol asi päťdesiatnik. Vidiac, že kňaz zložil Sviatosť na podstavec ku soche P. Marie, poznamenal: "Ja síce na obraze a sochy moc nedám, pretože som pokrokárom, ale túto sochu si ctím, čo pamiatku po mojej zosnulej matke. Chudina kým žila, vždycky pálila svetielko pred touto sochou a keď sa vyberala na večný odpočinok, pýtala

ma, aby som tú sochu nezanedbal. Ja som jej to prisľúbil a od tých čias čo zomrela, držím stále svetlo pred touto sochou.”

Kňazovi v tom napadla podobizeň staručkej osoby. Bola to podobizeň tej samej ženy, ktorá ho k domu priviedla a po privedení tak záhadne zmizla. A vezmúc ju do ruky obzrel si ju z bližšie, aby sa presvedčil, či je to tá samá osoba. A skutočne bola na ňu, tak že kňaz nemal viac žiadnej pochybnosti o tom, že to bol duch matky, ktorý jeho ku synovi priviedol. I pýtal sa domáceho pána: “Je to obrázok vašej matky? . . . Vidíte toto bola tá osoba, ktorá ma sem priviedla tejto noci a ktorá si tak vrele žiadala, aby som vás zaopatril sviatosťami umierajúcich.”

Môž byť! Tomu by som sa ani nedivil. Ved’ ona vždycky hovorievala, že sa bude modliť za moje obrátenie. To ale ťažko pôjde. . . Jak bych sa ja môhol teraz spovedať, keď moja noha už vyše tridsať rokov neprekročila prah kostola. A za tridsať rokov — sami viete — človek mnoho hlúposti sa dopustí. Jak bych ja môhol

rozhrešenie očakávať. To hraničí s nemožnosťou. . . Nemyslíte?”

— Nie Pane! u Boha nenie nič nemožného. Jediné, čo sa od vás vyžaduje, je aby ste ol’utoval zo srdca svoju minulú nedbanlivosť a hotový bol začať nový život. K tomu ale nič iného nenie za potreby, len trocha dobrej vôle.

A starý hriešnik posadil sa na stolec a zamyslel sa, potom ale pustil sa s kňazom do reči a opísal mu celý svoj život tak po svojom a keď bol s tým hotový, doložil: Smutne to vyzerá so mnou čo? To by ste si veru nebol myslel, že dnešnej noci takúto rybu ulovíte. . . Tak myslíte, že mi môžete dať rozhrešenie? Dajte mi ho jestli možno. To zahojí rany mojej duše. . .

A starý hriešnik na povel kňaza klakol si na zem a kňaz ho rozhrešil v mene Otca i Syna i Ducha svätého.

Takto priviedol duch matky marnotratného syna do ovčince Kristovho a keď kňaz vykročil z jeho domu, poďakoval sa Bohu, že ho použil za nástroj pri obrátení jedného veľkého hriešnika.

Fr. A. Šulek, O. F. M.

PROSBY A VZDYCHY.

Nádej v Boha je slasť života.

Zbav nás Bože blúdov nevery, zachovaj nám, prosíme Ťa, poklad druhej svätej viery! Nedaj by sa duše naše — ani telo žiadnou nevereckou pliagou nezkazilo! — Ostrihaj nás a od všetkého zlého ochranuj všemohúci Boh Otec, Boh Syn a Boh Duch Svätý.

Ježišu predrahý, Tebe a Matičke Tvojej porúčame telo, srdce a duše naše! Tvoji sme, Tvojmi chceme zo-

stat’ za živa a po smrti! O, Ježišu, prijmi nás nehodných na milosť Tvoju!

Šťastná, pokoja milujúca a veselá rodina tá, ktorá číta, rozíma a nasleduje pokyny v Listoch sv. Františka.

Pokoja a milosrdenstvá dojdú ti, ktorí budú nasledovať príkazy Jeho.

Podáva

Pavel Luljak,
úd. 3. rádu sv. Františka.

SPOLOK

Kresťanských Žien a Matiek

DESIATY RECEPT PRE NAŠE MATKY.

DRAHÉ MATKY! ... V lese stály dve silné lipy. Z jara obidve sa obliekli do voňavého, zeleného rucha. Sotvá že zavítalo leto, zakvitly rovnako a tisíce včeličiek našlo na nich pokrmu. Vtáctvo rovnako sedalo na ne, rovnako si kládlo na ne svoje hniezda. Vetrik si rovnako zahrával s ich konármi, s ich košatou korunou. Slniečko božie rovnako venčilo svojimi lúčami ich krásnu hlavu. Dážď rovnako vlašil ich korene. Jedným slovom, naše dve lipy rástly v lese jako dve dobré sestry. Nikdy sa neveradily, nikdy sa neškriepily. Žily v lásky plnom objatí, tak jako sa na dve dobré sestry sluší.

Ale prišiel deň rozlúčenia. Prišli drevorubači a vyt'ali obe. Konáre ich poobtnali a pne zaslali do dielne jedného rezbára. Tu sa začala podivuhodná práca. Rezbár mal vykresat' z oboch líp po jednej soche. Trieska za trieskou odpadávaly z dreva pod dlátom rezbára. A naraz hl'a, čo vidíme? Z jednej lipy vykresal rezbár utešenú podobizeň Spasiteľ'a, z druhej ale ošklivú podobizeň diabla.

V obraze týchto dvoch líp odráža

sa aj náš vlastný obraz. Kol'kokrát' sa stane, že vidíme dve rovné duše, ktoré vyšly z toho samého hniezda. Pestovaly ich tie isté ruky toho samého otca, tej samej matky. Vyvíňovaly sa rovnako, vyrástly rovnako; ale tu hl'a, naraz príjde deň rozlúčenia. Ony sú vyt'até z domáceho kruhu a zanesené sú do dielne toho veľkého majstra — rezbára, ktorý sa volá život. A v tejto veľkej dielni tohoto veľkého rezbára z jednej bude vystrúhaná podoba Spasiteľ'a, z druhej ale podoba diabla.

Oh, Bože, človek sa zhrozí, keď ich poroyná! Pýta sa sám seba: jeli to možné, žeby dve duše, ktoré sebe tak podobné boly, ktoré sa za dlhý čas tak krásne vyvíňovaly, tak napredovali, naraz sa tak zmenily? Zmenily na tol'ko, žeby sa z jednej vyvinul obraz Kristov, z druhej ale obraz diabla? A predsa je tomu tak. To sa odtajit' nedá. Čo je toho príčinou? Príčinou toho je to, že tie dve duše, bárs sa im na oko dostala tá samá opatera, tá samá peč, predsa vnútri svojom musely byť rozdielného rázu. Jedna bola pevnou, tá jako skala, druhá bola sla-

bou jako slama. Jedna sa zoprela pokušeniam tohoto sveta a pod dlátom života vykresala sa z nej podoba Kristova; druhá ale poddala sa mámi dlám sveta a pod rukou života vyvinul sa z nej ošklivý obraz diabla.

V obraze týchto dvoch líp vidíte drahé matky, obraz vašich vlastných dietok. Kol'kokrát' divíte sa vy sami, jak to príjde, že jedno z vašich dietok je poslušné, pokorné, uctivé, mravné — druhé ale vzdor tomu, že vyšlo z toho samého hniezda, vzdor tomu, že ho vypestovala tá istá starostlivá ruka, predsa zaostane, zpoťvorí sa a prinesie len haňbu na vaše šediny.

Vy sa pýtate s úzkosťou: Jako by sa to dalo prekazit'? Jako by sa tomu mohlo predísť? Jaký liek by sa mal proti tomu použiť?

My sa vás ale pýtame: Čo robí zahradník s mladými stromkami, kým sa ony zosilnejú na tol'ko, že vstave sú sprotiviť sa výchrici?

Zahradník v prvom rade dá si záležať na tom, aby korene mladých stromkov mali stále dostatočnej vlahy. On ich polieva, polieva riadne deň po deň. Týmto spôsobom docielí, že korene mladého stromku pustia mnoho drobných bočných korienkov a čím viac korienkov pustia, tým lepšie sa budú oný držať pôdy, do ktorej boli zasadené. To isté musí robiť aj rodič so svojimi stromkami, so svojimi dietkami. . . Prvá práca je tedy polievanie. Rodič musí polievať dušu diet'at'a vodou milosti. Musí si klaknúť deň po deň pod ten kríž Kristov, a musí sa modliť za svoje diet'a, aby mu Boh osvietil rozum a pripravil pôdu jeho srdca, žeby ono vstave bolo prijat' tie pokyny a napomínania, ktoré sa mu zo stránky jeho vychovávateľ'ov dostanú. A Boh, keď vidí úprimnosť rodiča a sliší jeho vreľú prosbu, a vidí jeho namáhanie, ochot-

ný bude prispiet' mu k pomoci, ponevác Jemu samému záleží na tom, aby sa v duši diet'at'a utvoril a zdokonánil Jeho vlastný obraz. Preto Boh nikdy nenie skúpy k tým dietkam, za ktorých sa ich rodičia modlia. A s týmto polievaním netreba prestať. Treba vytrvať v ňom až dotiaľ, kým sa neukáže, že stromok je dost' pevný, aby odolal výchru, to jest, treba v modlitbe pokračovať až dotiaľ, kým rodič nebadá, že sa ráz diet'at'a na tol'ko upevnil, že ono vstave je ovládať pokušenia, ktoré sa deň po deň na dušu jeho valia.

Zahradník ale neuspokojí sa s tým, aby len polieval svoje stromky. On zaráží k nim aj kolík, aby ich môhol k nemu priviazať.

Podobne má činiť aj rodič. Diet'a svoje má priviazať ku kolíku bázne božej. Jako kolík ochraňuje stromky, aby ich vietor nevytruštil a nevyvalil, tak aj bázeň božia ochraňuje diet'a, aby ho pokušenie nezlomilo.

V minulom recepte spomali sme v krátkosti, že matky veľmi múdre robia, keď si posadia malučky na svoje kolená a keď im ukážu obraz Krista Pána na kríži, aby vidiac to dobité a dotríznené telo Spasiteľ'a, pochopili pomály ohavnosť hriechu, ktorý Ho na kríž pribil. Podobne dobre je, keď matka častejšie vypráva svojím dietkam o súdoch a trestoch božích. Keď im vysvetlí prácu spravodlivosti božej, keď im pohrozí súdom a trestom božím, tým večným pekelným ohňom, ktorý Boh zapálil pre neposlušných anjelov a pre ich privržencov. Keď chce matka utvoriť v duši diet'at'a primeraný pochop pekla len nech otvorí dobre rozpálenú pec; nech si vezme diet'a na svoje ramená a nech ho probuje hodiť do horúcej pece a uvidíte, čo bude diet'a robiť. Diet'a bude pišťať, ako keby ho drali a bude sa krčovite držať svojej matky,

aby ho do pece nehodila a vtedy, keď je diet'a prestrašené, treba ho utíšiť a vysvetliť mu, že ešte väčší oheň čaká naň v pekle, jestli nebude poslúchať Boha a jeho sv. Zákony. Tak sa zbudí v ňom pomály strach a bázeň božia a táto bázeň bude tým kôlikom, ktorý to diet'a podporí v čas pokušenia. A diet'at'u treba to častejšie pripomnúť, aby na to nezabudlo.

Stane sa ale, že niektoré diet'a nemá strachu pred ohňom. Ba na opak ono sa rado zabáva s ohňom. Také diet'a sotvá nastrašíte s ohňom. Pre také diet'a musíte hl'adat' iný spôsob. A pri takomto diet'ati zas tma viac strachu zapríčiní, než oheň. Pre také diet'a najlepšie je, keď ho matka položí do tmavého "klosetu" a zavre ho na chvíľu v páde že sa jej v niečom previnilo. Netreba ho tam dlho držať. Päť — desať minút postačí. Keď ho ale vypustíme, treba mu vysvetliť, že jestli bude priečne a jestli sa bude protiviť zákonom božím, že sa mu újde ešte horší žalár ako tu najší a ten žalár bude trvať na veky. Takto diet'a pomály nadobudne strachu a začne samo uvažovať, či sa to ozaj oddá dopúšťať sa všeliakych pošetilých kúskov, keď sa nám za to miesto odmeny len trest újde.

Samo sebou sa rozumie, že múdre matky sú vynálezavé a nájdu pre svoje dietky citlivý, primeraný trest bez toho, žeby s ním diet'at'u ublížily. Moderný svet síce zhrozí sa nad takouto "Ukrutnosťou" a odsúdi takúto matku, ale múdra matka na súd sveta nič nedá. Jej je milšia duša diet'at'a, ako všetky súdy ľudske.

Že na koľko účinkuje strach a bázeň na povahu človeka, to vidíme aj z nasledujúcej udalosti. Bogoris, bulhársky kráľ, ktorý bol známy o tom, že mal rád strašné veci, počul že po jeho krajine motá sa jakýsi mních,

ktorý zná utešené obrazy malovať. Kráľ dal si predvolať mnícha a naložil mu, aby mu namaloval obraz, ktorý každého človeka, čo sa naň poďíva, strachom a hrúzou naplnil. Povestný mních, ktorý nebol nik iný, ako sv. Metód náš apoštol, použil dobrú príležitosť a namaloval kráľovi jedon utešený ale v tom samom čase aj strašne hrozný obraz. Predmetom obrazu bol posledný súd. Na obraze bolo vidno ako prichádza Syn boží sediac na utešenej chmáre v sprievode svojích anjelov, aby súdil svet. Dolu pod nohami jeho rozprestierala sa jozafátska dolina. Táto dolina bola rozčesnutá zemetrasením na dve čiastky. Na pravej strane trhliny stáli dobrí, čili vyvolení; na druhej strane doliny ale shromaždili sa bezbožní, čili zatratení. Tváre vyvolených boli ožiarené slávou, tváre zatratených ale boli zohavené na špatu. Ba mimo toho z obrovskej trhliny šlahal hrozný plameň a zatratení zvíjali sa od bôľu v jeho náručí.

Keď obraz bol dohotovený, kráľ si ho dal odhaliť a skutočne práve za to, že bol tak hroznokrásny, zaľúbil sa mu. Ale nemyslíme si, že neučinkoval na neho. Učinkoval výborne. Kráľ totižto nevedel, čo obraz značí. Preto požiadal mnícha, aby mu ho vysvetlil. A sv. Metód vysvetlil mu s ochotou význam obrazu. A to vysvetlenie s tým živým obrazom spolu tak účinkovalo na kráľa, že nielen s rodinou ale aj s mnohými svojími úradníkmi prestúpil na kresťanskú vieru a dal sa pokrstiť, aby ako on riekol, vyhnuť hrôzám toho posledného súdu.

Keď tedy obraz posledného súdu takou hrôzou vedel naplniť srdce jedného surovca, prečo by on nevedel naplniť bážňou srdce jedného útleho diet'at'a?

Preto matky drahé napomínajte častejšie svoje dietky v ich mladosti a

poukážte ím na ten hrozný súd, ktorý na nich čaká, aby bázeň božia sostúpila do ích srdce a pohla ích ku obozretnosti a poslušnosti.

Nie na darmo hovorí sv. Bazil: Človeče! keď t'a hriech pokúša, spomni si na súdnu stolicu Kristovu, pred ktorú sa musí dostaviť každý človek i dobrý i zlý a jakživ nezhríš! S týmto učením obrátil sv. Bazil mnohých a môžete obrátiť a na dobrej ceste udržať dietky svoje aj vy drahé matky. A keby sa vás vaše dospelé deti pýtaly: “Maminko! kedy bude ten posledný súd, ktorého sa tak máme báť?” Rieknite dietkam vašim: “Dietky moje! na tom neschádza, že kedy bude ten posledný súd. On môže prísť dnes, môže prísť zajtrá, môže prísť o rok, alebo o sto rokov. Na tom neschádza. My vieme, že príjde, ponevác o tom nás ujistil sám Spasiteľ, a to nám má postačiť. Preto povinnosťou našou je žiť tak, jako keby sme sa už zajtrá mali dostaviť pred súdnu stolicu Kristovu.” A keď ím vy to nielen slovom rieknete, lež aj s jednaním dokážete ím, že život váš je ničím iným, jako stálou prípravou na posledný súd, vtedy bázeň vašu osvoja si aj vaše dietky a nasledovať budú váš vznešený príklad.

Jakonáhle ale vaše dietky zbadajú, že vy ích len strašíte, a že vy sami nebojíte sa myšlienky posledného súdu, dietky vaše miesto bázne usmiejú sa a pomyslia si: “To všetko sú len rozprávočky, ktorým verit' nemožno. Keby bolo v tom niečo pravdy, muselo by to účinkovať aj na našich rodičov. My ale na našich rodičoch žiadnej zmeny nevidíme. Škoda by bolo tedy s takými myšlienkami čas márnit’.

Nech naši rodičia strašia len jedon druhého. My si pôjdeme po svojej ceste.”

A toto je koniec rodičovskej výchovy, ktorá sa nezakladá na dobrom príklade rodiča. Môžu byť tedy rečičky vaše jakékol'vek sväté a sladké, ony nebudú mať žiadnej ceny, jestli sa nebudú zakladat' na vašom vlastnom dobrom príklade.

Kristovu podobizeň vykresat' z duše diet'at'a nenie tedy taká ľahká vec, jako si to snád' niekto myslí. Na vykresanie podobizne diavla ale človek mnoho skúsenosti nepotrebuje. K tomu nám dopomáha už naša vlastná k zlému náchylná vôľa. Len nechajte rásť diet'a bez opatery, bez napomínania jako strom v lese, zaraz máte z neho diavla; ale Kristov obraz, obraz pravej kresťanskej dokonalosti vykresat' z jeho duše vezme mnoho a mnoho času, ku ktorej práci potrebujeme veľkú trpezlivosť. Pri tom všetkom ale, drahé matky, nechceme vás znechutiť! Vaša práca bárs je ťažká, ale nenie nemožná, bó sama matka božia, ktorá splodila a vychovala Spasiteľa sveta ochotná je prispieť vám k pomoci. Proste si ju, nasledujte jej príklad, donášajte dietky svoje do chrámu čím častejšie, aby tá rosa nebeskej milosti ovlažovala ích dušu a z ích duše pomáły vyvinie sa lipa, z ktorej vy vstave budete vykresat' obraz Kristov, obraz vášho Sudcu a Spasiteľa. A keď ten deň súdu príjde, Kristus sa prizná ku svojmu obrazu a postaví si ho na pravú stranu a istí sme, že nezabudne ani na rezbára, ktorý ten jeho obraz vykresal, alebo aspoň pomáhal kresat'.

**DO SPOLKU KREĽANSKÝCHŽIEN A MATIEK PRISTÚPILY
NASLEDUJÚCE ŽENY V HAWK RUN, PA.:**

Anna Jacko, Maria Soltíš, Anna Tekely, Maria Tutoký,
Anna Pallo, Barbara Rusnák, Maria Torokáč, Maria Varga,

To i to z kommissariatu.

VĎAKA BOHU za Jeho nekonečnú dobrotu a lásku, ktorú nám preukazuje v našich ťažkých prácach a v našom podujatí. To známe príslovie: Kedy núdza najväčšia, pomoc božia najbližšia, plní sa často u nás. Dobrotivosť božia množí rady našich dobrodinčov.

Posledný mesiac počet našich dobrodinčov značne zriastol. Medzi týmito prvé miesta zabierajú dve slovenské rímsko-katolícke osady. Osada sv. Jana Krstiteľ'a vo Whiting, Ind., kde dobrý a zbožný slovenský ľud so svojou obálkovou zbierkou prispel na františkánsky kollégium obnosom \$553.64. A osada sv. Jana Krstiteľ'a v East Youngstown, Ohio. Tuto ten bohabojný robotný ľud slovenský veľmi dobre pochopil význam a potrebu františkánskeho kollégiumu, v ktorom sa budú odchovávať budúci slovenskí missionári. Na cieľ tento prispel obnosom \$569.25.

Všetkým milodarcom jak pri jednej, tak aj pri druhej osade účtujeme a uprimne ďakujeme, a prajeme im z našich uprimných srdiec požeňhanie božie.

* * *

PANI KATARINA HANYAK z Olyphant, Pa. znova doposlala dvadsať (\$20.00) dollárov na vydržovanie istého chudobného slovenského študenta. Dobrá príležitosť naskytuje sa tým, ktorým Pán Boh nadelil viacej než jednu hrivnu aby nasledovali pekný príklad pani Katariny Hanyak. Podporovanie šlachetných a Bohu milých vecí je skutočne najlepším pokladom, ktorý ani mole nezožerú, ani zlodeji neukradnú, ani rza nezničí. Sú však ľudia, ktorí zaslepeni tužbou po svetskom bohatstve nemajú času pomyslieť na večnosť. Za takýchto duševných chudákov primlúvajte sa u Boha v našich modlitbách. Prosíme za nich, že by Otec nebeský z Jeho nekonečnej láskavosti udelil milosť týmto ubožiakom, aby zpoznali, že nie bohatstvá, ale dobré skutky ponosú so sebou do večnosti.

* * *

VELMI by sme boli povďační našim dosavadným čitateľom aby každý jedon z nich obdaril nás vianočným dárkom tým, že do budúceho mesiaca, to jest, do decembra získa nám aspoň jedného celoročného predplatiteľa na Listy sv. Františka. Dobrá vôľa mnoho zdolá, povedá naše slovenské príslovie. Nuže, nedajte sa núkať čitateľa milí, a čitateľky milé. A zvlášť naši bratia Terciári a Terciárky by sa mali pričiniť a túto úlohu previesť. To nenie vec nesnadná. Lahko by sa dala previesť pri dobrej vôli. Dúfame, že naše ct. čitateľstvo povšimne si našej žiadosti a splní ju do litery. Za čo sa mu potom odslúžime aj my. Dáme mu na Vianoce viac čítacej látky.

NIE menej uspokojivé missie odbavily sa v osade sv. Jana Krstiteľ'a v East Youngstown, Ohio. Velp. J. Krišpin-ský terajší duchovný spravca tejže osady starostlivo dbá aby sa jeho farníkom dostalo toho duševného lieku, ktorý jedon každý z nás potrebujeme jak chceme zostať vernými a pravými nasledovníkmi nášho drahého Spasiteľ'a Ježiša Krista. Lebo len tak môžeme si zachovať vieru a udržať si dobre mravy, keď prijmeme a zachováваме spasiteľné napomenutie tých, ktorých Kristus Pán ustanovil za Jeho slúhov a nástupcov.

Podobne aj tieto missie dával velp. Kazimír Zakrajšek, O. F. M. a síce od 26-ho októbra do 2-ho novembra. Ľud za ten krátky čas na toľko si obľúbil otca missionára, že plakal keď sa s ním ľúčil.

* * *

VSLOVENSKEJ osade sv. Jana Krstiteľ'a vo Whiting, Ind. boli odbývané missie od 12-ho do 19-ho októbra. Missie držal velp. Kazimír Zakrajšek, O. F. M., ktorý svojimi zapalistými kázňami zná uchvatiť svojich posluchačov. Missie vydarili sa ku najväčšiemu uspokojeniu jak otca missionára, tak aj miestneho duchovného pastiera velp. B. Rajčanyho a osadníkov osady sv. Jana Krstiteľ'a. Najlepším dôkazom dobrých missii je tá skutočnosť, že v nedeľu keď sa mali missie zaklúčiť pristúpilo ku stolu Pána vyše jedon tisíc ľudí.

* * *

LISTY SV. FRANTIŠKA čím dial', tým stávajú sa obľúbenejšie. To nám dosvedčujú listy našich ctených odberateľov.

Ale najviac zmena adresy upevňuje nás v tomto presvedčení. Lebo máme veľmi málo takých prípadov, kde nám pošta vráti náš časopis s poznámkou "odst'ahoval sa, nezanechal novej adresy."

Keď sme pri tom, chceme upozorniť našich čitateľov, že v budúcnosti jakonáhle sa prest'ahujú na novú adresu nech nám to hneď oznamia. Naším prianím je: časopis doručiť každému, kto si ho predplatil.

* * *

APOŠTOLAT sv. Františka (omšový spolok) získal v mesiaci oktobri asi štyridsať (40) nových členov. Skutočne pekný vzrast za mesiac. Tento značný prírastok nasvedčuje to, že ľud už lepšie chápe veľký význam tohoto spolku. Zpoznal, že treba sa starať nielen o život tutajší, ale tým viac o život záhrobný — o život, ktorý bude o mnoho dlhší než tento. Treba pamätať na večnosť. Predvídame, že v krátkej dobe Apoštolát sv. Františka počítat' bude tisíce a tisíce údov.

* * *

DO P I S Y

..Chicago, Ills. — Krutý osúd zastihnuť slovenských rodičov Šebestiana a Mariu Pajonek, z čísla 4429 juž. Lincoln ave. V sobotu ráno dňa 25-ho októbra ich syn Anton keď sa vyberal do roboty, ktorú bol len pred niekoľkými dňami našiel, dával im s Bohom, netušiac pri tom, že je to posledný raz čo prekračuje prah rodičovský.

Antonovi len pred nedávno minulo šesťnásť rokov. A jakonáhle dostal povolenie od školskej rady, že môže pracovať našiel si robotu v istom závode, kde sa vyrába nástenný papier.

V sobotu na obed dostal Anton prvú výplatu. Celý natešený pobíeral sa domov. Nemal ani najmenšieho tušenia, že na jeho mladý vek tá kostnatá smrť čaká. Na 43-ej a Leavitt ulici zatarasil sa mu do cesty nákladný vlak dráhy North Western. Vlak v tej chvíli stál. Mladý Anton v jeho nadšení alebo v mladostivej samopašnosti bol nedočkavý. Nepočkal kým by bol vlak prešiel. Videl, že vlak stojí, bez ďalšieho rozmýšľania na následky Anton vyskočil medzi káry. V tom okamihu vlak sa pohnul a mladý Anton padnul pod kolá vlaku. Chudák mladík, keď ho z pod vlaku vytiahli bol celý domačkaný. Policia ho rýchle odviezla do nemocnice, ale pomoci mu nebolo. Asi o tri hodiny neskoršie v strašných bol'astiach vydal svoju dušu Bohu.

Môžete si domysleť jaká bolná to bola rana pre jeho rodičov, ktorí sa chlapcovi tešili, že keď sa s ním vytrápili bude im aspoň čiastočne na pomoci. Ale nedožili sa tej radosti. Nedočkavosť a neopatrnosť ktorým mladí ľudia nechcú vyhybať vyhasila mladý život ich milovaného syna.

Pohreb nebohého vypravil dobre známy a svedomitý slovenský pohrobík Ján Kubina, 1938 západná 47-má ulica. Pohrabné obrady za veľkej účasti truchliacich rodičov, priate-

ľov a susedov odbavili slov. otcovia Benediktini zo slovenskej osady sv. Michala Archañjela.

Zosnulý nech odpočíva v pokoji a truchliaci rodičia nech príjmu našu sústrasť.

East Youngstown, Ohio. — Ctená Redakcia! Chcem oznámiť širšej verejnosti, že naša slovenská osada sv. Jana Krstiteľa v East Youngstown, O. mala na konci mesiaca októbra duševné hody, potažne, sv. missie. O tieto duševné hody, ktorým sme sa my všetci tešili, postaral sa náš obľúbený duchovný otec velp. J. Krišpinský. Trebárs je ešte mladý, ale je horlivý a usilovný kňaz. Neunavne pracuje na pokroku našej osady. Ľud ho má preto rád. Miluje ho pravou detskou láskou.

Velp. J. Krišpinský narodil sa v Youngstown, Ohio. Jeho rodičia ešte i teraz tu bývajú. A tešia sa, že vychovali Pánu Bohu verného sluhu a pre zbožný ľud slovenský dobrého a uprimného dušpastiera.

Jako som spomenul missie začaly sa v poslednom týždni októbra, tojest, dňa 26-ho, a trvaly až do 2-ho novembra. Sv. missie viedol rev. Father Kazimír Zakrajšek, O. F. M. z Rádu sv. Františka z Chicago, Ills. Naše missie sa znamenite vydarili. Pri každej príležitosti náš kostol prepĺnený bol do ostatného miesta. Po čas sv. missii, na kol'ko som sa mohol doznať, pomáhali spovedať nasledujúci velp. Ján Liščinský, Štefan Kočiš, Martin Rubický, František Kozelek, Šimon Miškovčík, Štefan Begala, Juraj Bobal, a Jozef Krišpinský, mladší brat nášho duchovného otca.

Povd'ační sme jak velp Otcovi missionárovi za jeho poučné a povzbudzujúce kázne, tak aj ostatným velp., že boli napomocní nášmu duchovnému otcovi po čas našich duševných hodov — našich missij.

—Jedon z povd'ačných.

Krúh štedrých milodarcov

V mesiaci októbri na Listy sv. Františka došly nasledujúce milodary, ktoré s povd'akom kvitujeme a všetkým štedrým milodarcom, ktorí naše podujatia podporili vyslovujeme touto cestou verejnú vďaku a uprimné Pán Boh zaplať. Dúfame, že najdú sa ešte mnohí iní, ktorí budú nasledovať ich príklad tým, že aj oni prispejú nejakým milodarom na to utešené dielo — na ten nový františkánsky kollégium, v ktorom odchovávať sa budú budúci slovenskí missionári — uprimní synovia veľkého svätca sv. Františka.

Na kollégium doposlali:

Čís. 46, 1. K. S. Ž. J. Neposkvr. Poč. Pan-	
ny Marie, v Chicago, Ills.....	\$25.00
Čís. 40, Sdruženie Slovenských Katolíkov	
v S. S. Pittsburg, Pa.....	10.00
Cestou čtihodnej Sestry Rozalie z osady	
Nanebovzatie P. M. v Chicago.....	5.00
Katarina Krempásky, z Allentown, Pa.....	5.00
Anna Zemba, z Allentown, Pa.....	5.00
Maria Balga, z New York, N. Y.....	5.00
Paní M. Lorenz z Cleveland, O.....	3.00
Ján Mizera, z Ely, Minn.....	2.00

HÁDANKA! HÁDANKA!

Niečo nového, niečo zaujímavého pre každého: jak pre dospelých, tak aj pre mládež.

Hádanka je vel'mi jednoduchá, poučná a zábavná.

Probujte ju rozlúštit'. Vyhrajte peknú pamätnú cenu.

Kto ju prvý správne rozlúšti dostane alebo peknú modliacu knižku, alebo skvostný ruženec, alebo \$2.00 v hotovosti.

Kto bude oprávnený brat' účasť v tejto hádanke? Každý, kto je už odberateľom alebo kto sa do toho času stane odberateľom.

Zvláštne výhody poskytujú sa tým, ktorí po čas tejto hádky predplatia si na Listy sv. Františka. Každý, kto vystrihne nižšie podaný kupón a priloží \$1.50 bude mať predplatené Listy sv. Františka na celý rok. Tento kupón bude platný len do 20-ho decembra 1924. Ponáhľajte sa teda využiť túto príležitosť a objednajte si Listy sv. Františka za túto zníženú cenu.

Hádanka pozostáva v tom, že všade kde najdete číslicu pod spodok **do štvorca** napíšete literu. Na príklad pod **číslo 1** (pod jednošku) napíšete literu "a," pod **číslo 14** napíšete literu "f", atď'. Dľa poriadku v jakom nasledujú litery za sebou v abecede.

Dajte si pozor, kľúč na správne rozlúštenie hádanky najdete v slovenskej abecede.

Rozlúštenia tejto hádanky budú sa prijmať len do 20-ho decembra 1924. A výsledok hádky oznámi sa potom v januárovom čísle.

[illegible]

**REDAKCIA LISTOV SV. FRANTIŠKA,
1849 W. 22nd Str., Chicago, Ills.**

Ctená Redakcia!

Prajem si stát' sa účastným výhod, ktoré povol'ujete po čas tejto Hádanky. Pripojeno posielam Vám \$1.50 čo predplatné na Listy sv. Františka.

Meno .....

Adresa .....

Mesto ..... Štát .....

Sto Sv. Omší do roka

a veľ'a iných duchovných milostí môže získať každý, kto
vstúpi do omšového spolku (večné omše), alebo
ináč známeho pod menom:

APOŠTOLÁT SV. FRANTIŠKA

Ciel' tohoto apoštolátu je, že ten, kto do neho vstúpi podporovať bude sv. omšami, modlitbami a almužnami tú veľ'kú missionársku prácu, na ktorú sa podujali otcovia Františkáni Kommissariátu sv. Kríža.

Na teraz údovia budú účastní sto sv. omší, ktoré otcovia Kommissariátu slúžia každý rok na úmysel' údov; keď' apoštolát sv. Františka sa bude vzťahovať, bude sa slúžiť ešte viacej sv. omší a to tak dlho, dokiaľ Kommissariát bude jestvovať.

Apoštolát sv. Františka je tedy nič iné ako spolkovečných sv. omší za živých a zomrelých údov.

Okrem tých sto sv. omší, ktoré sú priamo obetované za údov Apoštolátu sv. Františka, údovia stanú sa účastníkmi ešte i iných sv. omší, ktoré otcovia kommissariátu ročne odbávajú za svojich dobrodincov. A tak tiež i všetkých sv. prijímaní našich klérikov, bratov a študentov,

všetkých modlitieb a dobrých skutkov, ktoré vykonávajú údovia Kommissariátu a celého Rádu sv. Františka, a všetkých sv. misií, ktoré otcovia Kommissariátu dávajú po osadách.

Do Apoštolátu sv. Františka môžete dať zapísať i duše zomrelých Vašich priateľov a dušičky v očistci.

Každý úd dostane zvláštny diplom (pekný obraz) čo vysvedčenie, že je údom Apoštolátu.

Ten kto vstúpi do spolku omšového alebo do Apoštolátu sv. Františka, platí ročne 50 centov, alebo raz na vždy \$10.00.

Jak by ste sa chceli stať členmi Apoštolátu vtedy píšete na,

FRANCISCAN FATHERS,

1852 W. 22nd PLACE,

CHICAGO, ILLS.

BRATOM A SESTRÁM TERCIÁROM DO POZORNOSTI.

V redakcii "Listy sv. Františka" môžete dostať nasledujúce knihy a náboženské veci:

Regula Tretieho Rádu sv. Františka (Pravidlá a modlitby)	\$1.25
Škapuliar sv. Františka	25c
Opasky sv. Františka (dvojaké, tenšie a hrubšie)	25c a 35c
Odznaky sv. Františka pre údov i údkyne	35c
Vysvedčenia pre členov Tretieho Rádu sv. Františka	10c
Ruženec Sv. Františka	75c a \$1.00
Slovenský Terciár pre Tretí Rád Sv. Františka	75c
Ruženec Blahosl. Panny Marie	35c
Odznak Spolkú "Kresťanských Matiek"	50c
Odznak Najsv. Mena Ježiš (do kabáta)	10c
Odznak (regál) Najsv. Mena Ježiš	50c
Škapuliar sv. Dominika	10c a 25c
Škapuliar Božského Srdca	5c a 10c
Sv. Anton (môdlitebná knižka)	50c

S vašou objednávkou pripojte hneď i patričný obnos. Peniaze pošlite na "Money Order" alebo v registrovanom liste.

Všetky objednávky adresujte na:

LISTY SV. FRANTIŠKA,

1849 West 22nd Street,

Chicago, Illinois.

Telefonujte kedykoľvek.

Telefon Monroe 3877

Jan Židek

SLOVENSKÝ POHRÄBNÍK A BALZAMOVAČ

Automobile zaobstarám pre všetky potreby.

1407 West Chicago Avenue, roh Noble ul.

CHICAGO, ILLS.

Telefon Armitage 0907

DR. J. J. BELENSKÝ

— Slovenský Lekar a Ranhojič —

uraduje v čísle

2018 W. Chicago Avenue, blízko Robey ul.

Uradné hodiny: V týždni: Od 10 do 12 ráno, od 2 do 4 popoludni a od 7 do 9 večer. — V nedeľu od 1 do 2 popoludni.

Telefon Seeley 4221

Keď potrebujete advokátsku poradu alebo obsluhu, obráťte sa na spoľahlivého a všeobecne známeho slov. Právniká,

MICHALA TREMKO

2159 W. CHICAGO AVENUE

(Roh Leavitt ul.)

CHICAGO, ILL.

LISTY SV. FRANTIŠKA

“Nasledujte mňa, jako ja nasledujem Krista!”

Zábavno-poučný mesačník pre katolíckych Slovákov v Amerike.
Vychádza každého 15-ho v mesiaci. Predplatné \$2.00 na rok.

Vydávajú OTCOVIA RÁDU SV. FRANTIŠKA,
1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois.

"LISTY SV. FRANTIŠKA"

(LEAFLETS OF ST. FRANCIS)

Vydávajú mesačne

**OTCOVIA
RÁDU SV. FRANTIŠKA**
Komisariátu
SV. KRÍŽA.

Každého 15-ho v mesiaci.

Predplatné na rok \$2.00.

Jednotlivé číslo 20c.

Telephone: Canal 0098

Published by the

FRANCISCAN FATHERS

Commissariate of the

HOLY CROSS

On the 15th of each Month.

Subscription per annum \$2.

Single copy 20c.

Telephone: Canal 0098

Omša svätá bude slúžená každú nedel'u za veľ'kodušných
predplatiteľ'ov v kostole SV. ŠTEFANA,
záp. 22. Place, Chicago, Ill.

Agenti, pracujúci na rozšírení časopisu "Listov Sv. Františka," môžu kollektovať jedine predplatné na tenže mesačník. — Pod žiadnou podmienkou nie im je dovolené sbierať alebo prijímať peniaze na Sv. Omše, alebo milodary na akékoľvek iné ciele. Bud'eme len povďační, keď nám podobný prípad, alebo prípady, naši ct. predplatitelia alebo čitatelia oznámia, či sa spomenuté rozhodnutie prísne zadržiava. Prosíme, nech Vás toto malé oznámenie vedie a nie žiadne iné ohlasy.

Keď zasielate zmenu adressy, zašlite nám tak starú ako i novú adresu. Takéto zmeny nám musia byť zaslané dva týždne pred dátumom vydania nasledovného čísla; ináč číslo bude zaslané na starú adresu bez zodpovednosti.

Všetky listy ako i peňažné zásielky majú byť adresované na: "Listy Sv. Františka," 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

S radost'ou prijímeme a uverejníme rozprávky, články, dopisy alebo básničky—ktoré sú hodné uverejnenia—od našich ct. čitateľ'ov. Všetky dopisy, články alebo oznámky musia byť zaslané redakcii najneskoršie do 5. v mesiaci.

Listy Sv. Františka

Zábavno poučný mesačník pre katolíckych Slovákov v Amerike
Vychádza každého 15-ho v mesiaci.

Adressa : LISTY SV. FRANTIŠKA, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Predplatné \$2.00 na rok.

"Entered as second class matter February 27, 1924, at the post office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879. Acceptance for mailing at special rates of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized February 27, 1924."

ROČNÍK (Vol.) 1.

DECEMBER (December) 1924.

ČÍSLO (No.) 12.

O B S A H:

Slietla Hviezda (Báseň od I. Gr. Orlov)	355
Vianočné Myšlienky	356
K naším čitateľom	359
Pastieri pri jasličkách (obraz)	360
Milýb Vianociam (Báseň od Vajanský-ho)	361
Tretí Rád sv. Františka (Modlitba Pána)	362
Cesty Božie (Povešť. Napísal Jozef Šteller) dokonč.	370
Do modlitieb sa odporúčajú	374
Žalmy Kráľa Dávida	375
Spolok Kresťanských Žien a Matiek (Jedenásty rec.)	378
To i to z kommissariatu	381
Dopisy	382
Kruh štedrých milodarcov	383
Slovenská abeceda	384

O Maria, skrz tvoje Nepoškvréné Po čatie, primlúvaj sa za nás úbohých hriešnikov!

Slietla Hviezda.

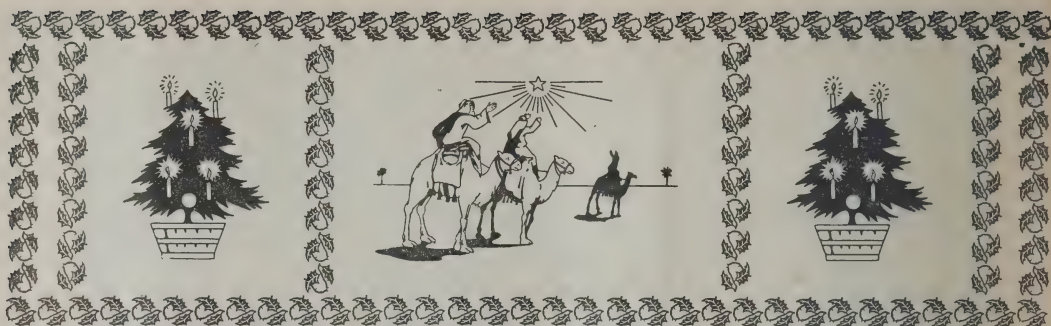
Prekrásna Hviezda v lesklej zlatožiare
s nebies výšin slietla. . . a hl'a, tma odveká
sa rozptyl'uje v spanilom jej lesku,
čo l'učom nádeje ovláža človeka.

L'udstvo precítne z hlbokého spánku,
radost'ou plesajú štyri strany sveta,
kým z tisícerych úst k nebu sa vznáša
zbožný vd'akov zdych, jak skromná obeta. . .

Teraz jasajú: nebo, zem a vesmír,
v l'ubom chválospeve vzplanie si ich duša,
bo citiac, že jej blahodarný pablesk
celým ich životom, bytím hýbe, rúša. . .

Krásne sa jagá; jak tá žiarna perla,
leskom drahokamu čisto k nám sletela,
krásou vonných vniad, jasom ozdobená,
aby hodnou bola Matkou Spasitel'a! . . .

I. GR. ORLOV.

Vianočné Myšlienky.

V CHUDOBNÝCH jaslách, v Betleheme, ležalo malé, útle dieťaťatko. Pastieri stáli okolo neho. Hľadeli mu do tváři. Ale nevideli na ňom nič zvláštne, nič neobyčajného. Vyzeralo ono, ako bodajktoré iné ľudské dieťa. Len anjeli boli tí, ktorí im zvestovali, že toto chudobné dieťaťatko, je volačo viac než obyčajný človek. Ono je Bohom i človekom spolu. Ono je Spasiteľom sveta.

Podobne pastieri nezbadali žiaru na hlávke dieťaťa. Anjeli ju zbadali. Oni videli, jak si ona zahrávala s jemnučkými vláskami dieťaťa. Preto aj padali pred ním na tváre svoje. Kľaňali sa mu čo Bohu svojmu, ochotní súc obsluhovať ho počas jeho tuzemského života. . . A v najväčšej bázní čakali na rozkazy jeho. . .

A útle dieťa dalo povel s rúčkou svojou. Ústečka jeho šeptaly niečo tajného. . . A húfy anjelov porozumeli jeho rozkazu a vrátili sa k tomu, ktorý ich soslal — ku Otcovi. . . Len dvaja sa nevrátili. . . Len dvaja zostali. . . Ich sa netýkal rozkaz nemlúvniatka. . . A títo dvaja skloniac hlboko hlávky svoje, kľačali u jasiel a čakali na ďalší pokyn. . . Jedon z týchto anjelov bol anjel lásky, druhý ale anjel sily. . . Pre týchto dvoch malo božské dieťa niečo zvláštneho. . .

Za chvíľu zdalo sa, že nemlúvniatko usnulo. . . No, ono neusnulo. Ono

len očka zažmúrilo a premýšľalo, jaký rozkaz by malo dať svým dvom anjelom, ktorí u jasiel jeho v hlbokkej pokore kľačali. . . A ústečka jeho znovu začaly šepotať jakési tajné slová, ktorým ale mimo anjelov nik nerozumel. A tie tajné slová takto zneli: “Otec môj poručil vám, aby ste mi slúžili behom môjho tuzemského života a aby ste pomáhali zachrániť svet tu to, čo vaše mená značia. Vaše mená sú: Láska a Sila. Tieto dve vlastnosti priniesol som ja svetu. Tieto chcem rozsiať po svete. Preto id’te! Preputujte celý svet a hľadajte tú najväčšiu lásku a tú najväčšiu silu a keď ju nájdete, vráťte sa nazad ku Otcovi.”

A oba anjeli poklonili sa božskému Dieťaťu. Pozdravili ho a odišli. . Stála pred nimi veľká cesta. Mali preputovať celý svet a vyhľadať tú najväčšiu lásku a tú najväčšiu silu, ktorú kedy svet videl. . .

* * *

Anjel lásky vydal sa na cestu s tou najväčšou ochotou. Zvedavý bol sám, jako pracuje jeho oblúbená čnosť u ľudí. Preto preputoval všetky končiny sveta. Ponavštevoval všetky mestá, dediny, samotné chatrče. Zamiešal sa medzi ľuďmi. Zasáadol si k nim ku stolu — pravda bez toho, žeby ho boli zbadali — a hľadal Lásku. Ale žiaľ Bohu, miesto lásky našiel samé hašterenie, nesváry, zvady. Našiel zá-

vist' a nenávisť, hnev a pomstu. Všetko také vlastnosti, ktoré ničia a hubia životy tých, proti ktorým sú namierené, ale súčasne aj životy tých, ktorí ich v srdci svojom pestujú.

Lenže krivdili by sme mu, keby sme tu zastali. On našiel aj lásku. Ale jakú lásku? Našiel lásku, ktorá človeka k zemi viaže, miesto že by ho t'ahala k nebu.

Tu i tam síce zjavila sa aj šľachetná láska. Láska, ktorá k obetám núti manžela, manželku; láska, ktorá povd'ačnosťou naplňuje srdcia dieťok; láska, ktorá vstave je pamätným učiť' učiteľ'a žiakovi na celý živôt; láska priateľská, ktorá spája priateľ'a s priateľ'om nielen za živa, lež aj po smrti. Ale tejto lásky bolo veru primerane veľmi málo. Preto neuspokojil sa so svojou prácou a putoval ďalej, pretože chcel nájsť niečo zriedkavejšieho, niečo hlbšieho, niečo čistejšieho. A takú lásku nájsť bolo veru ťažko. . .

* * *

Ale ani anjel sily nebol lenivý. . . On sa tiež vybral na cestu a hľadal tú najväčšiu “Silu,” ktorú kedy svet videl. Krídla jeho zanesly ho do utešeného réckeho mesta: Athén. A tam ho zložily na samý vrchol Akropolisu, tej najkrajšej budovy sveta, ktorú ruka ľudská z čistého mramoru postavila. A hľadiac na dielo, obdivoval silu a rozum ľudských tvorov, ktorí sa do takého niečoho chytili a vytrvali v tom tak dlho, kým to nepreviedli. Ale duch jeho zaletel do ďalekej budúcnosti a on videl ako bude zub času rýpať do utešeného mramoru a ako uloží v zručaniny to, čo rozum a ruka ľudská len s veľkým napiatím mohli postaviť. A tvár jeho sa zachmúrila, pretože zbadal, že to nenie tá najväčšia sila, ktorú on hľadá. . .

A letel ďalej. . . Zaletel do Rímu. . . do srdca tej najväčšej ríše, ktorej pa-

trilo bez mála pol sveta. . . A oddýchnul si na vrchole Kapitoliu, aby mal výhľad na cesty, ktoré viedly na všetky strany sveta. . . A čo videl? Videl jako tisíce a tisíce mužov tiahlo do boja podmaniť nové a nové národy. Videl jako sa leskla zbraň vojska v lúčach slnka. Videl, jako sa vypínali dôstojníci v svojom sedle. A nazdáte sa, že v tom videl on najväčšiu silu sveta? Nie. On si pokrutil hlavou a pomyslel si: Pošetilci! Vy si myslíte, že v zbrani je sila. A zabúdzate na to, že vaše vlastné šlapaje rozsievajú ducha slobody. Národy, ktoré dnes ujarmíte, zbudia sa čoskoro zo svojho spánku, sosnújú zbúru a utopia vás vo vašej vlastnej krvi. Duch slobody a voľnosti zvíťazí nad každou zbraňou tohoto sveta. . . A sobe rúc sa na krídla svoje poletoval si ďalej. A vyhľadal príbytky veľkých mužov, pred ktorými sa koril temer celý svet. Sledoval s pozornosťou celý ich živôt, ich jednanie. A sklamal sa v nich. Pravej sily v nich ne našiel. Skoro každý z nich prístupný bol podlizačom. A málo ktorý z nich vedel šetriť práva iných. Ale anjel sily sa ani s týmto pozorovaním neuspokojil. On chcel vidieť tých silných mužov v tej najvážnejšej dobe, v hodine smrti. Prisadol si tedy k ich posteli a díval sa im do tváři. A zbadal, že sa tej smrti veru každý bál. Studený pot zalial ich čelo. A tá hlava, ktorá sa pod vavrínami slávy tak pyšne dvíhala, zarila sa do vankúšov, aby nemusela pozrieť smrti do očí. . .

A Anjel zastonal a vzdýchol si: A toto menuje svet silou? . . A letel ďalej. . .

* * *

Medzi tým anjel lásky dostal sa do istého mesta. A v tom meste na jednom skalnatom kopci dialo sa niečo hrozného. Tam visel na kríž pribitý jedon zmučený človek. Okolo neho o-

brovský zástup. Ale jaký zástup? Zástup posmievačov a tupiteľ'ov. . . A títo surovci miesto toho, žeby boli sústrast' cítili nad mukami ukrižovaného, pluvali na neho, preklínali ho, posmievali sa mu. . . Skutočne hrozné divadlo. . . A keď anjel lásky uzrel túto surovosť, túto zvrhlosť l'udskú, ktorej podobnú nenašiel, odvrátil tvár svoju a chcel se ztratit' z miesta, aby nemusel hl'adiet' na tento hnusný obraz. . . Ale tu hl'a na raz ozve sa hlas z kríža: "Otče! odpusť ím, lebo nevedia, čo činia! . ." A anjelovi lásky s rýchlou blesku napadlo, že tie slová nik iný nemôhol vyriechnuť, len ten, ktorý jeho poslal hl'adat' tú najväčšiu lásku. . . A anjel lásky padol na svoje kolená a zahl'adel sa do tvári umučeného Vykupiteľ'a. A čím viac hl'adel do nej, tým lepšie sa odrážala od nej tá samá nebeská žiara, ktorá venčila ju, keď ešte jako nemlúvňa v jaslách ležal. Ale túto žiaru bláznivý l'ud nevidel. Videl ju len on a tisíce iných anjelov, ktorí obletúvali kríž svätý vo svätej bázni a sbierali tie predrahé kvapky krve, ktoré z tela "Umučeného" tiekli. A anjel lásky pri tejto príležitosti nazrel do srdca Spasiteľ'a a presvedčil sa na svoje vlastné oči, že jedine u Krista nachodí sa ten stupeň obetavej lásky, ktorý na svete nik neprevýši. A v tom okamihu znal aj to, že pút' jeho je dokončená a že sa čoskoro bude môcť vrátiť nazad ku Otcovi. . .

* * *

V tej samej dobe doletel na Golgotu aj anjel sily. Aj on zbadal novozasadený kríž a na ňom "umierajúceho." Aj on videl zástup, ktorý sa hemžil pod krížom a posmieval sa Umučenému. Ale on si nevšimnul zástupu. Podobných surovcov našiel on tisíce a tisíce počas svojej tuzemskej púti. Čo ale pozornosť jeho sputnalo, bola to tvár "Umučeného." On už

videl umierať hrdinov a veľikášov tohto sveta a to nie jedného. Ale tak spokojne a sebavedome umierať nevidel ešte nikoho. Ahl'a zrazu otvorila sa ústa Umučeného a z nich vyklznu sa slová: "Dokonané je! Otče! do tvojích rúk porúčam ducha môjho!" A anjel sily zarazil sa na tieto slová a v tom okamihu prebehlo mu myslou, že takto môhol mlúviť len ten, ktorý jeho vyslal hl'adat' tú najväčšiu silu, jakej podobnú svet ešte nevidel. . .

A duch jeho nazrel do budúcnosti a videl jako sa shromažďujú národy zeme okolo kríža Kristovho; videl jako ho objímajú, jako ho l'úbajú, aby u ňoh jeho čerpali silu k znášaniu svojích vlastných krížov. Videl jako sa milióny kresťanov učia hrdinsky umierať s Kristom a volat': "Otče! do tvojích rúk porúčam ducha môjho." A keď porovnal smrť Kristovu so smrťou veľikášov tejto zeme, ktorej bol tak mnohokrát' svedkom, uznal, že nenie sily nad silu Kristovu. A padnúc na tvár svoju pod'akoval sa mu, že mu po triatriciatych rokoch predsa doprial nájsť to, čo tak túžobne hl'adal. .

* * *

A Spasiteľ' sklonil hlavu svoju a zomrel. A v tom okamihu oba anjeli našli sa pred dušou Kristovou, ktorá sa práve rozlúčila s jeho sv. telom. A poznali sa a padnúc na tvár svoju oslovili Spasiteľ'a: "Pane! nepošli nás ešte ku Otcovi. Ty si nechcel, aby sme ti slúžili počas tvojho tuzemského života. Preto dovol, aby sme ti slúžili aspoň po smrti. Dovol, aby sme sa znovu pustili šírim svetom a hlásali všemu stvoreniu to, čo sme tu skúsili. Tú nekonečnú lásku, ktorá t'a s neba do jasiel stiahla a zo zeme na kríž povýšila. A tú nekonečnú silu a udatnosť s ktorou si tvoj kríž niesol a tvoju bol'astnú smrť prestál."

A Kristus privolil a poslal anjelov znovu do sveta, aby hlásali všemu

stvoreniu tú lásku a tú silu, ktorej podobnú svet ešte nevidel. A títo dvaja anjeli poletujú širím svetom a keď zavznajú vianočné zvony, zaletia aj k tebe, aby ti vyprávali o tej nekoneč-

nej láske a sile, ktorá vstave je zohriat' aj tvoje chladné srdce a vstave je posilniť aj tvoju vôľu, aby si sa povzniesol ta hore k nebu, kde je tvoja pravá otčina. . .

K naším Čitateľom.

Milí čitatelia! S týmto číslom mnohým z Vás vyprší prvoročné predplatné. Najmä tým, ktorí si Listy sv. Františka predplatili hneď v januári 1924. Že kedy komu vyprší predplatné to sa každý môže snadno doznať z toho malého kústečka papieru, ktorý nesie vaše meno a adresu, a ktorý najdete prilepený na prvej stránke. Tam vedľa vášho mena najdete malé číslice, na príklad 1-25. To znamená, že časopis máte zaplatený do januára 1925. Alebo tam stojí 2-25. To zase značí, že máte časopis vyplatený do februára 1925. Tie malé číslice sú tým ukazovateľom, ktoré vám ukazujú, že dokiaľ máte časopis zaplatený.

Uctive Vás žiadame, čitatelia milí, že keď sa najdete medzi tými, ktorým predplatné vychádza aby ste boli tak láskaví a vaše predplatné znova obnovili. My známe, že si nepravate vystúpiť z radov predplatiteľov Listov sv. Františka. Sme silného presvedčenia, že v Listoch sv. Františka našli ste dobrého priateľa a pravého radcu. Preto neobávame sa, že nás opustíte, že nás odbehnete. Keď ste pri nás vydržali v tých najväčších ťažkostiach, tým ochotnejšie budete chcieť pri nás vytrvať i naďalej. A to tým viac, lebo sme uistení, že aj Vám na srdci leží blaho národa, že vo Vás o-

žíva sa hlas: chcem a budem konať svoju kresťanskú povinnosť, chcem a budem podporovať a šíriť katolícke časopisy, chcem aj ja účasť brať v práci, ktorá sa koná pre česť a slávu božiu a pre časné a večné blaho človečenstva. — Ano, takto smýšľate, takto túžite. A takto smýšľa každý dobrý a povedomý katolík. Ved' ináč smýšľať ani nemôže jak sa chce počítať za praktického katolíka. My musíme nielen veriť, ale aj dobré skutky konať.

Toto je to čo nás upevňuje v presvedčení, že nielen svoje predplatné obnovíte, ale pri to nám získate aspoň jedného nového predplatiteľa. Čo zaiste by bolo pre Listy sv. Františka vzácnym vianočným dárkom.

Pri zasielaní obnovenia predplatného použijte tento kúpon. Peniaze pošlite alebo na Money Order alebo v registrovanom liste.

Ctená Redakcia Listy sv. Františka!

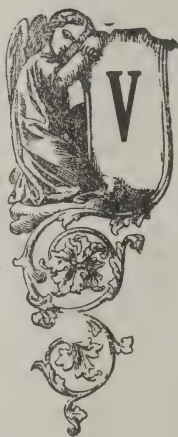
Pripojeno posielam Vám obnos \$2.00 čo obnovené predplatné na Listy sv. Františka na rok 1925.

Meno .....

Adresa .....

Mesto ..... Štát .....

Milým Vianociam.

ÁS ospevujú tol'ké veky,
Z vás žije vlastne zimná skazka,
A každoročne o preteky
Vám hymnu nôti drobná cháska.

Sám neznaoh sa zbožne tvári,
A zapaluje voskovice,
A radosť z neho čudná žiari
A rozhrieva tupé líce.

A vždy ste svieže, vždy ste nové,
I staré srdce tíško mládne,
Ved' rozpomienka mocne zove
Až v detstva nášho chvíle ladté . . .

Tak mnohé v svete zunuje sa,
L'ud novoty len búrno žiada:
Vám v ústrety však ticho plesá
A staré zvyky srdcom hl'adá.

To bájna sila pravdy večnej,
Len sama volá, prosí, núti;
A z diale, z výše nekonečnej
Jak slnečný lúč k nám sa rúti!

Ó milý sviatok: ave, ave!
Ó, zdvihni srdcia naše k Pánu,
Noc dlhá bola! K Jeho sláve
Daj svitnúť skorej svojmu ránu.

Daj vyroniť sa svojmu jasnu,
Nech bleskotami kraj nás zrosí!
Hl'a vzhliadni na mlad' našu krásnu:
Ved' spieva, modlí sa a prosí!

Vajanský.

Za onoho času riekli pastieri jeden k druhému: Prejdime do Betlehema a vidzme to slovo, čo sa stalo, a čo Pán oznámil nám. I prišli pospešne, a našli Mariu a Jozefa i nemluvniatko uložené v jasličkách. A keď to videli, porozumeli slovu, ktoré im bolo povedané o tomto diet'ati. A všetci, čo ich slyšali, divili sa nad tým, čo im bolo rozprávané od pastierov. A Maria zachovávala všetky tieto slová, rozímajúc o nich v srdci svojom. A pastieri navrátili sa, zvelebujúc a chvál'ac Boha za všetko, čo videli a slyšali, tak jako im bolo rečené. . .

Tretí Rád Sv. Františka

MODLITBA PÁNA. (Pokračovanie)

5.

Jako príkazy božie, tak aj prosby Otčenáša podelené sú na dve čiastky. Prvá z nich vzt'ahuje sa na Boha. Druhá zas vzt'ahuje sa na ľudí. Prvé tri prosby Otčenáša hája práva božie. Ony dbajú o to, aby sa úcta vzdávala menu Pána po celom svete; vynasnažujú sa, aby kráľ'ovstvo jeho, Cirkev katolícka, rozšírila sa po celom okrsleku zemskom; a nástojá konečne na tom, aby každý rozumný tvor s tou najväčšou ochotou plnil vôľu božiu. Toto je základom pravej múdrosti, ba súčasne aj základom našej osobnej blaženosti. Ved' Spasiteľ sám povedal: Hľadajte najsamprv kráľ'ovstvo božie a spravodlivosť jeho a to ostatné bude vám pridané! To jest: Venujete-li živôt svoj službe božej a oslave vášho Otca, On vám to stonásobne vynahradí takými vecmi, ktoré vo vašom súkromnom i verejnom živote nevyhnutne potrebujete.

Čo je to ale, čo my tak nevyhnutne potrebujeme?

V prvom rade každodenný chlebič je ten, ktorý my nevyhnutne potrebujeme. Preto aj sám Spasiteľ na prvé miesto druhého oddie-

lu Otčenáša postavil prosbu: Chlieb náš vezdajší daj nám dnes! A preto od tých čias každý z nás s dôverou volá ku Bohu: Daj Bože! daj toho chleba, aby sme sa nasýtili! Ba daj nám ho ešte dnes! A nás je veru hodne, ktorí tak voláme. Vyše 1600 milionov volá denne k Bohu, aby ich nasýtil. A Boh vyhovie ich prosbe a nasýti ich. A vieme my čo to značí? To značí všemohúcnosť božiu, pred ktorou by sa mal korit' a ktorú mal by si všímať celý svet.

Národ Izraelský nejedonkrát pocítil túto všemohúcnosť božiu. Ved' predsa Boh krmil ho deň po deň mannou s neba za dlhý čas. Ba i vodu im vyrazil z kameňa a predsa ten nevďačný národ ani s tým nebol spokojný. Národ Izraelský chcel nielen chleba, nielen vody, ale aj mäsa. . . Ale, Bože večný! Jakože môhol prichystať Mojžiš národu svojmu mäsa, keď ten národ vyše 600,000 mužov počítaval, nerátajúc do toho ženy a deti. Čo spolu ľahko učinilo vyše miliona. A ubohý Mojžiš st'ážoval si Pánu na bezočivosť svojho národa. Pán ho ale potešil a prisľúbil mu, že krmiť bude národ Izraelský mäsom

za celý mesiac. A chudák Mojžiš, vzdor tomu, že ani na okamih nepochyboval v divotvornej sile Pána, predsa zhrozil sa a riekol: Šesťstotisíc mužov počítuje tento národ a Ty hovoríš, že ho krmiť budeš mäsom za celý mesiac? Z kadial' že ja naberiem tol'ko rožného statku, aby ím to postačilo? Alebo mám snád' dat' vychytat' všetky ryby mora, aby sa l'ud nasýtil?... A Pán mu odvetil: A či sa ty nazdáš, že je ruka Pána bezvládna? Teraz uvidíš, že slovo moje zmení sa v skutočnosť...! A Pán soslal vietor a vietor priniesol z poza mora obrovské množstvo prepelíc ktoré zaplavily celý tábor Izraelský. A na deň chôdze do okola všetko bolo obsadené prepelicami. A vtáci lietali nízko, len asi dva lokte nad zemou, tak že každý môhol si ích nazrážat' kol'ko len chcel. Tak zadržal Pán svoje slovo...

Preto aj Pán Ježiš opiera sa na všemohúcnosť božiu a hovorí: Pohliadnite len na vtáctvo nebeské! Ono ani neseje, ani nežnie, ani neshromažďuje do stodôl a Otec vás nebeské krmi ho. Či ste vy nie o mnoho viac, než ono? A čo sa tak staráte o vaše rucho? Pohliadnite len na tie lalie polné, jak ony rastú! Ony ani nepracujú, ani nepradú a ja vás uist'ujem, že ani Šalamún vo všetkej svojej sláve nebol tak zaodený, jako jedna z nich. Ked' sa tedy Boh tak bedlive stará o tú polnú trávu, čím viac sa bude starat' o vás, vy maloverní! Nestarajte sa tedy, že čo budete jest', čo

budete pit', alebo čím sa budete odievať'. Váš otec vel'mi dobre zná, že vy to všetko potrebujete. Hľadajte ale najsamprv kráľovstvo božie a spravodlivosť Jeho a toto všetko bude vám pridané... A skutočne, zázrak, ktorý Boh Židom k vôli činil, opakuje sa deň po deň. Boh sa stará o to, aby sa rok po rok tol'ko urodilo, žeby to postačilo 1600 milionom ľudských žalúdkov a nepočetným milionom zvierat, ktoré sa po zemi motajú. A Boh len sám zná, čo všeličo je ešte uložené v skladišťách prírody, aby sa predišlo núdzi a biede... Kto by bol dnes vstave preplatit' drevo, keby uhlia nebolo? Kto by bol dnes vstave zásobiť svet voskom, olejom a lojom, keby sa Boh nebol postaral o petriolej, o parafín, o plyn a elektriku? atď... Áno, musíme uznať, že ani poňatia nemáme o tom, čo ukríva Boh ešte v prírode pre budúce potreby. Dúfajme tedy v Boha a dúfajme pevne! V Ňom sa nezklamene!...

Istá ženička mala celý kríž so svojím mužom. Pán Boh soslal na nich jakési trápenie, a milý chlap skoro zúfal nad svojím smutným osúdom... Žena ho tešila na všetky možné spôsoby. Ale nešlo to. On sa potešiť nedal. Jedného dňa ale mala ubohá žena vel'mi divný sen. Snívalo sa jej, že Pán Boh zomrel a že Ho anjeli a svätí s plačom a nárekom vyprevádzali na večný odpočinok. A jej chudine to tak lúto padlo, že sa vo sne dala do plaču a zaliala slzami celú postel'. Muž

sa prebudil a videl, že žena síce spí, ale len tak s ňou nadhadzuje. A slzy skutočne len tak sa valily z jej očí. Potriasol ju tedy a zobudil ju a keď sa prebrala, pýtal sa jej, čo takého zvláštneho sa jej snivalo, že sa tak dala do plaču?

Ženička so slzami v očiach vykladala mu, že čo sa stalo. Že veru Pán Boh zomrel a že Ho anjeli a svätí s veľkým zármutkom pochovávali. . . A muž sa len díva na ňu. . . díva. . . i díva, jako keby ju nerozumel. Naraz ale ozve sa i on: Ale ženo! snád' si len neztratila rozum?! Čo toľko nariekaš?! Ved' dobre znáš, že Pán Boh zomrieť nemôže. Vyhod' si tedy z hlavy takéto myšlienky a bud' múdrejšou! . . . A tvár ženy sa vyjasnila. . . I chytila muža za slovo: Vidíš mužu, ty ma tešíš a sám seba potešiť nevieš. Či ty nenariekaš ustavične, že už snád' ani toho Boha nenie na nebi, že aj nám pomôže, jakonáhle to za dobré uzná. A muž sa zamyslel a zbadal, že vlastne nie žena schybila, ale on. A sen ženy vyliečil ho zo zúfalstva, a dodal mu novej chuti k životu.

Áno, chlebič, ktorým nás Boh čo deň krmi, naplňuje nás dôverou, ale mal by on súčasne naplniť srdce naše aj povd'ačnosťou. Mnoho nás jesto, ktorí požívame chlieb Jeho deň po deň, ale bohužiaľ nie všetci vieme sa zaň aj poďakovať. A preto v ústach mnohých mení sa ten chlieb na mäd. V iných zas zostáva len puhyým chlebom. Konečne u mnohých zmení sa v blen, dl'a

toho, že jako ho kto užíva. Tak samo jako aj Židia, ktorí s povd'ačnosťou požívali mannu, cítili v ústach svojích rôznu chuť, jakú si len zažiadali. Iní zas, ktorí si jej nevšímali, cítili v ústach svojích len jednoduchý chlieb. Tým ale, ktorí s ňou pohrdali, stala sa odpornou a nechala za sebou v ích ústach horkosť blenu.

Boh síce od nerozumných tvorov nežiada, aby sa mu zavd'ačily za to, že ích krmi deň po deň; od rozumných tvorov ale celým právom môže očakávať povd'ačnosť. A predsa — hanba to povedať — nájdú sa mnohí, ktorí sedajú a stávajú od stola bez toho, žeby si vzdýchli k Bohu a poďakovali mu za Jeho dobrodenia. Sú to nevďačné duše, ktoré si toho dobrodenia nezaslúžia.

* * *

Lenže tu pod vezdajším, čili každodenným chlebom máme rozumieť nielen riadny telesný chlieb, ale aj chlieb duševný. Ved' sám Kristus Pán — keď Ho diabol po Jeho dlhom pôste navádzal, aby kamene zmenil na chlieb — odrazil jeho pokúšanie so slovami: Nielen na samom chlebe žije človek, ale aj na slove, ktoré pochádza z úst božích. . . A podobne aj vo svojej reči, na hore, hovorí: Blahoslavený, kto lačnie a žízni po pravde, lebo ten nasýtený bude! Tieto slová to značia, že my máme nie len po telesnom, ale aj po duševnom chlebe túžiť. Tento duševný chlieb je ale dvojaký. Je to chlieb slova božie-

ho a chlieb tela božieho, ktorý nám sám Kristus za pokrm duše určil. Jako telo naše potrebuje pokrmu čo deň, tak aj duša naša každodenne túži po pokrme. A ten pokrm jej vtedy doprajeme, keď ju nasýtime slovom božím a telom božím. K obom máme voľný prístup. Môžeme ju nasýtiť telom božím, veď stôl Pána je stále prikrýty pre nás a nik nás od neho neodháňa, jestli je duša naša k jeho prijatiu pripravená. Podobne i k slovu božiemu máme voľný prístup. Každý sviatok, každú nedeľu môžeme sľušať slovo božie z kancľa, ale Bože! kolko je tých, ktorým ono smrdí, ktorí stále vykrikujú, že oni to už dávno v päťkách zodrali, čo kňaz káže. Ale nech len vrieskajú! To sú tí, ktorých duše zahynú hladom, vzdor tomu že mali príležitosť zasadiť si k bohato pokrytému stolu. . .

Podobne aj katolícke časopisy ujaly sa pravdy a hlásajú ju. Ale ľudia viac milujú lož, nežli pravdu a preto miesto katolíckych časopisov prednosť dávajú nevereckým časopisom a tými krmia duše svoje. Mnohým Židom smradlavý egyptský cesnak, cibula a muchami zašpinené mäsné hrnce lepšie voňaly, jako fajná s neba spadnutá manna a preto stále žundrali proti Mojžišovi a žiadali ho, aby ich zaviedol nazad do Egypta. Tak i mnohí katolíci, ktorých duše už navikli na špinu, nevedia sa spriatelit' s katolíckymi novinami, ale túžia i naďalej po nevereckom novinárskom cesnaku, ktorého smradom už ú-

plne napáchly. Záživný chlieb pravdy Kristovej sa im zošklivil. Ale nech vidia sami, jaké budú následky toho jedovatého pokrmu, ktorým deň po deň otravujú duše svoje. Škoda ích l'utovať. Oni si toho nezaslúžia!

* * *

Ponevác Spasiteľ' náš nevyslovil v živote svojom ani jedného slovíčka bez dôkladného uváženia a keď už niečo vyslovil, malo to svoje príčiny, oddá sa aj teraz stopovať význam ostatných slov tejto štvrtej prosby.

Slovíčko — chlieb “náš” — na oko tak nepatrné, má tiež svoj hlboký význam. Keď mu tak lepšie nazreme do tváři, zdá sa nám, že je ono prismelé. Ono značí, že ten chlieb patrí nám jakýmsi tajným právom. Askutočne sám Pán Ježiš dovolil nám, aby sme tento výraz užívali. Pravdepodobne preto, ponevác On sám cítil, že na Boha pripadá v istom smysle aj povinnosť chovať' nás, keď nás k životu povolal. A Boh skutočne nevyhybuje tejto svojej povinnosti, ale plní ju aj vtedy, keby ona i zázraky vyžadovala.

Lenže, bárs udelovanie toho vzdajšieho, čili, každodenného chleba je z jednej stránky povinnosťou Božou, nesmieme zapomnúť' na to, že táto povinnosť, je podmienená. To jest, jestli my skutočne chceme mať' právo na ten náš chlebiček, my si ho musíme zaslúžiť. Musíme si ho zaslúžiť s poctivou prácou a so spravodlivosťou a nie s klam-

stvom a vydieračstvom.

Staručký Jób nie na darmo hovoril, že človek je k práci stvorený. A skutočne, Boh nie na to stvoril človeka, aby zahálal, a nič nerobil, ale na to aby si poctivou prácou vyhl'adával svoj každodenný chlieb. A preto aj zaraz na počiatku, keď ho voviedol do rajskej zahrady, naložil mu, aby tú zahradu obrábal a o ňu sa staral. Za jeho svedomitú prácu ale tá zahrada mala v hojnosti donášať všetko to, čo on k výžive svojej potreboval. A že tak samo smýšľal aj nás Spasiteľ, dôkazom toho sú slová Sv. Pavla Apoštola, ktorý vo svojom liste ku Tessalonickým zreteľne hovorí: "Kto nepracuje, nech ani nejie!" Počuli sme totižto, že sa mnohí z vás neporiadne chovajú a len daromnice stvárajú. Tým všetkým prikazujeme a prosíme ich pre Pána Ježiša, aby v tichosti pracovali a **"jedli svoj chlieb!"** Chlieb tedy, ktorý do úst nesieme, len vtedy môžeme pomenovať celým právom svojím, keď sme si ho poctivou svedomitou prácou nadobudli. Ale koľko takých tulákov jesto, ktorým sa o práci ani nesníva. Kľučkovať ale z domu do domu a statočných ľudí obt'ážovať, to znajú.

K jednému majetnejšiemu gazdovi zavítal raz jeden žobrák. Bol zafúlaný a otrhaný, ale nebolo badať na ňom, že by bol snád' následkom nejakej telesnej vady práce neschopným. Gazda to zbadal a nabýdnul mu slušnú mzdu, jestli si stane k nemu do služby. A viete

čo spravil žobrák? Vysmial sa gazdovi a riekol mu: Človeče! ja vám dám dve zlatky denne a dám sa vám i najiest' i napit', keď sa pripojíte ku me a pomôžte mi žobrať. Na čo bych ja mal drhnúť, keď mi remeslo moje dobre platí. . . Gazda sa na to nazlobil. Privolal psov a tuláka, lenivca dal jednoducho vyhnat'. Najhoršie je ale to, že pre takýchto podlých darebákov zavrú sa často dvere aj pred pravým, v núdzi postaveným žobrákom.

Tohoto bodu mali by si všimnúť i pracodarcovia i robotníci tejto doby. Dnes každý túži po veľkom plate. S malým platom sa dnes nik neuspokojí. Každý narieka, že z toho platu, ktorý dnes dostáva, nemôže vyžiť seba a svoju rodinu. Áno duch Kristov vyžaduje a to celým právom, aby sa robotníkovi dala slušná mzda, ale súčasne vyžaduje aj od robotníka slušná práca za slušnú mzdu. Robotník, ktorý si nároky robí na slušnú mzdu a pri práci zahála, okráda svojho pána tak, ako pán okráda svojho delníka, keď mu za slušnú svedomitú prácu nechce dať slušnú mzdu. Keby táto zdravá myšlienka viedla zamestnávateľov a zamestnancov, sociálna otázka by vypadla a v spoločnosti ľudskej zavládol by túžobne očakávaný pokoj. Trhliny medzi rôznymi vystupami človečenstva by sa vyrovnaly a prestal by raz na vždy ten krutý bôj, ktorému už státisíce ľudských životov padlo v obeť.

Slovo “náš” vyžaduje ale aj to, aby sme my, zvláštne v obchode, nikdy neužívali vydieranie a klamstvo na zaobstaranie nášho každodenného chleba. K vôli lepšiemu znázorneniu týchto slov spomneme si tu na údalosť, ktorá sa odohrala v dome jedného advokáta.

Otec, Matej a Bascio z Benátok (Taliansko) povolaný bol jedného dňa ku stolu jedného miestneho advokáta. Advokát ináč zдал sa byť aspoň na oko poriadnym katolíkom. Ale v duši svojej on bol len obieleným hrobom, plným hniloby. Ako si tak zasadli ku stolu, ctihodný otec Matej a Brescio pomodlil sa a vzal do ruky nastolený chlieb.

Atu hl’a, ako ho začal lámat’, krv sa začala z neho cedit’. Všetci sa prelakli. I advokát sám zostal bledý, jako stena. A s chvejúcim sa hlasom pýtal sa kňaza, čo to má znamenať? . . . Otec, Matej a Bescia riekol mu toto: Vidíte neš’astníku! jaký chlieb vy požívate? Je to chlieb presiaknutý potom a krvou vdov a sirôt, ktoré ste vy pri súdoch vašich o majetok pripravil. A vy sa ešte opovážite modliť sa k Bohu: Chlieb “náš” vezdajší daj nám dnes?! To nenie váš chlieb. To je chlieb vydratý z úst vašich ubohých obetí. Bojte sa tedy Boha a jestli máte len štipku svedomia, dajte sa na pokánie a nezdierajte chudobu, ktorá si v plnej miere zasluhuje vašej podpory! A advokát mlčal jakoby hromom omráčený, a sl’uboval s kajúcim srdcom, že v budúcnosti napraví svoju

chybu. . .

Takým samým podlým a podvodným spôsobom chcú sa dostať ku chlebu iní tisíci. Dvaja — traja lachtikári založia si kompániu. Nájmu si agentov. Rozpošlú ich po chudobe. Agenti vychvália ich podnik, ktorý vôbec ani nejestvuje. A chudoba? Sedá na lep a kupuje akcie o dušu, lebo jej sl’úbili, že v krátkej dobe zbohatne. A so tvá že ubehne rok, milí páni zakladatelia podelia sa s peniazmi, a vyhlásia úpadok. A ty ubohá chudobo, vytri si zuby! Pošly tvoje mozole! . . . I takíto páni jedia tedy chlieb. A či môžu povedať, že je to ich chlieb. No, to nenie ich chlieb. To je chlieb chudoby, ktorú pripravili o jej krvavé mozole. Na tom chlebe spočíva kľatba okradených, ukrivdených. A beda tým, sto krát’ beda, ktorí takýto chlieb požívajú.

* * *

Podobne povšimnutia hodné sú aj slová — “daj nám!”

My prosíme chleba nielen pre seba, ale aj pre našich bližných. So slovom “nám” Kristus znovu chce zbudiť v nás lásku k bližnému. Jeho cieľom bolo zahnať sebeckosť zo srdc l’udských, a dokázať človečenstvu, že Boh je l’ud’om len vtedy naklonený, keď sa i oni naklonia jedon k druhému. Preto On sám dokladá: Kde sú dvaja shromaždení v mene mojom, tam som Ja uprostred nich. Áno, Boh si praje toho, aby sa srdcia l’udskej spojily, ba i sám napomáha toto spo-

jenie. Lenže žiaľbohu v mnohých pádoch neposlúchnu Jeho napomínanie a nepripustia lásku k bližnému do svojho srdca.

A skutočne závist' a ľakomstvo sú tí najzat'atejší nepriatelia lásky k bližnému. Toto cítili už aj pohanovia a na znázornenie tejto pravdy vymysleli si veľmi zaujímavú bájkku. Dl'a tejto bájkky prišiel jedného dňa boh Apollo na túto zem a priniesol so sebou hromadu darov, aby ich rozdal medzi ľuďmi. Ahl'a prví, ktorých stretol, boli: závistlivec a ľakomec. Chcel štedre obdarit' obidvoch a riekol im: Priatelia moji! Ja som vám priniesol mnoho krásnych darov. Prv ale než by som ich rozdal, poznamenám, že prvý obsiahne všetko, čo si len zažiada, druhý ale dostane dvakrát 'tol'ko, kol'ko si ten prvý žiadať bude. Tak hláste sa, čo si prajete! . . . Závistlivec zazrel na ľakomeca a málo čo chýbalo, že si neskočili do vlasov. Žiadon z nich nechcel byť prvým. I jedon i druhý chcel dostať dvojnásobný dar, ktorý tomu "druhému" bol sľúbený. Keď už toho bolo moc, Apollo ich upozornil, že sľúb svoj odvolá, jestli sa nedohodnú medzi sebou. To ich konečne trocha ochladilo a závistlivec predstúpiac riekol: Pane! ja chcem byť prvým! . . . "Čo že si tedy žiadaš?" pýta sa ho Apollo. . . "Len to si žiadam — odvetí závistlivec — aby si mi vyklal jedno oko. Tomu ľakomcovi ale vykol obidve. . . ! Apollo, keď počul odpoveď závistníka,

zhrozil sa nad jej ohavnosťou a umienil si, že nikdy viac nepôjde medzi ľuďmi. . .

Závist' a ľakomstvo bolo kliatbou pohanského sveta a je ono čiastočne aj kliatbou našou, pretože duch Kristov ešte nepresiakol všetky srdcia. Tam ale, kde duch Kristov zavládol, dobre vedia, že sobeckosť nenie čnosťou, lež potupou kresťana. A dl'a toho jedná každý pravý katolík.

V jednom malom mestečku žili dvaja dobrí priatelia. Kým v dieťni pracovali, milovali sa vospolok, pomáhali jedon druhému. Sotvá že si ale založili obchody, diabol závisti vstúpil do ich srdca a stali sa zat'atými nepriateľmi. Vlastne nie obidvaja, len jedon z nich bol príliš sobeckým, a kde len môhol, tupil a hanil svojho priateľa. Jeho to stražne žrelo, keď videl, že ľudia viac navštevujú obchod jeho priateľa, ako jeho vlastný. Jedného dňa tiež potkal kohosi pred dverami a pristaviac ho, začal hanit' pred ním tovar svojho bývalého priateľa. Medzi tým ale priateľ jeho nespozorovane sblížil sa a vypočul celý rozhovor. Očujúc, že o čom je reč, zamrzelo ho to, ale predsa opanoval sa a vykročiac z poza uhla, cel'kom priateľsky oslovil svojho bývalého kamaráta: "Priateľu! my sa oba modlíme jedon za druhého tak doma, ako aj v kostole: Chlieb náš vezdajší daj nám dnes! A Pán Boh dosavád vyslíšal našu prosbu. Ani jedon z nás nezomrel od hladu. Ušlo sa to-

ho chleba i tebe i mne. Budeme sa tedy i na d'alej modlit' jeden za druhého,” A milý súsed zahanbil sa a podal pravicu svojmu bývalému priateľovi. Odprosila ho a prisľúbila mu, že ho nikdy viac nebude sponevažovať pred jeho zákazníkmi.

Takto odzbrojila v duchu Kristovom pestovaná veľkodušnosť neľásku a závisť diabla.

* * *

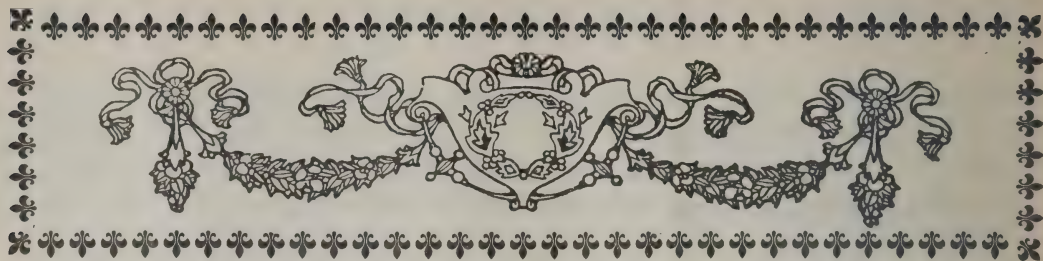
Čo značí konečne slovíčko “dnes?” Čo je príčinou toho, že mi deň po deň musíme prosiť Boha o ten chlieb? Či by to nepostačilo, keby sme sa my len raz do roka, alebo raz do mesiaca, alebo raz do týždňa modlili ten Otčenáš a prosili Boha o ten každodenný chlieb?

Jedon otec zaviedol si doma nasledujúci poriadok. Kedykoľvek sadaly dietky ku stolu, musely rieť bud'to otcovi, bud'to matke: “Otče, Matko, prosíme si trochu jedla!” Keď ale stávaly od stola musely pobožkat' ruku otcovu a matkinu a musely sa poda'kovat' za jedlo, ktoré obdržaly. . . Návštevníci viac krát' obdivovali túto peknú obyčaj i pýtali sa raz otca, prečo si to tak zaviedol? Otec im na to odvetil: “Dietky naše deň po deň majú mat' na mysli, že rodičia sú tí, ktorí ich chovajú, a ktorým po Bohu majú byť povďační za obsiahnuté dobrodenia. . .” A podobne je to i s Pánom Bohom. On sa každodenne stará o nás a

preto svedčí sa, aby sme si na Jeho starostlivosť čo deň spomali. Boh síce vie, že my ten každodenný chlieb potrebujeme, ale pri tom všetkom On chce, aby sme Ho oň prosili a to nielen včera, nielen zajtra, ale i dnes. I Židom len tol'ko manný bolo dovolené nasbierať kol'ko im postačilo na jeden deň, na ten — dnes. A len v piatok mali dovolené sbierať na dva dni, to jest aj na sobotňajší deň, ináč ale starosť o zajtrajší deň, mala sa ponechať zajtrajšiemu dňu. A skutočne, všetci tí, ktorí sa v tejto záležitosti s neobmedzenou dôverou obrátili na Pána Boha, nikdy sa v Ňom nezklamali.

Sv. Pavel pustovník práve preto bol známy, pretože ho Boh sám vyše 60 rokov chlebom krmil na púšti. Každý deň mu totižto zosielal pol chleba skrz jedného havrana. Istého dňa ale prišiel k nemu na návštevu sv. Antón, opát a hl'a v ten deň havran miesto pol chleba doniesol mu celý chlieb. Keď to sv. Pavel uzrel, radostne zvolal: Už je tomu 60 rokov, čo mi Pán deň po deň sosiela pol chleba skrz tohoto havrana, dnes ale vediač, že mám návštevu, poslal mi celý chlebič.

Vidiač toto bohatstvo myšlienok, ktoré sa v týchto niekoľko slovách obsahuje, či sa môže nájsť človek, ktorý by sa i na d'alej bezcitne modlil tú utešenú prosbu: Chlieb náš vezdajší daj nám dnes!?! . . . Pochybujeme! . . .

Cesty Božie.

Napísal: Jozef Šteller.

(Dokončenie)

Električný Centrál bol konečne hotový. Dielo inžiniera Kopeckého a jeho spolupracovníkov chválilo svojích majstrov. Vydarilo sa výborne. Voda bola zarazená a turbíny pracovaly nad očakávanie. Električný prúd vyvíňoval sa s takou silou, že ho drôty ledvá stačili odviazať do susedných dielni. Tento pokrok priemyslu ale v tom samom čase zabil iný malý priemyselný podnik; zavalil on totiž smrteľnú ranu mlynu nášho Sušinu. Bo sotvá že Kopecký odviezol vodu z rieky, v koríte jej len tol'ko zostalo, čo by bolo postačilo pre husy a kačice Sušinu. L'ahko si môžeme teda predstaviť, jaký úder bol to pre nášho mlynára, ktorý celý svoj život venoval svojmu remeslu. A skutočne, keď voda stiekla z korita a keď sa mlynské kolo posledný krát zatočilo, slzy vyhrkly z jeho očí, a on padol na zem bez seba. . . Tovarišia priskočili k nemu a oblievali ho s vodou, aby ho zkriesili k životu. . . Keď sa prebral, dcéra jeho klačala pri ňom a utierala jeho mokré čelo. . . On pohliadol na ňu a šeptajúc riekol: "To je práca mojích vrahov a ty. . . ty si sa s nimi spojila. . ."

Nešťastné dievča na tieto slová dostalo závrät' a málo čo chýbalo, že aj ono neodpadlo. No ale predsa premohla sa a aby jej to trocha prešlo, vyšla von ku žlabu na čerstvý vzduch. Tovarišia ale zobrali mlynára a uloži-

li ho do postele, aby si oddýchnul. . .

Prišla nedeľa. . . Mlynár inokedy vždycky chodieval do kostola, dnes sa mu ale jakosi nechcelo. Zazvonili prvý raz, druhý raz, otec sa neoblieka. . . "Čo to má značiť?" pýta sa dcéra.

"Načo bych sa mal obliekať. Vy sa zájdete tam aj bezo mňa. Boh pre mňa i bez tak nemá pravdy; načo bych ho mal tedy unúvať. . ."

"Otče! nerúhajte sa Bohu! Nezažlievajte Mu to, že tento kríž soslal na nás. Príjde doba, keď sa to všetko napraví." Tešila ho dcéra.

"Áno, napraví, ale len vtedy, keď ja už budem v hrobe hniť a potom nech psom tráva rastie, keď kone podochly. . ."

Anička videla, že škoda by bola nahaňovať sa s otcom, dala mu tedy pokoj. Oblekla sa a šla do kostola. Tam sa znovu vyplakala a so slzami prosila Boha, aby jej ukázal cestu, jako by mohla utíšiť a nakloniť si svojho otca. . .

Nastal večer. Anička vypýtala sa na muziku. Otec ju pustil. To jej ale naložil, aby bola doma na dvanástu. Anička prisľúbila a odbehla. V hostinci sa zabavila do trištvrté na desiatu. Potom sa ale vyšmikla a ponáhľala sa pod lipy, ktoré označila Kopeckému. Kopecký nedal na seba čakať. Keď Anička došla, on sa už prechádzal hore-dolu, fajčiak svoju cigaretlu.

Mladý párik privítal sa mile, jako sa sluší a posadil sa na lavičku. Na maznanie dnes nebolo času. Vážne záležitosti čakaly dnes na pojednanie. Kopecký chcel byť na čistom, čo je vlastne príčinou, že sa Aničkin otec tak hnevá na neho.

Anička bola úprimná. Otvorila srdce svoje Kopeckému a povypravala mu, že čo všeličo musela prežiť v dome otca svojho od toho okamihu počnúc, jako sa začalo so stavbou Elektrického Centrálu. Vysvetlila mu, jako rástla nenávisť v srdci otca oproti tým, ktorí ho chleba pozbavili a nasledovne aj oproti nemu, ktorý umožnil nepriateľom jeho prevedenie tej zhubnej myšlienky. Keď sa toto všetko dôkladne vysvetlilo Kopeckému, on sám uznal, že starému mlynárovi nemôže zazlievať jeho nevôľu a prisľúbil, že bude hľadať spôsoby, jako by môhol mlynára odškodit' za krivdu, ktorá sa na ňom spáchala odvedením rieky. Tento rozhovor ale ani najmenej neoslabil nádej Kopeckého. On si bol povedomý toho, že pomocou svojho vplyvu docieli u Kompánii to, aby sa mlynárovi dalo slušné odškodné, ktoré ho úplne uspokojí.

Samo sebou sa rozumie, že v tom okamihu ešte ani sám Kopecký neznal, že jakým spôsobom bude vstave odškodit' mlynára, ale Aničke prisľúbil na isto, že on to prevedie k vzájomnému uspokojeniu oboch stránok.

Sl'úb Kopeckého uspokojil Aničku. Ona mu dôverovala. Videla jeho dieľo vypýnať sa nad dedinkou a bola si istá, že ten, kto také niečo vedel docieľiť, docieli aj niečo iného, niečo takého, čo preklesni ím cestu ku blaženosti. . .

Čas sa mýňal. . . Mladí naši boli práve na tom bode, že sa rozlúčia a tu hľ'a huplo niečo. Zdalo sa ím, jako by niekto klepec dreva bol hodil do hľbokej jamy. Na to v zápetí ozvalo

sa tupé stonanie: “Jój. . . Jój. . . Ale som si dal. . . Pomoc! . . . Pomoc! . . .” A Anička úzkostlivo šeptala do ucha Kopeckého: “Pre Boha! to je môj otec! . . . Pomôž mu, jestli môžeš. . . ! Ja musím domov, aby sa nedoznal, že som tu bola. . . S Bohom! . . .” Stísala mu ruku a odbehla. . .

Kopecký v prvom okamihu nevedel čo sa stalo. Ponevác sa ale stonanie opakovalo, spomnul si, že na blízku je kamenolom z ktorého sa lámal kameň na základy stavby. Bola to priestranná asi 16 šúchov hľboká jama. Podišiel tedy k jame a zapálil sirku, aby videl, že kto leží v nej. A skutočne na dne jamy ležal dolámaný mlynár a vedľ'a neho jeho ostro vybrúsená sekera. Mlynár zbadajúc svetlo znovu zastonal: “Človeče! pomocte, lebo zahyniem! . . .”

“Pomôžem, pomôžem. . .” ozval sa Kopecký a pri svetle druhej sirky opatrne zliezol do jamy. . . Zdvihol mlynára a prehodil si ho cez plece. Lezúc von z jamy dvakrát sa zošmikol, ale na treťi raz predsa sa mu podarilo dostať sa na povrch. Mlynára zložil na pažiť a omatajúc ho, zistil, že má ľ'avú nohu a dve rebrá dolámané. . . Smutná nehoda, ale čo robiť. . . ? Zahvízdal tedy na blízkeho strážnika elektrických turbýn a poslal ho do mlyna po tovarišov. Tovarišia pribehli v okamihu a zanesli majstra domov. Medzi tým ale zabehol domov aj Kopecký a zapriahol kone do bričky a uháňal s mlynárom do okresnej nemocnice, jak rýchle sa len dalo. V kročiac do nemocnice práve v dverách potkal svojho priateľ'a lekára. Vyskočiac a vysvetľiac mu v krátkosti čo sa stalo, odovzdal mlynára pod jeho d'alsiú opateru.

Mlynár bol v dobrých rukách a pod starostlivou rukou Milosrdných Sestier zotavoval sa zo d.a na de.. lepšie a lepšie. Staré kosti sa síce t'ažko zra-

staly, ponevác ale pomoc prišla na čas, rany sa postupne zahojily. Samo sebou sa rozumie, že to vzalo niekoľko týždňov. A behom tohoto času Kopecký mal príležitosť mlynára viac krát navštíviť, s nim sa povyprávať, a mlynár sa presvedčil na svoje vlastné oči, že Kopecký nie je takým ľuďodržútom, ako si ho on predstavoval. A pomaly začal si ho ctieť a vážiť. Ba istého dňa ráno, ako tak sedel na pavlačí nemocnice, vzdychol si: "Neviem prečo, ale ctí sa mi jakosi za tým šuhajom. Je ľudský a má dobré srdce. Nedivím sa tej mojej dcére, že ju tak okúzli. . . No, veď, uvidíme!"

Tak sa míňal deň za dňom v trápnom očakávaní, kedy už povie ten doktor: "Pane Sušino! tie vaše rebrá sú už zahojené a tá vaša noha je už dosť pevná, aby ste môhol na ňu stupiť." A ten deň skutočne zavítal. V jedno krásne ráno lekár prikrečil ku Sušinovi s veľkým nožom a s nožnicami v rukách. Sušina sa zahľadel na nástroje a pýtal sa ho s úsmevom: "Snád' mi len nechcete krk podrezať s tým kosákom?"

"No, no" zasmial sa lekár. . . "len tie vaše putá chcem popresekávať, aby vás viac nemučily. Už ste sa ich dosť nanosil. Ale u starých to už ináč nejde."

"No nič to za to. Len keď ste ma pošliapali. A čo tí moji? Príjdu po mňa? či ma vy dáte odviezť, lebo ja na mojích nohách sotvá dokľuckám."

"Nebojte sa! Príjdu. Odkázal som pánu Kopeckému, žeby prišiel po vás dnes po obede. Slúbil sa. Úfam, že zadrží slovo. . . A čo tak . . . ? jestli sa smiem pýtať. . . Dáte mu tú vašu dcéru?"

— Dám, veru dám a to zo srdca. Veď si ju zaslúžil. . . Úfam, že mi Boh dá dobrého syna. Nemal som ho za mlada a tento ma snád' opatrí na moje staré dni. . .

* * *

Po obede presne o druhej hodine otvorila sa brána nemocnice a ľahká brička Kopeckého otočila sa okolo kvetovej hrady a zastala si práve pred pavlačou, na ktorej sa presúšal mlynár Sušina. Kopecký uzrúc mlynára bez gypsových obväzkov ešte s voza zvolal: "No chvála Bohu, že ste už striasli so seba tie putá. Teraz už budete ľahšie dýchať. Doma vás už túžobne čakajú. Anička si síce domácnosť v poriadku držala, ale predsa chýbal ste im. Preto popakujte si veci a pripravte sa na zpiatočnú cestu. Ja ale zatiaľ zaskočím do kancelárie a vyrovnam účet, aby všetko bolo v poriadku."

Mlynár, bárs mu ešte ťažko bolo stúpať na nohu, obracal sa ako nejaká mladucha. Šaty si uložil do kufrička a behom niekoľko minút hoto-vý bol na cestu. Odobral sa od lekára a od svojej ošetrovateľky a s pomocou Kopeckého posadil sa na predné sedisko. Inžinier cmukol ustámi a sivky vyletely jako strela. . . Len sa tak prášilo za nimi.

Keď sa dostali na hradskú, mlynár si vzdýchnul: "Tak sa cítim, ako keby som šiel po druhý krát na sobáš." "Možno že sa ešte aj toho dožijete." Nadhodil Kopecký.

"Mne by to už nepristalo. Vám nepoviem. Vy ste práve v tom najkrajšom veku. Tridsať ročný. Zdravý jako buk. Uraštený jako smrek. Takému mužovi sa už oddá oženit' sa. Ale mne, starému džadovi to by už nepristalo. . . Ináč jak to tam beží v tom mojom mlyne. Je to zapustené čo?"

— To práve nemôžem povedať Tak gazdovstvo, jak mlyn boli v dobrých rukách. Nevie, čo by mu malo chýbiť? —

— Že čo? Nuž voda. Tá, ktorú mi páni odrazili. Verte mi pane Kopecký nejedná sa mi tak o peniaze, kto-

ré som vyrábal. Ved’ mám chvála Bohu tol’ko, kol’ko mi postačí do smrti. Ale ten hukot toho mlyna, pri ktorom ma mat’ moja kolísala na tol’ko zrástol s mojou dušou, že sa od neho oddeliť nedá. A keď toho nebude, budem celý nešťastný. —

— Mýlite sa pane Sušino! vaše št’astie a vaša blaženosť sa ešte vráti. Len sa tak nestarajte. Bud’te presvedčený, že nenie na svete zlého, z ktorého by Boh nevedel niečo dobrého vyvieť. To je pravda, že tá elektrárňa narobila mnoho zlej krve, ale to všetko len preto, lebo l’udia tomu nepochopili. Dnes keď vidia výhody, ktoré s ňou dostali, keď vidia osvetlené ulice Olšavy, keď s jedným pritnutím gombíka môžu mať v okamihu osvetlený celý dom, dnes už nehundrú, ba divia sa sami sebe, že boli takí zaostalí. A tak to bude aj s vami. Uspokojíte sa pomáľ aj vy. Len že sa musíte vžiť do nových pomerov. Ponevác za ten čas, ktorý ste preležali vo špitáli dedinka Olšava prešla cez veľkú premenu. Istý som, že keď dôjdem domov, ani svoj vlastný dom nepoznáte. . .

To by som bol ale za gazda, aby som svoj vlastný dom nepoznal. . .

A kým sa takto vyprávali, zvečerilo sa a sivky dobehli do Olšavy. A skutočne, jaká tu zmena. Domčeky Olšavy sa len tak kúpaly v lúčoch elektriky, ktorú Hradský páni zaviedli dedine zdarma. L’udia sedeli na múrikoch pred domami a čítali si noviny, jako keby to bolo na poludnie. Mlynár krutil hlavou a nevedel sa zdržať aby neudrel Kopeckého po pleci a nepochválil ho: “To ste ale za chlapa! Jakživ by som si to nebol o vás myslel. . . Skutočne vyzerá to, jako v pohádke. . . Človek nevie či sa mu sníva a či je to ozaj skutočnosť. . .”

Medzi tým sivky sblížili sa ku mlynárovmu kopcu. Ucho mlynárovo za-

raz začulo, že mlyn jeho klepe. Ale jak do kata? myslel si v sebe — keď tam vody nenie. Načúva, načúva. . . ale predsa len čuje, že starý mlyn ide po starom. A čím lepšie sa sblížujú, tým lepšie sa to ozíva. . . Krv sa mu valí do tvári. . . Srdce mu čo raz to hlasnejšie bíje. . . Počúva. . . načúva. . . naraz vybýši z neho: “Na môj hriešnu mlyn môj mele. . . Dovoľte, nech skočím z tej bričky a podívam sa, čo sa to stalo?”

“Len pomáľ! . . len pomáľ! . .” sdrža ho Kopecký. . . “Aby sa vám tá noha nejako neporušila. . .!” Ale mlynár nedbá o nohu. Skočí z vozíka, jako nejaký mládenec a letí prosto na mlynicu. . . A tu hl’a k svojmu veľkému prekvapeniu nájde celú mlynicu osvetlenú. . . stá a stá vrieč pšenice okolo korita. Tovarišia s vysúkanými rukávmi obskakujú okolo l’udu a mlynské kolo t’ahá si kameň spokojne, v tichom takte jako aj pred tým. . . Dcéra, tovarišia, l’ud všetko víta mlynára. On si toho ale nevšíma. . . letí hore ku žlabu, aby sa presvedčil, či je stará Olšava znovu narazená. Ale v žlabe ani kvapky vody. . . A mlyn predsa mele, mele práve jako pred tým, len trocha čerstvejšie a gazdine sa tešia, že sa môžu skorej odbaviť. . . A mlynár div, že z ňoh nespadne. . . chytí sa za hlavu a ozve sa ku Kopeckému: “Priateľu! nenašiel ste vy sekeru v kamenolome pri mojom boku? Sekeru, ostrú, vybrúsenú jako britva. Tá mala utiat’ vašu hlavu, za to že ste ma pozbavil môjho chleba. . . Ale d’akujem Bohu, že ma potrestal a že som nepreviedol môj hrozný plán. . . Dnes by ste už bol dávno u Boha. . . Ale odpuste mi, že som sa dal náruživostiam mojím tak zaslepiť. . . Dnes vidím, že nemám vo vás nepriateľ’a, lež priateľ’a, ktorý zaslúži odmenu. . . Nenie som síce boháčom, ale čo mám, to vám dám. . . Dám vám celý môj

majetok, tak jak je a na dodatok. . . a tu si trocha vydýchol . . . dám vám aj tú moju starú dievku, jestli chcete. . ."

A Anička celá urazená volá z dverí: "Ale Otče! jako ma môžete tak zahnanit' ? Ved' ja som ešte nenie stará. . . Ešte mi je len dvaadvadsať rokov. . ."

— Veru že si stará! Mala si sa vydat' keď si bola osemnásť ročná. . . Ale pane Kopecký, abych nezapomnul, povedzte mi, čím to ženiete ten mlyn, keď tu žiadnej vody nevidím?

A Kopecký uhnul sa k nohám mlynára a zdvihol tajné dverká na podlahe a ukázal mu tam čosi malého, čosi okrúhleho, čo tak bzučalo, ako keď včely roja. . . A mlynár sa díva, díva. . . a pýta sa: "čo to?"

"To je malý motor" — odvetí Kopecký — "A keď si postavíte tri kamene, dám Vám trocha väčší, aby ich utiahol. . . O elektriku sa nebojte. Tú vám Hradskí Páni zabezpečili čierno na bielom až do vašej smrti a do smrti vašej dcéry. Dali vám ju čo od-

škodné, za to že vám zabrali vodu. Úfam, že vás to uspokojí. . . Chceli sme Vás trocha prekvapiť a vd'aka Bohu, to sa nám aj podarilo."

"Veru podarilo. . . A do tohoto mlyna znovu sa vráti pokoj, vráti sa požehnanie. . . To je to, počom som ja túžil. . . To je to, začo som sa modlil celých šesť mesiacov. . . Vd'aka vám pane Kopecký! Sto krát' vd'aka, že ste sa o nás tak postaral. Budeme vám za to povďační až do smrti."

"Podobne vd'aka aj Vám, pane Sušino, že ste mi dal poklad, po ktorom túžilo srdce moje. . . Bud'te istý, že bude v dobrých rukách. . ." A Kopecký pritúlil Aničku k sebe a vtlačil vreľý bozk na jej ústa na znak zasnúbenia. . . A Anička sa neprotivila, len oči si zažmúrila, aby nemusela hľadiť do tváry žien, ktoré na mlynici stály. . .

(Poznámka Redakcie: Základná myšlienka tejto povesti bola zdravá. Preto sme ju s ochotou uverejnili, lenže prepracovali sme ju v duchu nášho časopisu. Úfame, že vás to uspokojí. Len pokračujte ďalej!!)

Do modlitieb sa odporúčajú.

Modlitby našich bratov Terciarov, Sestier Terciarek a vôbec všetkých milých čitateľov Listov sv. Františka žiadané sú na nasledujúce úmysle:

Na úmysel' pí. M. P. z Joliet, Ills.

Za dobré zdravie v nemoci sa nachádzajúcej pí. Anny Harcharik vo Whiting, Ind.

Za zdravie a požehnanie božie všetkých tých, ktorí pracujú na rozšírení nášho časopisu Listy sv. Františka.

Za tých, ktorí nás požiadali aby sme sa na ich úmysel' modlili.

Za istého nemocného nášeho pracovníka. Prosme za neho aby sa čím prvej uzdravil.

Za zatvrdlivých hriešnikov. Prosme Boha, aby po čas tej pamätnej doby keď celý svet bude sláviť radostnú pamiatku narodenia Krista, ráčil obmakčiť ich kamenné srdcia, dal im milosti aby ol'utovali svoj hriešny život, a aby ochotne konali vôľu božiu.

Konečne za rozličné potreby čitateľov Listov sv. Františka.

Žalmy Kráľa Dávida

Žalm 11.

Pomôž mi o Pane, pretože pomínul sa svätý a pravda zmizla zpomedi l'udí.

Márne reči mlúvia bližní medzi sebou; ich ústa sú podvodné; so srdcom dvojtvárnym vyprávajú.

Vyplieň o Pane všetky podvodné ústa a jazyk, ktorý sa chvastá, (zvlášť ale tých) ktorí riekli: jazyk svoj budeme oslavovať, pretože kým ústa naše sú s nami, kto (by môhol byť) naším Pánom?

Následkom biedy núdzných a vzdychov chudobných povstanem teraz — hovorí Pán; uloží ich na bezpečné miesto a naplním ich dôverou.

Slová božie, slová čisté, ako striebro prepálené v ohni; prebrané (l'udmi) zeme; prečistené sedemkrát.

Preto Pane obrániš nás a zachováš nás od tohoto pokolenia na veky.

A bárs sa bezbožní aj túlajú do okola, podľa výšky (múdrosti) svojej rozmnožil si synov l'udských.

Vysvetlenie.

Žalm jedenásty tiež pochádza z časov prenasledovania Dávida. On sa nachádza ešte v dome kráľa Saula. Ale žaluje sa, že obklúčený samými falošnými, podvodnými l'udmi, ktorým už niet čo veriť.

Preto prosí si Boha, aby ho chránil proti tomuto podvodnému pokoleniu.

Význam jednotlivých veršov.

“Pomoc mi o Pane, pretože pomínul sa svätý a pravda zmizla zpomedi l'udí.” Dávid st'auže si, že sa motá medzi l'udmi cel'kom osamotený. Tak to vyzerá s ním, ako keby mimo neho nebolo na svete už ani jedného spravodlivého človeka, ako keby bola pravda úplne zanikla medzi l'udmi.

“Márne reči mlúvia bližní medzi sebou; ich ústa sú podvodné; so srdcom dvojtvárnym vyprávajú.” Lož a klamstvo sú na dennom poriadku. Dnes už l'udia nielen nepriateľov svojich klamú, lež falošníci sú už aj k svojim vlastným bližným, k svojim vlastným priateľom. Ich ústa plné sú podvodu a srdce ich je dvojtvárne. To jest iné srdce majú v prsiach a iné nosia na jazyku. Na jazyku majú srdce sladké líškavé, falošné; v nútri ale majú srdce plné zlosti a jedu.

“Vyplieň o Pane všetky podvodné ústa a jazyk, ktorý sa chvastá: (zvlášť ale tých) ktorí riekli: jazyk svoj budeme oslavovať, pretože kým ústa naše sú s nami, kto by môhol byť naším Pánom?”

Dávid istý si je, že Boh tento podvod a toto klamstvo dlho trpieť nebude. Zvlášť keď vidí,

že sa niekto s tým ešte aj chvastá. Mnohí ľudia, keď zbadajú, že sa im podarilo vykresat' sa raz, dva razy pomocou klamstva, dostanú rohy a myslia si v sebe, že už nie je nad nimi žiadneho Pána. Pre nich je už aj sám Boh primalým. Oni si ho nevšímajú. A preto miesto pravého Boha oslavujú svoj vlastný podvodný jazyk.

"Následkom biedy núdzných a vzdychov chudobných povstanem teraz" — hovorí Pán; uloží ich na bezpečné miesto a naplním ich dôverou.

Hlas Dávida predral sa cez oblačky a došiel až ku Najvyššiemu. A Dávid pocítil v srdci svojom tú sladkú odpoveď, že Boh mu pošle svoju pomoc. "Bieda a núdza môjho ľudu a vzdychy mojej chudoby nútia ma k tomu, aby som zakročil. Už sa nemôžem viac dívať na prechmaty bezbožníkov. Musím vstať a musím už raz poriadok zrobiť. Prenasledovaných musím uložiť na bezpečné miesto a stvoriac poriadok, znovu naplním dôverou srdcia mojích dietok." Takto smýšľala Boh, dl'a Dávida, a preto on si je istý, že mu nedá zahynúť.

"Slová Božie, slová čisté; ako striebro prepálené v ohni; prebrané ľuďmi zeme, prečistené sedemkrát'."

Dávid nepochybuje vo vnuknutí božom. On je presvedčený, že slová Božie sú nenie slová klamstva, slová zavádzania, lež sú to slová vážne, ktoré jakživ neztratia svoju cenu ba čo viac sú cennejšie nad

striebro, ktoré bolo prebraté kovoznalcami zeme a preliate v ohni sedemkrát'.

"Preto Pane obrátiš nás a zachováš nás od tohoto pokolenia na veky. A bárs sa bezbožní aj túľajú do okola, podľ'a výšky múdrosti svojej rozmnožil si synov ľudských."

Ponevác tedy Dávid úplnú dôveru skladá vo vnuknutí božom, trúfa si, že Boh mu nedá zahynúť od meča nepriateľov jeho a chrániť ho bude proti úkladom toho hadieho plemena, až na veky, to jest až dotedy, kým ho On sám nepovolá k sebe. A bárs sa bezbožní stále motajú kolo neho, Boh predsa v svojej veľkej múdrosti rozmnoží synov ľudských, to jest synov — potomkov jeho.

Poučenie.

Po dôkladnom porozumení tohoto Žalmu divíme sa Dávidovi, že si sťažuje, že lož a klamstvo na tol'ko zaplavily svet, ako keby na svete už ani statočného človeka nebolo. Lenže doba v ktorej my žijeme, nenie ani mak lepšia od doby Dávidovej. S čímže krmi terajší svet svoj ľud? S ničím iným len s klamstvom. Tisíce a tisíce muchotrávok tlačí sa dnes na tlačiar-ských strojoch a rozdáva sa zdarma, aby sa ľud otravoval a aby potom niekto čím ľahšie môhol loviť v mutnom. A touto ložou človečenstvo je už dnes tak presiaknuté, že už ani vlastní rodičia nehanbia sa klamať svoje dietky a veru ani dietky nestydia sa klamať svo-

jích rodičov. Čo môžeme tedy očakávať od budúceho pokolenia? Istotne ešte horšie veci. Preto iné nám nezbyva, len volať s Dávidom: Pane Bože chráň nás a zachráň nás od tohoto podvodného pokolenia! My ale, ktorí tak voláme, dajme že pozor, aby sme neupadli do tej samej chyby. Aj zlodeji keď

ích lapajú, vykrikujú na iných: Chytajte ho! aby odstránili pozornosť od seba. Kresťan ale nesmie takto jednat'. Kresťan má hl'adiet' vykoreniť zo seba ešte aj tieň klamstva a podvodu, a nesmie dovoliť na žiaden pád, aby sa on stal otrokom jeho.

V jednom dome mali práve zabiť jačku (zakáľali ošipané) keď dnu vstúpi listonoš, ktorý gazdovi doniesol list od syna. Listonoš po obyčajnom kresťanskom pozdravení oslovi gazdu: “Pane gazda priniesol som Vám list od vášho syna. . .” Potom sa pozrel do koryta kde ležalo už zaklaté

ošipané a povie: “Gazdičko, ale to je vám sviňa!”

Gazda prekvapené pozre sa na listonoša a povie: “Sviňa !Kto hadám moj syn?!”

Listonoš: “Nie váš syn gazdičko, ale tamto v tom koryte.”

Radosťné Vianoce

— a —

Šťastlivý a Požehnaný Nový Rok

všetkým svojim čitateľom, čitateľkám, láskavým priaznivcom a štedrým milodarcom
želá

Redakcia Listy sv. Františka.

SPOLOK

Krest'anských Žien a Matiek

JEDENÁSTY RECEPT PRE NAŠE MATKY.

V MINULOM recepte videli sme, jako sa môže poddať človek bud'to na pravo, bud'to na ľavo, jestli nemá pevného rázu. Z toho samého človeka môžeme vykresat' obraz Kristov, ale keď na to príjde môžeme vykresat' z neho aj obraz diabla, jestli nemá pevného rázu, jestli je podobný trstine, ktorá sa kláti pod tlakom vetru. Preto drahé Matky, záleží to na vás, aby ste dietkam vašim dodaly pevného rázu. Toto ale dočielite s rozumnou výchovou.

Základom rozumnej výchovy ale je poriadok. No žiaľ Bohu, mnohé matky nemajú ani poňatia o poriadku. Preto nezaškodí, keď si aj o tomto povieme pár slov.

Každý človek zná, čo je rozdiel medzi poriadkom a neporiadkom. Do niektorého domu, keď vkročíme, zaraz na prvý pohľad zbadáme, že je taký, jako keby ho zo škatulky vytiahli. Každá, ešte aj tá najmenšia vec má v ňom svoje miesto a každá, ešte aj tá najmenšia vec je v ňom na svojom mieste. Iné domy zas, kde neporiadok panuje, podobajú sa s prepáčením maštali. Všetko je v nich rozhá-

dzané. Nič nemá svojho stáleho miesta. Nič nenie na mieste.

Zapamätajte si drahé matky, že nie drahé náradie, elegantné koberce, fajn-é záclony robia domácnosť domácnosťou, ale poriadok. Nieкто môže mať chudobnú domácnosť, ale keď je ona čistá a dobre usporiadaná, keď je v nej všetko v poriadku, tá domácnosť bude mať príťažlivú silu na všetkých jej členov; na otca, na matku, na dietky. A môže mať nieкто to najdrahšie náradie, ti najfajnejšie záclony a koberce, jestli nemá domácnosť v poriadku, jako sa patrí, tá domácnosť prestane byť domácnosťou a začne odpudzovať od seba všetkých svojich členov.

A čo je potrebné na zavedenie domáceho poriadku? Nič iné, len trocha dobrého vkusu. A v tejto veci patri kredit ženám. Muž — nevieme prečo — ale zdá sa byť prirodzene nakloneným ku neporiadku. Sotvá že vkročí do domu, všetko obráti na ruby. Čapicu hodí do jedného kúta. Fajku do druhého. Dohán na stôl. (dobré že nie do mysí.) Kabát na stolec. Topánky šmarí pod posteľ

atd'. A keď potom treba hl'adat' niečo, beda úbohej žene. Nastane domáca vojna. Ona chudina nemohla sa dívať na ten neporiadok a poodkladala to, aby jej v to v ceste nestálo a jestli to muž na pochytre nenájde, vyvrší sa na nej, kdežto on sám by zaslužil, aby mu poklepali po prstoch.

Žena tedy chciac-nechciac musí priúčať ku poriadku najsamprv svojho manžela. Na tom nezáleží, či mu je to proti vôli, alebo nie, ale poriadok musí byť. Preto radíme naším ženám, aby vyznačily mužom svojím isté miesto na šaty, isté miesto na fajku, na dohán, isté miesto na goliere a gombičky, na prádlo atd'. A nech dohliadajú na to, aby patričné veci vždycky boli na patričné miesto uložené. Z počiatku síce to nepôjde tak hl'adko, ako si to niekto predstavuje. Ono to bude spojené i s bôjom, ale konečne aj ten muž uzná, že jeho domácnosť nenie maštalou a že sa sluší, aby si ju v poriadku držal. Preto ženy v tejto veci nesmiete popustiť. A keby to nešlo po dobrotky, musíte zakročiť aj ostrejšie a musíte bojovať zatiaľ, kým si domáci poriadok nevybojujete. A keď ste si ho vybojovaly u muža, vybojujete si ho aj u dietok.

Preto s dietkami treba to samé začiat' ešte za mlada. Keď ony vyrastú s poriadkom, poriadok stane sa ich druhou prirodzenosťou a zachovajú ho, keď budú aj väčšie. Kde ale matka nedá si záležať na poriadku, tam ona sama čoskoro zbadá, že prestala byť matkou a stala sa slúžkou a otrokyňou všetkých. Taká žena, ktorá si nezavedla poriadok do domu, tá celý deň bude mať čo robiť s upratúvaním stolcov, kabátov, pančuchov a pán Boh zná ešte čoho. Sotvá že si poriadok jednu izbu, už v druhej bude všetko rozhádzané. A tak to pôjde od rána do večera a poriadku jakživ v jej dome nebude.

A ráno? začína sa nová Kalvária. Dietky večer poshadzovaly šatočky a pančuchy na postel'. V noci to všetko zmačgaly a skopaly a keď ráno treba niečo hl'adat' to je všetko na kope, jako seno a ani Šalamún by z toho nevyšiel. Jak l'ahko by to bolo ale, keby každé diet'a malo vyznačené miesto pre svoje šatočky, pre svoje knižky, pre svoje zábavky. Všetko by sa našlo v prvom okamihu a matka by si ušporila mnoho práce, mnoho mrzutosti, mnoho pekla.

Kol'kokrát počujeme slová: “Ja to neviem pochopiť, jako môže paní N. N. v poriadku držať tol'kú domácnosť. A popri tom ešte aj šit' a tu i tam aj na návštevy chodiť? Ja pracujem od rána do večera a sotvá stačím poradiť môj dom. A tej na všetko zbýva času.” . . . Áno, jej na všetko zbýva času, ale prečo? Preto že si zaviedla poriadok do domácnosti. Každá domácnosť by mala byť taká, jako kasáreň. Vo vojenskej kasárni žien nenie a predsa je čistota a príkladný poriadok. Ale prečo? Ponevác ofieri držia dohliadku nad tým, aby všetko bolo v poriadku. Oni zavítajú do izby vojaka vtedy, keď ich on najmenej čaká. A jestli zbadajú, že jeho uniforma, jeho zbraň, jeho postel' nenie v poriadku, napomenú ho. Keby to neosožilo, pokarhajú ho. Komu ale ani karhanie neosoží, tomu dajú také príučné, že ho tak l'ahko nezabudne. A tak by to malo byť aj v rodine. Matka je na to, aby si dohliadala na svoj domáci poriadok. Matka má chodiť za mužom, za dietkami, matka ich má dozerat', aby zachovali poriadok, ktorý si zaviedla. A keď to potreba vyžaduje, musí si ho aj vymôcť takým spôsobom, ktorý je k pomerom najprimeranejší.

Diet'a je prirodzene nedbanlivé. Nie zo zlomyseľnosti, ale k tomu zo zrodenej náchyllosti. A toto sa mu-

sí v ňom zlomit'. Ono musí navyknúť na poriadok. Hlavnou vecou je len to, aby aj mat' zachovávala ten poriadok, ktorý si zavedie. Poneváž ona prvá musí ukázať, že miluje poriadok a že ho chce mat'. A v takýchto veciach múdry muž sám bude manželke svojej na pomoci a vymáhať bude domáci poriadok na dietskach.

Ked' sa už zaviedol poriadok v domácnosti a že všetko všade je tak uložené, že to môžete nájsť aj po tme, vtedy id'te o krok d'alej. Zaved'te si poriadok do stravovania vašej domácnosti. Dohodnite sa s mužom, kedy má byť večera, kedy obed, kedy raňajky. A dajte si záležať na tom, aby jedlo bolo vždycky na čase pripravené a vždycky dovarené, vždycky dopečené. Naši mužovia z väčša ťažko pracujú a keď sa vrátia domov utrhaní z práce, donesú so sebou aj lačný žalúdok. A ten si žiada svoje. A jestli mu nedáte čo, čo mu patrí, zbúri sa a narobí mnoho klopoty. Kol'ké ženy ale nedajú si záležať na pristrojení jedla. Zabehnú si do obchodu po tú plechovku. Prihrejú to a večera je za päť minút hotová. Ale bud'te isté milé matky, že voľ'akto odpokutuje za tú večeru. A ten voľ'akto, bude váš vlastný žalúdok, vaše vlastné zdravie. Nežalujte sa po tom, že lekár deň po deň kľučkuje u vás. . . On musí. . . Vy si ho sami voláte. A chorobu vašu zapríčinili ste si vy sami. Nemáte sa tedy čo žalovať.

Ked' ale chutne pripravíte jedlo, i muž váš i dietky vaše s radosťou poletia ku stolu a vyprázdnia mysly k vašej vlastnej radosťi. Dnešné dietky sú už nenie tak hlúpe, aby nevedely rozoznať doma varené jedlo od krabicevého jedla. Ony ho chytro poznajú a jakonáhle zbadajú, že ich matka len krabicovým jedlom krmi, začnú sa odťahovať od stola pozerat' budú za lakôtkami. A s tými si len pokazia ža-

lúdok a to znovu obt'áží svedomie matky.

Ale mnohé ženy sa vyhovávajú, že nevedia variť a že sú nenie vstave chutne pripraviť jedlá. Ale či je to vina? Či to nenie vina ich samých? Pod čepiec sa chcely dostať, ale nemaly tol'ko odvahy, aby mládencovi svojmu boly do očí riekly: "Neber ma, lebo ja sa do varenia a do vedenia domácnosti vôbec nerozumiem." A takých gazdín máme tisíc. Kým boly dievkami vyhováraly sa: Čo bych ja mala matke pomáhať, či sa ja nenadrem dost' v "šape"? Matka je doma, nech ona varí, nech ona riadi. A matka zostala doma a ona varila a ona riadila a dcéra si prisadla len ku plnej myse. Atá istá dcéra zavesila sa pozdejšie nejakému mladému bláznovi na krk a on chudák má teraz svoj krížiček. Bolo by treba opýtať sa ho, či je dost' ťažký? . . . Ale že by nám zahrešil, až by sa tak steny otriasaly. . . Tak je to s nami. . . Vydat' by sme sa chcely na silu a sme hlúpe jako húsky. . . Čo potom z takého života?

Ked' sa už ale taká žena vydala a nerozumie sa kuchyni, nech si kúpi aspoň nejakú kuchársku knihu. Nech sa poradí svojej matky, svojej priateľkyne, svojej susedky, jako sa to alebo iné jedlo pripravuje a pomaly predsa len prilipne na ňu niečo. Jej mužovi ale prajeme trpezlivosti aspoň za korec. Lebo jestli tej nebude mat', istotne zdupká a mladá mladucha sa až vtedy zbadá, keď už vtáčik uletel. . Ale vtedy už bude neskoro. Aby tedy nebolo neskoro, dajte sa do práce zvláštne vy, ktorých sa to týka a hľad'te dohnat' to, čo sa v minulosti zameškalo.

Iné zas deň po deň lámu si hlavu na tom, že čo variť? Či by nebolo lepšie, keby si každá gazdina pripravila maličkú listinu, na ktorej by si dl'a dní týždňa podelila a poznačila vše-

tky jedlá, ktorých vareniu sa ona roz-
umie. A tak by sa vyhlo stálemu opa-
kuvaniu. Ba čo viac, dalo by sa s tým
aj mnoho ušetriť. A medzi tým ča-
som mohla by oprobovať pripraviť aj
iné jedlá, alebo bárs aj tie samé jedlá,
ale na iný spôsob. A tak nik by nezu-
noval domácu kuchyňu, ba čo viac ob-
ľúbil by si ju.

Kde je ale domáca kuchyňa riadna,
tam sa aj jedlá na čas dávajú na stôl,
bez ohľadu na to, či otec doma, alebo
nie. Dietky musia navykať na poria-
dok aj v tejto veci. Ale Bohu žiaľ,
často vidíme, že mnohé matky sú ne-

vládne a nevedia si zaviesť poriadok
ani v tejto veci. Kol'kokrát' počuť
matku vyvolávať z obloka: “Vilko
môj! pod' večerať! A Vilko si ma-
minky ani nevšimne. Až keď už mať
tretí, štvrtý raz volá vtedy sa zbadá a
odpovie: Prijdem asi za pol hodiny,
keď sa dohrám. A úbohá mať aj tri-
krát' prihrieva večeru synáčkovi k vô-
li. My by sme takýmto matkám len
to radili, aby si prisadly k večeri za-
raz a poslušnému synáčkovi aby pri-
pražily niečo iného, žeby na to neza-
budnul. . . Ak Boh dá, v novom roku
stretneme sa zas! Do videnia!

To i to z kommissariatu.

SLEČNA ZUZANA SILADY z Chicaga
zaznačená bude v radoch našich štedrých
milodarcov. Chceme aby o jej obetavo-
sti dozнала sa široká verejnosť. Poslala
nám obnos \$80.00, slovom, osemdesiat dollá-
rov na krížovú cestu do nášho františkánskeho
kollégiumu, na ktorom sa pracuje mravečnou
usilovnosťou aby bol dohotovený do budúce-
ho septembra.

My slečnej Z. Silady dávame týmto na javo
našu povďačnosť. Pri čom z uprimného srdca
prajeme jej aby náš láskavý Stvoriteľ udelil
jej hojnosti Jeho svätého požehnania.

* * *

RODINA JOZEF a ANNA STRELAK
z Chicaga, Ills. tiež otvorila svoje šte-
dre ruky. Na výzvu, ktorú sme uverej-
nili v oktobrovom čísle Listy sv. Fran-
tiška vyššie spomenutá rodina odpovedala tým,
že ujistila nás, že zakúpi náradia do dvoch iz-
bičiek v našom novom kollégium. Náradie
alebo zariadenie jednej takejto izbyčky, ako
sme už boli písali, bude stať \$100.00.

Naša vd'áčnosť i v tomto prípade nech zne-
je tak, ako v predošlom. Bože žehnaj rodi-
nu Jozefa a Anna Strelák!

* * *

PANÍ MARIA ŠPEGAR z Connellsville,
Pa. doposlala nám obnos \$100.00 za Zu-
zannu Hrubý čo príspevok do Apošto-
látu sv. Františka (omšového spolku).
Z celého majetku, ktorý človek na tomto sve-
te nadobudne vezme každý so sebou do več-
nosti len dobré skutky. Ovšem, na zreteli
musíme mať, že pred súdnou stolicou božou
na človeka kričať budú jeho zlé skutky. A
beda tomu človeku, ktorého odsúdia jeho ne-
právosti. Konajme teda len dobré skutky,
zlých sa ale varujme. Pomáhajme si modlit-
bami, almužnami, postením a zvlášť plnením

příkazov božích.

* * *

NAŠ APOŠTOLAT SV. FRANTIŠKA
získal ešte iného nového člena a síce
p. Andreja Janik, z Whiting, Ind., kto-
rý nám doposlal jeho členovský poplat-
tok v obnose \$10.00.

* * *

NA SVÄTÉ OMŠE cestou p. A. V. Ko-
zak prijali sme obnos \$5.00 za nasledu-
júce osoby: Jan a Maria Mirmak \$2.00,
a Anna Maria a Andrej Kozak \$3.00.

* * *

HOVORÍ SA, že kde je chuť a dobrá
voľ'a tam sa mnoho dobrého vykonať
dá. Pravdivosť tohoto príslovia po-
tvrdily paní M. Janoško, pí. Ondrejčik
z Brooklynu. Vyše spomenuté sestry dočíta-
ly sa v Listoch sv. Františka, že do nášho no-
vého františkánskeho kollégiumu budeme
potrebovať aj oltárne rúcho, pot'ažne, omšové
rúcho, zaviedli sbierku medzi brooklynskými
slovenskými ženami, ktorá vyniesla \$70.00. Na
sbierku prispeli nasledovné sestry: Anna
Kulka \$20.00, P. M. J. \$7.50, Maria Duffy \$5.00,
J. Štefan \$5.00, Maria Vargorič \$5.00, Nellie
Essa \$5.00, Katarina Čonka \$5.00, Bohuznáma
\$5.00, paní Durinik \$2.00, paní Clelovský \$2.00,
pí. Foray \$1.00, pí. Gatland \$1.00, pí. Petruška
\$1.00, Nemenovaná \$1.00, pí. Ondrejčik \$1.00,
A. Michalko \$1.00, M. Kostik \$1.00, Maria Gre-
cula 50 centov, Maria Kanuh 50 centov a pí.
Massica 50 centov.

Nech nám je dovolené jak ochotným sbera-
teľkám, tak tiež aj štedrým milodarkinám od-
dať im cestou tohoto časopisu naše skromné
poďakovanie V duchu nášho otca sv. Fran-
tiška privolávame našim všetkým priaznivcom
a dobrodincom Boh Vás všetkých žehnaj!

DOPISY

Weirton, W. Va. — Niektó by si myslel, že na tejto okolici Slovákov niet. A predsa žije tu asi štyridsat' slovenských katolíckych rodín.

Nás každodenný chlebiček dorábame si väčšinou vo Weirton Steel Co. kde robota ide dost' obstojne.

Spolkársky náš život tiež nezanedbávame. Máme tu tri katolícke slovenské spolky, a síce: Spolok sv. Cyrilla a Methoda I. K. S. J., Spolok Zvestovania Panny Marie Pen K. S. J. a konečne i naše ženičky majú tu svoje číslo Prvej Katolíckej Slovenskej Ženskej Jednoty. — Trebárs sme rozídeni po troch spolkoch, ale pri tom nažívame v bratskej svornosti. Len jedna vec nás rmúti. A to je, že nemáme svojho vlastného slovenského katol. kostola, kde by sme mohli Pána Boha chvaliť vo svojom vlastnom jazyku. Čo sa toho týka my sme sa s touto otázkou už zaobierali. Za tým účelom vydržovali sme už aj poradné schôdze, na ktorých bol zvolený výbor, ktorý mal ist' navštíviť najdst. pána biskupa vo Wheeling-u, a ho požiadať aby nám pozvolil kostol, v ktorom by sme mohli aspoň raz v mesiaci odbyvať služby božie. Alebo jak nie raz v mesiaci aspoň každé dva. — Najdst. pán biskup Swint vl'údne prijal náš výbor a tešil sa, že sme prišli ku nemu s takou prosbou. Prisl'úbil nám, že zrobit' pre nás všetko čo sa dá, a čo by bolo pre nás prospešné. A skutočne osobne sa raz dostavil na našu okolici aby predstudoval otázku založenia sa našej slovenskej katolíckej osady. Ale po dôkladnom uvážení nútený bol povedať nám, že nás je málo, a žeby nám to pripadlo veľ'mi, veľ'mi ťažko udržiavať slovenský kostol. A toto veru musí mu uznať každý rozumný človek. Avšak, povedal nám, že aby sme ešte počkali nejaký čas, že snád' do Weirtonu prist'ahuje sa viacej slovenských katolíckych rodín. Potom, že bude snádnejšie pomýšľať na budovanie slovenského katol. kostola.

Že sa najdst. pán biskup o nás Slovákov otcovsky stará o tom niet ani najmenej pochybnosti. Asi pred rokom naložil tunajšiemu írskému kňazovi, do ktorého farnosti teraz prislúchame, že aby nám zaobstaral slovenského missionára, ktorý by nás mohol potešiť. posilniť vo svätej viere katolíckej.

A jaká bola veľ'ká naša radosť keď dňa 16-ho novembra zavítal medzi nás Otec missionár v osobe velp. Kazimira Zakrajšeka, O. F. M. z Chicago, Ills.

Môžete si predstaviť, že s jakou nadšenosťou vítali sme tento okamih. Sv. missi, ktoré trvaly od 16-ho do 23-ho novembra v kostole sv. Pavla súčasťnili sa skoro všetci Slo-

váci katolíci žijúci na našej okolici. Navštevovali sme riadne služby božie, kázne a iné duchovné cvičenia. D'akovali sme Pánu Bohu, za tú zvláštnu milosť, že nám poslal slovenského missionára a tešili sme sa vospolok, že sme mohli po dlhšom čase počuť slovo božie kázat' v našej ľubozvúčnej reči slovenskej.

Na znak našej radosti a povďačnosti, ktorú sme prechovávali voči Otcovi missionárovi shromaždili sme sa všetci katol. Slováci jeden večer po službách božích a pripravili sme mu krásny večierok, ktorý nám zostane nezapomenutelným.

Velp. missionár pri tejto príležitosti povedal nám povzbudzujúcu reč, v ktorej nás napomínal ku svornej práci a ku plneniu príkazov božích a cirkevných. A tiež nám zdorazňoval potrebu vstupovať do katolíckych slovenských spolkov. Napomínal nás veľ'mi vecne aby sme všetci vstúpili do slovenských katolíckych spolkov a v týchto svorne pracovali za zásady katolíckeho a za práva slovenské. Reč jeho odmenená bola hromovým potleskom.

Missie skončili sa v nedeľu dňa 23-ho novembra. Zakľúčené boli s procesiou, ktorej súčasťnili sa naše tri katolícke slovenské spolky. Títo viedli procesiu so zástavami. Konečne bolo požehnanie s prevelebnou sviatosťou oltárnou a s pápežským požehnaním.

Na úspechu sv. missii horlive pracovali p. Jan Andrejev. Tento mladík šiel z domu do domu a oznámil nám Slovákom, že u nás budú sa odbyvať sv. missie. Po čas sv. missii zase predmodlieval sa sv. ruženec. V tomto odmenovala ho pani Jurko.

Nezabudli sme tiež ani na františkánsky kolégium. Zaviedli sme medzi sebou sbierku, ktorá vyniesla, jak sa nemýlim, \$122.00. Možno, že to bolo málo. Ale dali sme každý dl'a možnosti, a dali sme to z lásky. Vieme, že podporili sme šlachetný cieľ. Úfame, že nám dá Boh milosti, že aj na budúce budeme môcť prispieť niečo na tento vznešený cieľ.

—Prítomný.

(Ano, bolo nám sdelené velp. missionárom, že bol prekvapený nad Vašou obetavosťou. Začudoval sa, že niekoľko rodín odvieďlo takú peknú sumičku. Naložil nám aby sme Vám v mene jeho srdečne sa poďakovali).

Chicago, Ills. — Osada Nanebevzatie Panny Marie. — P. P. J. K.! — Ctená Redakcia Listy sv. Františka! Ráčne popriať miesta to-muto môjmu dopisu. Chceme v nom opísať dve pamätné oslavy, ktoré sme odbyvali na Deň Vďakovzďania čili na "Thanksgiving Day" pri našej osade Nanebevzatie Panny Marie, kde učinkuje velp. Jozef Rondzik, ktorý po čas jeho pobytu medzi nami získal si lásku

našich osadníkov. Na spomenutý deň k počte nášho milovaného duchovného náš Oltárny Spolok, ktorý tiež slávil svoje výročia, usporiadal zábavný večierok, ktorý sa nám znamenite vydaril. Osadníkov dostavil sa toľký počet, že navzdor tomu, že osadná miestnosť je dosť priestraná, museli dva razy za stol sadat'. To je najlepším zjavom, že naši osadníci si svojho duchovného otca ctia a uznávajú jeho prácu, ktorú vykonal pre našu osadu. Lebo keď pred piatimi rokmi medzi nás zavítal naša osada topila sa v osemdesiat'tisícovom dlhu, kďežto teraz náš dlh obnáša už len niečo bez päťdesiat' tisíc.

Pisateľka týchto riadkov dovoľuje si v mene nášho Oltárneho Spolku a v mene našich osadníkov pod'akovat' sa nášmu láskavému duchovnému otcovi. Prajem Vám velebný pane, žeby sa naša osada mohla dožiť nielen desať ročného, ale i dvadsaťpäťročného pôsobenia vášho medzi nami. Prajem Vám aby Vám dal Pán Boh dobrého zdravia ku plneniu Vašich ťažkých kňazských povinností. Nech Vám dá Otec nebeský nadostač milosti aby ste viedli nás vám sverené ovečky po cestách, ktoré vedú do kráľovstva nebeského. Takže keď sa skončí táto zemská púť naša aby sme my Vám sverení mohli s vami večne oslavovať najvyššieho Pána nášeho a s Ním na vky sa radovali.

A teraz ďakujem Vám milý velebný pane, že ste nám založil ten náš Oltárny Spolok, ktorý bol založený len k vôli tomu aby sme nášmu drahému Spasiteľovi slúžili, aby sme ho častejšie prijať mohli do našich srdc. Založený bol preto aby sme vzdávali poklonu Ježišovi prítomnému v prevelebnej sviatosti oltárnej. Jak žiaducno by bolo aby do tohoto spolku patrila každá sestra našej osady. Myslí, že raz v mesiaci pristúpiť ku stolu Pána a potúžiť sa s tým anjelským pokrmom, ktorý nás posilňuje v boji proti tel'u, svetu a diabl'u nemalo by byť obťazné pre nikoho. A predsa koľko je ľudí, ktorí bočia od tejto povinnosti! Za časným blahom, ktoré nenie stále sa zhánajú, ale na záhrobné blaho, ktoré má byť

večným ľudia sa málo starajú.

Pri tejto príležitosti teda vyzívam naše sestry, ktoré ešte do nášho Oltárneho Spolku nepatria aby bez ďalšieho odkladania daly sa zapísať. Sestry milé, neodhánajte od seba Toho Ježiša, Ktorý Vás takou láskou miloval, že vzdal sa slávy nebeskej a zostúpil na zem, len aby pre Vás zabezpečil život večný.

Tiež nielen ja, ale aj všetci tí, ktorí sme tam boli prítomní dávame na javo týmto našu radosť a povďačnosť velp. missionárovi Kazimirovi Zakrajšek, O. F. M., ktorý neopovrhnuv našim pozvaním. Prišiel medzi nás a povedal nám slová povzbudzujúce. Ujistujem vás, že vaše slová nám dlho zostanú v pamäti. A tak aj naša povďačnosť hlboko zakorení sa v srdciach našich.

Bola to skutočne milá zábava. Mali sme už viacej zábav, a na všetkých sme sa dobre cítili a zabávali, ale podobnej jakou bola posledná sme ešte nemali. Tie naše krásne slovenské piesne, tie pestré slovenské kroje, ktoré zdobily štíhle slovenské postavy, to všetko na nás milo účinkovalo. Človek v tom okamihu cítil sa, že je doma na Slovensku, že znova dýcha do seba to čisté povetrie tých našich nehomodných Tatier. Zvlášť dobre vyznamenali sa poriadatelia “slovenskej svadby.” Svadobníci tak sa vžili do svojich úloch, že sa to viac podobalo skutočnosti jako len napodobnovaniu.

Za úspech toho večierku podľní sme našim ctihodným sestrám, ktoré vyučily školské dievky “vynšovníky,” cvičiteľovi spevov, p. Jančekovi, ktorý riadil svadbu, sestrám a bratom, ktorí na seba prevzali rozličné úlohy svadobníkov, našim sestrám kucharkám, ktoré nám pripravili chutné jedlá, všetkým našim osadníkom, ktorí svojou prítomnosťou poctili tento večierok, a konečne všetkým, ktorí jakýmkoľvek spôsobom napomohli zdar tohoto pre nás tak pamätného večierka.

Prajúc všetkým čitateľom a čitateľkám Listov sv. Františka a všetkým našim osadníkom radosťné Vianoce.

Som s úctou,

Anna Korman.

Krúh štedrých milodarcov

V mesiaci novembri na Listy sv. Františka došli nasledujúce milodary, ktoré s povďakom kvitujeme a všetkým štedrým milodarcom, ktorí naše podujatia podporili vyslovujeme touto cestou verejnú vdaky a uprimné Pán Boh zaplať. Dúfame, že najdu sa ešte mnohí iní, ktorí budú nasledovať ich príklad tým, že aj oni prispejú nejakým milodarom na to utešené dielo — na ten nový františkánsky kollégium, v ktorom odchovávať s abudú budúci slovenskí missionári — uprimní synovia veľkého svätca sv. Františka.

Na kollégium:

Sbierka v osade sv. Klementa v Tarentum, Pa.	\$16.00
Vše spomenutý obnos doručeny nám bol cestou velp. Eduarda Kitz. Na sbierku túto prispeli nasledovni:	
Velp. Eduard Kitz.....	\$5.00
Anna Soffko Gajda	2.50
Frank Švanda	1.00
Alžbeta Motyčka	1.00
Anna Evanko	1.00
Zuzanna Motyčka	1.00

Michal Lipecký	1.00
Juraj Tapovčí	.50
Ondrej Kudrác	.50
Michal Soffka	.50
Jan Santay	.50
Juraj Píř	.50
Michal Šimko	.50
Juraj Timko	.50
Číslo 510, 1. K. S. J. v Kenosha, Wisc..	10.00
Viktoria Jabracký, z Perth Amboy, N. J.	8.00
Spolok Krest' Žien a Matiek v Munson, Pa. (cestou p. Metrick).....	5.00
Ružencový Spolok v Munson, Pa. (ce- stou paní Metrick)	5.00
Johanna Kanuščak, z Allentown, Pa.....	2.00
Maria Spegár, z Connellsville, Pa.....	2.00
Bohuznáma z Munson, Pa.....	2.00
Maria Klabník, z Tarentum, Pa.....	1.00
Členmi Apoštolátu sa stali a doposlali na- sledujúce obnosy:	
Anna Gažík, z Cleveland, Ohio.....	\$10.00
Alfons Kerkeš, z Ironwood, Mich.....	10.00
Pavel Sikora, z Tarentum, Pa.....	10.00
Paulína Luljak, na Slovensku (čiastku) ..	.50
Anna Horning, z Clairton, Pa. (čiastku) ..	.50
Marg. Horning, z Clairton, Pa. (čiastku) ..	.50
Na vydržovanie chudobného študenta:	
Istá osoba z Olyphant, Pa.	\$20.00

Na sväté omše:

Johanna Kanuščak, z Allentown, Pa.....	\$ 2.00
Terezia Drobnák, z Bridgeport, Conn...	2.00
M. Janoško, z Brooklyn, N. Y.....ú.	1.00
Jozef Kerkeš, z Ironwood, Mich.....	1.00
Maria Kerkeš, z Ironwood, Mich.....	1.00
Pavel Sikora, z Tarentum, Pa.....	1.00

Na modlenie:

Johanna Kanuščak, z Allentown, Pa....	\$ 1.00
Anna Rendosh, z Munson, Pa.....	1.00
Pi. Metrick, vstupné do spolku Krest'.	
Žien a Matiek, v Munson, Pa...ú....	8.00
Ďalšie obnosy boli nám prinesené a dopo- slané:	

Do Apoštolátu sv. Františka:

Andrej Urbanec, z Pittsburgh, Pa.....	\$10.00
Eva Uher, z Chicaga, Ills.....	10.00
Na kollégium sv. Františka a na sväté omše:	
Maria a Anton Čulen, z Chicaga, Ills...\$	6.00
Maria Jezerček, z Chicaga, Ills.....	4.00
N. N., z Chicaga, Ills.....ú....	3.00
Jan M. Kubina, z Chicaga, Ills.....	2.00
Rodina Ignác Drda, z Chicaga, Ills....	2.00
Jakub Buc, z Chicaga, Ills.....	1.00
Alžbeta Hajzus, z Chicaga, Ills...ú....	1.00
Andrej Šurinjak, z Joliet, Ills.....	2.00
Jan Palarik, z Chicaga, Ills.....	1.00

Slovenská abeceda.

V poslednom čísle tohoto časopisu uverejnili sme hádanku. Príčina, ktorá nás viedla ku tomuto kroku, to jest, aby sme tú hádanku uverejnili, dostala svoj povod v tom, že sme chceli poslužiť dobrej veci. Na prvom mieste, našim cieľom bolo, aby sa ľuď oboznámil s prvými čiastkami jeho reči — s abecedou. Znajúc, že sú mnohí, ktorí vôbec nemali príležitosť naučiť sa slovenskú abecedu alebo keď aj znali, že ju už zabudnuli. A skutočne nemýlili sme sa. Z výsledkov hádanky zbadali sme, že veru dost' pekný počet ľuď o slovenskej abecede vôbec ani poňatia nemá. A preto k vôli informácie podávame tu celú slovenskú abecedu. Ani najmenej nepochybu-

jeme, že naši čitatelia tento náš krok schvália, a že slovenskú abecedu si nielen pozorne prečítajú, ale sa ju aj dôkladne naučia.

Pri tom len jednu poznámku máme. Chceme už vopred upozorniť tých, ktorí sa budú o to zaujímať, že litery to jest, "A" s dvomi dlhými čiar-kami, "L" a dlženom a "R" s dlženom (dlhé R) musia vystať ponevác náš "lajnotajp" ich nemá.

Slovenská abeceda teda pozostáva z nasledujúcich litier: A, Á, Ä ( ), B, C, Č, D, Ď, DZ, DŽ, E, É, F, G, H, CH, I, Í, Y, Ý, J, K, L, (L), L' M, N, Ň, O, Ó, Ô, P, R, (R), S, Š, T, Ľ, U, Ú, V, Z, Ž,—44. (Vid' Czambelov rukoväť').

HÁDANKA!

HÁDANKA!

Zaujatosť, ktorú sme zbadali pri prvej háčitateľom predložili hádanku číslo druhé. Poďanke pobáda nás ku tomu aby sme našim neváč cez vianočné sviatky budú mať dost času venovať pozornosť tejto hádanke zrobiť sme ju trochu dlhšiu.

Podmienky sú tie isté ako pri pridošlej hádanke.

Kto túto hádanku prvý správne rozlúšti dostane alebo peknú modliacu knižku alebo skvostný ruženec (patričky) alebo \$2.00 v hotovosti.

Každý, kto má predplatené na Listy sv. Františka, alebo ten, ktorý si do toho času predplatí Listy sv. Františka môže brať účasť v tejto hádanke, a jestli bude prvý čo ju správne rozlúšti dostane vyššie spomenutú odmenu.

Zvláštne výhody poskytujú sa tým, ktorí po čas tejto hádanky predplatia si Listy sv. Františka, alebo pošlú obnovenie predplatného. Každý jedon, kto vystrihne nižšie podaný kupon a priloží \$1.50 bude mať predplatené Listy sv.

Františka jedon celý rok. Tento kupón bude platný len do 20-ho januára 1925. Ponahľajte sa teda využiť túto zriedkavú príležitosť a objednajte si Listy sv. Františka za túto zníženú cenu.

Hádanka pozostáva v tom, že všade kde najdete číslicu pod spodok do štvorca napíšte literu. Na príklad pod číslo 1 (pod jednošku) napíšte literu "A", pod číslo 14 napíšte literu "F", atď. Dľa poriadku v jakom nasledujú litery za sebou v abecede.

Dajte si pozor, kľúč na správne rozlúštenie tejto hádanky najdete v slovenskej abecede, ktorá ma 44 litier.

Rozlúštenia tejto hádanky budú sa prijímať len do 20-ho januára 1925. — Nečakajte na ostatný deň, ale dajte sa do toho hneď.

Súčasťníte sa všetci tejto poučnej zábavy. Hádanka je ľahká, jednoduchá a budete mať z nej tie výhody, že sa naučíte slovenskú abecedu. Okrem toho, možno, že vyhráte aj peknú cenu.

(číslo 2)

30 33	1 38 34 28 21	7 24 30 42 12 23	6 16	6 12	18 36 38 30 38 40				
			1	33 34 12 38 30					
23 12	9	33 30 36 18 12 24	1	33 12 28 18	1 43 12	8 30	23 34	1 32 40	
23 12	9	36 18	8	2 42	1	8 30 27	1 36 36 12 23 40 34 30 42	1 39	
23 12	9	23 40 33 40 22 12	37 19 14 23	1 34 38 40	1 24 12	5 30	23 12	9	
33 30 38 34 12	5 40 22 12	28 30 38	2 34 36 23 40	30	5 36 24 40 16 40				
	18	8 12	23 40	36 33 30 25	1 16 24 18 42 13 27 40				
	36 24 30 42 12 28 36 23	13 27 40	28 30 38	2 34 30 42 18					
			1	33 30	8 23 34 18 42	1	6 23 21		

2911 W. 22nd Str., Chicago, Ills.
Telefon Rockwell 3023.

REDAKCIA LISTOV SV. FRANTIŠKA,
1849 W. 22nd Str., Chicago, Ills.

Ctená Redakcia!
Prajem si stáť sa účastným výhod, ktoré povol'ujete po čas tejto Hádanky. Pripojeno posielam Vám \$1.50 čo predplatné na Listy sv. Františka.

Meno .....

Adresa .....

Mesto ..... Štát .....

BRATOM A SESTRÁM TERCIÁROM DO POZORNOSTI.

V redakcii "Listy sv. Františka" môžete dostať nasledujúce knihy a náboženské veci:

Regula Tretieho Rádu sv. Františka (Pravidlá a modlitby).....	\$1.25
Škapuliar sv. Františka.....	25c
Opasky sv. Františka (dvojaké, tenšie a hrubšie).....	25c a 35c
Odznaky sv. Františka pre údov i údkyne.....	35c
Vysvedčenia pre členov Tretieho Rádu sv. Františka.....	10c
Ruženec Sv. Františka.....	75c a \$1.00
Slovenský Terciár pre Tretí Rád Sv. Františka.....	75c
Ruženec Blahosl. Panny Marie.....	35c
Odznak Spolku "Kresťanských Matiek".....	50c
Odznak Najsv. Mena Ježiš (do kabáta).....	10c
Odznak (regál) Najsv. Mena Ježiš.....	50c
Škapuliar sv. Dominika.....	10c a 25c
Škapuliar Božského Srdca.....	5c a 10c

S vašou objednávkou pripojte hneď i patričný obnos. Peniaze pošlite na "Money Order" alebo v registrovanom liste.

Všetky objednávky adresujte na:

LISTY SV. FRANTIŠKA,

1849 West 22nd Street,

Chicago, Illinois.

NAŠI SPLNOMOCNENÍ JEDNATELIA.

Ctenej slovenskej verejnosti oznamujeme, že naši splnomocnení jednatelia pre Listy sv. Františka sú:

Ján Bainer z Cudahy, Wis., pre Cudahy, Carrollville, Milwaukee a Racine, Wisconsin.

Ján Hlister z Pittsburgh, Pa., pre Pittsburgh a okolie.

Jan Andrejov vo Weirton, W. Va. a okolie.

Úctive vyzývame ctenú slovenskú katolícku verejnosť na vyše spomenutých okoliciach, aby našim ct. zástupcom bola na pomoci pri šírení krásneho časopisu Listy sv. Františka. Oni jediní oprávnení sú prijímať predplatné na Listy sv. Františka. Predplatné na rok je \$2.

S úctou,

Administrácia Listy sv. Františka.

Telefon Armitage 0907

DR. J. J. BELENSKÝ

— Slovenský Lekar a Ranhojič —

uraduje v čísle

2018 W. Chicago Avenue, blízko Robey ul.

Uradné hodiny: V týždni: Od 10 do 12 ráno, od 2 do 4 popoludni a od 7 do 9 večer. — V nedeľu od 1 do 2 popoludni.

VESELÉ VIANOCE

— a —

ŠTASTLIVÝ NOVÝ ROK

praje všetkým

Spolahlivý šífkartový, assekuračný a peniaze vysielajúci slovenský obchod

A. PODKRIVACKÝ-HO

Verejného Notára,

2911 W. 22nd St., Chicago, Ills.

Telefon Rockwell 3023